Bundel - Algemene commissie van 7 juni 2023

Agenda bijlagen

Agenda Algemene commissie 7 juni 2023

1 19:30 - Opening

2 19:31 - Vragenuur

3 19:36 - Vaststellen agenda Algemene commissie d.d. 7 juni 2023
Status: vaststellen

4 19:39 - Vaststellen adviezenlijst Algemene commissie d.d. 12 april 2023
Status: vaststellen

Concept adviezenlijst Algemene commissie 12 april 2023
Bijlage 1. Toezeggingen Algemene commissie 12 april 2023

5 19:42 - Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Nijmegen
Status: om advies
Portefeuillehouder: H. Rodoe

Raadsvoorstel Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen_ondertekend
Raadsbesluit Jaarstukken 2022 en begroting 2024 GMR.docx (Bijlage 9)
Bijlage 1. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022
Bijlage 2. Jaarstukken 2022_Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen
Bijlage 3. accountantsverklaring GMR 2022
Bijlage 4. Aanbiedingsbrief begroting 2024 en lidmaatschap VNG
Bijlage 5. Begroting 2024 GMR
Bijlage 6. Aanbiedingsbrief The Economic Board 2022
Bijlage 7. Jaarverslag The Economic Board 2022
Bijlage 8. concept-zienswijze op jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

6 19:57 - Zienswijze financiële stukken Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) en oprichting Stichting Waarborgfonds
Status: om advies
Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en F.N. Dillerop

Raadsvoorstel Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting Stichting
Raadsbesluit Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting Stichting Waarborgfonds
Bijlage 1. Zienswijze jaarverantwoording 2022 en ontwerpbegroting 2024
Bijlage 2a. Aanbiedingsbrief jaarverantwoording 2022
Bijlage 2b. Jaarverantwoording 2022 VRLN
Bijlage 2c. Jaarverantwoording 2022 in een oogopslag
Bijlage 3. Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 1 2023 en begroting 2024
Bijlage 4. Begrotingswijziging 1 2023
Bijlage 5a. Begroting 2024.pdf
Bijlage 5b. Begroting 2024 in een oogopslag.pdf
Bijlage 6a. Aanbiedingsbrief oprichting Stichting Waarborgfonds
Bijlage 6b. Ontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds VRLN

7 20:07 - Zienswijze ontwerpbegroting MGR
*Status: om advies
Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en F.N. Dillerop*

Raadsvoorstel Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen_ondertekend
Raadsbesluit_Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen (Bijlage 6)
Bijlage 1. Aanbiedingsbrief ontwerpjaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR RvN
Bijlage 2. MGR RVN Jaarstukken 2022 def
Bijlage 3. MGR RVN begroting 2023 (bijgesteld) en 2024 evj def
Bijlage 4. Adviesrapport jaarstukken MGR 2022 en begroting 2024 versie definitief 25-04-2023
Bijlage 5. concept-zienswijze college en raad

8 20:17 - Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN
*Status: om advies
Portefeuillehouder: H. Rodoe

*

Raadsvoorstel Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN_ondertekend.pdf
Raadsbesluit Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN
Bijlage 1. Aanbiedingsbrief van de GR MARN
Bijlage 2. GR MARN Concept Jaarverslag 2022 1.0 inclusief controleverklaring

Bijlage 3. Accountantsverslag 2022
Bijlage 4. Begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027
Bijlage 5. Adviesrapport jaarstukken MARN 2022 en begroting 2024
Bijlage 6. Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN

9 20:27 - Afhandeling bezwaarschrift komgrens N271
Status: om advies
Portefeuillehouder: H. Rodoe
Raadsvoorstel Afhandeling bezwaarschrift komgrens N271 De Geuldert_ondertekend.pdf
Raadsbesluit Afhandeling bezwaarschrift komgrens N271 De Geuldert
01. Raadsbesluit instellen bebouwde kom N271 Plasmolen.ondertekend.pdf
02. Bezwaarschrift Camping De Geuldert.pdf
03. Advies commissie bezwaarschriften d.d. 24 maart 2023.pdf

10 20:37 - Coördinatieregeling Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar
Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings
Raadsvoorstel coordinatieregeling Heikantseweg 30 Bouwsteeg 17 Middelaar_ondertekend.pdf
Raadsbesluit coordinatieregeling Heikantseweg 30 Bouwsteeg 17 Middelaar.docx
Toelichting Middelaar, Heikantseweg 30.pdf

11 20:47 - Deelsubsidieverordening leefomgeving 2023
Status: om advies
Portefeuillehouder: F.N. Dillerop
Raadsvoorstel Deelsubsidieverordening Leefomgeving_ondertekend.pdf
Raadsbesluit Deelsubsidieverordening Leefomgeving concept geconsolideerd.pdf
Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2023 concept met wijzigingen.pdf

12 20:57 - Krediet vervangen ballenvangers Astrantia
Status: om advies
Portefeuillehouder: F.N. Dillerop
Raadsvoorstel Ballenvangers Astrantia_ondertekend.pdf
Raadsbesluit vervangenballenvangers Astrantia.docx

13 21:07 - Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023
*Status: om advies
Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en H. Rodoe*
Raadsvoorstel Wegsleepverordening_ondertekend
Bijlage 1. Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023 (Raadsbesluit)
Bijlage 2. Overzicht wijzigingen wegsleepverordening 2023

14 21:17 - Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning
Status: om advies
Portefeuillehouder: mr. drs. W. Gradisen
Raadsvoorstel Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2023_ondertekend.pdf
Raadsbesluit Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2023.docx
Bijlage 1 VNG_model_verordening_ambt_bijst_en_fractieond_w2.0_20190416.docx
Bijlage 2 Verordening ambtelijke bijstand 2013.pdf
Bijlage 3 20230330_vng_handreiking_omgaan_met_ambtelijke_bijstand_def.pdf

15 21:22 - Sluiting

Gemeente Mook en Middelaar

Agenda Algemene commissie

Datum	07-06-2023
Tijd	19:30 - 21:23
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	E.P.M. Scheltinga

1 19:30	**Opening**
2 19:31	**Vragenuur**
3 19:36	**Vaststellen agenda Algemene commissie d.d. 7 juni 2023** Status: vaststellen
4 19:39	**Vaststellen adviezenlijst Algemene commissie d.d. 12 april 2023** Status: vaststellen
5 19:42	**Zienswijze jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Nijmegen** Status: om advies Portefeuillehouder: H. Rodoe
6 19:57	**Zienswijze financiële stukken Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) en oprichting Stichting Waarborgfonds** Status: om advies Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en F.N. Dillerop
7 20:07	**Zienswijze ontwerpbegroting MGR** Status: om advies Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en F.N. Dillerop
8 20:17	**Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN** Status: om advies Portefeuillehouder: H. Rodoe
9 20:27	**Afhandeling bezwaarschrift komgrens N271** Status: om advies Portefeuillehouder: H. Rodoe
10 20:37	**Coördinatieregeling Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar** Status: om advies Portefeuillehouder: A.F. Herings
11 20:47	**Deelsubsidieverordening leefomgeving 2023** Status: om advies Portefeuillehouder: F.N. Dillerop
12 20:57	**Krediet vervangen ballenvangers Astrantia** Status: om advies Portefeuillehouder: F.N. Dillerop

13 **Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023**
21:07 Status: om advies
Portefeuillehouders: mr. drs. W. Gradisen en H. Rodoe

14 **Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning**
21:17 Status: om advies
Portefeuillehouder: mr. drs. W. Gradisen

15 **Sluiting**
21:22

Gemeente Mook en Middelaar

Adviezenlijst

Algemene commissie 12 april 2023

Presentielijst

Commissieleden:	mevrouw Janssen Groesbeek-Cremers (DGP) de heer van der Linden (DGP) mevrouw Smits-Janssen (DGP) de heer Claessens (GroenLinks) mevrouw van Keulen (GroenLinks) mevrouw Roozendaal (GroenLinks) de heer Broekmans (PvdA) de heer Jansen (PvdA) mevrouw Pieks (PvdA) de heer Akkerman (VVD) mevrouw van Brunschot (VVD)
Afwezig:	de heer Rodoe (wethouder) De heer Gradisen (burgemeester)
Voorzitter:	mevrouw Mulders
Commissiegriffier:	mevrouw van Helden
Griffier:	
Portefeuillehouders:	de heer Dillerop (wethouder) de heer Herings (wethouder)
Gemeentesecretaris:	de heer Mariman
Overige genodigden:	de heer Verploegen (ambtelijke ondersteuning, agendapunt 2 en 5)
Externe ondersteuning:	

Aanvangstijd: 19.30 uur Sluitingstijd: 21.42 uur

Geluidsopnamen

Geluidsfragmenten van de vergadering zijn per agendapunt terug te luisteren op
https://ris2.ibabs.eu/Calendar/Index/MookenMiddelaar

Adviezenlijst

1 Opening

- De voorzitter opent de vergadering en heet allen van harte welkom.
- De vergadering is live te volgen via de website (alleen geluid).
- Er zijn berichten van verhindering van de burgemeester en wethouder Rodoe.

2 Vragenuur

- Vraag van de heer Broekmans (PvdA) over de sloop van Stationsstraat 122/124 in Molenhoek. Antwoord wethouder Dillerop.
- Vraag van de heer Broekmans (PvdA) over extra parkeerplaatsen Jumbo Mook. Antwoord wethouder Herings en de heer Verploegen.
- Vraag van mw. Smits-Janssen (DGP) over monumentenbeleid. Toezegging wethouder Dillerop (zie bijlage 1).

3 Vaststellen agenda d.d. 12 april 2023

De agenda wordt zonder wijzigingen vastgelegd.

4 Vaststellen adviezenlijst Algemene commissie d.d. 8 maart 2023

De adviezenlijst wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

5 Bestemmingsplan Molenhoek Zuid

Status: om advies
Portefeuillehouder: A.F. Herings

De volgende insprekers hebben zich gemeld voor dit agendapunt:

1. De heer M. Verbrugge
2. De heer W. van der Wielen namens Stichting Duurzaam Mook en Middelaar
3. Mevrouw A. Buijs namens Natuur- en Milieugroep Animo
4. De heer W. Hulstijn
5. De heer J. de Jong namens AWN Nederlandse Archeologievereniging

Na de vragen van de eerste termijn geeft wethouder Herings een algemene toelichting.

Toezeggingen

- Naar aanleiding van inspreker wordt geconstateerd dat een zienswijze niet volledig is overgenomen en beantwoord. Toezegging wethouder Herings (zie bijlage 1)
- Vraag van PvdA en GroenLinks met betrekking tot inwonersparticipatie bij de naamgeving van de wijk en straten. Toezegging wethouder Herings (zie bijlage 1)
- Vraag van de DGP over stand van zaken met betrekking tot de verplaatsing van de volkstuinvereniging Middelwaert. Toezegging wethouder Herings (zie bijlage 1)
- Vraag vanuit de commissie om resterende technische vragen GroenLinks en tweede termijn schriftelijk te beantwoorden. Toezegging wethouder Herings (zie bijlage 1)

Voorstel om te besluiten:

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen conform de bijgevoegde nota zienswijzen;
2. In te stemmen met de voorgestelde ambtshalve wijzigingen;
3. Het bestemmingsplan Molenhoek Zuid gewijzigd vast te leggen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen;
5. De provincie te verzoeken het vastgestelde bestemmingsplan vervroegd te mogen publiceren.

Advies: Bespreekstuk voor de raad van 20 april 2023.

6 Sluiting en concept-adviezenlijst

De voorzitter dankt iedereen voor zijn of haar aanwezigheid en sluit de vergadering om 21.42 uur.

Bijlagen:

1. Toezeggingen Algemene commissie 12 april 2023

Aldus ongewijzigd vastgesteld door de Algemene commissie op … 2023.

Gemeente Mook en Middelaar

ID	Titel	Agendapunt	Toezegging	Portefeuillehouder	Deadline
228	Beantwoording resterende technische vragen Bestemmingsplan Molenhoek Zuid	Algemene commissie 12-04-2023 5. Bestemmingsplan Molenhoek Zuid	De wethouder zegt toe de resterende technische vragen van GroenLinks en vragen van fracties die ze in de tweede termijn hadden willen stellen schriftelijk te beantwoorden. De griffier mailt hierover met de fractievoorzitters.	A.F. Herings	20-04-2023
227	Stand van zaken verplaatsing volkstuinvereniging Middelwaert	Algemene commissie 12-04-2023 5. Bestemmingsplan Molenhoek Zuid	De wethouder zegt naar aanleiding van de vraag van de DGP toe schriftelijk terug te komen op de stand van zaken met betrekking tot de verplaatsing van de volkstuinvereniging Middelwaert.	A.F. Herings	
226	Betrekken inwoners bij straatnaamgeving Molenhoek Zuid	Algemene commissie 12-04-2023 5. Bestemmingsplan Molenhoek Zuid	Naar aanleiding van de vraag van de PvdA en GroenLinks met betrekking tot de naamgeving van de wijk en straten van Molenhoek Zuid zegt wethouder Herings toe voornemens te zijn inwoners te betrekken bij straatnaamgeving.	A.F. Herings	
225	Aanvullen onvolledig beantwoorde zienswijze	Algemene commissie 12-04-2023 5. Bestemmingsplan Molenhoek Zuid	Naar aanleiding van inspreken wordt geconstateerd dat een zienswijze niet volledig is overgenomen en beantwoord. Wethouder Herings zegt toe dit nader aan te vullen en te beantwoorden.	A.F. Herings	
224	Toezenden Erfgoedverordening Mook en Middelaar	Algemene commissie 12-04-2023 2. Vragenuur	Wethouder Dillerop zegt naar aanleiding van de vraag van mevrouw Smits (DGP) over het monumentenbeleid toe om de Erfgoedverordening Mook en Middelaar toe te zenden aan de raads- en commissieleden.	F.N. Dillerop	

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	ZM23.01717
Onderwerp	Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Nijmegen
Datum raadsvergadering	15 juni 2023
Raadscommissie	Samenleving
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Paragraaf Verbonden Partijen
Portefeuillehouder	H. Rodoe

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Nijmegen

Inleiding

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) heeft de concept-jaarstukken 2022 en de ontwerpbegroting 2024 toegezonden. Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling betreffende de GMR wordt uw raad in de gelegenheid gesteld vóór 16 juni as een zienswijze t.a.v. de jaarrekening 2022 in te dienen.
Op grond van het Delegatiebesluit 2012 is het college bevoegd een zienswijze in te dienen t.a.v. de begroting 2024 omdat deze minder dan 5% afwijkt van de eerder ingediende meerjarenbegroting.

Voorstel

1. Kennis te namen van de jaarrekening 2022, de begroting 2024, de meerjarenbegroting 2025-2027 en de jaarstukken 2022 van The Economic Board;
2. Kennis te nemen van de zienswijze van het college op de begroting 2024
3. Geen zienswijze in te dienen t.a.v. de jaarrekening 2022.
4. In te stemmen met het VNG-Gelderland-lidmaatschap van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Beoogd effect

Kennis te nemen van de overgelegde financiële stukken en de mogelijkheid te bezien een zienswijze t.a.v. de jaarrekening 2022 in te dienen.

Argumenten

De regeling is getroffen om de positie van de Regio Arnhem-Nijmegen te versterken en een kwalitatieve groei van de regio te bewerkstelligen (met behoud van de typische balans tussen levendige verstedelijking en ontspannen leefkwaliteit) op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaal-economische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme, leefbaarheid en cultuur) op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.

Mook en Middelaar neemt deel aan de opgave Verbonden regio (vervoer) en de opgave Groene Groeiregio (wonen).

Ad jaarrekening 2022

Het overschot van de ontvangen inwonersbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven, bedraagt per 31 december 2022 € 320.957. Volgens artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.
Het overschot 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

-	Regiobureau	€ 157.799
-	Opgaven	€ 163.158
Saldo		€ 320.957 (onbenutte inwonersbijdrage)

De onbenutte inwonersbijdrage is ontstaan doordat projecten later zijn gestart dan gepland, of in afgeslankte vorm zijn uitgevoerd en kosten lager zijn uitgevallen dan begroot.
Er is al eerder ingestemd met de vorming van een bestemmingsreserve van € 231.012,00 uit het jaarresultaat 2021. Hiervan resteert eind 2022 € 90.000. Hiervan zullen (nog) de volgende uitgaven betaald worden: opleiding personeel, versterken communicatie en integrale aanpak logistiek.

Het boekjaar 2022 is het eerste jaar in het bestaan van de Groene Metropoolregio waarin de administratie van alle vijf de opgaven en onderliggende projecten door de eigen organisatie is uitgevoerd. Gelden en administratie van projecten als Slim & Schoon Onderweg en de Woondeal zijn begin 2022 aan de Groene Metropoolregio overgedragen.
De financiële administratie en verantwoording van subsidies valt nu volledig onder de verantwoordelijkheid van GMR en zijn onderhavig aan de financiële verordening en het controleprotocol van GMR.

De jaarrekening geeft, mede gelet op de goedkeurende accountverklaring, geen reden om een zienswijze in te dienen.

Ad begroting 2024

Zoals in de inleiding is vermeld is het college op grond van het Delegatiebesluit 2012 bevoegd een zienswijze t.a.v. de begroting 2024 in te dienen. Hieronder wordt u nader geïnformeerd.

De begroting 2024-2027 kent zijn oorsprong in de regionale agenda 2023-2024 welke op 6 juli 2022 door het bestuur is vastgesteld. Daarom is de begroting 2024-2027 in beknopte vorm samengesteld en ligt het zwaartepunt op de vertaling van de regionale agenda naar de begroting 2024-2027.

Zoals aangekondigd in de brief van 17 maart 2023 (de financiële en beleidsmatige uitgangspunten in 2024 aan de gemeenteraden en colleges van de deelnemende gemeenten), heeft GMR te maken met externe ontwikkelingen die de kosten per inwoner in 2024 verhogen.

Raadsvoorstel

Voor Mook en Middelaar is, als deelnemer aan 2 opgaven (Verbonden regio en Groene Groeiregio) is daarbij het volgende van belang:

Inflatie
Voor het begrotingsjaar 2024 is conform de BRN-methodiek gewerkt met een inflatiepercentage van 7,3%. Ten opzichte van de voorgaande begroting 2023-2026 is dit een stijging van 4,6%. Met dit percentage is de begroting aangepast.

Arbeidsmarkt
Door de krapte op de arbeidsmarkt kunnen gemeenten moeilijk hun vacatures vervullen en een van de gevolgen daarvan is dat zij minder goed in staat zijn een personele bijdrage aan de netwerkorganisatie te leveren. Daardoor ziet de Groene Metropoolregio zich genoodzaakt extern personeel te werven voor de opgaven wat veelal duurder is.

Regio Deal
Op dit moment zijn de effecten van de Regio Deal nog niet bekend; in de begroting 2024 is hier dan ook geen rekening mee gehouden. Het college heeft in zijn zienswijze gevraagd om, zodra dit duidelijk is, dit in een begrotingswijziging op te nemen.

Provincie Gelderland
De nieuwe samenstelling van staten en het nieuw collega van GS maken de financiële steun vanuit de provincie ongewis.
Het voorzichtigheidsprincipe volgend, is voor 2024 rekening gehouden met een substantieel lagere bijdrage van de provincie. In de nu lopende gesprekken wordt ernaar gestreefd de gezamenlijke ambities, zoals onder meer onderschreven in het gesloten Bestuursakkoord en de gezamenlijke propositie Regio Deal, te realiseren.

Woondeal
De Woondeal drijft grotendeels op de bijdragen van Rijk en provincie. Al eerder is aangegeven dat deze bijdragen zeer ongewis zijn. Vooruitlopend op het risico dat er niet meer procesgelden beschikbaar komen is sterk geprioriteerd in de ambities. Vooralsnog blijft de inwonersbijdrage op het niveau van de begroting 2023-2026.

Financiën
In de begroting 2024-2027 zijn de vijf opgaven (programma's) en het regiobureau samengebracht. Vanwege BBV-eisen heeft de begroting een scope van vier jaar. De begroting is sluitend.

Samengevat voor 2024 en ter vergelijking met 2023 zijn de bijdragen per inwoner[1] (afgerond) voor Mook en Middelaar als volgt):

	2023	**2024**
Regiobureau	€ 1,29	€ 1,36
Verbonden regio	€ 1,49	€ 1,58
Groene Groeiregio	€ 0,94	€ 0,99
TOTAAL	€ 3,72	€ 3,93

Ad jaarstukken The Economic Board

[1] Mook en Middelaar krijgt 50% korting op de inwonersbijdrage voor het Regiobureau (artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de provincie Gelderland.

Raadsvoorstel

In The Economic Board komen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden samen om zich in te zetten voor economische groei van de regio Arnhem-Nijmegen-Wageningen. Mook en Middelaar draagt hier vanaf 2021 niet meer aan bij. Advies is derhalve kennis te nemen van het jaarverslag 2022.

Lidmaatschap VNG-Gelderland.

Niet alleen voor de Gelderse gemeenten maar ook voor de Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert de GMR al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het algemeen bestuur heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen. Echter voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos voor regionale samenwerkingsverbanden.
Mook en Middelaar maakt als enige gemeente binnen de GMR geen deel uit van Gelderland en is dus ook geen individueel lid. Gelet op het feit dat door het officieel lidmaatschap van de GMR de belangen van het samenwerkingsverband behartigd kunnen worden en het feit dat hieraan geen kosten zijn verbonden, wordt geadviseerd om in te stemmen met het lidmaatschap.

Kanttekeningen

Het is uiteindelijk aan het bestuur of de ingediende zienswijzen van de deelnemende gemeenten worden overgenomen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid speelt een rol binnen de ambitie van de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en binnen de verschillende opgaven.

Participatie

De raden van de deelnemende gemeenten beslissen aan welke opgaven zij willen deelnemen. De raad van Mook en Middelaar heeft in 2021 besloten om in 2022 aan 2 opgaven deel te nemen: de Verbonden regio en de Groene groeiregio.. In 2022 is besloten om aan dezelfde opgaven deel te nemen in 2023-2024.

Financiën

Het positieve resultaat 2022 bedraagt € 320.957. Dit vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, waarbij men uitgaat van € 0,40 per inwoner. Voor Mook en Middelaar zal dit wat lager uitvallen aangezien wij een korting hebben gekregen van 50% t.a.v. de bijdrage aan het Regiobureau en wij aan 'slechts' 2 van de 5 opgaven deelnemen.
De verhoging van de inwonersbijdrage (ongeveer een toename van € 1.700) kan worden opgevangen door de teruggave.

Communicatie

Het Algemeen bestuur van GMR zal schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de gemeentelijke zienswijze. Uiterste datum is 15 juni (dag van onze raadsvergadering). maar men vindt het geen probleem als de zienswijze een dag later wordt toegezonden.

Uitvoering

Het Algemeen Bestuur zal onder afweging van de door de 18 gemeenten ingediende zienswijzen op 5 juli een besluit nemen over het al dan niet aanvullen, aanpassen en aanscherpen van de jaarrekening 2022 en begroting 2024. Deze zal daarna aan de deelnemende gemeenten worden toegestuurd.

Bijlagen

1.Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022 GMR
2. Jaarstukken 2022 GMR
3. Accountantsverklaring 2022 GMR
4. Aanbiedingsbrief begroting 2024 GMR
5. Begroting 2024 GMR
6. Aanbiedingsbrief jaarverslag The Economic Board 2022
7. Jaarverslag The Economic Board 2022
8. Concept-zienswijze
9. RB – Jaarstukken 2022 en begroting 2024 GMR
10. RV – Jaarstukken 2022 en begroting 2024 GMR

Mook, 16 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer **ZM23.01717**
Onderwerp **Jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 16 mei 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Kennis te namen van de jaarrekening 2022, de begroting 2024, de meerjarenbegroting 2025-2027 en de jaarstukken 2022 van The Economic Board;
2. Kennis te nemen van de zienswijze van het college op de begroting 2024
3. Geen zienswijze in te dienen t.a.v. de jaarrekening 2022.
4. In te stemmen met het VNG-Gelderland-lidmaatschap van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}}

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

{{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Aan gemeenteraden van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	20 april 2023
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2023-GMAB-28
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: aanbieden jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geachte gemeenteraad,

Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft op 19 april jongstleden de jaarstukken voor 2022 in concept vastgesteld. De jaarstukken bestaan uit:

- concept-jaarverslag – voor de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de vijf opgaven;
- concept-jaarrekening – de verantwoording van financiële resultaten.

De Groene Metropoolregio is bevoegd tot subsidiering van The Economic Board. Om die reden bieden wij u ook het jaarverslag en jaarrekening van The Economic Board aan.

Resultaat 2022

Het jaar 2022 sluit met een positief resultaat van € 320.957,00. Het algemeen bestuur is voorgesteld het resultaat in lijn van de bepaling in de Gemeenschappelijk Regeling (art. 31 lid 8) terug te laten vloeien naar de gemeenten. Het algemeen bestuur heeft ons voorstel onderschreven.

Proces

De jaarstukken bieden wij u hierbij aan en wij nodigen u uit een zienswijze in te dienen (conform artikel 31 Gemeenschappelijke Regeling). We vragen u vóór 16 juni 2023 te reageren. Definitieve vaststelling van de jaarstukken is gepland in de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli 2023.

Met vriendelijke groet,
het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls	H. Tiemens
Voorzitter	Secretaris

Bijlagen:

- jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
- accountantsverslag boekjaar 2022 Astrium
- Jaarverslag en jaarrekening The Economic Board 2022 met aanbiedingsbrief

Kopie aan: regiocoördinatoren

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

JAARSTUKKEN 2022

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
R.B.
21 april 2023

Versie AB 19 april 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Jaarverslag 4

1.1. Inleiding 4

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau 4

1.2.1 Regiobureau 4

1.2.2 Profilering, positionering en lobby 4

1.2.3 Ontmoeting en communicatie 5

1.2.4 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau 7

1.2.5 Wat heeft het regiobureau gekost? 7

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda 7

1.3.1 Verbonden regio 7

1.3.2 Productieve regio 8

1.3.3 Circulaire regio 9

1.3.4 Ontspannen regio 9

1.3.5 Groene groeiregio 10

1.3.6 Wat heeft het gekost? 11

1.4 Resultaat 2022 uitgelegd en samengevat 11

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 12

1.5.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 12

1.5.2 Vennootschapsbelasting 12

2. Paragrafen 12

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen 12

2.2 Financiering 14

2.3 Bedrijfsvoering 15

3. Jaarrekening 17

3.1 Staat van baten en lasten 18

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten 20

3.3 Balans per 31 december 2022 26

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling 27

3.5 Publicatie wet normering topinkomens 35

4. Kerngegevens 41

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2022 42

Bijlage 2 Controleverklaring 43

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2022 aan van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. De indeling van de jaarstukken volgt de opgavegerichte samenwerking: 5 integrale opgaven naast de verantwoording van het regiobureau.

Resultaat 2022

Uit de staat van baten en lasten op bladzijde 18 blijkt een resultaat van € 157.799 voor 2022. Dit bedrag is het rekeningresultaat van het regiobureau.

Daarnaast is een klein deel van de geplande projecten uit de regionale agenda 2022 niet (volledig) uitgevoerd. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de ontvangen inwonersbijdrage niet is uitgegeven. Bij de opgaven resteert een bedrag aan inwonersbijdrage van € 163.158, zie hiervoor de specificatie van de “Overige vlottende schulden” op bladzijden 32 en 33.

Bestemming resultaat 2022

Het overschot van de ontvangen inwonersbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of verplicht, bedraagt per 31 december 2022 € 320.957. Volgens artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

Elst, 5 april 2023
Dagelijks bestuur Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Jaarverslag

1.1. Inleiding

Voor het jaar 2022 is een regionale agenda en begroting door het algemeen bestuur vastgesteld (6 juli 2021). Deze begroting voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) voldeed aan de BBV-richtlijnen en valt onder het repressief toezicht van Gedeputeerde Staten van Gelderland, mede namens Gedeputeerde Staten van Limburg.

De vijf opgaven werkten in 2022 elk met een eigen begroting, waarvoor de benodigde middelen bij de gemeenten werden gecollecteerd dan wel van samenwerkingspartners werden ontvangen.

Door de deelnemende gemeenten zijn via de inwonersbijdrage de middelen voor het regiobureau bijeengebracht. De inwonersbijdrage is vastgesteld op € 2,50. Maar door de bijdrage van de provincie Gelderland van € 600.000, bedroeg de inwonersbijdrage voor 2022 € 1,73. Deze provinciale bijdrage stopt na 2022.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 7 december 2022 middels een tweede begrotingswijziging 2022 de daadwerkelijk ontvangen inkomsten verwerkt in de primitieve begroting 2022.

1.2. Programmaverantwoording Regiobureau

1.2.1 Regiobureau

In 2022 heeft het regiobureau haar netwerkfunctie verder versterkt. De bemensing van de opgaven met collega's van deelnemende gemeenten en externe adviseurs is op sterkte gebracht. Verder zijn de communicatieactiviteiten gedeeltelijk gecentraliseerd om eenduidig naar buiten te kunnen treden.

De provincie Gelderland heeft naast de subsidie voor de aanloopkosten tijdens de opbouwfase een subsidie beschikbaar gesteld van € 1.2 miljoen voor de jaren 2021 en 2022. Hiermee hebben we de regionale samenwerking kunnen opbouwen en personeel aan kunnen trekken.

Met deze middelen ondersteunde de provincie op constructieve wijze de voorbereiding en uitvoering van het op 3 februari 2022 gesloten bestuursakkoord tussen de provincie, The Economic Board en de GMR. Daarnaast konden door deze subsidie de regiogemeenten tegen een lagere inwonersbijdrage deelnemen aan de nieuwe regionale samenwerking. Verantwoording van deze subsidie vindt plaats in eerste halfjaar 2023.

De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 betekende dat, na de vorming van de 18 colleges, de ontstane vacatures van bestuurlijk opdrachtgever en leden van de BOT's (bestuurlijk opgaventeam) ingevuld moesten worden. Een door het algemeen bestuur ingestelde 'samenstellingscommissie' heeft deze taak opgepakt. Na het zomerreces zijn de bestuurlijk opdrachtgevers en de BOT's voortvarend aan de slag gegaan.

De gemeenteraadsverkiezingen wijzigde ook de samenstelling van de regioagendacommissie, het adviesorgaan van het algemeen bestuur. Onder voorzitterschap van de nieuwgekozen voorzitter Wimer Heemskerk (raadslid gemeente Arnhem) en ondersteund door de nieuwe secretaris George van der Woude heeft de commissie haar werkzaamheden opgepakt.

1.2.2 Profilering, positionering en lobby

Het team Public Affairs (PA) bestaat sinds september 2022 uit 2 adviseurs (1,89 fte) die samen verantwoordelijk zijn voor de regionale lobby. Onder deze verzamelterm valt een veelvoud aan activiteiten zoals beleidsbeïnvloeding, profilering, positionering en projectontwikkeling. Deze activiteiten ontplooit PA op 3 expliciete domeinen, te weten Rijk (Den Haag), Europa (Brussel) en

Duitsland (NRW). Een vierde domein waarop PA in 2022 actiever is geworden is de provincie Gelderland.

PA heeft in 2022 een betere positie verkregen; wat de regio doet, wordt steeds beter bekend bij het Rijk, de Europese en Duitse partners. Er wordt nadrukkelijk samengewerkt met de opgavemanagers en speerpuntcoördinatoren, met de PA-adviseurs uit de regiogemeenten en met The Economic Board. Naast de rol die PA heeft gespeeld in het behalen van bepaalde resultaten binnen de opgaven, zijn de volgende resultaten te melden:

Rijk

Na het aantreden in januari 2022 van het Kabinet Rutte IV is vanuit de regio stevig ingezet op diverse debatten. In 2022 is daarnaast veel inzet gepleegd voor het BO MIRT en de verstedelijkings-afspraken. De GMR heeft in 2022 ook de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister voor Klimaat en Energie, de minister van Financiën en de staatssecretaris voor Cultuur en Media mogen ontvangen. Ook zijn werkbezoeken voor Kamerleden van D66, GL en de VVD georganiseerd. Dit heeft onder meer geleid tot extra aandacht voor onze Woondeal en de propositie voor de Regio Deal. Vermeldenswaard zijn ook de gesprekken die op hoog ambtelijk niveau zijn gevoerd, waaronder met ministerie van Infrastructuur en Waterstaat met betrekking tot knelpunten op het spoor in onze regio.

Europa

Het domein Europa is in toenemende mate geïntegreerd in het bredere takenpallet van PA. Als consequentie hiervan wordt het gebruik van de term ‘Bureau Brussel’ – zoals deze voor de oprichting van de Groene Metropoolregio bestond – steeds meer afgebouwd.

PA heeft er in 2022 voor gezorgd dat de GMR betrokken is geraakt bij enkele Europese projecten, onder meer op het gebied van C02-beprijzing en de implementatie van het Groen-Blauw Raamwerk. Ook is een basis gelegd voor nieuwe projecten op het gebied van klimaatadaptatie en bodem door deelname aan de EU Missies ‘Adaptation to Climate Change’ en ‘A Soil Deal for Europe’.

Tot slot heeft PA begin 2022 een nieuw, kleiner, kantoor in Brussel in gebruik genomen en is eind 2022 de opzegging van de huur van het Brusselse appartement in gang gezet. Het aanhouden van deze permanente woonruimte werd als niet langer passend bevonden bij de nieuwe werkwijze van de Groene Metropoolregio in Europese context.

Duitsland

De inzet op grensoverschrijdende samenwerking vanuit de Groene Metropoolregio is in 2022 voortgezet en uitgebouwd. In het bijzonder zijn werkbezoeken met het Regionalverband Ruhr en de Businessmetropole Ruhr georganiseerd en de samenwerking met Duitse partners heeft een prominente plek in de propositie van de Regio Deal gekregen.

1.2.3 Ontmoeting en communicatie

Ontmoeting is een belangrijk thema bij de versterkte regionale samenwerking. In de eerste helft van 2022 waren er nog beperkingen vanwege covid-19. Net zoals in 2021 werd daarom gewerkt met een hybride model. Vanaf het tweede kwartaal van 2022 waren de beperkingen voorbij. Het regiobureau heeft de verschillende regionale ontmoetingen en vergadermomenten zoals de RegioOverleg(t) en RegioOntmoet actief onder de aandacht gebracht van regionale bestuurders en ambtelijke ondersteuning. Alle collegeleden werden nadrukkelijk uitgenodigd om deel te nemen aan de regionale activiteiten.

Evenementen en ontmoetingen

Ook ontstond in 2022 de mogelijkheid om de jarenlange traditie van de RegioReis weer op te pakken. De tweedaagse reis bracht het reisgezelschap naar Rotterdam Den Haag Metropoolregio (MRDH). Naast het bezoek aan een interessante metropoolregio was dit voor veel nieuwe bestuurders de eerste ontmoeting met andere bestuurders uit de regio. De reis werd door de deelnemers zeer gewaardeerd. Met deze reis werd het kennismakingsprogramma voor de nieuwe bestuurders afgesloten.

Het eerste regiocongres op 10 juni 2022 in De Lindenberg te Nijmegen met als titel ‘Groei in balans’ kende een zeer goede opkomst met bijna 300 deelnemers. De gepresenteerde onderwerpen kregen een hoge waardering van de bezoekers.

Al een aantal jaren beschikt de samenwerking over een netwerk van regiocoördinatoren. Zij ontmoeten elkaar maandelijks afwisselend fysiek en digitaal. Naast het zijn van een belangrijke schakel met de regio-organisatie ontwikkelt deze groep zich tot een stevig onderling netwerk en vervullen de regiocoördinatoren in toenemende mate ook een belangrijke rol binnen de eigen gemeentelijke organisatie.

Verbinding

Voorwaarde voor het slagen van de samenwerking binnen de Groene Metropoolregio is dat de gemeenschappelijke regeling dicht bij de deelnemende gemeenten blijft staan. Een goed werkend informatieproces is daarbij van groot belang. Leidraad hiervoor is het Informatieprotocol dat in september 2021 door het algemeen bestuur is vastgesteld. Het protocol wordt binnen twee jaar geëvalueerd. De evaluatie staat gepland in het eerste half jaar van 2023.

Een belangrijke nieuwe stap die in 2022 is gezet is het maken van een kwartaalrapportage. Daarin staan de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen binnen de vijf opgaven en het regiobureau. Deze kwartaalberichten verschijnen aan het einde van de eerste maand van een nieuw kwartaal. Deze rapportages blijken in een grote behoefte te voorzien. Ze dragen bij aan het versterken van de verbinding tussen de Groene Metropoolregio, de deelnemende gemeenten en de partners. En vormen de bouwstenen van het jaarverslag.

Basis

In het eerste kwartaal van 2022 is energie gestoken in het op orde krijgen van de basis van communicatie. Zo is er een huisstijlinstructie gemaakt, om te zorgen voor uniforme communicatie. Voor de eigen organisatie is een opzet voor communicatietrainingen gemaakt. Een serie basistrainingen over social media is intern aan de medewerkers gegeven.
Half mei 2022 is de communicatiecapaciteit versterkt met een tweede communicatieadviseur. Deze adviseur richt zich specifiek op de communicatie van de opgaven.

Opbouw communicatie

In 2022 is de nieuwe website doorontwikkeld. Meest in het oog springen gerelateerde artikelen om de lezer makkelijk van meer informatie over hetzelfde item te voorzien en iBabs als agendafunctie. Voor de nieuwe colleges en gemeenteraden is een aparte webpagina gemaakt. Daarnaast is de corporate film aangepast door feiten en cijfers over de regio toe te voegen.

Er zijn een drietal QR-codes ontworpen, elk met een eigen thema. Deze QR-codes zijn zo ontworpen, dat ze in plaats van het logo gebruikt kunnen worden. De QR-codes linken naar een dynamische landingspagina. Van de QR-codes zijn visitekaartjes gemaakt.
Er zijn een aantal communicatiemiddelen ontwikkeld:

- De nieuwsbrief is in 2022 met een structurele frequentie verzonden; in totaal 12 keer.
- Begin juli verscheen de regionale agenda 2023-2024, ditmaal ook in een interactieve online versie.
- Er is een rechten vrije en kwalitatief hoogwaardig beeldbank opgezet.

- Daarnaast zijn er praktische en zo duurzaam mogelijke relatiegeschenken in GMR-stijl ingekocht.
- In september 2022 zag de Groene Post het licht; een wekelijks digitaal informatieoverzicht voor bestuurders en ambtenaren.
- Via social mediakanalen houden wij geïnteresseerden op de hoogte van wat er speelt in de Groene Metropoolregio.

1.2.4 Verantwoording rekeningresultaat regiobureau

Uit de jaarrekening blijkt dat er over 2022 een voordelig rekeningresultaat is van € 157.799. Ten opzichte van de tussenrapportage van augustus 2022 is dit een verschil van € 114.621. Op dat moment was een positief rekeningresultaat voor het bureau van € 272.420 geprognotiseerd.
Dit kan als volgt verklaard worden, de belangrijkste punten zijn (afgerond):

1. Het rekeningresultaat 2021 was in de tussentijdse cijfers volledig in de resultatenrekening opgenomen, er is destijds geen rekening gehouden met verplichtingen die zijn aangegaan en een korte doorloop hebben in 2023. Het betreft een bedrag van € 45.000 dat meegenomen moet worden naar 2023.
2. De voorbereiding van de Regio Deal kostte het regiobureau, na verrekening met The Economic Board en de provincie, € 25.000.
3. Administratieve lasten zijn harder gestegen dan verwacht en dat ligt onder meer aan:
   a) subsidieverantwoordingen € 10.000,
   b) hogere kosten administratieve dienstverlener € 15.000,
   c) inrichting archief € 20.000.

1.2.5 Wat heeft het regiobureau gekost?

Staat van baten en lasten	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Resultaat 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.829.099	227.068
Baten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.940.885	115.282
Reserves onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Saldo	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**157.799**

1.3. Programmaverantwoording opgaven - regionale agenda

In december 2022 is door het algemeen bestuur de tweede begrotingswijziging 2022 vastgesteld. Hiermee zijn de ontbrekende middelen, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog onvoldoende inzichtelijk waren, toegevoegd aan de begroting 2022. In dit jaarverslag worden de verschillen tussen gewijzigde begroting en realisatie binnen de opgaven afzonderlijk verklaard. Een uitgebreid verslag van de activiteiten van de vijf opgaven in het jaar 2022 wordt aan het bestuurlijk platform van iedere opgave gegeven. Daarnaast is, zoals in paragraaf 1.2.3 omschreven, via de kwartaalberichten verslag gedaan van de activiteiten van en ontwikkelingen binnen de opgaven.

1.3.1 Verbonden regio

Van het beschikbare bedrag (€ 2,82 miljoen) is € 1,83 miljoen uitgeven of verplicht. De capaciteit binnen de opgaven was qua inzet van de opgavemanager, de speerpuntcoördinatoren, communicatie-adviseur en ondersteuning conform planning. De kosten voor detachering van ambtelijke capaciteit bij

de verschillende gemeenten zijn wat lager uitgevallen t.o.v. de oorspronkelijke begroting. Alle 18 gemeenten hebben deelgenomen aan de Verbonden regio.

De processen/projecten uit de regionale agenda 2022 zijn grotendeels uitgevoerd of in gang gezet. In 2022 is het Multimodaal model opgeleverd. De individuele gemeenten kunnen op kosten van de regio kennismaken met het model. Hiervoor is opdracht gegeven, maar zal pas in het voorjaar van 2023 worden afgerond.
Ook heeft het BOT een financiële bijdrage van de Groene Metropoolregio toegezegd voor het proces rondom de geplande woningbouwlocatie op het spoorwegemplacement Arnhem. Dit project is opgenomen in de regionale agenda en zal als in 2023 verder worden opgepakt en uitgewerkt.

In het najaar van 2022 is opdracht verleend aan een adviesbureau om te komen tot een plan van aanpak Landbouwverkeer. Dit zal begin Q2 2023 worden opgeleverd. De provincie Gelderland heeft samen met Docdata een verkeersveiligheid risicomodel ontwikkeld. Dit model is in doorontwikkeling, maar heeft nog niet de gewenste kwaliteit. Om deze reden hebben we conform de regionale agenda 2023-2024 in december 2022 besloten om het abonnement bij Viastat te verlengen voor wat betreft de modules snelheden en ongevallen.

Daarnaast zijn we in de tweede helft van 2022 samen met het Regionaal VerkeersManagement Team (RVTM) een studie gestart naar de hubs/P&R in de regio. We verkennen op een viertal locaties welke mogelijkheden er zijn met P+R-terreinen. Eind 2022 is het proces voor een verkenning Fietspad Wijchen-Oss opgestart en is een procesleider ingehuurd. Verder is eind 2022 onze medewerking verleend aan een studie naar de fietsroute tussen Doetinchem-Zevenaar-Emmerich. Deze potentiële verbinding is voortgekomen uit het Euregionaal Mobiliteitsplan.

Ondanks opname in de regionale agenda 2022 hebben we geen invulling kunnen gegeven aan de coördinator logistiek. Ook is er geen onderzoek gestart naar de gelijkvloerse overwegen in de regio. Hierover is overleg gevoerd met onder andere ProRail en de direct betrokken gemeenten. De prioriteit om te komen tot een algemeen regionaal onderzoek is echter niet groot gebleken. Wel zijn wij voornemens om in 2023 met een overzicht te komen van de huidige aanpak. We hadden voorzien om een start te maken met een monitoringstool. Hiervoor zijn wel interne processen opgestart, maar deze hebben niet geleid tot financiële verplichtingen.

Bij de Verbonden regio resteert een bedrag van € 81.434 aan inwonersbijdrage.

1.3.2 Productieve regio

Van 18 gemeenten nam alleen Mook & Middelaar niet deel aan deze opgave. De aanpassing van de begroting door het ontbreken van hun bijdrage hebben we binnen de opgave op kunnen vangen.

De verdeling over de speerpunten is gedurende het jaar gewijzigd omdat in de begroting sommige activiteiten niet waren begroot, maar de Groene Metropoolregio wel werd gevraagd deze activiteiten uit te voeren. Zo zijn de kosten voor het speerpunt (door)ontwikkeling van de clusters (€ 99.000) teruggegaan naar algemene kosten en ingezet voor het traject Economie van de Toekomst en de Economische Monitor. Vooral Economie van de Toekomst bleek een omvangrijk traject waarvoor vooraf geen kosten waren begroot.
Uitvoering van het speerpunt (door)ontwikkeling van de clusters is geheel bij The Economic Board (TEB) gelegd. De financiering hiervoor loopt via de € 1,00 inwonersbijdrage van gemeenten en een provinciale subsidie.

Als vervolg op het Position Paper Logistiek zijn we in 2022 op zoek gegaan naar een kwartiermaker logistiek met de bedoeling dat deze in 2023 opgevolgd zou worden door een coördinator logistiek (uitvoeringsgericht). Het was eind 2022 nog niet gelukt om een geschikte kandidaat te vinden. Om niet nog meer tijd te verliezen is ervoor gekozen de coördinator logistiek ook een kwartiermakersopdracht

mee te geven. Deze coördinator gaat op 1 april 2023 aan de slag. Financieel betekent dit dat de € 35.000 die hiervoor gereserveerd was vanuit het rekeningresultaat van 2021 niet in 2022 maar in 2023 wordt uitgegeven. De gereserveerde € 35.000 voor dit project zijn conform AB-besluit van september 2022 opgenomen in een bestemmingsreserve.

Een aantal opdrachten loopt door in 2023, omdat zij niet eerder konden worden afgerond of omdat de opdracht een langere doorlooptijd kende. Het gaat dan onder andere om communicatieactiviteiten, het organiseren van innovatiebijeenkomst (Lenteloper) en het Human Capital Akkoord.

De Productieve regio heeft een overschot van € 49.555 op de inwonersbijdrage. Met name het lange proces om een kwartiermaker logistiek te vinden heeft tot dit overschot geleid. Daarnaast zijn de werkelijke kosten bij enkele verstrekte opdrachten (met name de verplichtingen voortkomend uit detacheringen) lager uitgevallen dan vooraf was ingeschat.

1.3.3 Circulaire regio

Initiatieven en acties bij de verschillende speerpunten zijn grotendeels volgens planning van de regionale agenda uitgevoerd. De inwonersbijdragen van 16 deelnemende gemeenten zijn vrijwel volledig besteed. De gemeenten Montferland en Mook & Middelaar vallen buiten onze RES-regio en nemen daarom niet deel aan deze opgave.

Enkele bijzonderheden

Regionale Energiestrategie: in de loop van 2022 heeft het Rijk duidelijkheid gegeven over de bijdrage van de uitvoering van RES-taken. De GMR kreeg een bijdrage van € 500.000. Deze bijdrage was te beperkt om de taken op een adequaat niveau uit te voeren. Op initiatief van het Bestuurlijk Platform Circulaire regio heeft het algemeen bestuur na raadpleging van de raden, medio 2022 ingestemd met een extra bijdrage ter grootte van € 223.000 voor de uitvoering van deze taken. De begroting van GMR is op basis hiervan gewijzigd. Doordat de beslissing van het algemeen bestuur niet eerder dan medio 2022 genomen kon worden, konden niet alle beoogde deelprojecten gestart worden. Hierdoor loopt een deel van de in 2022 beschikbare RES-middelen over naar 2023. Voor het overgrote deel zijn al verplichtingen aangegaan.

Het project Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw kende een onderbesteding ten opzichte van de inwonersbijdrage van € 12.500. Dit bedrag is binnen de opgave vrijgevallen en is verrekend met de inwonersbijdragen van de andere speerpunten binnen de opgave.

1.3.4 Ontspannen regio

De subsidies vielen per saldo iets lager uit dan verwacht. De subsidie voor Groen-Blauw raamwerk is hoger dan geraamd, maar de bijdrage van de provincie voor de speerpunten Cultuur en Duurzaam toerisme zijn deels verleend via subsidies buiten de Groene Metropoolregio om. Voor Cultuur aan penvoerder gemeente Arnhem. Bij het wandelroutenetwerk aan uitvoerder TVAN.
Van de 18 gemeenten hebben er 16 ingetekend, Montferland en Mook & Middelaar hebben van deelname afgezien.

In 2022 zijn de kosten in lijn gebracht met de lagere inkomsten. Desondanks hebben we in 2022 kunnen uitvoeren wat in de regionale agenda is afgesproken. Zo is het onderzoek naar verhaallijnen afgerond en zijn afspraken gemaakt over hoe we daarmee verder gaan. We hebben georganiseerd dat TVAN met subsidie van provincie en bijdragen van gemeenten het wandelroutenetwerk in de regio verder kan uitrollen en het Groen-Blauw raamwerk ontwikkeld in het rapport “Vervlochten regio”. We hebben de subsidie voor het Transformatievoorstel Cultuur aangevraagd via penvoerder Arnhem en zijn begonnen met de uitvoering daarvan.

Dat we dit ondanks de lagere kosten konden doen, komt enerzijds omdat we middelen die buiten de GMR om zijn verstrekt wel in konden zetten voor onze activiteiten. Dit geldt bijvoorbeeld voor cultuur en het wandelroutenetwerk bij speerpunt Duurzaam toerisme. Anderzijds zijn een aantal posten lager

uitgevallen, die we vervolgens in konden zetten voor bijvoorbeeld het Groen-Blauw raamwerk. Dit speerpunt bleek veel complexer en omvangrijker dan vooraf ingeschat.
Daarnaast hebben we € 30.000 uit de bestemmingsreserve ingezet voor het Groen-Blauw raamwerk.

Tot slot is er meer geboekt op de post “algemeen”. Deze kosten waren in de begroting verdeeld over de speerpunten, maar zijn in deze jaarrekening verantwoord onder algemeen. Dit betekent automatisch dat er bij de speerpunten daarvoor minder kosten zijn opgenomen.

Een aantal opdrachten lopen door in 2023, deels omdat dit zo was gepland (zoals bij het vitaliteitsonderzoek), deels omdat door de complexiteit de doorlooptijd langer bleek (zoals bij het Groen-Bauw raamwerk). Voor deze opdrachten zijn in 2022 de opdrachtbevestigingen verstuurd en is een verplichting in de administratie opgenomen.

Er is een klein verschil tussen inkomsten en uitgaven doordat de afrekeningen bij de opdrachten qua aantal ingezette uren hebben afgeweken. Er resteert een bedrag van € 2.169 dat betrekking heeft op de inwonersbijdrage.

1.3.5 Groene groeiregio

Voor de Groene groeiregio is niet het volledige budget van de inwonersbijdrage gebruikt. Dit komt doordat we door samenwerking met derde partijen de kosten voor het onderzoek GMR 2120 beperkt hebben, namelijk € 30.000. Dit deel van de resterende financiële middelen gaat conform afspraak terug naar de achttien deelnemende gemeenten.

Een deel van de projecten/activiteiten uit 2022 met bijbehorende subsidieverlening loopt door in 2023.

Het algemene budget is in zijn geheel besteed (o.a. bekostiging opgavenmanager). In de begrotingspost versnellingsopgave (Woondeal) wordt het grootste deel van de activiteiten gefinancierd door subsidies: de doorlopende subsidie procesgelden Woondeal. Bij het afsluiten van de Woondeal in 2020 is een bedrag van € 1.119.834 beschikbaar gesteld door partners. Daarnaast zijn in 2022 extra gelden binnengekomen vanuit Provincie Gelderland en ministerie BZK:

- Flexpool 2e ronde € 250.000
- Bijdrage proceskosten actualiseren Woondeal € 65.000
- Leerlijn bouwen regisseren € 50.000
- Koploperregio Wonen Zorg subsidie € 50.000.

Het totaal van de extra gelden is € 415.000. Deze gelden zijn specifiek geoormerkt en worden in 2023-2024 uitgegeven. Met de extra gelden die in 2022 beschikbaar zijn gesteld is het budget Woondeal groot €1.520.000 (afgrond). In de jaren 2000-2022 is een bedrag van € 1.031.000 aan kosten gemaakt. Een bedrag van ca.€ 488.000 resteert. Deze ‘overgebleven’ gelden lopen door in 2023, omdat het subsidiegelden zijn en geen inwonersbijdragen (opgavengeld). Van het opgavengeld zijn in 2022 de inhuur van speerpuntcoördinatoren bekostigd.

Enkele resultaten die we dit jaar hebben geboekt zijn onder andere een vastgestelde Woondeal 2.0, extra medewerkers en expertise via flexpools en aanjagers, uitbreiding van plancapaciteit en ombuiging naar meer betaalbare programma's, een circulaire impactladder en een nieuw woningbehoefte-onderzoek. In het speerpunt Verstedelijkingsstrategie is € 277.500 begroot voor o.a. inhuur speerpuntcoördinatoren en zijn advieskosten voor de Verstedelijkingsstrategie en Verstedelijkingsakkoord opgenomen.

Dit jaar zijn de gebiedsuitwerkingen vastgesteld door de gemeenten, die nu opgewerkt worden naar gebiedsprogramma’s en een Verstedelijkingsprogramma. Ook werken we verder aan de uitvoering van het Verstedelijkingsakkoord.

Het speerpunt Ruimtelijke integratie is op € 125.000 begroot. Hieruit is onder andere inhuur speerpuntcoördinator, kosten voor het ontwikkelen lange termijn verkenning en het regiocongres Blik vooruit (november 2022) besteed. De kosten voor het ontwikkelen van de lange termijnvisie is lager dan begroot omdat we konden participeren in een gezamenlijk onderzoekstraject van de WUR samen met de provincie Gelderland.

1.3.6 Wat heeft het gekost?

	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo EUR
Verbonden regio					
Lasten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Baten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productieve regio					
Lasten	575.000	106.555	681.555	550.247	131.308
Baten	575.000	106.555	681.555	505.247	176.308
Reserves onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Circulaire regio					
Lasten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.273.591	380.220
Baten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.253.591	400.220
Reserves onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ontspannen regio					
Lasten	585.000	-19.231	565.769	460.479	105.290
Baten	585.000	-19.231	565.769	430.479	135.290
Reserves onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Groene groeiregio					
Lasten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Baten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

1.4 Resultaat 2022 uitgelegd en samengevat

De inwonersbijdrage bij de GMR kan gerelateerd worden aan twee programma's binnen de jaarrekening. Enerzijds het regiobureau met een exploitatierekening en anderzijds het programma Opgaven met een projectenadministratie.

Kenmerkend voor het regiobureau is dat het de bedrijfsvoering betreft en de activiteiten vaak zijn gerelateerd aan een kalenderjaar. De ontvangen inwonersbijdrage bij het regiobureau wordt volledig in de staat van baten en lasten opgenomen. Daartegenover komen de uitgaven te staan en per saldo resteert het rekeningresultaat. Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemende gemeenten, een negatief saldo komt, mits toereikend, ten laste van de algemene reserve.
Het programma Opgaven omvat veel activiteiten die elk afzonderlijk als een project kunnen worden gedefinieerd. Deze projecten zijn vastgelegd in de regionale agenda en voor deze projecten heeft de Groene Metropoolregio opgaveovereenkomsten afgesloten met de 18 gemeenten. De doorlooptijd van de projecten wijkt in veel gevallen af van het kalenderjaar. Daarom wordt in dit programma de inwonersbijdrage niet volledig in de staat van baten en lasten opgenomen, maar worden de kosten van de projecten gedekt door de inwonersbijdrage vanuit de balans. Einde boekjaar resulteert een rekeningresultaat van € 0 en resteert een overschot op de balans. Mocht het project over de jaargrens heen lopen dan blijft dit geld beschikbaar voor het project. Is het project echter voltooid of niet uitgevoerd, dan resteert een schuld aan de deelnemende gemeenten en moet dat deel van de inwonersbijdrage terugbetaald worden.

Voor 2022 is het resultaat als volgt:

-	Regiobureau	€ 157.799 (resultaat)
-	Opgaven	€ 163.158 (schuld)
Totaal		€ 320.957 (saldo onbenutte inwonersbijdrage 2022)

Voor een nadere toelichting op de terug te betalen inwonersbijdragen wordt verwezen naar pagina 33.

Conform artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

1.5.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Begroting 2022	Wijziging begroting	Begroting gewijzigd	Realisatie 2022	Saldo 2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	31.167	0	31.167	0	31.167
Baten	0	0	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de post Onvoorzien apart als programma gepresenteerd worden. In 2022 zijn er geen kosten ten laste van de post Onvoorzien geboekt. Het resultaat van € 31.167 is onderdeel van het jaarresultaat van € 157.799. Deze post muteert dus niet het resultaat.

1.5.2 Vennootschapsbelasting

1. Bedrag voor de heffing voor de Vennootschapsbelasting.
   In artikel 25, lid 1, onder b, (BBV) wordt gevraagd het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting te vermelden. Dit is voor Groene Metropoolregio niet van toepassing.

2. Inzicht in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.
   In art. 25, lid 1, onder c, (BBV) wordt gevraagd om in de programmaverantwoording het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien op te nemen. In de begroting 2022 is niets geraamd. In de realisatie is dus ook geen bedrag opgenomen.

2. Paragrafen

2.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de Groene Metropoolregio in de paragraaf weerstandsvermogen[1] inzicht verschaffen in de robuustheid van de rekening. Het weerstandsvermogen van de Groene Metropoolregio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen, zodat de taken kunnen worden voortgezet.

Risico’s

De risico's kunnen worden ingedeeld in:
1. risico's voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

[1] Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de Groene Metropoolregio beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Groene Metropoolregio).

1. **Risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid**
   Er zijn geen risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid. Om eventuele tekorten op de exploitatie op te vangen is er op grond van de gemeenschappelijke regeling art 31, lid 8 een reserve van € 100.000 gevormd.

2. **Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid**
   Het risico dat de deelnemende gemeenten niet aan hun betalingsverplichtingen (de inwonersbijdrage) voldoen wordt zeer klein geacht. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling in artikel 29, lid 6 vastgelegd dat gemeenten zorgdragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het risico voor de Groene Metropoolregio bedraagt bij de 18 deelnemende gemeenten conform begroting gemiddeld € 364.350 met een bandbreedte van € 15.000 voor de gemeente Rozendaal tot € 1.521.000 voor de gemeente Nijmegen.

3. **Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties**
   Gekeken naar de voorgaande punten en de flexibele inzet van adviseurs, kan het achterwege blijven van financiering van gemeenten, provincie en anderen opgevangen worden door het afvloeien van de flexibele inzet. Er is een zeer laag risico dat gelden niet betaald worden, mocht dit wel het geval zijn dan zullen projecten on-hold gezet worden en stroomt de flexibele inzet per direct uit.

4. **Risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden**
   De risico’s worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden. Maximale risico volgens het verplichtingenregister aanvang 2023 bedroeg op dat moment € 180.000 voor een leverancier.

5. **Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen**
   Het resultaat van de cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werkt door in het jaarresultaat. Op het jaarresultaat 2022 heeft dit een beperkt effect. De recente cao-stijging van 9% geldt met ingang van 2 januari 2023; bij een loonsom van € 2,1 miljoen betekent dit een risico van € 186.000.

Overige verzekerde risico's

De GMR heeft de kantoorinboedel verzekerd tegen brand en diefstal. Voor het personeel is een aansprakelijkheids- en ongevallenverzekering afgesloten. De aansprakelijkheid van bestuurders in GMR is afgedekt door de verzekering van de gemeente voor de betreffende bestuurder.

Overzicht reserves 2022

Op grond van de gemeenschappelijke regeling mag de algemene reserve € 100.000 zijn. Deze algemene reserve is eind 2021 gevormd uit het rekeningresultaat van 2021 en is in 2022 niet gemuteerd.

Ook is eind 2021 een bestemmingsreserve gevormd voor optimalisatie van het regiobureau en versnellen van de opgaven. Deze reserve is deels in 2022 benut en er resteert nu nog € 90.000. Hieronder de specificatie van deze reserve:

Naam reserve/ voorziening:	Doel/ functie:	Maximum-hoogte:

Bestemmingsreserve	Opgebouwd in 2021, te besteden in 2022 en verder. Het doel is extra inzet te plegen op: - *Optimalisatie regiobureau* Opleidingen Communicatie - *Versnellen opgaven* Integrale aanpak logistiek	 € 25.000 € 30.000 € 35.000

Rente

Ten aanzien van de rente van de reserves is het algemene beleidsuitgangspunt om deze ten gunste van de exploitatie te brengen en bij de baten te verantwoorden. In 2022 is geen rente ontvangen.

Conclusie

Kenmerkend voor het risicoprofiel van de Groene Metropoolregio is dat de organisatie beperkt risico loopt en dat daarvoor een algemene reserve is gevormd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, artikel 29 lid 6, is de beschikking over voldoende middelen en het nakomen van verplichtingen te allen tijde door de deelnemende gemeenten gewaarborgd.

Financiële kengetallen:

Vanaf 2016 worden in de paragraaf financiën enkele financiële kengetallen opgenomen. De berekeningsmethode is via een ministeriële regeling voorgeschreven. Hiermee wordt de (onderlinge) vergelijkbaarheid (van gemeenschappelijke regelingen) bevorderd.

	Rekening 2022
Netto schuldquote	0,0%
Solvabiliteitsratio	6.59%
Structurele exploitatieruimte	66,15%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Uitkomst geeft geen aanleiding tot verhoogde risico’s.

De solvabiliteitsratio daarentegen geeft het eigen vermogen weer als percentage van het totale balanstotaal. Deze ratio ligt net onder de gebruikelijke norm van de provincie, maar past bij een startende organisatie.

Een positief percentage structurele exploitatieruimte betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.2 Financiering

Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de Groene Metropoolregio beschrijft hoe zij in 2022 de investeringen heeft gefinancierd. Het doel van deze paragraaf is inzicht te verschaffen in de financieringssystematiek en de risico's die daarmee samenhangen. Met deze paragraaf wordt eveneens voldaan aan een aantal verplichtingen volgend uit de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet fido). De Groene Metropoolregio maakte in 2022 geen gebruik van een treasury statuut.

Rentelasten/baten

De Groene Metropoolregio heeft in 2021 met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten. Per 1 maart 2022 wordt deelgenomen aan het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht gestelde Schatkistbankieren.

- Rentelasten: Er is in 2022 sprake van minimale rentelasten.
- Rentebaten: Er is in 2022 circa € 10.500 aan rentebaten ontvangen.
- Renteresultaat: Er is in 2022 geen renteresultaat.
- Toerekening rente aan taakvelden: Er is in 2022 geen rente toegerekend aan posten.

Financieringspositie

Er is een rekening-courant overeenkomst met de Rabobank dat een tegoed heeft van € 728.234.
De Groene Metropoolregio kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm

Om het herfinancieringsrisico voor de samenwerkingsverbanden te beperken is een norm ingesteld waaraan de samenwerkingsverbanden worden getoetst: de rente-risiconorm.

De rente-risiconorm is voor de Groene Metropoolregio niet van toepassing aangezien er geen externe langdurige financieringen zijn afgesloten.

Geldstromenbeheer

De Groene Metropoolregio is verplicht liquiditeitsoverschotten met een drempelbedrag van € 1 miljoen af te storten bij het Rijk (Schatkistbankieren).

2.3 Bedrijfsvoering

Artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de Groene Metropoolregio om in elk geval de stand van zaken en de voornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering weer te geven. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de vijf opgaven te realiseren. Hierbij staat het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer voor op.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering, het algemeen bestuur heeft een hierbij een kade stellende en controlerende taak. De directeur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om personeel aan te nemen, verplichtingen aan te gaan tot €100.000,- en om opdracht tot betaling te geven.

COVID-19

In 2022 kwam Nederland uit de ‘coronacrisis’ en kon de Groene Metropoolregio zich beter richten op haar netwerkfunctie. Veel bijeenkomsten en evenementen werden weer op locatie of in hybride vorm georganiseerd. Doordat de samenleving twee jaar op slot had gezeten ontstond er een soort inhaaleffect. Aangezien er voldoende budget was voor “ontmoeting” heeft dit inhaaleffect geen gevolgen voor de exploitatie gehad.

Vanaf september 2021 heeft de Groene Metropoolregio haar eigen kantoor met 11 werkplekken en een aantal vergaderzalen. Als gevolg van Covid-19 wordt er door de medewerkers veel hybride gewerkt en daardoor is er voldoende ruimte op het kantoor. Met de groei van het aantal adviseurs, die vaak parttime aan de Groene Metropoolregio verbonden zijn, ontstaat er druk op de werkruimte. Met een goede planning en onderling overleg lijkt het aantal werkplekken nog voldoende. Het risico bestaat dat in 2023 als mensen meer naar kantoor komen en de Regio Deal wordt toegekend er gezocht moet worden naar extra kantoorruimte.

Personeelszaken en automatisering
In 2022 is een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Nijmegen afgesloten voor het uitbesteden van de salarisadministratie en het personeelsbeleid. Deze overeenkomst zal begin 2023 opnieuw worden verlengd.

Voor de automatisering is in 2021 een contract afgesloten met een externe serviceprovider. Verder is in 2022 een contract met M&I partners afgesloten. Deze partij vult met ingang van 1 januari 2023 de volgende rollen in: functionaris gegevens bescherming, privacy officer, SISA functioneel beheer en informatiemanagement. M&I partners neemt deze werkzaamheden over van de gemeente Arnhem die dit in 2021 en 2022 voor ons hebben verzorgd.

Archief
In het najaar van 2022 zijn afspraken gemaakt met een leverancier (Cavero) van archiveringssoftware. Zij ondersteunen de organisatie bij de inrichting van een gedegen archiveringsproces.

Verbonden partijen
De GMR heeft geen verbonden partijen, zoals bedoeld in de BBV-voorschriften.

Schatkistbankieren
De GMR heeft een Schatkistbankieren faciliteit per 1 maart 2022.

Financiën
Planning & control en administratie
Naast de reguliere werkzaamheden uit de planning en controlcyclus en het (laten) voeren van de financiële administratie zijn werkzaamheden verricht voor de vijf opgaven. In het 1e halfjaar 2022 is de overdracht van de financiële administratie vanuit enkele gemeenten voor de opgaven naar de GMR afgerond.

Btw-compensatiefonds
De zogenaamde transparante c.q. doorschuif BTW kan door de GMR aan de deelnemende gemeenten worden gefactureerd. Deze gemeenten kunnen deze facturen vervolgens bij het zogenaamde btw-compensatiefonds verhalen. In dit jaarverslag worden de cijfers exclusief btw gepresenteerd.

De overige paragrafen BBV zijn niet van toepassing op de GMR.

3. Jaarrekening

In dit hoofdstuk treft u de volgende financiële overzichten aan:

- Staat van baten en lasten
- Toelichting op de staat van baten en lasten
- Incidentele en structurele baten en lasten
- Analyse begrotingsonrechtmatigheid
- Balans per 31 december 2022
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de posten van de jaarrekening
- Specificaties balans per 31 december 2022
- Niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Publicatie Wet normering topinkomens (WNT)
- Taakvelden

3.1 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.829.099	227.068
Baten	1.956.167	100.000	2.056.167	1.940.885	115.282
Reserve onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**-157.799**
Programma opgave regionale agenda (bestaande uit) Verbonden regio					
Lasten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Baten	1.022.000	1.636.451	2.658.451	1.427.355	1.231.096
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Productieve regio					
Lasten	575.000	106.555	681.555	550.247	131.308
Baten	575.000	106.555	681.555	505.247	176.308
Reserve onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Circulaire regio					
Lasten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.273.591	380.220
Baten	637.500	1.016.311	1.653.811	1.253.591	380.220
Reserve onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ontspannen regio					
Lasten	585.000	-19.231	565.769	460.479	105.290
Baten	585.000	-19.231	565.769	430.479	105.290
Reserve onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Groene groeiregio					
Lasten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Baten	992.500	452.516	1.445.016	876.798	568.218
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Reserve onttrekking	0	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten	**5.768.167**	**3.292.602**	**9.060.769**	**6.417.569**	**2.643.200**
Totaal baten	**5.768.167**	**3.292.602**	**9.060.769**	**6.434.355**	**2.626.414**
SALDO BATEN EN LASTEN	**0**	**0**	**0**	**16.786**	**-16.786**
Mutatie bestemmingsreserve	0	0	0	**141.013**	**-141.013**
RESULTAAT	**0**	**0**	**0**	**157.799**	**-157.799**

3.2 Toelichting op de staat van baten en lasten

De baten en lasten over 2022 bedragen respectievelijk € 6.434.355 en € 6.417.569. Er is een mutatie in de bestemmingsreserve geweest van € 141.013. Het verschil in de baten en lasten en mutatie bestemmingsreserve resulteert in een voordelig rekeningresultaat van € 157.799; wat gelijk is aan het resultaat van het regiobureau.

Programma regiobureau

De baten en lasten over 2022 op het regiobureau bedragen respectievelijk € 1.940.885 en € 1.829.099.

Regiobureau	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Regiobureau					
Lasten					
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.225.000	0	1.225.000	1.243.500	-18.500
3.3 Pachten	41.000	0	41.000	109.732	-68.732
3.8 Overige goederen en diensten	659.000	100.000	759.000	469.250	289.750
7.3 Afschrijvingen	0	0	0	9.798	-9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	0	0	0	-3.181	3.181
onvoorzien	31.167	0	31.167	0	31.167
Saldo lasten Regiobureau	**1.956.167**	**100.000**	**2.056.167**	**1.829.099**	**227.068**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.356.167	100.000	1.456.167	1.272.364	183.803
subsidie provincie inwonersbijdrage	600.000	0	600.000	626.600	-26.600
overige baten	0	0	0	41.921	-41.921
Saldo baten Regiobureau	**1.956.167**	**100.000**	**2.056.167**	**1.940.885**	**115.282**
Saldo Regiobureau	**0**	**0**	**0**	**-111.786**	**111.786**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	46.013	-46.013
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-46.013**	**46.013**
Resultaat Regiobureau	**0**	**0**	**0**	**-157.799**	**157.799**

Programma opgaven

Voor de opgaven zijn door de GMR circa € 4.588.000 aan lasten gerealiseerd. Deze lasten worden gefinancierd vanuit de inwonersbijdragen en subsidies die door de deelnemende gemeenten worden verstrekt.

Voor een andere toelichting op de terug te betalen inwonersbijdragen wordt verwezen naar pagina 33.

In onderstaande tabellen is per opgave uiteengezet welke lasten voor welk speerpunten zijn gemaakt.

Verbonden regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Verbonden regio					
Lasten					
algemeen	257.000	-25.783	231.217	225.783	5.434
gebiedsgerichte corridors	125.000	71.000	196.000	140.394	55.606
fiets	95.000	69.104	164.104	150.628	13.476
hubs en knooppunten	180.000	46.581	226.581	125.670	100.911
gedrag en duurzame mobiliteit	320.000	1.384.132	1.704.132	719.634	984.498
verkeersveiligheid	45.000	91.417	136.417	65.246	71.171
Saldo lasten Verbonden regio	**1.022.000**	**1.636.451**	**2.658.451**	**1.427.355**	**1.231.096**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	1.022.000	0	1.022.000	940.566	81.434
bijdrage uit subsidies	0	1.636.451	1.636.451	486.789	1.149.662
Resultaat voor bestemming Verbonden regio	**1.022.000**	**1.636.451**	**2.658.451**	**1.427.355**	**1.231.096**
Saldo Verbonden regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat Verbonden regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Productieve regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Productieve regio					
Lasten					
algemeen	60.000	52.730	112.730	245.877	-133.147
doorontwikkeling Health & hightech en energy	99.500	0	99.500	0	99.500
toekomstbestendige werklocaties	125.000	18.825	143.825	144.680	-855
human Capital	99.500	0	99.500	52.359	47.141
stimuleren ondernemerschap in het MKB	99.500	0	99.500	74.591	24.909
versterking van duurzame logistiek	91.500	35.000	126.500	32.740	93.760
Saldo lasten Productieve regio	**575.000**	**106.555**	**681.555**	**550.247**	**131.308**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	575.000	93.055	668.055	538.500	129.555
bijdrage uit subsidies	0	13.500	13.500	-33.253	46.753
Saldo baten Productieve regio	**575.000**	**106.555**	**681.555**	**505.247**	**176.308**
Saldo Productieve regio	**0**	**0**	**0**	**45.000**	**-45.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	45.000	-45.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-45.000**	**45.000**
Resultaat Productieve regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Circulaire regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Circulaire regio					
Lasten					
algemeen	60.000	-35.541	24.459	173.844	-149.385
circulaire bouw en infrastructuur	147.500	78.348	225.848	140.098	85.750
circulaire economie: grondstoffen en ketens	145.000	0	145.000	66.320	78.680
water en klimaatadaptatie	105.000	0	105.000	21.602	83.398
transitie naar duurzame energie	180.000	973.504	1.153.504	871.727	281.777
Saldo lasten Circulaire regio	**637.500**	**1.016.311**	**1.653.811**	**1.273.591**	**380.220**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	637.500	-15.541	621.959	601.959	20.000
bijdrage uit subsidies	0	1.031.852	1.031.852	651.632	380.220
Saldo baten Circulaire regio	**637.500**	**1.016.311**	**1.653.811**	**1.253.591**	**400.220**
Saldo Circulaire regio	**0**	**0**	**0**	**20.000**	**-20.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	20.000	-20.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-20.000**	**20.000**
Resultaat Circulaire regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Ontspannen regio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Ontspannen regio					
Lasten					
algemeen	60.000	4.772	64.772	91.093	-26.321
duurzaam toerisme	250.000	-25.000	225.000	118.237	106.763
bruisende binnensteden, krachtige kernen	80.000	-7.590	72.410	50.374	22.036
groen-blauw raamwerk	95.000	8.587	103.587	127.154	-23.567
cultuur en erfgoed	100.000	0	100.000	73.621	26.379
Saldo lasten Ontspannen regio	**585.000**	**-19.231**	**565.769**	**460.479**	**105.290**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	452.500	4.772	457.272	425.103	32.169
bijdrage uit subsidies	132.500	-24.003	108.497	5.376	103.121
Saldo baten Ontspannen regio	**585.000**	**-19.231**	**565.769**	**430.479**	**135.290**
Saldo Ontspannen regio	**0**	**0**	**0**	**30.000**	**-30.000**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	30.000	-30.000
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**-30.000**	**30.000**
Resultaat Ontspannen regio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Groene groeiregio	Begroting 2022 EUR	Wijziging begroting EUR	Begroting gewijzigd EUR	Realisatie 2022 EUR	Saldo 2022 EUR
Programma Groene groeiregio					
Lasten					
algemeen	60.000	0	60.000	179.645	-119.645
woning in balans: versnellen van de woningbouw	475.000	452.516	927.516	539.225	388.291
uitwerking verstedelijkingsstrategie	307.500	0	307.500	86.471	221.029
leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven	150.000	0	150.000	71.457	78.543
Saldo lasten Groene groeiregio	**992.500**	**452.516**	**1.445.016**	**876.798**	**568.218**
Baten					
inwonerbijdrage gemeenten	642.500	0	642.500	612.500	30.000
bijdrage uit subsidies	350.000	452.516	802.516	264.298	538.218
Saldo baten Groene groeiregio	**992.500**	**452.516**	**1.445.016**	**876.798**	**568.218**
Saldo Groene groeiregio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves toevoeging	0	0	0	0	0
Reserves onttrekking	0	0	0	0	0
Mutatie bestemmingsreserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat Groene groeiregio	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Incidentele en structurele baten en lasten

Regiobureau	Realisatie 2022 EUR	Incidenteel EUR	Structureel EUR
Programma Regiobureau			
Lasten			
1.1 Salarissen en sociale lasten	1.243.500	3.520	1.239.980
3.3 Pachten	109.732	-	109.732
3.8 Overige goederen en diensten	469.250	47.669	421.581
7.3 Afschrijvingen	9.798	-	9.798
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-3.181	-	-3.181
Lasten	**1.829.099**	**51.189**	**1.777.910**
Baten			
bijdrage deelnemende gemeenten	1.318.377	46.013	1.272.364
subsidies	626.600	626.600	-
overige baten	41.921	32	41.889
Baten	**1.986.898**	**672.645**	**1.314.253**

In het regiobureau is er een onttrekking van de bestemmingsreserve (resultaat 2021) geweest van € 46.013 in 2022, onder andere voor kleine aanpassingen voor het regiobureau.

De GMR heeft in 2022 incidenteel € 600.000 subsidie van de provincie Gelderland ontvangen voor de opstart van de samenwerking. Daarnaast heeft de Groene Metropoolregio € 26.600 subsidie ontvangen van de provincie Gelderland om bij te dragen aan de voorbereidingskosten van de Regio Deal.

De pachten bestaan uit huurpenningen voor het regiobureau in Elst en de huisvesting voor de afdeling Public Affairs in Brussel. En verder operationele kosten voor kleine verbouwingen en onderhoud.
De overige baten bestaan voornamelijk uit de bijdrage van deelnemers aan de regioreis. Deze reis wordt jaarlijks georganiseerd.

Opgaven
De opgaven bestaan uit programma's die gefinancierd worden uit inwonersbijdragen en subsidies. In 2022 zijn er voor de opgaven geen incidentele uitgaven gedaan.

Analyse begrotingsonrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

'Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.'

Er zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de Commissie BBV, ten minste de volgende "soorten"

Omschrijving	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten		*
2. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen		*
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		*
4. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd		*
5. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		*
6. Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt		
6a. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		*
6b. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	*	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a. Jaar van investeren		*
7b. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	*	

In de volgende tabel is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per “soort” begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per “soort” begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven.

Programma	Saldo lasten EUR	Over-/onderschrijding	Rechtmatigheid c.f. tabel
Regiobureau	1.829.099	Onderschrijding	1
Verbonden regio	1.427.355	Overschrijding	1
Productieve regio	550.247	Onderschrijding	1
Circulaire regio	1.273.591	Overschrijding	1
Ontspannen regio	460.479	Onderschrijding	1
Groene groeiregio	876.798	Onderschrijding	1
Dekking / onvoorzien	0	n.v.t.	

Alle overschrijdingen worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.

Conclusie: Alle overschrijdingen zijn rechtmatig.

3.3 Balans per 31 december 2022

ACTIVA	2022 31 december EUR	2021 31 december EUR
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	54.294	64.092
	54.294	64.092
Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar		
Borgsom	4.768	-
	4.768	-
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.713.389	428.790
Liquide middelen	3.467.886	1.198.935
Overlopende activa		
Nog te ontvangen rente	9.457	-
Vooruitbetalingen	26.525	3.591
	5.217.257	1.631.316
TOTAAL ACTIVA	**5.276.319**	**1.695.408**

PASSIVA	2022 31 december EUR	2021 31 december EUR
Eigen Vermogen		
Onverdeeld resultaat boekjaar	157.799	331.012
Algemene reserve	100.000	
Bestemmingsreserve	90.000	
	347.799	331.012
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar		
Overige vlottende schulden	1.562.380	1.086.743
Overlopende passiva		
Vooruit ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	2.740.090	112.852
Nog te betalen kosten	626.050	164.801
	4.928.520	1.364.396
TOTAAL PASSIVA	**5.276.319**	**1.695.408**

3.4 Grondslagen voor waardering- en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijk participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer er winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn in het algemeen lineair berekend en gerelateerd aan de verwachte economische levensduur, met inachtneming van de restwaarde. Eventuele tegemoetkomingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Na deze eerste verwerking vindt de waardering plaats tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en

geamortiseerde kostprijs zijn meestal gelijk aan de nominale waarde van de vordering. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering.

Debiteuren
De debiteuren zijn bij de eerste verwerking in de balans gewaardeerd tegen de reële waarde, die gelijk is aan de kostprijs op het moment van de transactie. Voorzieningen wegens oninbaarheid zijn in mindering gebracht op de aldus bepaalde waarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, is hiermee indien noodzakelijk, bij de waardering rekening gehouden.

Overige activa en passiva
Alle overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen
De grondslag van het eigen vermogen is bepaald als de resultante van de, volgens wettelijke voorschriften van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, afzonderlijk gewaardeerde activa en de schulden, voorzieningen en overlopende posten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling
Alle posten in de rekening van baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

De aangegane verplichtingen die betrekking hebben op projecten welke worden gefinancierd uit de baten van het lopende boekjaar worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Toelichting op de posten van de jaarrekening

Materiële vaste activa

Het waarde verloop van de overige materiële vaste activa is als volgt samen te vatten:

Investeringen met economisch nut	Investeringen met economisch nut EUR	Totaal EUR
Stand begin boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde	**64.092**	**64.092**
Mutaties		
Investeringen	-	-
Afschrijvingen	9.798	9.798
Saldo	-9.798	-9.798
Stand einde boekjaar		
Aanschaffingsprijs	64.092	64.092
Cumulatieve afschrijvingen	9.798	9.798
Boekwaarde	**54.294**	**54.294**

De afschrijvingen zijn gebaseerd op een gemiddelde gebruiksduur van 5 – 15 jaar.

Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd langer dan één jaar.

Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar

	2022 EUR	2021 EUR
Borgsom	4.768	-
	4.768	**-**

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overlopende activa

	2022 EUR	2021 EUR
Vooruitbetaalde kosten	26.525	3.591
Nog te ontvangen rente	9.457	-
	35.982	**3.591**

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bedraagt ultimo 2022 € 1.713.389. De openstaande vorderingen bestaan uit:

- Debiteurenpositie (deelnemende gemeenten en provincie) € 63.340
- Door te schuiven BTW inzake de transparantieregeling € 1.046.337
- Nog te ontvangen subsidies € 603.712 (= 20% na verantwoording)

	2022 EUR	2021 EUR
Btw-compensatiefonds samenwerkingsverband	1.046.337	212.505
Debiteuren (gemeenten en provincie)	63.340	216.285
Nog te ontvangen subsidies	603.712	-
	1.713.389	**428.790**

Liquide middelen

De post liquide middelen bestaat uit een bankrekening bij de Rabobank, Schatkistbankieren en een creditcard saldo. Er zijn geen kasgelden aanwezig.

	2022 EUR	2021 EUR
Rabobank NL15 RABO 039 8279 02	728.234	1.198.935
Schatkistbankieren NL51 RABO 0374 5541 61	2.737.109	-
Creditcard	2.543	-
Eindstand	**3.467.886**	**1.198.935**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist

Voor het schatkistbankieren is een drempelbedrag berekend. Dit drempelbedrag is ingesteld om te voorkomen dat elke dag alle positieve banksaldi afgeroomd moeten worden naar nihil. Het drempelbedrag is per 1 juli 2021 € 1.000.000 (tot 1 juli 2021 0,75% van de begrote lasten met een minimum van € 250.000).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**922**	**1.120**	**380**	**238**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	922	1.120	380	238
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	6.467			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	6.467			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	82.948	101.964	34.928	21.940
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	922	1.120	380	238

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt € 190.000 en bestaat uit een algemene reserve van € 100.000 en een bestemmingsreserve van € 90.000.

Verloopoverzicht eigen vermogen

Eigen vermogen	2022	2021
	EUR	EUR
Resultaat boekjaar		
Beginstand	331.012	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	- 331.012	-
Mutatie uit resultaatbestemming	157.799	331.012
Eindstand	**157.799**	**331.012**

	2022	2021
	EUR	EUR
Algemene reserve		
Beginstand	-	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	100.000	
Eindstand	**100.000**	**-**

	2022	2021
	EUR	EUR
Bestemmingsreserve		
Beginstand	-	-
Allocatie van het resultaat voorgaand jaar	231.012	-
Onttrekkingen	- 141.012	-
Eindstand	**90.000**	**-**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar

Overige vlottende schulden

De overige vlottende schulden bedragen ultimo 2022 € 2.188.431. Hierover is geen rente verschuldigd.

	2022	2021
	EUR	EUR
Crediteuren	1.562.380	1.086.743
	1.562.380	**1.086.743**

	2022 EUR	2021 EUR
Loonheffingen	56.018	-
Premies pensioen- en sociale fondsen	13.350	-
Nettolonen	112	-
Nog te betalen overige kosten	7.500	-
Nog te betalen verlofuren	15.000	-
Nog te betalen accountants- en administratiekosten	32.069	22.017
Nog te betalen facturen	336.409	141.841
Nog te betalen declaraties	2.435	943
Terug te betalen inwonersbijdrage (opgaven)	163.158	-
	626.051	**164.801**

Het saldo van de inwonersbijdrage voor de opgaven vanuit de gemeenten bedraagt ultimo 2022 € 253.158. Hiervan heeft € 90.000 betrekking op de bestemmingsreserve van 2021. Het restant ad € 163.158 zal terugbetaald worden.

Overlopende passiva

Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid
De post vooruit ontvangen bijdragen overige overheid bedraagt ultimo 2022 € 2.740.090.

De opgaven binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen worden gefinancierd vanuit inwonersbijdragen en subsidies.

	2022 EUR	2021 EUR
Subsidies	2.652.530	97.269
Overlopende inwonersbijdrage regiobureau	87.560	-
Afrekening gevoerde administratie gemeente Arnhem	-	15.583
	2.740.090	**112.852**

Het saldo van de subsidies is gespecificeerd in de tabellen hieronder.

Vooruit ontvangen subsidies overige overheid

	Saldo 01-01-2022 EUR	Ontvangen bedragen EUR	Middelen besteed EUR	Saldo 31-12-2022 EUR	Verplicht EUR	Nog te besteden EUR
Verbonden Regio	-94.918	2.918.369	1.508.789	1.314.662	365.045	949.617
Productieve Regio	-	681.555	634.802	46.753	46.753	-
Circulaire Regio	236.852	1.436.514	1.273.591	399.775	266.000	133.775
Ontspannen Regio	18.587	547.182	462.648	103.121	103.121	-
Groene Groeiregio	-63.253	1.758.270	906.798	788.219	187.802	600.417
	97.268	**7.341.890**	**4.786.628**	**2.652.530**	**968.721**	**1.683.809**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een huurovereenkomst aangegaan inzake kantoorruimte aan de Nijverheidsweg 2a te Elst. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 augustus 2026. De totale huurverplichting bedraagt € 157.992 (conform artikel 11.8 uit de huurovereenkomst zijn de eerste 4 maanden vrijgesteld).

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 43.089
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 114.903

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is een huurovereenkomst aangegaan aan de Square de Meeûs 1-1000 te Brussels. De huurverplichting is aangegaan voor een periode van 3 jaar en loopt tot en met 31 maart 2025.

De totale huurverplichting bedraagt € 73.156.

Huurverplichting binnen 1 jaar	€ 32.514
Huurverplichting binnen 1-5 jaar	€ 40.642

3.5 Publicatie Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De maximale bezoldiging van een topfunctionaris bedraagt per kalenderjaar ten hoogste € 216.000, dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

De leden van het dagelijks- en algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen geen bezoldiging.

De directie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen valt onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De directie bestaat uit één lid.

Drs. H. Tiemens (1 januari 2022 - 31 december 2022)

De bezoldiging van de directie heeft de maximale bezoldiging niet overschreden.

Op de volgende pagina’s zijn de verantwoordingsmodellen opgenomen.

Verantwoordingsmodellen

WNT-verantwoording 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022	
Bedragen in EUR	**H. Tiemens**
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.172
Beloningen betaalbaar op termijn	22.032
Subtotaal	142.204
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	142.204
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	
Bedragen in EUR	**H. Tiemens**
Functiegegevens	Regiodirecteur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/09 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	39.488
Beloningen betaalbaar op termijn	7.224
Subtotaal	46.712
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	69.858
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	46.712
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Niet van toepassing

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

IV3 – Taakvelden onderverdeling

IV3 Taakvelden	Begroting EUR	Baten EUR	Lasten EUR	Saldo EUR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	2.180.939	2.246.523	2.088.724	157.799
	2.180.939	**2.246.523**	**2.088.724**	**157.799**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	2.658.451	1.427.355	1.427.355	-
	2.658.451	**1.427.355**	**1.427.355**	**-**
3. Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	3.256.713	1.945.669	1.945.667	-
3.4 Economische promotie	225.000	118.237	118.237	-
	3.481.713	**2.063.906**	**2.063.904**	**-**
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.5 Cultureel erfgoed	203.587	200.775	200.775	-
	203.587	**200.775**	**200.775**	**-**
8.Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
8.1 Ruimtelijke ordening	927.516	539.224	539.224	-
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	307.500	86.471	86.471	-
	1.235.016	**625.695**	**625.695**	**-**
Totaal	**9.759.706**	**6.363.479**	**6.406.454**	**157.799**

Elst, …….. 2023

Het bestuur

H.M.F. Bruls

Tiemens

4. Kerngegevens

Algemene informatie Regiobureau Groene Metropoolregio

Naam	: Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Rechtsvorm	: Publiekrechtelijke Rechtspersoon
Bezoekadres	: Nijverheidsweg 2a, 6662 NG, ELST
Kamer van Koophandel	: 81903421
Telefoon	: 06-10169143

Inwoneraantallen

Gemeente	Per 1-1-2021
Arnhem	162.477
Berg en Dal	35.008
Beuningen	26.165
Doesburg	11.064
Druten	18.407
Duiven	25.067
Heumen	16.569
Lingewaard	46.863
Montferland	36.038
Mook en Middelaar	7.910
Nijmegen	177.453
Overbetuwe	48.214
Renkum	31.412
Rheden	43.536
Rozendaal	1.726
Westervoort	15.011
Wijchen	41.259
Zevenaar	44.099
Totaal	**788.278**

Bron: CBS

Bijlage 1 Bestuurlijke opgaveteams op 31-12-2022

Verbonden regio

Nermina Kundić (Arnhem)	– bestuurlijk opdrachtgever
Igor van der Valk (Lingewaard)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Wijnte Hol (Overbetuwe)	Frans Houben (Beuningen)
Johan Sluiter (Lingewaard)	Twan van Bronkhorst (Wijchen)
Cilia Daemen (Nijmegen)	Jeanette Derksen (Montferland
Vincent Arts (Heumen)	Toon Albers (Zevenaar)

Productieve regio

Nick Derks (Wijchen)	– bestuurlijk opdrachtgever
Peter Werkman (Doesburg)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Huub Hieltjes (Duiven	John Brom (Nijmegen)
Ronald Ter Hoeven (Rheden)	Arthur Boone (Zevenaar)
Maurits van der Geijn (Arnhem)	

Circulaire regio

Tobias van Elferen (Nijmegen)	– bestuurlijk opdrachtgever
Dyanne Kocken (Beuningen)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Joa Maouche (Renkum)	Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Hans Sluiter (Westervoort)	Maarten van den Bos (Lingewaard)
Pascal Cobussen (Beuningen)	Bea Schouten (Wijchen)
Gemma Tiedink (Duiven)	Alex ten Westeneind (Berg en Dal)

Ontspannen regio

Agnes Schaap (Renkum)	– bestuurlijk opdrachtgever
Edwin van der Velde (Berg en Dal)	– contactpersoon Netwerkdirectie
René Post (Overbetuwe)	Noël Vergunst (Nijmegen)
Stan Hillenaar (Doesburg)	Alwin Steeg (Beuningen)
Nick Hubers (Lingewaard)	Erik Weijers (Berg en Dal)
Jan Derksen (Westervoort)	Marco van der Wel (Arnhem)
Ester Weststeijn (Rozendaal)	Dorus Klomberg (Rheden)

Groene groeiregio

Carol van Eert (Rheden)	– bestuurlijk opdrachtgever
Boy Jansen (Druten)	– contactpersoon Netwerkdirectie
Aad van Orden (Zevenaar)	Cathelijne Bouwkamp (Arnhem)
Noël Vergunst (Nijmegen)	Dimitri Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe)
Sijmen Versluijs (Beuningen)	Gea Hofstede (Rheden)
Geert Gerrits (Wijchen)	

Bijlage 2 Controleverklaring

[Volgt na akkoord van de accountant]

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

APRIL 2022

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 95 00
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijn de aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- het overzicht van baten en lasten over 2022,
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 64.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief, indien van toepassing, de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 3.200 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 7 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling.

Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 21 april 2023
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Roelant Buiteman

drs. R. Buiteman RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

R.B.

VERTROUWELIJK
Aan het bestuur en de directie van
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Edelgasstraat 57
2718 SX ZOETERMEER
telefoon (079) 362 36 13
e-mail Audit@Flynth.nl

Kenmerk	**Behandeld door:**	**Datum**
661077217	drs. R. Buiteman RA	11 april 2023

Onderwerp
Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het bestuur en de directie,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2022. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van onze werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2022 en onze controleverklaring daarbij, en voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen (hierna: GMR).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur.
In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van GMR voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Hoogachtend,

Astrium Overheidsaccountants
Onderdeel van Flynth Audit B.V.

w.g. drs. R. Buiteman RA

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem

Accountantsverslag
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen
Boekjaar 2022

1. Inleiding

In het kader van de door het bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2022 van GMR brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze jaareinde controlewerkzaamheden die wij onlangs hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2022. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van GMR.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2022 van GMR en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

Wij hebben deze rapportage in concept afgestemd met onze contactpersonen binnen uw organisatie en eventuele vragen en opmerkingen uit die afstemming zijn in het definitieve verslag verwerkt.

Het accountantsverslag is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Kernpunten van onze controle
Hoofdstuk 3	Analyse van financiële resultaten en positie
Hoofdstuk 4	Interne beheersing en automatisering
Hoofdstuk 5	Rechtmatigheid
Hoofdstuk 6	Overige bevindingen (jaarrekeningcontrole 2022)

Bijlagen:

A.	Niet-gecorrigeerde controleverschillen
B.	Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

2. Kernpunten van onze controle

2. Kernpunten van de controle

2.1 Controleverklaring	De jaarrekeningcontrole is uitgevoerd conform de afspraken in de opdrachtbevestiging zoals met u overeen gekomen op 22 oktober 2021. Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 een **goedkeurende** controleverklaring te verstrekken voor zowel de **getrouwheid** als de **rechtmatigheid**. Deze controleverklaring zenden wij u, samen met een gewaarmerkte set van de jaarrekening separaat toe.
2.2 Reikwijdte van de controle	Met de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Er is gedurende het verloop van de controle over 2022 op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.
2.3 Grondslagen	De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, in lijn met wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2022 zijn te opzichte van voorgaande jaren geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen uit het BBV.
2.4 Schattingen	Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel.
2.5 Onafhankelijkheid	▪ Astrium Overheidsaccountants, onderdeel van Flynth Audit B.V. (hierna: Flynth) is onafhankelijk van GMR en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. ▪ Ons zijn geen relaties bekend tussen Flynth en GMR die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ▪ Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.
2.6 Goedkeurings- en rapporterings-tolerantie	De materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole 2022 bedraagt € 64.000 (gebaseerd op circa 1% van de totale bedrijfslasten van GMR). Deze materialiteit vloeit voort uit de wettelijk voorgeschreven (minimum-) vereisten, zoals opgenomen in de Bado en het door het bestuur vastgestelde controleprotocol voor 2022, en ligt in lijn met het voorgaande boekjaar. De goedkeuringstolerantie voor het wegen van bevindingen bedraagt € 48.500. Conform het

controleprotocol rapporteren wij in dit verslag alle bevindingen met een financiële impact groter dan € 3.200 voor getrouwheid en € 9.600 voor rechtmatigheid.

Materialiteit		
Fouten		€ 64.000
Onzekerheden		€ 192.000
Rapporteringstoleranties	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 3.200	€ 3.200
Onzekerheden	€ 9.600	€ 9.600
Geconstateerde fouten en onzekerheden *(zie verder bijlage A van deze rapportage)*	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Fouten	€ 0	€ 0
Onzekerheden	€ 0	€ 0

Wij hebben vanuit onze controlewerkzaamheden geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden geconstateerd. Dit niet op het gebied van getrouwheid en niet op het gebied van rechtmatigheid. Onze opmerkingen zijn in de voorliggende jaarrekening 2022 verwerkt.

2.7 Analyse vermogen en resultaat

Op basis van artikel 29 lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen zijn de deelnemers gezamenlijk verantwoordelijk voor het borgen van de continuïteit van GMR. Hierdoor is de noodzaak van vermogensopbouw beperkt een geen doel op zich. Hierdoor is in beginsel in financiële zin ook geen sprake van een direct continuïteitsrisico voor GMR.

Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.

Het vermogen ultimo 2022 bestaat uit het onverdeeld resultaat van € 157.799, een algemene reserve ad € 100.000 en een in 2022 nieuw gevormde bestemmingsreserve ad € 90.000. Deze bestemmingsreserve is door het algemeen bestuur in 2022 ingesteld met als doel bij te dragen aan de verdere versterking van de organisatie en het versnellen van de opgaven.

2.8 Voorzieningen	Wij hebben gecontroleerd of de voorzieningen van GMR toereikend zijn. Daarbij hebben wij vastgesteld dat geen voorzieningen zijn gevormd en voor zover wij hebben kunnen beoordelen ook niet noodzakelijk zijn. De nieuwe cao verplichting inzake verlofsparen is vooralsnog verwerkt als een kortlopende verplichting aangezien medewerkers zich nog maar beperkt hebben aangemeld voor deze regeling. Overige schattingsposten, zoals de waardering van vaste activa en vorderingen, zijn op een zorgvuldige en consistente wijze geschied.
2.9 EU-aanbestedingen	GMR dient te voldoen aan de EU-aanbestedingsregels zoals eveneens op basis van uw eigen normenkader is vastgesteld. Wij hebben vastgesteld dat aan de EU-aanbestedingsregels is voldaan.

3. Analyse van financiële resultaten en positie

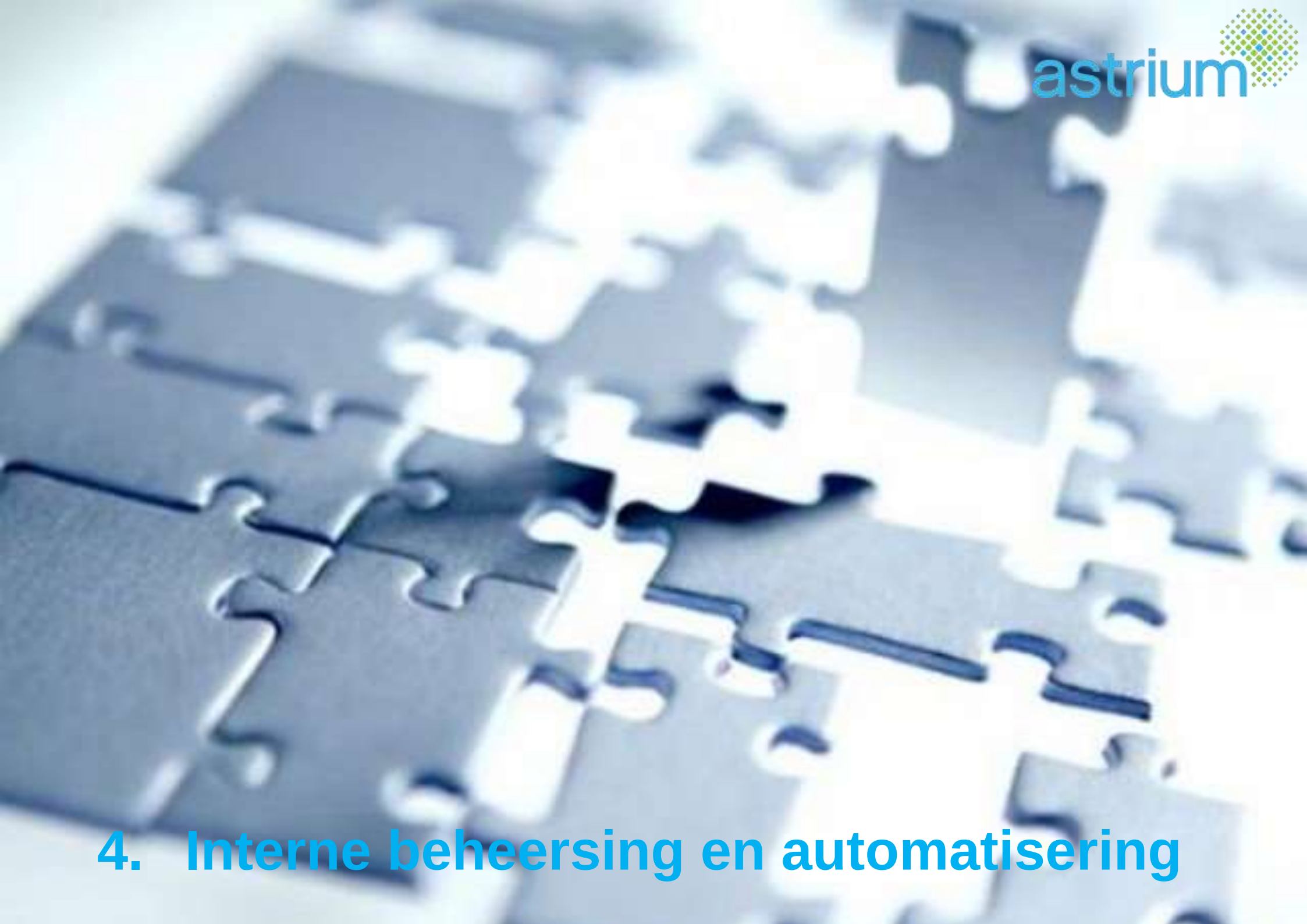
3. Analyse van financiële resultaten en de financiële positie

3.1 Financiële realisatie	Het jaar is afgesloten met een batig saldo van € 16.786 vóór mutatie van de reserves. Het positieve saldo is beperkt beïnvloed door bijzondere en/of incidentele ontwikkelingen. De belangrijkste oorzaken voor het batige saldo zijn vooral gelegen in (1) de moeite om vacatures in te vullen en (2) ten opzichte van de begroting minder realisatie op enkele programma's. Daar waar minder is gerealiseerd is ook de dekking daarvan door de deelnemers naar beneden bijgesteld.
3.2 Weerstands-vermogen	GMR heeft conform de bepalingen in de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen sinds 2022 voor het eerste jaar eigen middelen om tegenvallers op te vangen. Dit via een algemene reserve van € 100.000. Daarnaast is een bestemmingsreserve gevormd van € 90.000. Mocht deze buffer niet voldoende zijn om onverwachte tegenvallers of specifiek benoemde toekomstige activiteiten zonder dekking via de begroting te realiseren, dan dragen de deelnemers bij in geval van een tekort ten aanzien van het resultaat of liquiditeit. Hierdoor hebben wij geen bedenking ten aanzien van de continuïteit van de organisatie. In paragraaf 2.1 van het jaarverslag heeft GMR haar visie op het weerstandsvermogen toegelicht.
3.3 Solvabiliteit en liquiditeit	Als gevolg van het beperkt eigen vermogen is ook de solvabiliteit (eigen vermogen als percentage van het totale vermogen) beperkt tot 6,6%. Ten aanzien van de liquiditeit (vlottende activa in relatie tot vlottende passiva) heeft de organisatie een current ratio van 1,06. Dit is boven het theoretische minimum voor een gezonde liquiditeitspositie van 1 en betekent dat de organisatie in principe in staat is om binnen afzienbare termijn te voldoen aan haar kortlopende verlichtingen zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers of externe financiers.
3.4 Schattingen	De directie is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van deze schattingen. Op de volgende pagina hebben wij onze analyse van de belangrijkste schattingen opgenomen.

Belangrijke schattingen	Mate van subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2021	

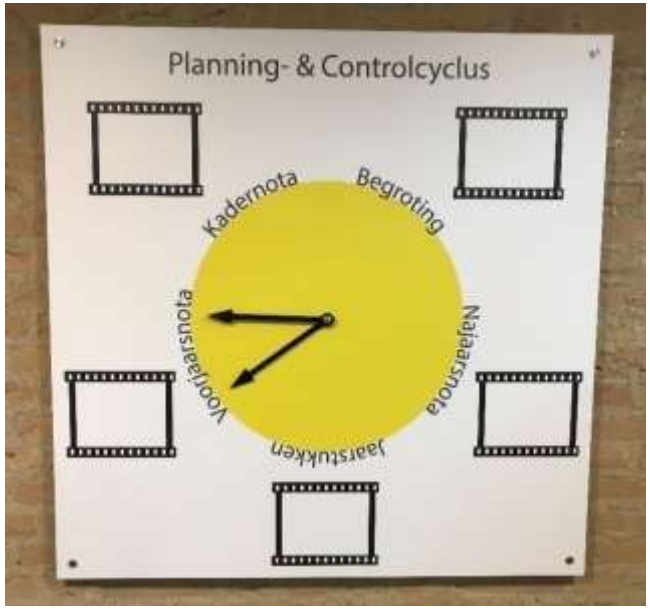
Waardering van materiële vaste activa	Laag	●	●	De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur.
Waardering debiteuren	Laag	●	●	Minimaal jaarlijks wordt de waardering van de debiteuren herijkt. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de debiteuren en overige vorderingen bepaald zijn.

Controleverschil ●	**Voorzichtig** ●	**Evenwichtig** ●	**Optimistisch** ●
	Aanvaardbare bandbreedte – gebaseerd op materialiteitsoverwegingen		

4. Interne beheersing en automatisering

4. Interne beheersing en automatisering

4.1 Samenvatting bevindingen managementletter 2022	Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 hebben wij in het najaar 2022 de tussentijdse (interim) controle uitgevoerd. Deze interimcontrole is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen GMR en met name gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen, voortvloeiend uit de interimcontrole, zijn vastgelegd in onze managementletter van 14 februari 2023. Uit onze interimcontrole blijkt dat GMR haar zaken beheersmatig **op orde heeft**, voor zover wij dat beoordelen in het licht van de jaarrekeningcontrole. Ons beeld is dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles - VIC) van GMR voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dit betreft in ieder geval de situatie over boekjaar 2022. Voor 2023 geldt een nieuwe situatie als andere en op onderdelen zwaardere eisen aan de VIC gesteld gaan worden ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording van de directie. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen (verbeterpunten) verwijzen wij u naar de genoemde managementletter. Na afloop van het uitbrengen van de management letter hebben wij met het management de voortgang besproken en hebben wij vastgesteld dat op onderdelen voortvarend aanbevelingen uit de management letter door de organisatie zijn opgepakt, en dat op onderdelen acties in gang zijn gezet om invulling te geven aan aanbevelingen in de management letter.
4.2 Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving	Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

	Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in de management letter en in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

5. Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

5.1 Rechtmatig-heidsverklaring vanaf 2023	Vanaf de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zal de directie verplicht zijn om een rechtmatigheidsverantwoording in het jaarverslag op te nemen. De formele wetswijziging is in 2022 vastgesteld en het BBV zal hierop in de komende periode worden aangepast. De accountant zal met ingang van het boekjaar 2023 zijn/haar oordeel geven over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording van uw directie onderdeel van uitmaakt. De accountant verstrekt geen afzonderlijk rechtmatigheidsoordeel meer. Binnen GMR worden zog geen structurele interne controlewerkzaamheden verricht door medewerkers die onafhankelijk zijn van de bedrijfsvoering en financiële beheersing. Controlewerkzaamheden worden nu nog veelal aan het eind van het jaar uitgevoerd, en dan mede op verzoek van de externe accountant. Wij adviseren GMR voor 2023 om interne controlewerkzaamheden vast te stellen op basis van een eigen risicoanalyse en vervolgens de werkzaamheden meer gespreid over het jaar te gaan uitvoeren. Daarbij achten wij het van belang om de directie periodiek te informeren over uitgevoerde werkzaamheden en geconstateerde bevindingen om tijdig bij te kunnen sturen indien dat noodzakelijk is.
5.2 Begrotings-rechtmatigheid	De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. Deze normen dient het algemeen bestuur zelf nader in te vullen en te concretiseren. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat de directie belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan het bestuur, zodat het bestuur hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat de directie inbreuk maakt op het budgetrecht van het bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. Essentieel is dat het bestuur nadere regels kan stellen wanneer: 1. Lastenoverschrijdingen zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten 2. Lastenoverschrijdingen passen binnen het beleid of 3. Lastenoverschrijdingen bij open einde regelingen. Daarnaast moet de accountant deze **lasten**overschrijdingen – waarvan de directie in de jaarrekening moet aangeven dat het bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

	In het kader van de begrotingsrechtmatigheid kijkt de accountant naar de lastenoverschrijdingen per programma die de rapportagetolerantie overschrijden. Als onderdeel van de toelichting op de staat van baten en lasten heeft de organisatie op een heldere wijze de begrotingsrechtmatigheid toegelicht. Hieruit blijkt geen begrotingsonrechtmatigheid. Wij kunnen ons vinden in deze conclusie.
5.3 Europese aanbestedingen	Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, zoals vastgesteld door het bestuur, bevat onder andere de Europese aanbestedingswetgeving. Bij onze jaarrekeningcontrole hebben wij aan de hand van een door uw organisatie uitgevoerde crediteurenspendanalyse gecontroleerd of de Europese aanbestedingswetgeving gedurende het boekjaar 2022 is nageleefd. Naast inzicht in de rechtmatigheid van individuele dossiers geeft deze analyse ook inzicht in de beheersing van het inkoopproces, die (ook) het naleven van de aanbestedingswetgeving moet waarborgen. Wij hebben geconstateerd dat als onderdeel van het interne controleplan de organisatie zelf een inkoopanalyse heeft uitgevoerd en daarbij **geen afwijkingen** heeft geconstateerd. Wij hebben we werkzaamheden op onderdelen getest en daarbij geconstateerd dat deze controlewerkzaamheden richting komend jaar versterkt kunnen worden door onder andere de contractwaarde in de analyse te betrekken en deze op meerdere momenten gedurende het jaar uit te voeren om tijdig bij te kunnen sturen op bevindingen.

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6. Overige bevindingen jaarrekeningcontrole 2022

6.1 Wijziging in verslaggevings-voorschriften / wet- en regelgeving	In de jaarrekening 2022 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt. Hier was ook geen aanleiding toe. GMR heeft de jaarrekening opgesteld conform de voorschriften van het BBV.
6.2 Controle-verschillen	Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van de jaarrekeningposten die GMR heeft opgenomen en gerapporteerd en zoals die naar onze mening in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Wij hebben vastgesteld dat er geen sprake is van geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen in de jaarrekening.
6.3 Bevestiging van de directie	Voor afgeven van onze controleverklaring ontvangen wij van de directie een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening.
6.4 Beperking in reikwijdte van de controle	Er zijn geen meningsverschillen met directie noch het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en de directie / bestuur van GMR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
6.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)	De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 216.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2022 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen en dat **de WNT juist is verantwoord in de jaarstukken**. *Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd* In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij bovenstaande expliciet opgenomen.

6.6 Fraude als onderdeel van de accountants-controle	In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Hoewel wij een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de jaarstukken als geheel in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht. Wij hebben een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met de organisatie van GMR. Tijdens dit overleg is gesproken of het management aanwijzingen en of vermoedens heeft gehad voor de mogelijke aanwezigheid materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of de werknemers zijn betrokken die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing, of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening. Dit is ook toegelicht in het jaarverslag in de paragraf Bedrijfsvoering. Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Conclusie: Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 **hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van (vermoedens van) fraude**.

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde controleverschillen en / of onzekerheden

Toleranties t.b.v. foutenevaluatie (getrouwheid en rechtmatigheid)	Fouten/ onzekerheden	Onrechtmatig-heden
Materialiteit (respectievelijk 1% en 3% van de totale lasten)	€ 64.000	€ 192.000
Rapporteringtolerantie fouten en onzekerheden (grens waarboven gerapporteerd wordt aan het bestuur)	€ 3.200	€ 9.600

Foutenevaluatie	Fouten		Onzekerheden	
Aard van de fouten	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**	**Getrouwheid**	**Rechtmatigheid**
Geconstateerde en niet gecorrigeerde fouten en/of onzekerheden.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Bevestiging directie
Wij ontvangen van de directie een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin de directie voornemens is te bevestigen dat er geen sprake is van niet- gecorrigeerde fouten die, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening materieel (kunnen) zijn.

Conclusie: Bij de jaarrekening 2022 kan een **goedkeurende** verklaring worden verstrekt inzake **getrouwheid en rechtmatigheid**.

Bijlage B – Onafhankelijkheidsbevestiging en overige dienstverlening

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van de directie en het bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van GMR in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Flynth beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersings- maatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Flynth.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Flynth wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een audit commissie of bestuur, overwegen wij ook een van deze beide instanties te raadplegen.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met GMR

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en GMR die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Aan de gemeenteraden van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	20 april 2023
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	2023-GMDB-27
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	06-46737374

Onderwerp: aanbieden ontwerpbegroting 2024-2027 en lidmaatschap VNG Gelderland

Geachte gemeenteraad,

Samenvatting
De gemeenteraden worden uitgenodigd een zienswijze over de conceptbegroting 2024-2027 naar voren te brengen.De gemeenteraden worden ook uitgenodigd een zienswijze te geven over het voornemen om formeel lid te worden van de VNG Gelderland.

Inleiding
Conform de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.34b Wgr) en onze Gemeenschappelijke Regeling (art. 30 GR) zendt het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting toe aan de raden van de deelnemende gemeenten met de uitnodiging een zienswijze in te dienen. De ontwerpbegroting is op 19 april 2023 door het algemeen bestuur besproken en vastgesteld.

Begroting en inwonerbijdrage 2024
De begroting 2024 is gebaseerd op de regionale agenda 2023-2024 (en begroting 2023-2026) zoals deze door het algemene bestuur op 6 juli 2022 is vastgesteld. Deze agenda heeft als basis gediend voor de tweejarige opgaveovereenkomsten voor de vijf opgaven die in het laatste kwartaal van 2022 met de gemeenten zijn gesloten.

De regionale agenda 2023-2024 is voor het jaar 2024 ongewijzigd gebleven met uitzondering van een beperkte aanpassing bij het speerpunt bruisende binnensteden, krachtige kernen (Ontspannen regio). Op voorstel van de Bestuurlijk Opdrachtgever heeft het algemeen bestuur ingestemd om de activiteiten binnen het speerpunt te verdelen tussen de opgaven Ontspannen, Verbonden en Productieve Regio. Hiermee wordt een logische aansluiting gemaakt met activiteiten binnen deze opgaven. Deze beperkte wijziging heeft geen financiële consequenties.

De ontwerpbegroting 2024 is de financiële vertaling van de al bekende activiteiten voor 2024. De inwonerbijdrage voor 2024 is hoger dan opgenomen in de begroting 2023-2026. De inwonersbijdrage 2024 is opgebouwd uit de bijdrage voor het regiobureau (€ 2,71) en bijdragen voor de vijf inhoudelijke opgaven (gezamenlijk € 5,84). Daarmee komt de inwonersbijdrage voor 2024 uit op € 8.55 (voor 2023 € 7,47). Zoals in onze brief van 17 maart 2023 al geschetst heeft deze verhoging twee redenen:
- de indexering is noodzakelijkerwijs aangepast van 2,7% naar 7,3%;
- een hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie (€0,58) binnen de opgave Circulaire regio.

VNG Gelderland.
Niet alleen voor de Gelderse gemeenten maar ook voor de Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert onze regio al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het algemeen bestuur heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen.

Echter voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (zie art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos voor regionale samenwerkingsverbanden omdat het heffen van contributie betekent dat gemeenten binnen een samenwerkingsverband dan tweemaal bijdragen.

Proces
We vragen u vóór **30 juli 2023** een zienswijze aan ons kenbaar te maken. Vaststelling van de begroting vindt plaats in het algemeen bestuur van 6 september 2023.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Drs. H.M.F. Bruls — Voorzitter

H. Tiemens — Secretaris

Bijlage:
- Ontwerpbegroting 2024-2027

Kopie aan: regiocoördinatoren

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

BEGROTING 2024-2027

Voorwoord

Hubert Bruls, voorzitter

Voor u ligt de begroting 2024-2027. De begroting ziet op het tweede jaar van de regionale agenda 2023-2024 die door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 is vastgesteld. Deze tweejarige regionale agenda vormt de basis voor de ambities en samenwerking in 2024.
De begroting 2024-2027 is daardoor beduidend beperkter van omvang en combineert per opgave de financiële vertaling van de activiteiten met een korte duiding van de activiteiten. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van de vijf opgaven en speerpunten verwijzen wij u naar genoemde regionale agenda.

De inwonerbijdrage voor 2024 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt € 8,55 Dit is een stijging van € 1,08 ten opzichte van de inwonersbijdrage zoals in de begroting 2023 voorzien. Deels is deze stijging onvermijdelijk door het toepassen van indexering en deels door een hogere bijdrage voor de Regionale Energie Strategie (RES). Voorgesteld wordt om voor de RES de inwonersbijdrage met € 0,58 te verhogen; in deze begroting is dit bedrag reeds verwerkt.
De extra inzet op het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) leidt eenmalig tot hogere kosten, maar deze zullen door externe gelden en besparingen binnen de opgaven opgevangen worden en hebben daardoor geen invloed op de inwonersbijdrage.

Het bedrag van afgerond € 8,55 omvat de kosten van het regiobureau ten bedrage van € 2,71 per inwoner en het overige deel € 5,84 betreft de kosten van de opgaven.

De synergie tussen de vijf opgaven wordt steeds duidelijker zichtbaar en soms leidt dit tot nieuwe keuzes. Zo passen onderdelen uit het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen beter binnen het RPW van de Productieve regio dan binnen de opgave Ontspannen regio. Daarom stellen wij voor dit speerpunt aan een andere opgave toe te wijzen. In de begroting die nu voorligt is dit zo verwerkt.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Hubert Bruls
Voorzitter

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Horizon

Onze gezamenlijke ambitie:

• we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
• we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
• we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament

We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:

• we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
• we houden de regio bereikbaar voor alle vervoersmiddelen
• we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden

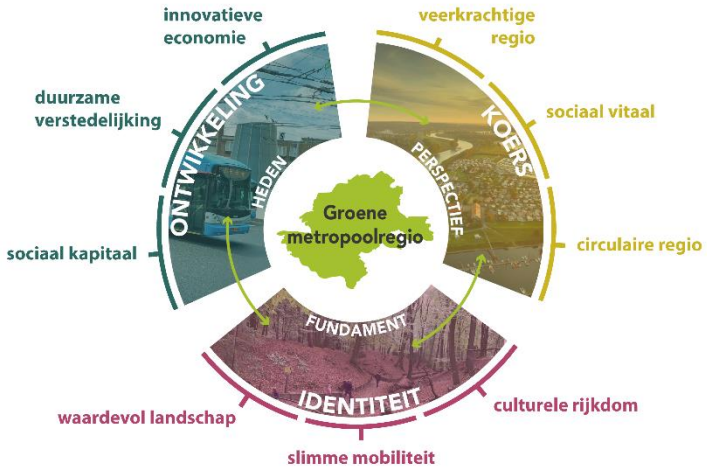
We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:

• we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
• we ontwikkelen Energy, Food, Health en Hightech als topsectoren
• we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief

We werken samen aan de koers van de regio:

• we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
• we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
• we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

Inhoudsopgave

Voorwoord ... **2**
1. Inleiding ... **5**
2. Samenwerking ... **7**
Regio Deal ... 7
Bestuursakkoord en Investeringsagenda ... 7
Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley en het vervolg ... 7
Samenwerking binnen de opgaven ... 8
4. Verbonden regio ... **9**
5. Productieve regio ... **10**
6. Circulaire regio ... **11**
7. Ontspannen regio ... **12**
8. Groene groeiregio ... **13**
9. Begroting Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2024-2027 ... **14**
9.1 Het regiobureau ... 15
9.2 De vijf opgaven ... 16
9.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld ... 23
10. Bedrag heffing vennootschapsbelasting ... **25**
11. Paragrafen ... **25**
11.1 Paragraaf 1: Risico's en weerstandsvermogen ... 25
11.2 Paragraaf 2: Financiering ... 26
11.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering ... 27
11.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen ... 28
11.5 De ontwikkeling van het EMU saldo ... 28
Bijlage 1: Kerngegevens ... **29**
Bijlage 2: Deelnemende gemeenten GMR – TEB – Circulaire regio - Ontspannen regio ... **30**
Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente ... **31**
Bijlage 4: Bijdrage per gemeente (x € 1.000) ... **32**

1. Inleiding

In de regionale agenda voor 2023-2024 gaven wij aan wat de doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken en wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is om dit te realiseren. De regionale agenda 2023-2024 is op 6 juli 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld. Deze regionale agenda was voorzien van de begroting 2023-2026.

Onze ambitie blijft in 2024 ongewijzigd: we zijn een bloeiend stedelijk netwerk, zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien; in inwoners, in werkgelegenheid en in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We zetten in op blijvend werk en huisvesting voor onze inwoners. We zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. We willen daarom op regionaal niveau samenwerken, met de deelnemende gemeenten en onze partners met de vraag: hoe leiden we de groei gezamenlijk in goede banen, zodat de balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio behouden blijft? Daarom: groene groei!

Intekenen op opgaven door gemeenten voor twee jaar (2023-2024)

Met uitzondering van een tweetal gemeenten hebben alle gemeenten eind 2022 een tweejarige opgaveovereenkomst gesloten voor de vijf opgaven. Hiermee zegt de gemeente toe de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor die periode. De basis voor deze overeenkomst ligt in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling. In de overeenkomst staan doel van de samenwerking, de bijdrage van de regio, de gemeentelijke bijdrage in financiën en de duur van de overeenkomst. Wanneer de actualiteit aanleiding geeft tot het aanpassen van de opgaveovereenkomst vindt dit de basis in de begroting 2024-2027. De gemeenten krijgen dan ook opnieuw de gelegenheid om in te tekenen voor (dat deel van) de opgave.

Financieel perspectief 2024

In de brief van 17 maart 2023 heeft het dagelijks bestuur de colleges en gemeenteraden geïnformeerd over de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen voor de begroting 2024 e.v. Hierin is aangegeven dat de uitgangspunten voor de conceptbegroting 2024 ongewijzigd zijn ten opzichte van de begroting 2023-2026. In de brief zijn een aantal ontwikkelingen geschetst. Een aantal ontwikkelingen vinden hun vertaling in voorliggende begroting.

- Indexering

  Op basis van de BRN-methodiek is de index 2024 berekend en deze komt uit op 7,3%. In de begroting 2024 zoals opgenomen in de regionale agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. In de lijn van eerdere uitspraken van het algemeen bestuur is het verschil (4,6%) in de begroting van 2024 opgenomen.

- RES

  Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage. In het Bestuurlijk Platform Circulaire regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. Gemeenten beschikken nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. Voor de regiogemeenten gezamenlijk ca.13 miljoen euro. De verdere onderbouwing voor de 5 ton is uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023 - 2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,58 is toegenomen ten behoeve van RES-taken. Inclusief indexatie bedraagt de stijging € 0,65 per

inwoner. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)."

- RPW
  Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten onafhankelijk van deelname aan de opgave Productieve regio. Standaard is hiervoor € 130.000 begroot. Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we een koers die meer bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling). Hiervoor is meer onderzoek nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit Bruisende binnensteden, krachtige kernen (BBKK) van de Ontspannen regio bij het RPW. De kosten voor het RPW gaan daarmee eenmalig met € 100.000 omhoog. Deze stijging wordt deels opgevangen door een bijdrage van de provincie en deels zal de Groene Metropoolregio dit vanuit haar eigen middelen financieren. De geschetste extra inzet heeft geen gevolgen voor de inwonersbijdrage 2024.

- Woondeal
  Met Rijk en provincie worden nog gesprekken gevoerd over hun bijdrage in 2024 maar de lange termijn financiering van de Woondeal lijkt zeer onzeker. Daarom zijn de middelen van het Rijk en de provincie uit de begroting van 2024 verlaagd.
  Het gaat hier om ongeveer € 750.000 subsidie per jaar. Met het bijstellen van de begroting hebben we ook onze ambitie naar beneden bij moeten stellen en zijn projecten geannuleerd. Resteert een inwonersbijdrage van waaruit de meest belangrijke projecten gefinancieerd zullen worden. De inwonersbijdrage is niet verhoogd omwille van compensatie van het wegvallen van de externe middelen, alleen de indexatie is van toepassing.

- Speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen
  Voorgesteld wordt dit speerpunt, onderdeel van de opgave Ontspannen regio te splitsen en onder te brengen bij de andere opgaven. Hierboven is dit al kort benoemd wat dit betekent voor het RPW. In paragraaf 7, Ontspannen regio wordt deze splitsing nader toegelicht. Financieel betekent dit een verschuiving van de budgetten, totale bedrag van de begroting blijft gelijk. Voor deze verschuiving tussen opgaven binnen de begroting 2024 vraagt het dagelijks bestuur toestemming van het algemeen bestuur.

In de tabel hieronder de bijdragen (afgerond) per 2023 en 2024 voor het regiobureau en de vijf opgaven.

Bijdrage per inwoner		2023		2024
Regiobureau		€ 2,57		€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49		€ 1,58	
Productieve regio	€ 0,94		€ 1,05	
Circulaire regio	€ 0,91		€ 1,56	
Ontspannen regio	€ 0,62		€ 0,66	
Groene groeiregio	€ 0,94		€ 0,99	
		€ 4,90		€ 5,84
Totaal		€ 7,47		€ 8,55

2. Samenwerking

Regio Deal

Het Kabinet heeft op 17 februari besloten om met de regio Arnhem-Nijmegen een deal te willen sluiten om de brede welvaart in het gebied te verbeteren. Uitgangspunt is de propositie Gezonde Groene Groei, die we in november 2022 bij het Rijk hebben ingediend. In deze propositie hebben we een totaalprogramma van 100 mln euro voorgesteld, waarvan 40 mln euro wordt gevraagd van het Rijk. Het Kabinet heeft besloten om maximaal 15 mln euro (inclusief BTW) voor de Regio Deal Arnhem-Nijmegen beschikbaar te stellen, dus veel minder dan is gevraagd. We staan dan ook voor de opgave meer focus in het programma aan te brengen.
Met elk van de 14 regio's waarmee het Rijk dit jaar een deal wil sluiten, is gestart met het dealmakingsproces. Daarbij doorloopt men een tiental stappen om vóór de zomer te komen tot een convenant en in het najaar het eerste geld beschikbaar te stellen. De financiële implicaties van de Regio Deal worden dus pas later dit jaar bekend, in deze versie van de begroting is hier nog geen inschatting van te maken.

Bestuursakkoord en Investeringsagenda

De Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB) willen samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle benutten en hiervoor hun krachten bundelen. Om de samenwerking te verankeren en concreet vorm te geven is op 3 februari 2022 een Bestuursakkoord afgesloten. Dit Bestuursakkoord heeft een looptijd van tien jaar. Door partijen is een gezamenlijke Investeringsagenda opgesteld. In deze Investeringsagenda staat opgenomen hoe de Groene Metropoolregio, de provincie en TEB van plan zijn om bij te dragen aan de uitvoering van de gezamenlijke ambitie voor de regio. Deze Investeringsagenda vervangt de Investeringsagenda die de gemeente Arnhem, de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland in 2017 hebben ondertekend.

Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley en het vervolg

De Groene Metropoolregio heeft samen met de regio Foodvalley, de provincies Gelderland en Utrecht, de Waterschappen en het Rijk in 2021 en 2022 de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley (hierna: Verstedelijkingsstrategie) opgesteld en hierover verstedelijkingsafspraken gemaakt eind 2022. Deze verstedelijkingsstrategie en -afspraken zijn vastgesteld door de gemeenteraden van de achttien gemeenten en dienen als basis voor het regioarrangement van de Groene Metropoolregio. Het regioarrangement is een instrument van de provincie en het Rijk waarin zij afspraken maken over hoe opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, energie, economie, landbouw en natuur, goed ruimtelijk kunnen worden ingepast. Het regioarrangement is voor de Groene Metropoolregio een doorontwikkeling van haar verstedelijkingsstrategie. De Verstedelijkingsstrategie bestaat uit de opgaven wonen, mobiliteit, economie en leefomgeving.

De Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley zijn door het Rijk aangewezen als NOVEX-gebied. De zestien NOVEX-gebieden in Nederland vragen vanwege de grote ruimtelijke opgave en transities om een apart ontwikkelperspectief in 2024. In het NOVEX ontwikkelperspectief ligt de focus op de brede verstedelijkingsopgaven en de opgaven in het landelijke gebied (natuurversterking en landbouwtransitie**).** Voor de Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley wordt als NOVEX-gebied een uitvoeringsagenda met regionale investeringsagenda opgesteld: wie doet wat en wanneer?

Woondeal

Op 8 maart 2023 hebben minister De Jonge, gedeputeerde Kerris en bestuurders namens de achttien regiogemeenten de Woondeal 2.0 ondertekend. Hiermee bestendigen zij de samenwerking voor een gezondere woningmarkt. Tot en met 2030 komen er in de regio minimaal 33.000 woningen bij. De gemeenten spannen zich in om dit aantal te verhogen naar 38.000. Een belangrijk deel van deze woningen komt op de grootschalige woningbouwlocaties Arnhem Spoorknoop-Oost, Stationsgebied Nijmegen en Kanaalzone-Zuid in Nijmegen. Ook in de andere gemeenten komt er extra inzet voor

verschillende woningbouwlocaties. Met corporaties en marktpartijen onderzoekt de regio kansen in de bestaande woningvoorraad om snel meer woningen te krijgen. In totaal heeft het Rijk afgelopen twee jaar ongeveer 400 miljoen euro aan investeringsgeld toegezegd voor de regio. Daarnaast zetten de provincie Gelderland en de gemeenten extra mensen in om woningbouw vlot te trekken. Deze opgave vraagt in 2024 de inzet van alle betrokken partijen.

The Economic Board

De Groene Metropoolregio heeft op grond van de gemeenschappelijk regeling de bevoegdheid om subsidie te verlenen aan The Economic Board. Door veertien gemeenten is besloten The Economic Board een subsidie van € 1,00 per inwoner per jaar toe te kennen. Dit bedrag per inwoner is ongewijzigd sinds 2016. Deze subsidie wordt jaarlijks in twee termijnen uitbetaald. Daarnaast levert The Economic Board een actieve bijdrage aan speerpunt 3 Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy tot (inter)nationale clusters van de opgave Productieve regio.

Inzet Public Affairs

Het team Public Affairs (PA) van de Groene Metropoolregio bestaat sinds september 2022 uit 2 adviseurs (1,89 fte) die verantwoordelijk zijn voor de regionale lobby. Onder deze verzamelterm valt een veelvoud aan activiteiten, zoals beleidsbeïnvloeding, profilering, positionering en projectontwikkeling. Deze activiteiten ontplooit PA op dit moment op 3 expliciete domeinen, te weten Rijk (Den Haag), Europa (Brussel) en in toenemende mate Duitsland (NRW).

De regionale agenda en vijf opgaven vormen h de inhoudelijke basis en het strategische handvat. Per domein worden verschillende accenten gezet. Daar waar regio's op rijksniveau bijvoorbeeld betrokken zijn bij beleidsbeïnvloeding, is hier op Europees niveau veel minder sprake van, daar zit de . betrokkenheid van PA vooral bij de ontwikkeling van projecten op Europees niveau.

Een vierde domein waarop PA actief is, is dat van de provincie Gelderland. De provincie heeft een belanghebbende rol op alle hierboven genoemde niveaus. Daarom richt PA zich – naast de afstemming met de provincie - waar relevant ook op het volgen en beïnvloeden van provinciaal beleid en provinciale (financierings-)programma's. Ook wordt, onder meer op Europees niveau, concrete samenwerking met de provincie in projecten nagestreefd.

PA-activiteiten worden ook regelmatig met The Economic Board afgestemd. De samenwerking richt zich met name op de Regio Deal en de economische clusters.

Ook neemt PA het voortouw in de afstemming met afzonderlijke regiogemeenten op het gebied van lobby. In de praktijk betreft dit voornamelijk de gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen en grote dossiers zoals de A12/A15. Niet in de laatste plaats wordt vanuit PA intensief samengewerkt met naburige regio's, waarvan de regio Foodvalley en de samenwerking in het Verstedelijkingsakkoord een goed voorbeeld is.

Samenwerking binnen de opgaven

Bij de totstandkoming van de Groene Metropoolregio is er nadrukkelijk voor gekozen om de uitvoering bij gemeenten of andere partners te laten. Bij het bereiken van onze doelen is daarom samenwerking van groot belang.

Het opgavegericht samenwerken is uitgangspunt van onze samenwerking. Het is de bedoeling dat vanuit gemeenten medewerkers worden gedetacheerd om bij te dragen aan inhoudelijke opgaven. Daar waar dit ook daadwerkelijk zo gebeurd blijkt de meerwaarde van deze aanpak. Helaas is te vaak geen capaciteit beschikbaar en moeten we extern inhuren. Dit capaciteitsvraagstuk staat nadrukkelijk op de agenda van de Netwerkdirectie.

Samenwerking met private en maatschappelijke partners breidt steeds verder uit en verrijkt de aanpak van onze opgaven. In de regionale agenda 2023-2024 hebben wij per opgave een overzicht van de onze partners opgenomen.

Samenhang tussen de opgaven

Onze samenwerking is opgebouwd uit vijf integrale opgaven. We pakken de opgaven in samenhang op. Dat is de kracht van onze werkwijze: vanuit verschillende invalshoeken werken we aan de maatschappelijke opgaven en versterken we elkaars acties. De opgaven van de Groene Metropoolregio bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik. De Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio en de Ontspannen regio combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. De Groene groeiregio is daarmee integrerend van karakter.

Er zijn de nodige onderwerpen die we in meerdere opgaven oppakken. In de regionale agenda 2023-2024 hebben we bij de omschrijving van de opgaven die onderwerpen waarop we samenhang zien en samenwerken beschreven.

3. Uitgangspunten & planning

De begroting van 2024 is de financiële vertaling van de regionale agenda 2023-2024. De daarin beschreven projecten lopen grotendeels vanuit 2023 door in het begrotingsjaar 2024. Voor deze projecten is met de deelnemende gemeenten een opgaveovereenkomst gesloten.

In de basis blijven de projecten gelijk, uitzondering hierop zijn de RES en de Woondeal. Binnen de opgaven is het mogelijk dat de verdeling over de speerpunten is aangepast, doordat accenten in de projecten hierom vroegen.
In de begroting wordt wederom het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd, alleen subsidies en bijdragen van derden die zijn toegezegd bij het opstellen van deze begroting, zijn opgenomen.
Deze begroting is opgesteld conform de planning in het Spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023.
Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur vindt plaats op 6 september 2023.

4. Verbonden regio

(programma Opgaven)

Zoals gesteld in hoofdstuk 3 werken we, net als in 2023, conform de reeds eerder vastgestelde regionale agenda 2023-2024. We blijven werken aan de vijf speerpunten: Gebiedsgerichte corridors, Hubs & Knooppunten, Fiets, Gedrag & Duurzame Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

Onduidelijk zijn de bijdragen van derden (provincie en Rijk) aan met name het programma Slim & Schoon Onderweg. Dit zal pas in de loop van 2023 bekend worden. De provincie Gelderland heeft voor 2024 geen middelen hiervoor gereserveerd en daarom zal de bijdrage afhangen van politieke besluitvorming naar.aanleiding van de verkiezingsuitkomst Provinciale Staten 2023.

Er vanuit gaande dat in 2023 het Regionaal Mobiliteitsprogramma wordt opgesteld dan zou dit impact kunnen hebben op de maatregelen, projecten en financiën van 2024. Vooralsnog zijn hier in de begroting 2024 geen middelen voor opgenomen.

In 2024 wordt voorgesteld om de financiële middelen die gereserveerd staan voor Logistiek met name in te zetten op capaciteit (logistiek coördinator). Dit heeft geen verdere gevolgen voor de inwonersbijdrage.

Voor de overige onderdelen binnen de speerpunten zijn weinig tot geen wijzigingen voorzien.

Voor 2024 wordt uitgegaan van een benodigd budget van in totaal € 1,268 miljoen. De hierbij behorende gemeentelijke inwonersbijdrage voor de Verbonden regio wordt via het proces van begroting regionaal vastgesteld.

Wat mag het kosten

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Verbonden regio						
Lasten	1.427	1.182	1.268	1.312	1.346	1.346
Baten	1.427	1.182	1.268	1.312	1.346	1.346
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

5. Productieve regio

(programma)

De begroting van 2024 is gelijk aan die van 2023 met uitzondering van een eenmalige verhoging voor het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Het huidige RPW heeft een looptijd tot 1-1-2025 en is er vooral op gericht om vraag en aanbod in evenwicht te brengen. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten en niet afhankelijk van deelname aan de Productieve regio. Standaard is hiervoor € 130.000 begroot.

Met Economie van de Toekomst, onze economische visie voor de lange(re) termijn, kiezen we echter een koers die meer bijdraagt aan onze maatschappelijke opgaven (zoals ruimte voor circulaire economie, meer focus op verdichting en herstructurering, afspraken over campusontwikkeling). Meer onderzoek is hiervoor nodig. Daarnaast landt een deel van de vraag vanuit BBKK bij het RPW, zie hiervoor de toelichting in de inleiding. Voor uitbreiding van Economie van de Toekomst verwachten we € 100.000 nodig te hebben.

Wij voorzien drie uitbreidingen op de onderwerpen in het nieuwe RPW:

1. Kwalitatieve aanscherping vanuit Economie van de Toekomst
2. Verbreding van het aantal onderwerpen vanuit Economie van de Toekomst
3. Aanvullend afsprakenkader op het gebied van Bruisende binnensteden en krachtige kernen: het (door)ontwikkelen, aanscherpen en uitdragen van onderscheidende profielen van kernen en op basis van die profielen stimuleren dat het juiste bedrijf op de juiste plek, passend bij dat profiel, terecht komt.

Wat gaan we voor dat geld extra doen?

- In de huidige RPW opgave is er voor bedrijventerreinen rekening gehouden met de traditionele werkmilieus (maakindustrie, logistiek, etc.). De koers van Economie van de Toekomst laat zien dat we bedrijventerreinen gaan verbreden met onder andere de (ruimtebehoefte voor de) circulaire economie en de (uitbreidingsmogelijkheden voor de) campussen. Hier liggen op dit moment geen kwantitatieve onderzoeken aan ten grondslag. Deze zullen aanvullend moeten worden opgesteld.

- Onderzoek naar de ruimtebehoefte voor de netinfrastructuur op bedrijventerreinen en gaan we de verdichtings- en herstructureringsmogelijkheden van bestaande terreinen meenemen. Hiervoor dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden wat de kwalitatieve, maar vooral ook de kwantitatieve effecten zijn (welke extra ruimte is er nodig, danwel welke ruimtevraag kan er op bestaande terreinen gerealiseerd worden).
- Onderzoek naar onderscheidende profielen voor de kernen.

Financiering van de verhoogde kosten van Economie van de toekomst verwachten we voor 50% van de provincie.Gezien de verplichting voor de regio om een RPW te maken (vastgelegd in de provinciale verordening) en de actieve rol van de provincie in het RPW is dit een logische stap.
We hebben echter de verkiezingsperiode net achter de rug en zullen pas later dit jaar hier duidelijkheid over krijgen.
De overige 50% verwachten we uit eigen middelen te kunnen financieren; de uitbreiding heeft geen effect op de inwonersbijdrage.

Vergroenen van werklocaties zit in de pilotfase, uitrol in de jaren daarna is alleen mogelijk als de provincie bereid is hier extra geld in te steken. De ambities op het Human Capital Akkoord kunnen alleen uitgevoerd worden als de provincie dit blijft meefinancieren. Aangezien deze opbrengsten nog ongewis zijn, zijn deze niet in de begroting opgenomen.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Productieve regio						
Lasten	550	748	878	844	865	865
Baten	505	748	843	844	865	865
Saldo baten en lasten	*-45*	-	*-35*	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	45	-	35	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

6. Circulaire regio

(programma)

Voor de opgave Circulaire regio gaan we grotendeels uit van gelijkblijvende inwonerbijdrage, met uitzondering van de RES-taken.
Een aantal ontwikkelingen kunnen ertoe leiden dat de begroting voor deze opgave nog wijziging zal ondergaan. Dit komt dan omdat het Rijk of de provincie extra middelen toekent voor taken en projecten in deze opgave. Ook nemen we deel aan enkele aanvragen voor Europese subsidies waarover we nog geen zekerheid hebben en die mogelijk in een latere fase tot wijziging van de begroting zullen leiden. We hanteren het voorzichtigheidsprincipe. Deze ontwikkelingen hebben geen invloed op de inwonersbijdrage.

RES

In de inleiding hebben wij kort stilgestaan bij de ontwikkelingen in de RES. In 2022 is een eenmalige bijdrage van gemeenten gevraagd van € 223.000 bovenop de Rijksbijdrage van € 500.000. Het jaar 2023 is gestart met de Rijksbijdrage van € 502.000. Het Rijk heeft deze bijdrage structureel tot 2030 toegekend en daarmee structureel vanaf 2024 in de begroting opgenomen. Voor 2023 zal geen

beroep op gemeenten gedaan worden voor een extra financiële bijdrage. Hierbij gaan we ervan uit dat de overgebleven RES-middelen van 2022 worden meegenomen naar 2023. De verwachting is dat er eind 2023 geen financieel overschot meer is.

Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer € 500.000 jaarlijks nodig, boven op genoemde Rijksbijdrage.
In het Bestuurlijk Platform Circulair regio is aangegeven dat hiervoor draagvlak is. De RES is een meerjarige opgave en naarmate we meer richting de uitvoering gaan worden thema's als integraal programmeren, maar ook het bovenlokale (warmte)verdelingsvraagstuk, steeds urgenter. Daarnaast maakt de afhankelijkheid en groeiende beperking van het energienetwerk voor bijvoorbeeld verstedelijking en bedrijvigheid dat er behoefte is aan een continue inzet vanuit het regionale RES projectteam.

Zoals in de Inleiding al opgemerkt beschikken de gemeenten nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. De verdere onderbouwing wordt nu uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023-2030. Financieel betekent dit dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio vanaf 2024 met € 0,58 toeneemt ten behoeve van RES taken. We voorkomen hiermee dat we meermaals een complexe procedure moeten uitvoeren om incidenteel middelen aan het RES-budget toe te voegen.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	Meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Circulaire regio						
Lasten	1.274	686	1.679	1.737	1.782	1.782
Baten	1.254	686	1.679	1.737	1.782	1.782
Saldo baten en lasten	*-20*	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	20	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

7. Ontspannen regio

(programma)

In 2024 werken we, net als in 2022 en 2023, conform regionale agenda verder aan de vier speerpunten Duurzaam toerisme, Bruisende binnensteden, krachtige kernen, Groen-Blauw Raamwerk en Cultuur.

Een verschil met 2023 is, dat we in 2024, ook in verband met de verkiezingsuitslagen, geen middelen toegezegd hebben gekregen van de provincie Gelderland. De begroting van de beschikbare middelen is daarom naar beneden bijgesteld.
De voorgenomen uitgaven zijn hierop aangepast. Bij de speerpunten Duurzaam toerisme, Groen-Blauw Raamwerk en Cultuur zijn deze naar beneden bijgesteld.

Bij Cultuur is de verwachting dat dit kan: de uitvoering van het Transformatievoorstel Cultuur is in 2022 en 2023 grotendeels in de steigers gezet. In 2024 zal er daarom naar verwachting minder coördinatie en de daarmee gepaard gaande capaciteit en middelen nodig zijn.

Voor zowel Duurzaam toerisme als bij Groen-Blauw Raamwerk gaan wij op zoek naar extra middelen om onze ambities in de regionale agenda alsnog te realiseren. Om te beginnen bij de provincie, omdat wij gezamenlijke ruimtelijke opgaven hebben als het gaat om landschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie en toerisme. We hebben een aanvraag gedaan voor een Europese subsidie ter ondersteuning van Groen-Blauw Raamwerk. Mochten deze extra middelen niet beschikbaar komen, dan stellen we in overleg met u onze ambities op deze speerpunten bij.

Voor speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen is vooruitlopend op het besluit van het algemeen bestuur, besloten dat binnen Ontspannen regio het speerpunt wordt ingevuld door een kennisplatform te bouwen en te faciliteren, indien mogelijk samen met de provincie. Andere onderdelen van dit speerpunt krijgen een plek bij speerpunten binnen:
- Productieve regio (RPW en stimuleren MKB)
- Verbonden en Ontspannen regio gezamenlijk (hubs en tops).
Voor het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen is een klein bedrag voor het kennisplatform opgenomen.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Ontspannen regio						
Lasten	460	796	531	551	564	564
Baten	430	796	531	551	564	564
Saldo baten en lasten	*-30*	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	30	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

8. Groene groeiregio

(programma Opgaven)

Binnen de opgave Groene groeiregio geldt voor de speerpunten Algemeen, Verstedelijkingsstrategie en Ruimtelijke integratie opgaven dat in 2024 verder invulling wordt gegeven aan de Regionale agenda 2023-2024. De kosten voor deze speerpunten worden conform de indeling geïndexeerd.

Woondeal

De Versnellingsopgave woningbouw, het vierde speerpunt van de Groene groeiregio, staat onder druk omdat er onduidelijkheid bestaat over de externe middelen voor de Woondeal waar Rijk en provincie in het verleden grote bijdragen aan leverden. Spraken we in 2021-2022 over 3 á 4 ton per jaar, nu lijkt de bijdrage voor 2024 op € 80.000 uit te komen.
Op dit moment lopen gesprekken over de hoogte van de externe middelen met Rijk en provincie, mogelijk leidt dit tot verhoging van hun bijdrage. Aangezien dit zeer onzeker is, hebben wij deze bedragen buiten de begroting gehouden.
Voor de begroting 2024 betekent dit dat het budget wordt gehalveerd. Dientengevolge zijn de kosten met een zelfde bedrag verlaagd en zullen veel projecten niet kunnen worden gecontinueerd omdat er geen adviseurs meer ingehuurd kunnen worden.

Wat mag het kosten?

	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	meerjarenraming 2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)						
Groene groeiregio						
Lasten	877	1.557	882	913	936	936
Baten	877	1.557	882	913	936	936
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Ontrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na reserves	-	-	-	-	-	-

9. Begroting Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2024-2027

De begroting is opgebouwd uit twee delen:
1. Het regiobureau
2. De vijf opgaven

De begroting is opgesteld voor de jaren 2024-2027 en materieel sluitend.
Het benodigde budget voor het regiobureau wordt gefinancierd uit een bijdrage van alle achttien deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage te berekenen, hanteren we het inwoneraantal per 1 januari 2023 als verdeelsleutel (bijlage 3).

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage voor The Economic Board (TEB). De regio heeft op grond van de gemeenschappelijk regeling de bevoegdheid namens de colleges The Economic Board te subsidiëren.

Voor 2024 is begroot dat veertien gemeenten een bijdrage leveren. Ook voor deze bijdrage hanteren wij het inwoneraantal per 1 januari 2023.

De middelen voor de vijf opgaven worden gevormd door gemeenten die intekenen op die opgave en subsidies van bijvoorbeeld Rijk of provincie en partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven).

Samengevat zijn voor 2024 de bijdragen per inwoner[1] de bedragen in onderstaande tabel:

Bijdrage per inwoner	2023		2024	
Regiobureau		€ 2,57		€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49		€ 1,58	
Productieve regio	€ 0,94		€ 1,05	
Circulaire regio	€ 0,91		€ 1,56	
Ontspannen regio	€ 0,62		€ 0,66	
Groene groeiregio	€ 0,94		€ 0,99	
		€ 4,90		€ 5,84
Totaal		€ 7,47		€ 8,55

[1] Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonersbijdrage aan het procesgeld van het regiobureau (artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de provincie Gelderland.

Daarnaast betalen veertien gemeenten een bijdrage van € 1,00 voor TEB. De afspraak over de bijdrage aan TEB loopt tot en met 2025.

De totale bijdrage stijgt met € 1,08 ten opzichte van 2023. Oorzaken zijn de hoge inflatie, de stijging van de cao-lonen en de bijdrage RES.

Door het veranderde politieke landschap zijn we voorzichtig met het opnemen van gelden van derden zoals Rijk en provincie. Uitzondering hierop zijn de RES-gelden die tot 2030 zijn toegekend.

9.1 Het regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven.
- Organisatie, voorbereiden en uitwerken van DB en AB vergaderingen.
- Profilering, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijksoverheid, Euregio, Europa).
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden).
- Aanspreekpunt voor externe partners.
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden en het RAC bij het regionale werk.
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio.
- Bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken).
- Het verstrekken van de subsidie aan The Economic Board.

De begroting van het regiobureau bouwt voort op het in 2021 geactualiseerde bedrijfsplan. Er is wel een verschuiving gaande van capaciteit voor communicatie van de opgaven naar het regiobureau. In de praktijk is gebleken dat beter regie kan worden gevoerd op de communicatie en profilering van de Groene Metropoolregio als dit vanuit het regiobureau wordt aangestuurd in plaats vanuit iedere opgave afzonderlijk.

Ten opzichtte van 2023 is een indexatie van 7,3% toegepast (hierbij hanteren wij een berekening die is ontleend aan Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2023).

De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonersbijdrage (zie voetnoot 1).

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

De Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2024 geen investeringen te plegen, daarom ontbreekt de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten.

Kosten regiobureau en bijdrage The Economic Board

Regiobureau	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Personele kosten	1.1	1.416	1.467	1.500	1.500
Overhead	0.4	329	341	349	349
Lobby, positionering en profilering	0.4	130	134	137	137
Communicatie en ontmoeting	0.4	196	202	207	207
Onvoorzien	0.4	100	100	100	100
Totaal lasten		2.171	2.244	2.293	2.293
Baten					
Inwonerbijdrage gemeenten		2.171	2.244	2.295	2.295
Subsidie provincie inwonerbijdrage		0	0	0	0
Totaal baten		2.171	2.244	2.295	2.295
Saldo		0	0	2	2
Dekking extern (provincie)		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		2.171	2.244	2.295	2.295
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 2,71**	**€ 2,77**	**€ 2,81**	**€ 2,81**

Bijdrage The Economic Board	2024	2025	2026*
Aantal deelnemende gemeenten	14	14	-
Aantal inwoners deelnemers per 1/1/22	**711.810**	**718.835**	-
Bijdrage per inwoner in euro's	€ 1,00	€ 1,00	-

* Tweede 5-jaarsperiode bijdrage The Economic Board stopt in 2025.

9.2 De vijf opgaven

De opgaven en de projecten met daarbij de financiële vertaling in deze begroting hebben begin 2024 nog een looptijd van een jaar.

Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van a) het aantal inwoners op 1 januari 2023 en b) de deelname van de gemeenten volgens de opgaveovereenkomsten die in het vierde kwartaal 2022 zijn getekend.

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam (BOT). Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2023-2024 verder uitgevoerd wordt behoudens enkele uitzonderingen.
Het gaat dan om:

- Productieve regio = extra werkzaamheden binnen het RPW, geen consequentie op de inwonersbijdrage;

- Circulaire regio = uitbreiding RES, extra externe middelen en verhoging van de inwonersbijdrage;
- Ontspannen regio = verschuiving speerpunten naar andere opgaven, geen verhoging van de inwonersbijdrage;
- Groene groeiregio = sterke daling externe gelden voor Woondeal, geen effect op inwonersbijdrage.

In 2023 is voor het eerst een indexatie van 2,7% toegepast conform de BRN. Ook voor 2024 is deze methodiek gehanteerd en komt de index uit 7,3%. Voor alle opgaven en het regiobureau hebben we dit percentage gebruikt.

Afwijkingen op deze begroting die in verloop van 2024 ontstaan, zoals bijvoorbeeld te verwachten na het afsluiten van de Regio Deal, zullen wij conform het Spoorboekje P&C-cyclus 2022-2023 in het najaar aan het algemeen bestuur voorleggen.

9.2.1 Verbonden regio

1. Verbonden regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	2.1	244	252	259	259
speerpunten					
Gebiedsgerichte corridors	2.1	203	210	215	215
Fiets	2.1	244	252	258	258
Hubs en knooppunten	2.1	107	111	114	114
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	354	366	376	376
Verkeersveiligheid	2.1	116	121	124	124
Totaal lasten		**1.268**	**1.312**	**1.346**	**1.346**
Baten					
Algemeen	2.1	244	252	259	259
speerpunten					
Gebiedsgerichte corridors	2.1	203	210	215	215
Fiets	2.1	244	252	258	258
Hubs en knooppunten	2.1	107	111	114	114
Deelmobiliteit en gedragsaanpak	2.1	354	366	376	376
Verkeersveiligheid	2.1	116	121	124	124
Totaal baten		**1.268**	**1.312**	**1.346**	**1.346**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		1.268	1.312	1.345	1.345
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,58**	**€ 1,62**	**€ 1,65**	**€ 1,65**

9.2.2 Productieve regio

2. Productieve regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	3.1	297	307	315	315
speerpunten					
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	180	187	191	191
Human Capital	3.1	164	170	174	174
Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy	3.1	0	0	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	237	180	185	185
Totaal lasten		**878**	**844**	**865**	**865**
Baten					
Algemeen	3.1	324	307	315	315
speerpunten					
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	180	187	191	191
Human Capital	3.1	164	170	174	174
Doorontwikkeling Health & Hightech en Energy	3.1	0	0	0	0
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	174	180	185	185
Totaal baten		**842**	**844**	**865**	**865**
Saldo		**-36**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		0	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		844	844	865	865
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,05**	**€ 1,04**	**€ 1,06**	**€ 1,06**

9.2.3 Circulaire regio

3. Circulaire regio (bedragen x € 1.000)	taakveld	2024	2025	2026	2027
Lasten					
Algemeen	3.1	176	182	187	187
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	168	174	178	178
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	121	125	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	66	68	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.148	1.188	1.218	1.218
Totaal lasten		**1.679**	**1.737**	**1.782**	**1.782**
Baten					
Algemeen	3.1	176	182	187	187
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	168	174	178	178
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	121	125	129	129
Water en klimaatadaptatie	3.1	66	68	70	70
Transitie naar duurzame energie	3.1	1.148	1.188	1.218	1.218
Totaal baten		**1.679**	**1.737**	**1.782**	**1.782**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern		502	502	502	502
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		1.178	1.236	1.280	1.280
Aantal inwoners		756.926	764.076	771.226	771.226
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 1,56**	**€ 1,62**	**€ 1,66**	**€ 1,66**

Uitgangspunt is 16 gemeenten van de RES-regio

9.2.4 Ontspannen regio

4. Ontspannen regio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	170	176	180	180
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	194	201	206	206
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	10	11	11	11
Groen-Blauw Raamwerk	5.5	125	130	133	133
Sterke culturele infrastructuur	5.5	32	33	34	34
Totaal lasten		**531**	**551**	**564**	**564**
Baten					
Algemeen		170	176	180	180
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	194	201	206	206
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	10	11	11	11
Groen-Blauw Raamwerk	5.5	125	130	133	133
Sterke culturele infrastructuur	5.5	32	33	34	34
Totaal baten		**531**	**551**	**564**	**564**
Saldo		**0**	**0**	**1**	**1**
Dekking extern		30	0	0	0
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		502	551	551	551
Aantal inwoners		756.926	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 0,66**	**€ 0,68**	**€ 0,67**	**€ 0,67**

9.2.5 Groene groeiregio

5. Groene groeiregio	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen	0.4	191	198	203	203
Speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	480	497	509	509
Uitwerking Verstedelijkingsstrategie	8.2	117	121	124	124
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	94	97	100	100
Totaal lasten		**882**	**913**	**936**	**936**
Baten					
Algemeen		191	198	203	203
Speerpunten					
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	480	497	509	509
Uitwerking Verstedelijkingsstrategie	8.2	117	121	124	124
Ruimtelijke integratie opgaven	3.2	94	97	100	100
Totaal baten		882	913	936	936
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**
Dekking extern (provincie/Woondeal)		85	88	90	93
Dekking opgavegeld (inwonersbijdrage)		796	825	845	843
Aantal inwoners		801.794	809.469	817.144	817.144
Bijdrage per inwoner in euro's		**€ 0,99**	**€ 1,02**	**€ 1,03**	**€ 1,03**

9.3 Totaaloverzicht baten en lasten begroting per taakveld

	taakveld	2024	2025	2026	2027
(bedragen x € 1.000)					
Lasten					
Algemeen/regiobureau	*0.4*	2.171	2.244	2.294	2.294
Subsidie The Economic Board	*3.1*	712	719	-	0
Opgaven					
1. Verbonden regio	*2.1*	1.268	1.312	1.346	1.346
2. Productieve regio	*3.1*	878	844	865	865
3. Circulaire regio	*3.1*	1.679	1.737	1.782	1.782
4. Ontspannen regio	*0.4*	170	176	180	180
	3.1	10	11	11	11
	3.4	194	201	206	206
	5.5	157	163	167	167
5. Groene groeiregio	*0.4*	191	198	203	203
	3.1	94	97	100	100
	8.1	480	497	509	509
	8.2	117	121	124	124
-					
Totaal lasten		8.121	8.320	7.787	7.787
Baten					
Algemeen/regiobureau	*0.4*	2.171	2.244	2.294	2.294
Subsidie The Economic Board	*3.1*	712	719	-	0
Opgaven					
1. Verbonden regio	*2.1*	1.268	1.312	1.346	1.346
2. Productieve regio	*3.1*	878	844	865	865
3. Circulaire regio	*3.1*	1.679	1.737	1.782	1.782
4. Ontspannen regio	*0.4*	170	176	180	180
	3.1	10	11	11	11
	3.4	194	201	206	206
	5.5	157	163	167	167
5. Groene groeiregio	*0.4*	191	198	203	203
	3.1	94	97	100	100
	8.1	480	497	509	509
	8.2	117	121	124	124
Totaal baten		8.121	8.320	7.787	7.787
Saldo		-	-	-	-

9.4 Geprognotiseerde balans

Geprognotiseerde balans

ACTIVA		T-2 2022 31-dec EUR	T-1 2023 31-dec EUR	T 2024 31-dec EUR	T+1 2025 31-dec EUR	T+2 2026 31-dec EUR	T+3 2027 1-jan EUR
Materiële vaste activa							
A127	Overig	54.294	44.494	34.694	24.894	15.094	5.294
		54.294	44.494	34.694	24.894	15.094	5.294
Financiële vaste activa							
A1332c	Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
		4.768	4.768	4.768	4.768	4.768	4.768
Vlottende activa uitzettingen							
A215	Vooruitbetalingen	26.525	37.500	40.000	42.500	42.500	42.500
A221	Vorderingen op openbare lichamen	1.713.389	1.750.000	1.755.000	1.665.000	1.740.000	1.740.000
A224	Overige vorderingen	9.457	10.000	12.500	10.000	8.500	8.500
A23	Liquide middelen	3.467.886	3.240.238	2.965.918	2.969.218	3.014.018	2.950.000
		5.217.257	5.037.738	4.773.418	4.686.718	4.805.018	4.741.000
TOTAAL ACTIVA		5.276.319	5.087.000	4.812.880	4.716.380	4.824.880	4.751.062

PASSIVA		2022 31-dec EUR	2023 31-dec EUR	2024 31-dec EUR	2025 31-dec EUR	2026 31-dec EUR	2027 1-jan EUR
Eigen Vermogen							
P111	Algemene reserve	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P112	Bestemmingsreserve	90.000	0	0	0	0	0
P114	Saldo van rekening	157.799	0	0	0	0	0
		347.799	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Vlottende passiva							
P213	Overige vlottende schulden	2.188.430	2.237.000	2.062.880	1.966.380	2.074.880	2.001.062
Overlopende passiva							
P29c	Vooruit ontvangen bijdragen overige overheid	2.740.090	2.750.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000
		4.928.520	4.987.000	4.712.880	4.616.380	4.724.880	4.651.062
TOTAAL PASSIVA		5.276.319	5.087.000	4.812.880	4.716.380	4.824.880	4.751.062

10. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verrichtvoor de onmiddelijke of middelijke participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden bij de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in de kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Nadrukkelijk is deze vrijstelling bedoeld voor activiteiten aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband en niet voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft alleen betrekking op de winstdie wordt gerealiseerd door levering aan de deelnemende gemeenten. Wanneer de winst wordt gerealiseerd in verband met de levering aan derden moet hierover in beginsel vennootschapsbelasting betaald worden.

De Groene Metropoolregio verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.
De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

11. Paragrafen

11.1 Paragraaf 1: Risico’s en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 BBV moet de Groene Metropoolregio in de paragraaf weerstandsvermogen[2] inzicht verschaffen in de robuustheid van de begroting.

Het weerstandsvermogen van de Groene Metropoolregio is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen zodat de taken kunnen worden voortgezet. De Groene Metropoolregio is nauwelijks ontvankelijk voor risico’s. Het risicoprofiel is heel laag. Bovendien is een algemene reserve gevormd voor het opvangen van deze risico’s.

Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico’s gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico’s te beheersen.

Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

De Groene Metropoolregio heeft een reserve voor het exploitatierisico i.c. de algemene reserve gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

Stille reserves

De Groene Metropoolregio heeft geen stille reserves.

[2] Het weerstandsvermogen bestaat uit relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover de Groene Metropoolregio beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Stelposten
In de begroting 2024 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor projecten die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

Risico's
De risico's kunnen worden ingedeeld in:
1. risico’s voortvloeiend uit het eigen beleid;
2. risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid;
3. risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties;
4. risico's voortvloeiend uit het doen/nalaten van derden;
5. risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen.

Voor ad. 1 t/m 4 zijn geen risico’s voorzien.

Ad 3. Risico’s voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties.

De gemeenteraad van Montferland heeft de intentie uitgesproken aan te sluiten bij de regio Achterhoek. Eind 2023 is hierover de finale besluitvorming voorzien. Voor de Groene Metropoolregio betekent dit het afscheid van de gemeente Montferland per 1 januari 2025. Het risico ligt dus na het begrotingsjaar 2024, maar valt wel binnen de meerjarenraming.

De Groene Metropoolregio is een netwerkorganisatie. Het betrekken van personeel van de deelnemende regiogemeenten is een risico: te weinig mensen zijn bij de gemeenten beschikbaar om de Groene Metropoolregio te ondersteunen. Dit betekent dat menskracht buiten de gemeenten op een krappe arbeidsmarkt aangetrokken moet worden, het effect van prijsstijgingen ligt hier op de loer.

Ad 5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden/autonome ontwikkelingen.
Het resultaat van de cao-onderhandelingen en prijsstijgingen werken door in het jaarresultaat. Gezien de forse inflatie in 2022 en naar verwachting ook in 2023, is een indexering op de kosten 2024 toegepast van 7,3%. Met op voorhand toepassen van dit percentage verwachten we een beperkt risico op prijsstijgingen.

Secundaire arbeidsvoorwaarden
Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling volgt de Groene Metropoolregio de CAO SGO, hierin zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden vastgelegd.

Werkkostenregeling
De werkkostenregeling is vanaf 01-01-2020. Over de eerste 400.000 euro wordt het percentage van 1,92% van de fiscale loonsom, over het bedrag boven de 400.000 euro blijft het percentage 1,2%. Daarnaast hoeven een aantal kostensoorten niet meer vanuit de WKR (werkkostenregeling) betaald te worden. Voor vergoedingen boven dit bedrag moet een eindheffing van 80% worden betaald.
De Groene Metropoolregio heeft de besteding van forfaitaire ruimte in de kwartaalrapportage opgenomen. Naar verwachting komt de organisatie in 2024 niet boven de forfaitaire ruimte uit.

11.2 Paragraaf 2: Financiering
De begroting van de Groene Metropoolregio wordt grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde afspraak v.w.b. de bijdragen van gemeenten (art. 29 lid 1) waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Rentelasten/baten
De regio heeft met de Rabobank een rekening-courant-overeenkomst gesloten en maakt gebruik van Schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën.
De rente wordt niet aan de taakvelden toegekend.

Financieringspositie
De Groene Metropoolregio kent geen langlopende financieringsmiddelen.

Rente-risiconorm
De Groene Metropoolregio heeft geen vaste schuld en derhalve is de rente-risiconorm niet van toepassing.

11.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering
Artikel 14 BBV verplicht de organisatie om de stand van zaken en de voornemens voor de bedrijfsvoering weer te geven. De gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgavegerichte samenwerking.

Taken en bevoegdheden zijn geformaliseerd in de Gemeenschappelijke Regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de hoge ambities in het programma ter uitvoering van regionale visie en agenda is een efficiënt en slagvaardig bureau nodig. Voor bureau-ondersteunende taken, zoals archief en P&O, wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen.

De Groene Metropoolregio is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt van de regionale samenwerking is dat deze wordt ondersteund door een klein regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

Financiën
De ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (scheiding van functies, administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid) is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en heeft mandaat om opdracht tot betaling te geven. De controller beheert en regisseert de financiële organisatie; ABAB Accountants verzorgt de administratie.

BTW
De bedragen in de begroting zijn exclusief BTW. De door de organisatie betaalde BTW wordt gecompenseerd door de regiogemeenten. Deze zogenaamde doorschuif BTW/transparante BTW wordt verantwoord in de jaarrekening en is opgenomen in de balans.

Personeelszaken
Op het personeel van de Groene Metropoolregio is de rechtspositie van de gemeenschappelijke regeling van toepassing. Voor inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruik gemaakt van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente is tevens adviseur van de Groene Metropoolregio en ook aanspreekpunt voor het personeel. De salarisadministratie wordt eveneens door de gemeente Nijmegen verzorgd.

Automatisering
De hardware wordt door de Groene Metropoolregio zelf aangeschaft. Verder maakt de regio gebruik van Skyliner, een particuliere ICT-dienstverlener. Deze adviseert ook bij de aankoop (kwantumkorting) en ondersteunt de organisatie bij haar dagelijks werkzaamheden (helpdesk).

Interne zaken
De postregistratie vindt plaats op het regiobureau en van hieruit worden ook de verslaglegging, correspondentie en agendabeheer voor het bestuur verzorgd.
Archivering en archiefbewaring wordt door het regiobureau verzorgd.

Huisvesting
De Groene Metropoolregio is gehuisvest in een gehuurd kantoorgebouw in Elst (Gld.) Verder huren wij voor de afdeling Public Affairs een kantoorunit in Brussel.

Overhead
Volgens het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV moeten de kosten van overhead conform de definitie in de notitie Overhead van de commissie BBV inzichtelijk worden gemaakt. In 9.1 is de specificatie van het regiobureau opgenomen.

Rechtmatigheid
Per 1-1-2022 is de rechtmatigheidsverantwoording gewijzigd. Het algemeen bestuur dient vanaf dat moment vooraf de kaders en normen te bepalen voor de rechtmatigheidsverantwoording voor het dagelijks bestuur en de getrouwheid voor de accountant. Gedurende het jaar dient het dagelijks bestuur uitvoering te geven aan de vastgestelde kaders en normen. Het dagelijks bestuur legt in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid.

11.4 Paragraaf 4: Verbonden partijen
De Groene Metropoolregio heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wel een verbonden partij is. In de Gemeentewet is opgenomen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgenomen dat de verdeling tussen de regiogemeenten geschiedt op basis van inwoneraantal, peildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

11.5 De ontwikkeling van het EMU saldo
Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo waarin het exploitatie resultaat wordt gecorrigeerd voor baten en lasten die geen financiële uitgaven of inkomsten zijn.

Berekening EMU-saldo	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Omschrijving	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Euro x 1.000						
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	299	-	-	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-10	-12	-10	-10	-10	-10
3 Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-	-	-	-	-	-
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	-	-	-
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**289**	**-12**	**-10**	**-10**	**-10**	**-10**

Bijlage 1: Kerngegevens

Adresgegevens Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen

Bezoekadres: Nijverheidsweg 2A
6662 NG Elst

Telefoon: 06 101 69 143

Website: www.groenemetropoolregio.nl

Bijlage 2: Deelnemende gemeenten GMR – TEB – Circulaire regio - Ontspannen regio

Deelnemers GMR	Deelnemers TEB	Deelnemers CR	Deelnemers OR
Arnhem	ja	ja	ja
Berg en Dal		ja	ja
Beuningen	ja	ja	ja
Doesburg	ja	ja	ja
Druten	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja
Montferland	ja	nee	nee
Mook en Middelaar		nee	nee
Nijmegen	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja
Renkum		ja	ja
Rheden	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja
Westervoort		ja	ja
Wijchen	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja

De begroting 2024 is gebaseerd op de afgesloten opgaveovereenkomsten 2023-2024. Dit in tegenstelling tot de begroting 2023, waarin uitgegaan werd van volledige deelname.
Aangezien niet alle gemeenten deelnemen aan alle opgaven, staat hierboven een overzicht van de aantallen deelnemende gemeenten.

		Per 1-1-2020	Per 1-1-2021	Per 1-1-2022	Per 1-1-2023
Deelnemers GMR	18	786.570	788.278	793.619	801.794
Deelnemers TEB	14	697.356	698.937	704.383	711.810
Deelnemers CR/OR	16	742.714	744.330	749.285	756.926

Bijlage 3: Inwoneraantallen per gemeente

	Deelnemers GMR	Per 1-1-2020	Per 1-1-2021	Per 1-1-2022	Per 1-1-2023
1	Arnhem	161.368	162.477	163.964	165.712
2	Berg en Dal	34.990	35.008	34.946	35.421
3	Beuningen	25.891	26.165	26.232	26.576
4	Doesburg	11.078	11.064	11.034	11.081
5	Druten	18.918	18.407	19.177	19.511
6	Duiven	25.124	25.067	24.944	24.939
7	Heumen	16.450	16.569	17.197	16.793
8	Lingewaard	46.606	46.863	46.969	47.217
9	Montferland	36.009	36.038	36.349	36.883
10	Mook en Middelaar	7.847	7.910	7.985	7.985
11	Nijmegen	177.698	177.453	179.081	182.465
12	Overbetuwe	47.909	48.214	48.265	48.703
13	Renkum	31.404	31.412	31.360	31.468
14	Rheden	43.736	43.536	43.429	43.584
15	Rozendaal	1.705	1.726	1.756	1.752
16	Westervoort	14.973	15.011	14.945	15.110
17	Wijchen	41.124	41.259	41.343	41.540
18	Zevenaar	43.740	44.099	44.643	45.054
	totaal	786.570	788.278	793.619	801.794

Bron: CBS

Bijlage 4: Bijdrage per gemeente (x € 1.000)

Deelnemers GMR	Regio bureau	Bijdrage TEB	Verbonden regio	Productieve regio	Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene groeiregio	Totaal
Bedrag per inwoner	€ 2,71	€ 1,00	€ 1,58	€ 1,05	€ 1,56	€ 0,66	€ 0,99	
Arnhem	449	166	262	174	258	110	165	1.583
Berg en Dal	96	-	56	37	55	23	35	303
Beuningen	72	27	42	28	41	18	26	254
Doesburg	30	11	18	12	17	7	11	106
Druten	53	20	31	21	30	13	19	186
Duiven	68	25	39	26	39	17	25	238
Heumen	45	17	27	18	26	11	17	160
Lingewaard	128	47	75	50	73	31	47	451
Montferland	100	37	58	39	-	-	37	270
Mook/ Middelaar	22	-	13	8	-	-	8	51
Nijmegen	494	182	289	192	284	121	181	1.743
Overbetuwe	132	49	77	51	76	32	48	465
Renkum	85	-	50	33	49	21	31	269
Rheden	118	44	69	46	68	29	43	416
Rozendaal	5	2	3	2	3	1	2	17
Westervoort	41	-	24	16	24	10	15	129
Wijchen	112	42	66	44	65	28	41	397
Zevenaar	122	45	71	47	70	30	45	430
Totaal	2.173	712	1.268	844	1.178	502	796	7.470

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
t.a.v. Algemeen Bestuur
Nijverheidsweg 2a
6662 NG ELST

Nijmegen, 29 maart 2023
Betreft: aanvraag vaststelling subsidie The Economic Board 2022

Geacht bestuur,

Bijgaand ontvangt u het jaarverslag en de gewaarmerkte jaarrekening 2022 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen.

Jaarverslag
Het jaarverslag 2022 geeft inzicht in de activiteiten en projecten welke afgelopen jaar door The Economic Board zijn uitgevoerd. In deze vernieuwde weergave is concreter weergegeven wat afgelopen jaar is gerealiseerd. Onze inspanningen hebben geleid tot meer impact en zichtbaarheid. Wij kijken terug op een mooi jaar waarin we ook gezamenlijk met de Groene Metropoolregio hebben gewerkt aan de economische uitdagingen in de regio. Onder andere via het Bestuursakkoord en de Human Capital Agenda met de Provincie Gelderland.

Een hoogtepunt van de afgelopen maanden is de goede samenwerking met de Groene Metropoolregio en de Provincie voor de indiening van de Regio Deal 'Gezonde groene groei'. De regio Arnhem-Nijmegen heeft 15 miljoen toegewezen gekregen door het Rijk.
Een mooie stap, die ook tot verdere samenwerking van de verschillende ministeries leidt. Ook de verdieping van de clusters Energy, Hightech & Health met cross over Food, heeft geleid tot meer zichtbare impact op de Brede Welvaart. Versnelling van transities van energie tot en met gezondheidszorg, maatschappelijke impact in onze regio.

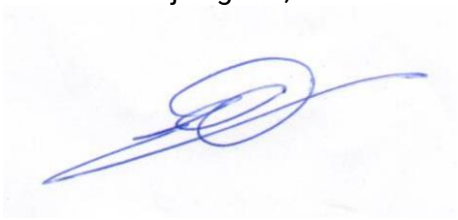
Jaarrekening
Naast de (basis)financiering van De Groene Metropoolregio en de Provincie Gelderland zijn dit jaar voor het eerst ook de 'in kind' bijdragen vanuit de andere partners opgenomen.
Dit geeft aan dat partners substantieel meedoen in de activiteiten van The Economic Board.

De daadwerkelijke uitgaven wijken enigszins af ten opzichte van de herziene begroting. Dit komt o.a. door de extra uitgaven voor het projectleiderschap voor de Regio Deal, lagere pensioenverplichtingen mede door niet ingevulde vacatures en inzet op projectstimulering. Op basis van de cijferpresentatie zou de indruk kunnen ontstaan dat The Economic Board een negatief resultaat heeft behaald in 2022. De presentatie van het verlies is boekhoudkundig correct en tevens conform afspraak om overschotten van het budget niet mee te nemen als baten.

De Boardleden, verenigd in het AB van The Economic Board, hebben de jaarrekening en het jaarverslag tijdens de Boardvergadering van 17 maart 2023 vastgesteld.
Wij kiezen ervoor om een ongetekende versie van de jaarrekening te versturen en te publiceren op onze website, dit om onrechtmatig gebruik van handtekeningen te voorkomen. De getekende versie van de jaarrekening is in te zien op het kantoor van het projectbureau.

Tot slot
In september ben ik met veel enthousiasme gestart als algemeen directeur van The Economic Board. Graag wil ik u bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen en de constructieve en fijne samenwerking in de afgelopen maanden.

Met vriendelijke groet,

Jan van Dellen
Algemeen Directeur

Bijlagen:
- Gewaarmerkte jaarrekening The Economic Board 2022
- Jaarverslag The Economic Board 2022

Cc: College Burgemeester & Wethouders gemeenten regio Arnhem-Nijmegen

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
Mercator II, Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

+31 (0) 85 0409 980
bureau@theeconomicboard.com
www.theeconomicboard.com

KVK: 65371992
NL70 RABO 0187 4542 05

Jaarverslag 2022

The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen

THE ECONOMIC BOARD
Regio Arnhem Nijmegen

Inhoud

1	Voorwoord	3
2	Resultaten 2022	4
3	Clusters	6
4	MKB, startups en scale-ups ondersteunen	18
5	Communicatie	21
6	Tijdlijn	23
7	Organisatie	25
8	Financiën	27

1 Voorwoord

Het jaarverslag 2022 van The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen ligt voor u. Een jaar met vele uitdagingen, oorlog op het Europese continent, verstoringen van waardeketens, immense krapte op de arbeidsmarkt, de coronapandemie, de energiecrisis en grote woningtekorten zorgen voor turbulente tijden en zetten onze welvaart en welzijn onder druk.
Zoals u kunt lezen bouwt The Economic Board verder op de belangrijke economische motor in de regio Arnhem- Nijmegen, vanuit brede netwerk van overheden, kennisinstellingen en bedrijven en ontwikkelt de regio zich in gestaag tempo door. Regio Arnhem-Nijmegen was en is bovenal een fijne plek om te wonen, werken en leven. Dat willen we ook in de toekomst blijven. Voorkomen dat de huidige ontwikkelingen zand in de raderen gooien, vraagt om continue aandacht, afstemming en inzet. Tegelijkertijd staat de regio bol van ambities om bij te dragen aan de maatschappelijke uitdagingen waarvoor Nederland en de wereld staan. Dit doen we door technologieën en markten rond Energy, Health, Hightech, Food, slimme duurzaamheid en circulariteit verder te ontwikkelen. Alleen door samen te werken kunnen we tot oplossingen komen. Onze rol als initiator, aanjager, projectleider of hulpmotor blijft hierbij van groot belang.

We hebben de nadruk gelegd op een bijdrage in de energietransitie door middel van decentrale energie hubs, verbetering gezondheidszorg, met inzet op de krappe arbeidsmarkt, nieuwe consortia voor circulariteit en de regiodeal, dit onder vlag van Lifeport. ‘Samen gezond leven, in een gezonde omgeving, op duurzame wijze; Lifeport!’ We zetten hier samen op in met maatschappelijke partners op het terrein van brede welvaart, digitale programma’s en veiligheid voor mkb’ers én financieringskansen voor startups en groeibedrijven.

We verwachten dat de Nederlandse economie van 2030 er heel anders gaat uitzien dan die van vandaag. Wij staan voor enorme transities. Daarbovenop komen de recente gebeurtenissen die alle grote geopolitieke impact hebben op de Europese Unie en Nederland. Strategische autonomie, onafhankelijkheid van energiebronnen en kortere ketens worden binnen Europa steeds belangrijker. Om het duurzaam verdienvermogen en de strategische autonomie voor Nederland te behouden is het dan ook van groot belang om de positie van Nederland te versterken door middel van een innovatieve, toekomstbestendige economie, die antwoorden geeft op de grote maatschappelijke uitdagingen.

Ook komend jaar zal The Economic Board zich blijven ontwikkelen tot innovatiemotor, met een grote bijdrage aan de nationale economie.

Ahmed Marcouch
Voorzitter

Jan van Dellen
Directeur

2 Resultaten 2022

Regio Deal regio Arnhem-Nijmegen

De aanvraag voor een Regio Deal, in de vorm van een uitgewerkte propositie van de Regio Deal 'Gezonde groene groei' Arnhem-Nijmegen, is 14 november 2022 bij het Rijk ingediend. De Regio Deal heeft een thematiek die de inwoner gaat helpen; de Brede Welvaart. De regio Arnhem-Nijmegen heeft een aanvraag ingediend van €40 miljoen. De regio verdubbelt dit bedrag door middel van cofinanciering.

The Economic Board heeft samen met de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland in 2022 een drietal bijeenkomsten georganiseerd waarin met ondernemers, maatschappelijke instellingen, zorginstellingen, overheden, kennis- en onderwijsinstellingen het gesprek is aangegaan over de programmalijnen van de Regio Deal. Met deze verschillende geledingen is veelvuldig gesproken over mogelijke projecten passend binnen de voorgestelde programmalijnen. Uiteindelijk zijn er meer dan 100 projectvoorstellen ingebracht die passen binnen de vijf programmalijnen; Gezond leven, Toekomstbestendig Wonen, Sterke Bedrijvigheid, Werkende Arbeidsmarkt en Grenzeloos Samenwerken. De periode na de indiening van de propositie is benut om het dealmakingsproces voor te bereiden, projecten en benodigde cofinanciering te concretiseren en de governance uit te werken. Daarnaast vond in deze periode een gerichte lobby plaats.

Begin september was er circa €3 miljoen opgehaald aan cofinanciering. Extra inzet heeft uiteindelijk geresulteerd in meer dan 120 projecten met een cofinanciering van circa €70 miljoen. Hierbij moet nadrukkelijk vermeld worden dat dit is gerealiseerd met meer dan een dan verdubbeling van de ureninzet van civic entrepeneurs, boardleden en medewerkers van het bureau van The Economic Board.*

* Het Rijk heeft in februari 2023 besloten om €15 miljoen te investeren in de Gezonde groene groei in de regio Arnhem-Nijmegen

Bezoek minister

Minister Bruins Slot bracht begin oktober een bezoek aan de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Regio Deal. Zij ging in Arnhem in gesprek met jeugdwerkers, hulpverleners en onderwijsinstellingen over de aanpak in Arnhem-Oost. Ook sprak zij met partners uit het bedrijfsleven, onderwijs en overheid over de verschillende initiatieven in onze regio om de brede welvaart te vergroten. De regio Arnhem-Nijmegen biedt door haar enorme innovatiekracht de mogelijkheid om maatschappelijke opgaven en kansen in de regio te versterken. Deze kunnen een voorbeeld zijn voor de rest van Nederland. De minister was onder de indruk van wat ze heeft gehoord en gezien. Ze vond het mooi om te zien dat onderwijs, bedrijfsleven en overheid elkaar zo goed weten te vinden. “Ze zijn niet alleen bezig met hun eigen vernieuwing, maar dragen ook bij aan hun omgeving - de mensen voor wie we het doen”, aldus de minister. Het werkbezoek was georganiseerd door The Economic Board samen met Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) en provincie Gelderland.

Bestuursakkoord en Investeringsagenda

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en The Economic Board hebben vastgelegd dat zij samen de potentie van de regio ten volle willen benutten en hun krachten bundelen om aan de gezamenlijke ambities invulling en uitvoering te geven. In het Bestuursakkoord is afgesproken dat zij de komende tien jaar intensief samenwerken. In de Investeringsagenda maken de partijen afspraken over hoe zij, zowel financieel als niet-financieel, bijdragen aan de gezamenlijke ambities voor de regio. Het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda zijn op 3 februari 2022 ondertekend bij Connectr in Arnhem door Peter Kerris (provincie Gelderland), Ahmed Marcouch (The Economic Board) en Hubert Bruls (Groene Metropoolregio). Naast uitvoering geven aan de projecten van de Investeringsagenda is er eind 2022 ook gewerkt aan het bijwerken van de investeringsagenda voor 2023.

Lifeport Scholarship

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne ontstonden acute problemen voor studenten uit Oekraïne, Belarus en Rusland die studeren aan de onderwijsinstellingen in onze regio. Zorgen om hun familie, praktische problemen zoals niet bij hun geld kunnen en geldontwaarding en vooral grote zorgen over de voortgang van hun studie. Op initiatief van de Hogeschool van Arnhem-Nijmegen, Hogeschool Van Hall Larenstein, ArtEZ en Radboud Universiteit, heeft The Economic Board het Lifeport Scholarship geïnitieerd om studenten afkomstig uit crisisgebieden te helpen. Naast het humanitaire aspect is het belang van aantrekken en behouden van talent voor de regio een aspect waarom de Board gezamenlijk de regionale krachten heeft ingezet. Een aantal ondernemers heeft een financiële bijdrage toegezegd aan het Scholarship. De getroffen studenten worden geholpen met een bijdrage in de kosten voor levensonderhoud zodat zij hun studie kunnen voortzetten enafronden bij een van de kennisinstellingen in onze regio.

3 CLUSTERS

Energy

- **Drie Smart Energy Hubs in de regio Lifeport: Innofase, TPN-West Nijmegen en Brickvalley (verspreide steenfabrieken langs de Waal en Rijn). TPN-West is de grootste in zijn soort, het gaat om ruim 450 bedrijven**
- **3 internationale events, samenwerking met Duitsland**
- **3 energieprojecten opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.**
- **Het bedrijventerrein TPN-West is het eerste bedrijventerrein in Oost-Nederland dat een Green Deal ondertekent.**
- **Eerste fysieke jaar van Connectr - Energy innovation**

Connectr

In het voorjaar van 2021 is Connectr Energy Innovation opgericht. De samenwerking met Connectr als uitvoeringsorganisatie van The Economic Board zorgt voor een versnelling van de energietransitie. Hiermee komen onderdelen van de investeringsagenda van The Economic board concreet tot uitvoering: de realisatie van een fysieke plek voor – tot nu toe gefragmenteerde – innovatieve energiebedrijven, en de realisatie van het Europees testlaadcentrum voor de regio.

Het jaar 2022 is door Connectr benoemd als hét fysieke jaar na de opstart in 2021. Zo opende Koning Willem-Alexander het Europees Testlaadcentrum van ElaadNL in juni 2022, werd het Connectr Shared Office in november geopend door Peter Molengraaf, en is de eerste Connectr Shared Facility, het Energy Demo Field, geopend. De oplevering van het grote Connectr Innovatielab (met 17.000m2 voor onderwijs, start- en scale ups en congresruimten) is verschoven naar 2023.

Door de investering in Connectr als samenwerkingsprogramma voor Energy, worden gelden van buiten de regio makkelijker naar de regio gehaald. In 2022 heeft dat o.a. geleid tot de volgende resultaten:

- IPCEI subsidie voor Nedstack € 21 miljoen
- Vervolginvestering in Elestor € 30 miljoen
- Toenemend aantal bedrijven dat zich vestigt rondom Connectr, zoals Tupi, Milence, Hedgehoc en communities zoals Energy StorageNL, Stichting gelijkspanning en FME

Een belangrijke voorwaarde om dit succes te continueren is om een duidelijke focus te hebben. Als regio hebben we bepaald dat we willen excelleren in de energietransitie, met de focus op:

- Elektriciteitsnet als verbinder
- Energieopslag
- Laadinfra

Helixgroep Energy
De focus van het cluster Energy lag in 2022 op het aanjagen van Smart Energy Hubs in de regio. Na een verkenning aan het begin van het jaar met belanghebbenden uit de triple helix, is de focus van de helixgroep opnieuw geformuleerd. Dit is geen nieuwe koers, maar een logisch vervolg op de komst van Connectr. Door in te zetten op Smart Energy Hubs en decentrale energiesystemen werken we aan de energietransitie, is het regionale ecosysteem rondom Connectr uitgebouwd en wordt nieuwe economie gemaakt.

Voor de helixgroep zijn nieuwe partijen benaderd en ingestapt, met meer aandacht voor onderwijs en bedrijfsleven. De Groene Metropoolregio, HAN, Connectr, Kiemt, de procesregisseurs van Smart Energy Hubs Innofase en TPN-West, Rabobank, ARN, NXP, ElaadNL, Qirion, Firan en VNONCW Midden hebben in 2022 deelgenomen aan de helixgroep. Uitbreiding met bedrijven die passen bij de vraagstukken die aan de orde komen, wordt voorzien voor de toekomst.

De helixgroep heeft ook gewerkt aan het uitbreiden van het ecosysteem van Connectr. Doel hierbij is starten van pilotprojecten, om ze op een later moment ook op andere bedrijventerreinen in de regio uit te kunnen rollen. In eerste instantie gaat het om de volgende onderwerpen:

- slim laden (transport) op Smart Energy Hubs
- versnelling aanpassing wet- en regelgeving
- financiering (projectorganisatie en investeringen)
- organisatiemodellen decentrale energieoplossingen op bedrijventerreinen.

Smart Energy Hubs
Oost-Nederland is goed gepositioneerd als living lab voor Smart Energy Hubs. In dit kader is in Oost-Nederland het living lab Smart Energy Hubs opgezet, waarbinnen op 10 bedrijventerreinen in Overijssel en Gelderland lokaal decentrale energiesystemen gerealiseerd zullen worden. De totstandkoming van de smart energy hub in TPN-West is aangejaagd en versneld. Dit heeft tot een kick-off geleid op dinsdag 12 juli. Een tiental bedrijven, de parkmanagementorganisatie TPN West, provincie Gelderland, Oost NL, gemeente Nijmegen en The Economic Board kwamen hiervoor in juli 2022 bij elkaar. Gespreksonderwerp: de kansen van de Smart Energy Hub-aanpak voor dit bedrijventerrein in Nijmegen.

Om het onderwijs aan te haken op de ontwikkelingen, is het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN is in 2022 aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

Om de Smart Energy Hubs tot een succes te maken is naast financiering uit de regio ook externe financiering nodig. Het gaat om financiering voor procesondersteuning op de bedrijventerreinenen financiering gericht op de investeringen die gedaan moeten worden. Vanuit The Economic Board is afgelopen jaar samen met VNO-NCW Midden en Oost NL ingezet op de lobby richting Den Haag en Europa ten aanzien van decentrale energiesystemen. In 2022 lag de focus op lobby richting het Rijk (samen met Oost NL en de provincie) om financiering voor Energy projecten naar de regio te halen.

Green Deal TPN-West
Bedrijventerrein TPN-West, gelegen in gemeente Nijmegen en Beuningen, is één van de drie Smart Energy Hubs in Lifeport. Het is ook de grootste in zijn soort, met ruim 450 bedrijven, 2 energiebedrijven (ENGIE en ARN) en daarnaast ruim 160.000 scheepvaartbewegingen per jaar. TPN-West heeft grote ambities om een toekomstbestendig bedrijventerrein te zijn in 2030.

Samen met The Economic Board, gemeente Beuningen, gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, HAN, VNO-NCW en de Rabobank wil de bedrijvenvereniging TPN-West kansen pakken in de circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie. In het najaar van 2022 is gewerkt aan een Green Deal voor TPN-West welke medio januari 2023 door alle partners is ondertekend. Vanuit The Economic Board hebben we de bedrijvenvereniging het afgelopen half jaar inhoudelijk ondersteund bij het voorbereiden van de Green Deal.

Gerealiseerde activiteiten:

- Er is deelgenomen aan verschillende (internationale) events:
  - Werkbezoek ondernemers en kennisinstellingen uit Duisburg aan Arnhem. In maart 2022 is een delegatie uit Duisburg ontvangen op IPKW om de Duits-Nederlandse samenwerking verder uit te bouwen
  - Hannover Messe
  - Duits-Nederlands stipendium, begin september, uitwisseling tussen journalisten van internationale kranten op het IPKW met als thema Energy
  - Gezamenlijk met Connectr en Innovate organiseren Innovate Energy Meetup The Economic Board was medeorganisator van Innovate Energy Meetup.
- Er zijn twee presentaties gegeven over het cluster Energy aan wethouders economie in de regio Arnhem-Nijmegen.
- Koppelen Smart Energy Hubs met emissieloos vervoer (logistiek/ scheepvaart). ElaadNL is een van de deelnemers aan de helixgroep, zij richten zich o.a. op elektrisch goederenvervoer.
- Aansluiten bij Oost Nederlandse samenwerking Smart Energy Hubs; Civic entrepreneur neemt deel in het Living Lab Smart Energy Hubs. The Economic Board was ook actief in de aanjaagfase voor het deel Smart Energy Hubs.
- Aanhaken onderwijs op de ontwikkelingen: Het lectoraat 'balance energy systems' van de HAN is sinds afgelopen jaar aangesloten bij de helixgroep. Daarnaast heeft The Economic Board het Sustainable Electrical Energy Center of Expertise van de HAN (SEECE) gekoppeld aan TPN West, aangezien TPN West de grootste smart energy hub uit het Living Lab is. SEECE is ook betrokken bij Connectr.

"Met de huidige congestie op het elektriciteitsnet kunnen we voor onze energiebehoefte niet meer volledig afhankelijk zijn van het net. De netbeheerders kunnen niet eindeloos blijven verzwaren en daarom gaan we samenwerking in het opzetten van Smart Energy Hubs (SEH), slimme decentrale energiesystemen waar lokaal duurzame energie wordt geproduceerd, opgeslagen en toegepast. We moeten als ondernemers samenwerken met netbeheerders, onderwijs en overheid om te zorgen dat we maatregelen kunnen nemen die direct resultaat opleveren, maar tegelijkertijd ook duurzaam zijn. Zo kunnen we ook bijdragen aan een gezond en toekomstbestendig vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen in onze regio."

Ilko Bosman
voorzitter VNO-NCW Regio Arnhem-Nijmegen en lid The Economic Board

Health & Hightech

- **Meegewerkt aan 2 projecten Nationaal Groeifonds**
- **Toekenning Groeifondsaanvraag Robotlab € 97miljoen**
- **14 projecten Health & Hightech opgehaald en uitgewerkt voor de propositie van de Regio Deal.**
- **3 Hightech project ideeën verkend waarvan 1 (RF Knowlegde Lab) verder wordt opgezet**

Het benutten van economische kansen gaat hand in hand met het werken aan maatschappelijke gezondheidsthema's en nieuwe sleuteltechnologieën. Hightech levert daarbij de basis voor het realiseren van baanbrekende innovaties. De programmalijn 'Gezond Leven' van de Regio Deal stimuleert (wijkgerichte) experimenten om innovaties op dit vlak te versnellen en op te schalen. In 2022 is veel aandacht uitgegaan naar het inventariseren van projectkansen om deze te bundelen in de Regio Deal. In de programmalijn Gezond Leven zijn 14 projectideeën vanuit het cluster Health & Hightech cluster geland.

Stichting Briskr opgericht

Briskr is het programma dat startups en het MKB ondersteunt om sneller te groeien en een grotere impact te maken binnen Health en Hightech. Hiermee versterken we het ecosysteem. Dit doet Briskr door het organiseren van netwerkactiviteiten, het ondersteunen van startups met businesssupport en het opzetten van structuurversterkende innovatieve projecten voor de regio. In de tweede helft van 2022 is een stichting opgezet om van Briskr een zelfstandige rechtspersoon te maken die meer executiekracht krijgt. The Economic Board heeft voor het bestuur van Briskr uit haar eigen geledingen vier bestuursleden voorgedragen die affiniteit hebben met de regionale Health & Hightech-sectoren. Door deze zogenaamde 'bestuurlijke personele unie' worden de strategische beslissingen van The Economic Board dichter bij de uitvoeringscapaciteit van Briskr gebracht.

Doorontwikkeling van de campussen

De campussen vormen de hotspots als het om aantrekken van bedrijvigheid gaat. Er is in de regio sprake van een nijpend tekort aan huisvestiging voor bedrijven. Dit knelpunt is afgelopen jaar in de regio geagendeerd en er is gezocht naar oplossingen voor de korte en de langere termijn. Voor de korte termijn is gerealiseerd dat het oude dermatologiegebouw (Radboudumc) in Nijmegen wordt behouden zodat startups in de Health zich hier kunnen vestigen. Ook zijn masterplannen ontwikkeld op Noviotech Campus (NTC) om te komen tot een stadscampus. Dit houdt onder andere in dat er gezocht wordt naar verbinding met de omgeving van het NTC-terrein, bijvoorbeeld door voorzieningen op het campusterrein voor mensen uit de wijk toegankelijk te maken en het nauwer samenwerken met opleidingsinstituten uit de omgeving. Om de realisatie van de NTC-plannen mede mogelijk te maken is er een intentieovereenkomst gesloten tussen Oost NL en Noviotech Campus inzake samenwerking en gebieds- en gebouwontwikkeling op de campus.

Ook is er onder leiding van de gemeente Nijmegen het initiatief “Campus Nijmegen” ontstaan; een samenwerkingsverband op het gebied van campus-management tussen NTC en Campus Heijendaal (HAN, RU en Radboudumc). In 2022 is gestart met het werken aan een strategische visie waarin centraal staat hoe en op welke gebieden de campussen onderling kunnen samenwerken maar ook hoe er samengewerkt kan worden in het regionale ecosysteem met partijen als Briskr en The Economic Board.

Hoe bereiken wij een gezond- en duurzaam leven binnen de Lifeport regio? “We hebben het over een groot maatschappelijk vraagstuk. Dat vereist een gemeenschappelijke ambitie en gezamenlijke inzet van bedrijven, overheden en kennisinstellingen. Campussen, tech hotspots en kennisinstellingen vormen broed-plaatsen, waar ontmoetingen plaatsvinden, waar nieuwe ideeën en waar samenwerkingsverbanden ontstaan. Deze netwerken en broedplaatsen vervullen een magneetfunctie, want ze trekken mensen en bedrijvigheid aan. Zo ontstaat een effect dat zichzelf versterkt en hiermee bijdraagt aan onze Gezonde Gelderse regio.”

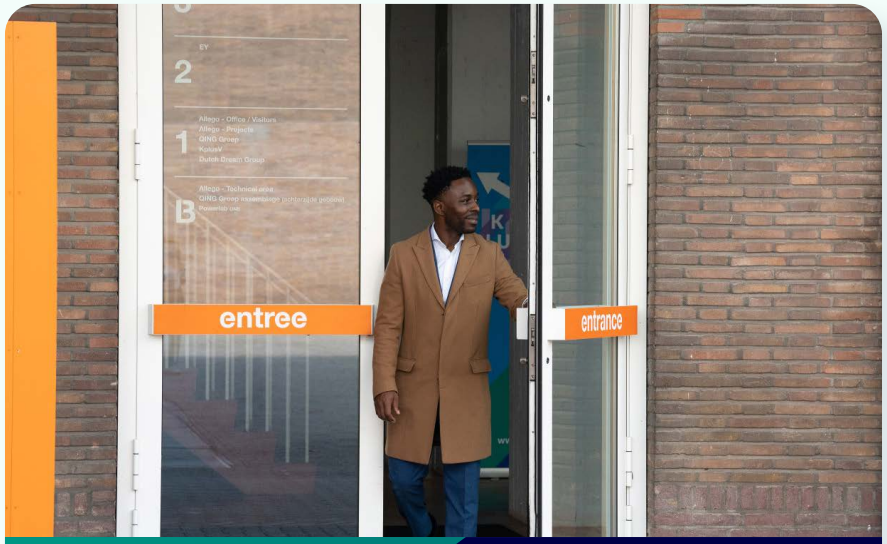
Bertine Lahuis
voorzitter Raad van Bestuur Radboudumc en lid The Economic Board

Gerealiseerde activiteiten:

- Voor Hightech zijn, buiten de projecten in de Regio Deal, nog 3 projectideeën nader verkend. Ze zijn besproken binnen de helixgroep en 1 project (RF Knowlegde Lab) wordt verder uitgewerkt.

  RF-bedrijven (Radio frequency) uit Nijmegen en daarbuiten, Radboud RadioLab, Oost NL en Noviotech Campus werken onder de regie van High Tech NL aan het vormgeven van het Nationaal RF Knowledge Lab. Dit Lab, dat in de zomer van 2023 start, krijgt een plek op de Noviotech Campus.
- In 2022 lag de focus op technische ontwikkelingen die de transitie in de zorg mogelijk maken en versnellen, om zorg naar de wijken toe te brengen. Op deze manier wordt het mogelijk om passende zorg te leveren bij de burgers thuis.
- Er is meegewerkt aan 2 Groeifonds-initiatieven:
  - De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd). Dit initiatief van Wilhelm Huck, Radboud Universiteit komt terecht op de Noviotech Campus. Hier is € 97 miljoen mee gemoeid.
  - Pandemic preparedness and response center. Dit initiatief is helaas niet toegewezen. Hier was € 300 miljoen mee gemoeid.
- Oprichten Vroege Fase Fonds Gelderland. De civic entrepreneur heeft om dit risicokapitaal voor bedrijven beschikbaar te krijgen hier als één van de kwartiermakers veel aandacht aan besteed. In 2022 heeft het Rijk toegezegd om het bedrag van € 5 miljoen dat de Provincie beschikbaar had gesteld te verdubbelen. Hierdoor is er nu € 10 miljoen beschikbaar in het fonds ten behoeve van leningen voor innovatieve ondernemers.
- De kennis die de civic entrepreneur heeft opgedaan bij de campus-ontwikkeling in Nijmegen heeft hij gedeeld met de gemeente Overbetuwe. Deze gemeente is bezig met de ontwikkeling van een Health Campus in het stationsgebied van Elst.
- De Noviotech Campus app, gericht op de Health & High Tech-community in Nijmegen en omstreken is in november live gegaan. The Economic Board maakt hier deel van uit.
- Op 8 september 2022 was The Economic Board partner van The Vibe of the Future. Het Festival is gericht op de doelgroep Health & High Tech in Nijmegen en daarbuiten, zowel onderwijs, bedrijfsleven als overheden. Naast opname in het eerste Pulse Magazine en persaandacht was The Economic Board partner en aanwezig met een stand.
- In 2022 is de ‘dag van de clusters’ voorbereid door de Groene Metropoolregio, The Economic Board en provincie Gelderland. Op deze dag gaan bestuurders van de regio langs bij een aantal ondernemers in de regio die actief zijn in de clusters Energy, Health & Hightech. De uitvoering van deze dag is doorgeschoven naar 2023.
- De Newsroom Health & Hightech is 2 jaar geleden als pilot opgezet. The Economic Board heeft hiervoor verschillende partijen bij elkaar gebracht. Na een evaluatie eind 2022 is besloten om de newsroom door te zetten. Door de positieve ervaringen wordt ook een newsroom voor Energy opgezet, o.a. door The Economic Board in samenwerking met Connectr.

Arbeidsmarkt

- **2 sessies met wethouders Werk en Inkomen & Economie van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen over Human Capital**
- **Toekenning Groeifonds aanvraag LLO Katalysator, € 392 miljoen**
- **4 bijeenkomsten met regionale klankbordgroep**
- **2 presentaties verzorgd voor de arbeidsmarktregio's**
- **15 werktafelbijeenkomsten, 6 verschillende werktafels met 57 deelnemers**

In de regio Arnhem-Nijmegen is in verschillende sectoren sprake van zowel krapte op de arbeidsmarkt als een tekort aan de juiste kennis en vaardigheden voor de banen van nu en in de toekomst. The Economic Board, Groene Metropoolregio en provincie Gelderland hebben in de 'Human Capital Agenda' een koers uitgezet die ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden moet helpen met dit vraagstuk. Het doel is om samen te werken aan een arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod goed op elkaar aansluiten. De Human Capital Agenda is gebaseerd op een arbeidsmarktanalyse, stakeholder-analyse en een inventarisatie van projecten met potentie voor de regio. In april 2022 hebben de Board, de Groene Metropoolregio en provincie Gelderland ingestemd met de koers en speerpunten van deze agenda. De speerpunten van de Human Capital Agenda zijn:

- een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) voor iedereen,
- het aantrekken en behouden van talent
- het activeren van onbenut arbeidspotentieel

Aantrekken partners en inrichten samenwerking: in 2022 zijn 6 werktafels opgericht op de thema's: LLO-Zorg, LLO- Energy, LLO-High Tech, LLO-onderwijs, aantrekken en behouden van talent en activeren onbenut arbeidspotentieel. De werktafels bestaan elk uit een triple helix-samenstelling waarin samen wordt gewerkt aan het verbinden en opschalen van projecten. Aan de zes verschillende werktafels nemen in totaal 57 deelnemers deel. De werktafels werken aan heldere ambities en duidelijke doelstellingen die als basis dienen voor verdere uitwerkingen. In 2023 kan een regionaal consortium ingericht worden met samenwerkende partners die een (financiële) bijdrage leveren vanuit urgentie en eigenaarschap. In 2022 zijn tenminste 15 werktafels bijeengeweest.

Human Capital Akkoord: In 2022 is toegewerkt naar een Human Capital Akkoord met concrete doelstellingen, waarin ambities uit de Human Capital Agenda zijn uitgewerkt. Er is commitment opgehaald om samen te werken aan een arbeidsmarkt die werkt. Minimaal 25 partners gaan een steunverklaring voor het akkoord tekenen. Hiermee zeggen zij ook een in kind bijdrage toe, in de vorm van deelname aan de werktafels. In het eerste kwartaal van 2023 wordt het Human Capital Akkoord ondertekend.

Projecten aanjagen - Regio Deal Arnhem-Nijmegen: In de propositie voor de Regio Deal zijn 13 projecten uit het Human Capital Akkoord opgenomen, die voortkomen uit samenwerkingen binnen de werktafels.

Groeifonds – LLO Katalysator: The Economic Board was één van de partners die tekenden voor de LLO Katalysator-aanvraag bij het Nationaal Groeifonds. De totale begroting van dit plan is € 421 miljoenen de gevraagde bijdrage van het Nationaal Groeifonds is € 392 miljoen. De regio Arnhem-Nijmegen is één van de regio's waarvoor regionale programma's worden ontwikkeld, waarbinnen projecten worden gefinancierd en uitgevoerd.

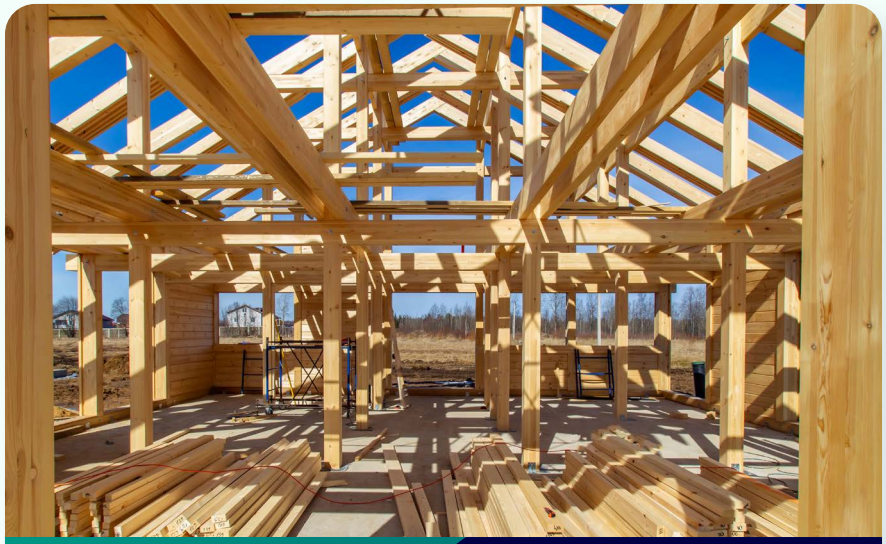
Lifeport Welcome Center: Medio september vond de bestuurlijke kick-off plaats van het Lifeport Welcome Center op de Radboud Campus in Nijmegen. Het Lifeport Welcome Center is één centraal punt waar internationale kenniswerkers, studenten en hun familieleden terecht kunnen voor overheidsdienstverlening, sociale dienstverlening (zoals een welkomstprogramma en 'family support' programma) en sociale zaken. Het Lifeport Welcome Center is een initiatief van The Economic Board en provincie Gelderland vanuit de regionale wens meer internationaal talent aan te trekken en te behouden. Op donderdag 5 januari 2023 zijn door gemeente Nijmegen en de IND de eerste expats ontvangen.

"Veel bedrijven hebben op dit moment grote moeite om het juiste personeel aan te trekken. Dat komt door tekorten aan personeel, maar ook door een mismatch op de arbeidsmarkt, te weinig aansluiting van de huidige beroepsbevolking op nieuwe kennis en vaardigheden van vakmensen tot kenniswerkers. In deze regio werken we actief aan een arbeidsmarkt die meer in balans is, door deze aansluiting te verbeteren. Ook moeten we onze regio meer profileren om talenten naar onze regio te halen."

Enny van de Velden
voorzitter CCO CCV Group en lid The Economic Board

Slimme Duurzaamheid

3 belangrijke thema's in het Lifeport Circular Lab:

- **Klimaatadaptatie, met consortium Soil Valley**
- **Circulair bouwen, met samenwerking Via-T**
- **Gezond circulair, over de grondstoffentransitie**

Lifeport Circular Lab

In 2022 is binnen het cluster Slimme Duurzaamheid een coalitie gevormd met 10 partijen. Deze coalitie komt elke maand samen in de helixgroep Slimme Duurzaamheid, waarin wordt samengewerkt aan het Lifeport Circular Lab (LCL). Samen vormen ze de ontbrekende schakel tussen circulaire kennis en praktijk door het versterken van de structuur binnen het ecosysteem, door het stimuleren van kennisuitwisseling en innovatie en door het aanjagen van leerprojecten.

De partners in deze coalitie zijn naast The Economic Board: Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Radboud Universiteit, Wageningen Universiteit & Research, Hogeschool van Hall Larenstein, Hogeschool Arnhem Nijmegen, KIEMT, RvN@, gemeente Arnhem en gemeente Nijmegen. De visie van het LCL is uitgewerkt in een flyer die in 2022 is uitgegeven. Lifeport Circular Lab by theeconomicboard - Issuu

Drie thematische hubs

Het belangrijkste doel van het Lifeport Circular Lab (LCL) is structuurversterking op het thema duurzaamheid. Hiermee zorgen we dat experts elkaar beter weten te vinden en elkaar versterken, dat bedrijven betrokken zijn en voorkomen we dat zaken dubbel gedaan worden.

LCL werkt aan het versterken van drie thematische hubs in het totale ecosysteem. Binnen deze hubs wordt gewerkt aan betere samenwerking en kennisdeling en aan het vormen van leeromgevingen van de professional van de toekomst. Belangrijk hierbij is het faciliteren van ontmoetingen. Dit gebeurt multi-level; alle onderwijsinstellingen, van wetenschappelijk tot praktijk, zijn betrokken, evenals ondernemers.

- **Hub klimaatadaptatie met Soil Valley**
  Het consortium Soil Valley, met onder meer Royal Eijkelkamp, bouwt in Giesbeek aan een kenniscampus voor bodem- en watertechnologie. De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft een belangrijke rol gespeeld in de bouw van het consortium en heeft met meerdere bedrijven en kennisinstellingen een propositie geschreven.
- **Hub circulair bouwen met Via-T**
  De helixgroep heeft een bijdrage geleverd aan de versterking van het consortium dat werkt aan Via-T, de weg naar techniek. Dit initiatief van @ VOCampus zorgt voor een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van kennis en vaardigheden op het gebied van circulair bouwen. Met behulp van de helixgroep is het consortium uitgebreid met de HAN, en is gelobbyd voor deze ontwikkeling bij onder meer provincie en rijk, waarmee is bijgedragen aan positionering van de hele regio als circulaire regio.

- **Hub gezond circulair**
  Dit initiatief van Radboud Universiteit, HAN en ROC met RvN@ heeft als doel de kennis over circulariteit te verbinden met het MKB en die hiermee circulaire businessmodellen kunnen ontwikkelen. De helixgroep Slimme Duurzaamheid ondersteunt deze ontwikkeling door verbinden van partijen en bedrijven, door lobby voor het onderwerp en door het monitoren van circulaire bedrijven in de regio middels Lifeport op de kaart, waardoor inmiddels 100 circulaire bedrijven in beeld zijn. De uitvoering van circulaire economie is belegd bij GMR, Circulaire Raad en KIEMT.

Stichting KIEMT wordt naast energievraagstukken met name ingezet om de schaarse grondstoffen-problematiek via de circulaire agenda te versnellen en oplossingen tot stand te brengen. KIEMT heeft in 2022 bijgedragen aan Lifeport Circular Lab (kennis en innovatieproject voor circulaire en klimaat adaptieve gebiedsontwikkeling), aan consortiumvorming, de propositie Soil Valley en aan Early Morning Talks en bijeenkomsten voor én met ondernemers.

Leerprojecten aanjagen
In samenwerking met RvN@ organiseert de helixgroep Slimme Duurzaamheid kennistafels en boosterteams over projecten binnen de drie thematische hubs. In 2022 ging het om “Bouwlogistiek stationsgebied Nijmegen”, “Klimaat-adaptatie stationsgebied Nijmegen” en “hittestsress binnenstad Arnhem”. Bij de drie kennistafels werden kennis, innovatie en opdrachtgevers per thema bij elkaar gebracht. Deze bijeenkomsten hebben geleid tot een aanscherping van het probleem op elk thema en het oprichten van boosterteams om de gebiedsontwikkelingen te adviseren. Daarnaast zijn het living lab Groene Corridor Stationsgebied Nijmegen en de koele netwerken in Arnhem opgestart. Voor circulaire gebiedsontwikkeling van het stationsgebied Nijmegen is een Europese subsidie gehonoreerd, waarbij Lifeport Circular Lab heeft ondersteund. Binnen het project CREATE onderzoekt een post-doc vanuit Wageningen Universiteit & Research de mogelijkheden, samen met onderzoekers uit o.a. Gotenburg en Rennes.

Evenementen in de regio
De leden van de helixgroep en de civic entrepeneur droegen bij aan diverse thematische evenementen in de regio, zoals het Lifeport Circular Festival, de Week van de Circulaire Economie en de uitreiking van de CIRCLES-award.

Regio Deal
De helixgroep Slimme Duurzaamheid heeft, samen met het netwerk rond de Circulaire Raad, 16 concrete projecten aangeleverd voor opname in de Regio Deal, passend binnen de drie thematische hubt. Daarnaast zijn 6 gerelateerde projecten via de Groene Metropoolregio in de propositie opgenomen.

“De regio Arnhem-Nijmegen zet goede stappen als het gaat om duurzaamheid en circulariteit. Er is meer stootkracht, onder andere met de Regio Deal. We weten elkaar steeds beter te vinden. Het kan nog een stuk beter, maar ik zie wel een goede beweging.”

Jan van Iersel
voorzitter college van bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein en lid The Economic Board

AI – Kunstmatige Intelligentie

Een speerpunt van onze regio met een enorm potentieel is kunstmatige intelligentie (artificial intelligence /AI). De regio Arnhem-Nijmegen kenmerkt zich door een flink aantal innovatiecentra voor kunstmatige intelligentie (zgn. ICAI-labs bij het Radboudumc en Radboud Universiteit) en een toenemend aantal AI-gerelateerde bedrijven en toepassingen.

Uitbouwen van het AI mkb-netwerk

Het mkb is een belangrijke AI-doelgroep. De verbinding met allerlei AI-thema's, de (financiële) mogelijkheden om te innoveren en te investeren en de bereikbaarheid van AI-kennis bieden uitdagingen en ook kansen. Het werkgebied, het netwerk en de werkwijze van het AI for Life Center zijn uitermate geschikt om deze doelgroep te bereiken en op AI-gebied te ondersteunen. In 2022 zijn minimaal 20 mkb-bedrijven aangehaakt. In samenwerking met Radboud AI, een onderzoeks- en toepassingsprogramma van Radboudumc en RU, zijn verschillende initiatieven ontwikkeld voor het mkb. Zo is het MKB datalab verder ontwikkeld, dat in april 2023 van start gaat. Mkb'ers kunnen er hun kennisvraag over AI laten uitvoeren door studenten uit de regio. Ook is een workshop ontwikkeld voor mkb-bedrijven om kennis te maken met AI en wat het voor hen kan betekenen. Deze workshop is verschoven naar januari 2023.

Gerealiseerde activiteiten :

- AI-projecten ophalen en met behulp van het netwerk verder brengen: Vier projecten op het gebied van AI zijn verder ontwikkeld en opgenomen in de Regio Deal.
- Onderhouden en uitbouwen bestaande netwerk
- Onder het motto AI for Life is in 2021 een visie ontwikkeld, gericht op het faciliteren van regionale samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden op het gebied van AI en het profiteren van wat er in de regio op dit gebied gebeurt. Eind 2022 is een verkenning gedaan naar mogelijke vervolgstappen op het gebied van AI in de regio. De prioritaire sectoren c.q. toepassingsgebieden waar een hernieuwde regionale AI-impuls zich op zou kunnen richten, zijn in onderstaande figuur weergegeven:

Focussectoren AI in regio Arnhem-Nijmegen en beïnvloedingsmogelijkheden

Legenda

- Speerpuntsectoren
- Beïnvloedingsmogelijkheden
- Potentieel sterke sectoren
- Focussectoren

"De regio Arnhem-Nijmegen is sterk op het gebied van AI. Als Radboud Universiteit hebben we hiermee al meer dan dertig jaar ervaring. De meerwaarde van het toepassen van AI is divers. Sinds de lancering van ChatGPT afgelopen november is veel mensen duidelijk geworden welke invloed AI heeft en zal hebben. In de regio werkt een groot aantal ambitieuze ondernemers en toonaangevende bedrijven in en met AI. AI biedt kansen voor mkb, voor de zorg, landbouw, mobiliteit etc., maar roept ook vragen op. De regio Arnhem-Nijmegen heeft alle ingrediënten in huis om een substantiële bijdrage te leveren aan de AI-positie van Oost-Nederland, Nederland en Europa."

Daniel Wigboldus
voorzitter college van bestuur Radboud Universiteit - lid The Economic Board

4 MKB, startups en scale- ups ondersteunen

Financieringstafel Arnhem Nijmegen
The Economic Board heeft samen met Oost NL en de Rabobank, ING en ABN-AMRO een financieringstafel voor het mkb opgericht. De financieringstafel zet in op zowel innovatie als financiering en is bedoeld om innovaties, die de regio hard nodig heeft, een grotere kans van slagen te bieden. De financieringstafel is eind 2022 gepresenteerd en gaat in 2023 van start met de behandeling van de eerste ingebrachte casussen. Uniek aan de financieringstafel is dat de grootbanken, Rabobank, ING en ABN-AMRO, zich samen inzetten om een alternatief te creëren. Met deze publiek-private samenwerking maken we impact om innovaties te versnellen en zo te kunnen bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken. De komende tijd wordt hier vervolg aan gegeven om, samen met de Groene Metropoolregio, de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen te informeren over de financieringstafel.

CapitalChange
In 2022 maakten de partners van CapitalChange weer kennis met een aantal ondernemers uit de regio Arnhem-Nijmegen. CapitalChange heeft in 2022 twee sessie gehouden (april en september), georganiseerd door The Economic Board. In totaal hebben 10 bedrijven een pitch gehouden. Alle 10 bedrijven zijn geholpen met organisatieadvies, businessplannen en soms langdurig advies. Van de 10 bedrijven hebben twee bedrijven een langdurige adviesrelatie opgebouwd met Capital Change. De andere 8 bedrijven zijn doorverwezen binnen het netwerk van Capital Change naar andere adviseurs of ondernemers.

Business Angels Netwerk Nijmegen
Het Business Angels Netwerk Nijmegen heeft afgelopen jaar weer fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Drie keer per jaar is er een bijeenkomst waarin elk keer vier start- of scale-ups een pitch geven. Het netwerk, een samenwerking van Aeternus, BDO, Brillant Work, Briskr, Catalyze, EP&C, JLABS, Oost NL, Gemeente Nijmegen, Rabobank, The Economic Board, Poelmann van den Broek en Qserve, is steeds succesvoller in het verbinden van start-ups en scale-ups met investeerders.

Subsidies – fondsen – Nationaal Groeifonds
The Economic Board heeft op meerdere manieren een bijdrage geleverd aan de toekenning van een aantal aanvragen van het Nationaal Groeifonds. Met het Nationaal Groeifonds investeert het kabinet tussen 2021 en 2025 € 20 miljard in projecten die zorgen voor economische groei voor de lange termijn. Naast het project nationale Leven Lang Ontwikkelen (LLO Katalysator: zie Arbeidsmarkt) heeft The Economic Board meegewerkt aan het Groeifonds-initiatief van Wilhelm Huck van de Radboud Universiteit; De revolutie van de zelfdenkende moleculaire systemen (ook wel RobotLab genoemd) waar een bedrag van € 97 miljoen mee is gemoeid. Ook het Groeifonds-initiatief Groeiplan Watertechnologie (vanuit Slimme Duurzaamheid) waar een bedrag van €135 miljoen mee is gemoeid kwam met medewerking van The Economic Board tot stand.

Ieder kwartaal informeert The Economic Board ondernemers, kennis- en onderwijsinstellingen in de regio over de nieuwe subsidieregelingen met een nieuwsartikel dat online wordt aangeboden

Derck Zilverschoon - Steenfabriek Zilverschoon en Jan van Dellen / Dag van de Ondernemer

Dag van de Ondernemer

Meerdere gemeenten in onze regio hebben de ondernemers op de Dag van de Ondernemer, 18 november 2022, in het zonnetje gezet. Ondernemers hebben het op dit moment niet gemakkelijk. Na de coronacrisis volgde de inflatie, de energiecrisis en de krapte op de arbeidsmarkt. The Economic Board is bij een aantal ondernemers langsgegaan om hen een bloemetje te geven en hen verder te helpen in hun ondernemerschap. Steenfabriek Zilverschoon uit Randwijk is door The Economic Board verder geholpen met hun plan van aanpak om volledig over te gaan op waterstof. Peeze koffie is in contact gebracht met Connectr om als eerste koffiebrander over te gaan op waterstof.

Inspiratiediner 'Oplossingen voor morgen'

Versnellen is de sleutel om te komen tot een krachtige regio Arnhem-Nijmegen. Ondernemers, overheden, onderwijs- en kennisinstellingen gaan de uitdaging aan om te werken aan transities in energie en gezondheidszorg in onze regio. The Economic Board en VNO-NCW Midden organiseerden op IPKW in Arnhem begin december een inspiratiediner met inspirerende table speeches rondom de thema's energie en gezondheid. Hyster Yale group sprak over ondernemen in een veranderende wereld; laat de klant meedenken met je innovaties. Alliander had het over de druk op het energie-netwerk. ZZG-zorggroep nam de aanwezigen mee in de uitdagingen als je op leeftijd bent. En vanuit Radboudumc CMylife werd gesproken over een integraal zorgsysteem van patiënten, voor patiënten en door patiënten. De 50 aanwezigen vanuit overheid, onderwijs en bedrijfsleven zijn tot op de dag van vandaag bezig om oplossingen te implementeren over de besproken thema's.

Parel Award uitreiking

Lifeport is met MTSA Technopower en Teleon Surgical twee nieuwe parels rijker. MTSA Technopower Parel van Lifeport: MTSA ontvangt Parel-award uit Arnhem ontwikkelt en bouwt klantspecifieke cleantech-apparaten, -systemen en -machines. Zo werkt het bedrijf elke dag aan de energietransitie, met cleantech apparatuur en waterstofoplossingen. Teleon Surgical Parel van Lifeport: Teleon Surgical ontvangt Parel-award levert met de productie van zogenoemde intra-oculaire lenzen een belangrijke bijdrage aan het versterken van het Health & Hightech-cluster in onze regio. Met de Parel Award onderscheidt The Economic Board organisaties uit de regio Arnhem-Nijmegen die een voorbeeld zijn voor anderen. Het zijn organisaties met impact door grootte, bereik of innovatie, werkzaam op het gebied van Energy, Health, Hightech en duurzaamheid.

En ook nog dit:

- **Interactieve kaart:** Om alle interessante organisaties, bedrijven en instellingen zichtbaar te maken die binnen de regio Arnhem-Nijmegen opereren op de speerpunten Energy, Health, Hightech, Food en Duurzaamheid is een interactieve kaart ontwikkeld. Deze kaart toont het complete innovatienetwerk Lifeport op het gebied van Health, Hightech, Food en Energy en wordt steeds up to date gehouden met nieuwe ondernemingen en instellingen.
- **Overleg Economic Boards Oost Nederland:** Afgelopen jaar hebben vier (online) bijeenkomsten plaatsgevonden met de Economic Boards in Oost-Nederland. Thema's waar in deze regionale samenwerking aan wordt gewerkt zijn: Arbeidsmarkt en een waterstofconvenant.
- **Masterclass AI for Business;** Masterclass voor MKB-bedrijven wat kan AI voor jouw bedrijf betekenen. Hoe kan jouw bedrijf beter, innovatiever een aantrekkelijker voor klanten worden? De masterclass wordt georganiseerd in samenwerking met MKB Datalab (verplaatst naar januari 2023)

5 Communicatie

Een van de belangrijke taken van The Economic Board is de regio op de kaart te zetten als ‘the place to be’. In een concurrerende en internationale wereld is het essentieel te laten zien waar je kracht ligt. Het profileren van de regio Arnhem-Nijmegen op economisch gebied, met de zwaartepunten Energy, Health & Hightech met cross over Food, Slimme Duurzaamheid en Human Capital, vindt zowel binnen als buiten de regio plaats. We participeren in diverse communicatie- en projectwerkgroepen die verband houden met de projecten van de clusters. We communiceren over nieuws, innovaties en initiatieven op de thema’s van de regio en relevante ontwikkelingen in de regio. Dit doen we onder andere via onze website theeconomicboard.com en lifeport.nl, de maandelijkse nieuwsbrief, via onze sociale mediakanalen en via mediapartners.

The Economic Board maakt intensief gebruik van social media. Op LinkedIn en Twitter wordt meerdere keren per week informatie gedeeld met foto’s, video’s en interview berichten over innovaties en activiteiten in de verschillende speersectoren in onze regio.

Meest bekeken pagina:
Over The Economic Board: de leden van de board en onze partners

Aantal gebruikers 17,4k

Gemiddelde sessieduur:
3 minuten en 40 seconden

Top 3 nieuwsberichten:

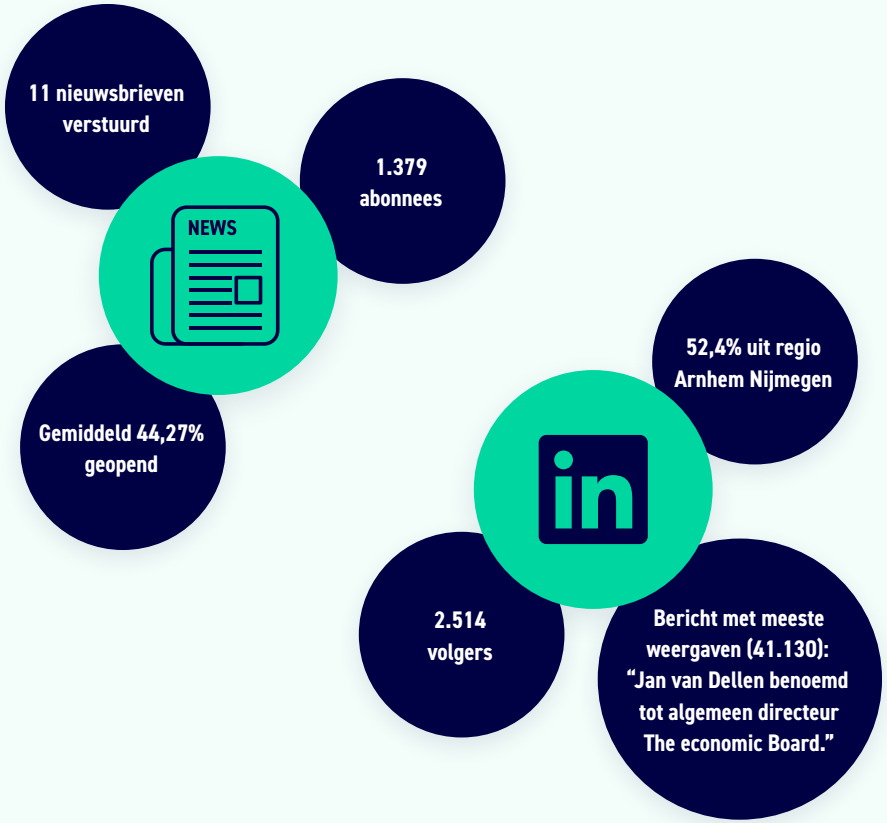
1. Jan van Dellen benoemd tot Algemeen Directeur The Economic Board
2. Lifeport Welcome Center speciaal voor internationaal talent in de regio
3. The Economic Board staat voor stimuleren en bundelen van innovatieve krachten

In de media

Afgelopen jaar zijn er verschillende artikelen verschenen in de nationale en regionale media over de verschillende initiatieven en projecten geïnitieerd door The Economic Board. Tevens hebben er verschillende interviews plaatsgevonden met boardleden en het projectbureau over de verschillende speerpunten van de regio. Deze interviews hebben geleid tot artikelen in verschillende media, zoals:

- **Arnhem-Nijmegen Business**
- **Het Ondernemersbelang**
- **De Gelderlander**
- **Het Financieele Dagblad**
- **Omroep Gelderland**
- **Regio in bedrijf**
- **regionale huis-aan-huis bladen en omroepen**
- **verschillende nieuwsbrieven websites en sociale mediakanalen**

Lifeport

Lifeport: gezond en duurzaam leven staat voor een gezond en duurzaam leven om te wonen, werken en studeren. Lifeport is het innovatienetwerk van de regio Arnhem-Nijmegen dat op het gebied van Energy, Health, Hightech, Food en de cross-overs ertussen tot slimme oplossingen komt. De gezamenlijke noemer, of het merk, waarmee de regio zich profileert: innoveren om een gezond en duurzaam leven mogelijk te maken voor iedereen. Begin 2022 is een 1.0-website live gegaan. Voor Lifeport is een one pager geschreven en een brandbook ontwikkeld waarmee het voor partners makkelijker wordt om zelfstandig met het Lifeport merk aan de slag te gaan.

Communicatie Duitsland

Nederlandse bedrijven zoeken aansluiting op de Duitse markt. Duitsland is vaak niet op de hoogte van Nederlandse initiatieven, omdat Duitsland niet werkt volgens de lijn van topsectoren. Ook ziet het Duitse publiek Nederland niet als technologisch innovatief. Om onze regionale bedrijven in Duitsland gestructureerd onder de aandacht te brengen en de Duits-Nederlandse samenwerking te bevorderen, werkt The Economic Board samen met Niederlandennachrichten / Duitslandnieuws. Tijdens de Hannover Messe begin juni 2022 heeft Lifeport zich samen met Arnhem gepresenteerd als dé Energy hotspot in Europa. Met video- en foldermateriaal, een VR-tour en persoonlijke contacten maakten de bijna 75.000 bezoekers kennis met interessante bedrijven uit de regio Arnhem-Nijmegen. In de stand was veel oog voor de Energy-gerelateerde innovatie in de regio, die zich voor een groot gedeelte in en rond Arnhem clustert.

6 TIJDLIJN 2022

Per maand enkele belangrijke gebeurtenissen die plaatsvonden in 2022.
Het overzicht is niet uitputtend.

Januari

- Investeringstafel Regio Zuid
- Boardvergadering The Economic Board
- Afscheid Sigrid Helbig The Economic Board op Twitter: “Sigrid bedankt!

Februari

- Eerste bijeenkomst Bestuurlijk gebiedsoverleg
- Ondertekening Bestuursakkoord
- Uitreiking Circular Awards 2022
- Gelderse circulaire Innovatie Top 20
- Overleg Economic Boards Oost-Nederland

Maart

- Health Valley Event
- Innovate AI Meet up
- Bezoek Duisburg aan Arnhem rondom Energy en waterstof
- Bijeenkomst Business Angels Netwerk Nijmegen
- Investeringstafel Regio Zuid

April

- Start Rijn Platteel Algemeen Directeur a.i.
- Boardvergadering The Economic Board
- Capital Change Days
- Raadsontmoeting regio Arnhem-Nijmegen
- Overleg Economic Boards oost Nederland
- Bekendmaking tweede ronde Het Nationale Groeifonds

Mei

- Bijeenkomst Duits Nederlandse Businessclub Waterstof
- Inspiratiesessie Regio Deal
- Parel Award Teleon - Spankeren
- Grote Duurzaamheid Theatershow – cluster Arbeidsmarkt
- Hannover Messe

Juni

- Investeringstafel Regio Zuid
- Regio congres – presentatie HC Agenda
- Parel Award MTSA Arnhem
- Bijeenkomst Regio Deal
- Lifeport Festival Circulair

Juli

- Boardvergadering The Economic Board
- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Regio Reis Groene Metropoolregio naar Den Haag – Rotterdam met presentatie van The Economic Board bij ministerie EZK
- Connectr café (The Economic Board is maandelijks aanwezig)
- Kick-off Smart Energy Hub TPN-West

Augustus

- Symposium HAN 'Het Energiesysteem van 2050'

September

- Presentatie Duits-Nederlandse journalisten in Arnhem rondom thema Energy
- Start Jan van Dellen Algemeen Directeur
- Vibe of the Future Festival
- Bijeenkomst Regio Deal – vervolg sessie met ondernemers, overheden, kennisinstellingen en onderwijs, maatschappelijke- en zorginstellingen over programmalijnen van de Regio Deal
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen Algemeen Bestuur – toelichting The Economic Board
- Bestuurlijke kick-off Lifeport Welcome Center
- Boardvergadering The Economic Board
- Kick-off werktafelsessie Human Capital in Arnhem
- Capital Change met ondernemers uit regio Arnhem-Nijmegen
- MTSA – openingsceremonie GROHW Demo
- Grondfest

Onthulling Bens Plein, onthulling van naambord op ENKA-campus als eerbetoon aan boardlid Ben Geerdink, aangeboden en op initiatief van The Economic Board

Oktober

- Bestuurlijk platform Productieve Regio - Groene Metropoolregio - presentatie cluster Energy
- Lancering startup 50 Gelderland, eerste magazine uitgereikt aan The Economic Board
- Werkbezoek minister Bruins Slot aan de regio Arnhem- Nijmegen in teken van Regio Deal
- European Week Brussel- Regio bezoekt Brussel – met presentatie The Economic Board
- Innovatiefste student uitreiking
- Onthulling Bens Plein
- Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Regio Arnhem-Nijmegen als zakelijke bestemming presentatie TEB voor Convention Bureau Veluwe Arnhem Nijmegen

November

- CEO-event met ondernemers met de ambitie om talent te stimuleren, behouden en aan te trekken voor onze regio
- Opening internationaal hoofdkantoor Tupy in Arnhem, gemeente Arnhem, The Economic Board en de ambassadeur van Brazilië
- Opening Connectr Shared office
- Early morning talks netwerksessie Kiemt in teken van Smart Energy Hubs
- Tweede Brainstormsessie bureau The Economic Board
- Dag van de Ondernemer, The Economic Board zet ondernemers in het zonnetje
- Indiening propositie Regio Deal 'Gezonde groene groei regio Arnhem-Nijmegen' bij ministerie BZK
- Boardvergadering The Economic Board

December

- Presentatie bestuurlijk overleg Productieve Regio - Groene Metropoolregio
- Lancering Financieringstafel regio Arnhem-Nijmegen - verschillende banken, Oost NL en The Economic Board
- Inspiratiediner The Economic Board en VNO-NCW Midden

7 Organisatie

The Economic Board werkt aan het versterken van verbindingen in de regio Arnhem-Nijmegen, vanuit de economische kracht met de nadruk op de samenwerking vanuit de triple helix de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheid. De 18 boardleden, CEO's en bestuurders van kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden, zijn onze kracht. Zij zijn de 'verbinder' die projecten en netwerken in de regio concreet bijeenbrengen. Ook vormen ze voor mensen met ideeën en vragen een cruciale directe ingang naar projecten en zijn hiermee van onschatbare waarde. Zij leggen op bestuurlijk niveau verbindingen tussen partijen waarmee nieuwe initiatieven ontstaan op de speerpunten Energy, Health, High Tech, met cross-over Food. Deze speerpunten zijn de kracht van de regio Arnhem-Nijmegen. Ondersteunend zijn er drie thema's die essentieel zijn voor het versterken en laten bloeien van het DNA van de Regio en daarmee het zijn van een krachtige regio: Slimme Duurzaamheid, Arbeidsmarkt (Human Capital) en Artificial Intelligence (AI).

In september 2022 zijn nieuwe statuten bij de notaris ondertekend vanwege een nieuwe governance. De 18 boardleden, per geleding zijn er zes afgevaardigden, vormen het Algemeen Bestuur van de Stichting The Economic Board. Het Dagelijks Bestuur besluit over de dagelijkse gang van zaken, het Algemeen bestuur over de strategische vraagstukken. De boardleden zijn als ambassadeurs actief betrokken bij de clusters en grote projecten en zetten hun netwerk hiervoor in. De Boardleden hebben ook zitting in verschillende bestuurlijke overleggen, vanuit hun rol als Boardlid; zoals bestuur Connectr, Bestuurlijk gebiedsoverleg Arnhem Nijmegen, stichting Briskr en sluiten tevens aan bij Th!nk East / SIIA bijeenkomsten.

Projectbureau

Het projectbureau vormt de spil van de netwerkorganisatie. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau maakt en onderhoudt het bureau verbindingen tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en overheden en legt de basis voor samenwerking en alliantie. Het bureau heeft een coördinerende en faciliterende rol en wordt aangestuurd door een algemeen directeur.

Op 5 september 2022 is Jan van Dellen gestart als algemeen directeur. Hij heeft hiermee Rijn Platteel opgevolgd die als algemeen directeur a.i., na het vertrek van Sigrid Helbig begin 2022, tijdelijk de honneurs heeft waargenomen. Afgelopen jaar is er afscheid genomen van een aantal medewerkers. Pas in het najaar van 2022 is een invulling gekomen voor deze openstaande vacatures, waarvan de laatste per 1 januari 2023 is gestart. In 2022 waren er 12 medewerkers werkzaam voor The Economic Board, gelijk aan 6,05 FTE. Niet alle medewerkers zijn dienst van The Economic Board. Een aantal medewerkers, zoals de civic entrepreneurs, is in kind beschikbaar gesteld. Daarmee komt de totale bezetting op 6,94 FTE. Door de openstaande vacatures en de ontstane werkdruk van met name de Regio Deal is er afgelopen half jaar noodgedwongen meer gebruik gemaakt van externe inhuur van personeel.

Clusters

De organisatie van de clusters Health & Hightech, Energy en de ondersteunende clusters Slimme Duurzaamheid en Arbeidsmarkt kennen allen dezelfde structuur. De CE's stellen hun Helixgroepen (triple helix-samentelling) samen en boardleden, bestuurders en CEO's treden op als ambassadeurs. De Helixgroepen hebben een regulier overleg en komen zo'n 4 tot in een enkel geval 10 keer per jaar bij elkaar om projecten op te halen en te beoordelen, om consortia te bouwen en om externe middelen naar de regio te halen. De deelnemers aan de Helixgroepen worden, net als de CE's en boardleden door verschillende organisaties uit de regio in kind beschikbaar gesteld.

8 Financiën

The Economic Board is een triple helix-samenwerkingsorganisatie en ontvangt naast financiering van de regiogemeenten en provincie Gelderland ook een structurele (in kind) bijdrage van partners (ondernemers, overheden en kennisinstellingen). Per 2021 is er een subsidierelatie met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). Het gaat om een subsidie van de regiogemeenten waarvoor de GMR de uitvoering verzorgt. Eind 2020 hebben veertien van de achttien gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen besloten de inwonersbijdrage van € 1,- per inwoner per jaar aan The Economic Board te continueren voor de periode 2021 tot en met 2025. De gemeenten Berg en Dal, Renkum, Mook en Middelaar en Westervoort hebben eind 2020 aangegeven de bijdrage voorlopig niet te verlengen. De bijdrage van de regiogemeenten worden niet geïndexeerd terwijl de (loon) kosten jaarlijks stijgen. Ook is met de subsidieverstrekking via de GMR de transparantieregeling voor The Economic Board komen te vervallen.

ANBI-status

Sinds 2017 is de Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Partijen die ons willen helpen bij onze doelstelling door middel van een donatie, kunnen deze gift aftrekken van de winst- of inkomstenbelasting.

In kind bijdragen

Diverse partners hebben in kind bijdragen geleverd aan The Economic Board, bijvoorbeeld via het beschikbaar stellen van personeel, huisvesting, faciliteiten en diensten (zoals de inzet van adviseurs). De in kind bijdragen zijn een uiting van het commitment van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden aan The Economic Board. Het omvat met name bijdragen van partners voor het opzetten, organiseren, ondersteunen en inhoudelijk voeden van de clusters. Er zijn diverse organisaties die personeel hebben ingezet rondom de clusters.

In kind bijdragen (in €)*		2022
Buro Kantelaar	inzet civic entrepeneur cluster Energy	€ 59.145
Gemeente Nijmegen	inzet civic entrepeneur cluster Slimme Duurzaamheid	€ 51.183
Google Grants	vergroten zichtbaarheid The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 120.000
HAN University of Applied Sciences	inzet personeel voor doorontwikkeling The Life Net / Lifeport Welcome Center	€ 49.644
KplusV	inzet civic entrepeneur cluster Arbeidsmarkt	€ 34.122
Radboudumc	inzet civic entrepeneur cluster Health & Hightech	€ 34.122
Radboud Universiteit	huur kantoor Mercator II	€ 50.000
Totaal		€ 398.216

*Bedragen inclusief niet verrekenbare BTW.

Financiële kerngegevens

De jaarrekening 2022 van The Economic Board, waarbij op 16 maart 2023 door de externe accountant Reith & Ten Böhmer Accountants en Belasting-adviseurs, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een goedkeurende controleverklaring is verstrekt, is hier te vinden. Voor een verdere toelichting op de cijfers 2022, zoals hieronder genoemd, verwijzen wij u naar de jaarrekening.

Bijdrage gemeenten en provincie Gelderland	€ 798.937
In kind bijdragen	€ 398.216
Projectbijdragen	€ 41.667
Totale kosten	€ 1.314.192
Exploitatieresultaat	- € 75.372

Fotograaf Martijn Kriens

Colofon
The Economic Board Regio Arnhem Nijmegen
Mercator II Toernooiveld 300
6525 EC NIJMEGEN
T +31 (0) 850409980
E bureau@theeconomicboard.com

theeconomicboard.com / lifeport.nl

Gemeente Mook en Middelaar

Postadres: Postbus 200, 6585 ZK MOOK
Bezoekadres: Raadhuisplein 6 Mook
Telefoon: (024) 696 91 11
E-mail: gemeente@mookenmiddelaar.nl
Internet: www.mookenmiddelaar.nl

Het Dagelijks Bestuur van de Groene
Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Uw kenmerk:
Uw brief van: 20 april 2023
Ons kenmerk: ZM23.01717
Inlichtingen: Luc Berben
Telefoon: (024) 696 91 11
Afdeling: Besdrijfsvoering
Datum: 24 mei 2023
Onderwerp: Zienswijze op jaarstukken 2022 en begroting 2024 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Geachte bestuursleden,

Op 20 april jl. heeft uw bestuur de jaarrekening 2022, de begroting 2024 en de jaarstukken inzake The Economc Board toegestuurd met het verzoek hierop uiterlijk 15 juni 2023 te reageren. U heeft eerder aangegeven akkoord te gaan met toezending op 16 juni 2023. Onze dank hiervoor.

Gelet op ons Delegatiebesluit van 2012 is het college bevoegd een zienswijze t.a.v. begroting 2024 in te dienen. T.a.v. de jaarrekening 2022 is de raad bevoegd hieromtrent een zienswijze in te dienen.

Wij kunnen u als volgt berichten.

Vooraleerst spreken wij onze waardering uit voor de verrichte werkzaamheden t.a.v. zowel de jaarrekening als de begroting. Verder merken wij het volgende op.

- Wij stemmen in met de jaarrekening 2022 en het feit dat het positieve saldo terugvloeit naar de deelnemende gemeenten.
- Wij stemmen tevens in met de begroting 2024 en verzoeken u om zodra dat mogelijk is de effecten van de Regio Deal te verwerken in een begrotingswijziging.
- Alhoewel wij geen deel uitmaken van de provincie Gelderland stemmen wij in met het VNG-Gelderland-lidmaatschap van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, gelet op het feit dat de belangen van ons samenwerkingsverband hierdoor beter behartigd kunnen worden..

Hoogachtend,

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}} {{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

De griffier,
mr. M. van Arensbergen

De burgemeester,
mr. drs. W. Gradisen

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting Stichting Waarborgfonds**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	N.v.t.
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Openbare orde en veiligheid
Portefeuillehouder	mr. drs. W. Gradisen F.N. Dillerop

Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting Stichting Waarborgfonds

Inleiding
De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft u de jaarverantwoording 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de concept begroting 2024 aangeboden. Gelet op het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stellen zij u in de gelegenheid om uw zienswijze over deze documenten kenbaar te maken. De Veiligheidsregio biedt de jaarverantwoording 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de concept begroting 2024 ter vaststelling aan in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2023. De zienswijze moet uiterlijk 15 juni 2023 zijn ingediend. Daarnaast wordt de raad gevraagd om eventuele wensen en bedenkingen over de oprichting van Stichting Waarborgfonds ter kennis van het algemeen bestuur te brengen middels een zienswijze.

Voorstel
Gelet op bovenstaande, wordt voorgesteld:
1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
3. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
4. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds.

Beoogd effect
De Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) wenst de raad te informeren en te betrekken bij haar jaarverantwoording 2022, de begrotingswijziging 1 2023 en de ontwerpbegroting 2024. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd eventuele bezwaren dan wel zienswijzen over de betreffende financiële stukken kenbaar te maken.

Argumenten

1. Het jaar 2022 is afgesloten met een voordelig resultaat van €965.000.

In het rekeningresultaat is verwerkt de opbrengst Hoogwater 2021 die is ontvangen van het Rijk ten bedrage van € 346.000 en de aanvullende bijdrage voor de zorg aan kinderen uit Oekraïne € 403.000 (JGZ). Deze twee bijdragen buiten beschouwing gelaten is er sprake van een positief resultaat van € 216.000, met name door incidentele baten. Daarnaast is het rentevoordeel ingezet om tegenvallers, zoals hogere energielasten, hogere kapitaallasten en stijgende ICT-lasten op te vangen. Dit is geen structurele oplossing voor de gestegen lasten uit loon- en prijsstijging. U wordt geadviseerd om geen zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2022.

2. Een aanpassing van de loon- en prijsindex 2023 betekent een voorgestelde begrotingswijziging 2023 en heeft een structureel karakter voor de volgende begrotingsjaren.

Bij het opmaken van de ontwerpbegroting 2024 woedt de oorlog in Oekraïne in al z'n heftigheid voort. Deze oorlog leidde tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijde economische ontwikkeling. De prijzen stijgen in West-Europa hard en als gevolg daarvan in Nederland ook de lonen. Op 28 februari 2023 is een principe akkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Bij VRLN zal sprake zijn van een gemiddelde loonkostenstijging van 9,54% in 2023. Daarnaast zijn er nog secundaire arbeidsvoorwaarden voorgesteld, die voor de VRLN tot een kostenstijging leiden. Bovenstaande leidt tot een extra gemeentelijke bijdrage vanaf 2023 van € 3.068.000. Ook is er sprake van een prijseffect. Het Kabinet heeft aangegeven bij voorjaarsnota 2023 het accres in het gemeentefonds te verhogen om de doorrekening van de prijsstijging op te vangen. In de begrotingswijziging 1 2023 wordt een voorschot op deze verwachte verhoging genomen. Voor de gemeentelijke bijdragen betekent dit een verhoging van € 1.436.000 miljoen. U wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2023.

3. Een aantal autonome ontwikkelingen werkt door in het budgettair kader voor 2024.

Naast de structurele stijgingen van loon- en materiaalkosten zoals verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2023, zijn de volgende kostenstijgingen conform de kaderbrief 2024 verwerkt in de ontwerpbegroting 2024:

- Indexatie loonstijging 2024 (3,3%): €1.348.000
- Indexatie materiële kostenstijging (5,9%): € 1.404.000
- Verhoging budget voor medische milieukunde (t.b.v. GGD) vanaf 2024: € 150.000
- Verhoging van het budget voor de dekking van de kapitaallasten van de brandweer 2024: € 524.000.

U wordt geadviseerd om een zienswijze in te dienen op de begroting 2024 en de volgende opmerking te maken:

Het financiële effect in 2024 van de verwachte loonstijging 2024 (3,3% op jaarbasis) is te hoog opgenomen in de begroting 2024. De huidige CAO heeft een looptijd tot 1 mei 2024, waardoor de verwachte loonstijging van 3,3% 2024 maar acht maanden effect heeft (mei tot en met december 2024). In de begroting 2024 is rekening gehouden met een stijging van 3,3% voor twaalf maanden (€ 1,348 miljoen) in plaats van acht maanden (€ 0,899 miljoen). De raming voor loonkosten is hierdoor € 449.000 te hoog. Wij verzoeken om de loonkosten 2024 te verlagen met € 449.000 waardoor de

gemeentelijke bijdragen 2024 met hetzelfde bedrag dalen. Wanneer deze verlaging niet alsnog in de begroting 2024 wordt doorgevoerd dan verzoeken wij om het voordeel van € 449.000 in de jaarrekening 2024 aan de gemeenten terug te betalen.

4. De berekening van de gemeentelijke bijdrage voor het programma 'gezondheid' is niet herleidbaar.

De bijdrage voor het programma 'volksgezondheid' is voor de gemeente Mook en Middelaar voor 2024 geraamd op €55.874. Voor 2023 was dat in de (primaire) begroting van de VRLN €45.986. Dat is een stijging van ruim 21%, terwijl de stijging voor de gehele GGD slechts 12% is. Een dergelijk verschil is niet verklaarbaar en kan niet correct zijn. Hiervoor is ambtelijk reeds aandacht gevraagd. De berekening van de kosten voor het programma gezondheid voor de gemeente Mook en Middelaar is een jaarlijks terugkerend punt van aandacht. Doordat onze gemeente een beperkter gezondheidspakket afneemt dan de andere gemeenten, worden er vergissingen gemaakt bij de toerekening van kosten. Aangezien het geen inhoudelijk verschil van inzicht betreft, is het indienen van een zienswijze hiervoor een te zwaar middel. In het verleden heeft de VRLN de berekening steeds gecorrigeerd en kan er vertrouwd worden, dat dit nu ook weer het geval zal zijn. Het verdient wel de aanbeveling om op bestuurlijk niveau er op aan te dringen, dat men hier in de toekomst wel alert op is.

5. Met de oprichting van Stichting Waarborgfonds worden niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen gecompenseerd.

Het Algemeen Bestuur VRLN heeft op 1 april 2022 ingestemd met de oprichting van de landelijke Stichting Expertisebureau Veiligheidsregio's. Hiermee kunnen veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering inkopen en per 1 januari 2024 de schades afwikkelen. Op 3 februari 2022 heeft uw raad besloten geen zienswijze in te dienen tegen de oprichting van de Stichting Expertisebureau Veiligheidsregio's. De volgende stap is het inrichten van een waarborgfonds voor niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Om juridische redenen kan dit niet worden ondergebracht bij de Stichting Expertisebureau Veiligheidsregio's en moet er een aparte stichting voor worden opgericht; Stichting Waarborgfonds. Deze stichting richt zich dus op gevallen die niet binnen de verzekeringen van stichting Expertisebureau Risicobeheer Veiligheidsregio's vallen, maar waarvoor de veiligheidsregio vanuit goed werkgeverschap het personeel wel voor wil compenseren. Hier was ook in de bestaande begroting al ruimte voor gereserveerd. Doordat men hier middels deze stichting landelijk in gaat samenwerken, verwacht men een kostenbesparing op lange termijn.
Het officiële besluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds wordt pas genomen nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen middels een zienswijze. U wordt geadviseerd om geen zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds.

Kanttekeningen

Conform artikel 7 lid 4 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord beslist het Algemeen Bestuur bij meerderheid van stemmen.

Financiën

De stijgingen en indexaties vanuit de begrotingswijziging 1 2023 en de begroting 2024 zoals beschreven onder 'argumenten' betekenen het volgende voor de gemeentelijke bijdrage van gemeente Mook en Middelaar:

Bijdrage gemeente Mook en Middelaar	
Aantal inwoners gemeente Mook en Middelaar	8045
Bijdrage begroting 2023 voor begrotingswijziging	**€546.000**
Loonkostenindexatie (structureel)	€28.000
Prijsindexatie (structureel)	€13.000
Bijdrage begroting 2023 na begrotingswijziging	**€586.000**
Loonindexatie	€12.000
Materiele kostenstijging	€13.000
Medische milieukunde	€2000
Verdeling 2024 kapitaallasten materieel brandweer	€7000
Bijdrage begroting 2024	**€620.000**
Verhoging 2024 (na begrotingswijziging) t.o.v. 2023	**€74.000**

Bijlage(n)

1. Zienswijze jaarverantwoording 2022 en ontwerpbegroting 2024
2.A. Aanbiedingsbrief jaarverantwoording 2022
2.B. Jaarverantwoording 2022 VRLN
2.C. Jaarverantwoording 2022 in één oogopslag
3. Aanbiedingsbrief begrotingswijziging 1 2023 en begroting 2024
4. Begrotingswijziging 1 2023
5.A. begroting 2024
5.B Begroting 2024 in één oogopslag
6.A. aanbiedingsbrief oprichting stichting waarborgfonds
6.B. Ontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds

Mook, 23 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Documentnummer
Onderwerp **Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting Stichting Waarborgfonds**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 2 mei 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
3. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
4. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Gemeente Mook en Middelaar

Datum: 15 juni 2023
Onderwerp: Zienswijze financiële stukken VRLN en oprichting stichting Waarborgfonds

Geacht bestuur,

In uw aanbiedingsbrieven van 12 april 2023 vraagt u om een zienswijze te geven op de jaarrekening 2022, begrotingswijziging 1 2023, ontwerpbegroting 2024 en de oprichting van de stichting Waarborgfonds. Op 15 juni jl. hebben wij bovenstaande stukken in onze raadsvergadering behandelden besloten.

- Geen zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Geen zienswijze in te dienen op de 1e begrotingswijziging 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Geen zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds.

Zienswijze ontwerpbegroting 2024

Gelezen hebbende de ontwerpbegroting 2024 van de Veiligheidsregio komen wij tot de volgende opmerking ten aanzien van de begroting:

Het financiële effect in 2024 van de verwachte loonstijging 2024 (3,3% op jaarbasis) is te hoog opgenomen in de begroting 2024. De huidige CAO heeft een looptijd tot 1 mei 2024, waardoor de verwachte loonstijging van 3,3% 2024 maar acht maanden effect heeft (mei tot en met december 2024). In de begroting 2024 is in 2024 rekening gehouden met een stijging van 3,3% voor twaalf maanden (€ 1,348 miljoen) in plaats van acht maanden (€ 0,899 miljoen). De raming voor loonkosten is hierdoor € 449.000 te hoog. Wij verzoeken om de loonkosten 2024 te verlagen met € 449.000 waardoor de gemeentelijke bijdragen 2024 met hetzelfde bedrag dalen. Wanneer deze verlaging niet alsnog in de begroting 2024 wordt doorgevoerd dan verzoeken wij om het voordeel van € 449.000 in de jaarrekening 2024 aan de gemeenten terug te betalen.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijzen betrekt bij het verdere proces.

Met vriendelijke groet,

De griffier,
mr. M. van Arensbergen

De burgemeester,
mr. drs. W. Gradisen

veiligheidsregio
limburg-noord

Postbus 11
5900 AA Venlo
088 - 11 90 000
info@vrln.nl
www.vrln.nl

Gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten
t.a.v. de voorzitter

datum	12 april 2023	**behandeld door**	Claudia Knapen
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31881190288
ons kenmerk	UIT054367	**bijlage(n)**	2

onderwerp Concept Jaarverantwoording 2022 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand bieden wij u de concept Jaarverantwoording 2022 van Veiligheidsregio Limburg-Noord aan. De Jaarverantwoording bestaat uit het jaarverslag (inhoudelijk) en de jaarrekening (financieel). Vaststelling van de Jaarverantwoording 2022 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 7 juli 2023.

De gemeenteraad wordt de mogelijkheid geboden om een reactie te geven op de concept Jaarverantwoording 2022. Eventuele reacties kunt u indienen tot 6 juli 2023. Met het oog op tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u, indien mogelijk, voor 15 juni 2023 uw reactie kenbaar te maken.

Coronapandemie, opvang ontheemden Oekraïne en coördinatie crisisnoodopvang asielzoekers
Ook in 2022 speelde de veiligheidsregio een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten bij de crises die zich voordeden. De coronapandemie duurde voort met de werkzaamheden voor de veiligheidsregio op het gebied van testen, bron- en contactonderzoek en vaccineren.
Daarnaast kregen we door de oorlog in Oekraïne te maken met een grote vluchtelingenstroom en de impact van deze oorlog op de wereldwijde economische ontwikkelingen. De kosten samenhangend met deze crises worden op basis van afspraken met de diverse ministeries vergoed.

Reguliere werkzaamheden
Naast al deze inzet voor de crises voeren we het reguliere uitvoeringsprogramma zo veel mogelijk uit. De extra taken zetten de uitvoering natuurlijk wel onder druk omdat personele capaciteit niet onbeperkt beschikbaar is.

Rekeningresultaat
Het jaar 2022 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 965.000. In het rekeningresultaat is verwerkt de opbrengst Hoogwater 2021 die is ontvangen van het

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo

t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 35 42 454

e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

Rijk ten bedrage van € 346.000 en de aanvullende bijdrage voor de zorg aan kinderen uit Oekraïne (€ 403.000). Deze 2 bijdragen buiten beschouwing gelaten is er sprake van een positief resultaat van € 216.000, met name door incidentele baten.
Daarnaast is het rentevoordeel ingezet om tegenvallers, zoals hogere energielasten, hogere kapitaallasten en stijgende ICT-lasten op te vangen. Dit is geen structurele oplossing voor de gestegen lasten uit loon- en prijsstijging.

Bestemming resultaat
Het Dagelijks Bestuur is voornemens het Algemeen Bestuur voor te stellen een viertal reserveringen te doen vanuit het voordelig rekeningresultaat:
- De gemeenten hebben in het gemeentefonds een bijdrage gekregen voor de zorg aan kinderen uit Oekraïne (zie decembercirculaire 2022). Het is noodzakelijk dit bedrag in te zetten voor aanvullende zorg door artsen en verpleegkundigen (€ 403.000);
- Een deel van het rekeningresultaat ten goede te laten komen aan het waarborgen van de paraatheid van de brandweer en de dienstverlening van de GGD. De geplande uitstroom is de komende jaren veel hoger dan in de afgelopen tijd. Medewerkers stoppen daarnaast eerder door het inzetten van opgespaarde verlofuren. In roosterfuncties moet vervanging per direct plaatsvinden. Dit maakt het versneld werven en opleiden van personeel noodzakelijk (€ 300.000);
- Een bedrag te reserveren voor informatieveiligheid (€ 100.000). De noodzaak van investeren in informatieveiligheid is in 2021 en 2022 onderstreept door cyber-incidenten waar de VRLN mee te maken heeft gekregen. Naast technologische maatregelen worden in de organisatie interne procedures aangescherpt;
- Een bedrag reserveren om na bestuurlijke besluitvorming over dit onderwerp een bijdrage te kunnen leveren aan het voor een deel vergoeden van schadeclaims als gevolg van het verbieden van evenementen op de 11e van de 11e in 2021 (€ 100.000). Het uitgangspunt is dat de veiligheidsregio bij het verbieden van evenementen eventueel een bijdrage kan leveren in de dekking van gevolgschade als deze schade niet verhaalt kan worden bij andere overheden en er ook geen andere voorzieningen beschikbaar zijn.

Accountantscontrole
De accountantscontrole heeft plaatsgevonden en de accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid. De verklaring wordt ingevoegd in de definitieve Jaarverantwoording 2022.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

voorzitter,

A.S. Scholten

secretaris,

C.M. Angevaren

veiligheidsregio limburg-noord

Jaarverantwoording 2022

Versie: concept voor zienswijze gemeenteraden
Datum: 5 april 2023

Voorwoord

Met de inval in Oekraïne maakt Europa een oorlog op het eigen continent mee. Deze oorlog leidt tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijde economische ontwikkeling. In dit jaarverslag komt op meerdere plaatsen het effect van de oorlog op onze veiligheidsregio in beeld.

De veiligheidsregio's vormen bij veel crises een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten. De rol die de veiligheidsregio's krijgen toebedeeld in recente crises als COVID, opvang van Oekraïners en noodopvang van asielzoekers is intensief. De recente crises hebben ook een stevige publieke gezondheidscomponent en dat doet een fors beroep op de GGD.
Het uitgangspunt is: we staan paraat in de beheersing van de crisis en dat doen we samen met onze gemeenten, partners en inwoners om de weerbaarheid van de samenleving te vergroten.
De afgelopen jaren investeerden we in een betere informatiepositie via het Veiligheid Informatieknooppunt en kregen we meer inzicht in hoe onze inwoners risico's inschatten en een crisis beleefden via panelonderzoeken. Nieuwe risico's kregen een plek als scenario in de Risk Factory.

Het uitgangspunt is: we voeren ook in tijden van crisis het reguliere uitvoeringsprogramma zo veel mogelijk uit. De extra taken zetten de uitvoering natuurlijk wel onder druk omdat personele capaciteit niet onbeperkt beschikbaar is.
Voor de GGD geldt dat het uitvoeringsprogramma voor het leeuwendeel is uitgevoerd. In de JGZ zijn nog wel achterstanden door corona zichtbaar. Daarnaast staat de doorontwikkeling van de GGD niet stil. In 2022 is de visie op de publieke gezondheid naar 2030 vastgesteld. Onze missie is het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven. Daartoe versterken we de operationele slagkracht van de GGD.
Tijdens de coronapandemie is duidelijk geworden dat GGD'en in de infectieziektebestrijding tegen hun grenzen aanlopen. Het Rijk stelt in 2023 en 2024 extra middelen beschikbaar voor versterking van de infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.
Voor de brandweer geldt dat het repressief brandweer organisatieplan voortvarend in uitvoering is genomen. De bestuurlijke aandachtspunten zijn de wijziging van het stelsel van de vrijwillige brandweer, de huisvestingsplannen en de vervangingsinvesteringen in het materieel van de brandweer.
Voor crisisbeheersing geldt alle hens aan dek. Daarnaast is de toekomstvisie 2030 door het bestuur vastgesteld.
Ook in de bedrijfsvoering hebben crises impact. De medewerkers van ICT en gebouwenbeheer faciliteren corona-locaties. Daarnaast brengen specifieke vergoedingsregelingen een verantwoordingsdruk met zich mee. Voor de bedrijfsvoering geldt daarnaast dat de doorontwikkeling stap voor stap wordt voortgezet.

U mag er op vertrouwen dat onze veiligheidsregio paraat staat voor uw veiligheid en gezondheid.

Carolien Angevaren
Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Deel A Algemeen 4

1 Financiële samenvatting 4

1.1 Financieel resultaat 2022 4
1.2 Bestemming resultaat 2022 6
1.3 Bestrijding corona en coördinatie opvang ontheemden en asielzoekers 6

Deel B Jaarverslag 8

2 Programmaverantwoording 8

2.1 Programma Publieke Gezondheid 8
2.2 Programma Brandweerzorg 15
2.3 Programma Crisisbeheersing 24
2.4 Bedrijfsvoering/Overhead 29
2.5 Risk Factory 31
2.6 Algemene dekkingsmiddelen 32

3 Paragrafen 33

3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement 33
3.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf: In Control Statement 36
3.3 Overzicht bezetting 38
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen 39
3.5 Vennootschapsbelasting 40
3.6 Financiering 40
3.7 Verbonden partijen 42

Deel C Jaarrekening 43

4 Balans per 31 december 43

5 Het overzicht van baten en lasten 45

6 Toelichtingen 46

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 46
6.2 Toelichting op de balans 48
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 58
6.4 Covid-19 bestrijding 67
6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening 68
6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld 70
6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen 71

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 73

Lijst van afkortingen 74

Deel A Algemeen

1 Financiële samenvatting

1.1 Financieel resultaat 2022

In de jaarverantwoording 2022 wordt de realisatie afgezet tegen de begroting 2022. De begroting 2022 is op 9 juli 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). Na vaststelling van de begroting 2022 zijn er 4 begrotingswijzigingen vastgesteld, te weten:

1 Verhoging gemeentelijke bijdrage vanwege meningokokken, prenataal huisbezoek en HPV mannen.
2 Technische en programma-overstijgende wijzigingen die te maken hebben met het verschuiven van baten en lasten inzake huisvesting en teamleiders tussen het programma Publieke Gezondheid en Overhead. Verder zijn bij het programma Crisisbeheersing in het kader van het multidisciplinair oefenen voor derden, lasten vervallen en daarmee ook baten.
3 Technische wijziging die niet leidt tot een mutatie in de gemeentelijke bijdrage. De belangrijkste mutaties hebben te maken met:
   - Het wegvallen van de inkomstenderving reizigersvaccinatie uit de coronavergoeding;
   - Het onderbrengen van ondersteunende taken dichter bij de operationele processen;
   - Het centraal afwikkelen van specifieke vergoedingen personele aangelegenheden;
   - Het opvangen van een toename kosten informatieveiligheid en licentiestructuur Office 365.
4 Mutaties voortkomend uit de bestuursrapportage 2022. Ook deze wijziging leidt niet tot een mutatie in de gemeentelijke bijdrage.

Begrotingswijziging 1 en 2 zijn door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 17 december 2021. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 14 december 2022 zijn wijziging 3 en 4 vastgesteld.

Het financieel resultaat over 2022 bedraagt na mutaties in de reserves € 965.000 voordelig.

Resultaat exclusief Corona *(bedragen in duizenden euro's)*

Programma	Jaarrekening 2022
Publieke Gezondheid	209
Brandweerzorg	530
Crisisbeheersing	-27
Overhead	254
Resultaat	**965**

Het financieel resultaat over 2022 is het gevolg van aanvullende subsidies en bijdragen waarbij de hiermee samenhangende extra personele lasten lager zijn. Daarnaast is een positief rentevoordeel ingezet om tegenvallers zoals hogere energielasten, hogere kapitaallasten en stijgende ICT-lasten op te vangen.

In het resultaat 2022 is tevens de vergoeding van het Rijk ter grootte van € 346.872 voor de kosten van de bestrijding van het Hoog Water in juli 2021 meegenomen. Ook zit in het resultaat een vergoeding van € 403.000 samenhangend met de jeugdgezondheidzorg aan kinderen uit Oekraïne.

De kosten van aanvullende taken in het kader van coronabestrijding, coördinatie opvang ontheemden Oekraïne en coördinatie crisisopvang asielzoekers worden volledig door het Rijk vergoed.

Inflatie
De oorlog in Oekraïne leidt tot hoge energielasten. Dat vertaalt zich in prijsstijgingen. In de begroting was een prijsindexatie meegenomen van 1,5%. Dat is te laag. Het effect van de inflatie is in uitvoeringsjaar 2022 gelukkig nog niet zo groot, omdat prijsafspraken met leveranciers pas in de loop van het jaar zijn gewijzigd. In 2023 zal de prijsstijging stevig doortikken. We ramen een stijging van gemiddeld 7%.
Naast de generieke inflatie in 2022 zien we al een aantal jaren de kosten van technologie stijgen. Dat vertaalt zich in fors hogere investeringen in het materieel van de brandweer en stijgende ICT-lasten.

Stijgende rente op geld- en kapitaalmarkt
De Europese Centrale Bank heeft in de strijd tegen de inflatie de rente verhoogd. Dit betekent dat geld lenen voor de VRLN duurder is geworden. In de begroting was gerekend met een rente omslagpercentage van 2,25%. Dit percentage was in 2022 toereikend maar het verschil met het werkelijke rentelasten zal naar verwachting in 2023 beduidend kleiner worden. De tijd dat de VRLN met name de stijgende kapitaallasten kon dekken uit een saldo op de financieringsfunctie zal achter ons liggen als de rente verder wordt verhoogd.

Loonkostenontwikkeling
De loonkostenontwikkeling is afhankelijk van de onderhandelingen over een nieuwe cao. Bij het opmaken van het jaarverslag 2022 is een principeakkoord afgesproken. In 2022 vertaalde een eenmalige eindejaarsuitkering zich in een beperkte verhoging van de loonkosten.

We zien dat met name door de inzet in de coronabestrijding en de coronamaatregelen het aantal resterende verlofuren fors is toegenomen. In het kader van duurzame inzetbaarheid worden medewerkers gestimuleerd verlof te genieten. Er worden maatregelen genomen om het verlofstuwmeer leeg te laten stromen.
We zien dat het ziekteverzuim bij de GGD is gestegen. Daar liggen verscheidene oorzaken aan ten grondslag en uit ervaring in de zorgsector weten we dat corona een rol speelt.

Huisvestingskosten
De VRLN streeft naar een beperking van huisvestingskosten door de hogere onderhoudslasten op te vangen door het afstoten van een kantoorpand. Het Algemeen Bestuur heeft in juli 2022 ingestemd met het strategisch huisvestingsplan en het meerjarig onderhoudsplan.
De duurzaamheidsmaatregelen verdienen zich in de huidige tijd met hoge energielasten snel terug en worden met voorrang uitgevoerd.

1.2 Bestemming resultaat 2022

Het Algemeen Bestuur ontvangt bij vaststelling van de jaarrekening een voorstel voor de bestemming van het resultaat. Daarover vindt afstemming met het Dagelijks Bestuur plaats.
We geven in overweging het financiële resultaat 2022 te reserveren voor de versterking van de paraatheid van de brandweer en dienstverlening van de GGD. Het is in de komende jaren noodzakelijk personeel te werven en op te leiden voor de vervanging van personeel dat met functioneel leeftijdsontslag/pensioen gaat.
Daarnaast zit in het resultaat een vergoeding van € 403.000 samenhangend met de zorg aan kinderen uit Oekraïne. Dit budget is in 2023 nodig voor de aanvullende inzet van artsen en verpleegkundigen.
Tot slot geven we in overweging te investeren in het vergroten van de informatieveiligheid.

1.3 Bestrijding corona en coördinatie opvang ontheemden en asielzoekers

Coronabestrijding
Op basis van artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) heeft de voorzitter, in overeenstemming met de burgemeesters uit het regionaal beleidsteam, verslag uitgebracht over zijn besluiten in het kader van de bestrijding van de coronapandemie en het verloop van de gebeurtenissen. In dat verslag staat ook of een burgemeester aantekening heeft laten maken van zijn eventuele bezwaren tegen besluiten van de voorzitter. Dit verslag is naar de gemeenteraden gestuurd. In de jaarverantwoording verwijzen wij naar deze verantwoording van de voorzitter van de veiligheidsregio.
De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis volledig te vergoeden.
Bij het rijk is aan kosten in 2020 € 19,9 mln., in 2021 € 48,9 mln. en in 2022 € 26,9 mln. gedeclareerd.
In paragraaf 6.4 is de financiële Covid-verantwoording over 2022 opgenomen.

Eerste opvang ontheemden uit Oekraïne € 467.682
Op basis van het Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's worden kosten gedeclareerd bij het ministerie van Justitie & Veiligheid.
De VRLN heeft het bestuurlijk proces ondersteund en de coördinatie van de crisisnoodopvang uitgevoerd. Vanzelfsprekend heeft dat veel communicatieve activiteiten met zich mee gebracht.
Er zijn geen opvanglocaties door de VRLN ingericht. Deze taak is door de gemeenten in onze regio ingevuld. De brandweer en GGD vervulden hierin een adviserende taak gericht op de veiligheid en hygiëne van de locaties.
De GGD heeft zorgtaken ingevuld. Denk daarbij in de eerste plaats aan vaccineren en coronabestrijding. Daarnaast is er sprake van medische/psychosociale hulp en de daaruit voortvloeiende afstemming met zorgverleners (huisartsen, andere zorgpartijen e.d.). Het uitgangspunt is dat de reguliere zorgaanbieders zo snel mogelijk in beeld komen.

(bedragen in euro's)

Kostensoort		Opgave kosten
Meerkosten coördinerende gemeente		0
Hotels/centra		0
Overige specifieke meerkosten:		249.439
Kosten inhuur extern personeel voor ondersteuning binnen bedrijfsvoering en coördinerend personeel in de Oranje Kolom	181.655	
Extra kosten voor softw are en licenties	950	
Extra accountantsdiensten	5.445	
Overige kosten ondersteuning	61.389	
Overhead:		218.243
Brandw eerzorg repressie/incidentbestrijding	3.056	
Meldkamer	0	
ROC (opleidingen)	0	
GHOR	0	
Preventie	0	
Crisisbeheersing & rampenbestrijding	5.277	
Risicobeheersing	86.767	
Bevolkingszorg	92.212	
Bedrijfsvoering	14.217	
Overige taken/activiteiten	16.714	
Totaal		**467.682**

Coördinatie crisisnoodopvang asielzoekers € 19.732

Op basis van afspraken met het ministerie van Justitie & Veiligheid worden kosten van de coördinatie van de crisisnoodopvang bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gedeclareerd. Ook hier speelt mee dat de VRLN niet zelf crisisnoodopvang locaties heeft ingericht. Deze taak wordt in onze regio uitgevoerd door de gemeenten.

Deel B Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

In dit onderdeel staat de inhoudelijke toelichting op de uitvoering en het verloop van de programma's van de veiligheidsregio, te weten Publieke Gezondheid, Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering/Overhead.

2.1 Programma Publieke Gezondheid

De GGD Limburg-Noord maakt zich sterk om onze inwoners gezond en veilig te houden, of waar nodig dit te verbeteren. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Limburg-Noord. Met een duidelijke visie richt de aanpak zich op:

1 Het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en
2 Het makkelijker maken van gezond leven.

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie programmaonderdelen:

- Publieke gezondheidszorg voor de jeugd;
- Publieke gezondheidszorg algemeen en
- Publieke gezondheid tijdens crisissituaties.

Voordat deze programmaonderdelen worden toegelicht, worden er een aantal relevante algemene ontwikkelingen vermeld.

Corona

Het jaar 2022 kenmerkte zich door de COVID-19 piek in met name het eerste kwartaal van het jaar, met in totaal ruim anderhalf keer zoveel meldingen als in 2021. Dit was voornamelijk toe te schrijven aan de introductie van de omicronvariant. De GGD heeft de taak mensen te testen op corona, bron- en contactonderzoek (BCO) uit te voeren bij bepaalde groepen mensen en om grootschalig en fijnmazig te vaccineren. De GGD was in 2022 continu paraat (conform de landelijke richtlijnen) om deze rol te kunnen vervullen en waar nodig op te schalen. In de praktijk zagen we lage aantallen op het gebied van BCO en testen. De focus lag met name op de vaccinatiecampagnes.

Monkeypox

De monkeypox-epidemie deed in 2022 een stevig beroep op de GGD. Ook hier betreft het diagnostiek, uitvoeren van BCO en het adviseren van de besmette persoon en zijn contacten. En daarnaast de uitvoering van een vaccinatiecampagne.

Ontheemden

In 2022 hadden we te maken met een toenemend aantal ontheemden. Ontheemden zijn kwetsbaarder voor (uitbraken van) infectieziekten. Deze kwetsbaarheid zorgt voor risico's voor de omgeving. Migranten zijn kwetsbaarder doordat zij veelal reizend zijn en in grote groepen verblijven. Mogelijke infectieziekterisico's vanuit hun land van origine nemen zij mee naar Nederland. De vaccinatiegraad voor de RVP- en COVID-vaccinatie is over het algemeen lager. Daarnaast komt in Oost-Europa

tuberculose voor die niet geneest met de gangbare antibiotica zoals in Nederland wordt voorgeschreven. Vanuit het team technische hygiënezorg zijn alle opvanglocaties geïnspecteerd.

Tuberculosebestrijding
De eerste helft van 2022 werkte de COVID pandemie door met als mogelijk gevolg een verlate diagnostiek voor tuberculose (TBC). Ook wereldwijd staat de gezondheidszorg onder druk waardoor de tuberculosebestrijding wereldwijd in gevaar komt. Dit zal uiteindelijk ook doorwerken in Nederland. De oorlog in Oekraïne bracht een nieuwe groep vluchtelingen naar Nederland. Door de enorme druk in Ter Apel kwamen niet gescreende asielzoekers in de opvangcentra terecht. Dit brengt een reëel volksgezondheidsrisico met zich mee.

Verandering van (fysieke) leefomgeving
De energietransitie zal versneld plaats gaan vinden door de huidige problemen met de gasvoorziening. Daarnaast verandert het klimaat merkbaar en sneller dan verwacht. Als gevolg hiervan worden keuzes gemaakt rondom de inrichting van de leefomgeving. De GGD krijgt steeds meer vragen over de gevolgen van deze keuzes op de gezondheid. Samen met de mogelijke inwerkingtreding van de omgevingswet, wordt het thema gezondheid/gezonde leefomgeving dus steeds belangrijker.

Forensische geneeskunde
De grote druk op de forensische geneeskunde blijft zorgelijk. Lokaal wordt met name gewerkt aan de implementatie van de samenvoeging van de forensische geneeskunde Noord- en Zuid-Limburg. Landelijk richt de discussie zich met name op de noodzaak voor investeringen in het vak forensische geneeskunde.

Seksuele Gezondheid
In 2022 heeft de GGD de deskundigheid op Seksualiteit en Relaties vanuit het oogpunt van preventie versterkt. De GGD investeert daarmee in een nieuwe generatie die gemakkelijk gezonde keuzes maakt rondom relaties en seksualiteit.

Lokale uitvoeringsplannen
In vier gemeenten wordt gewerkt aan de ‘lokale uitvoeringsplannen’ waarin op lokaal niveau afspraken worden gemaakt tussen gemeente en GGD over de dienstverlening en samenwerking op publieke gezondheid. De in dit proces opgedane ervaringen worden gebruikt bij de totstandkoming van de lokale uitvoeringsplannen in de overige 11 gemeenten. De eerste inventariserende gesprekken met deze gemeenten vinden op korte termijn plaats. Daarbij gaat het in eerste instantie om per gemeente een beeld te schetsen van de taken en de inzet van de GGD.

Gezondheidsmonitor
De resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn in mei 2022 gedeeld met de gemeenten. Een van de meest in het oog springende resultaten is de verslechtering van de mentale gezondheid van jongeren tijdens de coronaperiode. Bijna een kwart van de jongeren uit onze regio heeft psychische klachten. Vooral eenzaamheid en stress gaan vaak gepaard met een verminderde mentale gezondheid. Ook hebben meer meisjes last van psychische klachten dan jongens. Verder valt op dat de jongeren uit onze regio meer alcohol zijn gaan drinken. De Gezondheidsmonitor Jeugd is in onze

regio in het najaar van 2021 afgenomen onder bijna 6000 jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. In het najaar van 2023 wordt een volgende versie van deze monitor afgenomen op de scholen.
De dataverzameling van de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is eind 2022 afgerond. De resultaten worden in het voorjaar van 2023 gedeeld.

2.1.1 Publieke gezondheidszorg voor de jeugd

De jeugdgezondheidszorg is in 2022 weer op reguliere wijze uitgevoerd. Er waren in 2022 85.773 kinderen tussen 0-18 in zorg. In totaal werden voor al deze kinderen 72.863 consulten uitgevoerd. In onze regio werden in 2022 4.358 baby's geboren. Het aantal geboortes is gedaald ten opzicht van het jaar 2021, waarin we te maken hadden met een geboortegolf, maar laat een stijging zien ten opzichte van de jaren ervoor.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
In 2022 werd net als het jaar ervoor gekozen voor vaccinatie op individuele afspraak uitgevoerd op consultatiebureau's in plaats van grootschalige uitvoering. Dit lijkt invloed te hebben op de vaccinatiegraad en mede daarom richten de plannen voor 2023 zich op grootschalige uitvoering.
Naast de reguliere vaccinaties binnen het RVP werd de inhaalcampagne voor HPV uitgevoerd en kregen zwangeren de kinkhoestvaccinatie (3.456 vaccinaties) aangeboden.
Binnen het RVP zijn in 2022 70.012 vaccinaties gezet. Het rapport van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) over de vaccinatiegraad dat medio 2022 is verschenen, beschrijft de vaccinatiepercentages op 31-12-2021. Specifiek voor de GGD Limburg-Noord zien we net als landelijk een daling van de vaccinatiepercentages. Voor de meeste vaccinaties zitten we nog boven het landelijk gemiddelde. Voor DTP 9 jaar, BMR 9 jaar en HPV meisjes 13 jaar zijn we onder het landelijk gemiddelde uitgekomen.

Programma Kansrijke start
Met het actieprogramma 'Kansrijke start' zetten we in op samenwerking en het bouwen van coalities in de regio, waarbij gebruik wordt gemaakt van de reeds bestaande samenwerkingen en overlegstructuren. Een goede koppeling tussen sociaal- en medisch domein, inclusief de publieke gezondheid, is essentieel. Deze coalities realiseren ketenafspraken tussen alle organisaties die een rol spelen in de keten voor, tijdens en na de geboorte.
Er worden mooie resultaten behaald met o.a. de projecten 'Nu niet zwanger' en 'voorzorg' waarbij er in 2022 een toenemend aantal verwijzingen/casussen gezien werden.

Procesoptimalisatie jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Binnen de JGZ is een project gestart met als doel het planproces te optimaliseren. Samen met de professionals wordt gekeken naar benodigde capaciteit en het efficiënt inzetten van die capaciteit.
Ook binnen JGZ ervaart men de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt, gecombineerd met een relatief hoog verzuim. Vanuit diverse werkgroepen en thema's wordt er een optimalisatieslag gemaakt, waarbij duidelijk wordt dat er op diverse onderdelen een behoorlijke achterstand is binnen de JGZ.

Daarnaast wordt het project taakherschikking verder gecontinueerd in 2023. Doel van het project is om in 2024 op alle locaties taak-herschikt te werken. Daarmee bereiken we een verplaatsing van taken bij de jeugdartsen naar de verpleegkundigen, om het artsentekort op te vangen.

Jeugdgezondheidszorg voor Oekraïense kinderen
Sinds de start van de crisis in de Oekraïne in 2022 biedt de GGD zorg aan de kinderen. Die zorg bestaat uit een intake die wordt opgevolgd in het aanbod om de kinderen de vaccinaties volgens het rijksvaccinatieprogramma aan te bieden. De groep kinderen 0-2 jaar wordt op het consultatiebureau gezien en voor de groep kinderen 2 -18 jaar is een aangepaste werkwijze geïntroduceerd. Er zijn ongeveer 730 kinderen in onze regio en 2022 heeft naast de primaire zorg vooral ook in het teken gestaan om deze zorg zo goed mogelijk te laten aansluiten op de reguliere GGD zorg en reguliere processen in de organisatie.

Indicator	Realisatie
Uitvoeren basispakket JGZ	
- Aanbieden van contactmomenten conform Landelijk Professioneel kader en professionele richtlijnen	100%
Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften	
- Aanbieden van extra contactmomenten	ja
Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	
- Aanbieden zorg op maat	Ja
- Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten	Ja
Rijksvaccinatieprogramma	
- De algemene vaccinatiegraad is 95% (RIVM streefwaarde)	93,7%
- De HPV vaccinatiegraad is 60% (RIVM streefwaarde)	44,0%

2.1.2 Publieke gezondheidszorg algemeen

A Infectieziektebestrijding
Naast de twee noemenswaardige uitbraken Monkeypox en COVID werd een opvallende toename in het aantal invasieve groep A streptococ infecties waargenomen, een ziektebeeld dat kan variëren van een bovenste luchtweginfectie tot hele ernstige infectie met risico op overlijden. Het hogere aantal infecties kan deels te maken hebben met een inhaalpiek van waterpokkeninfecties, waarbij een grotere vervolgkans op infecties met de groep A streptococ ontstaat. In het afgelopen jaar werd namelijk een toename van het aantal meldingen/clustertjes van verschillende vlekjesziekten (waaronder waterpokken) door scholen en kinderopvang gezien.
Tevens zagen we ten opzichte van het afgelopen jaar, een ruime verdubbeling van het aantal STEC's (Shigella Toxine producerende E. coli's), een bacterie die tot een ernstige darminfectie kan leiden. Met toename van het reisgedrag in het tweede helft van dit jaar werd daarnaast een opvallende toename van het aantal mensen gezien die op reis door een krab of beet van een dier mogelijk blootgesteld werd aan hondsdolheid (rabiës). Het aantal mensen dat hiervoor behandeld moest worden in onze regio, is nog nooit zo hoog geweest.

Verder zagen we een hoog aantal meldingen van invasieve pneumokokkenziekten, met name in het laatste kwartaal van 2022. Mogelijk is dit een gevolg van de vele virale luchtweginfecties in het najaar en winter met als bijkomende complicatie deze bacteriële infectie, waarvoor de afweer in de bevolking afnam door verminderde blootstelling gedurende de COVID-maatregelen.
Tenslotte zagen we dit jaar juist een opvallend laag aantal kinkhoest meldingen. Het vrijwel verdwijnen van kinkhoestinfecties kan een combinatie zijn van alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19 en misschien ook al van de invoering van de 22-weekprik voor zwangeren.

Naast de reguliere taken op het gebied van infectieziektebestrijding ligt er een stevige opdracht voor alle GGD'en: de versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid.
De afgelopen twee jaar werd de wereld geconfronteerd met een pandemie die (nog steeds) een ongekende impact heeft. Tijdens de pandemie liepen GGD'en tegen hun grenzen aan, zoals beperkte mogelijkheden om op te schalen, verouderde informatievoorziening, beperkte kennisoverdracht tussen de regio's en niet uniforme werkwijzen en systemen. Tijdens de pandemie is gebleken dat er alleen kan worden opgeschaald en een uitbraak van een infectieziekte alleen effectief bestreden kan worden als de basis op orde is. Het landelijke project Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en heeft als doel te zorgen dat GGD'en voldoende geëquipeerd zijn om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren om zo goed voorbereid te zijn op een mogelijke lauwe en warme fase bij een infectieziekte-uitbraak met (potentieel) landelijke impact. Om deze beleidsagenda uit te kunnen voeren heeft het ministerie een bedrag uitgetrokken voor de jaren 2023-2024 van jaarlijks € 37 miljoen, vooruitlopend op structurele financiering vanaf 2025 en vormt hiermee de basis voor de structurele versterking.

Reizigerszorg
De hoeveelheid werk van zowel reizigers- als beroepsgebonden vaccinaties is ten opzichte van 2021 toegenomen, maar bereikt nog niet het niveau van voor de pandemie. Dit heeft te maken met een afname van capaciteit binnen het team reizigerszorg door natuurlijk verloop. Gezien de onzekere situatie rondom COVID is er in 2022 voor gekozen dit niet aan te vullen. De vraag van de bevolking om zich te beschermen tegen infectieziekten is dusdanig dat de formatie in 2023 weer op pijl gebracht wordt.

Tuberculosebestrijding
In 2022 zijn er 24 patiënten met actieve tuberculose behandeld en/of begeleid.
Daarnaast werden er in 2022 61 cliënten met een latente tuberculose infectie (niet ziek, wel geïnfecteerd) door de GGD behandeld. Deze cliënten worden minimaal 3 maanden behandeld en i.v.m. therapietrouw en bronopsporing door de GGD begeleid. De GGD verzorgt tevens de BCG vaccinaties voor bepaalde risicogroepen. Daarnaast zijn er dagelijks spreekuren bij de GGD waar personen uit risicogroepen en contactgroepen worden onderzocht middels röntgen, Mantoux of bloedonderzoek.

Seksuele gezondheid
De SOA en Sense spreekuren worden goed bezocht. Er is sprake van een stijging ten opzichte van vorig jaar.

B Medische milieukunde

In 2022 zijn 78 vragen van instellingen (o.a. gemeenten en scholen) en 94 vragen van burgers afgehandeld. Deze vragen zijn gericht op onder andere de aspecten bodem, lucht, geluid, elektromagnetische velden, asbest, rookoverlast en (intensieve) veehouderij. De vragen van burgers zijn ook gericht op het binnenklimaat. Tevens zijn er 13 verslagen opgeleverd door de gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS).

C Forensische geneeskunde

Binnen de forensische geneeskunde is er een flinke toename van de medische arrestantenzorg en de forensisch medische onderzoeken, met name door een toenemend aantal bloedproeven. De politie zet steeds vaker speekseltesten in en zodra deze positief zijn, wordt forensisch medisch onderzoek door middel van een bloedproef ingezet. De groei van medische arrestantenzorg is te verklaren door de toename van kwetsbare gevangenen met onder andere verslavings- en/of psychische problematiek. Ook het aantal lijk- en euthanasieschouwingen is gestegen ten opzichte van 2021.

D Toezicht houden

Wet kinderopvang

Rode draad vanuit de inspecties is het toenemend personeelstekort binnen de kinderopvang en daardoor gaat binnen de kinderopvang steeds meer aandacht naar het vullen van roosters, wat ten koste gaat van de pedagogische kwaliteit van de opvang.
In 2022 is 100% van de voorziene inspecties uitgevoerd. Er zijn 322 kinderdagverblijven, 264 buitenschoolse opvanglocaties, 20 gastouderbureaus en 205 gastouders geïnspecteerd. Dit is een forse stijging ten opzichte van 2021.

Technische hygiënezorg

Op het gebied van de technische hygiënezorg zijn in 2022 in totaal 88 inspecties uitgevoerd;

- 38 inspecties bij tattoo- en piercingshops;
- 5 inspecties asielzoekerscentra;
- 3 inspecties verblijfplaats arbeidsmigranten;
- 4 vrijstellingen voor evenementen met tattoo-artist;
- 28 inspecties opvang vluchtelingen Oekraïne en
- 3 inspecties bij seksinrichtingen.

Indicator	Realisatie
Voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten	
- 2.200 consulten seksuele gezondheid	3.394
- 11.500 reizigersconsulten	4.847
- 15.000 reizigersvaccinaties	6.079

Beschermen bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en –omgeving	
- Uitvoeren van lijkschouwingen (300)	633
- Uitvoeren van euthanasieschouw (230)	310
- Afname alcohol- en drugscontroles (600)	1.497
- Uitvoeren medische arrestanten zorg	2.187
- Advisering medische milieukunde (200)	185
Houden van toezicht	
- 100% van de instellingen kinderopvang is geïnspecteerd	ja
- 50 inspecties technische hygiënezorg	88

2.1.3 Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties

Dit onderdeel is belegd binnen het programma crisisbeheersing. Zie hiervoor paragraaf 2.3.

2.1.4. Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Publieke Gezondheid bedraagt € 14,85 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 28,46 per inwoner.

Totaal Programma Publieke Gezondheid

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	19.513	20.051	€ 38,44
Totaal baten	19.300	20.247	€ 38,81
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-213**	**196**	**€ 0,38**
Toevoegingen aan reserves	2	2	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	215	15	€ 0,03
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**209**	**€ 0,40**
Lasten Corona		26.093	
Baten Corona		26.955	
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**0**	**1.071**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.2 Programma Brandweerzorg

Het programma Brandweerzorg bestaat uit drie onderdelen:

- Risicobeheersing;
- Incidentbestrijding;
- Preparatie.

Risicobeheersing
Risicobeheersing biedt gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten.

Incidentbestrijding
De veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen). Naast de basiszorg omvat incidentbestrijding ook het grootschalig en specialistisch optreden van de brandweer. Bij incidenten van grotere omvang zoals natuurbranden is een adequate slagkracht nodig. Dit is in onze regio de som van de eigen eenheden versterkt met eenheden uit andere regio's en Duitsland en België. Voor het bestrijden van complexe incidenten - denk aan ongevallen met gevaarlijke stoffen of ingewikkelde branden en hulpverleningen - beschikt de brandweer over specialistische teams.

Preparatie
De kwaliteit van de incidentbestrijding is sterk afhankelijk van de vakbekwaamheid van de medewerkers, de inzetbaarheid van het materieel en de operationele voorbereiding/planvorming. Deze aspecten zijn verenigd in het onderdeel preparatie.

2.2.1. Risicobeheersing

Reeds in 2021 zagen we een stijging van het aantal adviezen dat risicobeheersing heeft geleverd aan gemeenten. In 2022 zien we dat deze trend zich doorzet. Met name het aantal adviezen op evenementenveiligheid is met meer dan 100% (190 adviezen) gestegen ten opzichte van 2021. Het aantal adviezen bouwveiligheid is gestegen met 7% (85 adviezen). Ondanks deze stijging en een lockdown in verband met corona aan het begin van 2022 is het aantal uitgevoerde controles nagenoeg gelijk gebleven.

Na een flinke stijging van de ruimtelijke en externe veiligheid adviezen in 2021 is het aantal adviezen op dit thema in 2022 gedaald. Uit de gesprekken met gemeenten lijken we de conclusie te kunnen trekken dat er minder initiatieven zijn die een dergelijk advies vragen. Dit kan komen door de stikstof problematiek, het tekort aan grondstoffen in de bouw en de onzekerheid over de invoering van de omgevingswet volgens diverse gemeenten.

Risicobeheersing is, naast de genoemde adviezen en controles, in 2022 ook aan de slag geweest met een aantal beleidsproducten. Enkele voorbeelden:

- Voor de invoering van omgevingsplannen in gemeenten zijn de landelijke bouwstenen veiligheid gecontroleerd op toepasbaarheid in onze regio.
- We hebben bijgedragen aan de verdere uitwerking van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) op het gebied van brandveiligheid.
- Met betrekking tot de veilige energietransitie hebben we maatwerkadviezen geleverd en deze verwerkt tot handreikingen voor standaardadvisering.

Veilige energietransitie
Fossiele brandstoffen, zoals steenkool, bruinkool en aardgas gaan langzaam plaatsmaken voor duurzamere en groenere energie. Denk dan aan de windmolens en zonnepanelen, maar zeker ook aan de elektrische auto. Binnen onze veiligheidsregio zijn we hier ook volop mee bezig. In november kwam er goedkeuring voor de start van het programma 'Veilige Energietransitie'.
Via het programma zijn we landelijk (en zelfwereldwijd) aangesloten bij verschillende werkgroepen en netwerken om kennis uit te wisselen. Deze kennis bundelen en vergelijken we met wat we al weten over dat onderwerp. Ook zoeken we contact met leveranciers, installateurs, bedrijven en andere partners om te praten over de ontwikkelingen en uitdagingen. De meeste kennis van de producten ligt bij de ontwikkelaar. Deze kennis kan heel belangrijk zijn bij de vertaling naar de risico's per product.

Brandveilige opvang van ontheemden
Als brandweer zijn wij een belangrijke partner voor gemeenten bij de locaties waar ontheemden worden opgevangen. We zijn meestal betrokken vanaf de opstart van een locatie en blijven dat ook zo lang de locatie in gebruik is. We kijken mee bij de uitvoering, houden het toezicht en komen in actie bij een eventueel incident. Het is echter niet vanzelfsprekend dat wij tijdig door de gemeenten en provincie betrokken worden. We houden steeds contact en hebben vooral een flexibele houding.

Bij een incident is het ook belangrijk dat de mensen die in de opvanglocatie wonen, weten wat ze moeten doen. Al snel na de aankomst en huisvesting van de eerste vluchtelingen uit Oekraïne stelde de brandweer een informatiefolder op over brandveiligheid in Nederland en hoe je de hulpdiensten moet alarmeren. Deze folders deelden we via de gemeenten in onze veiligheidsregio uit aan de vluchtelingen uit Oekraïne.

Activiteiten per taakveld
Het programmaonderdeel risicobeheersing bestaat uit meerdere taakvelden: ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, bouwveiligheid, gebruiksveiligheid en onderzoek en beleid.
In 2022 is het aantal geleverde producten verder gestegen met 8,4% ten opzichte van 2022.

A Ruimtelijke veiligheid

Raming	Realisatie
250-300 adviesaanvragen externe veiligheid	353 adviezen ruimtelijke en externe veiligheid

B Industriële veiligheid

Raming	Realisatie
10-20 aanvragen milieuvergunning	79 adviezen industriële veiligheid
	32 behandelde incidentmeldingen
12 BRZO-inspecties	10 BRZO-inspecties

C Bouwveiligheid

Raming	Realisatie
900 adviesrapporten	1.327 adviezen bouwveiligheid
20 controles	35 controles bouwveiligheid

D Gebruiksveiligheid

Raming	Realisatie
1.500 gebruikscontroles	725 controles gebruiksveiligheid
300 adviezen brandveilig gebruik	253 adviezen gebruiksveiligheid
300 adviezen evenementenadvisering	377 adviezen evenementenveiligheid

Het aantal evenementenadviezen lag in 2022 flink hoger dan in 2021 en ook hoger dan pre-corona. Het aantal geleverde adviezen valt nog hoger uit als de deeladviezen op incomplete aanvragen of adviezen die opnieuw gegeven moeten worden na aanpassingen allemaal apart geteld worden.

E Onderzoek en beleid

Indicatoren risicobeheersing	Realisatie
· Goed en snel: wij adviseren in een vroegtijdig stadium vanuit vakinhoudelijke professionaliteit, onafhankelijkheid en risicogericht. · Co-creatie: wij werken samen met partners aan veiligheidsvraagstukken, leveren een onderbouwde bijdrage aan integraal advies en maken waar mogelijk de verbinding op inhoud. · Informatiegestuurd: wij faciliteren gemeentelijke beleidskeuzes en beïnvloeden brandveilig gedrag door het verzamelen, analyseren en duiden van data en vertalen dit naar een regionaal brandrisicoprofiel en regionaal/lokaal veiligheidsbeleid.	Zie toelichting

Goed en snel

Met gemeenten en ketenpartners zijn in 2022 afspraken gemaakt over de procesgang voor intake, omgevingstafels en het vergunningsverleningsproces. Inmiddels lopen bij enkele gemeenten al gezamenlijke intake- en omgevingstafels om de werking hiervan voor de omgevingswet te ervaren. De resultaten hierbij zijn positief. Het vroeg kunnen geven van een (informeel) advies op fysieke veiligheidsaspecten biedt initiatiefnemers de kans om de adviezen in een vroeg stadium van ontwikkeling mee te nemen in plaats van aanpassingen door te moeten voeren tijdens de realisatie van een project.

Uit de accountgesprekken blijkt wederom dat gemeenten tevreden zijn met de dienstverlening van de afdeling risicobeheersing. Hierbij wordt vooral korte lijnen met de adviseurs benoemd als kracht van de afdeling. Door de korte lijnen worden knelpunten snel en adequaat opgelost.

Co-creatie
Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO): in steeds meer gemeenten werken bedrijven samen aan veiligheid in een KVO. De brandweer is in deze KVO's vertegenwoordigd door Risicobeheersing. In deze samenwerkingsverbanden kunnen we het (brand)veiligheidsbewustzijn bij bedrijven versterken. De zelfscan is hierbij een gewild hulpmiddel voor bedrijven om hun eigen brandveiligheidsniveau te kunnen checken.

2.2.2. Incidentbestrijding

Incidenten en ingezette vrijwilligers
Na twee jaar met beperkende maatregelen door de COVID pandemie, was 2022 een relatief normaal jaar voor incidentbestrijding. Voor een groot gedeelte van het jaar kon regulier geoefend worden. Het aantal prio 1 uitrukken is licht gestegen ten opzichte van 2021, het aantal prio 2 uitrukken is licht gedaald. Het aantal langdurige inzetten (meerdere dagen) was beperkt.

Bij onze vrijwilligers zien we dat het opstarten met oefenen na een heftige en intense periode van corona heel goed is gegaan. Iedereen is opgelucht dat naast de verplichtingen weer ruimte komt voor de sociale kant, een drankje met je collega vrijwilligers. Toch heeft corona veel vrijwilligers ook bewuster gemaakt van hun vrije tijd en het thuisfront. Meer dan voor corona gaan vrijwilligers op tijd naar huis na een oefening of slaan een feestje over.

Het lukt in de meeste gemeenten goed om vrijwilligers te werven en de meeste posten blijven goed op sterkte. De nieuwe vrijwilligers zijn echter gemiddeld genomen minder beschikbaar en blijven minder lang bij de brandweer dan vorige generaties. De leidt tot een toenemende vraag om opleidingen en kostenstijgingen.

De natuurbrand in de Mariapeel bestreek ongeveer een week en vroeg inzet van vele posten en medewerkers vanuit zowel onze als omliggende veiligheidsregio’s. Ook de nasleep van een dergelijk incident brengt veel werk met zich mee. Onderhoud en reparatie van schades aan materieel en voertuigen brachten extra kosten met zich mee. Bovenal overheerst een gevoel van trots. Vele beroeps en vrijwilligers werkten zij aan zij dag en nacht door om de schade te beperken.

Repressief Brandweer Organisatieplan 3.0
Op 11 juni 2021 heeft de Bestuurscommissie Veiligheid het Repressief Brandweer Organisatieplan (RBOP 3.0) vastgesteld. In het RBOP 3.0 zijn keuzes gemaakt voor een toekomstig bestendige inrichting van de repressieve functie. De uitvoering van het plan verloopt conform planning. Er is sprake van een budgettair neutrale invulling van het RBOP 3.0: de besparingen worden ingezet voor noodzakelijke nieuwe investeringen en een noodzakelijke uitbreiding van de beroepscapaciteit.
Door de gerichte werving van nieuwe medewerkers met een repressieve component in hun functie, is het aantal dagdienstmedewerkers gestegen, de 24 uursdienst is formatief versterkt. De

gekazerneerde diensten door vrijwilligers zijn inmiddels bijna volledig afgebouwd, dit om niet in strijd te handelen met Europese regelgeving.
Er zijn extra investeringen gedaan voor het bestrijden van natuurbranden. Zo zijn er twee extra waterwagens aangeschaft. In 2022 is geregeld dat de korpsen uit andere provincies door onze meldkamer rechtstreeks gealarmeerd kunnen worden. Dit maakt het regiogrens-overschrijdend optreden nog effectiever. Het samen met vijf andere regio's oprichten van een specialistisch team voor natuurbrandbestrijding (Handcrew) verloopt conform planning; het team is in april 2023 operationeel.

Versterking paraatheid brandweer
Conform beleidsplan 2020-2023 is voor incidentbestrijding en preparatie uitvoering gegeven aan de bestuurlijk vastgestelde derde jaarschijf versterking paraatheid.
Voor het jaar 2022 heeft het bestuur een bedrag van € 220.000 beschikbaar gesteld om de paraatheid niet achteruit te laten gaan en zo mogelijk te verbeteren. Het beschikbare bedrag is ingezet om extra repressief personeel te werven, voor het vergroten van de opleidingscapaciteit, om de specialistische brandbestrijdingseenheid op te leiden en om de paraatheid van de vrijwillige posten zoveel mogelijk op peil te houden.

2e loopbaanbeleid
Doel van het 2e loopbaanbeleid is er voor zorgen dat medewerkers werkzaam in een bezwarende functie actief werkend en gezond de pensioengerechtigde leeftijd halen en ook nadien van een prettig en gezond bestaan kunnen genieten. Om dit te realiseren hebben werkgever en vakcentrales vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio’s (LOAV) de Universiteit Maastricht gevraagd onderzoek te doen naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties. Het laatste onderzoek, waarop het huidige 2e loopbaanbeleid gebaseerd is, dateert van 2005 en is aan actualisatie toe.
Het onderzoek van de Universiteit Maastricht neemt ruim 4 jaar in beslag; de eerste tussentijdse onderzoeksresultaten worden verwacht in het eerste kwartaal van 2023. Dit pleit ervoor voorlopig geen wijzigingen door te voeren en eerst de resultaten van het onderzoek af te wachten.
Voor het 2e loopbaanbeleid is een voorziening gecreëerd uit de restgelden van 2020. Daarnaast is er een structureel bedrag opgenomen in de begroting van brandweerzorg. In 2022 bleven de uitgaven binnen budget en heeft geen onttrekking aan de voorziening plaatsgevonden.

Klimaatverandering
Klimaatverandering heeft een merkbare invloed op het brandweeroptreden. De voorbereidingen voor een nieuwe INTERREG subsidie in het kader van natuurbrand zijn gestart, samen met interregionale en internationale partners. Ter overbrugging van de twee INTERREG subsidies is een provinciale subsidie toegekend. Naar verwachting gaat de nieuwe INTERREG subsidie in 2023 lopen.

Kengetallen
In 2022 zijn 2.754 prio 1 uitrukken geweest naar een incident. Bij sommige incidenten rukken meerdere voertuigen en/of posten uit. Dat kan zijn in verband met de omvang van het incident, maar ook uit voorzorg om de paraatheid te garanderen. Daarnaast is de brandweer 2.099 maal prio 2 uitgerukt.

Indicatoren	Realisatie
Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.	45%
Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).	Beroeps: 1.31 minuut Vrijwillig: 5.01 minuut

2.2.3. Preparatie
Voor de werkvelden van preparatie is het van belang dat zij zich zodanig inrichten dat zij flexibel kunnen inspelen op de ontwikkelingen binnen incidentbestrijding. Dat vergt aanpassing in materiaal, vakbekwaamheid en operationele voorbereiding.

Vakbekwaamheid
Het Regionaal Opleidingsinstituut heeft de behoeftevraag in kunnen vullen waarbij ook weer gestart is met een instructeursopleiding.
In 2021 hebben we de audit gehaald waarbij we in 2022 verder zijn gegaan om de kwaliteits prestatie indicatoren nog beter te borgen in ons reguliere werk. Er is een programma uitgewerkt voor kwaliteit instructeurs dat jaarlijks uitgevoerd wordt.

In 2022 is, na corona, het reguliere oefenprogramma weer opgepakt. De posten hebben een volwaardig programma gekregen waarbij de regionale visie de behapbare basis sterk naar voren is gekomen. Datgene beoefenen dat we op straat tegenkomen.
Ook in het realistisch oefenprogramma is deze visie geborgd. Er worden minder scenario's gedraaid, maar er is veel meer ruimte om zaken uit te proberen en te experimenteren. We krijgen veel positieve geluiden terug van de posten en zetten deze ingeslagen weg de komende jaren voort. Waar we voorheen elk jaar nieuwe programma's draaiden, vindt er nu meer herhaling en verdieping plaats.

Voor brandbestrijding zijn specialistische brandbestrijdingsteams opgericht die een uitgewerkt opleidings- en oefenprogramma hebben doorlopen. Hetzelfde geldt voor de specialistische hulpverleningsteams. Naast de vaste programma's zijn er specifieke trainingen geweest om deze teams diepgang te geven op de thema's waar ze voor aan de lat staan.

Een actueel thema dat veel aandacht heeft is de veilige energietransitie. Er zijn diverse ontwikkelingen, waarbij er een afweging gemaakt wordt wat in het oefenprogramma terugkomt.

Huisvesting
In 2021 is het RBOP vastgesteld, een belangrijk moment op onder andere het gebied van huisvesting. Dit plan is namelijk de uitgangspositie om het gesprek te openen bij een aantal kazernes in relatie tot toekomstbestendigheid. Momenteel beschikt VRLN over 30 brandweerposten. Kazerne Venray zit volop in de ontwikkelfase van oriëntatie op herbouw of nieuwbouw. Ook voor nieuwbouw in de gemeente Leudal, waarbij de posten Roggel en Heythuysen worden gefuseerd, lopen de voorbereidingen. Daarnaast zijn in de gemeente Roermond en Peel en Maas verkennende gesprekken gevoerd op het gebied van huisvesting voor een nieuwe locatie. Dit zal in 2023 meer geconcretiseerd worden.

Door de inflatie en sterk gestegen kosten van bouwmaterialen, zien we dat er een sterke stijging op de kosten van nieuwbouw is. Dat heeft zijn weerslag op de kredieten en bijbehorende kapitaallasten. Hoewel de gestegen kosten in 2022 door enkele meevallers (waaronder lagere vrijwilligerskosten) binnen de eigen begroting zijn opgevangen, zijn de kapitaallasten op huisvesting voor de komend jaren een aandachtspunt binnen de brandweerbegroting.

Materieel
In de realisatie van team materieel zien we de gevolgen van de inflatie en prijsstijgingen binnen brandweerzorg het meest. Kosten van onderhoud, materieel, keuringen, onderdelen en schades zijn hoger dan ooit tevoren. Ook de brandstofkosten waren met name in het begin van 2022 hoog.
Door slimme keuzes te maken wordt het tekort binnen materieel beperkt.

In 2022 zijn veel aanbestedingen gedraaid; bepakking tankautospuit, elektrisch aangedreven redgereedschap, Hosemasters, schuimblusvoertuigen en Mobiele Commando Unit (MCU). Dit zijn trajecten waar zowel de organisatie als de gebruikers veel profijt van hebben. VRLN omdat daarmee aankopen juridisch juist en rechtmatig zijn, de brandweermensen omdat ze de beschikking krijgen over de juiste middelen.
Daarnaast is veel tijd besteed aan opleidingen en oefeningen. Goede samenwerking tussen de clusters, het adopteren van bepaalde opleidingen door clusters, door materiaal en personeel uit te wisselen is het toch elke keer gelukt om de klant te bedienen. Een mooie prestatie van het hele team.

Grote branden of langdurige inzetten leiden tot veel extra werk bij materieel. Na de Peelbranden zijn bijvoorbeeld alle luchtfilters en interieurfilters van ingezette voertuigen vervangen omdat deze vol met zand zaten. Alle pompen van de watercontainers waren zwaar vervuild met zand. Van alle tankautospuiten die vanuit geboorde putten water gebruikt hebben, moesten de pompen gespoeld worden om ze weer vrij van aangezogen zand te krijgen.

Er is een transitie gestart naar het gebruik van één en hetzelfde type fluorvrij SVM voor de gehele VRLN van Hosemaster tot een met schuimblusvoertuig. Hiermee bereiden we ons voor op de gevolgen van nieuwe wetgeving.
Afgelopen jaar werd tevens een nieuw waterongevallen voertuig in gebruik genomen.

Nieuw operationeel uniform

Brandweerkleding moet meegaan met de tijd en aansluiten op de wensen en behoeften van dragers, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, draagcomfort en veiligheid. Daarom is landelijk een nieuw operationeel uniform ontwikkeld ter vervanging van het huidige kazernetenue. Het operationeel uniform voldoet aan de criteria voor een persoonlijk beschermingsmiddel. Dit houdt in dat het uniform ook gebruikt mag worden voor een aantal laag-risicotaken, denk hierbij aan reanimaties, liftopsluiting en dienstverlening. Elke veiligheidsregio bepaalt zelf welke medewerkers de kleding krijgen en bij welke taken het operationeel uniform wordt gedragen. Binnen onze regio is het kledingbeleid herzien en zijn alle voorbereidingen getroffen voor de uitrol van het nieuwe operationele uniform in 2023.

Meerjarenraming kapitaallasten

In het najaar is aan het bestuur een hernieuwde raming van de te verwachten kapitaallasten over de komende tien jaar gepresenteerd. Door meerdere oorzaken overschrijden de kapitaallasten de komende jaren het begroot bedrag. Reeds een aantal jaren geleden is een reserve gevormd om de schommelingen en stijging van kapitaallasten op te vangen. Onder andere door de enorme inflatie en prijsstijgingen verwachten we dat deze reserve over een aantal jaren uitgeput is, hetgeen gaat leiden tot een tekort voor de brandweer. Door het bestuur is een verhoging van de inwonerbijdrage toegezegd om in dit knelpunt tegemoet te komen.

Operationele voorbereiding

Binnen het team operationele voorbereiding is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de implementatie van de nieuwe Mobiel Operationeel Informatiesysteem (MOI). Er worden 119 voertuigen voorzien van een MOI. Rond de zomer is de hardware besteld. De huidige apparatuur (hardware) is technisch afgeschreven en dringend aan vervanging toe. Er is een trainingsmodule ontwikkeld om alle medewerkers klaar te stomen voor het gebruik van de nieuwe MOI.

Indicatoren	**Realisatie**
· Gecertificeerd opleidingsbureau. · Alle ruim 850 operationeel inzetbare medewerkers voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid. · Actuele planvorming, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplan. · De kazernes voldoen aan niveau 3 van de NEN2767-norm. · Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.	Gerealiseerd

2.2.5. Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Brandweerzorg bedraagt € 27,02 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 51,80 per inwoner.

Totaal Programma Brandweerzorg

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	32.624	32.121	€ 61,57
Totaal baten	32.559	32.650	€ 62,59
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-65**	**530**	**€ 1,02**
Toevoegingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	65	0	€ 0,00
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**530**	**€ 1,02**
Lasten Corona		13	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**0**	**517**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.3 Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing bestaat uit de volgende onderdelen:
- Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR);
- Gemeentelijke processen en
- Meldkamer.

De veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele crisisorganisatie. Zij coördineert en beoefent multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschalings)procedures en afspraken.
Voor de uitvoering zijn de meldkamer, de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) en de gemeentelijke processen (Oranje Kolom) alsmede ons netwerk van (vitale) partners onontbeerlijk.

2.3.1. Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

In de post corona periode verscheen een nieuwe crisis aan de horizon, met de oorlog in Oekraïne. In een vroeg stadium, rond carnaval, werd er vanuit crisisbeheersing een planningsstaf opgestart, met als doel scenariodenken. In de planningsstaf zijn de vier disciplines, GHOR, Bevolkingszorg, Brandweer en Crisisbeheersing, aangesloten evenals defensie. De planningsstaf richt zich vooral op alle aan Oekraïne gerelateerde thema's, zoals maatschappelijke onrust en uitval van belangrijke wegennetwerken.

Visie op crisisbeheersing
De coronapandemie, de branden op de Meinweg en in de Peel, het hoogwater in de Maas en Roer en de oorlog in Oekraïne. Wie door zijn oogharen naar deze crisissen kijkt, ziet onderliggende zaken als klimaatverandering, energietransitie en biodiversiteit. Allemaal voorbeelden van problemen waarvan de effecten in de regio merkbaar zijn. Daarnaast zijn er steeds meer uitdagingen die door de landelijke overheid overgedragen worden aan gemeenten. De maatschappij wordt steeds ingewikkelder en komt meer in beweging. Mensen laten zich horen en hebben niet altijd even veel vertrouwen in de overheid.

Om al die redenen en om goed voorbereid te zijn op rampen en crisissen deed een aantal burgemeesters samen met enkele collega's van de afdeling crisisbeheersing en directieleden een toekomstverkenning. Ze namen een kijkje in de toekomst. Het doel is om een duidelijk beeld te krijgen van hoe crisisbeheersing zich moet ontwikkelen in de komende tien jaar.

Belangrijke onderdelen van de toekomstvisie zijn:
- Informatie. Hoe krijgen en gebruiken we de beschikbare informatie, hoe kunnen we de informatie beter maken en deze daarna delen met de juiste partijen?
- Hoe worden we een organisatie die in staat is om, in goed contact met de inwoners, de gevolgen van crisissen nog meer te beperken. De rol van de inwoners wordt steeds belangrijker. We noemen dit 'crisisburgerschap'. Hoe kunnen we weerbaarheid, voor jezelf opkomen, en samenredzaamheid, elkaar helpen, bevorderen? Om in crisissituaties zo goed mogelijk te helpen, is een vertrouwensrelatie noodzakelijk.

- Het laatste grote thema uit de visie gaat over de grenzen van crisisbeheersing. Crisisbeheersing mag niet leiden onder administratieve grenzen. Tegelijkertijd zijn er wel degelijk grenzen aan het beheersen van crisissen. Het maken van scherpe keuzes over welke crisissen moet leiden tot voorbereidingen vanuit de veiligheidsregio is wellicht de grootste uitdaging.

Informatiegestuurd werken
De afgelopen jaren zijn we intensief bezig geweest met het vormgeven en innoveren van informatiegestuurde veiligheid, het meer richten van ons werk op actuele veiligheidsinformatie uit onze omgeving. Daarbij gaat het al gauw over nieuwe technologieën en tools en de mogelijkheden die dat biedt. Maar informatiegestuurde veiligheid gaat misschien nog wel het meest over mensen; over een andere manier van denken, en over een andere manier van werken.

Afgelopen jaar hebben we vooral gekeken naar hoe we veiligheidsinformatie beter kunnen gebruiken in ons dagelijks werk en welke informatie we nog toe kunnen voegen. Crisisbeheersing volgt voortdurend de ontwikkelingen in onze regio waarbij afgelopen jaar extra ingezet is op het toevoegen van relevante informatie in relatie tot gezondheid en continuïteit van zorg. Al deze informatie is opgenomen in het Veiligheidsbeeld dat gedeeld wordt met een brede groep mensen binnen onze veiligheidsregio, en steeds meer ook met partners zoals politie en de geneeskundige keten. We leggen het beeld uit, zetten de onderwerpen in volgorde van belangrijkheid en bepalen welke onderwerpen nader onderzocht moeten worden of actie verdienen.

Samenwerking en verbinding
De GHOR heeft intensief samengewerkt met zowel de ketenpartners (via het ROAZ en/of NAZL) als de collega's van de GHOR Zuid-Limburg en dat heeft geresulteerd in intensievere samenwerking en concreet
a) het project netcentrisch werken en informatiemanagement witte keten en
b) het Samenwerkingsplatform Zorgpartners Limburg waarbinnen actief informatie wordt gedeeld met zowel de geneeskundige ketenpartners als de collega's van Zuid-Limburg.

Tevens hebben we in 2022 de stap gemaakt naar één gezamenlijke app voor alle crisisfunctionarissen. In deze app staan alle actuele plannen, werkinstructies en operationele informatie.

Indicatoren	**Realisatie**
Evenementenadvisering	
Op alle adviesaanvragen (ongeveer 325 per jaar) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverschaffing van de aanvrager.	377 adviesaanvragen vergunning evenementen
Operationele voorbereiding	
Tenminste 90% van multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.	93%

Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken vastgelegd op netwerkkaarten.	Met alle buurregio's zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en vastgelegd op een Multidisciplinaire Informatiekaart
MOTO-aanbod (multi-opleiden-trainen-oefenen) dat voorziet in tenminste 2 oefenmomenten per functionaris per jaar. Deze oefenmomenten worden conform planning gerealiseerd.	Gerealiseerd
(M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.	Gerealiseerd
De operationele gereedheid van GHOR-functionarissen is actueel en inzichtelijk.	Gerealiseerd
De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.	De samenwerking met relevante ketenpartners is post corona opnieuw vormgegeven o.a. door een actualisatie van lopende convenanten. De gesprekken hierover geven inzicht in de mate van voorbereid zijn van de keten (partners) op huidige en toekomstige crises.
Incidentbestrijding	
Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd begonnen met hun werkzaamheden.	Gerealiseerd
Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd met het eerste overleg.	Gerealiseerd

2.3.2 Gemeentelijke processen

Gemeenten spelen een essentiële rol binnen de crisisbeheersing. De gemeenten voeren een groot aantal processen met betrekking tot bevolkingszorg uit, zoals het opvangen en verzorgen van evacués, het informeren van de inwoners, het voorzien in primaire levensbehoeften zoals water en huisvesting en het registreren van slachtoffers en schade. Om deze processen goed te kunnen uitvoeren kunnen ongeveer 300 functionarissen, veelal medewerkers van de aan de veiligheidsregio verbonden (gemeentelijke) organisaties, worden ingezet. Binnen de veiligheidsregio functioneert het team Oranje Kolom als liaison tussen gemeenten en veiligheidsregio.

Vakbekwaamheid

De functionarissen zullen voldoende geëquipeerd moeten zijn met de juiste kennis en vaardigheden voor hun mogelijke inzet tijdens een crisissituatie. In 2022 zijn voor alle functionarissen mono als multi opleidingen en trainingen georganiseerd. Hierbij is de mono-opleidingsgraad grotendeels behaald. Daarnaast zijn veel functionarissen operationeel ingezet in 2022.

Opvang ontheemden

Het kabinet gaf op 8 maart opdracht voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen aan de voorzitters veiligheidsregio. Door de grote instroom en een stroppende doorstroom van ontheemden een enorme uitdaging. Op 28 maart geeft het kabinet een aanvullende opdracht voor de opvang van een andere groep ontheemden aan de veiligheidsregio's. Het (project)team dat was gevormd voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne ging nu ook over de opvang van asielzoekers en statushouders. Dit team coördineert regionaal de plaatsing in overleg met het Landelijk Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding en is continue samen met onze gemeenten steeds op zoek naar nieuwe opvanglocaties voor alle groepen. Tot op de dag van vandaag is het team operationeel. Voor de doelgroep asielzoekers wordt sinds eind 2022 gewerkt onder regie van de provincie aan een transitieplan voor de overdracht van opvanglocaties naar het COA.

Indicatoren	**Realisatie**
Operationele voorbereiding	
· Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.	97%
· Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.	99%
· Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.	100%
Incidentbestrijding	
· In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.	Conform norm

2.3.3 Wat heeft het gekost?

De gemeentelijke bijdrage voor het programma Crisisbeheersing bedraagt € 4,45 miljoen (exclusief overhead), omgerekend is dat een bedrag van € 8,54 per inwoner.

Totaal Programma Crisisbeheersing

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	5.177	5.347	€ 10,25
Totaal baten	5.038	5.271	€ 10,10
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-139**	**-76**	**-€ 0,15**
Toevoegingen aan reserves	0	0	€ 0,00
Onttrekkingen aan reserves	139	49	€ 0,09
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-27**	**-€ 0,05**
Lasten Corona		0	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**-0**	**-27**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

2.4 Bedrijfsvoering/Overhead

2.4.1. Wat willen we bereiken

Het programma bedrijfsvoering is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.
Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan de deugdelijke besturing van de organisatie door bestuur, directie en management en het toezicht dat daarop plaatsvindt;
- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- Functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering − met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy − actief wordt opgepakt;
- Duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- Diversiteit en inclusie: iedereen is welkom om bij ons te komen werken en iedere collega doet er toe;
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

Het managementteam van de VRLN heeft zichzelf ten doel gesteld de generieke overhead van de VRLN te beperken tot 15% van de totale personele capaciteit. Aan het einde van 2022 is het aantal fte's in de bedrijfsvoering groot 79 fte's op een totaal van 531 fte's. Daarmee is doelstelling gerealiseerd.
Het streven blijft rondom hoogwaardige specialistische vraagstukken de samenwerking te zoeken met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen, de veiligheidsregio's en GGD'en.

2.4.2. Wat hebben we gedaan

In 2019 heeft Berenschot de overheadkosten van VRLN vergeleken met 12 andere veiligheidsregio's. Uit deze benchmark is gebleken dat de overheadkosten van VRLN aansluiten bij het gemiddeld niveau in de sector, met uitzondering van de kosten voor huisvesting die relatief hoog liggen.
Het bestuur heeft daarop opdracht gegeven tot een strategische huisvestingsverkenning, gericht op het reduceren van de huisvestingskosten. In 2022 is het strategisch huisvestingsplan door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

In het perspectief van de 2030 is vergrijzing in de organisatie en krapte op de arbeidsmarkt een grote uitdaging in de bedrijfsvoering. In 2022 is het strategisch personeelsbeleid gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur. De ambities zijn:

- interne en externe arbeidsmarkt gericht benaderen;
- de bij een veranderende tijd passende competenties ontwikkelen en
- de noodzakelijke wendbaarheid de organisatie vergroten.

In 2022 zijn de contacten met universiteiten en hogescholen verder geïntensiveerd. We slagen er in steeds meer studenten te interesseren voor stages of een werkkring binnen de VRLN.
Informatieveiligheid krijgt in tijden van internationale spanningen een steeds groter gewicht. We streven er naar vanaf 2024 te voldoen aan NEN7510 normering en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) richtlijnen.

In de bedrijfsvoering wordt actief de samenwerking gezocht met gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, veiligheidsregio's en GGD'en. Dit gebeurt in toenemende mate. Een voorbeeld is de inkoop: dat gebeurt vrijwel altijd in gezamenlijkheid met partners..
Vanaf 2022 worden de taken op het gebied van verzekeringen overgedragen naar de landelijke door de veiligheidsregio's bestuurde stichting Risicobeer.
In 2022 is tevens een start gemaakt met een haalbaarheidsonderzoek naar de samenwerking met ICT Noord- en Midden-Limburg. In 2023 vindt onderzoek plaats naar de haalbaarheid van uitbesteding van de salarisadministratie.

Wet Open Overheid
VRLN streeft er naar zo veel mogelijk informatie openbaar te maken. Via onze website: vrln.nl, officiële bekendmakingen: officielebekendmakingen.nl, lokale regelgeving:overheid.nl., Twitter: @vrln, Facebook: @vrln en linkedIn:@vrln.
In 2023 voeren we een onderzoek uit naar de mate waarin de ontsluiting van informatie verbeterd kan worden en welke faciliteiten we aanvullend moeten inrichten om de openbaarheid te vergroten.

2.4.3. Wat heeft het gekost?
De gemeentelijke bijdrage voor de Overhead ten bedrage van € 12,66 miljoen, omgerekend een bedrag van € 24,27 per inwoner, wordt verdeeld over de drie inhoudelijke programma's.

Totaal Overhead

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022*	Bedrag per inwoner**
Totaal lasten	14.116	17.442	€ 33,43
Totaal baten	14.116	15.660	€ 30,02
Saldo van baten en lasten excl. Corona	**-0**	**-1.782**	**-€ 3,42**
Toevoegingen aan reserves	75	75	€ 0,14
Onttrekkingen aan reserves	75	2.111	€ 4,05
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**254**	**€ 0,49**
Lasten Corona		849	
Baten Corona			
Gerealiseerde resultaat incl. Corona	**-0**	**-595**	

* bedragen in duizenden euro's

** bedragen in euro's

In bovenstaande realisatiecijfer 2022 zijn specifieke lasten verwerkt en dat vertekent het beeld sterk. Zie toelichting op paragraaf 6.3.4.

2.5 Risk Factory

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen het realistisch educatiecentrum Risk Factory, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levensechte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om, als het er echt op aankomt, de juiste beslissingen te nemen.

Doelgroepen
Naast basisschoolleerlingen groep 8 bereikt de Risk Factory inmiddels ook senioren. KBO Limburg is daarbij een belangrijke partner, maar inmiddels weten senioren via diverse organisaties de Risk Factory te vinden voor een bezoek. In de businesscase van 2018 is daarnaast gesproken over de doelgroepen: voortgezet Onderwijs, statushouders, arbeidsmigranten en mensen met een licht verstandelijke beperking. Over de activiteiten richting deze doelgroepen moeten nog keuzes worden gemaakt.

Breed verspreiden van kennis, opgedane ervaringen en (nieuwe) inzichten
Door evaluaties bij de doelgroepen en inhoudelijke inbreng van partners wordt de aansluiting bij de belevingswereld van de doelgroep én bij maatschappelijke ontwikkelingen geborgd. Dit heeft, naast doorontwikkeling van bestaande scenario's, geleid tot ontwikkeling van nieuwe scenario's. :

Blijvende afstemming met Zuid-Limburg
Vanaf het allereerste moment is het streven Zuid-Limburg te betrekken bij de ontwikkeling van de Risk Factory in Limburg. Er zijn diverse contactmomenten geweest, zowel met bestuurders als met ambtenaren. Er begint zich bestuurlijke interesse af te tekenen. We hopen dat dat leidt tot het gezamenlijk doorontwikkelen van de Risk Factory in Limburg.

Potentiële nieuwe Risk Factories
Midden- en West-Brabant heeft vanaf maart 2022 een Risk Factory. In Amsterdam-Amstelland en Zuid-Holland-Zuid zijn ze vergevorderd met de businesscase in opdracht van hun bestuur. Zes veiligheidsregio's hebben interesse, maar nog geen bestuurlijke opdracht. De komst van meerdere Risk Factories is positief, zo kan er samen ontwikkeld worden en is het aansluiten van landelijke partners makkelijker. Een landelijke vereniging is in oprichting.

Governance
De Risk Factory is voor een periode van 5 jaar (tot medio 2024) als projectorganisatie ondergebracht binnen de juridische context van de gemeenschappelijke regeling VRLN. Er is een onderzoek gestart naar de voor- en nadelen van een andere inrichting van de governance. Centraal daarbij staat het verbreden van de (bestuurlijke) betrokkenheid van de publieke en private partners die samenwerken aan het realiseren van de doelstellingen van de Risk Factory. Tevens is het streven de financiële basis onder de Risk Factory te verbreden.

2.6 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie, zijnde € 23.452. In verband met de aanpassing van het renteomslag percentage is dit bedrag lager dan begroot en ook lager dan voorgaande jaren. De aanpassing van het renteomslag percentage is financieel technisch en heeft geen invloed op het resultaat en op de balans.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat een algemene reserve van maximaal 2% van het begrotingstotaal volstaat mits onderbouwd met een inventarisatie van risico's.
Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. Aan het einde van 2022 is de algemene reserve € 533k groot. Ook de reserve transformatie meldkamer (€ 1.027k), de reserve Natuurbrandbestrijding (€ 230k) en de reserve Informatieveiligheid (€ 179k) zijn in deze jaarrekening onder het weerstandvermogen geschaard. Uitgaande van een algemene reserve van € 533k en vrij beschikbare reserves van € 1.436k is het weerstandsvermogen € 1.969k.

Het weerstandsvermogen is niet hoog genoeg voor het opvangen van alle potentiële risico's.

3.1.1. Risico's

In het kader van risicomanagement vragen wij aandacht voor een aantal concrete risico's.

Coronapandemie
De kosten van de bestrijding van de coronapandemie van de GGD en de veiligheidsregio worden vergoed door het Rijk. De afrekening over 2022 is nog niet definitief vastgesteld door VWS.
In het kader van de coronabestrijding zijn externe partijen ingehuurd. De kans bestaat dat overeenkomsten na het officiële einde van de pandemie nog enige tijd doorlopen. Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat ook deze kosten in beginsel voor vergoeding in aanmerking komen. Deze afspraak behoeft op landelijk niveau aanscherping.

Cyberincident 2022
Op 9 januari 2022 heeft een hack op de systemen van de VRLN plaatsgevonden. De gevolgen voor de operatie bleven gelukkig beperkt en er zijn geen privacygevoelige gegevens ontvreemd. Er is wel financiële schade omdat externe expertise is ingezet van het CERT team (Computer Emergency Response Team Zorg), leverancier Insign, advocaat en forensisch onderzoek. Medio 2022 heeft er meerdere keren (juridische) correspondentie plaatsgevonden, waarbij de VRLN de leverancier Insign aansprakelijk stelt. Bij het opmaken van de jaarrekening vinden gesprekken over een schikkingsvoorstel plaats.

Datalek Covid-19
Begin 2021 werd bekend dat landelijk GGD-medewerkers hebben gehandeld in privégegevens van mensen die zich hebben laten testen op Covid-19. Stichting ICAM heeft nu 35 overheidsinstanties, waaronder GGD'en en veiligheidsregio's, gedagvaard vanwege dit datalek. Stichting ICAM eist namens de gedupeerden een schadevergoeding. VRLN wordt, net als de meeste GGD'en, juridisch bijgestaan door een door de verzekeraar ingeschakelde advocaat.
Voor onze regio is bekend dat er 26 gedupeerden zijn. Hiervan hebben er 22 gebruik gemaakt van het aanbod van GGD GHOR Nederland als tegemoetkoming van de geleden schade. Zij hebben hiermee finale kwijting verleend. Met 1 van de betrokkenen is er na herhaalde pogingen geen contact mogelijk

geweest en 3 gedupeerden hadden geen interesse in de tegemoetkoming. Wellicht zetten deze 3 gedupeerden hun claim door via ICAM.

Informatieveiligheid
Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. De VRLN heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. De komende jaren worden er aanvullend diverse maatregelen ondernomen, zoals het implementeren van de BIO. De BIO geldt als basisnormenkader voor de overheid op informatiebeveiliging. De VRLN wil de maatregelen binnen twee jaar volledig implementeren. Daarnaast wil de VRLN samenwerken met andere veiligheidsregio's en GGD'en om de kwetsbaarheid van onze organisatie te verminderen. De VRLN zou graag zien dat software voor cruciale processen op een landelijke infrastructuur draait in plaats van dat veiligheidsregio's en GGD'en hier eigenstandig in opereren. Tot slot is de VRLN van mening dat op landelijk niveau een Security Operation Center moet worden ingericht om individuele veiligheidsregio's en GGD'en bij te staan in het monitoren van dreigingen en de kwalificatie van incidenten. Hoog specialistische kennis moet worden ingezet als cyberincident onverhoopt optreedt. De gevolgschade van een cyberincident is niet te kwantificeren.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers
In Nederland bestaat een hybride stelsel van beroeps- en vrijwillige brandweermensen. De Europese Deeltijdrichtlijn dreigt de vrijwilligheid onder druk te zetten. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dat vrijwilligheid echt vrijwillig moet zijn en dat sluit niet aan bij kazernering van vrijwilligers. Daarnaast moet een onderscheid worden gemaakt in het takenpakket tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen. VRLN kiest er voor hoog specialistisch taken te beleggen bij beroepsbrandweermensen. Door materiële voorzieningen te verminderen is financiële ruimte gevonden om de beroepscapaciteit uit te breiden.
Er zijn met het Rijk nog geen afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten die voortvloeien uit de stelselwijziging. Een extern bureau heeft uitgerekend dat deze wijziging in onze regio € 1,2 miljoen kosten met zich meebrengt. De bestuurlijke lijn is dat wijzigingen als gevolg Europese wetgeving door het Rijk moeten worden vergoed.

Krappe arbeidsmarkt
De krappere arbeidsmarkt maakt het moeilijk medewerkers te vinden. Het risico bestaat dat de bezetting niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Uit een inventarisatie blijkt dat met name de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen krap is. Het personeelsplan 2022-2030 is in juli 2022 aan het bestuur voorgelegd en in het voorjaar van 2023 komt een actieplan terug op de bestuurlijke tafel.

Ondernemersrisico
De VRLN voert een aantal diensten tegen een kostprijs dekkend tarief uit. Er bestaan onzekerheden ten aanzien van aanvullende inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen.

In 2021 was als gevolg van de coronapandemie sprake van een forse omzetderving bij reizigersvaccinaties, het verlies (omzet minus kosten) is bij VWS gedeclareerd. In 2022 is de omzet weer toegenomen, maar deze activiteit was nog steeds verliesgevend voor een bedrag ter grootte van € 41.000 zonder toerekening van overheadkosten.

Verlofstuwmeer
De coronabestrijding en de coronamaatregelen hebben bij de VRLN geleid tot een forse sprongsgewijze toename van het meer-uren en verlofsaldo. Het weer wegwerken van deze uren zal een aantal jaren in beslag nemen. Medewerkers waarbij het einde van het arbeidzame leven nabij is, slagen daar niet meer in. Het op grote schaal inzetten van verlof voor de pensioendatum/flo-datum heeft gevolgen voor de continuïteit van de organisatie. Er ontstaan dubbele kosten als de medewerker vertrekt met opname van verlof, maar nog wel op de loonlijst staat. Daarnaast moet in roosterfuncties vervanging van de medewerker plaatsvinden.

Pensioen medewerkers Zorggroep
Op 1 januari 2012 is de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarige overgedragen van de Zorggroep naar VRLN. Met de overgang van de medewerkers van de Zorggroep naar VRLN is het deelnemerschap van de collega's overgekomen van de Zorggroep bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW) beëindigd. Op basis van artikel 18 lid 4 van het sociaal plan garandeert VRLN dat het voorwaardelijk pensioen na overdracht van pensioenrechten naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) bij dat pensioenfonds ten minste gelijk is aan dat bij het PfZW. In 2020 heeft het ABP de voorwaardelijke pensioenrechten opgenomen. Voor de reguliere pensioenrechten moet collectieve waardeoverdracht plaatsvinden. De VRLN heeft het ABP in 2012 verzocht mee te werken aan die overdracht. In 2022 heeft het ABP het traject opgestart omdat het voor die tijd niet mogelijk was. Uit artikel 4 van het sociaal plan blijkt dat geen netto pensioengarantie voor medewerkers is afgesproken en dat betekent dat de VRLN in beginsel niet bij gaat betalen voor de inkoop van het pensioen.

Huisvesting brandweer
De nieuwbouw van kazernes pakt duurder uit dan geraamd. Los van generieke inflatie leiden de ontwikkelingen op de bouwmarkt tot hoge bouwkosten. Vooralsnog biedt het besparingspotentieel in het strategisch huisvestingsplan ruimte voor het opvangen van meerkosten.

3.1.2. Financiële kengetallen

Netto schuldquote
Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat

wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteit
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling.
De VRLN is in staat aan haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2022 op -1,8%. Dit betekent dat met incidenteel geld structurele lasten zijn afgedekt.

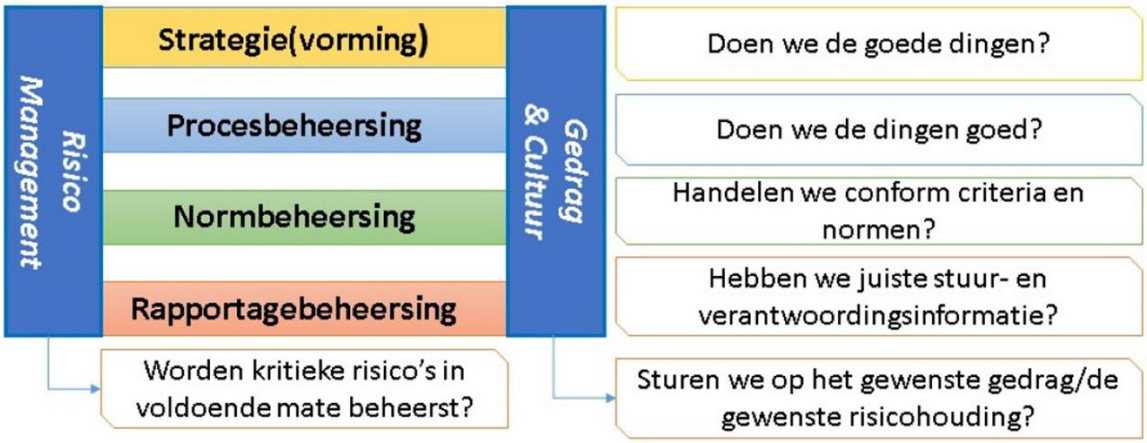
Financiële kengetallen (exclusief Corona) *(in percentages)*

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	57,8%	67,1%	48,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	57,8%	67,1%	48,8%
Solvabiliteitsratio	11,6%	10,0%	10,5%
Structurele exploitatieruimte	-0,4%	-0,1%	-1,8%

3.2 Bedrijfsvoeringsparagraaf: In Control Statement

In deze jaarverantwoording geeft de directeur voor het jaar 2022 een In Control Statement (ICS) af. De VRLN hanteert de werkdefinitie dat een ICS een verantwoording is van de bestuurder om aan te geven wat de mate van interne beheersing is in relatie tot de realisatie van (organisatie) doelstellingen. Met een ICS geeft de directeur antwoord op de vraag in hoeverre het management voldoende grip heeft op de processen die leiden tot het realiseren van (strategische) doelstellingen. De ICS tekst is tot stand gekomen door het gebruik van een speciaal voor de politie ontwikkelde methodiek maar in onze ogen ook bruikbaar voor de veiligheidsregio en de GGD. Het referentiemodel sluit aan bij de algemene benaming van volwassenheidniveaus voor interne beheersing zijnde: initieel, handelingsbewust, gedefinieerd, beheerst en geoptimaliseerd.
De verklaring is een kwalitatieve weergave van de mate van beheersing in het geconstateerde volwassenheidsniveau.

De directeur verklaart dat de beheersing van de bedrijfsvoering van de veiligheidsregio in 2022 zich bevindt in het volwassenheidsniveau “handelingsbewust”. De reikwijdte van deze verklaring betreft de organisatie als geheel. De bevindingen over de mate van interne beheersing zijn afgezet tegen het ontwikkelde referentiemodel voor de vereisten van een management control systeem. Het referentiemodel kent zes aspecten: strategie, procesbeheersing, normbeheersing, rapportagebeheersing, risicomanagement en cultuur.

De gewenste ontwikkeling op de afzonderlijke aspecten laat zich op hoofdlijnen en in kwalitatieve termen als volgt schetsen:

- *Strategie*: In 2021 en 2022 zijn toekomstvisies naar 2030 voor brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid door het bestuur vastgesteld. De beleidslijn en de uitvoeringsopdracht liggen daarmee voor twee gemeentelijke collegeperiodes vast.
- *Procesbeheersing*: Het merendeel van de operationele werkprocessen zijn vormgegeven aan de hand van professionele standaards en protocollen. De borging van de vakbekwaamheid richt zich daar op. De inspectiediensten toetsen de uitvoering. Bij de GGD vindt procesoptimalisatie door continue verbeterteams plaats aan de hand van de Lean verbetermethodologie. Bij de brandweer en crisisbeheersing worden medewerker opgeleid in deze methode.
  De processen in de bedrijfsvoering zijn op verschillende abstractieniveaus beschreven; veelal globaal en soms gedetailleerd. De verdere standaardisering en digitalisering van bedrijfsvoeringprocessen moet de interne beheersing versterken.
- *Normbeheersing*: Voor operationele processen gelden de extern opgelegde normen en daarover wordt verantwoording richting de toezichthouders afgelegd. De kwaliteit van de uitvoering is niet altijd in normen te vatten. De VRLN streeft er naar de kwalitatieve aspecten van de uitvoering zichtbaar te maken. In- en externe evaluaties dragen daar aan bij en de leerpunten stimuleren de doorontwikkeling van de organisatie.
  De GGD is HKZ gecertificeerd.
  In de bedrijfsvoering zijn externe normen vertaald naar interne spelregels en richtlijnen. Ook hier moet de kwaliteit toetsbaar zijn. Het instrument van interne audits bevindt zich nog in de kinderschoenen. In 2022 is met behulp van KPMG een audit naar informatieveiligheid uitgevoerd. Er is geen fraude door eigen medewerkers geconstateerd.
- *Rapportagebeheersing*: De P&C cyclus is ontwikkeld, geïmplementeerd en wordt nageleefd. De P&C cyclus wordt -naast financiële verantwoording- in toenemende mate ook ingezet voor de

beleidsinhoudelijke verantwoording. De belangrijkste financiële uitdagingen voor de periode 2030 zijn stijgende personeelslasten door krapte op de arbeidsmarkt en stijgende kapitaallasten.
De VRLN wil een informatie-gestuurde organisatie zijn en ontwikkelt in samenspraak met andere veiligheidsregio's en GGD'en stuurinstrumenten.

- *Risicomanagement*: Het kader voor risicomanagement ligt vast. Het risicobewustzijn in de organisatie is groot. Risicomanagement maakt echter nog niet altijd onderdeel uit van de besluitvormingsprocessen.
  In de bedrijfsvoering komt informatieveiligheid als belangrijkste risico naar boven. Daar moeten nog grote stappen worden gezet.
- *Cultuur* die in lijn is met de kernwaarden van de organisatie wordt zichtbaar in de vorm van gedrag. Op het stimuleren van gewenst gedrag wordt via managementontwikkeling en teamvorming geïnvesteerd. Er vinden interventies plaats op ongewenst gedrag.
  In 2022 heeft een medewerkersbetrokkenheid onderzoek plaatsgehad naar veiligheid en gelijkwaardigheid.

Rechtmatigheidsverklaring

Met ingang van verslagjaar 2023 zal het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverklaring afgeven. In 2023 worden de randvoorwaarden voor het afgeven van de verklaring ingevuld. Aan het Algemeen Bestuur worden in 2023 besluiten voorgelegd:

- Vaststellen grens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen. Voorstel: 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves;
- Vaststellen aangepaste financiële verordeningen opdat de verordeningen aansluiten op de vereisten voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Over 2022 geeft de accountant een rechtmatigheidsverklaring af. Het Dagelijks Bestuur heeft de accountant gevraagd in de beoordeling van de inkooprechtmatigheid een onderscheid te maken tussen reguliere kosten en kosten ter bestrijding van de COVID-19 pandemie.

3.3 Overzicht bezetting

Omvang personeel

	31-12-2021		31-12-2022	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	619		636	
Fte	512		531	
Fulltime	292	47,2	299	47,0
Parttime	327	52,8	337	53,0
Vrijwilligers (brandweer)	789		822	

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen, vervoermiddelen (brandweervoertuigen) en ander brandweermaterieel.

a. Het beleidskader
Het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is in 2016 geactualiseerd. Het bestuur heeft in 2016 de financiële verordening en de afschrijvingstermijnen opnieuw vastgesteld.

b. Materieel
Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.
In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. Op dit moment worden ingewikkelde branden (denk aan zeer grote brandcompartimenten) bestreden met middelen die geschikt zijn voor reguliere gebouwbranden maar niet voor brandcompartimenten tot wel 25.000 m^2. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen. Ook wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt waarschijnlijk het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

c. Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties
Met ingang van 2017 zijn de exploitatielasten integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. De lasten van groot onderhoud worden in rekening gebracht bij de gemeenten en het onderhoud wordt in opdracht van de gemeenten door de gemeente of de VRLN uitgevoerd.
Jaarlijks wordt in samenspraak een onderhoudsprogramma opgesteld.

d. De financiële consequenties
Voor gebouwen in eigendom van VRLN en de gehuurde brandweerkazernes zijn Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Het gaat hierbij om 11 gebouwen in eigendom (3 kantoorgebouwen en 8 kazernes) en 22 kazernes met een huurcontract. In juli 2021 is het MJOP door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Daarbij te tevens bepaald dat de besparing uit het strategisch huisvestingsplan wordt ingezet voor het opvangen van de stijging van de kosten van het onderhoud. Aan het einde van 2022 heeft de voorziening voor groot onderhoud een omvang van € 2.422.000.

De veiligheidsregio heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegsew eg 42	Venlo
Oude brandw eerkazerne Venlo	Nijmeegsew eg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandw eerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandw eerkazerne Gennep	Paesplasw es	Gennep
Brandw eerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandw eerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandw eerkazerne Nederw eert	Smisserstraat	Nederw eert
Brandw eerkazerne Stramproy	Bergerothw eg	Stramproy
Brandw eerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandw eerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2022 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing over 2022.

3.6 Financiering

Het beleid van de veiligheidsregio inzake de financiering is vastgelegd in het treasurystatuut. Het Dagelijks Bestuur heeft het treasurystatuut op 11 maart 2022 opnieuw vastgesteld.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)
De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)
Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vlottende schuld voor het jaar 2022.

Berekening kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2022)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	3.000	0	0	667
2. Vlottende middelen	153	381	544	504
3. Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1-2)	2.847	-381	-544	162
(4) Gemiddelde van (3)	2.847	-381	-544	162
4. Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	8.357	8.357	8.357	8.357
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	5.510	8.738	8.901	8.195
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningtotaal 2022	101.916	101.916	101.916	101.916
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8) kasgeldlimiet 2022	8.357	8.357	8.357	8.357

In 2022 is op het einde van het boekjaar voldaan aan de norm voor de kasgeldlimiet (plafond voor korte financiering < 1 jaar) op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido).

Renterisiconorm (vaste schuld)

Onderstaande tabel geeft het renterisico van de vaste schuld.

Renterisiconorm

(bedragen in duizenden euro's)

	2022
omvang begroting	*71.430*
1 renteherzieningen	0
2 aflossingen	7.717
3 renterisico (1)+(2)	7.717
(4) renterisiconorm	14.286
(5a)= (4>3) ruimte onder renterisiconorm	6.569
(5b)= (3>4) overschrijding van de renterisiconorm	
Berekening renterisiconorm (4)	
(4a) begrotingstotaal jaar t	71.430
(4b percentage regeling	20 %
(4)=(4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar T	14.286

De renterisiconorm is het bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal van 2022. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. Dit is niet het geval.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

De bestaande vaste geldleningen in combinatie met kortlopende geldleningen, reserves en voorzieningen en het betalingsritme van de gemeenten zijn voldoende gebleken om de lopende uitgaven inclusief investeringen te bekostigen.

Rentekosten en renteopbrengsten

In 2022 zijn de volgende rentekosten en renteopbrengsten gerealiseerd:

Rentekosten	
Rente vaste geldleningen	€ 264.138
Rente eigen financieringsmiddelen	€ 17.270
Rente kortlopende geldleningen/rekening courant	€ 3.315
Renteopbrengsten:	
Rente rekening-courant/spaarrekeningen	€ 3.100

3.7 Verbonden partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

Deel C Jaarrekening

4 Balans per 31 december

Balans per 31 december 2022 *(bedragen in duizenden euro's)*

ACTIVA		31 december 2022		31 december 2021
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		**0**		**0**
Materiële vaste activa		**46.913**		**49.711**
- Investeringen met een economisch nut	46.913		49.711	
Financiële vaste activa		**0**		**0**
TOTAAL VASTE ACTIVA		**46.913**		**49.711**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**31**		**31**
- Gereed product en handelsgoederen	31		31	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**6.066**		**4.973**
- Vorderingen op openbare lichamen	2.388		392	
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijdkorter dan een jaar	3.552		4.435	
- Overige vorderingen	126		146	
Liquide middelen		**542**		**481**
- Kassaldi	6		10	
- Banksaldi	536		471	
Overlopende activa		**5.432**		**11.199**
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0		0	
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.432		11.199	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**12.071**		**16.684**
TOTAAL ACTIVA		**58.984**		**66.395**

Balans per 31 december 2022 *(bedragen in duizenden euro's)*

PASSIVA		31 december 2022		31 december 2021
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**6.551**		**7.683**
- Algemene reserve	533		533	
- Bestemmingsreserves	5.052		6.741	
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965		409	
Voorzieningen		**3.747**		**722**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0		0	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	3.747		722	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	0		0	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer		**29.046**		**36.763**
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.046		36.763	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**39.343**		**45.167**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		**4.412**		**1.257**
- Kasgeldleningen	2.000		0	
- Banksaldi	0		0	
- Overige schulden	2.412		1.257	
Overlopende passiva		**15.228**		**19.971**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	13.070		18.745	
- De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	4		4	
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.154		1.222	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**19.640**		**21.228**
TOTAAL PASSIVA		**58.984**		**66.395**

5 Het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2022

(bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	65.074	18.188	19.513	46.144
Brandweerzorg	32.432	32.361	32.624	32.134
Crisisbeheersing	5.053	4.889	5.177	5.347
Overhead	17.791	15.234	14.116	18.292
Totaal lasten	**120.350**	**70.672**	**71.430**	**101.916**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Publieke Gezondheid	52.529	4.408	4.451	32.354
Brandweerzorg overig	6.303	5.442	5.535	5.626
Crisisbeheersing	736	558	586	818
Overhead overig	3.011	1.214	1.456	3.000
Totaal baten programma's	**62.579**	**11.621**	**12.028**	**41.798**
Baten gemeentelijke bijdragen				
Publieke Gezondheid	14.053	13.493	14.849	14.849
Brandweerzorg	26.242	26.861	27.024	27.024
Crisisbeheersing	4.304	4.372	4.453	4.453
Overhead	13.315	14.108	12.660	12.660
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**57.914**	**58.834**	**58.986**	**58.986**
Totaal baten	**120.493**	**70.456**	**71.014**	**100.784**
Saldo (excl. mutaties reserves)				
Publieke Gezondheid	1.508	-288	-213	1.058
Brandweerzorg	113	-57	-65	517
Crisisbeheersing	-12	40	-139	-76
Overhead	-1.466	88	-0	-2.631
Totaal programma's	**143**	**-216**	**-417**	**-1.132**
Saldo van baten en lasten	**143**	**-216**	**-417**	**-1.132**
Toevoegingen aan reserves	950	486	77	77
Onttrekkingen aan reserves	1.216	702	494	2.175
Gerealiseerde resultaat	**409**	**0**	**0**	**965**

6 Toelichtingen

6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De veiligheidsregio dient als gemeenschappelijke regeling te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften zoals deze ook voor gemeenten gelden. Deze voorschriften zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De waarderingsgrondslagen zijn bepaald aan de hand van het BBV dan wel aan de hand van algemeen in het maatschappelijk verkeer aanvaarde normen.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

6.1.1. Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.
Voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

6.1.2. Vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met eventuele bijdragen van derden, onttrekkingen aan de reserves en/of voorzieningen en de afschrijvingen. De activa met een relatief geringe betekenis worden in het jaar van aanschaf direct ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht. Afschrijving van de activa (lineair of annuïtair (enkel bij de gebouwen Nijmeegseweg en Drie Decembersingel bij aanschaf in 2003/2004)) vindt plaats met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur. In voorkomende gevallen wordt de afschrijving aangepast aan de herziene verwachte gebruiksduur.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een

dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Het bestuur heeft in 2016 de afschrijvingstermijnen opnieuw vastgesteld. Deze termijnen worden gehanteerd voor nieuwe investeringen. De investeringen uit eerdere jaren worden afgeschreven op basis van de gebruiksduur die op het moment van de investering werd gehanteerd. De gehanteerde afschrijvingstermijnen per categorie zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	5 tot 44 jaar
Vervoermiddelen	5 tot 20 jaar
Machines, apparaten en installaties	3 tot 40 jaar
Overige materiële vaste activa	3 tot 30 jaar

6.1.3. Vlottende activa

- *Voorraden*

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de betaalde inkoopprijs.

- *Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar*

De vorderingen op openbare lichamen, rekening-courant verhouding met het Rijk en de overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk wordt een voorziening in mindering gebracht voor verwachte oninbaarheid.

- *Liquide middelen en overlopende posten*

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

6.1.4. Vaste passiva

- *Eigen vermogen*

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserves. Binnen de bestemmingsreserves is een onderscheid gemaakt tussen reserves met een specifiek bestedingsdoel en bestemmingsreserves die zijn gevormd ter dekking van eerder gedane investeringen.

- *Voorzieningen*

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf kapitaalgoederen is het beleid nader uiteengezet.

- Voorziening voor bovenmatig bovenwettelijk verlof

In de jaren 2020 en 2021 is het verlofsaldo bij de VRLN fors gestegen van 44.000 uren in 2019, naar 64.000 in 2020 en vervolgens naar 76.000 uren in 2021. In 2022 is het verlof weer iets terug gelopen naar 75.000 uren. Het effect van de coronacrisis op de Veiligheidsregio en de GGD vertaalt zich naar het verlofsaldo. Medewerkers die zijn ingezet in de bestrijding van de crisis maakten meer-uren. Het wegwerken van deze meer-uren verdringt het opnemen van het reguliere verlof. Dat reguliere wettelijke en bovenwettelijke verlof wordt vervolgens opgespaard. Daarnaast namen medewerkers in

2020 en 2021 door de coronamaatregelen minder verlof op. De komende jaren moet het verlof weer worden terug gebracht naar het reguliere niveau. Het management van de VRLN gaat daar gericht op sturen.
Voor de raming van het bovenmatig wettelijk verlof gaan we uit van een verlofsaldo ultimo 2022 zonder het effect van de coronabestrijding van 55.000 uren. Na aftrek van een geraamd aantal niet genoten wettelijk verlofuren ter grootte van 30% blijft 38.500 uren over aan bovenwettelijke verlof. We gaan er van uit dat maximaal 28.500 uren bovenmatig zijn. Dit aantal komt overeen met 60% van het feitelijk aantal bovenwettelijke uren ultimo 2022.

- *Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

6.1.5. Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans

6.2.1. Vaste activa

Immateriële vaste activa

De veiligheidsregio kent geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

De veiligheidsregio kent slechts investeringen met een economisch nut. De investeringen met economisch nut worden, inclusief het verloop van de boekwaarde, als volgt onderverdeeld:

Verloopoverzicht materiële vaste activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.047	0	86	0	0	0	1.961
Bedrijfsgebouwen	27.374	47	0	1.266	0	0	26.155
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30	0	0	2	0	0	28
Vervoermiddelen	11.348	499	0	1.748	0	0	10.099
Machines, apparaten en installaties	1.626	39	0	424	0	0	1.242
Overige materiële vaste activa	7.286	1.314	0	1.172	0	0	7.428
Totaal	**49.711**	**1.899**	**86**	**4.612**	**0**	**0**	**46.913**

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn:

(bedragen in duizenden euro's)

	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Mobiele dataterminals (MOI/MDT)	510	510
Mobiele Commando Unit (MCU)	363	363
Vervanging hoogwerker (Hilton 320 T)	241	241
Rookgeneratoren vakbekwaamheid	205	205
Waterongevallenwagen (WO) Weert	109	182
AED (voertuiggerelateerd en gebouwen)	90	90
Bepakking TS Panningen incl. LD slangen	78	78
Totaal	**1.596**	**1.669**

Financiële vaste activa

De veiligheidsregio heeft geen financiële vaste activa.

6.2.2. Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit de volgende categorie:

Voorraden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Gereed product en handelsgoederen	31	31
Totaal	**31**	**31**

Deze voorraden gereed product betreffen vaccins.

Uitzettingen kleiner dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	2.388	392
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd	3.552	4.435
Overige vorderingen	126	146
Totaal	**6.066**	**4.973**

In 2022 is het niet noodzakelijk gebleken om een voorziening voor oninbare vorderingen in te stellen. De grotere posten bij de vordering op openbare lichamen bestaan uit de corona-declaraties over november en december 2022.

Voor de rekening-courantverhouding met het Rijk worden hieronder weergegeven het drempelbedrag voor het begrotingsjaar 2022 en voor ieder kwartaal het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de veiligheidsregio buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Wet financiering decentrale overheden *(bedragen in duizenden euro's)*

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	153	381	544	505
Drempelbedrag	1.429	1.429	1.429	1.429
Ruimte onder drempelbedrag	1.276	1.048	885	924
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Kassaldi	6	10
Banksaldi	536	471
Totaal	**542**	**481**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.432	11.199
Totaal	**5.432**	**11.199**

De grotere posten in het saldo overlopende activa zijn vooruitbetaalde kosten voor licenties en de eindafrekening COVID-19 over 2022.

6.2.3. Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen *(bedragen in duizenden euro's)*

250123

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Algemene reserve	533	533
Bestemmingsreserves	5.052	6.741
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965	409
Totaal	**6.551**	**7.683**

Het verloop in 2022 wordt in volgend overzicht per reserve weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2021	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2022
Algemene reserve	533	0	0	0	0	533
Algemene reserve	**533**	**0**	**0**	**0**	**0**	**533**
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten huisvesting Nijmeegsew eg, Venlo	240	11	0	0	28	223
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	90	4	0	0	13	80
Reserve kapitaallasten huisvesting Oranjelaan, Roermond	54	2	0	0	15	42
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	**384**	**17**	**0**	**0**	**56**	**345**
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transformatie meldkamer	1.089	0	63	0	0	1.027
Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)	138	0	0	0	0	138
Reserve assurantie eigen risico	600	60	0	0	0	660
Reserve taakherschikking en ouderportaal	372	0	0	0	0	372
Reserve inhalen w erk	350	0	0	0	0	350
Reserve uitgestelde transitie	90	0	0	0	0	90
Reserve onderhoud gebouw en in eigendom	2.056	0	2.056	0	0	0
Reservering Natuurbrandbestrijding	0	0	0	230	0	230
Reservering Informatieveiligheid	0	0	0	179	0	179
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandw eerzorg	1.663	0	0	0	0	1.663
Subtotaal overige bestemmingsreserves	**6.357**	**60**	**2.119**	**409**	**0**	**4.707**
Bestemmingsreserves	**6.741**	**77**	**2.119**	**409**	**56**	**5.052**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	409	965	0	-409	0	965
Gerealiseerd resultaat	**409**	**965**	**0**	**-409**	**0**	**965**
Totaal	**7.683**	**1.043**	**2.119**	**0**	**56**	**6.551**

Onder ‘bestemming resultaat’ staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder ‘afschrijvingen’ staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

De aard en de reden van iedere reserve wordt hieronder toegelicht evenals de mutaties die dit boekjaar hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve
De omvang van de algemene reserve is in 2022 ongewijzigd.
In de vergadering van 17 april 2015 heeft het Algemeen Bestuur de nota risicomanagement vastgesteld. Het niveau van de algemene reserve is later gemaximeerd tot € 1.250.000. Uitgaande van een algemene reserve van € 533.000 en vrij beschikbare reserves van € 1.436.000 is het weerstandsvermogen € 1.969.000.

Verloopoverzicht vermogenspositie *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand per 31 december 2022
Stand eigen vermogen per 31 december 2022	6.551
af: reserves niet vrij beschikbaar	-3.272
af: kapitaalreserves	-345
af: bedrag gereserveerd voor onderhoud gebouwen	0
Resultaat 2022 + weerstandsvermogen	**2.934**

Overzicht resultaat 2022 + weerstandsvermogen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand per 31 december 2022
Algemene reserve	533
Reserve transformatie meldkamer	1.027
Reservering Natuurbrandbestrijding	230
Reservering Informatieveiligheid	179
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965
Resultaat 2022 + weerstandsvermogen	**2.934**

Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg te Venlo
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Nijmeegseweg 42 te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel te Venlo
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Drie Decembersingel te Venlo. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve kapitaallasten gebouw Oranjelaan Roermond
Deze reserve wordt ingezet om een deel van de kapitaallasten op te vangen samenhangend met de aankoop/inrichting van het gebouw Quadrivium aan de Oranjelaan in Roermond. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag onttrokken aan deze reserve en wordt jaarlijks rente toegevoegd.

Reserve transformatie meldkamer
Op 21 december 2012 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het vormen van een reserve ten behoeve van de schaalvergroting meldkamer brandweer. De meldkamer van Limburg-Noord is samengevoegd met de meldkamer van Zuid-Limburg en in 2016 heeft de verhuizing naar Maastricht plaatsgevonden. De bestemming van de reserve is in de jaarrekening 2021 verruimd. Ook de kosten van de transformatie van de informatievoorziening mogen ten laste van de reserve worden gebracht. Vanwege een incidenteel nadelig resultaat van de meldkamer in 2022, is € 63.000 onttrokken aan de reserve.

Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)
De reserve CMA is gevormd in het kader van de vereffening van resultaten op het specifiek ten laste van de centrumgemeente Venlo uitgevoerde CMA. Bij eventuele beëindiging van deze activiteit wordt het bedrag aangewend ter dekking van eventuele frictiekosten. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat de activiteiten voor het CMA ingaande 2018 zijn beëindigd. De eventuele frictiekosten komen ten laste van deze reserve. In 2022 is hier geen beroep op gedaan. Met de gemeente Venlo is afgesproken dat het restant saldo wordt aangewend voor een door de gemeente aan te wijzen bestemming. De gedachten gaan uit naar versterking van de aansluiting met het sociaal domein.

Reserve assurantie eigen risico
Bij de aanbesteding van de verzekeringen is ervoor gekozen een deel van de verzekeringen met betrekking tot het materieel stop te zetten en dit risico zelf te dragen. In 2015 is voor dit doel de bestemmingsreserve assurantie eigen risico gevormd. De bestemmingsreserve wordt ingezet om het eigen risico van schades op te vangen. Voor risico’s op het gebied van de dienstongevallen zal vanaf 2024 een beroep worden gedaan op het landelijk door de veiligheidsregio’s ingerichte Waarborgfonds.

Reserve taakherschikking en ouderportaal
Vanwege de coronapandemie is in 2020 de implementatie van het ouderportaal stopgezet, deze is in 2021 hervat. Ook de taakherschikking binnen de JGZ die vanwege corona stopgezet was in 2020, is weer hervat. In 2022 is er geen beroep gedaan op deze reserve. Het saldo is eind 2022 ongewijzigd en bedraagt € 372.000. Aan het Algemeen Bestuur zal worden gevraagd de bestemming te verruimen naar transformatie JGZ.

Reserve groot onderhoud gebouwen
Het Algemeen Bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 de voorziening omgezet naar een bestemmingsreserve voor het groot onderhoud aan alle gebouwen. Dit in afwachting van een nieuw vastgesteld onderhoudsplan. In 2022 zijn de onderhoudsplannen geactualiseerd en aan het Algemeen Bestuur voorgelegd. In 2022 is deze reserve omgezet in een voorziening onderhoud gebouwen VRLN.

Egalisatiereserve kapitaallasten brandweerzorg
In 2017 is deze bestemmingsreserve gevormd vanuit de onderuitputting van de kapitaallasten. Deze reserve wordt ingezet om de verwachte overschrijding van de kapitaallasten als in de lijn van het investeringsprogramma in de komende jaren op te vangen. In 2018, 2019, 2020 en 2021 is

respectievelijk € 106.000, € 260.000, € 218.000 en € 433.000 toegevoegd aan deze reserve. In 2022 hebben er geen stortingen en onttrekkingen plaatsgevonden in deze reserve.

Reserve inhalen werk als gevolg van corona
Door de coronacrisis is sprake van uitgestelde werkzaamheden die ingehaald moeten worden. Bij de jaarrekening 2020 is hiervoor een bedrag gereserveerd van € 694.000. In 2021 is een deel van de inhaalslag uitgevoerd en is hiervoor € 344.000 onttrokken aan deze reserve. Nu de coronapandemie ten einde loopt is er ten aanzien van het inhalen van even pas op de plaats gemaakt. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Reserve uitgestelde transitie door corona
Vanwege de coronacrisis was het niet mogelijk om de in 2020 geplande transitie van de organisatie op te starten. Bij de jaarrekening 2020 is daarom een bedrag gereserveerd van € 442.000. In 2021 is een start gemaakt met de transitie, hiervoor is € 353.000 onttrokken aan de reserve. Er wordt bekeken welke werkzaamheden er zijn blijven liggen en wat hiervan ingehaald gaat worden. Hiervoor wordt dan de reserve aangewend.

Reservering Informatieveiligheid
Deze reserve gaat ingezet worden voor de aanschaf van een SIEM-oplossing (Security Information and Event Management). Dit helpt organisaties bedreigingen te detecteren, te analyseren en erop te reageren voordat ze bedrijfsactiviteiten schade berokkenen. Het streven is dat de veiligheidsregio's gezamenlijk een SIEM-oplossing gaan implementeren maar dat gaat pas van 2025 op z'n vroegst gebeuren. Dus over 2023 en 2024 moet de VRLN dat zelf doen. Vanaf 2e kwartaal is de SIEM-oplossing geïmplementeerd op de zogenaamde 'end point' toepassingen.

Toevoegingen en onttrekkingen reserves, onderverdeeld naar incidenteel en structureel *(bedragen in duizenden euro's)*

	Toevoeging incidenteel	Toevoeging structureel	Onttrekking incidenteel	Bestemming resultaat vorig boekjaar (incidenteel)	Onttrekking structureel
Algemene reserve	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	0	17	0	0	56
Overige bestemmingsreserves					
Overige bestemmingsreserves	60	0	2.119	409	0
Bestemmingsreserves	**60**	**17**	**2.119**	**409**	**56**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	965	0	0	-409	0
Gerealiseerd resultaat	**965**	**0**	**0**	**-409**	**0**
Totaal	**1.025**	**17**	**2.119**	**0**	**56**

Voorzieningen

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouwen VRLN	0	2.549	0	127	2.422
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	**0**	**2.549**	**0**	**127**	**2.422**
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	672	-45	0	0	627
Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor	50	45	0	0	95
Voorziening verlofsparen	0	29	0	0	29
Voorziening IKB-uren	0	573	0	0	573
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**722**	**3.152**	**0**	**127**	**3.747**
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**722**	**3.152**	**0**	**127**	**3.747**

In de kolom ‘vrijval’ zijn de bedragen opgenomen die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorziening zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume en voorziening verlofsparen
In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Dit leidt in 2022 tot een aparte voorziening voor verlofsparen (BBV-eis) van € 30k en een voorziening voor IKB-uren.

Daarnaast is een inschatting gemaakt van het aantal bovenwettelijke uren met een niet vergelijkbaar volume. Per 31/12/2022 heeft deze een waarde van € 627k. In de loop van 2023 en de komende jaren wordt deze inschatting verder onderbouwd.

Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor
In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is de gemeenten opgedragen om elke 4 jaar een nota ‘Lokaal gezondheidsbeleid’ op te stellen die is gebaseerd op een analyse van de gezondheidssituatie van de bevolking. Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen is deze voorziening opgevoerd waaraan jaarlijks een bedrag gedoteerd wordt en waar eens in de 4 jaar een beroep op gedaan wordt voor de uitvoering van de volwassenen en ouderenmonitor en de jongerenmonitor. In 2022 is er € 45.000 gedoteerd aan deze voorziening.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar
De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.046	36.763
Overige schulden	0	0
Totaal	**29.046**	**36.763**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2021	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.763	0	7.717	29.046
	36.763	**0**	**7.717**	**29.046**

6.2.4. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar	4.412	1.257
Overlopende passiva	15.228	19.971
Totaal	**19.640**	**21.228**

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Specificatie netto-vlottende schulden met een rentetyptische looptijd korter dan een jaar *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Overige kasgeldleningen	2.000	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	2.412	1.257
Totaal	**4.412**	**1.257**

De post overige schulden bestaat met name uit het saldo van de crediteuren.

Overlopende passiva
De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Specificatie overlopende passiva *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouw d en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume)	13.070	18.745
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	4	4
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.154	1.222
Totaal	**15.228**	**19.971**

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen (ofwel de nog te betalen bedragen) bestaan voornamelijk uit af te dragen sociale lasten en pensioenpremies, kosten samenhangend met IKB-uren (573k), kosten vrijwilligers brandweer die in december gemaakt zijn en in januari betaald worden en het voorschot voor coronakosten dat van het Rijk ontvangen is.

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren *(bedragen in duizenden euro's)*

	Saldo 31 december 2021	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 december 2022
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Scholing brandweerpersoneel /VWS	4	0	0	4
Totaal	**4**	**0**	**0**	**4**

De post scholing brandweerpersoneel/VWS bestaat uit middelen uit een ESF-subsidie van Brandweer Nederland, welke worden ingezet ten behoeve van de versterking van het brandweeronderwijs.

Langlopende financiële verplichtingen
De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgen de belangrijkste van deze verplichtingen:
- *Huurovereenkomsten*

In het kader van de huur van GGD-panden is voor ongeveer € 660.000 (huur- en servicekosten) aan verplichtingen aangegaan. Voor de brandweerkazernes bedraagt de jaarlijkse huur en servicekosten circa € 1.120.000.

- *Investeringsverplichtingen*

Voor balansdatum zijn investeringsverplichtingen aangegaan. Deze hangen samen met investeringen die worden uitgevoerd over een periode die over het boekjaar heen loopt.

- *Overige langlopende verplichtingen*

Voor de toelichting op de langlopende verplichtingen wordt verwezen naar de bijlage.

- *Verlofuren*

Conform de BBV-spelregels wordt geen voorziening gevormd voor het openstaand verlof met een jaarlijks vergelijkbaar volume. Het jaarlijks vergelijkbaar volume bij de VRLN bedraagt 40,3k uur.

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging worden hieronder toegelicht. De baten en lasten zijn opgenomen per programma en worden nader verklaard.

6.3.1. Programma Publieke Gezondheid

Totaal Programma Publieke Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	11.008	11.501	-493	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	4.164	4.296	-132	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	23	25.836	-25.813	
Toezicht houden	692	756	-64	
Onderzoek, kennis en advies	1.616	1.623	-7	
Bedrijfsvoering GGD	2.009	2.131	-123	
Totaal lasten	**19.513**	**46.144**	**-26.631**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	1.256	1.749	494	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.041	2.432	391	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	8	26.984	26.976	
Toezicht houden	800	845	45	
Onderzoek, kennis en advies	292	325	33	
Bedrijfsvoering GGD	55	18	-37	
Totaal baten programma	**4.451**	**32.354**	**27.902**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Jeugdgezondheidszorg 0-18	9.540	9.540	0	
Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.123	2.123	0	
Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	15	15	0	
Toezicht houden	-108	-108	0	
Onderzoek, kennis en advies	1.324	1.324	0	
Bedrijfsvoering GGD	1.954	1.954	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**14.849**	**14.849**	**0**	
Totaal baten	**19.300**	**47.202**	**27.902**	
Saldo van baten en lasten	**-213**	**1.058**	**1.271**	**V**
Toevoegingen aan reserves	2	2	0	
Onttrekkingen aan reserves	215	15	-200	
Gerealiseerde resultaat	**0**	**1.071**	**1.071**	**V**
Gerealiseerde resultaat excl Corona	**0**	**209**	**209**	**V**

De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding wordt zichtbaar in het programma publieke gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden ook lasten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten en huisvestingslasten.
De kosten van coronabestrijding buiten beschouwing gelaten, is er sprake van een positief saldo van € 209k. Dit is met name toe te schrijven aan extra subsidiebaten, meer forensische verrichtingen voor de politie, detacheren van personeel en niet begrote opbrengsten uit reizigersvaccinaties. De baten die hiermee gemoeid zijn, vallen hoger uit dan de hiermee samenhangende extra (personele) lasten.

6.3.2. Programma Brandweerzorg

Totaal Programma Brandweerzorg *(bedragen in duizenden euro's)*

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)			
Risicobeheersing	3.282	3.220	62
Incidentbestrijding en preparatie	29.342	28.914	428
Totaal lasten	**32.624**	**32.134**	**490**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)			
Risicobeheersing	570	701	131
Incidentbestrijding en preparatie	4.965	4.925	-40
Totaal baten programma	**5.535**	**5.626**	**91**
Baten (gemeentelijke bijdragen)			
Risicobeheersing	2.647	2.647	-0
Incidentbestrijding en preparatie	24.377	24.377	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**27.024**	**27.024**	**-0**
Totaal baten	**32.559**	**32.650**	**91**
Saldo van baten en lasten	**-65**	**517**	**582 V**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	65	0	-65
Gerealiseerde resultaat	**0**	**517**	**517 V**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**0**	**530**	**530 V**

Ook de brandweer heeft bijgedragen aan de bestrijding van de coronacrisis maar deze werkzaamheden zijn slechts in beperkte mate gedeclareerd bij VWS en de baten zijn zichtbaar in het programma Publieke Gezondheid.
De brandweer realiseert een positief saldo € 530k. In 2022 zien we dat in vergelijking met 2021 sprake is van meer lasten voor oefenen en opleiden. De achterstand die als gevolg van corona in het opleidingsprogramma was ontstaan wordt ingehaald. Hier tegenover staat een voordeel op het budget voor vrijwilligersvergoedingen van € 140k en bij Risicobeheersing van € 45k. Daarnaast is n.a.v. de jaarrekeningcontrole door de accountant de administratieve verwerking van het renteomslag-percentage aangepast, dat leidt tot lagere lasten bij brandweerzorg en lagere baten in de concernbrede financieringsfunctie.
Met ingang van verslagjaar 2022 is een voorziening voor onderhoudskosten aan kazernes opgenomen. Dat is ook gebeurd met de stortingen op de balans voor gebouwen niet in eigendom. In nauwe samenspraak met gemeenten wordt een jaarprogramma voor onderhoud gemaakt in de lijn van het vastgestelde MJOP.

6.3.3. Programma Crisisbeheersing

Totaal Programma Crisisbeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.130	3.293	-162	
Gemeentelijke processen	734	831	-97	
Meldkamer	1.314	1.223	90	
Totaal lasten	**5.177**	**5.347**	**-169**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	490	592	102	
Gemeentelijke processen	96	227	131	
Meldkamer	0	0	0	
Totaal baten programma	**586**	**818**	**233**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	2.640	2.640	0	
Gemeentelijke processen	638	638	0	
Meldkamer	1.175	1.175	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**4.453**	**4.453**	**0**	
Totaal baten	**5.038**	**5.271**	**233**	
Saldo van baten en lasten	**-139**	**-76**	**63**	**V**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	
Onttrekkingen aan reserves	139	49	-90	
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-27**	**-27**	**N**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**-27**	**-27**	**N**

Het programma crisisbeheersing realiseert een beperkt nadelig saldo. Dit wordt veroorzaakt door de inhuur van extern personeel en hogere piketkosten. Er vinden interne doorbelastingen van personele lasten plaats om de coronavergoeding administratief juist te verwerken.
Op de meldkamer in Maastricht was sprake van incidentele meerkosten met name als gevolg van een hoog ziekteverzuim. Dit nadelig saldo is onttrokken aan de reserve transformatie Meldkamer heeft een budgettair neutraal effect op de exploitatie.

6.3.4. Bedrijfsvoering/Overhead

Totaal Overhead *(bedragen in duizenden euro's)*

130219

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Verschil begroting - realisatie	
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Overhead	14.116	18.292	-4.176	
Totaal lasten	**14.116**	**18.292**	**-4.176**	
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Overhead	1.456	3.000	1.544	
Totaal baten overhead	**1.456**	**3.000**	**1.544**	
Baten (gemeentelijke bijdragen)				
Overhead	12.660	12.660	0	
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**12.660**	**12.660**	**0**	
Totaal baten	**14.116**	**15.660**	**1.544**	
Saldo van baten en lasten	**-0**	**-2.631**	**-2.631**	**N**
Toevoegingen aan reserves	75	75	-0	
Onttrekkingen aan reserves	75	2.111	2.036	
Gerealiseerde resultaat	**-0**	**-595**	**-595**	**N**
Gerealiseerde resultaat excl. Corona	**-0**	**254**	**254**	**V**

Het cijfermatige beeld in het programma Bedrijfsvoering wordt door de administratieve techniek sterk vertekend.
In bovenstaande cijfers is opgenomen de onttrekking van de reserve Onderhoud Gebouwen en vervolgens de vorming van de voorziening Onderhoud Gebouwen voor ruim € 2 miljoen. Dit sluit aan bij het besluit van het Algemeen Bestuur in juli 2022.
De vergoeding van VWS voor de kosten van de coronabestrijding wordt zichtbaar in het programma Publieke Gezondheid. In het programma Bedrijfsvoering/Overhead worden wel specifieke lasten van de coronabestrijding verantwoord. Denk hierbij aan ICT lasten, huisvestingslasten en de specifieke inzet van medewerkers. Dit gaat om een bedrag van € 849k.
Tot slot is de incidentele rijksbijdrage in de meerkosten in de bestrijding van hoogwater in 2021 ter grootte van € 347k onder dit programma verantwoord en de baat samenhangend met zorg aan kinderen uit Oekraïne van € 403k. Ook is het renteomslag percentage aangepast waardoor een verschuiving van baten en lasten over de programma's heeft plaatsgevonden.

6.3.5. Overzicht incidentele baten en lasten

In de hierna volgende overzicht staat een samenvatting van de incidentele afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Incidentele baten *(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving			
Corona		26.955	V
Publieke Gezondheid:	Subsidies/detacheringen	60	V
	Baten projecten o.a Kansrijke start	470	V
	UWV-uitkeringen	84	V
Brandweerzorg:	Overige baten (detachering, natuurbrandbestrijding..)	166	V
	Incidentele baten verkoop materieel brandweer	36	V
Crisisbeheersing:	Overige baten / bijdragen	17	V
Overhead:	Zorg ontheemden oekraine	403	V
Totaal		**28.191**	**V**

'+'= Voordeel; '-'= Nadeel

Incidentele lasten *(bedragen in duizenden euro's)*

Omschrijving			
Corona		-26.955	N
Publieke Gezondheid	Inhuur/extra capaciteit i.v.m. projecten	-85	N
	Onderzoeken, verbruiksartikelen, licenties JGZ	-196	N
Brandweerzorg:	Inhuur	-85	N
	Lagere kosten inhuur t.b.v. controles bouw veiligheid	76	V
	Lagere kosten vrijwilligers	140	V
	materiele lasten (ademlucht, brandstof,GWE)	-105	N
Crisisbeheersing:	Opleiden, trainen en oefenen (GHOR)	108	V
	Inzet Hoogwater	-176	N
	bovenmatige stijging verlofuren	-192	N
Overhead:	Kosten Zorgbonus	-236	N
	Hogere kosten voormalig personeel	-83	N
	Kosten kerntakendiskussie	-31	N
	Voordeel renteomslag	363	V
Totaal		**-27.458**	**N**

'+'= Voordeel; '-'= Nadeel

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De baten en lasten op programmaniveau overschrijden de baten en lasten in de begroting na wijziging bij risicobeheersing en overhead. Dit wordt veroorzaakt door de coronalasten en baten in onze begroting die buiten de reguliere raming vielen. Kijkend naar de baten en lasten exclusief het effect van corona is er sprake van een zeer geringe overschrijding. Formeel leidt dit tot een begrotingsonrechtmatigheid. Met het vaststellen van de jaarverantwoording wordt dit door het Algemeen Bestuur goedgekeurd.

6.3.6. Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume geen voorzieningen gevormd worden. De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Hier wordt dus geen voorziening voor opgenomen. In de coronajaren is het vergelijkbare volume van verlofuren (stand 2019) substantieel gestegen. Hiermee samenhangend is daarom in 2020 een voorziening voor ‘aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume’ gevormd en is er een balanspost opgenomen.
In 2022 zijn, gezien de gewijzigde regelgeving en de mogelijkheid tot verlofsparen, de bestaande voorziening en balansposten geactualiseerd. Er is in 2022 ook een aparte voorziening opgenomen voor verlofsparen (BBV-eis) en voor met Individueel Keuze Budget aangekochte verlofuren.

6.3.7. Wet normering topinkomens

Uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen (WNT) worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband c.q. de periode van inhuur.

Het bezoldigingsmaximum uit hoofde van de WNT 2022 voor de leidinggevende topfunctionarissen bedraagt € 216.000 en wordt niet overschreden.

WNT - 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

(bedragen in hele euro's)

	J. Rooijmans
Functiegegevens	Secretaris
	Algemeen Bestuur
	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	158.284
Beloningen betaalbaar op termijn	22.939
Subtotaal	*181.223*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	**J. Rooijmans**
Functiegegevens	Secretaris
	Algemeen Bestuur
	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.730
Beloningen betaalbaar op termijn	22.599
Subtotaal	*174.329*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	174.329

Naast de hierboven vermelde topfunctionaris zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instellingen als leidinggevende topfunctionaris die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018.

WNT - 1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE VRLN	FUNCTIE
A. Scholten	Voorzitter Algemeen Bestuur Voorzitter Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Venlo
F.Schatorjé	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Venlo
B. Vostermans	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Beesel
J. Hessels	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Echt-Susteren
H.Teunissen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Gennep
R.Palmen	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Horst aan de Maas
B.M.T.J. Op de Laak	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Nederweert
C.P.W.M. Dieteren	Lid Algemeen Bestuur	Wethouder gemeente Nederweert
D. Schmalschläger	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Leudal
S. Strous	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Maasgouw
W. Gradisen	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Mook en Middelaar
W. Delissen - van Tongerlo	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Peel en Maas
A.Mestrom	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Peel en Maas
M. Beukema	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Peel en Maas
M. de Boer - Beerta	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roerdalen
M.J.D. Donders - De Leest	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
O. Hoes	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Roermond
M.A.J. Smitsmans-Burhenne	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder Gemeente Roermond
M. Kompier	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Venray
R.J.H. Vlecken	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Weert
P.Sterk	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Weert
M. Ferrière	Lid Dagelijks Bestuur	Wethouder gemeente Weert
M. Pelzer	Lid Algemeen Bestuur	Burgemeester gemeente Bergen

De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de VRLN ontvangen vanuit de VRLN geen bezoldiging uit hoofde van hun functie.

6.4 Covid-19 bestrijding

6.4.1. Inhoudelijke verantwoording

Op basis van artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) heeft de voorzitter, in overeenstemming met de burgemeesters uit het regionaal beleidsteam, verslag uitgebracht over zijn besluiten in het kader van de bestrijding van de coronapandemie en het verloop van de gebeurtenissen. In dat verslag staat ook of een burgemeester aantekening heeft laten maken van zijn eventuele bezwaren tegen besluiten van de voorzitter. Dit verslag is naar de gemeenteraden gestuurd. In de jaarverantwoording verwijzen wij naar deze verantwoording van de voorzitter van de veiligheidsregio.

6.4.2. Financiële verantwoording

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis volledig te vergoeden.

Coronabestrijding 2022 *(bedragen in euro's)*

	Declaraties VWS
Meerkosten	
Bron- en contactonderzoek	2.529.293
Bemonstering	7.071.335
Vaccineren	15.759.130
Overige meerkosten	1.133.416
Subtotaal meerkosten	**26.493.175**
Minder opbrengsten (verrekend met minder uitgaven)	
Technische Hygiënezorg/Toezicht houden	0
Reizigerszorg	0
Subtotaal minder opbrengsten	**0**
A.Totaal gedeclareerd	**26.493.175**
B. Werkelijke lasten Corona uit jaarrekening 2022	**26.955.124**
C. Nog te declareren bij VWS eindafrekening 2022 (B-A)	**461.949**
Terug te betalen voorschot 2021	0
Nog te ontvangen van VWS (eindafrekening 2021)	0
Per saldo te verrekenen met VWS 2022	**461.949**

Bron- en contactonderzoek (BCO) was een belangrijk instrument in de beheersing van het coronavirus. Het beeld in 2022 is dat het aantal BCO's sterk is teruggelopen. Surveillance vindt nu op andere manieren plaats. Denk bijvoorbeeld aan het rioolwateronderzoek.

Het beeld van 2022 is dat het aantal testen (bemonstering) in de eerste maanden van 2022 nog hoog was. Vanaf medio maart neemt het bezoek aan de testcentra sterk af. Mensen maken gebruik van de thuistesten.
In boostercampagnes is gevaccineerd. Daarnaast kunnen inwoners altijd terecht voor een aanvullende vaccinatie.

6.5 Sisa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 6.218.476					
JenV	**A12**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: A12/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
			€ 0	Nee	-€ 643.055	€ 661.155	Ja	
JenV	**A18**	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's** Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/01*	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18/02*	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) *Aard controle R* *Indicator: A18/03*			
		1	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0	€ 0			
		2	Hotels/centra	€ 0	€ 0			
		3	Overige specifieke meerkosten	€ 249.439	€ 249.439			
		4	Overige Meerkosten	€ 218.243	€ 218.243			
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/04*	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/05*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18/07*		
			€ 467.682	Nee	Eerste opvang ontheemden is nog niet ten einde gekomen	Ja		

6.6 Bijlage met gerealiseerde baten en lasten per taakveld

VRLN dient als gemeenschappelijke regeling de baten op het taakveld overhead te verdelen naar de overige taakvelden. Deze verdeling is uitgevoerd op basis van de verhouding van de gemeentelijke bijdragen van de betreffende programma's.

Het taakveld Crisisbeheersing en Brandweer is opgebouwd uit de twee programma's Veiligheid. Het taakveld Volksgezondheid betreft het programma Gezondheid, met uitzondering van het programmaonderdeel Toezicht houden. Dit programmaonderdeel valt onder het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie.

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld *(bedragen in duizenden euro's)*

110419

Taakvelden gemeenten		Gerealiseerde baten	Gerealiseerde lasten
0.	**Bestuur en Ondersteuning**		
0.4	Overhead	0	18.367
Subtotaal taakveld Bestuur en Ondersteuning		**0**	**18.367**
1.	**Veiligheid**		
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	45.935	37.480
Subtotaal Veiligheid		**45.935**	**37.480**
6.	**Sociaal Domein**		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	897	756
Subtotaal Sociaal Domein		**897**	**756**
7.	**Volksgezondheid en Milieu**		
7.1	Volksgezondheid	56.127	45.390
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		**56.127**	**45.390**
Totaal		**102.959**	**101.993**

Verdeelprincipe van de programma's naar de taakvelden:
Van de baten van Bestuur en Ondersteuning wordt 44,82% verdeeld naar Veiligheid, 0,90% naar Sociaal Domein en 54,28% naar Volksgezondheid en Milieu. De verdeling is gebaseerd op de verhouding van de lasten van de verschillende taakvelden.

6.7 Bijlage met toelichting op langlopende verplichtingen

De veiligheidsregio is voor een aantal jaren verbonden aan, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een toelichting op langlopende verplichting met een inkoopwaarde boven € 100.000.

- Voor levering van gas en elektra zijn met ingang van 1 januari 2019 overeenkomsten gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2022. De prijs is afhankelijk van marktomstandigheden en verbruik. De ingeschatte kosten bedragen ca. € 500.000 per jaar. Met ingang van 1 januari 2023 is een nieuwe overeenkomst gesloten met een duur van vier jaar, tot en met 31 december 2026. De ingeschatte kosten bedragen ca. € 950.000 per jaar.
- Voor het schoonmaakonderhoud is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 april 2019 voor de duur van acht jaar inclusief opties tot verlenging tot en met 1 april 2027. De verplichting bedraagt ca. € 550.000 per jaar.
- Voor de levering van consultants en implementatie van de salarisapplicatie is met ingang van 28 juni 2016 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 150.000.
- Voor de levering van consultants en implementatie van het financieel pakket is met ingang van 30 juni 2017 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 75.000.
- Voor het leveren van hardware is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 december 2021 voor een duur van vier jaar tot en met 30 november 2025. De verplichting bedraagt ca. € 600.000 per jaar.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor de levering van licenties. De overeenkomst heeft een looptijd van twee jaar, met een optie tot drie keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 500.000.
- Voor het leveren van medische ge- en verbruiksartikelen en onderhoud en kalibratie van medische meetmiddelen is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 juli 2021 voor een duur van twee jaar tot en met 30 juni 2023. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 120.000.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor het beschikbaar stellen van tankkaarten voor voertuigen in eigen beheer. De overeenkomst is per 1 maart 2019 ingegaan en loopt tot 1 maart 2023, met een optie tot een verlenging van vier jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 350.000.
- Voor de digitale dossiervorming JGZ is met ingang van 1 oktober 2017 een overeenkomst gesloten. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar, met een optie tot vijf keer een verlenging van twaalf maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 350.000.
- In 2019 is een overeenkomst gesloten voor de levering van vaccins. De overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2020 voor een duur van drie jaar tot en met 31 december 2023. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 300.000.
- Met ingang van 1 oktober 2021 is een huurovereenkomst gesloten voor de levering van Multifunctionals. De overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca.€ 150.000 per jaar.

- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor een aansprakelijkheidsverzekering. De verzekering is ingegaan op 1 januari 2019 en loopt tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 150.000 per jaar.
- In 2018 is een overeenkomst gesloten voor de brand- en wagenparkverzekering. De verzekeringen zijn ingegaan op 1 januari 2019 en lopen tot en met 31 december 2021, met een optie tot drie keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- Voor onderhoud van voertuigen en installaties is een overeenkomst gesloten met ingang van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2022. De verplichting bedraagt ca. € 500.000 per jaar.
- In 2021 is een overeenkomst gesloten voor keuring en onderhoud van brandweermaterieel. De overeenkomst gaat in op 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.
- Met ingang van 1 januari 2019 is een overeenkomst gesloten voor de brandweer specifieke eendaagse trainingen. De overeenkomst heeft een looptijd van 2 jaar met een optie tot twee keer verlenging van twaalf maanden. Er is gebruik gemaakt van de optie om de overeenkomst te verlengen tot 31 december 2022. De verplichting bedraagt ca. € 200.000 per jaar.
- Per 1 april 2022 is een overeenkomst gesloten voor inhuur van flexibele arbeid. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar, met een optie tot vier keer verlenging van twaalf maanden. De verplichting bedraagt ca. € 300.000 per jaar.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De accountant brengt in april 2023 het controleverklaring uit.
Uit het concept accountantsverslag d.d. 31 maart 2023 blijkt dat de accountant bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid en rechtmatigheid afgeeft.

Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BCO	Bron- en contactonderzoek
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BMR	Bof, mazelen en rode hond
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CERT	Computer Emergency Response Team Zorg
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DTP	Difterie, tetanus en polio
Fido	Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	GeneeskundigeHulpverleningsOrganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HPV	Humaan Papillomavirus
ICS	In Control Statement
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IKB	Individueel keuzebudget
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LOAV	Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's
MCU	Mobiele Commando Unit
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOI	Mobiel Operationeel Informatiesysteem
MOTO	Multi Opleiden Trainen & Oefenen
NAZL	Netwerk Acute Zorg Limburg
PfZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Prio	Prioriteit
RBOP	Repressief Brandweer Organisatieplan
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
STEC's	Shigella Toxine producerende E. coli's
TBC	Tuberculose
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VPB	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wpg	Wet publieke gezondheid

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Jaarverantwoording 2022 in één oogopslag

Veiligheidsregio Limburg-Noord bevordert de gezondheid en veiligheid en bestrijdt rampen en crisissen in de regio Limburg-Noord. Door bundeling van krachten van GGD, brandweer, 15 gemeenten en andere partners zijn we op weg naar de gezondste en veiligste regio. De gezondste en veiligste regio realiseren we samen.

GGD Limburg-Noord

Publieke gezondheidszorg **jeugd**

- 85.773 kinderen 0-18 jaar
- 4.358 geboortes
- 72.863 consulten
- 19 consultatiebureau's
- 70.012 vaccinaties Rijksvaccinatieprogramma
- 3.456 vaccinaties maternale kinkhoest

Publieke gezondheidszorg **algemeen**

- 24 tbc patiënten behandeld en/of begeleid
- 61 tbc geïnfecteerden behandeld
- 3.394 consulten seksuele gezondheid
- 4.847 reisconsulten
- 6.079 reisvaccinaties
- 185 adviezen medische milieukunde
- 633 lijkschouwingen en 310 euthanasieverklaringen
- 88 inspecties technische hygiënezorg
- 811 inspecties kinderopvang

BRANDWEER Limburg-Noord

Risicobeheersing

- 353 adviesaanvragen externe veiligheid
- 10 BRZO inspecties
- 1.327 adviezen bij trajecten bouwvergunningen
- 725 gebruikscontroles
- 253 adviezen brandveilig gebruik

Incidentbestrijding

- 30 brandweerposten
- 822 vrijwilligers
- 4.853 meldingen (2.754 prio 1 en 2.099 prio 2)

Preparatie

- 20-40 oefenmomenten per brandweermedewerker
- jaarlijks 200 opleidingsplekken

veiligheidsregio limburg-noord

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

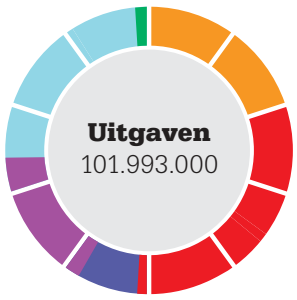
- 377 adviesaanvragen vergunning evenementen
- aanbod van minimaal 2 oefenmomenten per operationeel functionaris
- 24 Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedures (GRIP) 21 GRIP 1 en 3 GRIP 2

Omvang en samenstelling personeel

Personeel	Aantal	%
Werknemers	636	
FTE	531	
Fulltime	299	47
Parttime	337	53
Vast	554	87
Tijdelijk	82	13

255 40%	381 60%

Vrijwilligers	Aantal
Brandweer	822
774 94%	**48** 6%

UITGAVEN	
Publieke Gezondheid	20.051.000
Brandweerzorg	32.121.000
Crisisbeheersing	5.347.000
Overhead	17.442.000
Coronabestrijding	26.955.000
Storting reserves	77.000
TOTAAL	**101.993.000**

INKOMSTEN	
Gemeentelijke bijdrage:	
- Publieke Gezondheid	14.849.000
- Brandweerzorg	27.024.000
- Crisisbeheersing	4.453.00
- Overhead	12.660.000
BDUR inkomsten	6.218.000
Coronabestrijding	26.955.000
Overige inkomsten	8.624.000
Onttrekking reserves	2.175.000
TOTAAL	**102.959.000**

Specifieke inkomsten	
Coronabestrijding	26.955.000
Coördinatie eerste opvang ontheemden Oekraïne	468.000
Coördinatie crisisnoodopvang asielzoekers	20.000
TOTAAL	**27.443.000**

Alle bedragen zijn afgerond op 1000 euro.

veiligheidsregio
limburg-noord

Postbus 11
5900 AA Venlo
088 - 11 90 000
info@vrln.nl
www.vrln.nl

Gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten
t.a.v. de voorzitter

datum	12 april 2023	**behandeld door**	Claudia Knapen
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31881190288
ons kenmerk	UIT054368	**bijlage(n)**	3

onderwerp Begrotingswijziging 1 2023 en ontwerpbegroting 2024 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand bieden wij u begrotingswijziging 1 2023 en de ontwerpbegroting 2024 Veiligheidsregio Limburg-Noord voor zienswijze aan.

De ontwerpbegroting 2024 is opgesteld op basis van de Kaderbrief 2024. Deze Kaderbrief is in december 2022 aan u toegezonden, waarbij u de gelegenheid is geboden eventuele opmerkingen daarover kenbaar te maken.
Begrotingswijziging 1 2023 is de eerste wijziging van de door het Algemeen Bestuur d.d. 8 juli 2022 vastgestelde begroting 2023. De voorliggende wijziging heeft een wijziging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg.

Gemeentelijke zienswijze
Met in achtneming van de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt u de gelegenheid geboden om een zienswijze uit te brengen voordat besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de VRLN plaatsvindt op 7 juli 2023. De zienswijzetermijn loopt tot 6 juli 2023. Met het oog op tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u, indien mogelijk, vóór 15 juni 2023 uw eventuele zienswijze kenbaar te maken.

Loon- en prijsindexatie 2023
Bij het opmaken van de ontwerpbegroting 2024 woedt de oorlog in Oekraïne in al z'n heftigheid voort. Deze oorlog leidde tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijde economische ontwikkeling. De prijzen stijgen in West Europa hard en als gevolg daarvan in Nederland ook de lonen.

Op 28 februari 2023 is een principe akkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Bij VRLN zal sprake zijn van een gemiddelde loonkostenstijging van 9,54% in 2023. Daarnaast zijn er nog secundaire arbeidsvoorwaarden voorgesteld, die voor de VRLN tot een kostenstijging leiden. Bovenstaande leidt tot een extra gemeentelijke bijdrage vanaf 2023 van € 3,068 miljoen.

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo

t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 35 42 454

e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

De nieuwe cao voor de veiligheidsregio's is vergelijkbaar met de gemeentelijke CAO. In de gemeentelijke CAO is een gemiddelde loonverhoging van 7,14% voor 12 maanden afgesproken. Als dit percentage was toegekend voor 16 maanden waren de overlegpartners uitgekomen op 10,5%.
Ook is er sprake van een prijseffect. Het Kabinet heeft aangegeven bij voorjaarsnota 2023 het accres in het gemeentefonds te verhogen om de doorwerking van de prijsstijging op te vangen. In de begrotingswijziging 2023 nemen we een voorschot op deze verwachte verhoging. Voor de gemeentelijke bijdragen betekent dit een verhoging van € 1,436 miljoen.

Deze aanpassing van de loon- en prijsindex 2023 betekent een voorgestelde begrotingswijziging 2023 en heeft een structureel karakter voor de volgende begrotingsjaren. Deze aanpassing vormt daarmee, vooruitlopend op vaststelling begrotingswijziging 1 2023, de basis voor de concept ontwerpbegroting 2024.

Begroting 2024
De concept ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de kaderbrief 2024. Telkens wordt de jaarschijf van het begrotingsjaar op basis van de cijfers van het CBS aangepast. In deze systematiek is niet voorzien in een indexering van de meerjarenbegroting. In de gemeentelijke bijdrage is wel de doorwerking van de loon- en prijsindexatie 2023 die een structureel karakter heeft, verwerkt.

Naast de begrotingswijziging 1 2023, ontwerpbegroting 2024 treft u hierbij ook de begroting 2024 in één oogopslag aan.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

voorzitter,

A.S. Scholten

secretaris,

C.M. Angevaren

Begrotingswijziging nr. 1 van 2023 Veiligheidsregio Limburg-Noord

*(Bedragen * € 1)*

Categorie	Omschrijving	Begroting 2023	Verhoging	Verlaging	Begroting 2023 (na BW 1)
Baten					
3.4	Gemeentelijke bijdrage	60.500.000	4.504.870	0	65.004.871
3.4	Programma Gezondheid	4.085.233	216.761	0	4.301.994
3.4	Programma Brandweerzorg	5.676.379	290.662	0	5.967.041
3.4	Programma Crisisbeheersing	555.509	28.092	0	583.601
3.4	Overhead	1.139.587	75.920	0	1.215.507
	Algemene dekkingsmiddelen	350.000	0	0	350.000
6.0	Onttrekkingen aan reserves	625.409	0	0	625.409
	Totaal baten	**72.932.117**	**5.116.305**	**0**	**78.048.423**
Lasten					
3.4	Programma Gezondheid	19.159.240	1.373.602	0	20.532.842
3.4	Programma Brandweerzorg	33.431.318	2.311.970	0	35.743.288
3.4	Programma Crisisbeheersing	5.136.862	319.270	0	5.456.132
3.4	Overhead	14.710.660	1.111.463	0	15.822.123
	Onvoorzien	50.000	0	0	50.000
6.0	Toevoegingen aan reserves	444.037	0	0	444.037
	Totaal lasten	**72.932.117**	**5.116.305**	**0**	**78.048.422**
	Totaal verhoging / verlaging		**0**	**0**	
	Saldo baten en lasten		**0**		

Aansluiting begroting VRLN		Oorspronkelijk	Mutaties	Mutaties	Nieuw
Baten		72.932.117	5.116.305	0	78.048.423
Lasten		72.932.117	5.116.305	0	78.048.422

Begrotingswijziging 1 2023 heeft betrekking op de structurele doorwerking van de aanvullende loonkostenstijging 2023 en de aanvullende materiële kostenstijging 2023.
Daarnaast is een aantal specifieke baten van derden (bijdragen en subsidies) en de daarmee corresponderende lasten toegevoegd.

Gemeentelijke bijdragen 2023: 1e begrotingswijziging

(bedragen in euro's)

Gemeente	Bijdragen begroting 2023	Extra loonindexatie 2023	Extra prijsindexatie 2023	Bijdragen na wijziging 1 2023
Beesel	1.475.400	74.828	35.031	1.585.259
Bergen	1.624.721	82.401	38.577	1.745.699
Echt-Susteren	3.483.486	176.672	82.710	3.742.869
Gennep	2.072.669	105.120	49.212	2.227.002
Horst aan de Maas	5.019.530	254.576	119.181	5.393.288
Leudal	4.128.859	209.404	98.034	4.436.296
Maasgouw	2.621.462	132.953	62.243	2.816.658
Mook en Middelaar	545.815	27.682	12.960	586.457
Nederweert	1.877.325	95.213	44.574	2.017.112
Peel en Maas	4.784.358	242.649	113.597	5.140.604
Roerdalen	2.250.178	114.123	53.427	2.417.728
Roermond	7.244.672	367.429	172.014	7.784.115
Venlo	12.554.944	636.751	298.099	13.489.793
Venray	5.078.479	257.566	120.581	5.456.626
Weert	5.738.102	291.020	136.243	6.165.365
Totaal	**60.500.000**	**3.068.387**	**1.436.483**	**65.004.871**

veiligheidsregio limburg-noord

Begroting 2024

Versie: concept voor zienswijze gemeenteraden
Datum: 5 april 2023

Voorwoord

Met deze begroting stuurt het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) zowel de inhoudelijke als de financiële kaders, taken en activiteiten voor het jaar 2024.

Bij het opmaken van de ontwerp begroting 2024 woedt de oorlog in Oekraïne in al z'n heftigheid voort. Deze oorlog leidde tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijde economische ontwikkeling. In de activiteiten van de veiligheidsregio in 2023 en helaas waarschijnlijk ook 2024 zien we de effecten van de oorlog terug.

In 2020 is het beleidsplan VRLN 2020-2023 vastgesteld. Het beleidsplan voor 2024-2027 is op dit moment nog in ontwikkeling. Er zijn strategische visies voor 2022 tot en met 2030 ontwikkeld voor publieke gezondheid, brandweerzorg en crisisbeheersing. In de begroting 2024 zijn de visies vertaald naar het budgettair kader voor 2024.

De noodzaak de taakuitoefening van de veiligheidsregio's en de GGD'en te versterken is door de rijksoverheid vertaald in extra middelen.
Het kabinet trekt extra geld uit voor versterking van de pandemische paraatheid waarin het versterkingsprogramma van de GGD'en is opgenomen. Tevens is extra geld beschikbaar voor verbetering van de informatievoorziening in het kader van pandemiebestrijding.
Verder vergroot het kabinet de doeluitkering voor rampenbestrijding en crisisbeheersing om de crisisbeheersing te versterken. In de begroting 2024 zijn aanvullende rijksmiddelen vertaald naar het budgettair kader voor 2024.

De beleidsintensiveringen van VRLN zullen voor een belangrijk deel uit bovenstaande extra rijksmiddelen moeten worden gefinancierd. In het taakveld Publieke Gezondheid zijn voor de versterking van de medische milieukunde extra middelen opgenomen.
In het programma Brandweerzorg is een verhoging van het budget voor de kapitaallasten van de materiële voorzieningen opgenomen.

In 2023 is er sprake van een forse loon- en prijsstijging. VRLN kan deze autonome ontwikkeling niet in het budgettair kader opvangen en dat maakt het noodzakelijk een verhoging van de gemeentelijke bijdrage te vragen. Aan het Algemeen Bestuur leggen wij voor een wijziging van begroting 2023 en een indexeringsvoorstel in begroting 2024.

U mag er op vertrouwen dat onze veiligheidsregio paraat staat voor uw veiligheid en gezondheid.

Carolien Angevaren
Algemeen directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord

Inhoudsopgave

Deel A Algemeen 4

1 Algemeen 4

1.1 Verdeelsystematiek gemeentefonds 4
1.2 Financiële kaders 4

Deel B Beleidsbegroting 8

2 Programmaplan 8

2.1 Programma Publieke Gezondheid 8
2.2 Programma Brandweerzorg 17
2.3 Programma Crisisbeheersing 23
2.4 Programma Bedrijfsvoering/Overhead 29
2.5 Risk Factory 33

3 Paragrafen 34

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 34
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 37
3.3 Financiering 38
3.4 Verbonden Partijen 39
3.5 Vennootschapsbelasting 40

Deel C Financiële begroting 41

4 Overzicht baten en lasten 41

4.1 Baten en lasten per programma 41
4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten 42
4.3 Verdeling baten 44
4.4 Geprognotiseerde (meerjaren-)balans 44

5 Financiële positie 46

5.1 Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 46
5.2 Financiering 46
5.3 Investeringen 46
5.4 Reserves en voorzieningen 47
5.5 EMU-saldo 48

Bijlagen 52

1 Investeringen 52
2 Gemeentelijke bijdragen 54
3 Lijst van afkortingen 56

Deel A Algemeen

1 Algemeen

De begroting is opgesteld conform de door het Algemeen Bestuur op 14 december 2022 vastgestelde kaderbrief 2024.

1.1 Verdeelsystematiek gemeentefonds

Vanaf 1 januari 2023 wordt in het gemeentefonds een herzien verdeelmodel gebruikt. Het doel van de herziene verdeling is een stabiel verdeelmodel dat zo goed mogelijk aansluit bij de kosten van gemeenten. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen.
De fondsbeheerders hebben besloten het ingroeipad, het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien, te beperken tot 3 jaar. Eind 2025 wordt de invoering van het nieuwe model geëvalueerd.
De verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VRLN voor de programma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds-maatstaven. De verdeling van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg is voor een deel gebaseerd op een tweetal gemeentefonds-maatstaven voor het sociaal domein.
Voor de bijdrage Jeugdgezondheidszorg geldt dat 2024 het laatste ingroeijaar is voor de nieuwe verdeelsleutel. Vanaf 2025 betalen de gemeenten de bijdrage conform verdeelsleutel.
De actualisatie van de verdeelsystematiek gemeentefonds geeft voor de VRLN geen aanleiding de wijze waarop de bijdrage over de individuele gemeenten wordt berekend te wijzigen.

1.2 Financiële kaders

1.2.1 Algemene kaders

Aantal inwoners
Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt gerekend met het aantal inwoners op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2024 dus 1 januari 2023 gebaseerd op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek van 524.244 inwoners.

Renteomslag
In de begroting 2024 wordt gerekend met een renteomslag percentage van 2,25%. De ontwikkelingen op geld- en kapitaalmarkt geven aan dat dit percentage niet meer aansluit op de prijs die voor het aantrekken van geld wordt gerekend. Daar staat tegenover dat in het verleden afgesloten leningen tegen aan lagere prijs zijn aangetrokken. Het resultaat op de financieringsfunctie zal in vergelijking met voorafgaande jaren sterk afnemen.

Indexatie algemeen
Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader

behelst dat kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van VRLN liggen, worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.
Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden deze lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Loon- en prijsstijging
De onderhandelingen over een arbeidsvoorwaardenakkoord voor het personeel in dienst van de Veiligheidsregio's voor 2023 e.v. heeft op 28 februari 2023 tot een principeakkoord geleid. Er zal bij de VRLN sprake zijn van een gemiddelde loonkostenstijging van 9,54%. De werkgever heeft nadrukkelijk rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden (inflatie) en de effecten daarvan op de koopkracht voor het personeel. Daarnaast zijn in de secundaire arbeidsvoorwaarden voorstellen opgenomen die kostenverhogend uitpakken voor VRLN, te weten: vergoeding woon-werkverkeer is nieuw voor de VRLN en een verhoging van de vergoeding voor thuiswerken en gebruik internet. De inschatting is dat deze secundaire effecten leiden tot € 435.000 meerkosten.
Over de invoering van een vroegpensioen/RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) en een regeling voor ontheffing nachtdiensten gaan partijen in overleg om voor 1 mei 2023 te komen tot concrete voorstellen.

In 2022 zijn de prijzen door de leveranciers van VRLN aangepast. Het effect daarvan wordt in 2023 zichtbaar. Het Kabinet heeft aangegeven bij Voorjaarsnota 2023 het accres in het gemeentefonds te verhogen om de doorwerking van de prijsstijging 2022 op te vangen. Als VRLN willen we het percentage van de accresverhoging in het gemeentefonds als uitgangspunt voor een begrotingswijziging hanteren. Vooruitlopend hierop is in de ontwerp begroting 2024 opgenomen een stijging van de materiële kosten van 7%. In de vastgestelde begroting 2023 was al een index toegepast van 1,5% en is nu dus aanvullend 5,5% opgenomen. Voor 2023 is dit voor de gemeentelijke bijdrage een bedrag van € 1,436 miljoen.

Bovenstaande loon- en prijsstijging vertalen we naar een wijziging van de begroting 2023 en deze wijziging heeft een structurele doorwerking naar 2024.

Voor begroting 2024 sluiten we aan bij de door het Algemeen Bestuur vastgestelde indexeringssystematiek.
In de kaderbrief 2024 is de gemeentelijke bijdrage aangepast:
- indexatie loonstijging 2024 3,3% ten bedrage van € 1,3 miljoen en
- indexatie materiële kostenstijging 5,9% ten bedrage van € 1,4 miljoen.

De indexatiepercentages in de kaderbrief voor begroting 2024 zijn afgeleid van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (cijfer september 2022). In de lijn van de door Algemeen Bestuur vastgestelde indexeringssystematiek vindt op basis van het Centraal Economisch Plan (cijfer maart 2023) bijstelling in de ontwerp begroting 2024 plaats.

<u>Onvoorzien</u>
In de begroting 2024 is een bedrag opgenomen van € 50.000 voor onvoorzien en daarmee wordt voldaan aan het wettelijk vereiste.

1.2.2 Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Structureel tekort op budget kapitaallasten materieel brandweer
Vanaf 2015 is bekend dat het in de regionalisering van de brandweer overgedragen budget voor de kapitaallasten te laag is. Vrijwel direct na de regionalisering is begonnen de brandweerzorg efficiënt(er) te organiseren. De slagkracht en de hieraan gerelateerde capaciteit aan materieel is in de afgelopen jaren telkens weloverwogen naar beneden bijgesteld. Daarnaast is in 2017 een egalisatiereserve voor de kapitaallasten gevormd. De technologische ontwikkeling kent een hoog tempo. Voor een doelmatige inrichting van de brandweerzorg is het noodzakelijk het materieel tijdig te vervangen en daarbij te anticiperen op de technologische vernieuwing. Daarnaast zien we dat de prijsontwikkeling in deze sector hoog is. Op groot transport, tankautospuiten maar ook communicatie apparatuur zien we prijsstijgingen tot wel 30% ten opzichte van vijf jaar geleden.
Om het structurele tekort dat ontstaat op te vangen wordt het budget voor de dekking van de kapitaallasten stapsgewijs verhoogd met een bedrag van € 1.048.000 in 2027. Voor de begroting 2024 betekent dit een extra bijdrage van € 524.000. Met deze aanvullende bijdrage vanaf 2024 is het tevens mogelijk de verplichte technologische vernieuwing van het materieel te versnellen.

Versterking Medische Milieukunde
Verontreinigingen van de leefomgeving (milieuverontreinigingen zoals bodem, lucht, water en kwaliteit van het binnenklimaat, veehouderij) en klimaatverandering worden door instanties als de WHO gezien als de grootste bedreigingen voor de volksgezondheid. Deze bedreigingen kunnen zich op de lange termijn uiten, maar ook tijdens een incident. Het werkveld medische milieukunde binnen de GGD Limburg-Noord is met de komst van de Omgevingswet en nieuwe thema's, zoals klimaatverandering, energietransitie, verduurzaming en gezonde leefomgeving aan versterking toe.
Het taakgebied is kwetsbaar ingericht gezien de ambities van de GGD. Op dit moment worden de werkzaamheden door 1 vakspecialist gezondheid (milieugezondheidskunde) en 1 medewerker medische milieukunde uitgevoerd. Daarnaast is het team niet operationeel actief in de bestrijding van incidenten door het ontbreken van een Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). Deze taak is tegen betaling belegd bij de GGD Zuid-Limburg.
Om de rol van Medische Milieukunde te versterken, is het structurele budgettaire kader vanaf 2024 verhoogd met € 150.000.

De ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage van 2023 naar 2024 zijn het resultaat van bovenstaande bestuurlijke afwegingen.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2023 (Begroting)	60.500	S
Begrotingswijziging 2023 structurele doorwerking aanvullende loonkostenstijging 2023	3.068	S
Begrotingswijziging 2023 structurele doorwerking aanvullende materiële kostenstijging 2023	1.436	S
Gemeentelijke bijdrage 2023 na wijziging	65.005	S
Loonkostenstijging 2024	1.348	S
Materiële kostenstijging 2024	1.404	S
Medische milieukunde	150	S
Toename kapitaallasten materieel brandweer	524	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2024	**68.432**	

1.2.3 Algemene dekkingsmiddelen

VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie. Voor 2024 is dit saldo naar verwachting € 350.000.

Deel B Beleidsbegroting

2 Programmaplan

2.1 Programma Publieke Gezondheid

2.1.1 Wat willen we bereiken?

De overheid is er om de gezondheid van burgers te bewaken en om het individu te beschermen tegen gezondheidsrisico's van buitenaf waarop zijzelf niet of nauwelijks invloed hebben, zoals infectieziekte-uitbraken en de negatieve effecten van gedrag van anderen (meeroken, huiselijk geweld). Ook stimuleert de overheid gedrag dat de gezondheid bevordert. Publieke gezondheidszorg is een vorm van zorg waar mensen niet om vragen omdat ze klachten hebben (cure) of omdat ze ondersteuning nodig hebben (care). Publieke gezondheidszorg omvat de (door individuele burgers ongevraagde) zorg die de overheid aanbiedt om ziekte en gezondheidsschade van de gehele (of groepen in de) bevolking op te sporen en te voorkomen.

Manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid'
In 2021 is het manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid' opgesteld. Het manifest is leidend voor de gemeenten en de GGD: vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven. De inhoud van het manifest heeft een bredere reikwijdte dan het werk van de GGD: het gaat om een samenwerking met vele partners. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij bestaande overleg- en samenwerkingstafels.

De publieke gezondheidszorg blijft veranderen. Er duiken nieuwe infectieziekten zoals corona op en de rol van de inwoner/gemeenschap verandert. Ook de ideeën over de zorg en de verantwoordelijkheid van de overheid hierbij verandert. Als GGD kunnen wij ons vinden in de visie van Noord-Limburg met betrekking tot vitale gemeenschappen. De ontwikkelingen in de samenleving leiden tot nieuwe uitdagingen en mogelijkheden voor de publieke gezondheid. Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 de visie Publieke Gezondheid voor 2030 vastgesteld. In deze visie zijn 5 ambities opgenomen.

Ambitie 1: Investeren in een nieuwe generatie
GGD Limburg-Noord heeft als missie dat ieder kind zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeit. Wij hebben structurele aandacht voor preventie en in het bijzonder voor het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanaf het eerste moment van de zwangerschap tot 26 jaar.

Toename aantal kinderen
Na een periode van daling van het aantal kinderen in onze regio was in 2021 (gemiddeld 390 geboortes/maand) sprake van een geboortegolf. Het geboortecijfer over 2022 vlakt iets af maar ligt hoger dan in de periode voor 2021. De toename van het aantal kinderen vertaalt zich naar meer activiteiten vanuit de jeugdgezondheidszorg (JGZ). In 2023 volgen we hoe deze ontwikkeling zich voortzet.

Doorlopende preventielijn 0-2 jaar
Bestuurlijk is ingestemd met het regionaal implementeren van de Doorlopende preventielijn 0-2 jaar. Door te starten met de integrale aanpak bij 0-2 jaar, wordt een basis gelegd voor een doorlopende preventielijn waarbij aandacht is voor gezond opgroeien in Noord- en Midden-Limburg. Dit linkt met programma's als Kansrijke Start, Eerste 1000 dagen, Gezonde Basisschool van de Toekomst, LiFi en JOGG (Jongeren op gezond gewicht). Met gemeenten zijn hierover financiële afspraken gemaakt tot 2024.

Kei Gezond pilot in de gemeenten Roermond, Venlo en Horst aan de Maas
Samen met partijen als Maastricht Universitair Medisch Centrum, zorgverzekeraars CZ en VGZ en de GGD Zuid Limburg, werken we in ieder geval voor een periode van drie jaar samen binnen de provincie Limburg in een pilot Kei Gezond. Hierin worden maximaal 800 kinderen met een matig, sterk en extreem Gewichtsgerelateerd Gezondheidsrisico (GGR) en 500 kinderen met een licht verhoogde GGR ondersteund met passende hulp om het overgewicht terug te brengen, weerbaarder te worden en regie te pakken over hun eigen gezondheid.

Uitbreiding van MAZL naar Primair- en Middelbaar Beroeps Onderwijs
Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL) is een methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren. Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek vroegtijdig in beeld komt.
Tot 2024 wordt de inzet van MAZL op het MBO deels door de provincie vergoed (voor 18+). Voor de inzet van MAZL voor de doelgroep 18- op het MBO en voor een eventuele uitbreiding naar het primair onderwijs is nog geen financiële dekking. De inzet van MAZL in het Voortgezet Onderwijs is reeds geborgd in de begroting van de GGD.

Ambitie 2: Versterken van de gezondheidsbescherming
Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen.
GGD Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben.

Versterking Infectieziektebestrijding
Een versteviging van de reguliere infectieziektebestrijding is nodig om klaar te kunnen staan voor een komende pandemie. GGD'en zijn op dit moment onvoldoende geëquipeerd om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren. In opdracht van het Ministerie van VWS is er een programma opgezet gericht op het oplossen van urgente kwetsbaarheden voor pandemische paraatheid op de korte termijn. GGD'en vragen bij VWS subsidie aan via een Specifieke Uitkering (SPUK). De looptijd is 2 jaar (2023 en 2024).

Vaccinatievoorziening bij GGD'en
De versteviging van de infectieziektebestrijding kent ook een samenhang met het vaccinatiestelsel. Landelijk is er een principebesluit genomen op het organiseren van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en. Volwassenen kunnen bij de vaccinatievoorziening terecht voor vaccinaties, informatie en advies, het voeren van een gesprek over vaccineren (zoals in geval van twijfel of bij onderliggende aandoeningen) en het krijgen van de vaccinatie. De vaccinatievoorziening voor volwassenen voert regie op het vaccineren in de GGD-regio en kan verbindingen leggen met andere ketenpartners die betrokkenheid hebben bij het indiceren, voorlichten of zetten van vaccinaties, zoals huisartsen, JGZ-professionals en medisch specialisten. De vaccinatievoorziening voor volwassenen is regionaal het expertisecentrum op het gebied van vaccinatiezorg. Een nadere uitwerking van de plannen vindt plaats.

Versterking Forensische Geneeskunde
Het aantal lijk- en euthanasieschouwingen stijgt. In de periode 2017 t/m 2020 verrichtte GGD Limburg-Noord jaarlijks tussen de 650 en 720 lijk- en euthanasieschouwingen. In 2021 steeg dit aantal naar 868 schouwingen en dit aantal is in 2022 gestegen naar 943 schouwingen. Onderzocht wordt welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen. Meest voor de hand liggende oorzaak lijkt de vergrijzing. Te overwegen valt financiering per verrichting in te voeren voor lijk- en euthanasieschouwingen. Het budget beweegt dan mee met de productie. Zuid-Limburg volgt deze systematiek en ook de andere onderdelen van forensische geneeskunde kennen een financiering per verrichting. In 2018 is er een herberekening geweest van de gemeentelijke bijdrage voor lijk- en euthanasieschouwingen. Als we de productie-aantallen van 2018 als uitgangspunt nemen, vertaalt de productiestijging zich in een uitzetting van het budgettair kader met € 140.000 à € 150.000. Bij facturering gaat de generieke gemeentelijke bijdrage omlaag, want dan factureren we per verrichting naar de individuele gemeente. Voor deze wijziging in financiering moet administratief nog het een en ander worden ingeregeld. De bedoeling is om hiermee in 2023 te starten. De verlaging van de generieke gemeentelijke bijdrage wordt meegenomen in de wijziging van de begroting 2023 en vertaalt zich dan vervolgens in het structurele budgettaire kader.

Ambitie 3: Informatie laten werken voor publieke gezondheid
GGD Limburg-Noord zet in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Daarnaast zet de GGD zich in voor het toepassen van technologische innovaties. Dit alles met behoud van Informatieveiligheid.

Versterken monitoringsfunctie
Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept dit ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven. In onze monitoringstaak kan data inzicht bieden in de situatie en laten zien wat er mogelijk is of wat de effecten zijn van bepaalde besluiten. Dit betekent dat we zowel kwantitatief, kwalitatief en procesgericht (beleids)onderzoek doen. Sturen op data creëert maatschappelijke waarde als deze kennis wordt ingezet ter ondersteuning van ons gezamenlijke doel.

Ambitie 4: Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden
GGD Limburg-Noord zet zich in op de borging van publieke gezondheid binnen de publieke veiligheid.

Versterken van verbinding veiligheid en gezondheid
Wat publieke gezondheid en publieke veiligheid gemeen hebben, is een verantwoordelijkheid voor de hele samenleving, met tegelijkertijd risicogerichte aandacht voor groepen die kwetsbaar zijn, waaronder jeugd. Een belangrijke meerwaarde van de samenwerking tussen publieke gezondheid en veiligheid is meer gezamenlijk zicht krijgen op groepen die kwetsbaar zijn. Sociale veiligheid richt zich op risico's als huiselijk geweld, kindermishandeling, zedenzaken en onnatuurlijke dood. Het hele veld van sociale veiligheid is vanzelfsprekend breder dan uitsluitend deze aspecten van publieke gezondheid. Het draait om risico's van criminaliteit en overlast in alle verschijningsvormen. Ook gaat het om risico's binnen de sociale veiligheid die grootschalig optreden vragen. Dit ligt op het raakvlak met zowel fysieke veiligheid als publieke gezondheid. Het omvat risico's als verstoring openbare orde en maatschappelijke onrust, zowel reguliere als opgeschaalde publieke gezondheid.

Onbegrepen gedrag
In onze regio wordt door gemeenten gewerkt aan een sluitende aanpak voor personen met onbegrepen gedrag. ZonMW heeft subsidie beschikbaar gesteld.
De GGD komt personen met onbegrepen gedrag tegen in de arrestantenzorg, in het project Nu Niet Zwanger, in activiteiten in het kader van seksuele gezondheid en in de JGZ.
Daarnaast ligt er voor de GGD in het kader van de gezondheidsbewaking een taak op het gebied van monitoring en advisering. In het perspectief van 2024 willen we met gemeenten afstemmen hoe die taak ingevuld kan gaan worden.

Ambitie 5: Samenwerken aan een duurzame leefomgeving
GGD Limburg-Noord adviseert gemeenten om samen met haar partners, voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school, op het werk en in de vrije tijd, te creëren.

Versterking Medische Milieukunde
Verontreinigingen van de leefomgeving (milieuverontreinigingen zoals bodem, lucht, water en kwaliteit van het binnenklimaat, veehouderij) en klimaatverandering worden door instanties als de WHO gezien als de grootste bedreigingen voor de volksgezondheid. Deze bedreigingen kunnen zich op de lange termijn uiten, maar ook tijdens een incident. Het werkveld medische milieukunde binnen de GGD Limburg-Noord is met de komst van de Omgevingswet en nieuwe thema's, zoals klimaatverandering, energietransitie, verduurzaming en gezonde leefomgeving aan versterking toe.
Het taakgebied is kwetsbaar ingericht gezien de ambities van de GGD. Op dit moment worden de werkzaamheden door 1 vakspecialist gezondheid (milieugezondheidskundige) en 1 medewerker medische milieukunde uitgevoerd. Daarnaast is het team niet operationeel actief in de bestrijding van incidenten door het ontbreken van een Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). Deze taak is tegen betaling belegd bij de GGD Zuid-Limburg.
Om de rol van Medische Milieukunde te versterken, willen we het team uitbreiden met 1 fte vakspecialist en 0,5 fte GAGS. Om dit te kunnen realiseren, is een structurele uitbreiding van het budgettair kader van € 150.000 nodig.

2.1.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het programma Publieke Gezondheid bestaat uit drie onderdelen:

- Publieke gezondheidszorg voor de jeugd;
- Publieke gezondheidszorg algemeen en
- Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties.

In onderstaand schema staan de doelen en prestaties van de GGD opgenomen. Op deze wijze geven we inzicht in de activiteiten van de GGD in onze regio. Op lokaal niveau, dus voor de individuele gemeente, is voor 2024 een lokaal uitvoeringsplan beschikbaar.

2.1.3 Waar sturen we op?

Publieke gezondheidszorg voor de jeugd

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen in Limburg-Noord, inclusief de nieuwkomers.	Uitvoeren basispakket JGZ voor alle kinderen (86.000)	Aanbieden van contactmomenten (73.000 consulten, verdeeld over 19 fysieke consultatiebureaus) conform Landelijk Professioneel Kader en professionele richtlijnen.
Verkleinen gezondheidsverschillen	Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften	Aanbieden van extra contactmomenten.
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten, ouders en kinderen op het gebied van JGZ	Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	- Aanbieden zorg op maat. - Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten.
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1.000 dagen van het kind	- Uitvoeren pre- en perinataal aanbod. - Participatie JGZ preventieagenda. - Participatie Kansrijke Start.
Bestrijden van door vaccinatie te voorkomen infectieziekten op individueel en populatieniveau	Minimaal 95% van kinderen (WHO-norm) is gevaccineerd conform Rijksvaccinatieprogramma (RVP).	Uitvoeren RVP (70.000 vaccinaties), inclusief de 22 wekenprik voor zwangere vrouwen (3.500 vaccinaties).
Faciliteren beleidsontwikkeling publieke gezondheid jeugd	Informeren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid op basis van monitoring, rapportage en onderzoek	- Opstellen Integrale Jeugdrapportage. - Gezondheidsmonitor kind en jeugd. - Borgen jeugdgezondheidszorg in lokale uitvoeringsplannen

Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Deelname aan lokale coalities.
Continue verbetering van publieke gezondheidszorg voor de jeugd	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen.

Publieke gezondheid algemeen

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Het voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten	Signaleren en bestrijden van infectieziekten en monitoren vaccinatiegraad	- Afhandelen van meldingen van infectieziekten (minimaal 95% binnen de wettelijke normtijden) - Op specialisaties infectieziektebestrijding, tuberculose (30 patiënten met ziekteverschijnselen in behandeling en 60 geïnfecteerden zonder ziekteverschijnselen in beeld), seksuele gezondheid (3.500 consulten), reizigersadvisering (11.500 consulten, 15.000 vaccinaties): i. Preventieve en voorlichtingsactiviteiten geven zowel individueel als in groepsverband, als aan risicogroepen; ii. Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid; iii. Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten t.b.v. antibioticaresistentie en infectiepreventie; iv. Uitvoeren van bron- en contactonderzoek; v. Screening op en behandeling van infectieziekten.
Het beschermen van de bevolking tegen gezondheids-bedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en -omgeving	Signaleren van factoren die gezondheids-risico's met zich mee brengen en het bevorderen van een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	- Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen opstellen - Uitvoeren verdiepend onderzoek naar gezondheid en -gezondheidsrisico's - Uitvoeren forensisch geneeskundige zorg: i. Lijkschouw (700 maal) bij vermoeden niet-natuurlijke dood en euthanasie (275 verklaringen); ii. Forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken en kindermishandeling (1.500 maal); iii. Afname alcohol- en drugscontroles en medische arrestantenzorg (2.000 controles); iv. Opstellen letselbeschrijvingen (50 stuks). - (Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu en ruimtelijke ordening, als ook over de leefomgeving in

		relatie tot de gezondheid. Voorlichting over voorkomende gezondheidsbedreigende factoren, o.a. asbest, gewasbeschermingsmiddelen, eikenprocessierups, hitte, houtkachels en windmolens (200 maal). - Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (10 adviezen). - Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen.
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang en vergunde bedrijven	- Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven (KDV), buitenschoolse opvang (BSO), gastouderbureaus (GOB) en gastouders (GO) (800 jaarlijkse onderzoeken). - Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag nieuwe opvanglocatie. - Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO. - Inspecteren en adviseren van tattoo- en piercingshops, (tijdelijke) huisvestinglocaties vluchtelingen en statushouders en seksbedrijven (90 inspecties).
Continue verbetering van de algemene publieke gezondheidszorg	Signaleren kansen, ontwikkelingen en bedreigingen en samenbrengen van diverse informatiebronnen	Uitvoeren van verdiepend onderzoek en het adviseren over trends en ontwikkelingen.

Publieke gezondheid in crisissituaties

Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties
Regie op en voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening bij crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	Actuele informatie over de mate van voorbereiding en continuïteit in de zorgketen.
Bijdragen aan de borging van geneeskundige hulpverlening	Adviseert over crisisbeheersing om zorgcontinuïteit verstoring te beperken, als ook over risicobeheersing om crises te voorkomen	- Adviseren en bieden van ondersteuning t.a.v. crisisbeheersing aan partners in de zorgketen om een positieve bijdrage te leveren aan zorg continuïteit. - Bijdragen aan multidisciplinaire advisering over evenementen en infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven (mede in relatie met de nieuwe Omgevingswet).

Coördineren, aansturen en regisseren van de geneeskundige hulpverlening tijdens crisissituaties	Borgen van een kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie die 24/7 paraat is.	- Voldoen aan normen zoals vastgelegd in het Geneeskundig Crisisplan. - Continue beschikbaarheid van gekwalificeerde crisisfunctionarissen. - Uitvoeren van activiteiten voor ontwikkeling en blijvende vakbekwaamheid d.m.v. een actueel opleidingsplan. - Borging beschikbaarheid van materieel (vervoer, communicatiemiddelen en kleding) permanent op orde.
	Verbinden van geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid	- Informatiemanagement t.b.v. instellingen. - Realiseren van een systeem t.b.v. informatie uitwisseling in de zorgketen in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
	Visie zelfredzaamheid GHOR en veiligheidsregio ten uitvoering brengen	- Analyseren van zelfredzaamheid kwetsbare groepen. - Bieden van handelingsperspectieven tijdens rampen en crisis. - Adviseren van sociale netwerken en zorginstellingen rondom verminderd zelfredzamen.
Beperken van gezondheids-schade	Borgen opgeschaalde publieke gezondheids-processen en ondersteunen bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust	Inzetten van psychosociale hulpverlening, medische milieukunde, opgeschaalde infectieziektebestrijding en het opstarten van een gezondheidsonderzoek bij rampen. Als ook het adviseren van bevoegd gezag.

2.1.4 Wat kost het?

De lasten van het programma Publieke Gezondheid bedragen € 23,6 miljoen exclusief de toerekening van overhead. Dat is € 45 per inwoner. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 17 miljoen van de programmalasten. Dat is € 32 per inwoner.

Programma Publieke Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2024
Lasten	23.569
Baten	23.384
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**185**
Stortingen in reserves	2
Ontrekkingen van reserves	187
Geraamd resultaat	**0**

2.2 Programma Brandweerzorg

2.2.1 Wat willen we bereiken?

Visie op brandweerzorg
Het Algemeen Bestuur heeft in 2021 de visie op brandweerzorg vastgesteld. Deze visie is vertaald naar het Repressief Brandweer Organisatieplan (RBOP). Hierin zijn de lijnen voor de komende jaren vastgelegd:

- De behapbare basis;
- Risicogerichte specialismen;
- Flexibel repressief organisatiemodel;
- Gebiedsgerichte opkomsttijden in het volgende dekkingsplan;
- Toekomstbestendige brandweerzorg, met inachtneming van de ‘deeltijdrichtlijn’;
- Informatiegestuurd werken en continu ontwikkelen van onze kennis.

Hieronder staat een aantal strategische aandachtspunten verwoord.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers
In 2022 is duidelijk geworden dat het Nederlandse stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd en taakdifferentiatie niet vereist wordt door Europees recht. Vereiste is dat de rechtspositie van brandweervrijwilligers expliciet gebaseerd wordt op het concept van vrijwilligheid en het contrast tussen vrijwillige en beroeps brandweer wordt verscherpt. Voor Limburg-Noord betekent dit dat de huidige categorieën van geconsigneerde en gekazerneerde vrijwilligers, die vrijwilligheid en beroeps vermengen, in beginsel dienen te verdwijnen.
In 2024 zal de beroepscapaciteit verder ingevuld worden en verder gewerkt worden aan de behapbare basis.

Behapbare basis
Het in Limburg-Noord ontwikkelde concept ‘Behapbare basis’ sluit aan op de ontwikkelingen rondom de deeltijdregeling. De hoeveelheid en complexiteit van taken van de brandweer is sterk toegenomen. Maar het aantal incidenten waarbij écht ervaring opgedaan kan worden, is beperkt. Het is bijna onmogelijk dat iedere lokale brandweerpost elk incident zelfstandig kan bestrijden en beschikt over de benodigde kennis én ervaring. De keuzes ten aanzien van de personele capaciteit spitsen zich toe op de inrichting van de repressieve slagkracht en de organisatie van specialistische taken. Specialistische teams worden extra opgeleid en getraind met andere middelen en meer praktijkervaring. De lokale brandweerpost en het specialistisch team lossen samen het incident op.

2e loopbaanbeleid brandweer
In 2023 worden de eerste tussentijdse onderzoeksresultaten verwacht van het onderzoek naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties.
De vakbonden in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio’s (LOAV) hebben een akkoord bereikt om de uitvoering van het loopbaanplan voor de brandweerlieden te kunnen uitstellen tot dat de uitkomsten van het onderzoek gereed zijn.

Mogelijk dat de eerste resultaten al tot concrete acties in 2024 gaan leiden, maar het is afwachten wat deze onderzoeksresultaten gaan brengen.

Natuurbrandbestrijding
Naar verwachting gaat eind 2023 de volgende Interreg subsidie van start. In 2024 kan daarmee verder gebouwd worden aan de grensoverschrijdende samenwerking tussen bos- en natuurbeheer en brandweer. Onderdeel daarvan is ervaring opdoen met het pas operationeel geworden handcrewteam, een samenwerking tussen de regio's Zeeland, Zuid-Limburg, Midden- en West Brabant, Brabant-Noord, Brabant Zuid-Oost en Limburg-Noord.

Informatiegestuurd werken
Informatiegestuurd werken is een uitgangspunt voor brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid. Data-analyse helpt om je koers te bepalen. Patronen in data vormen de basis van kwalitatief betere besluiten. Op het gebied van informatietechnologie zijn de ontwikkelingen in volle gang. We kunnen via drones en satellieten en met dashcams real time beelden maken. Zo verzamelen we steeds meer informatie over incidenten, terwijl hulpverleners nog onderweg zijn. Voor 2024 staat onder andere de vervanging van twee commando haakarmbakken door één multidisciplinaire commando unit op de agenda. Daarmee beschikken we over een moderne unit die het proces van informatiemanagement optimaal kan ondersteunen.

Huisvesting
De keuzes ten aanzien van huisvesting zijn nog niet allemaal uitgekristalliseerd. De samenvoeging van de posten Heythuysen en Roggel is in voorbereiding en is reeds in het budgettair kader verwerkt. De centrumpost in Venray wordt aangepast en dat brengt hogere lasten (€ 85.000) met zich mee. De kazerne in Roermond wordt verplaatst, omdat deze post niet meer voldoet aan de duurzaamheidseisen. Het afstoten van panden in Roermond en Venlo met hoge onderhoudslasten moet de budgettaire ruimte voor onderhoud en nieuwbouw opleveren.

2.2.2 Wat gaan we daarvoor doen?
Het programma Brandweerzorg bestaat uit drie onderdelen:
- Risicobeheersing;
- Incidentbestrijding;
- Preparatie.

Risicobeheersing
Gemeenten willen een veilige woon- en leefomgeving voor hun inwoners. Sociale veiligheid is daarbij een belangrijk aandachtsveld, maar ook doelen op het vlak van de fysieke veiligheid zoals vermindering van het aantal incidenten en calamiteiten zijn voor gemeenten erg belangrijk. Ook zetten zij in op versterken van de betrokkenheid en vergroting van het zelfoplossend vermogen van hun inwoners en ondernemers.
Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven. In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten. Als onderdeel van de veiligheidsketen richt risicobeheersing zich onder meer op het mogelijk maken van een veilige en effectieve inzet van de hulpdiensten bij

calamiteiten. De regio werkt vanuit het begrip ‘meerlaagse veiligheid’ waarbij in iedere fase van het realiseren van een ruimtelijke ontwikkeling of bouwwerk een passend instrument ingezet kan worden om fysieke veiligheid te vergroten. Risicobeheersing adviseert tevens over bereikbaarheid en aanwezige bluswatervoorzieningen zodat hulpdiensten effectief op kunnen treden bij calamiteiten.

Het programmaonderdeel risicobeheersing bestaat uit meerdere taakvelden (hieronder A t/m E).

A Ruimtelijke veiligheid
De veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico’s. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routering gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig ondernemen. Doel is om in een zo vroeg mogelijk stadium veiligheidsrisico’s in beeld te brengen en mee te laten wegen in beleidskeuzes die gemaakt worden.

B Industriële veiligheid
De veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico’s. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies op het gebied van opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO (Besluit Risico Zware Ongevallen).

C Bouwveiligheid
De veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten bij bouwvergunningtrajecten: over te nemen bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controles tijdens en na de bouw maken deel uit van deze werkzaamheden.

D Gebruiksveiligheid
De veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen. Hiertoe behoort de advisering omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik, de advisering en het toezicht bij grootschalige en risicovolle (B- en C-) evenementen en het toezicht op brandveilig gebruik.
Daarnaast voert de veiligheidsregio activiteiten uit specifiek gericht op het verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen. Concrete activiteiten zijn de ervaringsprogramma’s binnen de Risk Factory voor scholieren, zorginstellingen, het voorlichten en trainen van kwetsbare groepen en het trainen van ambassadeurs (bij voorkeur door het opzoeken van een structurele samenwerking met zorgorganisaties en woningcorporaties).
Specifiek onderdeel binnen gebruiksveiligheid is *Brandveilig Leven*, waarbij specifiek aandacht gegeven wordt aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven.

E Onderzoek en beleid
Binnen risicobeheersing verzorgt VRLN de beleidsvoorbereiding (of levert een bijdrage aan) op diverse terreinen en onderwerpen.

Incidentbestrijding
De veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen).
De veiligheidsregio beschikt hiervoor over 30 brandweerposten. Het werk wordt uitgevoerd door beroepsmedewerkers (24 uursdienst en dagdienstmedewerkers) en ongeveer 800 vrijwilligers.
Naast de basiszorg omvat incidentbestrijding ook het grootschalig en specialistisch optreden van de brandweer. Bij incidenten van grotere omvang is het aspect van slagkracht van belang. Aan de hand van het provinciaal risicoprofiel en de hierin genoemde incidenttypen is bepaald hoe groot de slagkracht minimaal moet zijn. Voor het bestrijden van complexe incidenten beschikt de brandweer over specialistische teams die de lokale posten ondersteunen met extra kennis, ervaring en uitrusting.

Preparatie
De kwaliteit van de operationele brandweerzorg is sterk afhankelijk van de vakbekwaamheid van de medewerkers, de inzetbaarheid van het materieel en de operationele voorbereiding. Deze aspecten zijn verenigd binnen het onderdeel Preparatie.
Vakbekwaamheid bestaat uit het opleiden (vakbekwaam worden) en oefenen (vakbekwaam blijven) van het brandweerpersoneel. Het onderdeel materieel is gericht op het onderhoud en aankoop van materieel van de brandweer. Operationele voorbereiding verzorgt alle procedures en data zoals die nodig zijn binnen Brandweerzorg en is de verbindende schakel naar de ketenpartners en meldkamer.

Speciaal te benoemen activiteiten voor 2024 zijn:
- Zoveel als mogelijk voldoen aan de grote opleidingsvraag van nieuwe vrijwilligers.
- Opleiding en training specialistische teams.
- Invoering gebiedsgerichte opkomsttijden.
- Grote aanbestedingen materieel.
- Uitvoering RBOP 3.0.
- Ontwikkelingen conform Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) zoals genoemd in het “beleids- en bestedingsplan 2020-2024 meldkamers”.
- Inzet vrijwillig en beroeps instructeurs in balans.
- Leiderschapstrajecten vrijwillige posten

2.2.3 Waar sturen we op?

Risicobeheersing

Ruimtelijke veiligheid
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om omgevingsrisico’s te beperken en te beheersen.

Indicatoren
• 250-300 adviesaanvragen externe veiligheid

Industriële veiligheid
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om industriële risico's te beperken en te beheersen.

Indicatoren
• 10-20 aanvragen milieuvergunning • 12 BRZO-inspecties

Bouwveiligheid
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten.

Indicatoren
• 900 adviesrapporten • 20 controles

Gebruiksveiligheid
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften bij het gebruik van bouwwerken en bij evenementen.

Indicatoren
• 1.500 gebruikscontroles • 300 adviezen brandveilig gebruik • 300 adviezen evenementenadvisering

Onderzoek en beleid

Indicatoren
• Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid. • Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten en posten met een SI-2T (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).

Incidentbestrijding
Een parate brandweerorganisatie die adequaat en voldoende snel reageert op de gemiddeld 4.000 meldingen per jaar (waarvan 2.500 prio 1 en 1.500 prio 2).

Indicatoren

- Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.
- Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten en posten met een SI-2T (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).

Preparatie

Een goed geoefende, voorbereide en toegeruste brandweerorganisatie, conform landelijk vastgestelde standaarden. Jaarlijks zijn er leergangen voor gemiddeld 200 medewerkers en vrijwilligers, met als hoofdmoot de leergangen manschap, chauffeur, pompbediener en bevelvoerder. Jaarlijks zijn er 20 tot 40 reguliere oefenmomenten voor elke brandweermedewerker (vrijwilligers en beroeps).

Indicatoren

- Alle ruim 850 operationeel inzetbare medewerkers voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid.
- Actuele planvorming, objectinformatie, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplan.
- De kazernes voldoen aan onderhoudsniveau 3 van de NEN2767-norm.
- Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.

2.2.4 Wat kost het?

De lasten van het programma Brandweerzorg bedragen € 38,0 miljoen (exclusief toerekening overhead). Dat is € 72 per inwoner. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 31,7 miljoen van de programmalasten. Dat is € 60 per inwoner.

Tabel programma Brandweerzorg *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2024
Lasten	37.980
Baten	37.980
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**0**
Stortingen in reserves	0
Ontrekkingen van reserves	0
Geraamd resultaat	**0**

2.3 Programma Crisisbeheersing

2.3.1 Wat willen we bereiken?

Visie Crisisbeheersing 2030
De VRLN heeft een visie op crisisbeheersing in 2030 vastgesteld. We onderscheiden een aantal pijlers, te weten:

- crisisbeheersing en de burger;
- crisisbeheersing en informatie;
- grenzeloze crisisbeheersing.

De ontwikkelingen in crisisbeheersing volgen elkaar snel op. Een van de bestemmingen voor de extra toegekende BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding) gelden is informatievoorziening binnen crisisbeheersing. Dit wordt een van de hoofdthema's de komende jaren.

In 2024 willen we een stap zetten naar een meer dynamische methodiek voor het regionale risicoprofiel, waardoor er met meer regelmaat een bestuurlijke dialoog gevoerd kan worden over prioriteiten binnen crisisbeheersing.

Gemeentelijke processen
Ongeveer 300 functionarissen in onze regio verdeeld over 17 sleutelfuncties in 14 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools vertegenwoordigen samen de gemeenten en zorgen voor bevolkingszorg. Het Veiligheidsberaad wil een landelijk kwaliteitsniveau voor bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie vastleggen. Vanuit VRLN zullen we in samenspraak met onze deelnemende gemeenten een bijdrage leveren aan het inkleuren van het kwaliteitsniveau.

Veiligheid Informatie Knooppunt
VRLN ontwikkelt samen met de zes zuidelijke veiligheidsregio's (Limburg-Noord, Zuid Limburg, Brabant-Zuidoost, Brabant-Noord, Midden- en West-Brabant en Zeeland) een Veiligheid Informatie Knooppunt (VIK). Deze innovatie wordt voor een belangrijk deel met subsidies gefinancierd. Informatiegestuurd werken vormt de basis voor moderne crisisbeheersing. Nieuwe informatiebronnen en nieuwe (digitale) toepassingsmogelijkheden en systemen vragen om voortdurende innovatie.

Grensoverschrijdende samenwerking
Begin 2023 werd in het nieuwe Interegg VI-A Programm Deutschland-Niederlande subsidie aangevraagd voor het versterken van de internationale samenwerking. Hierover vindt veelvuldig overleg plaats met de Euregio Rijn-Maas-Noord, die constructief ondersteunen bij de totstandkoming van de aanvraag. VRLN is leadpartner en vanuit Nederland sluiten de drie Gelderse veiligheidsregio's aan. Vanuit Duitsland gaat het om de Kreisen Viersen en Kleve.Voor de samenwerking met België vinden verkenningen plaats (samen met EMRIC namens Veiligheidsregio Zuid Limburg en Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost) met Hoofd Noodplanningsdienst Belgisch Limburg.

2.3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het programma Crisisbeheersing bestaat uit drie onderdelen:

- Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking en GHOR;
- Gemeentelijke processen;
- Meldkamer.

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking en GHOR

Het onderdeel crisisbeheersing voert de multidisciplinaire taken uit. Dit onderdeel is primair verantwoordelijk voor de multidisciplinaire kernfuncties, ruimtes, (informatie)voorzieningen en wettelijke planfiguren en heeft een regierol in de samenwerking met de (keten)partners.
Crisisbeheersing:

- onderhoudt daartoe de benodigde contacten, netwerken en convenanten met partners en buurregio's in binnen- en buitenland;
- informeert en adviseert burgers, partners en bestuur omtrent risico's en maatregelen, onder andere door monitoring en analyse van kwetsbaarheden en dreigingen, risicocommunicatie, evenementenadvies en participatie in de Risk Factory;
- ontwikkelt en beheert gezamenlijke plannen, (opschaling)procedures, informatievoorziening, multidisciplinaire piketten, pools, ruimtes en andere (digitale) resources;
- coördineert de multidisciplinaire voorbereiding, informatie-uitwisseling, vakbekwaamheid en daadwerkelijk optreden van betrokken diensten en (keten)partners en
- bewaakt de kwaliteit van de crisisbeheersing middels monitoren, evalueren en leren.

De GHOR is belast met de coördinatie, voorbereiding, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Doelstelling is dat de geneeskundige partners naadloos kunnen opschalen van reguliere naar opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende keten kunnen optreden, zodat slachtoffers van rampen en crises optimale zorg kan worden geboden. Daarvoor zijn enerzijds afspraken (convenanten) met partners van belang. Anderzijds is een goede relatie met de partners op alle niveaus minstens zo belangrijk.
Een specifieke activiteit vormt de geneeskundige advisering bij evenementen.

Informatiemanagement GHOR

Landelijk gezien is informatieontsluiting en toegankelijkheid van informatie, mede ten behoeve van ketenpartners, in doorontwikkeling. De GHOR Limburg-Noord heeft zich versterkt met een specialist informatiemanagement en een adviseur informatievoorziening om daarbij aan te kunnen sluiten. Het informatiemanagement wordt in de komende jaren doorontwikkeld.

Activiteiten 2024

- Update risicoprofiel

In 2023 is de update van het provinciale risicoprofiel voorzien. Daarin willen we een stap zetten naar een meer dynamische methodiek, waardoor er met meer regelmaat een bestuurlijke dialoog gevoerd kan worden over prioriteiten binnen crisisbeheersing.

- Versterking van de netwerk- en regierol

Naar aanleiding van de adviezen die door de commissie Evaluatie Wet veiligheidsregio (Wvr) zijn gedaan ten aanzien van rol en positie van de GHOR, bevolkingszorg en crisiscommunicatie in crisisbeheersing. We gaan gezamenlijk met GHOR en Oranje Kolom op zoek naar synergie. Daarnaast richten we onze inspanningen op extern netwerkmanagement, zowel regionaal als nationaal en internationaal.

- Informatiegestuurd werken

Dit is de basis voor moderne crisisbeheersing. We bouwen verder op het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK) (de 2e fase) en in Zuid-6-verband aan producten voor informatiegestuurde veiligheid en structurele innovatie. Dit vergt naast de incidentele investeringen die deels middels subsidies worden ingezet ook in toenemende mate structurele middelen voor beheer en borging.

- Ketenmanagement en informatiemanagement

Multidisciplinair maar ook specifiek binnen de GHOR worden deze thema's verder doorontwikkeld. Informatiemanagement met name in de preparatiefase, met aandacht voor regievoering op het informatienetwerk, -proces en -producten. De GHOR werkt hierbij samen met en draagt bij aan multidisciplinair informatiemanagement en creëert voor de witte keten een ‘single source of truth’.

- Betrokkenheid inwoners

In 2022 startten we mede vanuit de evaluatie Hoogwater met trajecten om de verbinding met de inwoners voor, tijdens en na de crisis structureel te verbeteren. De verwachting is dat deze trajecten in 2024 hun toepassing in de volle omvang gaan krijgen. Daarmee wordt tevens geïnvesteerd in de versterking én ontschotting van risico- en crisiscommunicatie.

- Doorontwikkeling van de crisisorganisatie

In het licht van de evaluatie Wvr, de visie op crisisbeheersing en het programma versterking crisisbeheersing worden vanaf 2022 verdere aanpassingen aan de crisisorganisatie verwacht. Ook evaluatiepunten uit diverse crises tot dan toe worden hierin meegenomen, mogelijk leidend tot een aanpassing in het regionaal crisisplan in 2023 of 2024.

Gemeentelijke processen

De Oranje Kolom (gemeentelijke crisisorganisatie) is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen Bevolkingszorg tijdens een crisis. Deze processen zijn: crisiscommunicatie, publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement en ondersteuning (bestuurlijk, juridisch en facilitair). De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen. Dit gebeurt door opleidingen en deelname aan mono- en multidisciplinaire trainingen en oefeningen. De Oranje Kolom valt inhoudelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris en functioneel onder de veiligheidsregio (werkgeverschap).

Voor de Oranje Kolom zijn ongeveer 290 functionarissen actief, verdeeld over 17 sleutelfuncties in 14 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools. Gemeentelijke functionarissen komen zo’n 300 keer per jaar in actie.

Passend binnen de landelijke toekomstagenda zal de Oranje Kolom blijven werken aan de positionering van het proces bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio. Daarbij blijven wij continu werken aan de (bestuurlijke) verbinding tussen de 15 gemeenten en hun medewerkers.

- Crisiscommunicatie

In het kader van de versterking van crisiscommunicatie wordt verder ingestoken op het concept van ‘continu communiceren’ waarbij de focus komt te liggen op een vloeiende overgang van corporate-, naar risico-, naar crisiscommunicatie en weer terug. De nieuwe website met ‘liveblog’-functionaliteit is hier een eerste stap in. De nieuwe persinformatietool (PINT) is hier het vervolg op.

- Operationele inzetbaarheid

Vanwege interne organisatieontwikkelingen en de continue externe adaptatie aan nieuwe en ‘ongekende’ crises blijft vakbekwaamheid van gemeentefunctionarissen onze topprioriteit. Bij alle processen staat zelfredzaamheid en burgerhulpverlening centraal. De vanzelfsprekendheid van het proces ‘Nafase’ voor partners blijft daarbij een aandachtspunt.

- Verstevigen nevenfunctie

Wij blijven werken aan het vergroten van de aantrekkingskracht van de crisisnevenfuncties voor gemeenteambtenaren en aan de inbedding van bevolkingszorgrollen in de bestaande gemeentelijke functieprofielen. Dit heeft onze dagelijkse aandacht.

Meldkamer

De meldkamerfunctie is voor Limburg-Noord belegd bij de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg. Het technisch beheer hiervan is per 2020 overgedragen aan de LMS. Het personele beheer voor brandweer (centralisten) en crisisbeheersing (calamiteitencoördinatoren) is overgedragen aan Veiligheidsregio Zuid Limburg. Regie en kaderstelling is echter een gedeelde verantwoordelijkheid voor beide veiligheidsregio's. De calamiteitencoördinatoren functioneren in dit kader als vooruitgeschoven post van crisisbeheersing op de meldkamer, met verschillende taakaspecten:

- warm ten behoeve van 24/7 geborgde eenhoofdige multidisciplinaire leiding en delen van multidisciplinaire incidentinformatie;
- lauw ten behoeve van de operationele informatievoorziening rond kwetsbaarheden, dreigingen en omgevingsbeelden in de regio en
- koud ten behoeve van een aantal multidisciplinaire voorbereidingstaken op de meldkamer (opleiding, oefening, procedures etc.).

Op landelijk niveau zijn budgetten voor de LMS beschikbaar gesteld en daarvoor is budget afgeroomd bij de partners en dus ook bij de veiligheidsregio’s. We gaan er vanuit dat er geen aanvullende bijdrage van VRLN wordt gevraagd.

2.3.3 Waar sturen we op?

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking en GHOR

Crisisbeheersing draagt zorg voor actuele plannen, snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers, belast met GHOR- en multidisciplinaire processen crisisbeheersing. Daarvoor worden onderstaande inspanningen (indicatoren) geleverd.

Indicatoren

Evenementen advisering Risicobeheersing:

- Op alle adviesaanvragen in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement (ongeveer 325 per jaar) is advies uitgebracht binnen 10 werkdagen, ingaand vanaf het moment dat een adviesverzoek met complete aanvraag is ingediend.

Voorbereiding:

- Tenminste 90% van multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie wordt tenminste eenmaal per 3 jaar gecontroleerd op actualiteit waarbij de versiedatum wordt aangepast.
- Met alle structurele partners en buurregio's is jaarlijks contact en zijn afspraken vastgelegd.
- Het MOTO-aanbod (multidisciplinair opleiden-trainen-oefenen) voorziet in tenminste 2 oefenmomenten per functionaris per jaar.
- (M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.
- De paraatheid en vakbekwaamheid van GHOR-functionarissen en multi-functionarissen is actueel en inzichtelijk.
- De GHOR heeft inzicht in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorziening en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.

Crisisbestrijding:

- Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd uit het Regionaal Crisisplan aangevangen met hun werkzaamheden.
- Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd uit het Regionaal Crisisplan met het eerste overleg.

Evalueren en leren:

- Alle GRIP-incidenten en aanvullend de multidisciplinaire gebeurtenissen waarvoor dit gevraagd wordt, worden geëvalueerd en verwerkt in een periodieke nieuwbrief.
- Jaarlijks wordt op basis van alle evaluaties een trendanalyse met leer- en verbeterpunten gegenereerd en vastgesteld.

Gemeentelijke processen

Indicatoren

Operationele voorbereiding:

- Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.
- Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.
- Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.

Incidentbestrijding:

- In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.

2.3.4 Wat mag het kosten?

De lasten van het programma Crisisbeheersing bedragen € 6,0 miljoen (exclusief toerekening overhead). Dat is € 11 per inwoner. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 5,1 miljoen van de programmalasten. Dat is € 10 per inwoner.

Tabel programma Crisisbeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2024
Lasten	5.956
Baten	5.662
Algemene dekkingsmiddelen	0
Onvoorzien	0
Geraamd saldo van baten en lasten	**294**
Stortingen in reserves	0
Ontrekkingen van reserves	294
Geraamd resultaat	**0**

2.4 Programma Bedrijfsvoering/Overhead

2.4.1 Wat willen we bereiken?

Het programma bedrijfsvoering is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.
Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan de deugdelijke besturing van de organisatie door bestuur, directie en management en het toezicht dat daarop plaatsvindt;
- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- Functionerend binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering − met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy − actief wordt opgepakt;
- Duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- Diversiteit en inclusie: iedereen is welkom om bij ons te komen werken en iedere collega doet er toe;
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

Het managementteam van de VRLN heeft zichzelf ten doel gesteld de generieke overhead van de VRLN te beperken tot 15% van de totale personele capaciteit. Aan het einde van 2022 is deze doelstelling gerealiseerd. Het streven blijft rondom hoogwaardige specialistische vraagstukken de samenwerking op te zoeken met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen, veiligheidsregio's en GGD'en.

2.4.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Naast de reguliere activiteiten staat een aantal strategische vraagstukken op de rol.

Haalbaarheidsstudie samenwerking met ICT NML
De VRLN heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de ICT-infrastructuur. Dat is nodig om de interne, regionale, externe en landelijke data-aansluiting te waarborgen. De 'werkplek' van VRLN kenmerkt zich door plaats, tijd en apparaat onafhankelijk werken, waarbij gegevens op een veilige en verantwoorde manier worden gedeeld.
Voor de doorontwikkeling van de ICT-omgeving zoekt VRLN actief de samenwerking op. Bij voorkeur met onze deelnemende gemeenten en andere veiligheidsregio's, GGD'en en in het meldkamerdomein met de ICT organisatie van de politie.
In september 2022 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een haalbaarheidstudie naar samenwerking met ICT Noord- en Midden-Limburg. Door deel te nemen aan ICT NML kan de VRLN met de gemeenten in de regio gezamenlijk werken aan een optimale ICT-ontwikkeling waarbij kwaliteit, continuïteit, kostenbeheersing en efficiency voorop staan. In 2023 worden de uitgangspunten van het haalbaarheidsonderzoek vertaald naar een toekomstige beleidslijn.

Informatieveiligheid
Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. Het borgen van informatieveiligheid is topprioriteit.
VRLN staat voor een grote uitdaging te voldoen aan alle normen en regels die van toepassing zijn. De veiligheidsregio moet voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De GGD aan de normstelling in het kader NEN5710.
Naast organisatorische maatregelen zijn technische maatregelen voorzien. Op de netwerk-verbindingen en gebruikersapparatuur vindt monitoring plaats (Security Information and Event Management) en in geval van calamiteiten worden experts ingeschakeld (Security Operations Centre).

Strategisch huisvestingsplan
In juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en daartoe wordt het pand aan de Nijmeegseweg na verkoop afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats.
Het hybride werken wordt verder doorgevoerd (deels thuis, deels op kantoor) en dat betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheids-maatregelen doorgevoerd.
Op een termijn van 4 à 5 jaar levert dit een besparing op in de huisvestingslasten. De besparing wordt ingezet voor financiering van hogere onderhoudslasten.

Meerjaren onderhoudplannen (MJOP's)
In juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur de meerjarige onderhoudsplannen vastgesteld. De onderhoudslasten stijgen. Forse prijsstijgingen in de bouw- en installatiesector spelen hierbij een belangrijke rol. Ter dekking van de lasten van groot onderhoud is een voorziening gevormd. De besparing uit het strategische huisvestingsplan wordt hiervoor ingezet.
In samenspraak met gemeenten wordt een concreet jaarplan voor de uit te voeren onderhoudswerkzaamheden opgesteld.

Strategisch personeelsplan
Tijdens de Bestuursconferentie in september 2022 zijn de contouren van het personeelsbeleid gepresenteerd. In het personeelsplan worden in 2023 zeven strategische denklijnen, met als uitgangspunt gezonde mensen in een gezonde organisatie ('Vitaal en Veerkrachtig') uitgewerkt, te weten:

- aantrekkelijk werkgeverschap;
- vacature reductie en intern potentieel benutten;
- voorbereid zijn op uitval;
- competentieontwikkeling;
- werken vanuit de bedoeling;
- opgave gericht werken en
- lerende organisatie.

2.4.3 Waar sturen we op?

De kwaliteit van de ondersteuning van het bestuurlijk proces meten we af aan het oordeel dat toezichthouders uitspreken over de kwaliteit van de besturing van de VRLN.
Denk hierbij aan: uitkomst collegiale visitatie veiligheidsregio's, uitkomst certificering kwaliteitsmodel zorg, oordeel Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, oordeel Inspectie Justitie en Veiligheid, oordeel inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed, oordeel Arbeidsinspectie, toezicht provincie Limburg, toezicht belastingdienst en goedkeurende verklaring accountant.

Voor de ondersteuning aan het primair proces is een kwaliteitsmodel in ontwikkeling.

Kritische prestatie-indicatoren ondersteuning aan operationeel proces
Communicatie De mate waarin juiste, volledige en tijdige informatie de gewenste aandacht krijgt en op structurele wijze wordt uitgewisseld via efficiënte en effectieve kanalen bij de uitvoering van activiteiten, tussen activiteiten, tussen medewerkers onderling en tussen ondersteunende medewerkers en collega's in een primair proces.
Continue verbetering De mate waarin verbeteringen in het ondersteunende proces permanent operationele activiteiten ondersteunen en nieuwe mogelijkheden scheppen voor een primair proces en het resultaat ervan.
Efficiency/doelmatigheid De mate waarin gestandaardiseerde middelen, hoeveelheid tijd en procedures benut worden om voordelen te behalen bij een resultaat dat waarde toevoegt in het operationeel proces. Voorbeelden zijn behalen van kostenverlaging en verkleinen van cyclustijden.
Flexibiliteit De mate waarin standaard methoden en technieken benut worden om met gemak en snelheid van de ondersteunende activiteiten enerzijds aan te passen aan veranderende eisen en wensen van de operatie anderzijds hen te vrijwaren van tekortkomingen.
Effectiviteit/doeltreffendheid De mate waarin snel inzicht verschaft kan worden in de verschillende uitvoeringsverplichtingen van de ondersteunende activiteiten en om de mogelijkheden van het proces te overzien die het best voldoen aan de functionele voordelen voor de operatie.
Beschikbaarheid De mate waarin een ondersteunend proces in staat is om de afgesproken functionaliteit onder vooraf bepaalde omstandigheden gedurende een zekere tijdsduur op een competente en stabiele wijze aan te bieden.
Responsiviteit De mate waarin men als operationele collega's en ondersteunende collega's wederzijds bereid, gemotiveerd en in staat is een relatie op te bouwen met als doel het verwachte niveau van dienstverlening af te stemmen.

2.4.4 Wat kost het?

De kosten van de bedrijfsvoering worden verdeeld over de inhoudelijke programma's en op die wijze verrekend in de gemeentelijke bijdrage. De gemeente kan namelijk geen overheadkosten van de veiligheidsregio toevoegen aan haar eigen overheadkosten. Op basis van de omvang van de programma's gaat een vast percentage van 60% van de generieke overhead naar de veiligheidsprogramma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing en 40% naar Publieke Gezondheid. Binnen de programma's wordt de overhead toebedeeld aan onderdelen op basis van de omvang van de lasten. Een deel van de overheadkosten worden gedekt uit de overige baten.

De lasten van het programma Bedrijfsvoering bedragen € 16,2 miljoen. Dat is € 31 per inwoner. De gemeenten dekken met hun bijdragen € 14,6 miljoen van deze lasten. Dat is € 28 per inwoner.

Tabel Bedrijfsvoering/Overhead *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2024
Lasten	16.152
Baten	15.885
Algemene dekkingsmiddelen	350
Onvoorzien	50
Geraamd saldo van baten en lasten	**-34**
Stortingen in reserves	75
Ontrekkingen van reserves	41
Geraamd resultaat	**0**

Onder de lasten van bovenstaande programma is om administratieve redenen de toevoeging voor loon- en prijsstijging opgenomen. Deze verhoging wordt later aan de hand van de feitelijke bezetting verdeeld over de beleidsprogramma's. De lasten bij Bedrijfsvoering dalen dan weer.

2.5 Risk Factory

2.5.1 Wat willen we bereiken

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen het realistisch educatiecentrum Risk Factory, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levensechte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om – als het er echt op aankomt – de juiste beslissingen te nemen.

2.5.2 Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 vindt de geplande bestuurlijke evaluatie plaats. We kijken naar de maatschappelijke meerwaarde en ook naar de bedrijfsmatige randvoorwaarden waarbinnen de Risk Factory zich kan doorontwikkelen.
De toekomst van de Risk Factory komt op de agenda van de bestuursconferentie in september 2023.

Blijvende afstemming met Zuid-Limburg
Vanaf het allereerste moment is het streven Zuid-Limburg te betrekken bij de ontwikkeling van de Risk Factory in Limburg-Noord. Er begint zich bestuurlijke interesse af te tekenen. We hopen dat dat leidt tot het gezamenlijk doorontwikkelen van de Risk Factory in Limburg.

2.5.3 Waar sturen we op?

Doelstellingen	Realisatie
Bereik doelgroepen	Naast basisschoolleerlingen groep 8 bereikt de Risk Factory inmiddels ook senioren. KBO Limburg is daarbij een belangrijke partner, maar inmiddels weten senioren via diverse organisaties de Risk Factory te vinden voor een bezoek. In de businesscase van 2018 is daarnaast gesproken over de doelgroepen: Voortgezet Onderwijs, statushouders, arbeidsmigranten en mensen met een licht verstandelijke beperking. Over de activiteiten richting deze doelgroepen moeten nog keuzes worden gemaakt.
Kerndoelen onderwijs	De aansluiting met de kerndoelen is een noodzakelijke voorwaarde voor de samenwerking met het onderwijsveld. De Risk Factory in Limburg-Noord bereikt nu bijna alle scholen in het primair onderwijs in de regio.
Beleidsdoelen VRLN	Verbreding zichtbaar: Dus niet alleen zaken als brandveiligheid, veilig verkeer, veilig internetgebruik en positieve gezondheid maar bijvoorbeeld ook eenzaamheid, ondermijning en recent klimaatadaptatie.

3 Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) voorgeschreven paragrafen die van toepassing zijn op de veiligheidsregio.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur bepaald dat een algemene reserve van maximaal 2% van het begrotingstotaal volstaat mits onderbouwd met een inventarisatie van risico's.
Het Algemeen Bestuur heeft in 2019 besloten een algemene reserve van maximaal € 1,250 miljoen aan te houden. Aan het einde van 2022 is de algemene reserve € 533k groot. Ook de reserve transformatie meldkamer (€ 1.027k), de reserve Natuurbrandbestrijding (€ 230k) en de reserve Informatieveiligheid (€ 179k) zijn in deze jaarrekening onder het weerstandvermogen geschaard. Uitgaande van een algemene reserve van € 533.000 en vrij beschikbare reserves van € 1.436.000 is het weerstandsvermogen € 1.969.000.
Het weerstandsvermogen is niet hoog genoeg voor het opvangen van alle potentiële risico's.

Concrete risico's
In het kader van risicomanagement vragen wij aandacht voor een aantal concrete risico's.

Coronapandemie
De kosten van de bestrijding van de coronapandemie van de GGD en de veiligheidsregio worden vergoed door het Rijk. De afrekening over 2022 is nog niet definitief vastgesteld door VWS.
In het kader van de coronabestrijding zijn externe partijen ingehuurd. De kans bestaat dat overeenkomsten na het officiële einde van de pandemie nog enige tijd doorlopen. Het ministerie van VWS heeft toegezegd dat ook deze kosten in beginsel voor vergoeding in aanmerking komen. Deze afspraak behoeft op landelijk niveau aanscherping.

Cyberincident 2022
Op 9 januari 2022 heeft een hack op de systemen van VRLN plaatsgevonden. De gevolgen voor de operatie bleven gelukkig beperkt en er zijn geen privacygevoelige gegevens ontvreemd. Er is wel financiële schade omdat externe expertise is ingezet van het CERT team (Computer Emergency Response Team Zorg), leverancier Insign, advocaat en forensisch onderzoek. Medio 2022 heeft er meerdere keren (juridische) correspondentie plaatsgevonden, waarbij VRLN de leverancier Insign aansprakelijk stelt. Bij het opmaken van de begroting 2024 vinden gesprekken over een schikkingsvoorstel plaats.

Datalek Covid-19
Begin 2021 werd bekend dat landelijk GGD-medewerkers hebben gehandeld in privégegevens van mensen die zich hebben laten testen op Covid-19. Stichting ICAM heeft nu 35 overheidsinstanties, waaronder GGD'en en veiligheidsregio's, gedagvaard vanwege dit datalek. Stichting ICAM eist namens de gedupeerden een schadevergoeding. VRLN wordt, net als de meeste GGD'en, juridisch bijgestaan door een door de verzekeraar ingeschakelde advocaat.

Voor onze regio is bekend dat er 26 gedupeerden zijn. Hiervan hebben er 22 gebruik gemaakt van het aanbod van GGD GHOR Nederland als tegemoetkoming van de geleden schade. Zij hebben hiermee finale kwijting verleend. Met 1 van de betrokkenen is er na herhaalde pogingen geen contact mogelijk geweest en 3 gedupeerden hadden geen interesse in de tegemoetkoming. Wellicht zetten deze 3 gedupeerden hun claim door via ICAM.

Informatieveiligheid
Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. VRLN heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. De komende jaren worden er aanvullend diverse maatregelen ondernomen, zoals het implementeren van de BIO. De BIO geldt als basisnormenkader voor de overheid op informatiebeveiliging. VRLN wil de maatregelen binnen twee jaar volledig implementeren. Daarnaast wil VRLN samenwerken met andere veiligheidsregio's en GGD'en om de kwetsbaarheid van onze organisatie te verminderen. Wij zouden graag zien dat software voor cruciale processen op een landelijke infrastructuur draait in plaats van dat veiligheidsregio's en GGD'en hier eigenstandig in opereren. Tot slot is VRLN van mening dat op landelijk niveau een Security Operation Center moet worden ingericht om individuele veiligheidsregio's en GGD'en bij te staan in het monitoren van dreigingen en de kwalificatie van incidenten. Hoog specialistische kennis moet worden ingezet als cyberincident onverhoopt optreedt.
De gevolgschade van een cyberincident is niet te kwantificeren.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers
In Nederland bestaat een hybride stelsel van beroeps- en vrijwillige brandweermensen. De Europese Deeltijdrichtlijn dreigt de vrijwilligheid onder druk te zetten. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dat vrijwilligheid echt vrijwillig moet zijn en dat sluit niet aan bij kazernering van vrijwilligers. Daarnaast moet een onderscheid worden gemaakt in het takenpakket tussen vrijwilligers en beroepsbrandweermensen. VRLN kiest er voor hoog specialistisch taken te beleggen bij beroepsbrandweermensen. Door materiële voorzieningen te verminderen is financiële ruimte gevonden om de beroepscapaciteit uit te breiden.
Er zijn met het Rijk nog geen afspraken gemaakt over de vergoeding van meerkosten die voortvloeien uit de stelselwijziging. Een extern bureau heeft uitgerekend dat deze wijziging in onze regio € 1,2 miljoen kosten met zich meebrengt. De bestuurlijke lijn is dat wijzigingen als gevolg Europese wetgeving door het Rijk moeten worden vergoed.

Krappe arbeidsmarkt
De krappere arbeidsmarkt maakt het moeilijk medewerkers te vinden. Het risico bestaat dat de bezetting niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van medewerkers op te vangen groot. Uit een inventarisatie blijkt dat met name de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen krap is. Het personeelsplan 2022-2030 is in juli 2022 aan het bestuur voorgelegd en in het voorjaar van 2023 komt een actieplan terug op de bestuurlijke tafel.

Ondernemersrisico
VRLN voert een aantal diensten tegen een kostprijs dekkend tarief uit. Er bestaan onzekerheden ten aanzien van aanvullende inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen.
In 2021 was als gevolg van de coronapandemie sprake van een forse omzetderving bij reizigersvaccinaties, het verlies (omzet minus kosten) is bij VWS gedeclareerd. In 2022 is de omzet weer toegenomen, maar deze activiteit was nog steeds verliesgevend voor een bedrag ter grootte van € 41.000 zonder toerekening van overheadkosten.

Verlofstuwmeer
De coronabestrijding en de coronamaatregelen hebben bij VRLN geleid tot een forse sprongsgewijze toename van het meer-uren en verlofsaldo. Het wegwerken van deze uren zal een aantal jaren in beslag nemen. Medewerkers waarbij het einde van het arbeidzame leven nabij is, slagen daar niet meer in. Het op grote schaal inzetten van verlof voor de pensioendatum/flo-datum heeft gevolgen voor de continuïteit van de organisatie. Er ontstaan dubbele kosten als de medewerker vertrekt met opname van verlof, maar nog wel op de loonlijst staat. Daarnaast moet in roosterfuncties vervanging van de medewerker plaatsvinden.

Pensioen medewerkers Zorggroep
Op 1 januari 2012 is de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarige overgedragen van de Zorggroep naar VRLN. Met de overgang van de medewerkers van de Zorggroep naar VRLN is het deelnemerschap van de collega's overgekomen van de Zorggroep bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW) beëindigd. Op basis van artikel 18 lid 4 van het sociaal plan garandeert VRLN dat het voorwaardelijk pensioen na overdracht van pensioenrechten naar het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) bij dat pensioenfonds ten minste gelijk is aan dat bij het PfZW. In 2020 heeft het ABP de voorwaardelijke pensioenrechten opgenomen. Voor de reguliere pensioenrechten moet collectieve waardeoverdracht plaatsvinden. De VRLN heeft het ABP in 2012 verzocht mee te werken aan die overdracht. In 2022 heeft het ABP het traject opgestart omdat het voor die tijd niet mogelijk was. Uit artikel 4 van het sociaal plan blijkt dat geen netto pensioengarantie voor medewerkers is afgesproken en dat betekent dat de VRLN in beginsel niet bij gaat betalen voor de inkoop van het pensioen.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote
Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast geeft het kengetal inzicht in de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld. Voor veiligheidsregio's wordt 80% als norm aangehouden. VRLN blijft onder de norm.

Solvabiliteit
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeenschappelijke regeling. De solvabiliteit van de organisatie wordt door de wetgever in toenemende mate als onderdeel gezien van de sturings- en verantwoordingsinformatie.
VRLN is in staat haar kortlopende en langlopende schulden te voldoen.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn voornamelijk de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdrage. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor VRLN ligt ultimo 2024 op 0,0%. Dit verhoudingsgetal is groter en gelijk aan nul (positief), wat betekent dat de structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Genoemde kengetallen zijn in volgende tabel weergegeven.

Financiële kengetallen *(in percentages)*

	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Netto schuldquote	49,2%	65,0%	56,0%	56,9%	55,4%	60,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49,2%	65,0%	56,0%	56,9%	55,4%	60,3%
Solvabiliteitsratio	10,5%	10,8%	8,4%	8,4%	8,6%	7,7%
Structurele exploitatieruimte	-1,8%	0,6%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die VRLN in eigendom heeft betreffen materieel van de brandweer (met name vervoermiddelen) en gebouwen. Voor deze eigendommen gelden de wettelijke voorgeschreven keurings- en onderhoudswerkzaamheden.

a. Materieel
Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.
In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. Op dit moment worden ingewikkelde branden (denk aan zeer grote brandcompartimenten) bestreden met middelen die geschikt zijn voor reguliere gebouwbranden maar niet voor brandcompartimenten tot wel 25.000 m^2. De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe technische middelen. Tevens wordt er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt waarschijnlijk het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

b. Huisvesting
VRLN beschikt over 30 brandweerkazernes, hiervan zijn er 8 eigendom van VRLN (inclusief de nog nieuw te bouwen locatie). Naast 8 brandweerkazernes heeft VRLN ook vier kantoorlocaties in eigendom.

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegsew eg 42	Venlo
Oude brandw eerkazerne Venlo	Nijmeegsew eg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandw eerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandw eerkazerne Gennep	Paesplasw es	Gennep
Brandw eerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandw eerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandw eerkazerne Nederw eert	Smisserstraat	Nederw eert
Brandw eerkazerne Stramproy	Bergerothw eg	Stramproy
Brandw eerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandw eerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

Duurzaamheid
In de komende jaren kijken we voor materieel en huisvesting nadrukkelijk naar de ontwikkeling van duurzaamheid. Het gaat hierbij om de uitstoot op drie niveaus: uitstoot van eigen middelen (met name voertuigen), inkoop en verbruik van energie en uitstoot als gevolg van activiteiten. Om deze ontwikkeling prioriteit te geven, maar meer nog vanuit een maatschappelijk verantwoorde visie wordt het positioneren van een duurzaamheidscoördinator ingezet. Deze medewerker is verantwoordelijk voor het vormgeven van het duurzaamheidsbeleid en de implementatie. Op die manier wordt een basis gelegd en kan er in kaart worden gebracht welke investeringen er de komende jaren noodzakelijk zijn om te voldoen aan de gestelde normen.

3.3 Financiering

De veiligheidsregio heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut (financieringsstatuut). De veiligheidsregio voldoet aan de voorschriften met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)
De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.
De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal. De veiligheidsregio blijft, volgens de huidige inzichten, in het begrotingsjaar 2024 en meerjarig binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaalbehoefte voorzien door het aantrekken van geldleningen in 2024 en de volgende jaren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kasgeldlimiet maximaal benut wordt, zonder deze te overschrijden.

Renterisiconorm *(bedragen in duizenden euro's)*

	2024	2025	2026	2027
Omvang begroting	83.554	82.904	82.895	82.886
(1) Renteherzieningen	0	0	0	0
(2) Aflossingen	6.537	6.037	5.254	6.879
(3) Renterisico (1) + (2)	6.537	6.037	5.254	6.879
(4) Renterisiconorm	14.169	14.169	14.169	14.169
(5a) = (4) > (3) Ruimte onder renterisiconorm	7.632	8.132	8.915	7.290
(5b) = (3) > (4) Overschrijding van de renterisiconorm				
Berekening renterisiconorm (4)				
(4a) Begrotingstotaal jaar t	83.554	82.904	82.895	82.886
(4b) Percentage regeling	20 %	20 %	20 %	20 %
(4) = (4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar t	16.711	16.581	16.579	16.577

Kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t = 2022)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(1) Vlottende schuld	3.000	0	0	667
(2) Vlottende middelen	153	381	544	504
(3) Netto vlottend schuld (+) of overschot (-) (1) -(2)	2.847	-381	-544	162
(4) Gemiddelde van (3)	2.847	-381	-544	162
(4) Toegestane kasgeldlimiet				
In geld	8.357	8.357	8.357	8.357
In percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4) groter dan (3)	5.510	8.738	8.901	8.195
Overschrijding (3) groter dan (4)	-	-	-	-
(5) Berekening kasgeldlimiet				
(6) Rekeningtotaal 2022	101.916	101.916	101.916	101.916
(7) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)= (7) * (8) kasgeldlimiet 2022	8.357	8.357	8.357	8.357

3.4 Verbonden Partijen

De veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

3.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor VRLN zeer beperkt. Voor de vennootschapsbelasting (VPB) die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2024 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing voor 2024.

Deel C Financiële begroting

4 Overzicht baten en lasten

4.1 Baten en lasten per programma

In de onderstaande tabel is het totaal van de baten en lasten per programma opgenomen.

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht.
In het kader van het meerjarenperspectief is een beleidsneutrale lijn gevolgd. De ontwikkelingen in een meerjarenperspectief zijn dermate onzeker dat een nadere concretisering op programmaniveau op dit moment niet opportuun is. De ontwikkelingen van de investeringen worden vanuit een actualisatie van het meerjarig (vervangings-)investeringsplan benaderd.

De financiële consequenties in een meerjarenperspectief van de indexatiesystematiek zijn niet meegenomen in de meerjarenraming; een en ander is zoals gebruikelijk opgenomen tegen het prijspeil 2024.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)

(bedragen in duizenden euro's

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	46.123	19.159	23.569	23.397	23.397	23.397
Brandw eerzorg	32.477	33.431	37.980	38.242	38.504	38.504
Crisisbeheersing	5.337	5.137	5.956	5.662	5.662	5.662
Overhead	17.742	14.711	16.152	16.152	16.143	16.139
Onvoorzien	50	50	50	50	50	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	**101.729**	**72.488**	**83.706**	**83.502**	**83.756**	**83.752**
Baten (exclusief toevoegingen aan reserves)						
Publieke gezondheid	32.311	4.085	6.324	6.324	6.324	6.324
Brandw eerzorg	5.539	5.676	6.279	6.279	6.279	6.279
Crisisbeheersing	818	556	596	596	596	596
Overhead	1.673	1.140	1.281	1.281	1.281	1.281
Algemene dekkingsmiddelen	842	350	350	350	350	350
Totaal baten programma's	**41.183**	**11.807**	**14.830**	**14.830**	**14.830**	**14.830**
Baten gemeentelijke bijdragen						
Publieke gezondheid	14.849	15.061	17.060	17.060	17.060	17.060
Brandw eerzorg	27.024	27.720	31.701	31.963	32.225	32.225
Crisisbeheersing	4.453	4.451	5.066	5.066	5.066	5.066
Overhead	12.660	13.268	14.604	14.604	14.604	14.604
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**58.986**	**60.500**	**68.432**	**68.694**	**68.956**	**68.956**
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	**100.169**	**72.307**	**83.261**	**83.523**	**83.785**	**83.785**
Saldo (excl. mutaties reserves)						
Publieke gezondheid	1.036	-13	-185	-13	-13	-13
Brandw eerzorg	87	-35	0	0	0	0
Crisisbeheersing	-66	-130	-294	0	0	0
Overhead	-3.409	-303	-266	-266	-258	-254
Algemene dekkingsmiddelen	842	350	350	350	350	350
Onvoorzien	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Totaal saldo van baten en lasten	**-1.559**	**-181**	**-445**	**21**	**30**	**34**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	77	444	77	77	77	75
Onttrekkingen aan reserves (baten)	2.175	625	522	56	48	41
Geraamd resultaat vóór bestemming	**538**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Uit de staat van Baten en lasten blijkt dat de begroting in meerjarig perspectief sluitend is.

4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten onderverdeeld naar incidenteel en structureel.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2024	Begroting 2024 incident.	Begroting 2024 struct.	Raming 2025	Raming 2025 incident.	Raming 2025 struct.	Raming 2026	Raming 2026 incident.	Raming 2026 struct.	Raming 2027	Raming 2027 incident.	Raming 2027 struct.
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	23.569	215	23.354	23.397	108	23.289	23.397	0	23.397	23.397	0	23.397
Brandw eerzorg	37.980	851	37.129	38.242	851	37.391	38.504	851	37.653	38.504	851	37.653
Crisisbeheersing	5.956	294	5.662	5.662	0	5.662	5.662	0	5.662	5.662	0	5.662
Overhead	16.152	60	16.092	16.152	236	15.916	16.143	118	16.025	16.139	0	16.139
Onvoorzien	50	0	50	50	0	50	50	0	50	50	0	50
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	**83.706**	**1.420**	**82.286**	**83.502**	**1.194**	**82.308**	**83.756**	**969**	**82.787**	**83.752**	**851**	**82.901**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)												
Publieke gezondheid	6.324	146	6.178	6.324	98	6.227	6.324	49	6.275	6.324	0	6.324
Brandw eerzorg	6.279	751	5.528	6.279	751	5.528	6.279	751	5.528	6.279	751	5.528
Crisisbeheersing	596	0	596	596	0	596	596	0	596	596	0	596
Overhead	1.281	0	1.281	1.281	22	1.259	1.281	0	1.281	1.281	0	1.281
Algemene dekkingsmiddelen	350	218	132	350	88	263	350	55	295	350	0	350
Totaal baten programma's	**14.830**	**1.116**	**13.714**	**14.830**	**958**	**13.872**	**14.830**	**854**	**13.975**	**14.830**	**751**	**14.079**
Baten gemeentelijke bijdragen												
Publieke gezondheid	17.060	0	17.060	17.060	0	17.060	17.060	0	17.060	17.060	0	17.060
Brandw eerzorg	31.701	0	31.701	31.963	0	31.963	32.225	0	32.225	32.225	0	32.225
Crisisbeheersing	5.066	0	5.066	5.066	0	5.066	5.066	0	5.066	5.066	0	5.066
Overhead	14.604	0	14.604	14.604	0	14.604	14.604	0	14.604	14.604	0	14.604
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**68.432**	**0**	**68.432**	**68.694**	**0**	**68.694**	**68.956**	**0**	**68.956**	**68.956**	**0**	**68.956**
Totaal baten (excl. onttr. aan de reserves)	**83.261**	**1.116**	**82.146**	**83.523**	**958**	**82.566**	**83.785**	**854**	**82.931**	**83.785**	**751**	**83.034**
Saldo (excl. mutaties reserves)												
Publieke gezondheid	-185	-69	-116	-13	-10	-3	-13	49	-61	-13	0	-13
Brandw eerzorg	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100	0	-100	100
Crisisbeheersing	-294	-294	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	-266	-60	-206	-266	-214	-52	-258	-118	-140	-254	0	-254
Algemene dekkingsmiddelen	350	218	132	350	88	263	350	55	295	350	0	350
Onvoorzien	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50	-50	0	-50
Totaal saldo van baten en lasten	**-445**	**-304**	**-140**	**21**	**-236**	**257**	**30**	**-115**	**144**	**34**	**-100**	**134**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	77	294	-217	77	0	77	77	0	77	75	0	75
Onttrekkingen aan reserves (baten)	522	294	228	56	0	56	48	0	48	41	0	41
Geraamd resultaat voor bestemming	**0**	**-304**	**305**	**0**	**-236**	**237**	**0**	**-115**	**115**	**0**	**-100**	**100**
			*			*			*			*

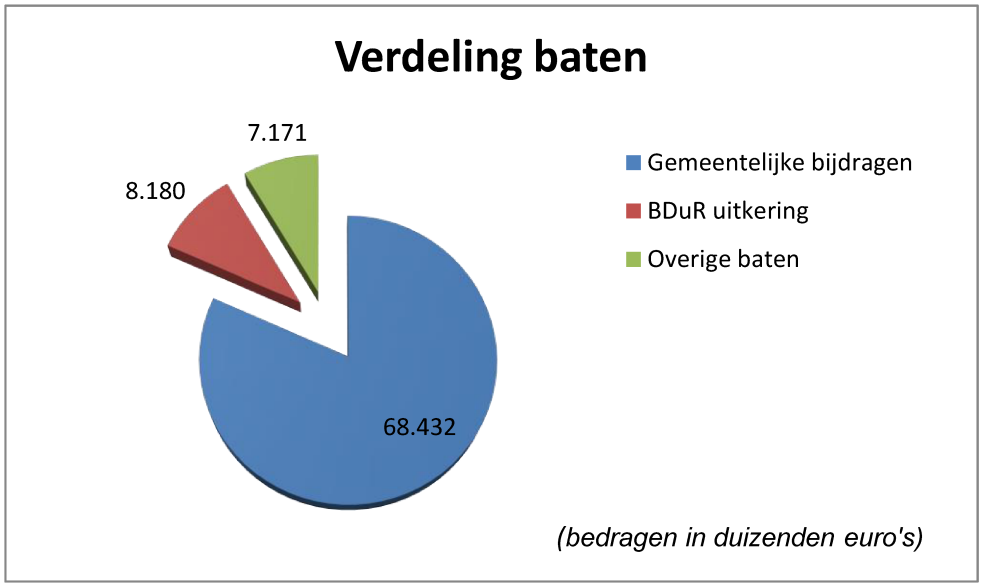
* = structureel begrotingssaldo

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

- Binnen het programma Publieke Gezondheid zijn in 2024 incidenteel extra lasten opgenomen voor inhuur. Daarnaast zijn er incidentele baten opgenomen voor de projecten ‘Nu niet Zwanger’ en diverse projecten gezondheidsbevordering en Kennis & Onderzoek.
- In het programma Brandweerzorg hebben de incidentele baten en lasten betrekking op het FLO-overgangsrecht van de Brandweer Roermond en Brandweer Venlo. Het verloop van de baten en lasten is jaarlijks verschillend, maar voor VRLN budgettair neutraal, omdat FLO kosten worden verrekend.
- In het programma Crisisbeheersing zijn er incidenteel lasten aan baten opgenomen met betrekking tot de Meldkamer (incidentele lasten worden gedekt door incidentele onttrekking uit de reserve Meldkamer).
- De incidentele lasten binnen de overhead hebben betrekking op het voormalig personeel, welke in de komende jaren worden afgebouwd. Daarnaast incidenteel voordeel op de renteomslag.

4.3 Verdeling baten

De veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de BDuR en overige baten van derden. De verhouding van deze inkomstenstromen in relatie tot het totaal van de begroting is als volgt weergegeven.

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)

De veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de BDuR. De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de zogeheten Juni-circulaire. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten. Voor 2024 is hierbij rekening gehouden met een totaal bedrag van € 8,2 miljoen.

Overige Baten

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend.

4.4 Geprognotiseerde (meerjaren-)balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) wordt in het BBV een geprognotiseerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf. Met het opnemen van een geprognotiseerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Balans per ultimo boekjaar *(bedragen in duizenden euro's)*

ACTIVA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vaste activa							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	49.711	46.913	45.806	54.448	55.037	53.525	56.912
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	**49.711**	**46.913**	**45.806**	**54.448**	**55.037**	**53.525**	**56.912**
Vlottende activa							
Voorraden	31	31	31	31	31	31	31
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	4.973	6.066	6.066	6.066	6.066	6.066	6.066
Liquide middelen	481	542	542	542	542	542	542
Overlopende activa	11.199	5.432	5.432	5.432	5.432	5.432	5.432
Totaal vlottende activa	**16.684**	**12.071**	**12.071**	**12.071**	**12.071**	**12.071**	**12.071**
Totaal activa	**66.395**	**58.984**	**57.877**	**66.519**	**67.108**	**65.596**	**68.983**

Balans per ultimo boekjaar

PASSIVA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vaste passiva							
Eigen vermogen	7.683	6.492	6.047	5.603	5.624	5.653	5.278
Voorzieningen	722	3.233	2.847	2.276	1.890	1.504	1.118
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	36.763	29.046	29.009	33.471	32.434	32.180	31.301
Totaal vaste passiva	**45.167**	**38.770**	**37.903**	**41.350**	**39.948**	**39.338**	**37.698**
Vlottende passiva							
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	1.257	4.412	4.173	9.368	11.359	10.457	15.484
Overlopende passiva	19.972	15.801	15.801	15.801	15.801	15.801	15.801
Totaal vlottende passiva	**21.229**	**20.213**	**19.974**	**25.169**	**27.160**	**26.258**	**31.285**
Totaal passiva	**66.395**	**58.984**	**57.877**	**66.519**	**67.108**	**65.596**	**68.983**

5 Financiële positie

5.1 Aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van het BBV mogen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten en gerelateerde verplichtingen geen voorzieningen gevormd worden. Dit is conform het beleid bij VRLN.
De financiële consequenties bijvoorbeeld van het opnemen en toekennen van verlof vallen onder de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Hier mag geen voorziening voor worden opgenomen, wel geven we aan bij ‘de niet uit de balans blijkende verplichtingen’ welke de omvang hiervan is.
Vanwege de introductie van verlofsparen en de stijging van het aantal verlofuren in de corona-jaren is er voor een deel van de verlofuren geen sprake meer van jaarlijks terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume. Voor deze extra uren is een voorziening gevormd voor ‘aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume’ en een balanspost voor gekochte IKB-uren (Individueel keuzebudget).

5.2 Financiering

Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Paragrafen, onderdeel 3.3 Financiering.

5.3 Investeringen

De veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, maar kent enkel investeringen met een economisch nut.
Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2024 in totaal € 13,4 miljoen. In de bijlage is een verdere specificering van de investeringen opgenomen.

(bedragen in duizenden euro's)

ICT middelen RCC	79
Vervanging meubilair	93
Financieel pakket	91
Vaccinatiekoelkasten	19
Tankautospuiten (TS) incl bepakking	3.150
Snelle interventie voertuigen (SIV)	420
Hulpverleningsvoertuigen (HV)	2.400
Update TS en HV	200
Haakarmvoertuig	250
Piketvoertuigen	994
Materieelvoertuigen	68
Dienstauto's	1.642
Waterongevallen	429
Haakarmbakken	2.626
Brandweerkleding	60
Inventaris	176
ademlucht	20
RCC	49
Communicatie-apparatuur	490
PPMO-baan	34
Overigen	92
Totaal	**13.381**

5.4 Reserves en voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan zijn volgt weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2024	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2024
Algemene reserve	533	0	0	0	0	533
Algemene reserve	**533**	**0**	**0**	**0**	**0**	**533**
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten huisvesting Nijmeegseweg, Venlo	206	11	0	0	28	189
Reserve kapitaallasten huisvesting Drie Decembersingel, Venlo	71	4	0	0	13	62
Reserve kapitaallasten huisvesting Oranjelaan, Roermond	29	2	0	0	15	17
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	**306**	**17**	**0**	**0**	**56**	**267**
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transformatie meldkamer	733	0	294	0	0	439
Reserve CMA (Centraal Meld- en Actiepunt)	138	0	0	0	0	138
Reserve assurantie eigen risico	720	60	0	0	0	780
Reserve taakherschikking en ouderportaal	200	0	172	0	0	28
Reserve inhalen werk	350	0	0	0	0	350
Reserve uitgestelde transitie	90	0	0	0	0	90
Reserve onderhoud gebouwen in eigendom	0	0	0	0	0	0
Reservering Natuurbrandbestrijding	230	0	0	0	0	230
Reservering Informatieveiligheid	179	0	0	0	0	179
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandweerzorg	1.663	0	0	0	0	1.663
Subtotaal overige bestemmingsreserves	**4.302**	**60**	**466**	**0**	**0**	**3.896**
Bestemmingsreserves	**4.608**	**77**	**466**	**0**	**56**	**4.163**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	906	0	0	0	0	906
Gerealiseerd resultaat	**906**	**0**	**0**	**0**	**0**	**906**
Totaal	**6.047**	**77**	**466**	**0**	**56**	**5.603**

Meerjarig verloop *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 31 december 2023	Boekwaarde per 31 december 2024	Boekwaarde per 31 december 2025	Boekwaarde per 31 december 2026	Boekwaarde per 31 december 2027
Algemene reserve	533	533	533	533	533
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking kapitaallasten	306	267	229	198	172
Overige bestemmingsreserves	4.302	3.896	3.956	4.016	3.667
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	906	906	906	906	906
Totaal	**6.047**	**5.603**	**5.624**	**5.653**	**5.278**

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen zijn als volgt:

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouwen VRLN	1.991	393	0	824	1.560
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	**1.991**	**393**	**0**	**824**	**1.560**
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een niet vergelijkbaar volume	686	0	0	0	686
Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor	140	45	0	185	0
Voorziening verlofsparen	30	0	0	0	30
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**2.847**	**438**	**0**	**1.009**	**2.276**
Totaal voorzieningen voor middelen van derden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**2.847**	**438**	**0**	**1.009**	**2.276**

De stand en het gespecificeerde verloop van de overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn als volgt weergegeven:

Verloopoverzicht overheidsuitkering *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2024
Scholing Brandweer personeel	4	0	0	0	4
Totaal	**4**	**0**	**0**	**0**	**4**

Totaaloverzicht *(bedragen in duizenden euro's)*

	Boekwaarde per 1 januari 2024	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2024
Reserves	6.047	77	466	56	5.603
Voorzieningen	2.847	438	0	1.009	2.276
Overheidsuitkeringen met specifiek bestedingsdoel	4	0	0	0	4
Totaal	**8.898**	**516**	**466**	**1.065**	**7.883**

5.5 EMU-saldo

Het EMU (Economische en Monetaire Unie)-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid. Uit de meerjarige balansposities van de geprognotiseerde (meerjaren-)balans kan het EMU-saldo meerjarig worden bepaald.
Het EMU-saldo is het saldo van de mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden van het begrotingsjaar (t) ten opzichte van het begrotingsjaar (t-1), ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

EMU-saldo *(bedragen in duizenden euro's)*

	2023	2024	2025	2026	2027
Mutaties financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Mutaties vlottende financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties totale financiële activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties vaste schuld	-37	4.463	-1.037	-254	-879
Mutaties vlottende schuld	-239	5.195	1.991	-902	5.028
Mutaties totale schuld	**-277**	**9.658**	**954**	**-1.156**	**4.149**
Totaal EMU saldo	**277**	**-9.658**	**-954**	**1.156**	**-4.149**

6 Geraamde baten en lasten per taakveld

Het BBV schrijft voor dat er voor de uitvoeringsinformatie gebruik wordt gemaakt van de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden conform de gemeenschappelijke regeling, dit om de financiële vergelijkbaarheid te verbeteren in verband met de toegankelijkheid van de uitvoeringsinformatie. De taakvelden hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn.

Baten en lasten per taakveld *(bedragen in duizenden euro's)*

Taakvelden gemeenten	Omschrijving	Lasten	Baten
0. Bestuur en Ondersteuning			
0.4 Overhead	Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.	16.277	0
Subtotaal Bestuur en Ondersteuning		**16.277**	**0**
1. Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen. - brandbestrijding - preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid - rampenbestrijding	43.935	7.168
	Overige bijdragen overhead		1.452
	Gemeentelijke bijdrage overhead		8.133
	Gemeentelijke bijdrage		36.767
1.2 Openbare orde en veiligheid	- Lijkschouw		
Subtotaal Veiligheid		**43.935**	**53.520**
6. Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Voor de VRLN gaat het om kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen.	873	1.100
	Overige bijdragen overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage		-227
Subtotaal Sociaal Domein		**873**	**873**
7. Volksgezondheid en Milieu			
7.1 Volksgezondheid		22.699	5.411
	Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. - het monitoren van de gezondheidssituatie - uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren - bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties - het geven van voorlichting, advies en begeleiding - het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders - het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen - het bevorderen van medisch milieukundige zorg - het bevorderen van technische hygiëne zorg - het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen - ambulance en ziektevervoer		
	Overige bijdragen overhead		220
	Gemeentelijke bijdrage overhead		6.472
	Gemeentelijke bijdrage		17.287
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		**22.699**	**29.390**
Totaal		**83.783**	**83.783**

Van de generieke overhead wordt 40% toegerekend naar het programma Publieke gezondheid en 60% toegerekend naar de programma's Brandweerzorg en Crisisbeheersing.

Bijlagen

1 Investeringen

(bedragen in duizenden euro's)

Investeringen Bedrijfsvoering en Publieke Gezondheid	
ICT divers	57
ICT back-up systeem	22
ICT 2024	**79**
Roermond - Oranjelaan - Vervanging meubiliar Roermond 2006-2008	93
Vervanging meubilair	**93**
Financieel pakket	91
Financieel pakket	**91**
GGD Vaccinatiekoelkasten PGA 2010	19
Vaccinatiekoelkasten	**19**
Subtotaal Bedrijfsvoering en Publieke Gezonfheid	**282**
Investeringen Brandweer	
Update bepakking TS Sevenum (Investering; 2024)	40
Update bepakking TS Baarlo (Investering; 2024)	40
Update bepakking TS Maasbree (Investering; 2024)	40
23.3131 TST Tankautospuit Lomm (Investering; 2024)	490
Bepakking TS Lomm incl. LD slangen (Investering; 2024)	100
23.3431 TS Tankautospuit Belfeld (Investering; 2024)	490
Bepakking TS Belfeld incl. LD slangen (Investering; 2024)	100
Update bepakking TS Weert (4431) (Investering; 2024)	40
Update bepakking TS Weert (4432) (Investering; 2024)	40
23.4531 TST Tankautospuit Stramproy (Investering; 2024)	490
Bepakking TS Stramproy incl. LD slangen (Investering; 2024)	100
23.5531 TS Tankautospuit Wessem (Investering; 2024) (voorheen 23.5132 TS Roermond) (zonder DLS)	490
Bepakking TS Roermond / Wessem (5132/5531) incl. LD slangen (Investering; 2024)	100
23.5132 TST Tankautospuit Roermond (Investering; 2024) (zonder DLS) (was 23.5531 TS Wessem)	490
Bepakking TS Wessem / Roermond incl. LD slangen (Investering; 2024)	100
Vervoermiddelen - Tankautospuiten	**3.150**
23.xxxx SIV Snel Interventie Voertuig Centrumpost (Investering; 2024)	105
23.xxxx SIV Snel Interventie Voertuig Centrumpost (Investering; 2024)	105
23.xxxx SIV Snel Interventie Voertuig Centrumpost (Investering; 2024)	105
23.xxxx SIV Snel Interventie Voertuig Centrumpost (Investering; 2024)	105
Vervoermiddelen - SIV	**420**
Hulpverleningsvoertuig Echt	600
Hulpverleningsvoertuig Bergen	600
Hulpverleningsvoertuig Nederweert	600
Hulpverleningsvoertuig Panningen	600
Vervoermiddelen - Hulpverleningsvoertuigen	**2.400**
Update TS-en voor HV voertuigen	200
Vervoermiddelen - Tankautospuiten	**200**
23.5181 HAV Haakarmvoertuig Roermond (Investering; 2022, was 2020)	250
Vervoermiddelen - Haakarmvoertuigen	**250**
23.1491 DAT OvD Venray (Investering; 2024)	130
23.3291 DAT OvD Venlo (Investering; 2024)	130
23.4491 DAT OvD Weert (Investering; 2024)	130
23.5191 DAT OvD Roermond (Investering; 2024)	130
23.6121 DAT AGS (Investering; 2024)	117
23.61xx DAT AGS (Investering; 2024) 2e voertuig MT besluit juni 2022	117
23.6191 DAT HOvD-Noord (Investering; 2024)	80
23.6192 DAT HOvD-Midden (Investering; 2024)	80
23.6197 DAT HOD VRLN (Investering; 2024)	80
Vervoermiddelen - Piketvoertuigen	**994**
23.2401 PM Personeel / Materieelvoertuig Sevenum (Investering 2024; was 2021)	68
Vervoermiddelen - Materieelvoertuigen	**68**

23.1101 DA-DBK Dienst-auto/-bus Mook (Investering; 2024)	68
23.1201 DA-DBK Dienst-auto/-bus Gennep (Investering; 2024)	68
23.1301 DA-DBK Dienst-auto/-bus Bergen (Investering; 2024)	68
23.1401 DAT-DB Dienst-auto/-bus Venray (Investering; 2024, was 2022)	68
23.2301 DBT Horst (Investering 2024; was 2021)	68
23.2604 DAT-DB Dienst-auto/-bus Panningen (Investering; 2024)	68
23.1403 DV Dienstvoertuig Venray (Investering; 2024, was 2022)	89
23.3204 DA-DB Dienst-auto/-bus Venlo (Investering; 2024, was 2022)	68
23.3201 DA Dienstauto Venlo (Investering 2024; was 2021)	68
23.3203 Dienstauto Venlo (Investering; 2024, was 2022)	33
23.3101 DA-DB Dienst-auto/-bus Lomm (Investering; 2024)	68
23.3209 Dienstauto Venlo (Investering; 2024, was 2022)	33
23.4501 DA-DB WvD Dienst-auto/-bus WvD Stramproy (Investering; 2024, was 2022)	68
23.4701 DA-DB Dienst-auto/-bus Grathem (Kelpen-Oler) (Investering; 2024, was 2022)	68
23.5501 DA-DB Dienst-auto/-bus Wessem (Investering; 2024)	68
23.5102 PM Pers. Mat. voertuig Roermond (Investering; 2024)	68
23.5103 PM Pers. Mat. voertuig Roermond (Investering; 2024)	68
23.5201 PM Pers. Mat. voertuig Montfort (Investering; 2024)	68
23.5701 PM Pers. Mat. voertuig Stevensweert (Investering; 2024)	68
23.5107 DA Dienstauto Roermond (Investering; 2024, was 2023)	89
23.5106 DA Dienstauto Roermond (Investering 2024, was 2021)	46
23.51xx DA SUV (boot) Roermond (Investering; 2024, was 2022)	78
23.4401 DA SUV (boot) Weert (Investering; 2024, was 2022)	78
23.32xx DA SUV (boot) Venlo (Investering; 2024, was 2022)	78
23.5302 DA Dienstauto Echt (Investering; 2024, was 2019)	33
Vervoermiddelen - Dienstauto's	**1.642**
23.5112 WOV-G Waterongevallenvaartuig-groot Roermond (Investering; 2024, was 2021)	39
23.3211 WOV-G Waterongevallenvaartuig-groot Venlo (Investering; 2024, was 2021)	39
23.1312 WOV-G Waterongevallenvaartuig-groot Mook (Investering; 2024, was 2021)	39
23.4412 WOV-G Waterongevallenvaartuig-groot Weert (Investering; 2024, was 2021)	39
Waterongevallenvaartuig schuimblussing (WO-SB) R'mond (23-5111) (Investering; 2024, was 2021)	130
23.1211 WOV-G Waterongevallenvaartuig-groot Gennep (Investering; 2024, was 2021)	39
Materieel waterongevallen (Investering; 2024, was 2022)	104
Vervoermiddelen - Waterongevallen	**429**
Schuimblusvoertuig Roermond, doorschuiven 2024, was 2021	1.151
Schuimblusvoertuig Venlo, doorschuiven 2024, was 2021	1.151
23.5122 Haakarmbak Basis Ontsmettings Eenheid (BOE) Roermond (Investering 2021; was 2020)	325
Haakarmbakken	**2.626**
Chemicaliënpakken 2024 (44 pakken, laarzen en 20 oefenpakken)	7
Gaspakken 2024 (12 stuks)	37
Gaspakken oefen 2024 (12 stuks)	17
Uitrusting - Brandweerkleding	**60**
Meubilair Brandweerpost Heythuysen (Investering; 2024)	39
Meubilair Brandweerpost Mook (Investering; 2024)	19
Meubilair Brandweerpost Roggel (Investering; 2024, was 2019)	19
Meubilair Brandweerpost Venray (Investering; 2024)	100
Inventaris	**176**
Compressor t.b.v. ademlucht - Venlo (2024)	20
Ademlucht	**20**
ICT middelen RCC (Investering; 2024)	49
RCC	**49**
Pagers (1.000 stuks) (Investering; 2024)	490
Communicatie-apparatuur	**490**
PPMO baan A (gedeelte 10 jaar; investering 2024)	34
PPMO - baan	**34**
Valbeveiliging 2024 (vervanging van 2019)	19
Arbeidshygiëne - Hygiëne set voor op de TS en SIV (2021, doorschuiven 2022)	73
Overige materiële vaste activa	**92**
Subtotaal Brandweer	**13.099**

2 Gemeentelijke bijdragen

De opbouw van de gemeentelijke bijdragen 2024 is weergegeven in onderstaande tabel. Het verloop over de jaren 2023 - 2027 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen

(bijdragen in duizenden euro's)

Gemeente	Aantal inwoners (peildatum 1-1-2023)	Bijdragen 2023	Begrotings-wijziging 1: aanvullende loonkosten stijging 2023	Begrotings-wijziging 1: aanvullende materiële kosten-stijging 2023	Bijdragen 2023 na wijziging	Loon-kosten-stijging 2024	Materiële kosten-stijging 2024	Medische milieu-kunde	Verdeling 2024 kapitaal-lasten materieel Brandweer	Ingroei-effect verdeel-sleutel JGZ (25%)	Bijdragen 2024
Beesel	13.449	1.475	75	35	1.585	33	34	4	12	-18	1.649
Bergen	13.119	1.625	82	39	1.746	36	38	4	14	-9	1.829
Echt-Susteren	31.975	3.483	177	83	3.743	78	81	9	32	-1	3.942
Gennep	17.763	2.073	105	49	2.227	46	48	5	18	7	2.352
Horst aan de Maas	43.651	5.020	255	119	5.393	112	117	12	44	-10	5.668
Leudal	36.133	4.129	209	98	4.436	92	96	10	37	1	4.672
Maasgouw	24.303	2.621	133	62	2.817	58	61	7	25	9	2.977
Mook en Middelaar	8.045	546	28	13	586	12	13	2	7	0	620
Nederw eert	17.501	1.877	95	45	2.017	42	44	5	16	0	2.124
Peel en Maas	45.283	4.784	243	114	5.141	107	111	13	40	-25	5.386
Roerdalen	20.705	2.250	114	53	2.418	50	52	6	21	12	2.559
Roermond	59.965	7.245	367	172	7.784	161	168	17	59	-7	8.183
Venlo	103.329	12.555	637	298	13.490	280	291	29	104	14	14.208
Venray	44.633	5.078	258	121	5.457	113	118	13	44	3	5.747
Weert	50.915	5.738	291	136	6.165	128	133	14	49	25	6.515
Totaal	**530.769**	**60.500**	**3.068**	**1.436**	**65.005**	**1.348**	**1.404**	**150**	**524**	**0**	**68.432**

Gemeentelijke bijdragen per programma en overhead

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2023	2024	2025	2026	2027
Publieke Gezondheid	15.061	17.060	17.060	17.060	17.060
Brandweerzorg	27.720	31.701	31.963	32.225	32.225
Crisisbeheersing	4.451	5.066	5.066	5.066	5.066
Overhead	13.268	14.604	14.604	14.604	14.604
Totaal gemeentelijke bijdrage	**60.500**	**68.432**	**68.694**	**68.956**	**68.956**

Gemeentelijke bijdragen per programma (incl. overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2023	2024	2025	2026	2027
Publieke Gezondheid	20.873	23.532	23.532	23.532	23.532
Brandweerzorg	33.958	38.638	38.900	39.162	39.162
Crisisbeheersing	5.669	6.262	6.262	6.262	6.262
Totaal gemeentelijke bijdrage	**60.500**	**68.432**	**68.694**	**68.956**	**68.956**

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente

(bijdragen euro's)

Programma	Totaal	Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maas-gouw
Publieke Gezondheid	23.532.172	632.770	574.039	1.333.527	778.637	1.834.700	1.468.701	946.955
Brandweerzorg	38.637.727	877.937	1.082.982	2.223.344	1.355.671	3.305.408	2.762.297	1.729.524
Crisisbeheersing	6.261.784	138.744	172.033	385.034	217.224	528.270	440.869	300.689
Totaal	**68.431.683**	**1.649.452**	**1.829.053**	**3.941.905**	**2.351.532**	**5.668.378**	**4.671.867**	**2.977.168**

(bijdragen euro's)

Programma	Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Publieke Gezondheid	55.874	712.529	1.889.414	853.616	3.018.547	5.156.728	2.038.109	2.238.026
Brandweerzorg	485.027	1.216.474	3.014.317	1.453.229	4.454.905	7.806.272	3.182.699	3.687.642
Crisisbeheersing	79.302	194.681	482.504	251.775	709.644	1.245.079	526.359	589.578
Totaal	**620.203**	**2.123.684**	**5.386.235**	**2.558.619**	**8.183.095**	**14.208.079**	**5.747.167**	**6.515.245**

Gemeentelijke bijdrage per programma, per gemeente meerjarig

(bijdragen euro's)

Gemeente	2024			2025			2026			2027		
	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing	Publieke gezondheid	Brandweer-zorg	Crisis-beheersing
Beesel	632.770	877.937	138.744	614.420	883.891	138.744	614.420	889.844	138.744	614.420	889.844	138.744
Bergen	574.039	1.082.982	172.033	565.363	1.090.325	172.033	565.363	1.097.669	172.033	565.363	1.097.669	172.033
Echt-Susteren	1.333.527	2.223.344	385.034	1.332.803	2.238.420	385.034	1.332.803	2.253.496	385.034	1.332.803	2.253.496	385.034
Gennep	778.637	1.355.671	217.224	785.661	1.364.863	217.224	785.661	1.374.056	217.224	785.661	1.374.056	217.224
Horst aan de Maas	1.834.700	3.305.408	528.270	1.824.853	3.327.822	528.270	1.824.853	3.350.236	528.270	1.824.853	3.350.236	528.270
Leudal	1.468.701	2.762.297	440.869	1.469.300	2.781.028	440.869	1.469.300	2.799.759	440.869	1.469.300	2.799.759	440.869
Maasgouw	946.955	1.729.524	300.689	956.155	1.741.252	300.689	956.155	1.752.980	300.689	956.155	1.752.980	300.689
Mook en Middelaar	55.874	485.027	79.302	55.874	488.315	79.302	55.874	491.604	79.302	55.874	491.604	79.302
Nederweert	712.529	1.216.474	194.681	712.443	1.224.723	194.681	712.443	1.232.971	194.681	712.443	1.232.971	194.681
Peel en Maas	1.889.414	3.014.317	482.504	1.864.178	3.034.757	482.504	1.864.178	3.055.197	482.504	1.864.178	3.055.197	482.504
Roerdalen	853.616	1.453.229	251.775	865.201	1.463.083	251.775	865.201	1.472.937	251.775	865.201	1.472.937	251.775
Roermond	3.018.547	4.454.905	709.644	3.011.558	4.485.113	709.644	3.011.558	4.515.322	709.644	3.011.558	4.515.322	709.644
Venlo	5.156.728	7.806.272	1.245.079	5.170.361	7.859.206	1.245.079	5.170.361	7.912.140	1.245.079	5.170.361	7.912.140	1.245.079
Venray	2.038.109	3.182.699	526.359	2.040.914	3.204.281	526.359	2.040.914	3.225.863	526.359	2.040.914	3.225.863	526.359
Weert	2.238.026	3.687.642	589.578	2.263.089	3.712.647	589.578	2.263.089	3.737.653	589.578	2.263.089	3.737.653	589.578
Totaal	**23.532.171**	**38.637.727**	**6.261.784**	**23.532.171**	**38.899.727**	**6.261.784**	**23.532.171**	**39.161.727**	**6.261.784**	**23.532.171**	**39.161.727**	**6.261.784**

3 Lijst van afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BSO	Buitenschoolse opvang
CERT	Computer Emergency Response Team Zorg
EMU	Economische en Monetaire Unie
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GAGS	Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGR	Gewichtsgerelateerd Gezondheidsrisico
GHOR	GeneeskundigeHulpverleningsOrganisatie in de Regio
GO	Gastouders
GOB	Gastouderbureaus
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HPV	Humaan Papillomavirus
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IKB	Individueel keuzebudget
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KDV	Kinderdagverblijven
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
LOAV	Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's
MAZL	Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
MEV	Macro Economische Verkenning
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MOTO	Multi Opleiden Trainen & Oefenen
PfZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Prio	Prioriteit
RBOP	Repressief Brandweer Organisatieplan
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RVU	Regeling Vervroegde Uittreding
SPUK	Specifieke Uitkering
VIK	Veiligheid Informatie Knooppunt
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VPB	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WHO	World Health Organization
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
Wvr	Wet veiligheidsregio

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Begroting 2024 in één oogopslag

Veiligheidsregio Limburg-Noord bevordert de gezondheid en veiligheid en bestrijdt rampen en crisissen in de regio Limburg-Noord. Door bundeling van krachten van GGD, brandweer, crisisbeheersing, 15 gemeenten en andere partners zijn we op weg naar de gezondste en veiligste regio. De gezondste en veiligste regio realiseren we samen.

GGD Limburg-Noord

Publieke gezondheidszorg **jeugd**
- 86.000 kinderen 0-18 jaar
- 73.000 consulten
- 19 consultatiebureau's
- 70.000 vaccinaties Rijksvaccinatieprogramma
- 3.500 vaccinaties maternale kinkhoest

Publieke gezondheidszorg **algemeen**
- 90 tbc patiënten of geïnfecteerden behandeld en/of begeleid
- 3.500 consulten seksuele gezondheid
- 11.500 reisconsulten
- 10 adviezen gezondheidsrisico's gevaarlijke stoffen
- 200 adviezen medische milieukunde
- 700 lijkschouwingen en 275 euthanasieverklaringen
- 90 inspecties technische hygiënezorg
- 800 inspecties kinderopvang

Publieke gezondheidszorg **crisissituatie**
- adviseren en ondersteunen van partners in de zorgketen t.a.v. crisisbeheersing
- borgen kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie met 24/7 paraatheid

BRANDWEER Limburg-Noord

Risicobeheersing
- 250-300 adviesaanvragen externe veiligheid
- 12 BRZO inspecties
- 900 adviesrapporten bouwveiligheid
- 1.500 gebruikscontroles
- 300 adviezen brandveilig gebruik
- 300 voorlichtingsactiviteiten Brandveilig Leven

Incidentbestrijding
- 30 brandweerposten
- ongeveer 800 vrijwilligers
- 4.000 meldingen (2.500 prio 1 en 1.500 prio 2)

Preparatie
- 20-40 oefenmomenten per brandweermedewerker
- jaarlijks 200 opleidingsplekken

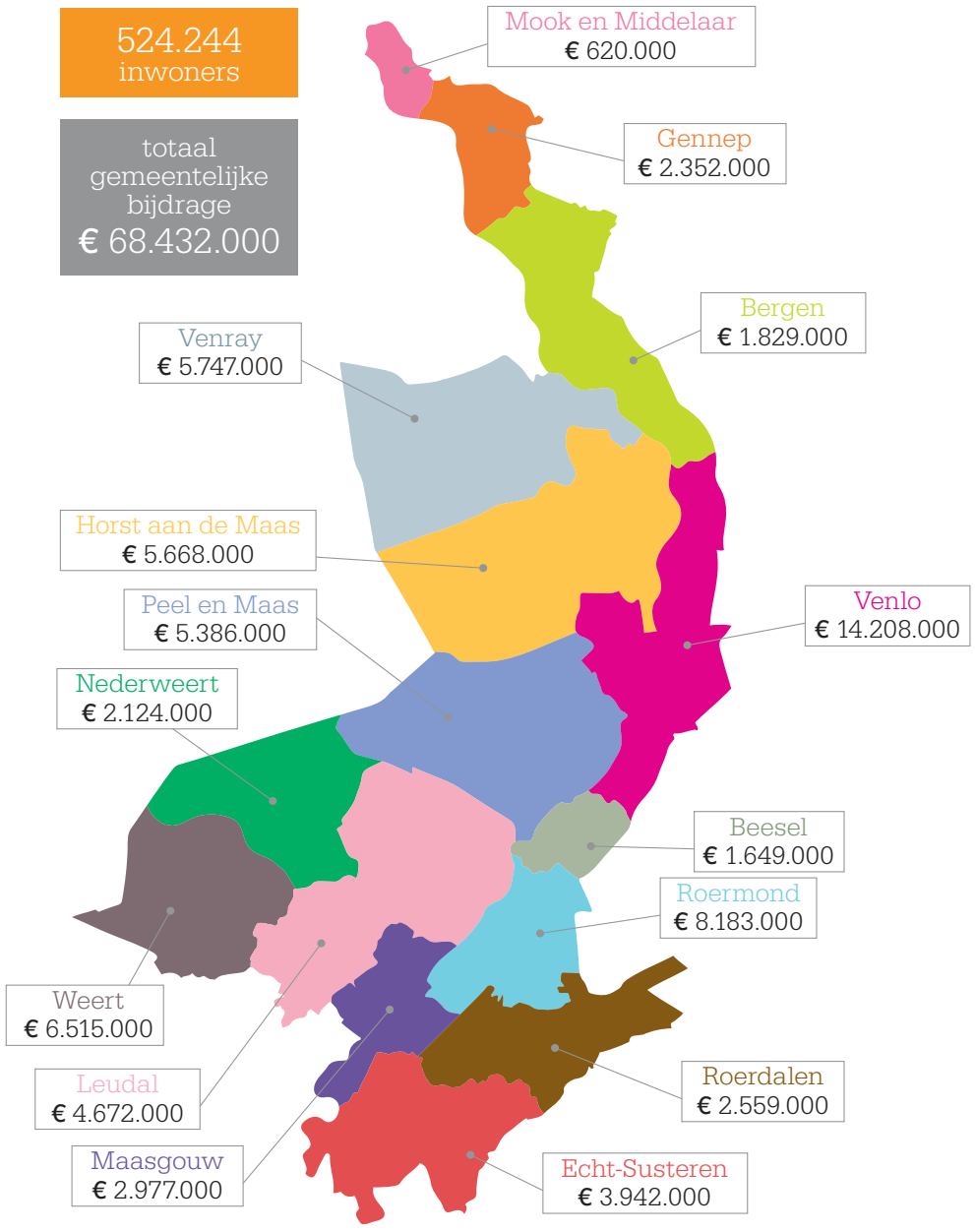
veiligheidsregio limburg-noord

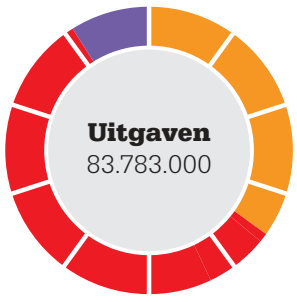
Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking
- 325 adviesaanvragen vergunning evenementen
- aanbod van minimaal 2 oefenmomenten per operationeel functionaris

Gemeentelijke processen
- ongeveer 290 functionarissen actief

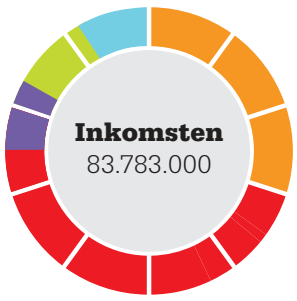
524.244 inwoners

totaal gemeentelijke bijdrage € 68.432.000

Programma's	UITGAVEN
Publieke Gezondheid	30.263.000
Brandweerzorg	46.203.000
Crisisbeheersing	7.317.000
TOTAAL	**83.783.000**

INKOMSTEN	
Gemeentelijke bijdrage:	
- Publieke Gezondheid	23.532.000
- Brandweerzorg	38.638.000
- Crisisbeheersing	6.262.000
BDUR	6.649.000
Overige inkomsten	8.702.000
TOTAAL	**83.783.000**

Aansluiting begroting 2024 - 2023	
Gemeentelijke bijdrage 2023 na wijziging	65.005.000
Loonstijging 2024	1.348.000
Materiële kostenstijging 2024	1.404.000
Medische milieukunde	150.000
Kapitaallasten materieel brandweer	524.000
TOTAAL	**68.432.000**

Alle bedragen zijn afgerond op 1000 euro.

veiligheidsregio
limburg-noord

Postbus 11
5900 AA Venlo
088 - 11 90 000
info@vrln.nl
www.vrln.nl

Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten
t.a.v. de voorzitter

datum	12 april 2023	**behandeld door**	Claudia Knapen
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31881190288
ons kenmerk	UIT054355	**bijlage(n)**	1

onderwerp Oprichting Stichting Waarborgfonds

Geachte heer, mevrouw,

Het Algemeen Bestuur VRLN heeft op 1 april 2022 ingestemd met de oprichting van de landelijke Stichting Expertisebureau Veiligheidsregio's. Hiermee kunnen veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering inkopen en per 1 januari 2024 de schades afwikkelen. De volgende stap is het inrichten van een waarborgfonds voor niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Op 16 december jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio's, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer, het principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Verzoek
Het besluit tot het oprichten van de Stichting Waarborgfonds wordt pas genomen nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Dit is op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Hierbij wordt u de mogelijkheid geboden eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's kenbaar te maken. De reactietermijn loopt tot 6 juli 2023. Met het oog op tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u, indien mogelijk, voor 15 juni 2023 uw reactie kenbaar te maken.

Huidige situatie
De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goedwerkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.
Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo

t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 35 42 454

e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden.

Op 1 juli 2022 heeft het Veiligheidsberaad besloten tot oprichting van het expertisebureau risicobeheer. Op 12 oktober is het expertisebureau feitelijk opgericht. De voorliggende brief gaat over de stap te komen tot een waarborgfonds. De aangewezen rechtsvorm voor het waarborgfonds is een stichting.

Toekomstige situatie
De veiligheidsregio's hebben straks een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn. Daarnaast hebben ze een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.
Naar verwachting levert de samenwerking behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op doordat de verhouding schade-premie ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Daarnaast wordt met het expertisebureau behalve een kwaliteitsslag ook een besparing verwacht door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig. Wel is deelname aan het expertisebureau een vereiste gelet op de onderlinge samenhang. Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's is het overigens al opportuun om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden.

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo
t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 36 42 454
e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

Werking
De deelnemers (veiligheidsregio's) storten jaarlijks een bijdrage in het waarborgfonds. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de betreffende medewerker mee te betalen.

Vergunning
Het waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van risico's, in ieder geval de (niet-verzekerde) aanspraken na een dienstongeval. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht onder de volgende voorwaarden:
1. Er is geen winstoogmerk;
2. De jaarlijkse inleg bedraagt maximaal 5 miljoen euro per jaar;
3. De maximale technische reserve bedraagt maximaal 25 miljoen euro;
4. Er is een Raad van Toezicht van tenminste drie personen benoemd door of werkzaam bij de overheid met de volgende expertises: risicomanagement, actuariaat en verzekeringen.

Rechtsvorm
Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon, zoals het expertisebureau. Hier liggen de volgende overwegingen aan ten grondslag:
1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM en de DNB niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten; de AFM is de vergunningverlenende instantie voor het expertisebureau;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het waarborgfonds met de werkzaamheden van een veiligheidsregio of het expertisebureau leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor deze organisaties.

Met het oog op de eis dat geen sprake mag zijn van een winstoogmerk is de keuze voor rechtspersonen beperkt. Dat maakt namelijk dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvorm 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Hierbij is de afweging gemaakt dat de stichting de voorkeur geniet boven de onderlinge waarborgmaatschappij met het oog op de lichte structuur. Om de activiteiten van het expertisebureau hierop te laten aansluiten, is bij deze eveneens voor de stichting gekozen. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Het Algemeen Bestuur VRLN is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht te zijn voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. De gemeenschappelijke regeling VRLN voorziet in de mogelijkheid tot oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon.

Kostenneutraliteit
De insteek van goed werkgeverschap is om primair een kwaliteitsslag te maken. Dit neemt niet weg dat het uitgangspunt bij de ontwikkeling van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is de financiering kostenneutraal te laten plaatsvinden. De insteek is kostenneutraliteit bezien vanuit landelijk perspectief, omdat het vertrekpunt van elke veiligheidsregio ten aanzien van de financiering en verzekering van schades na dienstongevallen verschillend is. Het is overigens de verwachting dat de samenwerking in zowel

Nijmeegseweg 42
Postbus 11
5900 AA Venlo

t +31 (0)88 11 90 000
f +31 (0)77 35 42 454

e info@vrln.nl
i www.vrln.nl

veiligheidsregio
limburg-noord

het expertisebureau als het waarborgfonds behalve een kwaliteitsslag op termijn ook tot (aanzienlijk) financieel voordeel voor de deelnemers leidt. Dit voordeel wordt in eerste aanleg gebruikt om het waarborgfonds mee te vullen.

De kostenneutraliteit heeft betrekking op drie kostencomponenten:
a.) de premie ongevallenverzekering (inclusief onafhankelijke medische dienst);
b.) de fee voor de dienstverlening van de makelaar;
c.) de algemene reserve voor de niet-verzekerbare risico's.

De premie ongevallenverzekering en de makelaarsdienst zijn weliswaar bekend, maar bij een complexe zaak zonder verzekeringsdekking zal de veiligheidsregio een beroep moeten doen op de algemene reserve. Dit laatste zit nog niet verdisconteerd. Ook is een premie ongevallenverzekering geen vast gegeven. Bij een volgende aanbesteding kan dit immers anders uitpakken. Tot slot gaat het om risico's. Als er toevallig net een grotere groep personeel tegelijk letsel oploopt dan heeft dit gevolgen voor de schadelast. Daarom geldt bij het uitgangspunt kostenneutraliteit dat een zekere slag om de arm gehouden moet worden.

De verwachting is dat de veiligheidsregio's hun deelname aan het waarborgfonds kunnen financieren uit hun huidige begroting. VRLN zal een initiële bijdrage van ongeveer € 150.000 leveren aan het waarborgfonds. Deze omvang sluit aan bij de reservering die VRLN zelf jaarlijks heeft aangehouden voor het financiële risico van dienstongevallen. In die zin is er geen sprake van nieuw beleid. Alleen in geval de veiligheidsregio een uitkering wil doen bovenop de aanspraken, die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, zal deze ten laste komen van de algemene reserve.

Verdeelsleutel
Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal. Dat is een eenvoudige maat voor het vormgeven van de onderlinge solidariteit, immers er bestaat een relatie tussen het aantal inwoners en het aantal brandweermedewerkers. Het schadebeeld is over het hele land min of meer vergelijkbaar. De verdeelsleutel wordt na 5 jaar geëvalueerd.

Vervolg
De formele oprichting van het waarborgfonds volgt zo spoedig na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Beoogd wordt het waarborgfonds per 1 januari 2024 operationeel te hebben met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen en de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

de voorzitter,

A.S. Scholten

de secretaris,

C.M. Angevaren

Modelontwerpbesluit oprichting stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord;

Gelet op Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

> De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
> De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan;
> Het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
> De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
> Het bovenstaande vraagt om een omslag "van verzekeringsdenken naar risicodenken" en om een omslag "van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken";
> De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
> De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
> Het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
> Deze samenwerking vorm moet krijgen in een expertisebureau risicobeheer die de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
> De samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiencyslag oplevert;
> Er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen" rondom verzekeringen;
> Het Veiligheidsberaad op 1 juli 2022 daarom heeft besloten tot de oprichting van het expertisebureau;
> Het expertisebureau per 12 oktober 2022 feitelijk is opgericht en een vergunning aanvraagt bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
> Voor het afdekken van niet-verzekerbare aanspraken een waarborgfonds de mogelijkheid biedt om deze in gezamenlijkheid te financieren;
> Hiervoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
> In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 16 december 2022 het principe-besluit is genomen om te komen tot de oprichting van een waarborgfonds wetende dat;
    - De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
    - Deze stichting op grond van artikel 3.6 lid 2 sub a Wet financieel toezicht (Wft) een vrijstelling heeft van de vergunningsplicht van De Nederlandse Bank (DNB);
    - Deelname aan de stichting vrijwillig is;
    - Deelname voor minimaal 5 jaar is;
    - Een entree-inleg verschuldigd is gelijk aan de jaarlijkse bijdrage;
    - De bijdrage wordt omgeslagen aan de hand van het inwoneraantal per veiligheidsregio;
    - Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's het opportuun is om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond

van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden;
- Beoogd wordt om de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen kostenneutraal te financieren, waarbij de veiligheidsregio's deze naar verwachting uit hun lopende begroting kunnen financieren;
- Het risico dat een beroep moet worden gedaan op de algemene reserve afneemt;

> De formele oprichting van het waarborgfonds zo spoedig mogelijk volgt na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad met het oog op de invoering van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen per 1 januari 2024, zijnde tevens de ingangsdatum van de gezamenlijke ongevallenverzekering;

> De raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

B E S L U I T :

Tot oprichting van en deelname aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, die namens de veiligheidsregio Limburg-Noord, in ieder geval dekking biedt voor de niet-verzekerbare aanspraken als bedoeld in de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, gehoord hebbende de gemeenteraden

Venlo, 7 juli 2023,

de voorzitter,	de secretaris,
A.S. Scholten	C.M. Angevaren

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	**ZM23.01356**
Onderwerp	**Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Samenleving
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Paragraaf Verbonden Partijen
Portefeuillehouder	F.N. Dillerop en mr. drs. W. Gradisen

Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen

Inleiding

De regio Rijk van Nijmegen bestaat uit de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. Samen met deze gemeenten hebben we de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Rijk van Nijmegen opgericht, een samenwerking tussen deze gemeenten die bestaat uit de volgende modules: Werkbedrijf, IRvN en de platformfunctie.

De MGR heeft op 31 maart jl. de jaarstukken 2022, ontwerpbegroting 2024, meerjarenraming 2025-2027 en de bijstelling begroting 2023 ingediend. Het college kan een zienswijze op de jaarrekening 2022 indienen op grond van het Delegatiebesluit 2012 omdat de jaarrekening 2022 minder dan 5% afwijkt van de begroting 2022. Uw raad is bevoegd om een zienswijze op de begroting 2024 en de begrotingswijziging 2023 in te dienen omdat de begroting 2024 meer dan 5% afwijkt van de eerder ingediende meerjarenbegroting en de begrotingswijziging 2023 groter is dan 5% t.o.v. de begroting 2023.
De zienswijze dient vóór 15 juni te zijn ingediend, maar de MGR gaat akkoord met toezending op 16 juni (dag na de raadsvergadering).

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 inclusief resultaatsbestemming en bijgaande zienswijze van het college.
2. In te stemmen met de begroting 2024 en de bijgestelde begroting 2023 en bijgaande zienswijze in te dienen.
3. De meerjarenbegroting 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen.
4. Voornoemde zienswijzen in één brief van college en raad te vervatten.

Beoogd effect

Kennis te nemen van de jaarstukken 2022 en gebruik te maken van het recht om zienswijzen kenbaar te maken t.a.v. bijgestelde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024.

Raadsvoorstel

Argumenten

Korte toelichting op de modules:

Werkbedrijf
Bij WerkBedrijf wordt het werkgedeelte van de Participatiewet uitgevoerd. Kandidaten die in een uitkering zitten worden bemiddeld naar werk. Hierbij worden, indien nodig, instrumenten en begeleiding ingezet. Ook wordt regie gevoerd op de arbeidsmatige dagbesteding

IRvN
ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daar¬naast verzorgt men voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. Men doet dat, op verzoek ook voor overige deelnemende gemeenten.

Platformfunctie
Dit is het onderdeel van de MGR waar gemeenten elkaar kunnen vinden op allerlei onderwerpen waarvan gemeenten het belangrijk vinden om te kijken of samenwerking toegevoegde waarde heeft. In 2022 zijn gesprekken gevoerd over de regionale samenwerking en het regionale arbeidsmarkt- en ICT-beleid. Ook is een start gemaakt met de implementatie van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). T.a.v. het platform zijn er geen bijzonderheden bij de MGR en zijn activiteiten conform begroting gerealiseerd. Er wordt gewerkt aan een regionale samenwerkingsagenda en welke governance hierbij passend is. Er is geen reden om t.a.v. jaarrekening 2022 en begroting 2024 van de platformfunctie een zienswijze in te dienen.

Hieronder zal t.a.v. Werkbedrijf en IRvN allereerst worden ingegaan op de jaarstukken 2022, incl. jaarrekening 2022. Vervolgens komen de begrotingswijziging 2023, de ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 aan de orde.

Jaarverslag incl. jaarrekening 2022

Kort samengevat
Rekeningresultaat: € 1 miljoen voordelig. De resultaten voor afrekening zijn:
- Werkbedrijf, onderdeel Werk € 1 miljoen
- IRvN: € 0 miljoen

Resultaatbestemming: € 0,9 miljoen wordt overgeheveld naar 2023. € 0,1 miljoen wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.
Het advies van de Adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen (bijlage 4) is om in te stemmen met de jaarstukken 2022 en het resultaatsbestemmingsvoorstel.

Werkbedrijf (exclusief Sociale Werkvoorziening)
Gemeente Mook en Middelaar vindt het belangrijk de lokale dienstverlening vooral te richten op de inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben om een stap richting de arbeidsmarkt te zetten.
Wij kiezen ervoor het lokale aandeel als volgt in te vullen:
1. Werkintake op locatie (0,5 dagdeel);
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (1 dagdeel);
3. De Versnelling voor ca 3 kandidaten;
4. Samen sterk naar werk (ca 3 kandidaten).

Raadsvoorstel

Uit de jaarrekening van WerkBedrijf blijkt dat de (uitstroom)cijfers in 2022 grosso modo zijn achtergebleven bij zowel de ambities voor 2022 als de realisatie in 2021, ondanks de krapte op de arbeidsmarkt. Een verklaring hiervoor is dat meer kandidaten intensieve en langdurige ondersteuning nodig hebben om werk te vinden en te behouden.
Mook en Middelaar heeft in 2022 middelen ingezet voor het traject 'De Versnelling' en 'Samen sterk naar werk'. Aan beide onderdelen zijn geen kandidaten gestart. Het college heeft besloten om een zienswijze in te dienen en hierin op te nemen dat wij graag zien dat het WerkBedrijf in samenspraak met onze gemeente intensiever samenwerkt om realisatie van deze onderdelen, en daarmee de doorstroom c.q. uitstroom van de bijstandspopulatie, te intensiveren.

Voor wat betreft de specificering van de behaalde resultaten voor Mook en Middelaar wordt verwezen naar pagina 96 van de jaarstukken 2022.

Financieel
Op het onderdeel WERK (arbeidsmarktbemiddeling, loonkostensubsidies en Op Weg Naar Werk/ arbeidsmatige dagbesteding) realiseert Werkbedrijf een voordeel van € 1,0 miljoen. Gemeenten ontvangen het voordeel op de loonkostensubsidies (€ 37.000) en een deel van het voordeel bij Op Weg Naar Werk (103.000) terug. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2023 en ingezet voor uitbreiding van de pilot Simpel Switchen (Op Weg Naar Werk), een kwaliteitsimpuls en uitbreiding van vervoerskostenregeling voor SW-medewerkers vanwege gestegen brandstofprijzen. Het verwachtte effect van een stijging van uitkeringsgerechtigden (en daarmee het aantal kandidaten in onze dienstverlening) bleef uit. De extra middelen (in totaal € 1,5 miljoen) worden teruggegeven aan gemeenten. Op pagina 98 van de jaarstukken treft u een vertaling van deze cijfers naar onze gemeente aan.

IRvN
ICT Rijk van Nijmegen beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur van en voor gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. In 2022 zijn er activiteiten uitgevoerd gericht op de dienstverlening, het ICT-beheer en de beveiliging van onze ICT-omgeving. Met name de continue doorontwikkeling ten behoeve van informatiebeveiliging staat bij ons hoog op de agenda en heeft ertoe geleid dat structureel extra middelen beschikbaar zijn gesteld.

In 2022 hebben wij ingestemd met de conclusies en aanbevelingen uit het evaluatieonderzoek dat in 2021 is uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers (PwC). De iRvN blijft de komende 4-5 jaar primair een beheerorganisatie, gestoeld op het huidige fundament. Wel zien we de afgelopen jaren een stijging van ca. 13% van het aantal medewerkers van de aangesloten organisaties en daarmee een groei van de ondersteuningsvraag in dienstverlening, applicaties en apparatuur.

Er is een nadelig resultaat behaald van € 14.600 euro op het onderdeel automatisering. Het nadelig resultaat is ontstaan door een toename in personeelslasten en een stijging in overheadskosten door de toenemende inflatie.

Het college heeft besloten om t.a.v. de IRvN in te stemmen met de jaarrekening 2022 incl. overheveling van het investeringsbudget (onderdeel automatisering) ad 1,1 miljoen en hierover geen zienswijze in te dienen.

Bijgestelde begroting 2023, ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Raadsvoorstel

Ook hier luidt het advies van de Adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen om in te stemmen met de bijgestelde begroting 2023, en de begroting 2024.

Bijgestelde begroting 2023
We zien dat de gewijzigde begroting 2023 9,83 miljoen euro hoger is dan de in juli 2022 vastgestelde begroting 2023. Dit wordt hieronder toegelicht.

T.a.v. gestegen salarislasten:
De totale salarislasten nemen in 2023 toe met € 2,9 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023.

T.a.v. Werkbedrijf
De MGR ontvangt gemeentelijke bijdragen voor loonkostensubsidies. Men begroot hier in 2023 € 6,1 miljoen voor. Deze middelen zijn ten behoeve van het verstrekken van loonkostensubsidies aan werkgevers en ten behoeve van de uitvoering van de CAO aan de slag.
Ten opzichte van de primaire begroting 2023 is dit een toename van afgerond € 786.000. Dit komt omdat men een verdere groei verwacht van een aantal verstrekte loonkostensubsidies. Daarbij wordt zo goed als mogelijk aangesloten bij de rijksbijdrage.

De MGR ontvangt gemeentelijke bijdragen voor arbeidsparticipatie. Dit is het participatiebudget ter grootte van € 20,1 miljoen. Dit is een toename van € 725.000. De toename wordt veroorzaakt door indexeringen van het klassieke budget conform de BRN norm 2023 en een toename van de begeleidingsgelden beschut werk.

Aan overige bijdragen begroot men voor 2023 € 4,3 miljoen. Dit is een toename van € 2,5 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van een aantal tijdelijke budgetten zoals Werken aan de match, IPS Programma professionalisering dienstverlening en SUWI.

T.a.v. IRvN
In 2023 raamt de MGR dat men € 21,5 miljoen nodig heeft. Dit is een toename ten opzichte van de ontwerpbegroting van € 3,0 miljoen. De toename wordt met name veroorzaakt door het voorstel “kostenontwikkeling iRvN”, een verdere toename van de middelen van het beveiligingsproject en ten slotte een toename van de plusproducten. Dat zijn alle producten die buiten de standaard-overeenkomst (werkplek) vallen. Denk hierbij aan extra applicaties zoals e-herkenning, extra I-pads, speciale muizen en toetsenborden en incidentele consultancykosten bij grote projecten zoals database-migraties

Conclusie begrotingswijziging 2023:
Gelet op de aangedragen argumentatie en het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen t.a.v. de bijgestelde begroting 2023.

Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Kort samengevat
- Begroting is sluitend met een saldo van € 103 miljoen
- Begroting is conform het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording)
- Begroting voldoet aan de Begroting Richtlijnen Regio Nijmegen

Raadsvoorstel

Werkbedrijf (exclusief Sociale Werkvoorziening)
De arbeidsmarkt is erg krap (en dus goed voor werkzoekenden), en er zijn bij WerkBedrijf relatief weinig bemiddelbare kandidaten in de dienstverlening. Absoluut gezien daalt het aantal kandidaten dat uit de uitkering stroomt door werk. Het aandeel kandidaten met een arbeidsbeperking is de afgelopen jaren gegroeid. Voor hen zet Werkbedrijf langjarige dienstverlening en begeleiding in. Hier wordt ook steeds meer capaciteit op ingezet. Duidelijk is wel dat er nog steeds sprake is van een kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt. Daarnaast Is er weinig inzicht in de kosten van de in te zetten instrumenten op persoonsniveau. Dit leidt ertoe dat wij u adviseren de volgende zienswijze in te dienen.

a. Graag worden we blijvend geïnformeerd over de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt. Het doel daarbij is inzicht hebben in de inspanningen die het WerkBedrijf zowel met betrekking tot kandidaats- als bedrijfsdienstverlening daartoe inzet. Verzoek om daarbij de kpi's (kritieke prestatie indicatoren), preventie van instroom, reductie van afhankelijkheid van publieke middelen en bevordering van uitstroom, in op te nemen.
b. Tevens verzoeken wij u om, conform de uitgangspunten in de startnotitie (vooruitlopend op het nieuwe strategisch beleidskader) de kosten van de instrumenten die op persoonsniveau kunnen worden ingezet, inzichtelijk te maken.

IRvN
Het accent van de ontwerpbegroting 2024 ligt op doorontwikkeling van iRvN als dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving. We leven in een digitale transformatie en het belang van een goede ICT-voorziening blijft toenemen. De primaire doelstelling is en blijft het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en beschikbaarheid van de hele regionale ICT-infrastructuur. Betreft het beheer zien we dat de gemeentelijke applicaties die nu nog vanaf de iRvN servers draaien de komende tijd vervangen worden door software vanuit de cloud. Dit vereist van zowel iRvN als de gemeenten een gezamenlijke cloudstrategie.
Qua beveiliging ligt de nadruk op 24/7 proactief monitoren van alles wat digitaal binnenkomt, de schade beperken door segmentatie en te werken met veilige backups.

De lasten nemen in 2024 toe ten opzichte van 2023 met € 902.000. Deze toename wordt voor € 115.000 veroorzaakt doordat de kosten voor het beveiligingsproject stapsgewijs toenemen. Het overige bedrag aan toename komt voort uit de indexering van 4,94% (conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen). Concreet betekent dit voor de gemeente Mook en Middelaar dat de jaarlijkse bijdrage aan de IRvN zal oplopen (zie hieronder kopje 'financiën').

De stijging van kosten is naar het oordeel van het college voldoende beargumenteerd en derhalve wordt geadviseerd geen zienswijze t.a.v. de begroting 2024 onderdeel IRvN in te dienen.

Meerjarenraming 2025-2027
De meerjarenraming staat niet open voor zienswijzen en wordt alleen ter kennisname toegezonden. Inzake Werkbedrijf is van belang dat gemeenten hun volledige Participatiebudget nu overhevelen t..b.v. de uitvoering van de klassieke re-integratietaken in de loonvormende keten. Vanwege wijzigingen in de systematiek van het Gemeentefonds per 2023, wijzigt ook de financierings-systematiek van Werkbedrijf. De nieuwe budgetafspraken en verdeelsystematiek worden uitgewerkt in het nieuwe beleidskader dat de deelnemende gemeenteraden in 2023 zullen vaststellen. Deze financiële afspraken zullen per 2025 van kracht worden.

Algehele conclusie

Raadsvoorstel

De zienswijze van het college inzake jaarrekening 2022 (college) en de voorgestelde zienswijze op de begroting 2024 (raad) treft u aan in bijlage 5.

Kanttekeningen

Het is uiteindelijk aan het bestuur van de MGR of de zienswijze die door ons wordt ingediend, wordt overgenomen.

Duurzaamheid

Duurzaamheidsaspecten zijn zowel bij het Werkbedrijf als de IRvN in de jaarstukken en begroting verweven.

Participatie

Alle raden van de deelnemende gemeenten worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen t.a.v. jaarrekening 2022, bijgestelde begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024.

Financiën

In onderstaande tabel is onze deelnemersbijdrage in 2022, 2023 (voor en na wijziging) en 2024 vermeld.

Deelnemersbijdrage Mook en Middelaar	**2022**	**2023 (1)**	**2023 (2)**	**2024**
IRvN	297.000	305.000	339.000	369.000
Bestuursondersteuning	5.000	6.000	6.000	6.000
Werkbedrijf	178.000	198.000	250.000	257.000

Uitvoering

Direct na de raadsvergadering zal de zienswijze van het college en de raad naar het bestuur van de MGR worden gestuurd.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2022 en conceptbegroting 2024 MGR
2. Jaarstukken 2022 MGR
3. Begroting 2024, meerjarenraming 2025-2027 en bijstelling begroting 2023 MGR
4. Advies Adviesfunctie Gemeenschappelijke regelingen
5. Concept-zienswijze
6. Concept-raadsbesluit

Mook, 16 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer **ZM23.01356**
Onderwerp **Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 23 mei 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 inclusief resultaatsbestemming en bijgaande zienswijze van het college.
2. In te stemmen met de begroting 2024 en de bijgestelde begroting 2023 en bijgaande zienswijze in te dienen
3. De meerjarenbegroting 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen.
4. Voornoemde zienswijzen in één brief te vervatten.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Aan de colleges en raden in de regio Rijk van Nijmegen

REGIO RIJK VAN NIJMEGEN

Datum
30 maart 2023

Contactpersoon
Ina Hol

Onderwerp
Ontwerpbegroting 2024 en ontwerpjaarrekening 2022

Direct telefoonnummer
06 5423 4003

Geachte leden van de colleges en raden,

Hierbij bieden wij u de ontwerpjaarrekening en -verslag 2022, –begroting 2024-2027 en bijstelling 2023 aan. Beide stukken hebben betrekking op de MGR en de modules iRvN en WerkBedrijf.

Zienswijzen
De kaders voor de begroting 2024 hebben wij u eind vorig jaar gestuurd. U bent in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen. Van deze mogelijkheid hebben alle gemeenten gebruik gemaakt, waarvoor onze dank. De ingediende zienswijzen hebben we waar mogelijk in de begroting verwerkt. In de bijlage 1 bij deze brief gaan wij in op deze zienswijzen.

Op de ontwerpjaarstukken kunt u een zienswijze aan ons meegeven. Deze kunt u vóór 15 juni 2023 indienen, conform afspraak met de agendacommissie en de griffiers in de regio.

Controleverklaring 2022
Op 30 maart 2023 heeft Astrium aan ons medegedeeld, dat de MGR een definitieve, goedkeurende controleverklaring ontvangt bij de jaarrekening 2022 van de MGR.

Enkele aandachtspunten n.a.v. de jaarstukken
Hieronder gaan we in op enkele belangrijke punten die we naar aanleiding van de jaarstukken graag met u delen. We gaan eerst in op de module WerkBedrijf en vervolgens de module iRvN.

1. Module WerkBedrijf
Verschuivingen in onze werkzaamheden
We zien dat ons werk de afgelopen jaren drastisch veranderd is. WerkBedrijf is in 2016 gestart in een laagconjunctuur met weinig vraag naar personeel en een ‘relatief’ hoge werkloosheid c.q. bijstandspopulatie. Gemeenten investeerden vooral in – recent – in de bijstand gestroomde kandidaten door hen toe te leiden naar WerkBedrijf. Wij waren in staat hen meestal binnen een jaar te plaatsen en hen – veelal volledig - onafhankelijk van de uitkering te maken. Na de plaatsing was er een korte periode van nazorg door WerkBedrijf.

De uitstroomdoelstellingen konden we in deze periode goed realiseren. In deze periode van laagconjunctuur zijn de kandidaten die langdurig in de bijstand zaten en de nieuwe instroom met een arbeidsbeperking (door op slot gaan sociale werkvoorziening en Wajong) minder toegeleid naar WerkBedrijf. We hadden ook minder mogelijkheden, omdat werkgevers wat 'huiverig' waren voor het plaatsen en keuze genoeg hadden in het aanbod.

Na 2021 zitten we in een hoogconjunctuur met een grote vraag naar personeel, veel vacatures in bijna alle sectoren en een lage werkloosheid c.q. bijstandspopulatie. Gemeenten leiden nu een klein bestand toe van 'recent ingestroomden' naar WerkBedrijf. Deze groep 'snel plaatsbaren' zijn ook snel uit de dienstverlening, omdat zij in een korte periode een baan vinden. We zien dat gemeenten nu vooral investeren in de kandidaten, die al lang in de uitkering zitten en in kandidaten met een arbeidsbeperking. Sinds de sluiting van de Wsw en de Wajong zien we namelijk ieder jaar een nieuwe 'lichting' kandidaten met arbeidsbeperking instromen in de bijstand. Dit gaat logischerwijs vaak om jongeren. Voor hen vinden we nu werk, veelal met de inzet van loonkostensubsidies.

Ondernemers zijn – door de grote vraag naar personeel - eerder geneigd om een werkplek aan te passen, zodat deze toegankelijk wordt voor iemand met een psychische of fysieke arbeidsbeperking. Maar we zien ook dat deze groep een langere periode of zelfs structurele begeleiding nodig heeft om dit werk te behouden. We bouwen dus de sociale werkvoorziening af en bouwen nieuwe vormen van werk-met-ondersteuning op, met andere woorden het aandeel van kandidaten met een arbeidsbeperking neemt toe. De doelstellingen m.b.t. uitstroom halen we in deze periode 'lastiger', omdat het aandeel 'snel plaatsbaren' in het bestand van WerkBedrijf relatief klein is.

Activering bijstandsgerechtigden
Een gedeelte van de bijstandsgerechtigden heeft een grote afstand tot het arbeidsproces. In de huidige arbeidsmarkt zien we dat gemeenten ervoor kiezen deze groep te activeren. Een groep waar voorheen minder aandacht aan gegeven kon worden. WerkBedrijf voert in opdracht van enkele gemeenten en in gezamenlijkheid met die gemeenten gesprekken met mensen, die al langere tijd in de bijstand zitten en nog niet zijn toegeleid naar WerkBedrijf. Dit doen we in het project *Doe je mee*. Inmiddels zijn er circa 1.350 gesprekken afgerond. Hieruit blijkt dat een groot deel te kampen heeft met een grote mate van problematiek. Slechts een kleine groep (8%) kan rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid worden voor een traject naar werk of Op weg naar werk (arbeidsmatige dagbesteding). De groep die kan participeren (bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk) is 15%. Zij worden aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente, wellicht later naar ons voor toeleiding naar werk. Een grotere groep kan dus nog geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt of door ziekte of zware multi-problematiek of omdat ze niet meer tot de doelgroep behoren (77%).

Duurzame inzetbaarheid in de sociale werkvoorziening
WerkBedrijf heeft nog circa 1.340 mensen in dienst, via de sociale werkvoorziening. Elk jaar neemt dit bestand af. Het ziekteverzuim onder deze groep werknemers (20,8%) blijft een lastige kwestie om terug te dringen. Onze SW-medewerkers zijn iets ouder dan het landelijk gemiddelde. Binnen het verzuim is er sprake van een hoog aandeel langdurig verzuim, doordat mensen te maken hebben met een aanzienlijke gezondheidsproblematiek. We blijven inzetten op duurzame inzetbaarheid – door aanpassingen van werk en werkuren - en werkplezier. Het ziekteverzuim heeft geen effect op de financiële resultaten die we boeken bij onderdeel SW. Dit komt door een combinatie van realistisch ramen, slimme tarifering en efficiëntie.

Budgetafspraken t.b.v. het Werkbudget
Tot 1 januari van dit jaar was het cluster participatie (participatiebudget) te onderscheiden in de uitkering van het Gemeentefonds. In de nieuwe situatie is dat niet meer het geval. Tot heden hebben gemeenten en de MGR de afspraak dat (o.a.) het participatiebudget overgeheveld wordt aan de MGR, t.b.v. de uitvoering van het werkgedeelte van de Participatiewet. Het is nodig dat we nieuwe afspraken maken met elkaar over een realistisch en objectiveerbaar budget t.b.v. onze taakuitvoering. Hiervoor is momenteel een begeleidingsgroep actief, met daarin vertegenwoordigt een bestuurder namens de MGR, een bestuurder namens de deelnemende gemeenten en de secretaris van de MGR. Deze groep werkt aan een voorstel hoe het budget kan worden bepaald, vanaf 2025. Dit voorstel wordt onderdeel van het – door gemeenten vast te stellen – strategisch beleidskader arbeidsmarkt en komt tevens ter besluitvorming voor te liggen in het bestuur van de MGR.

Op advies van het Rijk hebben de brancheorganisaties Cedris en Divosa gevraagd aan Berenschot of zij een model kunnen ontwikkelen met als doel te komen tot een objectieve wijze van budgetbepaling, cluster participatie. Dit model heeft Berenschot ontwikkeld. Het model hanteert de maatstaven die het Rijk gebruikt t.b.v. cluster participatie en destilleert dat daarmee uit de uitkering van het Gemeentefonds. Het gaat om de volgende maatstaven: aantal uitkeringsgerechtigden, aantal gezinnen met een laag inkomen, aantal mensen in het doelgroepregister en aantal gerealiseerde loonkostensubsidies. Deze maatstaven zijn een goede indicatie van de voorliggende opgave. Als de opgave groter wordt, stijgt het budget (en ook hetgeen gemeenten via het Gemeentefonds uitgekeerd krijgen). Als de opgave kleiner wordt, daalt het budget (en ook hetgeen gemeenten via het Gemeentefonds uitgekeerd krijgen). Onderzocht wordt of dit Berenschot-model, als objectieve bepaling voor de hoogte en de verdeling van het participatiebudget gehanteerd kan worden.

Doelgroep beschut werk
Beschut werk is een voorziening onder de Participatiewet voor kandidaten die vanwege hun arbeidsbeperking een aangepaste werkplek en extra begeleiding nodig hebben. In onze regio gaan we terughoudend om met deze voorziening, vanwege de langdurige financiële verplichtingen in dit kader. In plaats hiervan plaatsen we kandidaten veelal in de voorziening Op weg naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding).

De Rijksoverheid is voornemens om de middelen voor beschut werk niet meer op basis van de doelstellingen, maar op basis van realisatie beschikbaar te stellen. Dit zou voor onze regio een daling in budget van enkele miljoenen euro's betekenen. Om dit risico te ondervangen moeten we de realisatie van beschutte werkplekken versnellen. We zien in de praktijk dat een gedeelte van de doelgroep beschut werk momenteel actief is in de arbeidsmatige dagbesteding. We zoeken momenteel uit of zij, tegen relatief lage tarieven en via een dienstverband Cao aan de slag bij de MGR, op beschutte werkplekken actief zouden kunnen zijn. We kunnen op deze manier de realisatie van beschutte werkplekken opschroeven, en het financiële risico op de budgetten beschut werk ondervangen. Daarnaast is het voor de kandidaten fijn om een inkomen uit arbeid te hebben i.p.v. een uitkering. In dit scenario vindt een verschuiving van budgetten plaats tussen de WMO en participatie. We bereiden deze bestuurlijke afweging momenteel voor. Een voorstel hiertoe nemen we op in het strategisch beleidskader.

Nieuwe Dienstverleningsovereenkomst, nieuw informatieprotocol
Gemeenten werken momenteel aan een nieuw beleidskader arbeidsmarkt. Dit komt naar verwachting in het najaar van 2023 uw kant op ter vaststelling. Wij grijpen dit beleidskader graag aan om met u een nieuwe dienstverleningsovereenkomst te ontwikkelen. In deze overeenkomst komen wij met u overeen hoe onze dienstverlening aan kandidaten eruit ziet.

Wij gaan ook graag met u in gesprek over het nieuwe *Informatieprotocol 2024*. Hierin maken we met u afspraken over onze rapportagemomenten en de kritische prestatie-indicatoren (KPI's) op basis waarvan we rapporteren. Gegeven de veranderende aard van ons werk kunnen wij ons voorstellen dat we KPI's opnemen over langjarige begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking. Daarnaast hebben gemeenten wensen geuit over nieuwe KPI's in de evaluatie van WerkBedrijf.

In de komende periode blijven we rapporteren we aan de hand van onze kerntaak arbeidsbemiddeling, maar bieden we meer inzicht in drie deelgebieden van deze kerntaak.
Taken die instroom in de uitkering voorkomen, taken die erop gericht zijn de afhankelijkheid van de uitkering te beëindigen (uitstroom met korte nazorg) en taken die de afhankelijkheid van een uitkering minimaliseren (gedeeltelijke uitstroom met structurele nazorg).

Het eerste taakgebied richt zich vooral op onze inzet voor scholieren en jongeren. Daarnaast zijn de niet-uitkeringsgerechtigden een belangrijke doelgroep. Onze inzet voor hen is er op gericht hen te begeleiden richting werk, voordat zij een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering. Bij het tweede taakgebied richten we ons op het fulltime (>28 uur) en duurzaam bemiddelen van kandidaten (zonder arbeidsbeperking) naar werk. Hierdoor zullen zij in de meeste gevallen uit de uitkering stromen. Het derde taakgebied richt zich op kandidaten met een arbeidsbeperking. Zij kunnen hierdoor niet zelfstandig het minimumloon verdien en zijn afhankelijk van loonkostensubsidie. We plaatsen hen met deze loonkostensubsidie en zetten waar nodig jobcoaching in. Het doel is altijd om hun loonwaarde en duurzame inzetbaarheid te maximaliseren.

Boekweitweg
We verhuren momenteel ons pand aan de Boekweitweg aan verschillende partijen, die werken met onze SW-doelgroep. We zijn voornemens om samen met externe partijen een concept te realiseren (vergelijkbaar met Blixem/DROOM) in het huidige bedrijfsrestaurant aan de Boekweitweg, toegankelijk voor externe bezoekers. Dit biedt mooie werkgelegenheid voor onze doelgroep en draagt bij aan het voorzieningenniveau in de omgeving Winkelsteeg. Dit vraagt om een verbouwing en investeringen aan het pand, die we in 10 jaar zullen afschrijven. We ramen deze kosten op zo'n 1,9 miljoen euro.

Naast het renoveren van het restaurant gaan we op de Boekweitweg werkplekken en cursusruimten realiseren. Dit maakt het mogelijk om op termijn het pand aan de Wezenlaan af te stoten. Daar worden momenteel veel van onze trainingen en cursussen aan kandidaten gegeven.

2. Module iRvN
ICT-dienstverlener
Het accent blijft in algemene termen liggen op de doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving. Duidelijk is dat iRvN de komende 4-5 jaar primair een beheerorganisatie blijft, gestoeld op het huidige fundament en dat géén uitbreidingen van het iRvN-dienstenportfolio en/of grote organisatorische veranderingen van regionale betekenis

door alle samenwerkingspartners gewenst worden. iRvN heeft de opdracht om dat, naast het uitvoeren van de core business, met een innovatie focus te doen en een actieve, projectmatige deelname aan gemeentelijke I&A-projecten te leveren.

Financiële druk
De huidige situatie, waarin onder andere geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor wereldwijde chiptekorten en prijsstijgingen, vraagt om een verdere optimalisatie van een 100%-mobiele werkplek voor iedereen die voldoet aan zware beveiligingseisen. Een werkplek, gebaseerd op Microsoft365, waarbij naast het ver- en bewerken van informatie ook spraak- en beeldcommunicatie geïntegreerd is, zodat (digitaal) samenwerken op afstand, kennisdelen etc. optimaal gefaciliteerd en gestimuleerd wordt.

Naast de ontwikkelingen die overal gezien worden, zien we ook dat het aantal eindgebruikers in de afgelopen jaren met circa 600 is gestegen (13%). Daardoor is de druk op de Servicedesk ook toegenomen (extra dienstverlening zoals telefonische ondersteuning en incidentafhandeling). En door het vele thuiswerken is nu sprake van 100%-werkplek (iedereen een laptop en smartphone) in plaats van de 70%-werkplek ten tijde van de situatie voor Corona toen we allen op kantoor werkten.

Voor 2022 betekenen de ontwikkelingen dat het resultaat rond de nullijn ligt en er vanuit iRvN geen middelen teruggeven zullen worden aan de deelnemers. En dat we, zonder aanpassingen van de begroting, in de volgende jaren onder de nullijn zullen uitkomen. Hier is overleg over gevoerd en dat heeft geleid tot een aanpassing op de begroting 2023 en op de meerjarenbegroting 2024 en verder.

Doelstelling
Onze primaire doelstelling is en blijft het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur. De afhankelijkheid van de ICT-infrastructuur (serverpark, storage, netwerk en werkplekken) en het huidige en toekomstig applicatielandschap van de primaire processen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van die infrastructuur en met name aan de cybersecurity en informatieveiligheid. Een andere belangrijke doelstelling van iRvN is actief projectmatig samenwerken met de bij haar aangesloten gemeenten en organisaties in hun digitale transformatieproces.

Deze beide doelstellingen zijn bepalend voor de keuzes die gemaakt worden. Het is onze taak om vanuit die doelstellingen te adviseren en voorstellen en aanbevelingen te doen over de inzet van technologie. We zijn daar niet leidend in, de gemeenten zijn leidend door hun rol als opdrachtgever.

Opdrachtgeverschap
We hechten aan het gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemende gemeenten en organisaties. Zo werken we nauw met hen samen om de opgestelde strategische en tactische kaders waarbinnen iRvN de aan haar toevertrouwde ICT-infrastructuur kan/moet gaan ontwikkelen te implementeren. Deze ICT-kaders zijn afgeleid van de gemeentelijke (strategische) I&A-beleidsplannen. Daarmee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat gemeenten zelf volledig verantwoordelijk blijven voor hun eigen (ontwikkeling van de) informatievoorziening en inzet van innovatieve ICT-ontwikkelingen.

iRvN-organisatie
iRvN kent vanaf 2023 drie verantwoordelijkheidsgebieden: Dienstverlening, Beheer & Beveiliging en Samenwerken & Innovatie. Deze drie gebieden werken nauw samen om het eindproduct van iRvN te kunnen leveren: professionele ICT-dienstverlening om gemeenten te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun digitale informatievoorziening. En we doen dat in nauw overleg met onze opdrachtgevers en betrokkenen in de regio.

Als vervolg op iRvN's Strategisch Organisatie- en Personeelsplan werken we in 2023 verder aan een strategisch HR-plan met o.a. veel aandacht voor duurzame inzetbaarheid, wendbaarheid en in-, door- en uitstroom van personeel om alle kennis en kunde binnen iRvN te borgen en verder te ontwikkelen.

Dienstverlening
Onze dienstverlening, of liever gezegd: de ervaren dienstverlening 'op de werkplek', is een blijvende kritische succesfactor voor iRvN. De Servicedesk bepaalt voor een groot deel de waardering van de eindgebruikers. Om onze eindgebruikersdienstverlening verder te verbeteren blijven we inzetten op dienstverlening op locaties en op het bewaken van alle servicedesk-meldingen, meer nog op klantgerichte communicatie en – in samenwerking met Beheer & Beveiliging – op gecoördineerde probleemoplossingen. In 2023 zullen wij het Self Service Portal verder uitrollen als een plek waar de eindgebruikers snel en gemakkelijk kunnen vinden wat ze nodig hebben en wanneer ze dat nodig hebben.

De iRvN-Dienstenlandkaart, op basis waarvan we nu de dienstverlening monitoren en bespreken met de gemeenten, zal in 2023 verder uitgebreid worden zodat we ook meer inzicht kunnen delen over bijvoorbeeld licentiebeheer en changes/implementaties. We ontwikkelen de Dienstenlandkaart verder door m.b.v. Power BI om betere gegevensvisualisaties en uitgebreide managementrapportages te maken. Bij bovenstaand toetsen wij in 2023 de ervaren dienstverlening met een klantentevredenheidsonderzoek bij onze eindgebruikers en koppelen daar vanzelfsprekend (verbeter)acties aan.

IRvN blijft deelnemen aan de landelijke aanbestedingen m.b.t. de door iRvN beheerde ICT-infrastructuur onder het motto: "doe mee of leg uit" en in 2023 zal de aanbesteding 'GT Mobiele Communicatie (GT Mobiel3)' plaatsvinden. Deze aanbesteding moet opnieuw gaan leiden tot een lage(re) prijs 'per sim'. En een actieplan met betrekking tot 'Duurzaamheid' zal in 2023 opgesteld worden en worden besproken met de regio.

Beheer en Beveiliging
De redundante regionale ICT-infrastructuur, aangesloten aan het landelijk GGI-netwerk, heeft zijn robuustheid inmiddels bewezen. De dreiging van innovatieve, kwaadwillende technologie (m.n. ransomware/gijzelsoftware) blijft onverminderd heel groot. 24/7-monitoring en incidentbewaking en -afhandeling vereisen speciale aandacht en zijn inmiddels het dagelijks beheer ruim ontstegen.
Het meerjarige Programma Beveiliging, dat in 2022 is gestart en in 2023 verder uitgevoerd zal worden, heeft als doel om beveiligingsrisico's het hoofd te kunnen blijven bieden. Binnen hetzelfde programma focussen we ook op de eigen beheerwerkplekken en omgevingen. Bescherming tegen binnendringing door kwaadwillenden is van cruciaal belang maar mocht men onverhoopt binnen zijn gekomen, moeten ook daar meer en meer geavanceerde maatregelen getroffen worden om de schade beperkt te houden. In 2023 zullen wij de onze citrix-omgevingen segmenteren om de impact van kwaadwillende toegang te beperken. Om te voorkomen dat data gelekt wordt tussen

organisaties en om te voorkomen dat ongeautoriseerde toegang mogelijk is óver technische organisatiegrenzen heen, zullen we in 2023 ook scheiding aanbrengen tussen de kantoorautomatiseringsomgevingen van de organisaties in de regio.

De aanbesteding betreffende de vervanging van de backup- en restorevoorziening én het gehele serverpark is afgerond. In 2023 zal die nieuwe infrastructuur geïmplementeerd worden. We verwachten over ca. vijf jaar niet weer een dergelijke grote aanbesteding te hoeven doen omdat het applicatielandschap zich dan grotendeels in de cloud en niet meer 'op zaal' zal bevinden. Dat vraagt van iRvN een expliciete cloudstrategie voor haar systemen en van gemeenten vraagt het eveneens een strategie voor de ver-saas-ing van de gemeentelijke processystemen alsook een regionaal samen optrekken daarin.

Begin 2023 is door iRvN voor een groot deel van de regio ingeschreven op de landelijke aanbesteding GT Connect2. Dat betreft een gezamenlijke aanbesteding waarmee VNG voor gemeenten diensten in wil kopen als aanvulling op en in koppeling met MS -Teams als reeds bestaand telefonieplatform bij gemeenten.

Samenwerken en Innovatie
Deze nieuwe afdeling richt zich op de facilitering en het stimuleren van het samenwerken met gemeenten m.b.t. hun informatieontwikkelings- en innovatieprojecten en, daar waar gewenst, op het business-georiënteerd beheer van het applicatielandschap. Gemeenten hebben een strategische agenda opgesteld met thema's waarop zij gaan samenwerken en vanuit Samenwerking en Innovatie ondersteunt iRvN dat met raad en daad. Onder andere door het leveren van inhoudelijke expertise en ook door de inzet van projectondersteuning, accountmanagement en informatiemanagement.

Met name de innovatieprojecten en -plannen worden vanuit Samenwerken en Innovatie vertaald naar de gewenste en noodzakelijke aanpassingen die daarvoor binnen iRvN -in de ruimste zin van het woord- nodig zijn.

Het groeiende besef is er dat de manier van werken procesmatiger moet zijn. Het is daarom dat iRvN gestart is om binnen drie jaar een kwaliteitsverklaring te kunnen afgeven in de vorm van een certificering (of TPM: Third Party Memorandum) over de BIO-maatregelen. In 2023 worden de eerste resultaten opgeleverd. Naast o.a. documentatie en een meer procesmatige manier van werken, vraagt het ook een andere mindset van de medewerkers, andere spelregels, andere structuren. Het traject wordt daarom ook gebruikt als onderdeel van iRvN's doorontwikkeling om die andere manier van werken te leren én te doen.

Onderzoek governance iRvN
In de afgelopen jaren zijn er twee rapporten verschenen die betrekking hebben op iRvN. Allereerst is iRvN geëvalueerd door PWC. Daarnaast is er ook een rekenkameronderzoek in onze regio geweest naar de regionale ICT-voorziening. Onder andere naar aanleiding van deze rapporten wordt momenteel onderzocht wat een passende governance is rondom de module iRvN. We verwachten u in de loop van 2023 bij te kunnen praten over de uitkomsten van dit onderzoek.

Tot slot
Op 17 april wordt door de griffiers in de regio een regionale raadsbijeenkomst georganiseerd tijdens welke de GR'en in de regio hun ontwerpjaarstukken toelichten. Graag ontmoeten wij u dan en informeren we u over de MGR en de jaarstukken.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw zienswijze tegemoet.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen,

De Voorzitter,

Drs. H.M.F. Bruls

De Secretaris,

J. Hol

Bijlagen:

1. Bespreking zienswijzen kaderbrief 2024 (direct achter deze brief);
2. Ontwerpjaarrekening 2022;
3. Ontwerpbegroting 2024-2027 en 2023 herzien.

Bijlage 1: Bespreking zienswijzen kaderbrief 2024

Algemene opmerkingen

Gemeenten zien prijsstijgingen en inflatie als een groot risico. Bij het opstellen van de begroting hanteren we de indexeringsafspraken van de regionale adviesfunctie. Voor 2024 zijn de cijfers nog niet bekend. (Wijchen, Druten)

Net als u hebben wij te maken met inflatie en prijsstijgingen en moeten we omgaan met de gevolgen die dit heeft voor onze bedrijfsvoering. Wij volgen uiteraard de indexeringsafspraken van de regionale adviesfunctie, en zullen deze verwerken in onze cijfers wanneer deze bekend zijn geworden.

Opmerkingen ten aanzien van WerkBedrijf

Thema's als budgetafspraken WerkBedrijf, de mismatch op de arbeidsmarkt en de samenwerking in de Groene Metropoolregio worden behandeld in het beleidskader arbeidsmarkt. Gemeenten geven aan niet tot 2024 te willen wachten met de uitwerking van dit soort thema's. (Wijchen, Druten)

De thema's die u benoemd zijn ook voor ons van groot belang. Waar mogelijk, en passend binnen de huidige kaders, pakken wij deze thema's ook nu al op zoals de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt. Voor zaken als budgetafspraken WerkBedrijf of samenwerking binnen de GMR wachten wij met interesse op de uitkomsten van uw beleidskader. Daarna zullen wij hier voortvarend mee aan de slag gaan.

Gemeenten geven aan graag te zien hoe de strategische slagkracht van WerkBedrijf in de triple helix samenwerking versterkt kan worden. (Wijchen, Druten)

WerkBedrijf treedt op als partner binnen de triple helix. Zo zijn we bijvoorbeeld aangesloten bij de regionale tafel arbeidsmarkt (RTA). Vanuit onze doelstellingen en taakgebieden kijken we steeds hoe we ons zo goed mogelijk kunnen positioneren. Een mooi en praktisch voorbeeld hiervan is het parktijkleren. Hierbij kijken we samen met onderwijsinstellingen en ondernemers hoe we kandidaten aan de slag kunnen krijgen en hen een vak kunnen leren. Waar nodig zijn onze accountmanagers ook op een hoger abstractieniveau actief binnen de triple helix.

Gemeenten geven aan dat de budgetten voor WerkBedrijf momenteel onderwerp van gesprek zijn en dat men graag meer inzicht heeft in de kosten van de diverse soorten dienstverlening. (Wijchen, Druten, Nijmegen)

De begeleidingsgroep budgetafspraken bereidt momenteel een voorstel voor. Dit voorstel wordt onderdeel van het strategisch beleidskader arbeidsmarkt. Ook zal het voorstel voorliggen in het bestuur van de MGR. In onze rapportages gaan we steeds meer rapporteren aan de hand van drie taakgebieden: 1. Voorkomen instroom uitkering. 2. Beëindigen van afhankelijkheid van de uitkering en 3. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid. Op deze manier bieden we u meer inzicht in de diverse soorten dienstverlening.

Gemeente geeft aan graag te zien dat WerkBedrijf langjarig investeert in mensontwikkeling, samen met o.a. afdelingen zorg en inkomen van deelnemende gemeenten. (Nijmegen).

In ons werk zetten we ons in om kandidaten duurzaam op werk te plaatsen. Om dat te bereiken is mensontwikkeling een belangrijk middel. Daarnaast werken we in verschillende gemeenten al actief samen met bijvoorbeeld wijkteams. In het project *Doe je mee* hebben we waardevolle ervaring opgedaan in het intensiever samenwerken met professionals bij gemeenten. We zetten die

samenwerking graag door om bepaalde groepen bijstandsgerechtigden intensiever te begeleiden bij hun activering.

Gemeenten zijn verheugd dat WerkBedrijf als belangrijke partner betrokken is bij de verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur. (Nijmegen, Mook en Middelaar, Heumen, Berg en Dal)
Als WerkBedrijf zijn we een groot voorstander van ontschotte dienstverlening die bijdraagt aan een inclusieve arbeidsmarkt. Daarom zetten we ons actief in voor de verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur. We werken de komende jaren actief samen met het UWV om, onder de werktitel werkcentrum Rijk van Nijmegen, dienstverlening aan werkgevers en kandidaten naar een nog hoger plan te brengen.

Gemeenten willen graag geïnformeerd worden over de inspanning van WerkBedrijf op het gebied van terugdringen ziekteverzuim in de SW. (Nijmegen, Heumen, Beuningen, Berg en Dal)
Het ziekteverzuim in de SW heeft onze continue aandacht. Wij zetten de komende jaren stevig in op werkplezier en duurzame inzetbaarheid. In de begroting gaan we uitgebreid in op onze acties op deze kwestie.

Gemeenten worden graag goed betrokken bij de aanbesteding van de arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk). (Nijmegen, Mook en Middelaar, Heumen, Beuningen, Berg en Dal)
We doorlopen een zorgvuldig proces en zorgen ervoor dat we gemeenten op de juiste momenten en op de juiste manier betrekken.

Gemeente geeft aan dat bij de praktische financiële ondersteuning van SW-medewerkers voldoende afstemming gezocht moet worden met de gemeenten. (Beuningen)
Voor dit punt hebben we aandacht in onze uitvoering.

Gemeente geeft aan graag in de begroting de eerste resultaten van project Doe je mee terug te zien. (Beuningen)
De begroting komt te vroeg om al informatie te geven over de resultaten van *Doe je mee* in Beuningen. We adviseren om deze informatie op te vragen via uw WerkBedrijf-contactpersoon. In latere rapportages zullen we uiteraard wel over de Doe je mee resultaten van Beuningen rapporteren.

Opmerkingen ten aanzien van iRvN
Gemeenten geven aan graag te weten wat de effecten zijn van de kostenontwikkeling binnen de iRvN. (Wijchen, Druten, Nijmegen, Mook en Middelaar, Berg en Dal) En welke wijze van doorbelasting hierbij past voor de toekomst. (Mook en Middelaar)
Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn eind 2022 en begin 2023 gesprekken gevoerd over de kostenontwikkeling voor iRvN. Die resulteren in wijzigingsvoorstellen voor de begroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024 en verder. De wijze van doorbelasting wijzigt hierbij niet.

Gemeenten geven aan graag te weten wat de financiële effecten zijn van de toenemende inzet op cybersecurity. (Wijchen, Druten, Berg en Dal)
In 2022 is met de gemeenten afgestemd over het Project Beveiliging en welke additionele kosten dit met zich meebrengt. Deze kosten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023 en verder.

Gemeente verzoekt periodiek op de hoogte gehouden te worden van de voortgang van Programma Beveiliging. (Heumen)
Dat gebeurt, namelijk in het Regionaal Strategisch Overleg (de hoofden/managers met Informatisering en Automatisering in hun verantwoordelijkheidsportefeuille) en in het Regionaal Tactisch Overleg (de I&A-coördinatoren van de deelnemers in de regio). Bestuurlijk wordt het ICT-Portefeuillehoudersoverleg periodiek op de hoogte gehouden.

Gemeenten geven aan met belangstelling te zien wat voor KPI's worden voorgesteld t.b.v. iRvN in het informatieprotocol 2024. (Wijchen, Druten)
In het Regionaal Strategisch Overleg en in het Regionaal Tactisch Overleg zullen wij dit aan de orde stellen.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Jaarstukken 2022

MGR Rijk van Nijmegen, 30-03-2023

Inhoud

Jaarverslag **3**
Samenvatting 4
MGR 7
WerkBedrijf 8
De cijfers: mensen aan het werk in 2022 10
Regionale Tafel Arbeidsmarkt 14
SW: de cijfers 15
Sociale werkvoorziening 15
ICT Rijk van Nijmegen 17

Paragrafen **20**
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 21
Financiering 26
Bedrijfsvoering 29
Onderhoud kapitaalgoederen 35
Verbonden partijen 35
Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo) 36
Verklaring van toepasselijkheid 37

Jaarrekening 2022 ..... **39**
1. Balans per 31-12-2022 40
2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 41
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 47
4 Toelichting balans per 31 december 2022 51
5 Gebeurtenissen na balansdatum 63
6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen 64
7 Toelichting op overzicht baten en lasten over 2022 66
8 Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector 79
9 Taakvelden gemeenten 80
10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 81

Bijlagen **84**
Bijlage 1 Gemeente in beeld
Berg en Dal 85
Beuningen 88
Druten 91
Heumen 94
Mook en Middelaar 96
Nijmegen 99
Wijchen 103
West Maas en Waal 106

Bijlage 2 Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten 107
Bijlage 3 Overzicht gemeentelijke deel-afrekeningen 108
Bijlage 4 Verdeling risico-inventarisatie per gemeente 110
Bijlage 5 Consolidatieoverzicht 111
Bijlage 6 Toelichting begroting voor en na wijziging 114
Bijlage 7 Overheadpercentages 117
Bijlage 8 incidentele baten en lasten 118
Bijlage 9 Open source producten 120

Jaarverslag

Samenvatting

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is een uitvoeringsorganisatie met twee modules én een platform voor regionale afstemming. In 2022 zijn gesprekken gevoerd over de regionale samenwerking en het regionale arbeidsmarkt- en ICT-beleid. Ook is een start gemaakt met de implementatie van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Financieel zijn er geen bijzonderheden bij de MGR en zijn activiteiten conform begroting gerealiseerd.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. Het aantal kandidaten dat van onze dienstverlening gebruik maakt was eind 2022 het laagst sinds de start van WerkBedrijf. Ten opzichte van vorig jaar was het aantal aanmeldingen in 2022 10% lager. In de huidige conjunctuur met een krappe arbeidsmarkt zien we een andere samenstelling van ons bestand dan een paar jaar geleden. De mensen die zelf werk kunnen vinden slagen daarin. De kandidaten die gebruik maken van onze dienstverlening lukt dat niet en hebben intensieve ondersteuning nodig bij het vinden en behouden van werk. Het wordt steeds zichtbaarder dat er een (stabiele) groep kandidaten is die langdurig een beroep doet op onze dienstverlening. 34% van onze kandidaten begeleidden we eind 2022 op een werkplek om uitval te voorkomen. Dit zijn onder andere kandidaten met een arbeidsbeperking. Deze groep groeit; ten opzichte van andere jaren begeleidden we afgelopen jaar meer kandidaten met een arbeidsbeperking naar én op de werkplek. Deze groei was te verwachten aangezien sinds 2015 geen instroom meer mogelijk is in de Wet sociale werkvoorziening. De kandidaten in ons bestand zitten grotendeels in een voortraject (38%) waar we het arbeidspotentieel vaststellen en werknemersvaardigheden ontwikkelen. 18% van onze kandidaten is eind 2022 bemiddelbaar naar een baan.

Het project *Doe je mee* geeft inzicht in de bijstandsgerechtigden die nog niet aangemeld zijn bij WerkBedrijf. Inmiddels zijn ongeveer 1.300 mensen gesproken. Uit dit project blijkt dat een kleine groep (8%) naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor werk. Ook de groep die kan participeren met ondersteuning van de gemeente (door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen) is klein (15%). 31% van de mensen kan nog geen stappen richting participatie of werk zetten vanwege het zorgtraject of vanwege het feit dat eerst nog zorg georganiseerd moet worden (8%). De overige mensen zijn teruggemeld naar gemeenten omdat zij afzien van deelname aan *Doe je mee*, geen uitkering meer hebben, participatie niet haalbaar is of er kortdurende problematiek speelt waardoor het nu niet mogelijk is om stappen te zetten. We verwachten, bij deze blijvende krappe arbeidsmarkt, geen aanzienlijke groei in ons kandidatenbestand.

Onze dienstverlening passen we aan naar de vraag van de werkgever en de behoefte van de kandidaat. Van 2020 t/m 2022 onderzochten we de tevredenheid van kandidaten over onze dienstverlening. We halen mooie scores. Kandidaten zijn tevreden over WerkBedrijf (7,5), de consulent (8,0) en het voor- en bemiddelingstraject (7,4 en 8,0). Kandidaten beoordelen onze methoden om vast te stellen wat iemand kan het minst positief (6,6). We gebruiken de uitkomsten om onze dienstverlening op punten te verbeteren. Ondernemers ondersteunen we door ze in contact te brengen met kandidaten en te helpen om op een andere manier hun personeelsvraag in te vullen, bijvoorbeeld door Open Hiring. Tot slot zijn we onderdeel van de Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA). Hierin werken ondernemers, overheid en onderwijs samen om uitdagingen op de regionale arbeids-

markt aan te pakken. Onderdeel hiervan is het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) waar wij, maar ook UWV, werknemers- en werkgeversvakbonden en onderwijs deel van uitmaken. Dit team richt zich op het vinden van werk voor werkzoekenden die (mogelijk) werkloos worden en ondersteunen van ondernemers bij HR-vraagstukken.

SW

91% van onze 1.340 SW-medewerkers werkten eind 2022 bij een ondernemer. We blijven daarmee onze ambitie realiseren om zoveel mogelijk SW-medewerkers bij een ondernemer te laten werken onder passende omstandigheden. Het hogere ziekteverzuim (20,8%) heeft slechts beperkt invloed op de toegevoegde waarde (omzet) per fte (€ 8.065). Maar verlaging van het ziekteverzuim blijft onze aandacht hebben. Afgelopen jaar stond in het teken van de implementatie van de nieuwe arbodienstverlener. Eind 2022 is dit afgerond en begin 2023 starten we met een preventiescan waaruit blijkt wat SW-medewerkers nodig hebben om uitval door ziekte te voorkomen of te beperken. Ook is afgelopen jaar een consulent van MEE beschikbaar gesteld die consulenten en SW-medewerker ondersteunt en startten we met werkgroepen om duurzame inzetbaarheid, werkplezier en ontwikkeling van SW-medewerkers te verbeteren. Verzuim komt voornamelijk voor bij oudere SW-medewerkers. Ook landelijk zien we dat het verzuimpercentage stijgt en dat ouder wordend personeel daar de oorzaak van is. In onze regio ligt de gemiddelde leeftijd van de SW-medewerker hoger dan landelijk. In verhouding is er sprake van veel langdurig verzuim. Dat is lastig te beïnvloeden. Re-integratie gaat in kleine stappen. Als dat niet kan stromen SW-medewerkers uit naar een WIA-uitkering. In onze regio in de uitstroom uit de Wsw hoger dan het landelijk gemiddelde (8,2% ten opzichte van 6,8%).

Resultaten

Met onze brede dienstverlening hebben we, zeker gezien de samenstelling van ons bestand, mooie resultaten bereikt. Onze doelstellingen lichten we uit:

- Afgelopen jaar zijn 418 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Met intensieve begeleiding werken zij aan het vergroten van hun zelfredzaamheid en loonwaarde. Onze doelstelling was 475.
- We plaatsten 674 kandidaten met een bijstandsuitkering op parttime werk. Onze doelstelling was 830. In totaal plaatsten we 1.275 bijstandsgerechtigden op werk.
- Afgelopen jaar plaatsten we 317 jongeren met een bijstandsuitkering op werk. Onze doelstelling was 480.
- In 2022 zijn 837 kandidaten met een arbeidsbeperking aan het werk (geweest). Dit is meer dan onze doelstelling (800). Deze groep groeit en vraagt (langdurige) ondersteuning naar en op werk.
- In totaal stroomden 905 kandidaten uit de uitkering doordat zij betaald werk kregen. Onze doelstelling was 1.100.
- Binnen de SW realiseerden we een toegevoegde waarde van € 8.065. Dit komt in de buurt van onze doelstelling (€ 8.115). Het gemiddelde ziekteverzuim afgelopen jaar was 20,8%. Onze doelstelling was 17,4%.

Financieel

Op het onderdeel WERK (arbeidsmarktbemiddeling, loonkostensubsidies en Op Weg Naar Werk/arbeidsmatige dagbesteding) realiseren we een voordeel van € 1,0 miljoen. Gemeenten ontvangen het voordeel op de loonkostensubsidies (€ 37.000) en een deel van het voordeel bij Op Weg Naar Werk (103.000) terug. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2023 en ingezet voor uitbreiding van de pilot Simpel Switchen (Op Weg Naar Werk), een kwaliteitsimpuls en uitbreiding van vervoerskostenregeling voor SW-medewerkers vanwege gestegen brandstofprijzen. We hebben geen beroep gedaan op de extra middelen voor aanpak van de coronacrisis (aanvullend

pakket 4 t/m 6) van het Rijk. Het verwachtte effect van een stijging van uitkeringsgerechtigden (en daarmee het aantal kandidaten in onze dienstverlening) bleef uit. De extra middelen (in totaal € 1,5 miljoen) worden teruggegeven aan gemeenten.

Voor de uitvoering van de SW is de bijdrage van gemeenten voldoende geweest. Ondanks een lagere omzet (€ 120.000 lager dan begroot) komen we uit op een realisatie van € 0. Dat komt doordat de indexering van de loonkosten (en daarmee de loonkosten) lager is uitgevallen dan begroot. Op de extra middelen die de gemeenten van het Rijk ontvingen in het kader van corona hebben we geen beroep hoeven doen. In totaal was dit € 203.100 voor de regio.

iRvN

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat, op verzoek ook voor overige deelnemende gemeenten.

Om de dienstverlening (en ervaring daarmee) inzichtelijker te maken heeft iRvN afgelopen jaar gewerkt aan de Dienstenlandkaart. Daarnaast heeft binnen Service Level Management uitbreiding plaatsgevonden zodat de dienstverlening continue afgestemd kan worden op de verwachtingen van gemeenten. Op het vlak van ICT-beheer en beveiliging is afgelopen jaar een aanbesteding voor Storage en Backup opgestart en afgerond. Verder is in 2022 een implementatieplan opgesteld om de beveiliging van systemen en omgeving op peil te houden en loopt er een integraal beveiligingstraject. Vanuit dit traject is een aanbestedingsprocedure gestart voor een SIEM/SOC-systeem (Security Information and Event Management/Security Operations Center).

Gemeenten willen, in toenemende mate, samenwerken op ICT-gerelateerde onderwerpen. In 2022 zijn gemeenten gestart met een Strategische Agenda. Afgelopen jaar is samengewerkt op het gebied van Wet Open Overheid, datagericht werken en Webbeheer. Om meer inzicht te geven in de kwaliteit van dienstverlening is iRvN in 2022 gestart met het Third Party Memorandum (TPM) project. Er wordt daarin toegewerkt naar een externe verklaring over de kwaliteit van de dienstverlening die gedeeld kan worden met accountants van de gemeenten.

Financieel

Op het onderdeel Automatisering is een nadeel van € 14.600 gerealiseerd. Op het onderdeel Informatie- en Applicatiebeheer is een nadeel van € 500 gerealiseerd. Op het investeringsbudget (onderdeel Automatisering) wordt € 1,1 miljoen overgeheveld naar 2023. De investeringen konden afgelopen jaar niet plaatsvinden vanwege corona en een chiptekort.

MGR

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR) is zowel een uitvoeringsorganisatie (met twee modules) als een platform voor regionale afstemming en overleg.

Regionale samenwerking onderwerp van gesprek

De gemeenten in Rijk van Nijmegen hebben in 2022 enkele regionale college-ontmoetingen georganiseerd. Bij deze ontmoetingen was de regionale samenwerking onderwerp van gesprek. Dit proces loopt door in 2023 en leidt mogelijk tot een samenwerkingsagenda. De MGR volgt dit proces met interesse en zal waar nodig en gewenst faciliterend optreden.

Nieuw informatieprotocol 2024

Momenteel wordt door de deelnemende gemeenten gewerkt aan een regionaal beleidskader arbeidsmarktbeleid. Dit beleidskader heeft voor WerkBedrijf, waarschijnlijk, impact op de kritische prestatie indicatoren (KPI's) waarop we rapporteren. Op basis van het beleidskader kijken we welke KPI's passend zijn. Daarnaast zien we het (bestuurlijk) belang van ICT toenemen. Voor de module iRvN zijn er tot nu toe geen KPI's met elkaar afgesproken. We onderzoeken of dit voor de toekomst toch wenselijk is. Beide ontwikkelingen nemen we mee in het nieuwe informatieprotocol welke we in samenwerking met de gemeenten ontwikkelen.

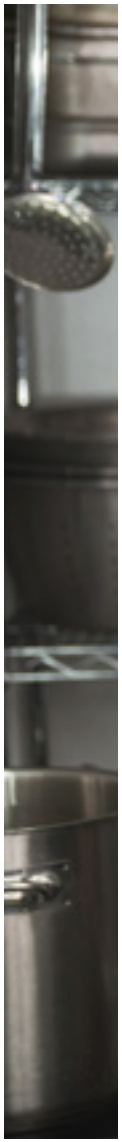
Nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Per 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) van kracht. Er is een implementatietermijn van twee jaar gegeven. Mogelijk vraagt de nieuwe wet wijzigingen aan de gemeenschappelijke regeling van de MGR. Een regionale gemeentelijke werkgroep pakt dit proces op in nauwe afstemming met de MGR.

Financieel

Financieel zijn er geen bijzonderheden ten aanzien van de MGR. Bij het onderdeel bestuursondersteuning zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd. In de begroting is geen post onvoorzien opgenomen en de MGR beschikt ook niet over reserves. Er hebben dan ook geen structurele of incidentele onttrekkingen of toevoegingen aan het eigen vermogen plaatsgevonden.

WerkBedrijf

WerkBedrijf bemiddelt, ontwikkelt en begeleidt werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt naar en op een werkplek. De personeelsvraag van ondernemers en de mogelijkheden van kandidaten staan voorop. Op onze **website** vindt u meer informatie over onze dienstverlening en kunt u **verhalen van kandidaten en ondernemers** lezen.

Ook afgelopen jaar had de krappe arbeidsmarkt invloed op ons werk. De grote vraag naar en het kleine aanbod van personeel zorgt ervoor dat werkzoekenden die zelfstandig werk kunnen vinden daar ook in slagen. Als gevolg daarvan zien we dat er een lagere instroom in de bijstand is en daardoor ook minder aanmeldingen voor de dienstverlening bij WerkBedrijf. Het aantal aanmeldingen is in 2022 10% lager dan in 2021. Het project *Doe je mee* geeft meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. In het project *Doe je mee* spreken we (samen met gemeente) mensen die al lang van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn en niet in dienstverlening zijn bij WerkBedrijf. Doel is om in persoonlijk contact te komen en de behoeften van deze mensen te achterhalen op het gebied van werk, participatie, activering,

financiële situatie en gezondheid. En de mensen te ondersteunen om deze behoeften te realiseren. Daarnaast krijgen we meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. Inmiddels is van ongeveer 1.300 mensen het traject afgerond. Hieruit blijkt dat maar een kleine groep (8%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op weg naar werk (WMO). De groep die kan participeren (bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk) is 15%. Zij worden aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente. Een grotere groep kan nog geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt (31%) of vanwege het feit dat eerst zorg nog georganiseerd moet worden (8%). De overige mensen zijn teruggemeld naar de gemeenten om andere reden (bijvoorbeeld omdat zij afzien van deelname aan dit project, geen uitkering meer hebben, participatie niet haalbaar is of er kortdurende problematiek speelt waardoor het niet mogelijk is om stappen te zetten).

Het aantal kandidaten dat WerkBedrijf begeleidt zal dus in omvang niet aanzienlijk stijgen zolang de hoogconjunctuur blijft. De kandidaten die gebruik maken van onze dienstverlening lukt het niet om in deze krappe arbeidsmarkt zelfstandig werk te vinden of te behouden en hebben dus intensievere en langdurige ondersteuning daarbij nodig. Dit zien we ook terug in de samenstelling van ons kandidatenbestand. Eind 2022 ontvingen 3.647 kandidaten in de regio Rijk van Nijmegen dienstverlening van WerkBedrijf. 18% van de kandidaten was eind 2022 klaar voor de stap naar werk en bemiddelbaar. Daarnaast begeleidden we 34% van de kandidaten op een werkplek om uitval te voorkomen. Dit zijn onder andere kandidaten met een arbeidsbeperking. Deze groep groeit; ten opzichte van andere jaren begeleidden we in 2022 meer kandidaten met arbeidsbeperking naar én op de werkplek. De overige kandidaten zijn actief binnen *Op Weg Naar Werk* (10%) of zitten in een voortraject (38%). Daarin stellen we vast wat de kandidaat kan en werken we aan werknemersvaardigheden totdat de kandidaat bemiddeld kan worden naar werk. Het voortraject (de voorbereiding op werk) duurt vaak langer omdat de huidige kandidaten over het algemeen problematiek ervaren op meerdere leefgebieden (zoals schulden, psychische of fysieke gezondheid). Dit werkt belemmerend in nemen van stappen richting werk. Ook hebben kandidaten weinig tot geen recente werkervaring of startkwalificatie waardoor de afstand tot werk groot is.

In de periode 2020 t/m 2022 onderzochten we de tevredenheid van kandidaten over onze dienstverlening. Daaruit blijkt dat kandidaten tevreden zijn over WerkBedrijf. We scoren een 7,5. Verder zijn kandidaten ook positief over de consulent (8,0) en intake- en bemiddelingsfase (8,0 en 7,4). Kandidaten zijn kritischer over onze methoden (zoals capaciteitsmetingen) om vast te stellen wat iemand kan. We blijven onze dienstverlening aanpassen aan onze omgeving. Afgelopen jaar hebben we voorbereidingen getroffen om onze dienstverlening nog beter te laten aansluiten bij de behoefte van kandidaten en werkgevers. Door de praktijk nog meer te betrekken in het voortraject van kandidaten willen we hen de mogelijkheid bieden om een beter en realistischer beeld te krijgen van verschillende branches, werkzaamheden en (eigen) mogelijkheden. Aansluitend daarop kan de kandidaat in een praktijksetting van een specifiek branche aan de slag, in combinatie met trainingen die gericht zijn op het vinden en behouden van werk. We verwachten in 2023 pilots te draaien met deze werkwijze.

2022 stond ook in het teken van de oorlog in Oekraïne. Ten aanzien van het ondersteunen van gevluchte Oekraïners heeft WerkBedrijf een informerende en verwijzende rol gehad. Daar waar mogelijk en gewenst is bemiddeld naar werkgevers. Voor arbeidsbemiddeling zijn we afhankelijk van werkgevers. Eind 2022 werkten we met 1.028 ondernemers in de regio samen om hun perso-

De cijfers: mensen aan het werk in 2022

- gerealiseerd aantal
- begroot
- resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

905
(1.100)

PLAATSINGEN BETAALD WERK

½ **674** (830) (742)
parttime

<27 **317** (480) (416)
jongeren

55+ **125** (140)
55-plus

* **424** (379)
met arbeids-beperking

163 (180)
statushouders

AAN HET WERK (GEWEEST)

* **837** (800) (688)
met arbeidsbeperking

BEGELEID OP ONBETAALD WERK

& **667** (625)
met behoud van uitkering

418 (475) (399)
actief (geweest) binnen Op weg naar werk

KANDIDATEN IN DIENSTVERLENING

3.647
(3.813)

1.033 JONGEREN

423 55-PLUS

335 STATUS-HOUDERS

978 MET ARBEIDS-BEPERKING

+ RELATIES MET ONDERNEMERS
1.028

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

neelsvraag op te lossen. De krappe arbeidsmarkt vraagt ook van ondernemers een andere kijk op het aannemen van personeel. Het aannemen van onze kandidaten betekent dat ondernemers ook capaciteit moeten hebben om kandidaten goed in te werken of te begeleiden. En eisen aan kwalificaties bij te stellen. We ondersteunen hen hier individueel in, maar organiseerden afgelopen jaar ook events waarin we hen informeerden over mogelijkheden tot aannemen van personeel (bijvoorbeeld via Open Hiring). Ook lieten we ondernemers en kandidaten met elkaar kennismaken. Bijvoorbeeld tijdens het Badge2Match event en het ION (Inclusief Ondernemers Netwerk) mix & match event.
We lichten een aantal onderdelen van onze dienstverlening nader toe:

Op Weg Naar Werk zijn arrangementen voor kandidaten die arbeidsvermogen hebben, maar waarvoor betaald werk (nog) niet haalbaar is. Ze hebben intensieve begeleiding nodig en dat wordt geboden op een plek binnen de voorziening Op Weg Naar Werk (voorheen arbeidsmatige dagbesteding). De focus ligt op het vergroten van zelfredzaamheid en het ontwikkelen van loonwaarde. Afgelopen jaar zijn 97 kandidaten gestart op een werkplek binnen Op Weg Naar Werk. Dat zijn er iets minder dan vorig jaar (115). In totaal zijn in 2022 418 kandidaten actief geweest binnen Op Weg Naar Werk. Dat is minder dan onze doelstelling (475), maar iets meer dan vorig jaar (399). Aan het begin van het jaar merkten we nog een effect van corona. Kandidaten durfden soms nog niet op de werkplek te komen. Aanbieders konden daardoor minder uren declareren. Dit leidt er onder ander toe dat we een voordeel realiseren. Een deel daarvan (€ 103.000) gaat terug naar gemeenten. Een specificatie staat in bijlage 3.
Het overige deel (€ 190.000) wordt overgeheveld voor uitbreiding van de pilot Simpel Switchen. Deze pilot is eind 2021 gestart en is verlengd tot eind 2024. In de pilot onderzoeken we voor inwoners van gemeente Nijmegen en Berg & Dal de mogelijkheid om simpel te switchen (zonder herindicatie) tussen arbeidsmatige- en ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Dit zou moeten leiden tot minder administratieve rompslomp, minder stress voor de kandidaat en een beter passende dagbestedingsplek. Uit een eerste evaluatie blijkt dat het voor de kandidaat prettig is om zonder herindicatie te kunnen switchen naar een dagbestedingsplek die op dat moment het beste is. De ervaring die we opdoen in de pilot nemen we mee in de aanbesteding van Op Weg Naar Werk die we in 2024 gaan uitvoeren.

Werken met behoud van uitkering is een opstap naar betaald werk. Kandidaten krijgen de kans om bij een ondernemer aan de slag te gaan en zich te ontwikkelen in vak- en werknemersvaardigheden.Werken met behoud van uitkering kan bijvoorbeeld met een proefplaatsing van maximaal 3 maanden, een leerwerkplek (maximaal 6 maanden) of een ontwikkeltraject (maximaal 12 maanden). We kijken altijd wat passend is voor de kandidaat en houden daarbij de duurzaamste route naar betaald werk in ons achterhoofd. Afgelopen jaar begeleidden we 667 kandidaten op een werkplek met behoud van uitkering. Dat is meer dan vorig jaar (625). Werken met behoud van uitkering is een middel om door te groeien naar een betaalde baan en geen doel op zich.

Uitstroom jongeren naar onderwijs. We stimuleren jongeren om, waar mogelijk, een opleiding te volgen. We onderzoeken samen met de jongere en LeerwerkLoket Rijk van Nijmegen welke opleiding het beste aansluit. Jongeren die voor hun 30e starten met een voltijdsstudie kunnen studiefinanciering aanvragen en stromen daarmee uit de uitkering. In 2021 zijn 148 jongeren gestart met een opleiding met studiefinanciering waardoor zij geen uitkering meer nodig hadden.

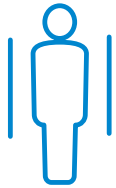
Dit is iets meer dan vorig jaar. Toen startten 137 jongeren met een opleiding.

Plaatsingen op werk onderscheiden we sinds 2020 in parttime plaatsingen (minder dan 28 uur per week) en fulltime plaatsingen (meer dan 28 uur per week). We kiezen voor de grens van 28 uur omdat kandidaten die meer dan 28 uur per week werken in potentie uit de uitkering stromen. Uitstromen uit de uitkering blijft altijd afhankelijk van het loon dat iemand verdient en de gezinssituatie. Het is daardoor niet mogelijk om 1-op-1 het verband te leggen tussen het aantal plaatsingen en uitstroom uit de uitkering.
In 2021 plaatsten we in totaal 1.275 kandidaten met een bijstandsuitkering naar werk. Dit zijn 674 plaatsingen naar parttime werk en 601 plaatsingen op fulltime werk. We realiseerden afgelopen jaar minder plaatsingen dan in 2021 (1.504). Bij het aantal plaatsingen lichten we een aantal prioritaire doelgroepen uit. Een kandidaat kan onder meerdere doelgroepen vallen. Zo valt een statushouder van 25 jaar zowel onder de doelgroep 'statushouders' als onder de doelgroep 'jongeren'.

Afgelopen jaar plaatsten we 424 **kandidaten met een arbeidsbeperking** op een betaalde baan. Dit is meer dan vorig jaar (379). Deze kandidaten hebben een indicatie banenafspraak of behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie en kunnen niet zelfstandig het minimumloon verdienen. Zij hebben aanpassingen op de werkplek en extra ondersteuning nodig. Ter compensatie voor de lagere productiviteit kunnen werkgevers een loonkostensubsidie ontvangen. We zien dat deze groep groeit en steeds vaker en langduriger ondersteuning op de werkplek nodig hebben.
Afgelopen jaar zijn 837 kandidaten met een arbeidsbeperking aan het werk (geweest). In 2021 waren dit 688 kandidaten. De doelstelling van 800 hebben we daarmee behaald. Dat vertaalt zich ook financieel door. In 2022 hebben we € 856.000 meer uitgegeven aan loonkostensubsidie dan in 2021. Een specificatie per gemeente staat in bijlage 3.

De kandidaten met een **nieuw beschut** indicatie zijn niet opgenomen in de cijfers. Afgelopen jaar startten 20 kandidaten met een nieuw beschut dienstverband. Dat is meer dan vorig jaar (15). Eind 2022 waren 34 kandidaten aan het werk met een nieuw beschut dienstverband. Vorig jaar waren dit 22 kandidaten.

Jongeren is een andere prioritaire doelgroep. Afgelopen jaar plaatsten we 317 jongeren met een bijstandsuitkering op werk. Dat is minder dan onze doelstelling (450). Tevens is het minder dan vorig jaar (416). De lagere instroom is daar een verklaring voor.

Ook de **55-plussers** en **statushouders** zijn prioritaire doelgroepen. Afgelopen jaar plaatsten we 125 kandidaten die ouder waren dan 55 jaar op een werkplek. Dat zijn er minder dan in 2021 (140). Statushouders hebben intensieve begeleiding nodig om de arbeidsmarkt, het werk, de cultuur en taal goed te leren kennen. We hebben speciale voorzieningen om hen daarbij te ondersteunen. Met behulp daarvan plaatsten we afgelopen jaar 163 statushouders naar een betaalde baan. Dat is minder dan 2021, toen plaatsten we 180 statushouders naar betaald werk. Afgelopen jaar is de nieuwe Wet inburgering in werking getreden. In samenwerking met gemeenten is besloten dat WerkBedrijf de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) uitvoert. Dat betekent dat wij een training bieden als voorbereiding op werken in Nederland en de Nederlandse arbeidsmarkt.

Voorkomen van instroom in de bijstand. We begeleiden ook kandidaten die (nog) geen uitkering ontvangen. Dit zijn niet-uitkeringsgerechtigden, jongeren die nog in de zoekperiode zitten en jongeren met een WW-uitkering. Afgelopen jaar plaatsten we in totaal 211 kandidaten op betaald werk waardoor zij geen uitkering hoefden aan te vragen. Daarnaast startten 7 jongeren na de zoekperiode met een opleiding. Ook zij hoefden daardoor geen uitkering aan te vragen.

Uitstroom uit de uitkering betekent dat iemand geen uitkering meer ontvangt omdat hij voldoende inkomsten krijgt uit betaald werk. In 2022 stroomden 905 kandidaten uit de uitkering door het verkrijgen van betaald werk. We behalen daarmee onze doelstelling (1.100) niet.

Regionale Tafel Arbeidsmarkt

De Regionale Tafel Arbeidsmarkt (RTA) is een bestuurlijke tafel waar overheid, ondernemers, vakbonden en onderwijsinstellingen samenwerken om actuele knelpunten op de arbeidsmarkt aan te pakken. De RTA voert regie over projecten en activiteiten die we, aanvullend op de reguliere dienstverlening, regionaal uitvoeren met rijks- en provinciale middelen. Dit komt samen in de Uitvoeringsagenda van de RTA. WerkBedrijf is aangesloten bij de RTA om het effect en het bereik van onze dienstverlening te vergroten.

In opdracht van de RTA is, samen met samenwerkingspartners een interdisciplinair **Regionaal MobiliteitsTeam (RMT)** opgezet. WerkBedrijf is ook onderdeel van dit team dat sinds het najaar van 2021 actief is. De regionale mobiliteitsteams is een onderdeel van het landelijke sociaal herstelpakket van het Rijk. Daarmee wordt beoogd dat in iedere arbeidsmarktregio een regionaal mobiliteitsteam (RMT) opgericht voor werkgevers en werknemers en werkzoekenden die door de coronacrisis hard geraakt worden.

De Regionale Tafel Arbeidsmarkt voert de regie over Perspectief op Werk (POW). POW is een regionaal actieplan voor de arbeidsmarkt. Het is opgesteld door WerkBedrijf, UWV, VNO-NCW, gemeenten, ROC Nijmegen en Hogeschool Arnhem-Nijmegen. Onze arbeidsmarktregio heeft voor het plan een impuls van het Rijk ontvangen. Het POW-programma bestaat uit een aantal speerpunten zoals in de tabel weergegeven is. Onder het eerste speerpunt vallen projecten die aanvullend zijn op de reguliere dienstverlening vanuit UWV (WERKbedrijf) en WerkBedrijf Rijk van Nijmegen. De initiatieven zijn erop gericht (kwetsbare) werkzoekenden toe te rusten voor de arbeidsmarkt en toe te leiden naar werk. Het tweede speerpunt is er op gericht om op korte termijn baanverlies te voorkomen.

Zo creëren we werkmogelijkheden voor werkzoekenden en schoolverlaters. De activiteiten in het derde speerpunt zijn aanvullend op de reguliere taken van partners in het onderwijs. Tot slot zetten we in op activiteiten waarbij werkzoekenden en ondernemers elkaar ontmoeten.

Eind 2022 is circa € 1,1 miljoen van de begrote € 2 miljoen besteed. De realisatie blijft achter op de begroting. Daarbij speelt een rol dat in deze conjunctuur relatief veel mensen (zonder ondersteuning) aan de slag kunnen. Ook hebben we nog te maken met een na-ijleffect van de coronacrisis waardoor veel ondernemers terughoudend waren om trajecten aan te gaan.

Perspectief op Werk Bedragen in € 1	**Budget**	**Realisatie 2019-2021**	**Realisatie 2022**	**Restant Budget**
Van Werkloosheid naar Werk	1.278.665	416.088	205.215	657.362
Van Werk naar Werk	170.609	50.778	93.091	26.740
Versterken van Jongeren	121.000	87.000	0	34.000
Imago en Ontmoeting	331.855	81.377	69.447	181.031
Nog te programmeren 1e miljoen	97.872	0	0	97.872
Eigen bijdrage WBRN	97.200	97.200	0	0
Totaal	**2.097.201**	**732.443**	**367.753**	**997.005**

SW: de cijfers

▸ gerealiseerd
▸ begroot

SW-MEDEWERKERS IN DIENST

1.340

ZIEKTEVERZUIM

20,8% (17,4%)

TOEGEVOEGDE WAARDE PER FTE

€ 8.065
(€ 8.115)

Sociale werkvoorziening

Eind 2022 waren 1.340 SW-medewerkers bij ons in dienst. 91% van hen werkt gedetacheerd (individueel of groepsgewijs) of via een begeleid werken dienstverband bij een werkgever. Dit sluit aan bij onze ambitie om zoveel mogelijk SW-medewerkers bij een ondernemer te laten werken.

Toegevoegde waarde en ziekteverzuim

De omzet die een SW-medewerker draait wordt uitgedrukt in de toegevoegde waarde per fte. De gedeclareerde uren en het afgesproken tarief is de basis voor de toegevoegde waarde. Eind 2022 is de toegevoegde waarde per fte € 8.065. Dit is in lijn met onze doelstelling (€ 8.115). Door corona heeft het werk aan het begin van 2022 enkele keren stil gelegen. Dit heeft enige invloed op de toegevoegde waarde. Het gemiddelde ziekteverzuim van SW-medewerkers is 20,8%. Dit is hoger dan onze doelstelling (€17,4%). Het hoger ziekteverzuim heeft beperkt invloed op de gerealiseerde toegevoegde waarde. Het lukt ons om goede tarieven af te spreken en realistisch te ramen.

We hechten grote waarde aan het welzijn van SW-medewerkers. 2022 stond in het teken van de implementatie van een nieuwe arbodienstverlener. Eind 2022 is dit op orde en begin 2023 start de nieuwe arbodienstverlener een preventiescan waaruit zal blijken wat SW-medewerkers nodig hebben om uitval door ziekte te voorkomen of te beperken. Daarnaast is medio 2022 een consulent van MEE beschikbaar gesteld die consulenten en SW-medewerker ondersteunt. Tevens zijn werkgroepen gestart die acties ondernemen om duurzame inzetbaarheid, werkplezier en de ontwikkeling van SW-medewerkers te verbeteren. Deze bredere aanpak moet bijdragen aan het verhogen van het welzijn.

Als we inzoomen op het ziekteverzuim zien we dat de gemiddelde leeftijd van onze SW-medewerker 54 jaar is. Dat is wat hoger dan het landelijk gemiddelde (52 jaar). Hoewel verzuim in alle leeftijdsgroepen voorkomt zitten de absolute verzuimuren voornamelijk bij de oudere SW-medewerkers. Ook landelijk zien we dat het verzuimpercentage stijgt en dat het ouder wordend personeel een oorzaak daarvan is. In verhouding is er sprake van veel langdurend verzuim. Dit type verzuim is lastiger te beïnvloeden en is vaak veroorzaakt door serieuze klachten. Re-integratie gaat met kleine stappen. Als dat niet gaat stromen SW-medewerkers na 2 jaar ziekte uit naar een WIA-uitkering. De uitstroom van Wsw is bij ons hoger dan landelijk (8,2% ten opzichte van 6,8%).

Boekweitweg

Sinds 1 april 2020 is BlueView verantwoordelijk voor de productie op de beschutte werkomgevingen (op de Boekweitweg en Tarweweg). De SW-medewerkers werken in een groepsdetachering bij BlueView. De begeleiding van SW-medewerkers blijft de verantwoordelijkheid van WerkBedrijf (als werkgever). Afgelopen jaar is verder geïnvesteerd in de samenwerking en dagelijkse afstemming op de werkvloer tussen werkcoaches, consulenten, voorlieden en managers. Ook is in het voorjaar een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden onder SW-medewerkers die werkzaam zijn op de beschutte werkomgeving van BlueView. 63% van de SW-medewerkers heeft het MTO ingevuld. Uit het MTO blijkt dat SW-medewerkers het leuk vinden om te werken en dat de leidinggevende op de werkvloer, de consulent en werkcoach prettig met hen omgaan. Verder gaven SW-medewerkers aan dat ze leuke collega's hebben en een veilige werkplek. Uit het onderzoek kwamen ook aandachtspunten naar voren. Een deel van de SW-medewerkers heeft last van collega's die gedragsregels overtreden. Er is daarom in het najaar extra aandacht geweest voor de gedragsregels. Omdat SW-medewerkers graag een gesprek wilden over hun ontwikkeling heeft iedere SW-medewerker afgelopen jaar een individueel ontwikkelgesprek gehad. Ook organiseren we minimaal 2 x per jaar een werkoverleg omdat uit het MTO kwam dat SW-medewerkers behoefte hadden aan werkoverleg.
Tot slot is een deel van het pand aan de Boekweitweg sinds eind 2022 verhuurd aan twee partijen. Voor SW-medewerkers werken verandert er weinig. Zij blijven op dezelfde locatie werken en ook de begeleiding blijft aanwezig.

Financieel

Voor de uitvoering van de SW is de bijdrage van gemeenten voldoende geweest. Ondanks een lagere omzet (€ 120.000 lager dan begroot) komen we uit op een realisatie van € 0. Dat komt doordat de indexering van de loonkosten (en daarmee de loonkosten) lager is uitgevallen dan begroot.
Op de extra middelen die de gemeenten van het Rijk ontvingen in het kader van corona hebben we geen beroep hoeven doen. In totaal was dit € 203.100 voor de regio.

ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen, WerkBedrijf en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Daarnaast verzorgen we voor gemeente Nijmegen, WerkBedrijf en ODRN een groot deel van het functioneel beheer. We doen dat, op verzoek, ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

Het aantal medewerkers (gebruikers) van de aangesloten organisaties is sinds 2016 gegroeid van 4.500 naar ruim 5.100 eind 2022. Het aantal laptops en mobiele telefoons is de afgelopen jaren gestegen door onder andere het thuiswerken vanwege corona. De medewerkers worden voor hun devices, applicaties en uiteenlopende vragen ondersteund door 120 medewerkers van de iRvN.

Evaluatie, opdracht en organisatieontwikkeling

In 2022 stemden de gemeenten in met de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek dat PwC in 2021 heeft uitgevoerd naar de ICT-functie in de regio. Dat betekent dat iRvN de komende 4-5 jaar primair een beheerorganisatie blijft, gestoeld op het huidige fundament. En dat uitbreidingen van het iRvN-dienstenportfolio en/of grote organisatorische veranderingen van regionale betekenis door geen van de samenwerkingspartners gewenst is. iRvN heeft wel de opdracht om, naast de corebusiness, meer na te denken over innovatie en een actieve, projectmatige deelname aan gemeentelijke I&A-projecten.

iRvN is volwassen geworden. Afdelingsmanagers sturen steeds meer op eigen verantwoordelijkheid en duidelijk budgethouderschap. Ook binnen de afdelingen is een vergelijkbare trend waarneembaar. Enkele verantwoordelijkheden zijn al elders in de organisatie belegd en voor de komende 5 jaar wordt de lijn voortgezet om verantwoordelijkheden voor de tactische en operationele ICT-aspecten en werkprocessen verder in de organisatie te beleggen. Daartoe is in 2022 een tactische middenlaag gecreëerd van vijf teamleiders. Zij hebben een grotere beslissingsbevoegdheid dan voorheen de coördinatoren hadden. Het directieteam is teruggebracht van vijf naar drie leden en zal meer op afstand van de interne processen komen te staan.
Er worden vanaf 2023 drie verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Dienstverlening
- (ICT) Beheer en Beveiliging
- Samenwerking en Innovatie

De eerste twee verantwoordelijkheidsgebieden betreffen voornamelijk alle operationele iRvN-(beheer)activiteiten en de kwaliteitsbewaking ervan. Samenwerken en Innovatie richt zich meer op de ontwikkelingen bij de gemeenten en de gewenste ICT-innovaties. Het gaat daarbij om de vertaling en begeleiding van de daaruit voorkomende iRvN-activiteiten. We lichten 2022 toe op basis van deze drie gebieden.

Dienstverlening

Dienstenlandkaart en PowerBI De Dienstenlandkaart (DLK) is afgelopen jaar verder ontwikkeld. Sinds 2021 werken we met de DLK als rapportage- en als communicatiemiddel. In 2022 zijn de leerpunten omgezet naar een eigen ontwikkeling waarbij met behulp van PowerBI, zowel voor iRvN als voor gemeenten, nog beter inzicht gegeven wordt in onze dienstverlening en hoe die ervaren wordt.

SelfService-portaal Ons registratiesysteem TopDesk is vervangen door een cloud-versie. Dat heeft een aantal gevolgen voor de interne processgang. Tevens levert het nieuwe functionaliteiten en de mogelijkheid om een digitaal SelfService-portaal verder in te richten. Door middel van dat portaal kunnen gebruikers zelf gemakkelijk en snel meldingen doen en de afhandelingsvoort-

gang monitoren. Ook kunnen zij handleidingen en instructies raadplegen/downloaden en diverse aanvragen doen. Het portaal is bij een aantal gemeenten al operationeel gemaakt in 2022, In 2023 rollen we het regio-breed verder uit.

Roll based werken De iRvN-systemen die we gebruiken voor het beheren van alle accounts en de bijbehorende rechten[2] zijn in 2022 allemaal gekoppeld aan de P-systemen van de gemeenten. Het liefst kennen we die rechten toe op basis van 'rollen'. Dat vraagt aan de kant van de gemeenten een 'roll based'-aanpak. iRvN heeft in 2022 een vervolgtraject gestart om Identity en Access Management aan onze kant roll based te kunnen laten verlopen. In 2023 zetten gemeenten en iRvN samen verdere stappen.

Service Level Management De doorontwikkeling die in 2022 gestart is, heeft bij de afdeling Dienstverlening voor extra structurele formatie op het gebied van Service Level Management gezorgd. Dat doen we om de dienstverlening van iRvN, in de breedste zin, continu af te kunnen stemmen op de verwachtingen van de gemeenten.

2 Dat zijn de toegangs- en gebruiksrechten voor nieuwe medewerkers, voor medewerkers die een andere functie krijgen en het verwijderen van rechten van vertrekkende medewerkers

Samen met expliciete formatie voor Communicatie verwachten we die afstemming samen met de gemeenten verder te ontwikkelen naar een hoger niveau.

ICT-beheer en beveiliging

Backup en storage In 2022 is de aanbesteding voor de Storage en Backup opgestart en afgerond. De implementatie is van start gegaan. Deze aanbesteding omvat het gehele serverpark (ruim 1.000 servers) en de backup-voorziening. De implementatie zal medio 2023 afgerond worden. De verwachting is dat gemeenten in de komende jaren, ook gezamenlijk, verder werk maken van hun ver-saas-ing en steeds vaker kiezen voor cloudversies in hun applicatielandschap. De druk op fysieke servers in de serverruimtes van iRvN neemt daarmee af zodat we over circa vijf jaar niet nogmaals een dergelijke grote aanbesteding hoeven te doen.

Veiligheid De belangrijkste omgeving is nog altijd onze Citrix-omgeving. Deze is geüpdatet naar een nieuwere versie en we zijn gestart met de voorbereiding om, vanuit beveiligingsoogpunt, die Citrix-omgeving verder te segmenteren. In 2022 is een implementatieplan opgesteld om de beveiliging van onze systemen en omgeving op peil te houden. Ons CSIRT (Cyber Security Incident en Response Team) reageert actief en pro actief op (landelijke) meldingen en dreigingen. Ook hebben we zogenaamde 'eindpuntbescherming (CarbonBlack) geïmplementeerd voor detectie, bescherming en response voor een nog betere bescherming. Het is een illusie te veronderstellen dat we ooit voor 100% beveiligd zullen zijn, maar we kunnen er wel naar streven. En dat doen we, onder ander middels een integraal beveiligingstraject waarvoor de gemeenten structurele middelen beschikbaar hebben gesteld. Een essentieel onderdeel is de aanbesteding van een zogenaamd SIEM/SOC (Security Information and Event Management/Security Operations Center). Het SIEM/SOC-systeem vanuit de VNG-aanbesteding heeft onvoldoende resultaat opgeleverd. Dit heeft ertoe geleid dat VNG in overeenstemming met KPN het contract heeft ontbonden. Hierdoor was er noodzaak om met een eigen aanbestedingsprocedure te beginnen.

Ketens van informatie Applicaties staan allang niet meer op zichzelf. 'Keten-automatisering' wordt gebruikt om gegevens van de ene omgeving te kunnen gebruiken in een andere omgeving. In 2022 hebben we de clusters die zich bezighouden met koppelingen, integraties en distributies bij elkaar gevolgd in één team. Onze regionale ESB (Enterprise Service Bus) is daarin een voorziening

voor een gecontroleerde en veilige berichtenuitwisseling tussen in- en externe informatiesystemen. Het is een middel voor gemeenten om invulling te geven aan haar verantwoordelijkheid om zicht te houden op haar informatiestromen, ook wanneer die informatiestromen zich meer en meer naar de cloud verplaatsen. Dit geldt ook voor de koppelingen met landelijke stelsel van basisregistraties.

GT Connect2 In 2022 is door iRvN namens vrijwel de gehele regio ingeschreven voor het landelijke aanbestedingstraject GT Connect2. Dit betreft de aanbesteding van een digitaal platform voor telefonie op basis van MS-teams. De aanbesteding is in januari definitief geworden, we verwachten in het laatste kwartaal van 2023 de eerste implementatiestappen te kunnen zetten.

Samenwerken en Innovatie

Functioneel beheer In deze afdeling werken we samen met gemeenten op het gebied van functioneel beheer. Dat doen we met name voor Gemeente Nijmegen maar ook voor WerkBedrijf Omgevingsdienst Regio Nijmegen en in toenemende mate voor andere gemeenten. In 2022 hebben we in de regio meer kunnen delen op het gebied van functioneel beheer en projectleiding. We zorgen zo voor kennisdeling, samenwerking en het verminderen van kwetsbaarheid in de regio.
Samenwerking Naast functioneel beheer zien we ook een toename van trajecten waarin gemeenten gezamenlijk op willen trekken. In 2022 hebben de gemeenten ingezet op een Strategische Agenda met onderwerpen waar iedere gemeente mee te maken heeft en waarin het verstandig is om samen te werken. Dat heeft in 2022 geleid tot een samenwerking op het gebied van de Wet Open Overheid. Op het gebied van datagericht werken is eenzelfde samenwerking ontstaan, evenzo op het gebied van Webbeheer.

BIO-certificering In 2022 zijn we gestart met het traject/project 'TPM – Third Party Memorandum'. In de jaren 2023 2025 werken we verder aan een externe verklaring over de kwaliteit van dienstverlening van iRvN. We hanteren daarbij de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid - dé wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid) om onze processen te formaliseren en te auditen. Het doel is om met de uiteindelijke verklaring verantwoording aan gemeenten af te leggen. Dat willen we als iRvN en het wordt gevraagd door de gemeentelijke accountants.

Open Source Applicaties

Op verzoek van Gemeente Nijmegen, die een actief Open Standaarden en Open Source strategie heeft geformuleerd, rapporteert iRvN periodiek over de door haar gebruikte en beheerde Open Source producten. Eerder is al vastgesteld dat iRvN alle verplichte en gewenste Open Standaarden die voor de overheid gelden hanteert dan wel kan ondersteunen indien nodig. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de betreffende Open Source producten.

Financieel

Op het onderdeel Automatisering is een nadeel van € 14.600 gerealiseerd. Op het onderdeel Informatie- en Applicatiebeheer is een nadeel van € 500 gerealiseerd. Op het investeringsbudget (onderdeel Automatisering) wordt € 1,1 miljoen overgeheveld naar 2023. De investeringen konden afgelopen jaar niet plaatsvinden vanwege corona en een chiptekort.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. De weerstandscapaciteit: dit zijn middelen en mogelijkheden waarover MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
2. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en risico's en het beleid hierop. Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie die door ons bestuur is vastgesteld.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest ervoor om (ter voorkoming van mogelijke financiële risico's) geen weerstandsvermogen aan te houden, maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten en niet binnen de begroting en jaarrekening van de MGR.

Risico's

We inventariseren risico's om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen hiervan voor de financiele middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's.

Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget

Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein, onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor WerkBedrijf komen te vervallen omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Uit het onderdeel participatie moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking bekostigd worden. Voor 2023 baseren wij ons nog op de oude systematiek. Momenteel zijn we in overleg met de gemeenten over een nieuwe financieringswijze. MGR is voorstander van eenduidige en objectieve bepaling van de budgetten voor de periode na 2024. Wij gaan momenteel na in hoeverre een rekentool van Berenschot uitkomst hierin biedt. In de rekentool wordt op basis van de data uit het gemeentefonds en de tariefonderzoeken van AEF en het Rijk gekomen tot een verdeling van de middelen in het cluster participatie. Dit zijn enerzijds gemeentelijke taken: uitvoering inkomensvoorziening en minimabeleid, en anderzijds taken van WerkBedrijf: begeleiding naar en/of tijdens werk en re-integratie. Welk effect de uitkomsten op de meerjarenbegroting gaan hebben is nu nog niet duidelijk.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk nieuw van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk

minimumloon (WML). Afgelopen jaar zijn 20 kandidaten gestart met een beschut werk (nieuw) dienstverband. In totaal waren eind 2022 34 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten. Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan.

Een tweede risico is de stijging van de loonkosten. Bijvoorbeeld door de invoering van de cao aan de slag in 2022. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2023 bijgesteld en 2024 en volgende jaren is daar voor een inschatting gemaakt, omdat we vanaf 2023 de eerste medewerkers in dienst krijgen die onder deze regeling vallen. Het derde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling. Het Rijk is momenteel deze financieringswijze aan het evalueren. Een mogelijke variant is bekostiging op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio tussen de € 2 en € 3 miljoen minder middelen ontvangen die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er langlopende verplichtingen zijn aangegaan kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Afbouw WSW budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage is hoger dan het WSW budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW budget betekent geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW budget benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen.

Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's Onderdeel SW

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en cao afspraken;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel vanuit. Ondanks dat blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's in de continuïteit van dienstverlening met zich mee en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk

Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Bedragen in € 1.000	Verwachtings-waarde	Capaciteit MGR
Wet en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's		
Landelijke- of regionale ontwikkelingen in wet- en regelgeving en /of beleid	400	160
Niet naleven van wet- en regelgeving of subsidievoorwaarden	1.525	440
Geo-politieke ontwikkelingen (snel oplopende spanningen)	500	200
Subtotaal	**2.425**	**800**
Maatschappelijke risico's		
Claims	250	90
Imagoschade	PM	PM
Veranderende eisen vanuit de deelnemende gemeenten	500	300
Klant- en marktrisico's (voormalig) SW bedrijf	1.020	324
ICT - BIO	1.500	600
Privacy	150	60
Subtotaal	**3.420**	**1.374**
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency		
Ziekteverzuim & Arbo	350	140
Personeel (leeftijd en krapte)	400	80
Personele frictie	1.350	670
Integriteit, fraude, diefstal	175	50
Verzekeringen	350	70
Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	PM	PM
Financiële terugloop van SW middelen	PM	PM
Automatisering	400	240
Subtotaal	**3.025**	**1.250**
Economische risico's		
Economsich klimaat van snel oplopende schaarste en aanhoudend hoge inflatie	500	200
Subtotaal	**500**	**200**
Risico-inventarisatie MGR	**9.370**	**3.624**

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van Wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Tot slot toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van € 4,1 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2022, zoals de oorlog in de Oekraïne, de uitwerking van de Covid pandemie en het ruime liquiditeitsbeleid van de centrale banken hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de iRvN nadeel van door oplopende prijzen, chiptekort en schaarste aan personeel. WerkBedrijf ondervindt ook nadelen maar op dit moment nog in mindere mate dan iRvN omdat WerkBedrijf een deel van de lasten vergoed krijgt door hogere vergoedingen vanuit het Rijk zoals het SW budget.

Toelichting van een schema van de risico-inventarisatie van 2023

De verwachtingswaarde is het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. De Capaciteit MGR betreft de weerstandscapaciteit waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In bijlage 4 is de verdeling per gemeente te vinden.

Kengetallen

De netto schuldquote wordt als volgt berekend: de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus kortlopende (debiteuren) vorderingen en uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa wordt gedeeld door de totale inkomsten (voor bestemming reserves). De netto schuldquote

	Begroot	Realisatie	
	2022	2022	2021
Netto schuldquote	9,1%	7,4%	8,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9,1%	7,4%	8,1%
Solvabiliteitsratio	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
Liquiditeit	1,0	1,0	1,0

blijft relatief stabiel aangezien er enkel is afgelost op bestaande leningen en geen nieuwe lening is afgesloten.

De solvabiliteit betreft de ratio van het totale eigen vermogen gedeeld door het totaal van de passiva. Een solvabiliteit van 20% is gebruikelijk. De MGR Rijk van Nijmegen heeft een solvabiliteit van 0%. Dit komt doordat de MGR 'het resultaat' per einde boekjaar naar rato afrekent met de deelnemende gemeenten. Dit gebeurt omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn. Het uitgangspunt is dat er geen vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen bestaat. De deelnemende gemeenten houden in haar weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

De liquiditeit betreft de vlottende activa gedeeld door de vlottende passiva. De liquiditeit bedraagt 1. Dit is een gebruikelijke ratio. Hiermee kan de MGR aan haar kortlopende verplichtingen voldoen.

Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Treasurystatuut

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In het statuut zijn regels opgenomen over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf over de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer te bevatten. Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het algemeen bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningenuitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Er is in 2022 niet afgeweken van deze uitgangspunten.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van dit limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,2% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2022 niet overschreden. Ook het meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In 2022 heeft een aflossing plaatsgevonden. Dit is weergegeven in de tabel. In de betreffende tabel is ook te zien dat de renterisiconorm wordt gehaald.

	2022			
Bedragen in € 1.000	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal (primitief)	91.039	91.039	91.039	91.039
Percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet	**7.465**	**7.465**	**7.465**	**7.465**
Omvang vlottende middelen	19.841	20.094	17.870	21.367
Bank-Giro	369	397	399	418
Tegoeden RC	19.472	19.697	17.471	20.949
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Omvang vlottende korte schuld	0	0	0	0
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
Totaal netto-vlottende schuld	**19.841**	**20.094**	**17.870**	**21.367**
Ruimte (+)	**27.307**	**27.560**	**25.335**	**28.832**

Rentelasten, renteresultaat en wijze van toerekenen

Over 2022 bedroegen de rentelasten € 134.500. De rentelasten zijn naar rato van de gemiddelde boekwaarde toegerekend aan de investeringen. De rentelasten worden volledig toegerekend aan de taakvelden. Voor 2022 is er geen renteresultaat behaald.

Schatkistbankieren

Sinds de oprichting in 2015 is de MGR verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en zijn we voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2022 nagenoeg nihil.
De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven

Bedragen in € 1.000	2022
Begrotingstotaal	91.039
Percentage renterisiconorm	20%
Toetsbedrag renterisiconorm	18.208
Aflossingen	55
Ruimte	**18.153**

een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden. De MGR heeft het drempelbedrag in 2022 niet overschreden. Dit is af te lezen uit de tabel.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

In 2021 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. Hiernaast de lopende geldleningen.

	2022			
Bedragen in € 1.000	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal	91.039	91.039	91.039	91.039
Normpercentage	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Drempelbedrag	1.821	1.821	1.821	1.821
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	369	397	399	418
Ruimte onder drempelbedrag	**1.452**	**1.424**	**1.422**	**1.403**
Overschrijding drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Financieringsbehoefte

Met het verwachte investeringsvolume voor de komende jaren is de huidige financiering afdoende. Er bestaat voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van nieuwe geldleningen. Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekeningcourant afgesloten. Dit is met name gedaan om mogelijk pieken of scherpe terugval in inkomsten tijdelijk te kunnen opvangen.

Jaar van afsluiten	Omvang in €	Verval-datum	Rente	Aflossing
2015	1.200.000	02-01-2035	1,74%	Jaalijks
2017	4.500.000	27-04-2037	1,73%	Einde looptijd
2018	2.500.000	25-06-2038	1,705%	Einde looptijd

Conclusie continuïteit

Het karakter van een gemeenschappelijke regeling (GR) is dat gemeenten binnen een GR gezamenlijke taken uitvoeren en de kosten van deze taakuitvoering gezamenlijk delen. De MGR Rijk van Nijmegen is een GR die op deze wijze is ingericht. Overschotten dan wel tekorten worden jaarlijks afgerekend met de deelnemende gemeenten. Alleen al om deze reden is het dagelijks bestuur van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet. Daarnaast is door ons een risico-inventarisatie uitgevoerd. Op deze risico-inventarisatie sturen wij en waar mogelijk vertalen we de financiële effecten daarvan in de (meerjaren)begroting. Onze meerjarenbegroting is sluitend.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen de MGR. U vindt informatie over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur en de secretaris van de MGR. Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. In 2022 hebben wij met rapportages tussentijds aan de regio verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met de jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over boekjaar 2022.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Re-integratieverordening
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het dagelijks en het algemeen bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter. Daarnaast hebben we een Bestuurscommissie WerkBedrijf en een agendacommissie vanuit de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 15 leden (inclusief de voorzitter). Dit zijn leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of de Bestuurscommissie WerkBedrijf zijn opgedragen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur telt drie leden inclusief de voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het dagelijks bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het College van Burgemeester en Wethouders dan wel het College van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het algemeen bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de

leiding van de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in- en buiten rechte.

Bestuurscommissie WerkBedrijf

De leden van de Bestuurscommissie WerkBedrijf worden door het algemeen bestuur benoemd. De Bestuurscommissie WerkBedrijf is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van het WerkBedrijf als het gaat om re-integratie en arbeidsmatige dagbesteding. De Bestuurscommissie WerkBedrijf adviseert hierin het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met 2 modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Personeelsbeleid

In het HR beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

In 2022 hebben wij op de thema's duurzaamheid, vitaliteit en ontwikkeling de volgende resultaten behaald:

Thema duurzame inzetbaarheid:

- Het traineeship voor leidinggevend kader is geëvalueerd en nieuwe zienswijzen en ontwikkelingen zijn aan het programma toegevoegd.
- De tweejaarlijkse personeelsschouw heeft plaatsgevonden. De personeelsschouw maakt onderdeel uit van de strategische personeelsplanning en helpt ons als organisatie om de aanwezige kennis, talenten en eventuele mismatch in kaart te brengen en deze af te zetten tegen de gewenste kennis, talenten en competenties in de toekomst. De uitkomsten worden door de leidinggevenden besproken met de medewerkers en hieruit kunnen individuele ontwikkelafspraken volgen.

Thema ontwikkeling:

Leiderschapsprogramma voor het leidinggevend kader is ontwikkeld en opgestart. Dit programma loopt door in 2023.

Thema vitaliteit:

- Jaarlijkse vitaliteitweek heeft plaatsgevonden. Hierin is aandacht besteed aan fysieke en mentale vitaliteit en het thema voeding

- Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) heeft in de tweede helft van 2022 plaatsgevonden. De organisatiebrede onderwerpen vanuit het MTO worden in 2023 door een projectgroep nader uitgewerkt.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. iRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn: EVA, Compas, REAT en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer Gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn: CODA en Beaufort.

Back up, recovery en beveiliging/privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back up gemaakt en dagelijks een incrementaal back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de DVO zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten).

Administratieve organisatie

Algemeen

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet er opgemerkt worden dat MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het, binnen haar kaders, uitvoeren van de taken.

Frauderisico's

Het dagelijks bestuur is zich bewust van de frauderisico's die de MGR Rijk van Nijmegen loopt en bespreekt dit thema periodiek. De MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste risico's aandacht hebben en worden ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het dagelijks bestuur heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraude heeft voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft de MGR Rijk van Nijmegen aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is

het door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving toegelicht.

Onze verantwoording hanteert de grensbedragen omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,8 miljoen. De MGR Rijk van Nijmegen rapporteert alle geconstateerde afwijkingen aan de deelnemende gemeenten zodat zij daar rekening mee kunnen houden in de eigen rechtmatigheidsverantwoording. De volgende bevindingen zijn geconstateerd (tabel rechts):

	Onzeker	Onrechtmatig	Grensbedrag
			2.771.000
Aanbestedingen	0	0	
Wettelijke Loonkostensubsidies	0	13.000	
Voorzieningen	80.000	47.000	
Declaraties	0	0	
	80.000	60.000	
Totaal afwijkingen			**140.000**

Bedragen in €1	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Heumen	Mook en Middelaar	Nijmegen	Wijchen
Onzekerheden	6.000	2.000	2.000	2.000	0	63.000	5.000
Onrechtmatigheden	5.000	2.000	2.000	1.000	1.000	44.000	5.000
Totaal afwijkingen	**11.000**	**4.000**	**4.000**	**3.000**	**1.000**	**107.000**	**10.000**

Toelichting belangrijkste afwijkingen en ondernomen maatregelen

Dit jaar is een onrechtmatigheid van € 13.000 bij de loonkostensubsidies geconstateerd. Bij één geselecteerde post is er over één maand te weinig aan loonkostensubsidie uitbetaald. Deze onrechtmatigheid is alsnog hersteld. Voor de foutevaluatie blijven wij deze tekortkoming als een onrechtmatigheid aanmerken.

Er is een afwijking van € 127.000 geconstateerd bij de voorzieningen. Dit betreft een bedrag van €47.000 aan onrechtmatigheden en een bedrag van € 80.000 aan onzekerheden. De onzekerheden betreft het onvoldoende motiveren waarom afgeweken wordt van de verordening. De fout betreft het ten onrechte inzetten van een voorziening. Een aantal fouten en onzekerheden zijn administratief van aard waarbij we het uitvoeren van controles door de FASA (financiële administratie) hebben aangescherpt. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat het proces werkvoorzieningen verder uitgewerkt en geïmplementeerd moet worden binnen de organisatie. Ten slotte dient betere afstemming te komen over het proces "Jobcoaching door werkgever" in relatie tot de afspraken in het begeleidingsplan.
Naast de gemelde onzekerheden en onrechtmatigheden constateren wij ook dat het proces van aanbesteden verder verbeterd kan worden. In drie gevallen hebben wij zonder motivatie ons niet gehouden aan de meervoudige aanbestedingsrichtlijn. In deze gevallen hebben wij enkelvoudig aanbesteed. Daarnaast zijn we gestart met het verbreden van de expertise op het punt van aanbesteden bij de iRvN. Ten aanzien

van de voorzieningen kunnen we melden dat een aantal processen verder geoptimaliseerd kunnen worden zoals dat van de Bbz, de facturatie van de bedrijfsarts en het proces van totstandkoming van contracten.

Conclusie De in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en worden door de gemeenteraad zelf nader ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Begrotingsoverschrijdingen Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door het algemeen bestuur. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien het algemeen bestuur ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.
Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Echter bij overschrijdingen waarbij het dagelijks bestuur bij het doen van de uitgaven binnen het door het algemeen bestuur uitgezette beleid is gebleven, kunnen deze als rechtmatig gezien worden. Het is in zijn algemeenheid niet de bedoeling dat de accountant deze overschrijdingen betrekt bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring kan worden gegeven. Wel moet de accountant in het verslag van bevindingen de bedragen, waarvan het college in de jaarrekening heeft aangegeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. De accountant dient in dat kader in ieder geval aan te geven of het overzicht ex artikel 28, eerste lid, van het BBV volledig is of niet.

In bovenstaande tabel is per programma aangegeven of zich in 2022 een begrotingsoverschrijding heeft voorgedaan (x € 1.000).

Lasten per programma	Begroting 2022 incl. wijziging	Realisatie 2022	Verschil	Overschrijding begroting
Overhead	17.562	17.919	-357	ja
Inkomensregelingen	4.377	4.811	-435	ja
Begeleidende participatie	46.141	45.759	382	nee
Arbeidsparticipatie	16.113	14.990	1.123	nee
Overhead MGR	8.947	8.886	61	nee
Totaal	**93.140**	**92.366**	**774**	

Toelichting begrotingsoverschrijdingen

Overhead (iRvN)

De overschrijding van de lasten van het programma overhead is € 357.000. Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door de extra geleverde plusproducten. Dit zijn diensten of pro-

ducten die gemeenten extra inkochten. Tegenover deze hogere uitgaven staan ook hogere inkomsten.

Inkomensregelingen

De overschrijding op het programma inkomensregelingen wordt veroorzaakt doordat aan het product wettelijke loonkostensubsidies € 37.000 meer is uitgegeven daarnaast is € 472.000 van de wettelijke loonkostensubsidies begroot onder het taakveld arbeidsparticipatie dit had gerubriceerd moeten worden onder het taakveld inkomensregelingen.

Begeleidende participatie

De onderschrijding op het programma begeleidende participatie wordt met name veroorzaakt door een onderschrijding op de Arbeidsmatige dagbesteding van € 293.000 en een onderschrijding op de uitvoering van de SW van € 89.000. Tegenover deze lagere uitgaven staan ook lagere inkomsten.

Arbeidsparticipatie

De onderschrijding op de arbeidsparticipatie wordt met name veroorzaakt doordat de uitvoering van de cao aan de slag met een jaar vertraagd is. Hierdoor zijn de lasten € 1,3 miljoen lager uitgevallen. In het bedrag van € 1,3 miljoen is tevens een bedrag van € 472.000 opgenomen inzake de wettelijke loonkostensubsidies (zie ook de opmerking bij inkomensregelingen) Daarnaast zijn de algemene uitvoeringskosten € 203.000 lager dan geraamd. Tegenover deze onderschrijding staan lagere inkomsten.

Overhead (MGR)

De onderschrijding op de overhead bedraagt € 61.000. De onderschrijding wordt met name veroorzaakt door lager loonkosten. Tegenover deze onderschrijding staan lagere inkomsten.

Conclusie Bij de diverse programma's zijn verschillen geconstateerd ten opzichte van de begroting, zowel in positieve als in negatieve zin. In deze gevallen is echter sprake van door het algemeen bestuur goedgekeurd beleid of zijn er direct gerelateerde inkomsten. Daarmee zijn er geen begrotingsonrechtmatigheden geconstateerd.

Overschrijdingen investeringskredieten

In 2022 hebben de investeringen geen overschrijding laten zien. Wij zijn binnen het budgettair kader gebleven in 2022.

Conclusie De investeringskredieten hebben niet geleid tot overschrijdingen. Daarmee zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren €150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

Op de locatie Boekweitweg is het productie-gedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2023 wordt het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. We gaan dan het restaurant en het restant van het kantorendeel onderhanden nemen.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële koper in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke.
Wij verwachten de komende jaren met het budget van € 150.000 uit te kunnen. In 2023 gaan we een nieuwe meerjarenonderhoudsplanning opstellen om de effecten voor de middellange termijn in te schatten.

Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeentelijke regeling van de volgende 7 gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen. Er bestaat ook geen visie of voornemen om dit komend jaar te wijzigen.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Sinds 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Onder de Wob was er de mogelijkheid een Wob-verzoek in te dienen wanneer je als belanghebbende toegang wenste tot overheidsinformatie. Alleen in uitzonderlijke situaties mocht zo'n verzoek worden afgewezen. Nu onder de Woo zijn overheidsinstanties verplicht actief bepaalde informatie te delen. Daarnaast is er nog steeds de mogelijkheid om informatie op te vragen, via een Woo-verzoek. De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is onder andere aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Momenteel wachten we op informatie over het platform waar we de informatie actief openbaar moeten maken. Onlangs vernamen we dat de ontwikkeling van PLOOI voorlopig is stop gezet. We volgen met interesse wat er in de plaats van PLOOI komt. In 2022 heeft er één Woo verzoek plaatsgevonden.

Verklaring van toepasselijkheid

Algemeen

De MGR Rijk van Nijmegen dient het kader van de informatiebeveiliging en privacy te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De MGR Rijk van Nijmegen heeft geen verplichting om zelfstandig de verklaring van toepasselijkheid in te dienen bij het Rijk. Wel doen we dit indirect via onze deelnemende gemeenten. Onderstaand wordt de naleving van de BIO en de AVG over 2022 nader toegelicht. Aanvullend worden de verantwoording voor Suwinet en de incidenten uitgelicht.

Informatiebeveiliging (BIO)

BIO

De BIO omvat 114 controle- en 126 verplichte overheidsmaatregelen waaraan voldaan moet worden. Eind 2021 zijn we met een nieuw systeem begonnen. In 2022 werd het nieuwe systeem verder uitgerold in onze organisatie en de komende jaren zal er naar toegewerkt worden om dit volledig af te hebben. De verdergaande digitalisering is hier de oorzaak van. Begin 2022 speelde het Log4J incident dan ook als voorbeeld. In 2022 is het project *BIO TPM*[3] gestart. Dit project heeft het doel om binnen drie jaar een TPM (Third Party Mededeling) te kunnen afgeven aan de regio namens iRvN. Om dit doel te realiseren heeft de iRvN ook een externe medewerker aangetrokken om documenten voor de BIO op te stellen en een externe medewerker als adviseur binnen het project.

Informatiebeveiliging en -plan

In 2020 heeft de MGR Rijk van Nijmegen haar informatiebeveiligingsbeleid 2020-2024 vastgesteld. Aanvullend op het strategische informatiebeveiligingsbeleid, is er een tactische en operationeel plan. In het plan worden jaarlijks uit te voeren acties beschreven. De acties zijn gebaseerd op de openstaande BIO maatregelen en onder te verdelen in generieke maatregelen en maatregelen voor kritische systemen. De belangrijkste actiepunten waar aandacht aan besteed wordt:

1. De generieke maatregelen zoals het in beeld houden van ons IT landschap, autorisatiematrix, de in- door en uitstroomprocedure en de incidentmanagementprocedure. In 2022 is er verder gewerkt aan het beschermen en verbeteren van MGR Rijk van Nijmegen IT landschap. Naar aanleiding van de GAP-analyse is er een beveiligingsplan opgesteld en zijn we gebruik gaan maken van de diensten van een cybersecuritybedrijf. Door de inzet van dit cybersecuritybedrijf hebben we een extra schil ter verdediging. In 2022 zijn we een veiligheidstraject gestart. In 2023 heeft dit een vervolg onder andere met het opnieuw aanbesteden van een SIEM[4].

2. Er is extra aandacht voor kritische processen en procedures zoals de back-up en recovery procedure, het wijzigingsbeheer, het gebruikersbeheer, de incidentafhandeling, aanbesteding storage and compute. In 2023 worden deze verder door ontwikkeld. Waarvan de belangrijkste de implementatie van de nieuwe back-up en recovery procedure is.

De bovengenoemde acties dragen bij aan het verhogen van de digitale weerbaarheid en het structureel in beeld brengen van kwetsbaarheden. Wij rapporteren ook elk kwartaal over de voortgang en bevindingen.

3 TPM staat voor Third Party Mededeling. Dit is een verklaring die wordt afgegeven door een onafhankelijke auditpartij.

4 Een Security Information and Event Management systeem. Dit is een (extra) verdedigingsschil dat helpt met het monitoren en detecteren van incidenten.

Privacy (AVG)

De MGR heeft een algemeen privacybeleid dat van toepassing is op de gehele organisatie. Dit beleid is in lijn met het algemene beleid van de MGR en de relevante wet- en regelgeving. In het privacyplan zijn de jaarlijks te ondernemen acties omschreven. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de privacy van betrokkenen en de bewustwording van medewerkers.

Het actueel houden van de verwerkersovereenkomsten met derden betreft een continu proces waar in 2022 aandacht aan is besteed. De MGR heeft ook DPIA's[5] uitgevoerd voor onder andere uitvoering SW en de MAP (Module Arbeidsmarkt en Participatie). Dit doet de MGR om de gegevensverwerking in het kader van de AVG op orde te hebben. Ook is er gebruik gemaakt van de privacy rechten door (voormalige) kandidaten. Er zijn in 2022 vier inzageverzoeken en twee verzoeken tot vergetelheid gedaan. Privacy en het naleven van de AVG heeft voor een belangrijk deel met bewustwording te maken. In 2022 is op diverse wijzen aandacht besteed aan bewustzijnsbevordering. Nieuwe medewerkers hebben een toets privacy en informatieveiligheid gedaan. Ook zijn er workshops op het gebied van privacy gegeven. Periodiek worden er berichten op WerkNet (intranet) geplaatst met uitleg en voorbeelden (bijvoorbeeld over phishing). In 2022 heeft de MGR door middel van het privacyvolwassenheidsniveau getoetst hoe we er op privacy ervoor staan. Hier scoort MGR niveau 2 op, maar met nog 2 punten te implementeren om niveau 3 te bereiken. De thema's "beveiligingen van de verwerking van persoonsgegevens" en "bewaren van persoonsgegevens" worden nog verbetert. De verwachting is dat deze in 2023 zijn geïmplementeerd.

5 Een DPIA staat voor Data Protection Impact Assessment. En is een analyse om te kijken waar er eventueel maatregelen moeten worden genomen om (privacy)risico's te verkleinen of te voorkomen.

Verantwoording Suwinet

De MGR heeft het beheer en de controle op het gebruik van Suwinet door de medewerkers van WerkBedrijf op zich genomen. Omdat de gemeenten eindverantwoordelijke blijven en middels ENSIA verantwoording afleggen over Suwinet, is het belangrijk dat de MGR een Third Party Mededeling (TPM) verklaring kan afgeven. Deze TPM verklaring, een bevestiging van het voldoen aan het gestelde normenkader, heeft de MGR inmiddels ontvangen. De MGR heeft inzake Suwinet conform gestelde normen gehandeld.

Incidenten

- In het afgelopen jaar zijn er 13 (2021; 14) beveiligingsmeldingen geweest. In
- 7 (8) gevallen betreft het algemene persoonsgegevens;
- 2 (1) gevallen betreft het bijzondere persoonsgegevens (waar onder gezondheidsgegevens);
- 0 (2) gevallen betreft het een wettelijk identificatienummer;
- 4 (3) gevallen betreft meldingen waarbij geconcludeerd is dat er geen persoonsgegevens gelekt zijn.

Er zijn geen incidenten in 2022 (2021; één) gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Conclusie De MGR Rijk van Nijmegen heeft, ondanks de benoemde risico's en de incidenten die zich hebben voorgedaan, op dit moment de informatiebeveiliging in beeld. Op bestaande tekortkomingen wordt gestuurd met als doel de risico's en het aantal incidenten weg te nemen, te voorkomen of tot een minimum te beperken zowel op het gebied van privacy als informatieveiligheid. In 2022 zijn er veel (beveiligings)projecten gestart waarvan de implementatie in 2023 zal plaatsvinden. MGR Rijk van Nijmegen is dan ook constant in beweging om zich te verbeteren en mee te groeien met de dreigingen.

Jaarrekening 2022

1. Balans per 31-12-2022

Activa	Bedragen in € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Vaste Activa	Materiële vaste activa	7.582	7.745
	Investeringen met een economisch nut	7.582	7.745
	Totaal vaste activa	**7.582**	**7.745**
Vlottende activa	Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.094	22.321
	Vorderingen op openbare lichamen	1.945	2.792
	Rekening-courantverhouding met het rijk	16.883	17.872
	Overige vorderingen	1.265	1.657
	Liquide middelen	266	203
	Banksaldo	262	197
	Kassaldo	4	5
	Overlopende activa	1.561	2.098
	Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	408	648
	overige Nederlandse overheidslichamen	408	648
	overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.153	1.450
	Voorraden	162	27
	Onderhanden werk	162	27
	Totaal vlottende activa	**22.082**	**24.649**
	Totaal activa	**29.665**	**32.394**

Passiva	Bedragen in € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Vaste Passiva	Eigen vermogen	0	0
	Algemene reserve	0	0
	Bestemmings reserve	0	0
	Gerealiseerd resultaat	0	0
	Voorzieningen	920	466
	Voorzieningen	920	466
	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	7.806	7.861
	Onderhandse lening	7.806	7.861
	Totaal vaste passiva	**8.726**	**8.327**
Vlottende Passiva	Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.519	11.627
	Overige schulden	8.519	11.627
	Overlopende Passiva	12.419	12.440
	Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	12.419	12.440
	Totaal vlottende passiva	**20.938**	**24.067**
	Totaal passiva	**29.665**	**32.394**

2. Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar

2.1 Toelichting op overzicht baten en lasten

In bovenstaande tabel vermelden we de begroting vóór en ná wijziging. De begroting vóór wijziging betreft de ontwerpbegroting 2023-2026 van juli 2022. Deze is door ons bestuur in juli 2022 vastgesteld. In de kolom 'begroting ná wijziging' zijn de technische begrotingswijzigingen te zien, welke het dagelijks bestuur heeft goedgekeurd. Wijzigingen zijn toegelicht in bijlage 7 van de jaarstukken.

Bovenstaand baten en lasten overzicht betreft de geconsolideerde resultaten van de MGR. In bijlage 6 is de aansluiting tussen de modules en de geconsolideerde MGR staat terug te vinden.

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is vastgesteld dat vanaf 2017 gerapporteerd moet worden op taakvelden.

De onderdelen van de MGR zijn als volgt onderverdeeld in de taakvelden (rechts):

	MGR totaal				
Baten Bedragen in € 1.000	**begroting 2022 voor wijziging (A)**	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl begr.wijzigingen 2022(C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Overhead	17.611	17.893	18.793	18.810	18
Inkomensregelingen	4.188	4.849	4.849	4.811	-37
Begeleide participatie	48.216	48.914	48.914	48.677	-237
Arbeidsparticipatie	21.024	22.933	20.585	20.067	-518
Totaal baten	**91.039**	**94.588**	**93.140**	**92.366**	**-774**

Lasten Bedragen in € 1.000	**begroting 2022 voor wijziging (A)**	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl begr.wijzigingen 2022(C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Overhead	16.263	16.662	17.562	17.919	357
Inkomensregeling	4.188	4.377	4.377	4.811	435
Begeleide Participatie	45.580	46.144	46.141	45.759	-382
Arbeidsparticipatie	16.082	18.458	16.113	14.990	-1.123
Totaal Programmalasten	**82.113**	**85.641**	**84.194**	**83.480**	**-714**
Overhead MGR	8.926	8.947	8.947	8.886	-61
Totaal lasten	**91.039**	**94.588**	**93.140**	**92.366**	**-774**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Overhead
- iRvN
- WerkBedrijf Vastgoed
- Bestuursondersteuning
- Overhead MGR bij alle onderdelen

Inkomensregelingen
- WerkBedrijf WERK wettelijke loonkostensubsidie

Begeleide Participatie
- WerkBedrijf WERK arbeidsmatige dagbesteding
- WerkBedrijf SW uitvoering wet sociale werkvoorziening

Arbeidsparticipatie
- WerkBedrijf WERK basisdienstverlening participatiewet en meerwerk

2.2 Toelichting op resultaat vóór eindafrekening

Het resultaat van de MGR komt uit op € 0. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn al in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor is een fiscaal vereiste. In deze toelichting op het resultaat lichten we, conform afspraak met de adviesfunctie, het resultaat voor en na afrekening en per onderdeel toe. Het resultaat van de MGR voor afrekening komt uit op € 1,0 miljoen. Dit resultaat valt uiteen in de volgende onderdelen (zie tabel):

Voorstel resultaatbestemming Bedragen in € 1.000	**WerkBedrijf**				**ICT-Rijk van Nijmegen**			**Bestuursondersteuning**		**MGR**
	SW*	**WERK***	**Vastgoed**	**Totaal**	**Automa-tisering**	**Info-& Appl. Beheer**	**Totaal**	**BO**	**Totaal**	**Totaal**
Berg en Dal	52	89	0	141	-1	0	-1	0	0	140
Beuningen	-3	77	0	74	-1	0	-1	0	0	73
Druten	-91	44	0	-47	-1	0	-1	0	0	-48
Heumen	50	-7	0	43	-1	0	-1	0	0	43
Mook en Middelaar	0	68	0	68	0	0	0	0	0	68
Nijmegen	-67	640	0	573	-8	-1	-9	0	0	564
Wijchen	5	129	0	134	-1	0	-1	0	0	133
West Maas en Waal	69	0	0	69	0	0	0	0	0	69
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	-1	0	-1	0	0	-1
ODRN	0	0	0	0	-1	0	-1	0	0	-1
Totaal	**15**	**1.041**	**0**	**1.056**	**-14**	**-1**	**-15**	**0**	**0**	**1.041**

WerkBedrijf

Het resultaat van werk komt voor verwerking van de afrekeningen uit op € 1,0 miljoen op de onderdelen loonkostensubsidies, Op Weg Naar Werk en arbeidsparticipatie de volgende resultaten bereikt:

- € 293.800 voordeel inzake de uitvoering van de Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Het voordeel wordt voor € 50.000 veroorzaakt doordat in de pilot simpel switchen bij één zorgleverancier geen 19 deelnemers zijn gestart maar 12. Hierdoor hebben we €50.000 teruggevorderd. Daarnaast zien we dat de effecten van corona nog niet volledig uitgewerkt zijn waardoor er minder dagdelen gedeclareerd worden dan voor corona. Van

Bedragen in € 1.000	**WERK en SW**				
	ADB	**WLKS**	**Participatie**	**Budgetoverheveling/ terugbetalingsverpl. circulaire**	**Totaal**
Berg en Dal	51	-31	70	0	89
Beuningen	8	27	42	0	77
Druten	48	-35	34	-3	44
Heumen	0	-29	22	0	-7
Mook en Middelaar	50	17	1	0	68
Nijmegen	140	23	477	0	640
Wijchen	-4	65	67	0	129
West Maas en Waal	0	0	0	15	15
Totaal	**293**	**37**	**713**	**12**	**1.056**

dit voordeel wordt €190.000 overgeheveld naar 2023 omdat we de pilot Simpel Switchen in overleg met de gemeente Berg & Dal en Nijmegen hebben uitbereid met één aanbieder. Hiervoor waren in het reguliere budget geen middelen meer beschikbaar. De overige middelen € 103.800 wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

- € 37.400 voordeel betreffende de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. We hebben nagenoeg de begrote omvang van € 4,8 miljoen gerealiseerd. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we gaag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.
- € 725.000 betreft een eenmalig voordeel op de gemeentelijke bijdrage van Werk (€ 710.000) en SW (€ 15.000) tesamen. Deze middelen hebben we in de budgetoverheveling voor een bedrag van € 475.000 bestemd om de extra vervoerskosten van de SW te kunnen bekostigen. Daarnaast is een bedrag van €250.000 bestemd voor het kwaliteitsimpuls.

Naar aanleiding van de tussenrapportage hebben we met de begrotingwijziging van het najaar 2022 reeds € 1,5 miljoen van de baten afgeraamd. Dit betreft de crisismiddelen aanvullend pakket vier tot en met zes. Deze middelen hebben we niet ingezet wegens het uitblijven van de verwachte groei van het aantal uitkeringsgerechtigden tijdens Covid-19. Gemeenten ontvangen deze middelen terug.

Het resultaat van de SW komt op € 0 uit.

- De toegevoegde waarde bedraagt voor 2022 € 8.065. Begroot was een bedrag van € 8.115. De SW omzet is € 120.000 lager geworden. De lagere omzet wordt onder andere veroorzaakt doordat SW-medewerkers meer gebruik zijn gaan maken van de nieuwe seniorenregeling. Inmiddels hebben we 16 fte SW-medewerkers die gebruik maken van de regeling. Daarnaast zien we dat medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen. Tot slot heeft het ziekteverzuim (gemiddeld 20,8% in 2022) invloed op de omzet.
- Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.191. Dit is 2 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op: € 31.077 per SE (begroot € 31.125). Het belangrijkste onderdeel van de kostprijs zijn de salariskosten van onze SW-medewerkers. Op de loonkosten van de SW-medewerkers is een voordeel behaald van € 113.000. De begrootte indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval, de geïndexeerde indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor ontstond er een voordeel op de loonkosten. Het nadeel over het tweede halfjaar is groter geweest dan we bij de halfjaarcijfers hebben ingeschat. Daarnaast hadden we verwacht dat de formatie uit zou komen op 1.070 fte. We zijn uitgekomen op 1.075 fte. Ook dit heeft een dempend effect op het voordeel. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte (waaronder ook corona) gestegen van 19,2% in 2021 naar 20,8% in 2022.

Bij Vastgoed zijn de resultaten nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

iRvN

Bij de iRvN is een nadelig resultaat behaald. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:

- Bij automatisering is een nadeel ontstaan van € 14.600.
- Bij informatie & applicatiebeheer is een nadeel ontstaan van € 500.

Bestuursondersteuning

Bij Bestuursondersteuning zijn de activiteiten conform begroting gerealiseerd. Een nadere toelichting van de totstandkoming van de realisering van de baten en lasten leest u in hoofdstuk 7 van de jaarrekening.

2.3 Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel aan het algemeen bestuur is om het resultaat 2022 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage volgens onderstaand schema en conform de verdelingssystematiek zoals genoemd in de grondslagen (zie hoofdstuk 3). De afrekeningen zullen apart plaatsvinden op de onderdelen:

WerkBedrijf, onderdeel Werk:

Voordeel resultaat	€ 1.056.000
Af: Budgetoverheveling	€ 916.000
Te verdelen voordelig resultaat	€ 140.000
Voordeel arbeidsmatige dagbesteding	€ 103.000
Nadeel wettelijke loonkostensubsidies	€ 37.000

WerkBedrijf, Onderdeel SW:

Voordeel resultaat afrekening	€ 0

iRvN, onderdeel Automatisering

Te verdelen nadeel resultaat	€ 14.600

iRvN, onderdeel Informatie & Applicatiebeheer

Te verdelen nadelig resultaat	€ 500

Bestuursondersteuning

Resultaat afrekening	€ 0

Afrekening wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding

Voor de afrekening van de wettelijke loonkosten-subsidie en arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) is geen bestuursbesluit nodig. Voor de volledigheid geven we wel deze resultaten per gemeente weer ten opzichte van de begroting. De verantwoording van dit inkomensdeel is terug te vinden in bijlage 2.

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	**Baten loonkostensubsidie**	**Bestedingen loonkostensubsidie**	**Betalingsverplichting gemeenten**
Berg en Dal	401	432	-31
Beuningen	430	403	27
Druten	238	273	-35
Heumen	112	141	-29
Mook en Middelaar	75	58	17
Nijmegen	2.981	2.958	23
Wijchen	611	546	65
Totaal	**4.849**	**4.811**	**37**

De verantwoording van het aantal dagdelen is terug te vinden in bijlage 3.

Arbeidsmatige dagbesteding Bedragen in € 1.000	**% Begroot**	**Ingelegd**	**Daadwerkelijke lasten**	**Personele lasten**	**Budget-overheveling**	**Betalingsverplich-ting gemeenten**
Berg en Dal	9%	261	187	23	51	0
Beuningen	9%	254	219	27	0	8
Druten	5%	143	84	11	0	48
Heumen	2%	71	63	8	0	0
Mook en Middelaar	2%	74	21	3	0	50
Nijmegen	64%	1.874	1.541	193	140	0
Wijchen	9%	268	242	30	0	-4
Totaal	**100%**	**2.945**	**2.356**	**296**	**190**	**103**

Gemeentelijke bijdragen overzicht

Gemeentelijke bijdragen Bedragen in € 1.000	WerkBedrijf WERK					Bestuur	iRvN		Subtotaal	Overige bijdragen	Totaal
	Basisdienst-verlening	**Arbeidsmat. dagbesteding**	**WLKS**	**SW**	**Vastgoed**	**Bestuurs-ondersteuning**	**Automati-sering**	**Informatie en Applicatie**	**Deelnemers-bijdragen**	**Meerwerk**	**Bijdragen**
Beuningen	496	246	403	2.703	10	18	1.006	0	4.883	0	**4.883**
Druten	393	94	273	2.039	7	13	510	0	3.330	0	**3.330**
Heumen	321	71	141	1.298	5	11	584	0	2.431	0	**2.431**
Nijmegen	13.657	1.734	2.958	21.976	84	122	7.681	3.503	51.715	69	**51.784**
Wijchen	1.076	272	546	4.020	15	28	1.260	0	7.218	0	**7.218**
Mook en Middelaar	97	24	58	0	0	5	297	0	481	0	**481**
Berg en Dal	1.321	210	432	3.873	15	24	940	0	6.815	0	**6.815**
Werkorg Druten-Wijchen	0	0	0	0	0	0	61	0	61	0	**61**
WerkBedrijf WBRN	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	**1**
West Maas en Waal	0	0	0	1.090	0	0	0	0	1.090	0	**1.090**
ODRN	0	0	0	0	0	0	732	0	732	0	**732**
Totaal	**17.360**	**2.652**	**4.811**	**37.000**	**136**	**221**	**13.073**	**3.503**	**78.757**	**69**	**78.825**

Basisdienstverlening Bedragen in € 1.000	**Budgetoverheveling kwaliteitsimppuls**	**Budgetoverheveling Vervoer SW**	**Budgetoverheveling OWNW**	**Totaal budgetoverheveling**
Berg en Dal	19	50	51	120
Beuningen	7	35	0	42
Druten	6	25	0	31
Heumen	5	17	0	22
Mook en Middelaar	1	0	0	1
Nijmegen	196	281	140	616
Wijchen	16	52	0	67
West Maas en Waal	0	15	0	15
Totaal	**250**	**475**	**190**	**915**

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarden, tenzij bij het balanshoofd anders vermeld is.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening doet het algemeen bestuur schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. Dit gebeurt in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen.

Schattingswijzigingen

Voor 2022 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Waarderingsgrondslagen

Vaste Activa

Materiële vaste activa met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de bruto-verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De kosten voor de verbouwing van het bedrijfspand zijn geactiveerd in de materiële vaste activa. De afschrijving op materiële vaste activa vangt aan in het jaar na de in gebruik name van de materiële vaste activa.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgesteld aan de hand van notitie richtlijnen activeren en afschrijven activa, artikel 4, lid 2 en 3. De gehanteerde termijnen in jaren staan genoteerd in de tabel hieronder. Aan de materiële vaste activa wordt geen rente toegerekend.

Materiële vaste activa	Termijn (in jaren)
Gronden en terreinen	0
Bedrijfsgebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	25
Machines, apparaten en installaties	15
Inventarissen	10
Vervoersmiddelen	5
ICT – Investeringen (mobiele devices)	3
ICT – Overige investeringen	5
Overige Activa	10

Vlottende Activa

Voorraden De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een typische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Eigen vermogen Omdat sprake is van een gemeenschappelijke regeling waarvoor de deelnemende gemeenten verantwoordelijk zijn is het uitgangspunt vermogensvorming binnen de MGR Rijk van Nijmegen beperkt te houden. De deelnemende gemeenten houden in haar weerstandsvermogen rekening met de bij de MGR aanwezige risico's.

Voorzieningen Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen of verwachte verliezen of risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten op de balansdatum. Onder voorzieningen worden ook de van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed opgenomen. Uitzondering hierop vormen de van Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen. Deze worden gepresenteerd bij de 'Overlopende passiva overheidsmiddelen'. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende Passiva

Vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende passiva hebben een rente typische looptijd van één jaar of korter.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben in het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van het opmaken van de jaarrekening.

Personele lasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Bijdrage per gemeente

De subsidies van de deelnemende gemeenten hebben een structureel karakter en zijn bedoeld om de activiteiten van de MGR te bekostigen. De

subsidies zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, rekening houdend met een eventuele terugbetalingsverplichting. De voor de subsidie geldende wet- en regelgeving is gevolgd. De bijdrage per gemeente is per module anders afgesproken. Op hoofdlijnen wordt de bijdrage als volgt bepaald:

WerkBedrijf

- Voor het onderdeel WERK draagt iedere deelnemende gemeente het volledige Participatiebudget over aan de MGR.
- Voor het onderdeel SW wordt een kostprijs per SE bepaald. De bijdrage wordt bepaald op basis van het aantal SE deelnemers in een gemeente.

iRvN

- Voor het onderdeel automatisering is de bijdrage van iedere gemeente op basis van verdeelsleutels bepaald. De verdeelsleutels betreffen; inbreng, fte's, inwoneraantallen of op basis van werkelijke lasten.
- Voor het onderdeel applicatiebeheer worden op begrotingsbasis afspraken gemaakt.

Bestuursondersteuning

- De bijdrage is bepaald op basis van het aantal inwoners.

Eventuele overschotten of tekorten worden in de eindafrekening met de gemeenten verrekend. Daarbij geldt dat over- en onderschrijdingen op het WERK-, SW- en iRvN budget gezamenlijk gedragen worden. Hierbij wordt bovenstaande systematiek gehanteerd. Daarnaast worden budgetten voor een specifiek doel toegekend, zoals arbeidsmatige dagbesteding (Op Weg Naar Werk) en de wettelijke loonkostensubsidies. Deze budgetten worden ook alleen voor dat doel ingezet en per gemeente afgerekend. Mede omdat de wettelijke grondslag hierbij anders ligt.

Overige grondslagen

Belasting Toegevoegde Waarde (BTW)

De BTW wordt als volgt toegepast bij de MGR Rijk van Nijmegen.

- Het onderdeel WERK valt deels onder de koepelvrijstelling, zoals afgestemd met de Belastingdienst.
- Het onderdeel SW en iRvN vallen onder de ondernemers BTW.

Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2017 heeft de Belastingdienst geconcludeerd dat de MGR onder voorwaarden niet VPB plichtig is. De afspraken die daarover met de Belastingdienst gemaakt zijn hebben wij voor 2022 strikt toegepast. Wijziging in activiteiten vanuit de MGR of inzichten vanuit de Belastingdienst kunnen dit standpunt doen wijzigen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde 'topfunctionarissen'. 'Topfunctionarissen' zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. De WNT verplicht ook tot openbaarmaking van de bezoldiging van de 'overige functionarissen', indien deze de bezoldiging of de ontslaguitkering de maximale norm te boven gaat. Het algemene bezoldigingsmaximum voor de WNT is voor 2022 vastgesteld op €216.000.

Normenkader rechtmatigheid

Op 6 oktober 2022 is door het algemeen bestuur het normenkader vastgesteld. Daarin wordt rekening gehouden met meerdere wetten in formele zin. Deze zijn van buitenaf opgelegd en derhalve niet beinvloedbaar door het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur of de directie, noch enige ander persoon of orgaan welke direct of indirect bij MGR Rijk van Nijmegen is betrokken. Deze wetten vallen automatisch onder het normenkader

waarbinnen MGR Rijk van Nijmegen opereert. Onderstaand worden de belangrijkste genoemd:

- Grondwet
- Burgerlijk Wetboek
- Gemeentewet
- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Participatiewet en de daarbij horende regelingen/protocollen
- Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) en daarbij behorende regelingen/protocollen
- Besluit begroting en verantwoording (Bbv)
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen (Ruddo)
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Wet modernisering invoering vennootschaps-belastingplicht overheidsondernemingen
- Fiscale wetgeving in brede zin
- Sociale wetgeving in brede zin
- Wet markt en overheid
- Algemene verorden ing gegevensbescherming (AVG)
- EU aanbestedingsregels

Onze jaarrekening hanteert grensbedragen omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,8 miljoen.

4 Toelichting balans per 31 december 2022

Vaste activa

Materiële vaste activa

De MGR heeft alleen investeringen met economisch nut. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	1.773	1.903
Gronden en terreinen	899	899
Machines, apparaten en installaties	211	237
Overige materiële vaste activa	4.700	4.706
Totaal	**7.582**	**7.745**

Bedragen in € 1.000	Aanschaf-waarde 1/1	Cumulatief afschrijvingen 1/1	Boekwaarde 1/1	Investeringen jaar	Afschrijving jaar	Desinvestering	Desinvestering afschrijving	Boekwaarde 31/12
ICT-investeringen Mobiele devices	2.949	1.886	1.063	795	554	0	0	1.304
Bedrijfsgebouwen	1.567	125	1.442	0	39	0	0	1.403
Grond en terreinen	899	0	899	0	0	0	0	899
Inventarissen	951	490	461	0	92	0	0	369
Machines, apparaten en installaties	788	550	237	0	26	0	0	211
Overige ICT-investeringen	6.906	3.687	3.218	1.092	1.210	0	0	3.100
Project EVA	644	220	424	0	129	0	0	295
Eindtotaal	**14.704**	**6.959**	**7.745**	**1.886**	**2.049**	**0**	**0**	**7.582**

De investeringen in 2022 van € 1,9 miljoen betreffen grotendeels de investeringen in ICT gerelateerde aankopen zoals te zien in onderstaande specificatie. In 2022 is voor € 795.000 geïnvesteerd in ICT investeringen mobiele devices. Daarnaast is er 1,1 miljoen geïnvesteerd in met name inrichting van werkplekken. Verderop is dit nader toegelicht.

De afschrijving van de materiële vaste activa vangt aan in het eerste jaar volgend op het jaar van ingebruikname van deze activa. Dat betekent dat alleen over de investeringen van 2021 of eerder afschrijving heeft plaatsgevonden.

Hiernaast staat een overzicht om het beschikbaar gestelde krediet te vergelijken met de daadwerkelijke realisatie op de investeringen ▶

Bedragen in € 1.000	Beschikbaar gesteld krediet 2022	Budgetover-heveling vanuit 2021	Cumulatief beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2022	Afwijking cumulatief
ICT-investeringen:	3.000	0	3.000	1.886	1.114
Totaal	**3.000**	**0**	**3.000**	**1.886**	**1.114**
WerkBedrijf - Applicatielangschap EVA	0	386	386	77	309
WerkBedrijf - Archieffunctie	0	300	300	85	215
WerkBedrijf - inventaris	0	226	226	0	226
Totaal	**0**	**912**	**912**	**162**	**750**

Aan ICT investeringen is voor 2022 € 3,0 miljoen begroot. Hiervan is in 2022 € 1,9 miljoen gerealiseerd. Voor 2022 stond een investering van € 2,5 miljoen gepland voor de centrale computercapaciteit. Wegens corona en het chip tekort is de uitvoering van deze investering vertraagd. Begin 2023 is het project gestart.

Het investeringsbudget dat niet wordt gerealiseerd in 2022 kan worden gebruikt in 2023. Aangezien de onderschrijding van € 1,1 miljoen buiten de bandbreedteafspraak van 20% van het investeringsvolume van € 2 miljoen valt. Verzoeken we het bestuur in te stemmen met de overheveling van het budget van € 1,1 miljoen naar 2023.

Tot slot is bij WerkBedrijf EVA fase 2 gestart in 2021. De marketingmodule en de module *Op Weg naar Werk* zijn in 2022 afgerond. In 2022 is het besluit genomen de module SW niet te gaan bouwen in EVA, maar de Cloud versie van Compas aan te schaffen. We kozen er daarbij voor om de tijdregistratie digitaal te gaan inrichten. Dit project wordt in 2023 afgerond. In 2022 is € 162.000 besteed. Omdat de investering nog niet is afgerond staan deze verder toegelicht onder de voorraden.

Vlottende activa

De voorraden bestaan uit de onderhanden kapitaalwerken. Dit betreft de inrichting van ons archiefsysteem en Compas. Beide investeringen zijn nog onderhanden. We verwachten het archiefsysteem eind eerste kwartaal 2023 afgerond te hebben en Compas eind 2023.
De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

De verschillende posten die behoren tot de vlottende activa worden hieronder verder uitgesplitst.

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen worden in onderstaande tabel verder gespecificeerd:

Vorderingen op openbare lichamen: Debiteuren

Van de debiteuren openbare lichamen 2022 staat per 18 januari 2023 nog een bedrag van € 136.000 open. Het saldo van 2022 is met € 866.000 afgenomen ten opzichte van 2021. Dit wordt veroorzaakt doordat in het saldo van 2021 een ESF (Europees Sociaal Fonds) vordering van € 1,7 miljoen zit. Dit bedrag is in 2022 ontvangen. Daarnaast is er na 31-12-2022 nog € 834.000 aan deelnemersbijdragen SW ontvangen. In 2021 was dit al betaald voor 31-12-2021 of waren de openstaande posten gesaldeerd met de vooruitontvangen bedragen.

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhanden werk kapitaalwerken	162	27

Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2022	Voorziening ononbaarheid 31-12-2022	Boekwaarde	
			31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.945	0	1.945	2.792
Rekening-courantverhouding met het Rijk	16.883	0	16.883	17.872
Overige vorderingen	1.737	-472	1.265	1.657
Totaal	**20.566**	**-472**	**20.094**	**22.321**

Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2022	Voorziening ononbaarheid 31-12-2022	Boekwaarde	
			31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren	1.412	0	1.412	2.278
Saldo debiteuren	**1.412**	**0**	**1.412**	**2.278**
Terug te vorderen BTW	0	0	0	0
Door te schuiven BTW naar gemeenten	534	0	534	514
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0
Totaal	**1.945**	**0**	**1.945**	**2.792**

Vorderingen op openbare lichamen: Door te schuiven BTW naar gemeenten

Onder de vorderingen op openbare lichamen valt ook een bedrag voor terug te vorderen BTW bij de verschillende gemeenten. De MGR kan deze BTW zelf niet terug vorderen van het Rijk, maar dient via de gemeenten teruggevorderd te worden. Het bedrag van € 534.000 wordt verdeeld aan de hand van de inwonersaantallen in de BRN norm 2022. De bedragen zijn gecommuniceerd met de deelnemende gemeenten ten behoeve van het BTW compensatiefonds. De facturen zijn reeds verstuurd op basis van de tabel hiernaast:

Bedragen in € 1.000	Gefactureerd Q1 tm Q3	Q4 nog te factureren	Totaal 2022	inwonersaantal BRN 2022	Procentueel
Gemeente Wijchen	123	68	191	41.225	13%
Gemeente Nijmegen	529	294	823	178.750	55%
Gemeente Mook en Middelaar	24	13	36	7.998	2%
Gemeente Heumen	49	27	76	16.523	5%
Gemeente Berg en Dal	104	58	162	35.000	11%
Gemeente Druten	57	31	88	19.000	6%
Gemeente Beuningen	77	43	120	27.015	8%
Totaal	**963**	**534**	**1.497**	**325.511**	**100%**

Rekening Courantverhouding met het Rijk

Naast deze vorderingen, heeft de MGR een positief deposito saldo bij de rekening-courantverhouding met het Rijk ter waarde van € 16,9 miljoen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden in bijgaande tabel nog verder gespecificeerd. De debiteurenpositie overige debiteuren is € 1,7 miljoen. Hiervan is per 18 januari 2023 € 319.000 ontvangen. In het resterende bedrag van € 1,4 miljoen zitten oude openstaande posten, waar een voorziening voor is opgenomen van € 472.000.

Overige vorderingen Bedragen in € 1.000	Openstaande vorderingen 31-12-2022	Voorziening ononbaarheid 31-12-2022	Boekwaarde	
			31-12-2022	31-12-2021
Overige debiteuren	1.727	-472	1.255	1.635
Overige vorderingen	10	0	10	23
Totaal	**1.737**	**-472**	**1.265**	**1.657**

Liquide middelen

Het saldo van liquide middelen bestaat uit het banksaldo en het kasgeld van de MGR. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het MGR. Op 16 juli 2020 is met de BNG een krediet- en depotarrangement in rekeningcourant afgesloten. De kredietlimiet bedraagt € 2 miljoen en heeft een looptijd voor onbepaalde tijd. Rente bedraagt de 1-maands Euribor, vermeerderd met een spread van 30 basispunten.

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Banksaldo	262	197
Kassaldo	4	5
	266	**203**

Overlopende activa

De overlopende activa is hiernaast gespecificeerd:

Overlopende activa Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	408	648
Overige Nederlandse overheidslichamen	408	648
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.153	1.450
Totaal	**1.561**	**2.098**

Vooruitbetaalde bedragen

De meeste vooruitbetaalde facturen, ter grootte van € 1,2 miljoen, hebben betrekking op de iRvN. Dit is een bedrag van € 904.000 en betreft voornamelijk betaalde facturen voor service-contracten die betrekking hebben op 2023. Het restant van € 249.000 heeft betrekking op WerkBedrijf en betreft met name de vooruitbetaalde huur van de Tarweweg ter grootte van € 135.000. Daarnaast een zijn er aantal vooruit betaalde kosten 2023 op het gebied van P&O van € 51.000 en dienstverlening aan werkgevers. Tot slot heeft WerkBedrijf € 30.000 aan loonkostensubsidies vooruitbetaald.

Nog te ontvangen bedragen

De nog te ontvangen bedragen ter grootte van
De nog te ontvangen bedragen ter grootte van € 408.000 bestaan voor € 197.000 uit nog te ontvangen bijdrage van de gemeente Nijmegen inzake de uitvoering van de WIW – ID. Door het UWV dient in het kader van de gedeclareerde transitievergoedingen nog een bedrag van € 114.000 vastgesteld te worden. Het restant ter grootte van € 97.000 betreft onder andere € 35.000 inzake nog te factureren plusproducten van de iRvN, € 21.000 nog te factureren SW omzet en € 24.000 nog te ontvangen te ontvangen van het Rijk in het kader van de uitvoering van het RMT.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:
De MGR zal de vorming van eigen vermogen beperkt houden aangezien alle resultaten op de onderdelen verrekend worden met de deelnemende gemeenten. De tabel geeft dan ook een resultaat van € 0 weer.

Eigen vermogen Bedragen in € 1.000	**Boekwaarde per 31-12-2021**	**Onttrekkingen 2022**	**Toevoegingen 2022**	**Boekwaarde per 31-12-2022**
Eigen vermogen	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Voorzieningen

De post voorziening betreft de voorziening strategische personeelsplan (SPP) van de MGR en is deels toe te schrijven aan Werkbedrijf en deels aan de iRvN. Deze post is als volgt te verdelen:

Voorzieningen Bedragen in € 1.000	**Boekwaarde per 31-12-2021**	**Onttrekkingen 2022**	**Toevoegingen 2022**	**Vrijval 2022**	**Boekwaarde per 31-12-2022**
Voorzieing SPP WBRN	366	0	221	0	587
Voorziening SPP IRvN	100	0	233	0	333
Totaal	**466**	**0**	**454**	**0**	**920**

Om de afbouw van het personeel, zoals opgenomen in het SPP te realiseren is een voorziening gevormd ter grootte van € 920.000. Hiervan is € 587.000 bestemd voor WerkBedrijf en € 333.000 bestemd voor iRvN. In 2022 zijn er geen onttrekkingen geweest. Het voorziene bedrag van € 920.000 schatten we in nodig te hebben om de verdere afbouw te kunnen realiseren. Een belangrijk deel van de iRvN zal in 2023 aangewend gaan worden. Mede als uitvloeisel van het onderzoek van PWC en de daaruit voortvloeiende gemeentelijke besluitvorming.

Het deel van WerkBedrijf zal voor een belangrijk deel in de komende drie jaar aangewend gaan worden.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

In 2022 heeft de MGR geen nieuwe leningen aangetrokken. Onderstaand de lopende geldleningen:

In het overzicht wordt het verloop van de vaste schulden weergegeven met een looptijd langer dan één jaar:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Onderhandse leningen van banken en financiële instellingen	7.806	7.861
Totaal	**7.806**	**7.861**

Bedragen in € 1.000	Omvang	Vervaldatum	Rente	Aflossing
2015	861	02-01-2035	1,74%	jaarlijks
2017	4.500	27-04-2037	1,73%	einde looptijd
2018	2.500	25-06-2038	1,705%	einde looptijd

Bedragen in € 1.000	31-12-2021	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde per 31-12-2022
Onderhandse leningen	7.861	0	-55	7.806

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit de volgende posten:

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn verder uitgesplitst:

Bedragen in € 1.000	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	8.519	11.627
Overlopende passiva	12.419	12.440
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	12.419	12.440
Totaal	**20.938**	**24.067**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar Bedragen in € 1.000	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2021
Crediteuren	1.713	3.317
Pensioenen	307	318
Belastingen	3.079	2.920
Afrekening arbeidsmatige dagbesteding gemeenten	103	272
Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen	483	389
Afrekening deelnemersbijdragen	1.493	2.342
Afrekening Loonkostensubsidies gemeenten	0	0
Nog te betalen loonkostensubsidies/ontwikkeltrajecten	296	118
Afrekening ID participatie	83	268
Afrekening meerwerk	33	206
Overige schulden*	930	1.476
Totaal	**8.519**	**11.627**

Crediteuren

Op de post crediteuren staat aan het eind van 2022 een bedrag van € 1,7 miljoen open. Van de € 1,7 miljoen heeft de MGR per 18 januari 2023 € 1,65 miljoen voldaan en moet er nog een post van € 50.000 voldaan worden.

Pensioenen

Pensioenen betreft de nog af te dragen pensioenverplichtingen eind 2022.

Belastingen

De positie aan de Belastingdienst is in de tabel verder toegelicht. De loonheffing bestaat uit de loonheffingen SW en ambtelijk. In bijgaand overzicht is te zien dat de loonheffing, het lage inkomensvoordeel en de af te dragen BTW is samengevoegd als totaalpositie aan de Belastingdienst.

Afrekening arbeidsmatige dagbesteding

In de tabel is de specificatie opgenomen van de terug te betalen bedragen aan de deelnemende gemeenten. Dit heeft betrekking op de arbeidsmatige dagbesteding. Er is minder gerealiseerd op arbeidsmatige dagbesteding dan dat er baten voor zijn opgehaald. Daardoor bestaat er nog een betalingsverplichting aan de deelnemende gemeenten van € 103.000. In dit bedrag is tevens verwerkt de extra bijdrage 2023 van de gemeente Nijmegen en de gemeente Berg & Dal inzake de pilot simpel switchen van € 190.000.

Belastingen Bedragen in € 1.000	**Saldo per 31-12-2022**	**Saldo per 31-12-2021**
Loonheffing	2.583	2.460
LIV	-320	-307
Af te dragen BTW	815	766
Totaal	**3.079**	**2.920**

Arbeidsmatige Dagbesteding Bedragen in € 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Budget-overheveling**	**Aanvullende bijdrage**	**Totaal dagdelen**	**Aantal kandidaten***
Berg en Dal	261	210	51	0	5.357	33
Beuningen	254	246	0	8	6.264	27
Druten	143	94	0	48	2.403	20
Heumen	71	71	0	0	1.811	15
Mook en Middelaar	74	24	0	50	601	6
Nijmegen	1.874	1.734	140	0	44.144	280
Wijchen	268	272	0	-4	6.929	37
Totaal	**2.945**	**2.652**	**190**	**103**	**67.509**	**418**

** De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.*

Arbeidsmatige dagbesteding uitvoerende instellingen

De afrekening van december en de eindafrekening van de arbeidsmatige dagbesteding van zorginstellingen zijn nog niet ontvangen. Bij deze afrekeningen wordt € 314.000 aan lasten verwacht. Daarnaast hebben we nog een bedrag van € 169.000 voor de meerkosten gereserveerd. Eind 2022 is deze regeling ten einde gekomen. In de loop van 2023 gaan we deze met de zorgleveranciers afsluiten.

Afrekening deelnemersbijdragen

In bijgaand overzicht is de specificatie per onderdeel te zien van de terugbetalingsverplichting aan de gemeenten van de extra middelen in de circulaire voor het aanvullende pakket 3 en 4.

Aanvullend pakket 3 en 4 Bedragen in € 1.000	**Terugbetalings-verpichting**
Gemeente Berg en Dal	115
Gemeente Beuningen	36
Gemeente Druten	31
Gemeente Heumen	24
Gemeente Mook en Middelaar	5
Gemeente Nijmegen	1.202
Gemeente Wijchen	80
Totaal	**1.493**

Nog te betalen Loonkostensubsidies/ ontwikkeltrajecten

Zoals bij de overlopende activa te zien worden er periodieke deelbetalingen gedaan met betrekking tot de loonkostensubsidies en de ontwikkeltrajecten. Bijgaand een specificatie van de nog te betalen bedragen over 2022.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar Bedragen in € 1.000	**Saldo per 31-12-2022**	**Saldo per 31-12-2021**
Nog te betalen loonkostensubsidies/ontwikkeltrajecten	296	118

Te betalen ID-afrekening instellingen

Dit betreft de subsidie afrekeningen WIW/ ID-banen. Met één partij loopt op dit moment een

discussie over de systematiek van afrekenen. Begin 2023 is hierover overeenstemming bereikt. We verwachten na ondertekening van de vaststellingsovereenkomst de middelen te kunnen uitbetalen. Dit betreft de afrekeningen 2019 tot en met 2022.

Afrekening meerwerk

De afrekening meerwerk heeft betrekking op de projecten Actieplan Arbeidsmartkregio. Via de gemeente Nijmegen hebben we in samenwerking met het UWV hiervoor middelen ontvangen en eind 2022 afgerekend. Het bedrag van € 33.000 is niet besteed en wordt terugbetaald aan de gemeente Nijmegen.

Overige schulden

De overige schulden staan uit bij diverse partijen. Deze kosten hebben allen betrekking op 2022, maar zijn nog niet verrekend.
De nog te betalen kosten ter grootte van € 844.000 betreft met name een factuur van de gemeente Nijmegen inzake de gastheerrol Q4 van € 596.000. Daarnaast zijn de facturen die in 2023 geboekt zijn, maar betrekking hebben op 2022 toegevoegd aan de post nog te betalen kosten. De post overig ad € 66.000 betreft de netto te betalen salarissen van de 13e periode 2022 die in 2023 uitbetaald zijn.

Overige schulden Bedragen in € 1.000	**Saldo per 31-12-2022**	**Saldo per 31-12-2021**
Nog te betalen kosten	844	555
Afspraken nieuwe CAO	0	397
Overige	66	52
IPS	20	204
VSO	0	269
Totaal	**930**	**1.476**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva zie hiernaast.
De vooruit ontvangen bedragen van € 12,4 miljoen bestaan voor:

- € 2,6 miljoen uit vooruitontvangen subsidie 2022-2024 inzake het project *Doe je Mee*;
- € 2,2 miljoen uit nog niet bestede middelen ESF project *actieve inclusie*;
- € 1,9 miljoen uit nog niet bestede middelen SAR, IPS, 100 banenplan, RMT, Tijdelijke middelen UWV en Provinciale middelen. Dit zijn extra middelen die van het Rijk of gemeenten verkregen zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van de MGR. De projectperiode van deze budgetten is nog niet afgerond. Een inhoudelijke toelichting op de voortgang van deze projecten wordt gegeven in de paragraaf "Regionale Tafel Arbeidsmarkt" in het jaarverslag. Daarnaast zijn hier de budgetoverhevelingen kwaliteitsimpuls, Op Weg Naar Werk pilot simpel switchen en de septembercirculaire toegevoegd;
- € 1,0 miljoen uit nog niet bestede middelen Perspectief op werk.
- € 1,0 miljoen inzake de budgetoverheveling 2022-2024 risico's *CAO Aan de Slag*;
- € 1,0 miljoen uit nog niet bestede middelen werken aan de match;

Overlopende passiva Bedragen in € 1.000	**Boekwaarde per 31-12-2021**	**Vermeerderingen**	**Verminderingen**	**Boekwaarde per 31-12-2022**
ESF, SAR, IPS, 100 banenplan, RMT, Tijdelijke middelen UWV, Provinciale middelen en Perspectief Op Werk	4.671	918	1.260	4.328
Subsidie 2022-2024 project "Doe je Mee	3.706	0	1.059	2.647
Vooruitgefactureerde deelnemersbijdrage SW 2022	2.301	0	2.301	0
Vooruitgefactureerde deelnemersbijdrage SW 2023*	0	2.955	2.168	788
Budgetoverheveling vervoer SW	0	475	0	475
Budgetoverheveling kwaliteitsimpuls	0	250	0	250
Budgetoverheveling Werken aan de match	0	1.000	0	1.000
Budgetoverheveling septemberciruclaire	0	278	0	278
Budgetoverheveling naar 2021	0	0	0	0
Participatiebudget decembercirculaire overheveling naar 2021	0	0	0	0
Budgetoverheveling 2022-2024 risico's "CAO Aan de Slag"	1.010	0	0	1.010
Budgetoverheveling 2022 IRvN	133	0	133	0
Loonkostensubsidies gemeente	0	37	0	37
Gespaarde verlofuren	411	6	0	417
Suwi	0	860	24	836
Overige	210	231	87	353
Totaal	**12.440**	**7.011**	**7.032**	**12.419**

- € 836.000 nog te besteden middelen in het kader van het uitvoeringsplan werkgeversdienstverlening UWV en WerkBedrijf.
- € 788.000 uit vooruit gefactureerde deelnemersbijdragen SW 2023 bij de deelnemende gemeenten;
- € 475.000 budgetoverheveling reiskostenbijdrage SW medewerkers
- € 417.000 uit gespaarde verlofuren;
- € 162.000 uit rente en overige nog te betalen bedragen.

5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in 2023 geen gebeurtenissen voorgedaan met een materiële impact voor 2022.

6 Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen

Uit de afgesloten contracten is gebleken dat de MGR voor een aantal toekomstige jaren verbonden is aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. De belangrijkste verplichtingen zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

A. Huurovereenkomsten
B. Inkoopcontracten
C. Vakantiegeld en verlofdagen

A) Huurovereenkomsten

De MGR heeft een tweetal huurovereenkomsten afgesloten met de gemeente Nijmegen. De huurovereenkomst met de iRvN heeft een looptijd van vijf jaar en loopt tot en met 31 december 2025. Na het verstrijken van de vijf jaarperiode wordt de overeenkomst opnieuw voor vijf jaar verlengd. De resterende verplichting bedraagt € 426.000. Daarnaast zijn aan deze huurovereenkomst facilitair beheer, servicekosten en de kosten voor de datacentra verbonden. De resterende verplichting hiervoor bedraagt € 907.000. De huurovereenkomst met WerkBedrijf heeft tevens een looptijd van vijf jaar en loopt tot en met 31 mei 2025. Na het verstrijken van de vijf jaarperiode wordt de overeenkomst opnieuw vijf jaar verlengd. De resterende verplichting bedraagt € 751.000. Naast de huur worden servicekosten en facilitair beheer in rekening gebracht. De resterende verplichting voor de servicekosten en het facilitair beheer bedraagt voor WerkBedrijf € 1,2 miljoen.
Naast de huurovereenkomsten heeft de MGR een gastheerovereenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten voor de PIOFAH taken en het facilitair beheer. Deze overeenkomst loopt van 2023 tot en met 31 december 2027. De resterende verplichting bedraagt € 3,2 miljoen. Ten aan zien van het onderdeel kosten financieel systeem (Coda) is een voorbehoud gemaakt. Coda gaat per 1 januari 2024 vervangen worden. MGR behoud de optie open om te kunnen kiezen voor een ander financieel systeem.

Bedragen in € 1.000	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1-5 jaar	Looptijd > 5 jaar	Totaal
Huurovereenkomsten				
Huurovereenkomst Gem. Nijmegen				
- Huur MGR	*311*	*440*	*0*	*751*
- Huur iRvN	*142*	*284*	*0*	*426*
- Servicekosten MGR	*486*	*688*	*0*	*1.174*
- Servicekosten iRvN	*302*	*605*	*0*	*907*
Gastheerovereenkomst Gem. Nijmegen MGR	0	0	3.179	3.179
Huur Tarweweg Nijmegen MGR	45	90	0	135
Inkoopcontracten				
- Inkoopcontracten MGR	*8.920*	*3.871*	*0*	*12.791*
- Inkoopcontracten iRvN	*4.663*	*3.590*	*0*	*8.253*
Vakantiegeld / Verlofdagen				
- Vakantiegeld MGR	*1.480*	*0*	*0*	*1.480*

Op 7 september 2020 heeft de MGR een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een bedrijfspand aan de Tarweweg 1 te Nijmegen. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar lopend tot 31 augustus 2025. De resterende huur verplichting bedraagt € 135.200.

B) Inkoopcontracten

De MGR heeft diverse inkoopcontracten gesloten met onder andere zorgverleners voor Op Weg Naar Werk. In deze overeenkomsten is afgesproken dat de MGR cliënten kan plaatsen bij de desbetreffende zorgverleners. Met de zorgverleners is afgesproken dat er een bepaald aantal cliënten geplaatst kan worden, er wordt echter afgerekend per daadwerkelijk geplaatste cliënt. Hieronder staat het overzicht vermeld van de contractwaardes, de reeds bestelde contractwaarde, en het resterende bedrag wat nog verhaald zou kunnen worden. Er moet echter de nadruk gelegd worden op het feit dat het gaat om mogelijke kosten, en dat de MGR niet verplicht is om alle contracten volledig af te nemen. De verwachting is dat niet alle contracten volledig uitgenut zullen worden. Daarnaast heeft de iRvN een aantal inkoopcontracten afgesloten. Deze hebben betrekking tot ICT gerelateerde taken en de inhuur van ondersteunend personeel.

Bedragen in € 1.000	MGR exclusief IRvN	IRvN
Contracten die aflopen in 2022	4.173	6.208
Contracten die doorlopen in 2022	874	4.741
Totaal	**5.047**	**10.949**

C) Vakantiegeld en verlofdagen

De deelnemende gemeenten staan altijd garant voor de betaling/verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en verlofdagen voor de SW-medewerkers. Vanuit dit achterliggende feit en het feit dat MGR Rijk van Nijmegen dezelfde uitgangspunten voor verslaggeving/verantwoording toepast als de deelnemende gemeenten (BBV) is het niet toegestaan de verplichtingen uit hoofde van vakantiegeld en -dagen te waarderen in de balans per 31 december. Het bedrag dat wordt opgenomen onder niet uit de balans blijkende verplichtingen betreft enkel het vakantiegeld, gezien er volgens beleid geen verlofuren uitbetaald worden tenzij dit niet anders kan door bijvoorbeeld overlijden. De omvang hiervan wordt dermate klein geschat over de volledig resterende uitstroom periode van de SW-medewerkers, dat er geen bedrag voor wordt opgenomen. De omvang van de verplichting inzake vakantiegeld bedraagt per 31 december 2022 € 1,4 miljoen.

7 Toelichting op overzicht baten en lasten over 2022

Bedragen in € 1.000	Totale baten	Totale lasten
Werkbedrijf	75.180	75.180
IRvN	19.635	19.635
Bestuursondersteuning	318	318
Consolidatie	-2.766	-2.766
Totaal	**92.366**	**92.366**

7.1 Baten en lasten MGR totaal

Zoals bekend komt het resultaat van de MGR uit op € 0. De afrekeningen met de deelnemende gemeenten zijn reeds in de cijfers verwerkt. De reden hiervoor betreft een fiscaal vereiste. In dit resultaat zijn de afrekeningen met de gemeenten reeds verwerkt. Hieronder lichten we kort per onderdeel de resultaten voor afrekening toe:

WerkBedrijf

Het resultaat van werk komt uit op € 0. Voor verwerking van het resultaat zijn op de onderdelen loonkostensubsidies, Op Weg Naar Werk en arbeidsparticipatie de volgende resultaten bereikt:

- € 37.400 voordeel betreffende de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. We hebben nagenoeg de begrote omvang van € 4,8 miljoen gerealiseerd. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we graag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

- € 293.800 voordeel inzake de uitvoering van de Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Het voordeel wordt voor € 50.000 veroorzaakt doordat in de pilot simpel
- switchen bij één zorgleverancier geen 19 deelnemers zijn gestart maar 12. Hierdoor hebben we € 50.000 teruggevorderd. Daarnaast zien we dat de effecten van corona nog niet volledig uitgewerkt zijn waardoor er minder dagdelen gedeclareerd worden dan voor corona. Van dit voordeel wordt € 190.000 overgeheveld naar 2023 omdat we de pilot Simpel Switchen in overleg met de gemeente Berg & Dal en Nijmegen hebben uitbereid met één aanbieder. Hiervoor waren in het reguliere budget geen middelen meer beschikbaar. De overige middelen € 103.800 wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

- € 725.000 betreft een eenmalig voordeel op de gemeentelijke bijdrage. Deze middelen hebben we in de budgetoverheveling voor een bedrag van € 475.000 bestemd om de extra vervoerskosten van de SW te kunnen bekostigen. Daarnaast is een bedrag van €250.000 bestemd voor het kwaliteitsimpuls.

Naar aanleiding de tussenrapportage hebben we met de begrotingwijziging van het najaar 2022 reeds € 1,5 miljoen van de baten afgeraamd. Dit betreft de crisismiddelen aanvullend pakket vier tot en met zes. Deze middelen hebben we niet ingezet wegens het uitblijven van de verwachte groei van het aantal uitkeringsgerechtigden tijdens Covid-19.

Het resultaat van de SW komt op € 0 uit.

- De toegevoegde waarde bedraagt voor 2022 € 8.065. Begroot was een bedrag van € 8.115. De SW omzet is € 120.000 lager geworden. De lagere omzet wordt onder andere veroorzaakt doordat SW medewerkers meer gebruik zijn gaan maken van de nieuwe seniorenregeling. Inmiddels hebben we 16 fte aan SW-medewerkers die gebruik maken van de regeling. Daarnaast zien we dat medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen.
- Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.191. Dit is 2 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op: € 31.077 per SE (begroot € 31.125). Het belangrijkste onderdeel van de kostprijs de salariskosten van onze SW medewerkers. Op

de loonkosten van de SW medewerkers is een voordeel behaald van € 113.000. De begrootte indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval, de begrootte indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor ontstond een voordeel op de loonkosten. Het nadeel over het tweede halfjaar is groter geweest dan we bij de halfjaarcijfers hebben ingeschat. Daarnaast hadden we verwacht dat de formatie uit zou komen op 1.070 fte. We zijn uitgekomen op 1.075 fte. Ook dit heeft een dempend effect op het voordeel. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte (waaronder ook corona) toegenomen van 19,2% in 2021 naar 20,8% in 2022.

Bij Vastgoed zijn de resultaten nagenoeg conform begroting gerealiseerd.

iRvN

Bij de iRvN is een nadelig resultaat behaald. Het resultaat per onderdeel ziet er als volgt uit:

- Bij automatisering is een nadeel ontstaan van € 14.600.
- Bij informatie & applicatiebeheer is een nadeel ontstaan van € 500.

7.2 Baten en lasten WerkBedrijf

WerkBedrijf omvat drie onderdelen, namelijk WERK, SW en Vastgoed. De resultaten worden toegelicht in paragraaf 7.2.1 en 7.2.2.

Baten WBRN Bedragen in € 1.000	**begroting 2022 voor wijziging (A)**	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Inkomensregelingen	4.188	4.849	4.849	4.811	-37
Begeleide participatie	48.917	49.994	49.994	49.748	-247
Arbeidsparticipatie	21.024	22.933	20.585	20.035	-550
Overhead	828	550	550	586	36
Totaal	**74.957**	**78.326**	**75.978**	**75.180**	**-798**

Lasten WBRN Bedragen in € 1.000	**begroting 2022 voor wijziging (A)**	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Inkomensregelingen	4.188	4.377	4.377	4.811	435
Begeleide participatie	45.986	46.670	46.670	46.285	-385
Arbeidsparticipatie	16.375	18.993	16.645	15.558	-1.087
Overhead	387	387	387	429	42
Totaal programmalasten	**66.936**	**70.427**	**68.079**	**67.084**	**-996**
Overhead	8.021	7.899	7.899	8.096	197
Totaal	**74.957**	**78.326**	**75.978**	**75.180**	**-798**

Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0
Terugbetalingsverplichting	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0

Personele lasten

De totale personele lasten zijn in bovenstaande tabellen niet meer zichtbaar. De personele lasten maken nu onderdeel uit van de programmalasten en de overhead MGR. De personele lasten bestaan uit de loonsom en het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten. Onderstaand een overzicht van het verloop van de personele lasten voor 2022 en volgende jaren.

Bedragen in € 1.000	Salarislasten inclusief inhuur WBRN						
	B2022	**B2022W**	**R2022**	**B2023**	**B2024**	**B2025**	**B2026**
Arbeidsparticipatie	7.427	10.391	9.600	9.650	9.994	8.950	8.950
Begeleide Participatie	3.803	4.160	3.973	3.910	3.676	3.457	3.252
Overhead	5.166	4.275	4.206	4.176	4.176	4.176	4.176
Totaal	**16.396**	**18.826**	**17.779**	**17.736**	**17.846**	**16.582**	**16.378**

overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten

In deze tabel is te zien dat we de komende jaren de personele lasten verder moeten afbouwen als gevolg van de aflopende SW inkomsten en de afbouw van tijdelijke budgetten. De afbouw vindt zowel plaats in het primaire proces als de ondersteuning op alle niveaus binnen de organisatie. De tijdelijke middelen die voor 2022 en volgende jaren zijn ontvangen zijn nog niet volledig vertaald in extra formatie omdat ten tijde van het opstellen van de begroting nog geen duidelijkheid was over de inzet ervan.

In 2022 zijn de totale personele lasten € 17,8 miljoen. De onderschrijding van € 1,0 miljoen wordt met name veroorzaakt doordat cao aan de slag niet van start gegaan is in 2022. Daardoor hebben we € 145.000 aan geraamde personele lasten niet ingezet.

Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben we voor een bedrag van € 300.000 niet kunnen inzetten omdat vacatures niet of later zijn ingevuld. Daarnaast is een bedrag van € 600.000 aan tijdelijke middelen niet ingezet omdat projecten later van start zijn gegaan of vertraging opgelopen hebben of er onvervulde vacatures zijn. Onder andere het project Doe Je Mee.

7.2.1 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel WERK

Voor WERK bestaat de afrekening uit de onderdelen Re-integratie, Sociale Werkvoorziening, Arbeidsmatige dagbesteding en loonkostensubsidies. Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de belangrijkste afwijkingen van de baten:

€ 37.400 voordeel betreffende de uitvoering van de wettelijke loonkostensubsidies. We hebben nagenoeg de begrote omvang van € 4,8 miljoen gerealiseerd. Voor de gerealiseerde aantallen verwijzen we gaag naar het beleidsinhoudelijke deel van onze jaarstukken. Het voordeel betalen we terug aan de deelnemende gemeenten.

€ 293.800 voordeel inzake de uitvoering van de Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding). Het voordeel wordt voor € 50.000 veroorzaakt doordat in de pilot simpel switchen bij één zorgleverancier geen 19 deelnemers zijn gestart maar 12. Hierdoor hebben we €50.000 teruggevorderd. Daarnaast zien we dat de effecten van corona nog niet volledig uitgewerkt zijn waardoor er minder dagdelen gedeclareerd worden dan voor corona. Van dit voordeel wordt € 190.000 overgeheveld naar 2023 omdat we de pilot Simpel Switchen in

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel WERK				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	4.188	4.849	4.849	4.811	-37
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	2.800	2.945	2.945	2.652	-293
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	18.723	20.566	18.073	17.360	-713
	Omzet	0	546	546	0	-546
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	35	35	19	-16
	Overige bijdragen	2.300	1.786	1.931	2.656	725
Totaal baten		**28.011**	**30.726**	**28.378**	**27.498**	**-880**

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel WERK				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	4.188	4.377	4.377	4.811	435
Begeleide participatie	Op Weg naar Werk	2.800	2.945	2.945	2.652	-293
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	6.640	7.800	5.307	5.378	71
	Oude verplichtingen	1.703	1.603	1.603	1.358	-244
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	5.732	6.478	6.510	6.231	-279
	Directe kosten CAO aan de slag	0	1.326	1.326	0	-1.326
	Inzet tijdelijke middelen	2.300	1.618	1.731	2.591	860
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	168	168	0	-168
Totaal Programmalasten		**23.362**	**26.314**	**23.967**	**23.021**	**-946**
Overhead MGR		4.649	4.412	4.412	4.477	65
Totaal lasten		**28.011**	**30.726**	**28.378**	**27.498**	**-880**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

overleg met de gemeente Berg & Dal en Nijmegen hebben uitbereid met één aanbieder. Hiervoor waren in het reguliere budget geen middelen meer beschikbaar. De overige middelen € 103.800 worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Eenmalig voordeel inzake middelen arbeidsparticipatie.

- € 725.000 betreft een eenmalig voordeel op de gemeentelijke bijdrage. Deze middelen hebben we in de budgetoverheveling voor een bedrag van € 475.000 bestemd om de extra vervoerskosten van de SW te kunnen bekostigen. Daarnaast is een bedrag van €250.000 bestemd voor het kwaliteitsimpuls.
- € 546.000 betreft een voordeel op de niet gerealiseerde baten inzake de uitvoering van de cao aan de slag. De uitvoering van de cao aan de slag is met een jaar vertraagd waardoor we de verwachte opbrengsten uit detacheringen niet hebben kunnen realiseren omdat er geen kandidaten in dienst getreden zijn in 2022.
- € 725.000 betreft een nadeel op de overige bijdragen. Met name bij IPS en RMT hebben we meer uitgegeven dan verwacht. Omdat we dit budgetneutraal uitvoeren zijn de baten bij IPS € 517.000 hoger geworden en bij RMT € 272.000 hoger. Aan de lastenzijde lichten we dit verder toe.

Naar aanleiding de tussenrapportage hebben we met de begrotingwijziging van het najaar 2022 reeds € 1,5 miljoen van de baten afgeraamd. Dit betreft de crisismiddelen aanvullend pakket vier tot en met zes. Deze middelen hebben we niet ingezet wegens het uitblijven van de verwachte groei van het aantal uitkeringsgerechtigden tijdens Covid-19.

Hieronder wordt per taakveld een verklaring gegeven voor de belangrijkste afwijkingen van de lasten:

Onder het **taakveld Inkomensregelingen** valt de reguliere wettelijke loonkostensubsidie en de subsidie beschut werken nieuw. Bij de halfjaarcijfers hebben wij aangekondigd dat we verwachtten tussen de € 200.000 en €500.000 over te houden. Mede veroorzaakt doordat het project cao Aan de Slag vertraagd is. Voor dit project hadden we € 475.000 aan loonkostensubsidies gereserveerd. We zijn er toch in geslaagd de vrijgekomen middelen regulier weg te zetten waardoor we verwachtten nagenoeg op de begroting van € 4,8 miljoen aan uitgaven loonkostensubsidies uit te komen. We houden voor 2022 een bedrag van € 37.400 over. Dit betalen we terug aan onze gemeenten.

Onder het **taakveld Begeleide Participatie** valt de arbeidsmatige dagbesteding. Conform de melding in de tussenrapportage 2022 wordt op dit onderdeel een eenmalig voordeel behaald van € 293.800. Het voordeel wordt voor € 50.000 veroorzaakt doordat in de pilot simpel switchen geen 19 deelnemers zijn gestart maar 12. Hierdoor hebben we € 50.000 teruggevorderd. Daarnaast zien we dat de effecten van corona nog niet volledig uitgewerkt zijn waardoor er minder dagdelen gedeclareerd worden dan voor corona. Van dit voordeel wordt € 190.000 overgeheveld naar 2023 omdat we de pilot Simpel Switchen in overleg met de gemeente Berg & Dal en Nijmegen hebben uitbereid met één aanbieder. Hiervoor waren in het reguliere budget geen middelen meer beschikbaar. De overige middelen € 103.800 worden terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Onder het **taakveld Arbeidsparticipatie** valt de uitvoering van de re-integratietaak. De lasten laten daar een onderschrijding zien van € 1,1 miljoen.

- Voor € 1,5 miljoen heeft dit betrekking op het de uitvoering van de cao aan de slag. Dit is met een jaar vertraagd waardoor er geen deelnemers zijn ingestroomd de verwachte uitgaven aan met name loonkosten ad € 1,3

miljoen hebben niet plaatsgevonden. Doordat we geen deelnemers hebben laten instromen hebben we ook geen gebruik gemaakt van de reservering voor het tariefrisico. Daardoor hebben de geraamde lasten van € 168.000 niet voorgedaan.

- Voor € 244.000 heeft dit betrekking op de oude verplichtingen. In 2022 zijn een aantal medewerkers met een participatiebaan naar de WIA uitgestroomd waardoor het budget sterker is afgenomen dan vooraf geraamd.
- Voor € 279.000 heeft dit betrekking op een voordeel dat ontstaan is op de personele lasten omdat we geen personeel hoefden in te zetten op de uitvoering van de cao aan de slag. Daarnaast zien we dat vacatures langer openstaan. Daardoor is er tevens een voordeel ontstaan.
- Voor € 860.000 is een nadeel ontstaan op de inzet van tijdelijke middelen. Aan IPS is meer uitgegeven dan geraamd. Dit is vooral een ramingsfout. De nieuwe IPS periode is niet meegenomen in de begroting waardoor op dit onderdeel € 517.000 meer uitgegeven wordt. Voor het RMT wordt € 272.000 meer ingezet. Dit betreft met name de inzet van instrumenten en personeel die we rechtstreeks bij het Rijk hebben kunnen declareren. Tegenover deze lasten staat een gelijk bedrag aan baten.
- Voor € 71.000 is een nadeel ontstaan op instrumenten er is meer uitgegeven dan begroot. Er is niet een aanwijsbare oorzaak voor de overschrijding.

De 'overhead MGR' laten een overschrijding zien van € 64.000 en behoeft geen verder toelichting.

7.2.2 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW

Bij de SW is het saldo van de baten en lasten € 0. Dit is nader toegelicht bij het resultaat op MGR niveau.

Voor 2022 is de begrote bijdrage van de gemeenten toereikend geweest. Op de extra middelen die gemeenten van het Rijk ontvangen hebben in het kader van corona hebben we geen beroep hoeven te doen. In totaal was dit voor 2022 een bedrag van € 203.100 voor onze regio.

In bij de halfjaarcijfers 2022 hebben we gemeld dat we verwachten de dat de SW omzet tussen de € 150.000 en € 250.000 lager zou gaan uitvallen. De SW omzet is € 121.000 lager geworden. De lagere omzet wordt onder andere veroorzaakt doordat SW-medewerkers meer gebruik zijn gaan maken van de nieuwe seniorenregeling. Inmiddels hebben we 16 fte SW-medewerkers die gebruik maken van de regeling. Daarnaast zien we dat medewerkers met de beter betaalde tarieven naar lagere tarieven verschuiven omdat ze (vaak vanwege leeftijd of gezondheid) het oorspronkelijke werk niet meer aankunnen. De toegevoegde bedraagt voor 2022 € 8.065. Begroot was een bedrag van € 8.115.

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	36.646	37.015	37.015	37.000	-15
	Netto omzet	*8.580*	*8.705*	*8.705*	*8.565*	*-139*
	Materiaal verbruik / uitbesteed werk	*-18*	*-18*	*-18*	*0*	*18*
	Toegevoegde waarde	8.561	8.686	8.686	8.565	-121
	Overige bedrijfsopbrengsten	448	658	658	637	-21
	Overige bijdragen	245	195	195	409	213
Totaal baten		**45.901**	**46.555**	**46.555**	**46.611**	**57**

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel SW				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Begeleide participatie	Salarissen SW-medewerkers	36.962	36.961	36.961	36.848	-113
	Bijdrage "lage inkomens"	-330	-330	-330	-351	-21
	Personele lasten	3.512	3.860	3.860	3.712	-148
	Overige kosten SW-medewerkers	2.111	2.073	2.073	2.298	226
	Productiekosten	217	445	445	445	0
	Operationele lasten	57	59	59	39	-19
Totaal Programmalasten		**42.529**	**43.067**	**43.067**	**42.992**	**-75**
Overhead MGR		3.372	3.487	3.487	3.619	132
Totaal lasten		**45.901**	**46.555**	**46.555**	**46.611**	**57**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De overige bijdragen zijn € 213.000 hoger dan begroot. Dit wordt deels veroorzaakt doordat de compensatie van het garantieloon voor de WIW – ID medewerkers € 55.000 hoger uitgevallen is dan begroot. Daarnaast hebben we een aantal ambtelijke medewerkers kunnen detacheren bij samenwerkingspartners. Hier staat een bedrag van € 158.000 aan opbrengsten voor tegenover.

Op de loonkosten van de SW-medewerkers wordt een voordeel behaald van € 113.000. Bij de halfjaarcijfers hebben we tussen de € 300.000 en de € 500.000 gemeld. De begrootte indexering van de loonkosten SW voor het tweede halfjaar was lager dan de gerealiseerde indexering. In het eerste halfjaar was het omgekeerde het geval. De begrootte indexering was hoger dan de gerealiseerde indexering. Daardoor ontstond een voordeel op de loonkosten. Het nadeel over het tweede halfjaar is groter geweest dan we bij de halfjaarcijfers hebben ingeschat. Daarnaast hadden we verwacht dat de formatie uit zou komen op 1.070 fte. We zijn uitgekomen op 1.075 fte. Ook dit heeft een dempend effect op het voordeel. Het verzuimpercentage is als gevolg van ziekte (waaronder ook corona) toegenomen van 19,2% in 2021 naar 20,8% in 2022.

De overige personeelslasten SW laten een nadeel zien van € 226.000. Met de halfjaarcijfers hebben we deze overschrijding al gemeld. Dit betreft voor ons een structureel nadeel en wordt deels veroorzaakt door hogere lasten inzake het collectief vervoer en deels door de hogere kosten voor de arbodienst. In coronatijd hebben we een lagere bezetting per vervoersbeweging gehan¬teerd waardoor er met name in de eerste vier maanden van 2022 meer vervoersbewegingen zijn gemaakt. Dit leidt tot de overschrijding van € 102.000. De arbodienst overschrijden we met € 131.000. Dit wordt veroorzaakt doordat we de kosten beter kunnen toerekenen dan voorheen.

Op de ambtelijke personele lasten is een voordeel behaald van € 148.000. Openstaande vacatures konden minder snel opgevuld worden door de krapte op de arbeidsmarkt.

Op de overhead zijn de lasten € 132.000 hoger uitgevallen dan begroot. Zoals we schreven in onze halfjaarcijfers is deze overschrijding met name toe te schrijven aan de toegenomen lasten als gevolg van de hoog opgelopen inflatie.

Het gemiddeld aantal SE's komt uit op 1.191. Dit is 2 SE lager dan in de begroting is aangegeven. De kostprijs per SE komt hiermee uit op: € 31.077 per SE (begroot € 31.125).

7.2.3 Baten en lasten WerkBedrijf onderdeel Vastgoed

De afwijkingen zijn beperkt waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

Baten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Vastgoed				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Begeleide participatie	Overige bijdragen	217	495	495	485	-10
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	136	136	136	136	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	692	414	414	450	36
Totaal baten		**1.045**	**1.045**	**1.045**	**1.071**	**26**

Lasten Bedragen in € 1.000		WerkBedrijf - onderdeel Vastgoed				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Begeleide participatie	Kapitaallasten	66	66	66	70	4
	Operationele lasten	592	592	592	572	-20
	Personele lasten	0	0	0	0	0
Overhead	Kapitaallasten	43	43	43	28	-15
	Operationele lasten	344	344	344	401	57
	Personele lasten	0	0	0	0	0
Totaal Programmalasten		**1.045**	**1.045**	**1.045**	**1.071**	**26**
Overhead MGR		0	0	0	0	0
Totaal lasten		**1.045**	**1.045**	**1.045**	**1.071**	**26**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

7.3 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen bestaat uit de onderdelen Automatisering en Informatie- & Applicatiebeheer. Voor het onderdeel automatisering is een nadelig resultaat behaald van € 14.600 en bij Informatie- & Applicatiebeheer is een nadelig resultaat behaald van € 500. De bovenstaande cijfers zijn gepresenteerd op taakveldniveau. Hieronder worden de afwijkingen per onderdeel op een gedetailleerder niveau toegelicht. Hierin is het behaalde voordeel van de gemeentelijke bijdrage terug te herleiden.

Baten Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen				
	begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Arbeidsparticipatie	361	361	361	393	32
Overhead	17.631	18.191	19.091	19.242	151
Totaal baten	**17.992**	**18.552**	**19.452**	**19.635**	**183**

Lasten Bedragen in € 1.000	ICT Rijk van Nijmegen				
	begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Arbeidsparticipatie	361	382	382	452	70
Overhead	15.876	16.275	17.175	17.490	315
Totaal Programmalasten	**16.236**	**16.657**	**17.557**	**17.942**	**385**
Overhead MGR	1.755	1.895	1.895	1.692	-202
Totaal lasten	**17.992**	**18.552**	**19.452**	**19.635**	**183**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

7.3.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Bij het onderdeel Automatisering is het saldo van de baten en lasten 0. Het resultaat op de gemeentelijke bijdragen ten opzichte van de begroting na wijziging is € 14.600 nadelig. Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. Onderstaand een toelichting op de (belangrijkste) afwijkingen in de baten en lasten ten opzichte van de begroting na wijzigingen.
De omvang van de plusproducten is met € 181.000 toegenomen ten opzichte van de begroting. Alle kosten voor Plusproducten worden één op één doorbelast. Dat betekent een toename in opbrengsten (overige bedrijfsopbrengsten) en in lasten (operationele lasten) voor dit bedrag, maar per saldo doet dit niets.
We hebben een eenmalig voordeel op de kapitaallasten van € 59.000 omdat de investering in de back-up en restore faciliteit met één jaar is uitgesteld. De overschrijding op de personele lasten en de operationele lasten van tezamen € 219.000 is voor een bedrag van € 181.000 toe te schrijven aan de plusproducten. Het resterende nadeel van € 38.000 en het nadeel van € 29.000 op de overhead heeft met name te maken met de oplopende inflatie. De BRN norm is onvoldoende dekkend voor de toegenomen lasten.

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	13.058	13.058	13.058	13.073	15
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	289	789	970	181
	Overige bijdragen	1.070	1.070	1.070	1.070	0
Totaal baten		**14.128**	**14.417**	**14.917**	**15.113**	**196**

Lasten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Overhead	Operationele lasten	5.347	5.392	5.892	6.007	115
	Personele lasten	5.647	6.047	6.047	6.157	110
	Kapitaallasten	2.108	1.908	1.908	1.849	-59
Totaal Programmalasten		**13.102**	**13.347**	**13.847**	**14.013**	**166**
Overhead MGR	Overhead MGR	1.026	1.070	1.070	1.100	29
Totaal lasten		**14.128**	**14.417**	**14.917**	**15.113**	**196**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

7.3.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Informatie- & Applicatiebeheer

Bij Informatie- & Applicatiebeheer is het saldo van de baten en lasten € 0. Het resultaat op de gemeentelijke bijdragen ten opzichte van de begroting na wijzigingen is € 500 nadelig.
De omvang van de overige bedrijfsopbrengsten is met € 13.000 afgenomen. Dit behoeft geen nadere toelichting.

Op de personele lasten is een nadeel ontstaan van € 263.000 ten opzichte van de begroting. Dit nadeel is deels te wijten aan een ramingsfout bij de overhead. Daarnaast is door de krapte op de arbeidsmarkt meer ingehuurd waardoor er hogere personele lasten zijn.

Het voordeel op de overhead van € 232.000. Voor een belangrijk deel is het voordeel ontstaan bij de personele lasten. Er is minder gebruik gemaakt van het opleidingen budget. Daarnaast zijn de loonkosten lager doordat vacatures als gevolg van de doorontwikkeling niet direct ingevuld zijn. We hebben hier met andere woorden te maken met een a-structureel voordeel.

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Informatie- & Applicatiebeheer				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	361	361	361	393	32
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	3.503	3.503	3.503	3.503	1
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	271	671	626	-45
Totaal baten		**3.863**	**4.134**	**4.534**	**4.522**	**-13**
Lasten Bedragen in € 1.000						
Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	35	44	44	0	-44
	Personele lasten	325	338	338	452	114
Overhead	Operationele lasten	226	281	363	362	-1
	Personele lasten	2.541	2.640	2.958	3.108	150
	Kapitaallasten	7	7	7	7	0
Totaal Programmalasten		**3.135**	**3.310**	**3.710**	**3.929**	**219**
Overhead	Overhead MGR	729	824	824	592	-232
Totaal lasten		**3.863**	**4.134**	**4.534**	**4.522**	**-13**
Saldo van baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

7.4 Baten en lasten Bestuurs-ondersteuning

De afwijkingen zijn beperkt waardoor een nadere toelichting niet nodig is.

Baten Bedragen in € 1.000		Bestuursondersteuning				
		begroting 2022 voor wijziging (A)	**begroting 2022 na wijziging (B)**	**begroting 2022 incl. begrotingswijzigingen 2022 (C)**	**realisatie 2022 (D)**	**saldo 2022 (D-C)**
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	221	221	221	221	0
	Overige bijdragen	95	95	95	96	1
Totaal baten		**317**	**317**	**317**	**318**	**1**

Lasten Bedragen in € 1.000						
Totaal Overhead MGR	Overhead MGR	317	317	317	318	1
Totaal lasten		**317**	**317**	**317**	**318**	**1**

Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terugbetalingsverplichting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

8 Publicatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op MGR Rijk van Nijmegen. Het voor MGR Rijk van Nijmegen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft de algemene WNT norm.

Bezoldiging topfunctionarissen

1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling
2. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

WNT bedragen x € 1	**Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	Ja

	Bezoldiging
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 121.067
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.949
Subtotaal	€ 141.016
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 192.240
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	**€ 141.016**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021 bedragen x € 1	**Alg. directeur MGR / secretaris bestuur J. Hol**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	ja

	Bezoldiging
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.684
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.639
Subtotaal	€ 135.323
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 186.010
Bezoldiging	**€ 135.323**

Topfunctionarissen	**Functies**
H. Bruls	Voorzitter AB – DB
J. Brom	Bestuurslid AB
T. van Elferen	Bestuurslid AB
R. Barber	Bestuurslid AB – DB
I. van de Scheur	Bestuurslid AB
D. Bergman	Bestuurslid AB
F. Houben	Bestuurslid AB
G. de Wildt	Bestuurslid AB
C. van Rhee – Oud Ammerveld	Bestuurslid AB
P. Baneke	Bestuurslid AB
J. Minses	Bestuurslid AB
W. Gradisen	Bestuurslid AB
F. Dillerop	Bestuurslid AB
N. Derks	Bestuurslid AB – DB
R. Helmer-Englebert	Bestuurslid AB
P. Molenaar	Bestuurslid AB
M. Esselbrugge	Bestuurslid AB
S. Fleuren	Bestuurslid AB-DB
A.Stunnenberg	Bestuurslid AB
F. Eetgerink	Bestuurslid AB
K. Peters	Bestuurslid AB
M. van Beek	Bestuurslid AB

9 Taakvelden gemeenten

Taakvelden gemeenten Bedragen in € 1.000	begroting 2022 voor wijziging (A)			begroting 2022 na wijziging (B)			begroting 2022 inclusief begrotingswijzigingen 2022 (C)			realisatie 2022 (D)			saldo 2022 (D-C)		
	Baten	Lasten	verschil	Baten	Lasten	verschil	Baten	Lasten	verschil	Baten	Lasten	verschil	Baten	Lasten	verschil
6.5 Arbeidsparticipatie	21.024	16.082	4.942	22.933	18.458	4.475	20.585	16.113	4.472	20.067	14.990	5.077	-518	-1.123	605
6.4 Begeleide participatie	48.216	45.580	2.636	48.914	46.144	2.770	48.914	46.141	2.772	48.677	45.759	2.918	-237	-382	146
6.3 Inkomensregelingen	4.188	4.188	0	4.849	4.377	472	4.849	4.377	472	4.811	4.811	0	-37	435	-472
0.4 Overhead	17.611	25.189	-7.578	17.893	25.609	-7.716	18.793	26.509	-7.716	18.810	26.805	-7.995	18	296	-279
	91.039	**91.039**	**0**	**94.588**	**94.588**	**0**	**93.140**	**93.140**	**0**	**92.366**	**92.366**	**0**	**-774**	**-774**	**0**

10 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarstukken 2022 van modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijn de aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de modulaire gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. het overzicht van baten en lasten over 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 923.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief indien van toepassing de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de modulaire gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de modulaire gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de modulaire gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de modulaire gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de modulaire gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de modulaire gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht

om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de modulaire gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de modulaire gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de modulaire gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

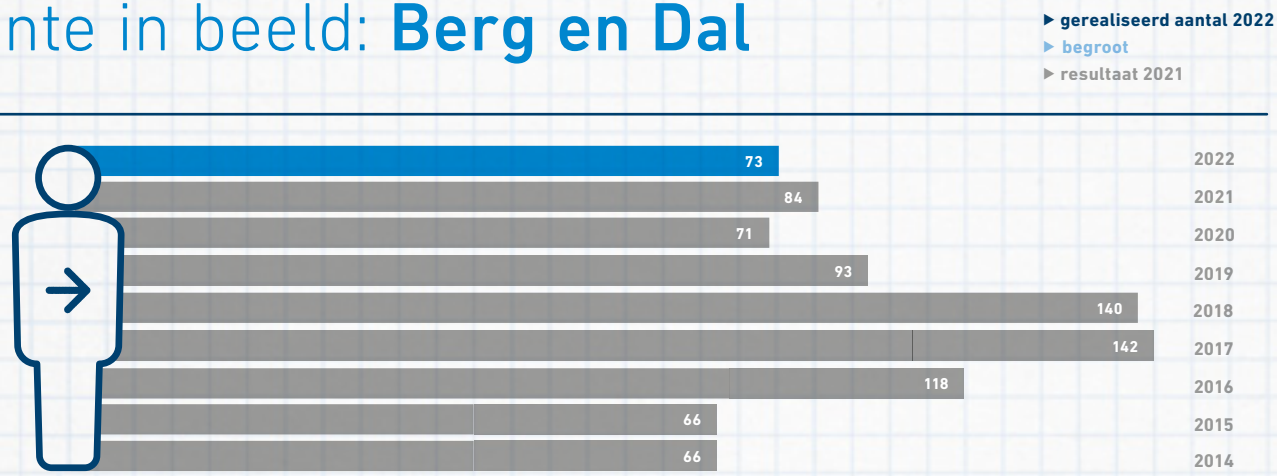
Utrecht, 30 maart 2023

Flynth Audit B.V.

w.g. drs. R. Buiteman RA

Bijlagen

Gemeente in beeld: **Berg en Dal**

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

53 (61)

PLAATSINGEN OP WERK

59 (59) parttime

25 (22) jongeren

10 (15) 55-plussers

30 (18) met arbeids-beperking

14 (14) statushouders

39 (50) plaatsing op werk > 28 uur

33 (38) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

74 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	7,5	7,3	7,3	7,5	7,4
Individuele detachering	35,6	34,1	34,1	34,5	34,6
Groepsdetachering	45,2	45,2	46,6	47,1	46,0
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**88,2**	**86,6**	**88,0**	**89,1**	**88,0**
Beschut	0,4	0,4	0,0	0,0	0,2
Leegloop inactief	2,0	1,9	1,3	1,1	1,6
Niet beschikbaar voor werk	9,3	11,1	10,7	9,8	10,3
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Berg en Dal

Gemeente Berg en Dal vindt het bij de lokale dienstverlening van belang dat samenwerking tussen lokale organisaties wordt gestimuleerd. De lokale accenten worden vooral ingezet om ervoor te zorgen dat mensen niet onnodig vaak aan verschillende mensen hun verhaal moeten doen.

Keuzes

Gemeente Berg en Dal kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (1 dagdeel);
2. Berg en Dal Werkt! (circa 12 dagdelen).

Meerwerk

Gemeente Berg en Dal kiest ervoor naast haar lokale aandeel in artikel 5.2 meerwerk in te zetten voor:

1. De Versnelling voor 10 kandidaten;
2. Begeleiden van 12 zorgjongeren.

Werkintake op locatie

WerkBedrijf biedt de dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente (1 dagdeel per week). En is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie aanwezig om vragen van afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen (via Berg & Dal Werkt!).

Ook is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt.

Er zijn zowel bij Berg en Dal als bij WerkBedrijf personele wisselingen geweest. Dit leidde onder andere tot enige afstand tussen beide organisaties. De afgelopen maanden zijn er in overleg met elkaar verbeteringen doorgevoerd in de samenwerking. We organiseren bijeenkomsten om elkaar beter te leren kennen en behoeften op elkaar af te stemmen. Naast de werkintake op locatie is er sinds een paar maanden een consulent van WerkBedrijf 1 x per 2 weken op het gemeentehuis aanwezig om korter en directer te schakelen met participatiecoaches en klantmanagers. Op de locaties spreken consulenten met meer regelmaat met participatiecoaches de caseloads door. Het doel hiervan is elkaar beter te faciliteren met interventies, aan te vullen waar nodig en ideeën uit te wisselen.

Berg & Dal Werkt!

Typerend voor de aanpak van Berg en Dal Werkt! is de intensieve bemiddeling van kandidaten. Consulenten bedrijfsdienstverlening van WerkBedrijf zijn wekelijks voor 12 dagdelen op drie locaties aanwezig: Millingen aan den Rijn, Groesbeek en Beek. Zij zijn daar aanspreekpunt voor kandidaten, lokale ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke participatiecoaches. We werken vooral op afspraak en kandidaten weten ons hiervoor goed te bereiken. Afgelopen jaar hadden we 53 kandidaten in traject via Berg & Dal Werkt! Vorig jaar waren dat er op hetzelfde moment 69. Het aantal kandidaten fluctueert altijd en in goede samenwerking met de participatiecoaches kijken we naar de mogelijkheden om de toeleiding naar Berg & Dal Werkt! te laten toenemen. De afgelopen maanden zijn de consulenten op locatie met meer regelmaat in overleg met de participatiecoaches. In het afgelopen jaar plaatsten we 10 kandidaten op betaald werk.
4 kandidaten startten met een leerwerkplek, 3 met een proefplaatsing en 1 kandidaat Op Weg Naar Werk. 2 kandidaten zijn doorgestroomd naar vrijwilligerswerk. Er zijn 7 kandidaten teruggemeld naar de gemeente. In 2022 zijn er minder mensen uitgestroomd naar werk dan in 2021.
We zien dat er vaker eerst plaatsingen op andere trajecten nodig zijn alvorens er iemand uitstroomt naar betaald werk.

De Versnelling

De Versnelling is een 10-weekse interventie met de optie tot verlenging, waarbij kandidaten wekelijks gezien en/of worden gesproken en intensief worden gecoacht op een traject naar betaald werk

met of zonder ondersteuning. Het is bedoeld voor kandidaten die regulier aan het werk kunnen, maar waarbij het re-integratietraject niet lukt (bijvoorbeeld door motivatieproblemen). Met De Versnelling willen we kandidaten in beweging krijgen en uit de uitkering laten stromen. Gemeente Berg en Dal kon hiervoor 10 kandidaten aanmelden. In 2022 zijn er 2 kandidaten voor De Versnelling aangemeld. 1 kandidaat is bemiddeld naar werk en 1 kandidaat is nog in traject. We hebben geconstateerd dat er weinig aanmeldingen zijn door de gemeente. We maken met elkaar goede afspraken over hoe we dit kunnen verbeteren.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 12 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2022 ontvingen 27 zorgjongeren van gemeente Berg en Dal deze dienstverlening en zijn er 3 zorgjongeren uitgestroomd naar werk.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie in 2022 is als volgt:

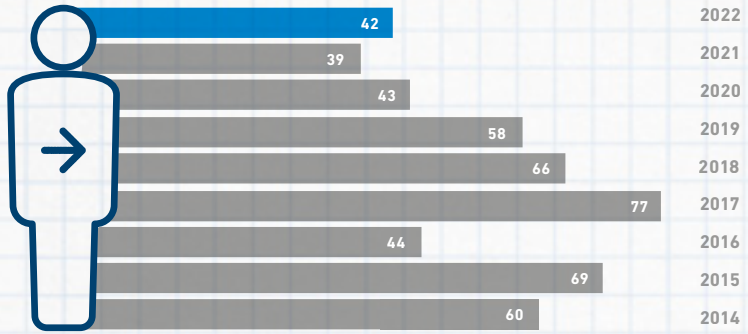
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	401.252	401.252	0	432.108	0	432.108	-30.856
Arbeidsmatige dagbesteding	0	261.108	261.108	0	210.392	50.716	261.108	0

Gemeente in beeld: **Beuningen**

- gerealiseerd aantal 2022
- begroot
- resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

42

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

24 (24)

PLAATSINGEN OP WERK

25 (30) parttime

11 (13) jongeren

8 (13) 55-plussers

25 (24) met arbeids-beperking

9 (5) statushouders

26 (32) plaatsing op werk > 28 uur

27 (29) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

54 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	7,1	7,2	7,2	7,5	7,2
Individuele detachering	24,8	25,4	24,5	25,9	25,2
Groepsdetachering	60,4	61,0	61,8	60,5	60,9
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**92,3**	**93,6**	**93,4**	**93,9**	**93,3**
Beschut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leegloop inactief	1,3	1,4	1,6	1,7	1,5
Niet beschikbaar voor werk	6,4	5,0	5,0	4,4	5,2
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

93,3% detacheringen

0% beschut

99 dienst-verbanden

0% werken op locatie

6,7% overigen

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Beuningen

Gemeenten Beuningen heeft lokale accenten ingezet die zijn gericht op kandidaten die zelfstandig moeizaam aan het werk komen.

Keuzes

Gemeente Beuningen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (1 dagdeel);
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (5 dagdelen);
3. Screenen van 10 kandidaten;
4. Begeleiden van 12 zorgjongeren.

Basis dichtbij: Werkintake en arbeidsbemiddeling op locatie

WerkBedrijf biedt de dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente (1 dagdeel per week). Ook is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie aanwezig om vragen van afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Daarnaast is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt. Het afgelopen jaar hebben de intakes weer op locatie plaatsgevonden. Ook zijn de bedrijfsdienstverleners weer fysiek aanwezig geweest. De overleggen met- en vragen voor de consulenten hebben vooral een praktisch karakter. In 2022 hebben zich zowel bij gemeente Beuningen als bij WerkBedrijf personeelswisselingen voorgedaan. De samenwerking heeft hierdoor wat vertraging opgelopen.

Screenen van 10 kandidaten

WerkBedrijf en gemeente spreken een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (indien er sprake is van bemiddelbaar naar werk). Voorbeelden van categorieën zijn parttime werkenden, statushouders, specifieke werkkans, alleenstaande ouders. Dit lokale accent vertoont sterke overeenkomsten met het project Doe je mee waaraan ook gemeente Beuningen deelneemt. Om overlap te voorkomen is afgesproken 10 extra bijstandsgerechtigden bij het project aan te melden. Eén van de conclusies van het project kan zijn dat een bijstandsgerechtigde met behulp van een participatiecoach geactiveerd kan worden binnen de eigen gemeente. Omdat een goede opvolging van het project van belang is, is gewacht met het aanmelden van bijstandsgerechtigden totdat gemeente Beuningen over een participatiecoach beschikt. In het laatste kwartaal van 2022 is het gelukt de vacature in te vullen. De verwachting is dat de eerste kandidaten in het eerste kwartaal van 2023 worden aangemeld.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 12 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf onder - steunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/ organisaties. Bij het begeleiden van zorgjongeren is het van belang dat de consulent hen op locatie kan spreken. De consulent praat met de jongere daar waar hij/zij zich het prettigst voelt. Dat kan thuis zijn, buiten of op een andere locatie. De jongeren kunnen dat zelf bepalen. Deze werkwijze maakt onderdeel uit van de methode Krachtwerk. In 2022 zijn er in totaal 22 zorgjongeren begeleid, waarvan er 4 op werk zijn geplaatst.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie in 2022 is als volgt:

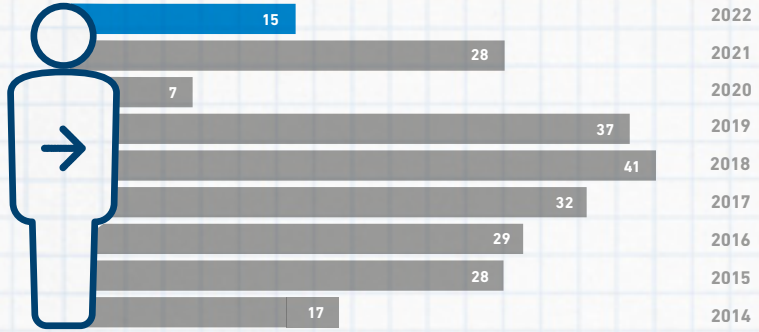
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	430.277	430.277	0	403.406	0	403.406	26.871
Arbeidsmatige dagbesteding	0	254.392	254.392	0	246.024	0	246.024	8.368
Doe Je Mee	0	36.162	36.162	0	31.758	4.404	36.162	0

Gemeente in beeld: **Druten**

▸ gerealiseerd aantal 2022
▸ begroot
▸ resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

15

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

32 (15)

PLAATSINGEN OP WERK

32 (32) parttime

12 (17) jongeren

4 (7) 55-plussers

21 (19) met arbeidsbeperking

5 (1) statushouders

20 (20) plaatsing op werk > 28 uur

20 (19) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

48 met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	7,5	7,5	7,6	7,6	7,5
Individuele detachering	26,8	26,7	27,0	25,3	26,4
Groepsdetachering	57,0	55,5	55,8	54,8	55,8
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**91,3**	**89,7**	**90,3**	**87,7**	**89,7**
Beschut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leegloop inactief	1,1	1,1	1,2	1,7	1,3
Niet beschikbaar voor werk	7,6	9,2	8,5	10,7	9,0
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

89,7% detacheringen

0% beschut

80 dienstverbanden

0% werken op locatie

10,3% overigen

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Druten

Gemeente Druten vindt het belangrijk lokale betrokkenheid te organiseren en lokale afspraken te maken ten behoeve van de inwoners zonder werk en de werkgevers binnen de eigen gemeentegrens.

Keuzes

Gemeente Druten kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (1 dagdeel);
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (2 dagdelen);
3. Wijkgericht beheer (1,5 dagdeel);
4. Organiseren 1 event;
5. Begeleiden 6 zorgjongeren.

Basis dichtbij: Werkintake en arbeidsbemiddeling op locatie

WerkBedrijf voert de werkintake uit in het gemeentehuis van Druten. Het gaat om een intakegesprek met individuele kandidaten die ouder zijn dan 27 jaar. Het intakegesprek vindt plaats bij de start van de arbeidsbemiddeling. Daarnaast verricht een bedrijfsdienstverlener van WerkBedrijf regelmatig zijn of haar werkzaamheden op locatie in het gemeentehuis van Druten. De bedrijfsdienstverlener is voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor de gemeente, stemt af met de participatiecoach en benadert, in overleg met de commercieel manager, Drutense ondernemers. Indien gewenst sluit de bedrijfsdienstverlener van WerkBedrijf aan bij een bedrijfsbezoek van de wethouder.

Wijkgericht beheer

De gemeente Druten zet kandidaten uit de Participatiewet (o.a. leerwerkplekken) en SW-medewerkers in bij het wijkgericht beheer van de openbare ruimte. WerkBedrijf biedt extra begeleiding aan de groep van medewerkers van deze projecten. Een werkcoach van WerkBedrijf is wekelijks aanwezig om de kandidaten te begeleiden.

Organiseren event

WerkBedrijf organiseert samen met de gemeente Druten een event, gericht op lokale ondernemers. Zo is er 17 juni 2022 een ondernemersontbijt georganiseerd.

Buddyproject

Een vorm waarop we invulling geven aan het event is het buddyproject. In het najaar van 2021 is voor het eerst het buddytraject gedraaid. In dit project worden 5 kandidaten uit Druten gekoppeld aan 5 ondernemers uit Druten. Doel is dat zij elkaar leren kennen en elkaar waar nodig kunnen helpen. Het was een verrijkend project zowel voor ondernemer als voor kandidaat. Het leverde veel inzicht op in elkaars beleefwereld. In het najaar van 2022 is opnieuw een buddyproject opgestart.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 6 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2022 hebben 9 zorgjongeren van gemeente Druten deze dienstverlening ontvangen. In 2022 zijn 2 zorgjongeren geplaatst op werk.

Doe je mee

Doe je mee is half juni 2022 gestart in de gemeente Druten. Doel van Doe je mee is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is. Inmiddels zijn 30 mensen uit de gemeente Druten

aangemeld voor Doe je mee. 1 persoon is aangemeld bij WerkBedrijf, 1 persoon is aangemeld bij een participatiecoach met uitzicht op werk en 3 personen zijn aangemeld bij een participatiecoach zonder uitzicht op werk. Verder is voor 12 personen activering momenteel niet haalbaar vanwege lopende zorg. Er waren ook een aantal mensen waarvoor zorg nog geregeld moest worden. Tenslotte zijn een aantal mensen niet verschenen na meerdere contactpogingen.

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie in 2022 is als volgt:

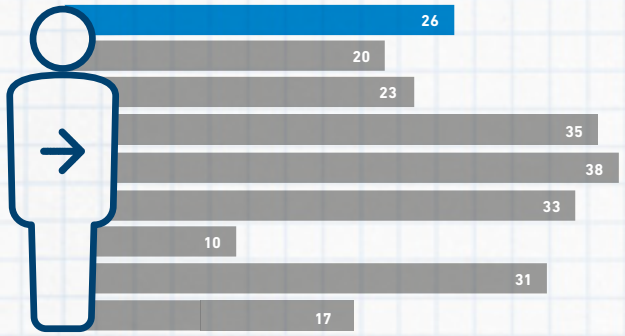
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	238.148	238.148	0	273.188	0	273.188	-35.040
Arbeidsmatige dagbesteding	0	142.770	142.770	0	94.397	0	94.397	48.373
Doe Je Mee	0	6.059	6.059	0	5.293	766	6.059	0

Gemeente in beeld: **Heumen**

▸ gerealiseerd aantal 2022
▸ begroot
▸ resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

26

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

19 (14)

PLAATSINGEN OP WERK

14 (15) parttime

6 (7) jongeren

2 (0) 55-plussers

13 (11) met arbeids-beperking

9 (12) statushouders

15 (12) plaatsing op werk > 28 uur

15 (16) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

31 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	10,8	10,9	10,9	9,7	10,6
Individuele detachering	27,1	28,8	26,7	27,9	27,6
Groepsdetachering	57,1	53,2	52,9	55,3	54,6
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**95,0**	**92,8**	**90,5**	**92,9**	**92,8**
Beschut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leegloop inactief	2,4	2,9	4,3	2,4	3,0
Niet beschikbaar voor werk	2,6	4,2	5,2	4,8	4,2
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

92,8% detacheringen

0% beschut

50 dienst-verbanden

0% werken op locatie

7,2% overigen

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Heumen

Voor gemeente Heumen is de aansluiting tussen participatiekandidaten en WerkBedrijf op lokaal niveau van belang. De dienstverlening moet aansluiten bij lokale behoeften en op operationeel niveau wordt een vruchtbare samenwerking tussen de organisaties gestimuleerd.

Keuzes

Gemeente Heumen kiest ervoor lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (1 dagdeel);
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (1 dagdeel);
3. Screenen van 10 kandidaten;
4. Organiseren 1 event;
5. Begeleiding van 12 zorgjongeren.

Basis dichtbij: Werkintake en arbeidsbemiddeling op locatie

WerkBedrijf biedt de dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente. En is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie om vragen van afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Ook is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt.

Screenen van 10 kandidaten

WerkBedrijf en gemeente spreken een doelgroep kandidaten af voor een screening op de bemiddelbaarheid en het uitvoeren van een vervolgtraject naar werk (indien er sprake is van bemiddelbaar naar werk). Bij de intakes bleek er behoefte aan extra aandacht voor kandidaten van 50 jaar en ouder. In samenwerking met de participatiecoach van de gemeente is er een begeleidingstraject gestart met een 50+ groep, met als doel het bevorderen van de participatie in de samenleving en de arbeidsmarkt. Deze pilot met bijeenkomsten in het gemeentehuis zorgde ervoor dat de 7 kandidaten stappen hebben gezet op het gebied van gezondheid en werk.

Organiseren van een event

Afgesproken is dat WerkBedrijf in samenwerking met Ondernemersvereniging Gemeente Heumen een kleinschalig event organiseert. Deze staat in het teken van de vragen van ondernemers in Heumen over personeelsvraagstukken, de rol en taak van WerkBedrijf hierbij en de ontmoeting tussen ondernemer en kandidaten om matches te realiseren. Het lukte niet om de activiteit in het afgelopen jaar in te plannen. Daarom is deze doorgeschoven naar de 1e helft van 2023. Nadere afspraken over vorm en inhoud worden in overleg gemaakt.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 12 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg) instellingen/organisaties. In 2022 zijn er 18 zorgjongeren van gemeente Heumen in onze dienstverlening begeleid. Daarnaast zijn er 6 zorgjongeren geplaatst op werk.

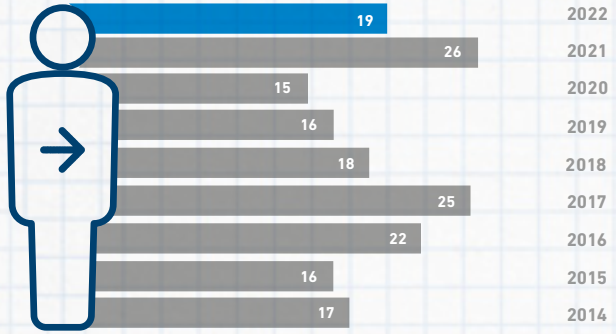
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	111.585	111.585	0	140.575	0	140.575	-28.990
Arbeidsmatige dagbesteding	0	71.039	71.039	0	71.136	0	71.136	-97

Gemeente in beeld: **Mook en Middelaar**

- gerealiseerd aantal 2022
- begroot
- resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

19

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

6 (5)

PLAATSINGEN OP WERK

2 (3) parttime

1 (2) jongeren

1 (0) 55-plussers

1 (2) met arbeids-beperking

1 (3) statushouders

3 (6) plaatsing op werk > 28 uur

6 (7) actief (geweest) binnen op weg naar werk

6 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Mook en Middelaar

Gemeente Mook en Middelaar vindt het belangrijk de lokale dienstverlening vooral te richten op de inwoners die een steuntje in de rug nodig hebben om een stap richting de arbeidsmarkt te zetten.

Keuzes

Gemeente Mook en Middelaar kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (0,5 dagdeel);
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (1 dagdeel);
3. De Versnelling voor ca 3 kandidaten;
4. Samen sterk naar werk (ca 3 kandidaten).

Basis dichtbij: Werkintake en arbeidsbemiddeling op locatie

WerkBedrijf biedt de dienstverlening ook lokaal aan. Zo vinden intakes van kandidaten plaats op een locatie binnen de gemeente. En is een consulent van WerkBedrijf regelmatig op locatie aanwezig om vragen van afdeling Inkomen te beantwoorden en af te stemmen over kandidaten die bij ons een traject volgen. Ook is een commercieel manager betrokken die afstemt over bedrijfsbezoeken, acquisitie en ontwikkeling op de arbeidsmarkt. In het begin van het jaar zijn consulenten vanwege corona minder vaak op locatie geweest. Na het opheffen van de coronamaatregelen zijn consulenten van WerkBedrijf weer op locatie. De consulent Intake & Diagnose sluit (daar waar nodig) aan bij de eerste gesprekken die de klantmanager voert met kandidaten die nieuw in de bijstand stromen. Klantmanager en consulenten hebben afgelopen jaar een bestandsanalyse uitgevoerd om te beoordelen in welke trajecten acties nodig zijn vanuit gemeente of WerkBedrijf. Daarnaast zijn er driegesprekken gevoerd tussen kandidaat, klantmanager en consulent van WerkBedrijf om passende interventies te bespreken.

De Versnelling

De Versnelling is een 10-weekse workshop waarbij kandidaten zeer intensief gecoacht worden op een traject naar betaald werk zonder ondersteuning. Het is bedoeld voor kandidaten die regulier aan het werk kunnen, maar waarbij het re-integratietraject niet lukt (bijvoorbeeld door motivatieproblemen). Met De Versnelling willen we kandidaten in beweging krijgen en uit de uitkering laten stromen. Vanuit gemeente Mook en Middelaar kunnen circa 3 kandidaten starten met De Versnelling. Afgelopen jaar zijn er geen kandidaten uit Mook en Middelaar gestart.

Samen sterk naar werk

Samen sterk naar werk is een intensieve groepsgewijze en individuele aanpak om kandidaten naar werk of opleiding te leiden. Naast intensieve begeleiding en individuele coaching wordt er ook gebruik gemaakt van de groepsdynamiek (kandidaten ondersteunen elkaar en leren van elkaar). Op een activerende manier krijgt de kandidaat een beeld van zichzelf en wordt samen bepaald waar de kandidaat aan wil werken. Het is bedoeld voor kandidaten die (door verschillende oorzaken) een langere periode geen stappen gezet hebben (richting werk). Vanuit gemeente Mook en Middelaar kunnen 3 kandidaten starten. Het afgelopen jaar zijn er, ondanks de driegesprekken, geen kandidaten vanuit Mook en Middelaar gestart met het traject. Het sociaal team in Mook en Middelaar is inmiddels geïnformeerd over dit instrument. Tijdens deze presentatie zijn trajecten en voorzieningen die WerkBedrijf kan bieden aan bod gekomen.

Doe je mee

Doe je mee is in mei 2022 gestart in Mook en Middelaar. Doel van Doe je mee is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is. Inmiddels zijn 33 mensen uit de gemeente Mook en Middelaar aangemeld voor Doe je mee. Bij 32 personen is het traject afgerond en is een

advies voor opvolging aan gemeente gegeven, bij 1 persoon loopt het traject nog. 2 personen zijn aangemeld bij WerkBedrijf voor een traject richting werk. 3 personen zijn aangemeld bij de participatiecoach. Daarnaast zijn er 10 personen nu niet in staat om stappen te zetten in verband met lopende zorgtrajecten en 2 personen zijn niet beschikbaar voor werk in verband met nog te organiseren zorg. De overige deelnemers zijn met verschillende redenen terug gemeld bij de gemeente (o.a. omdat ze meerdere keren niet verschenen zijn zonder bericht, geen uitkering meer hebben of vanwege kortdurende problematiek niet in staat zijn stappen te zetten).

Financiële afrekening

De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie in 2022 is als volgt:

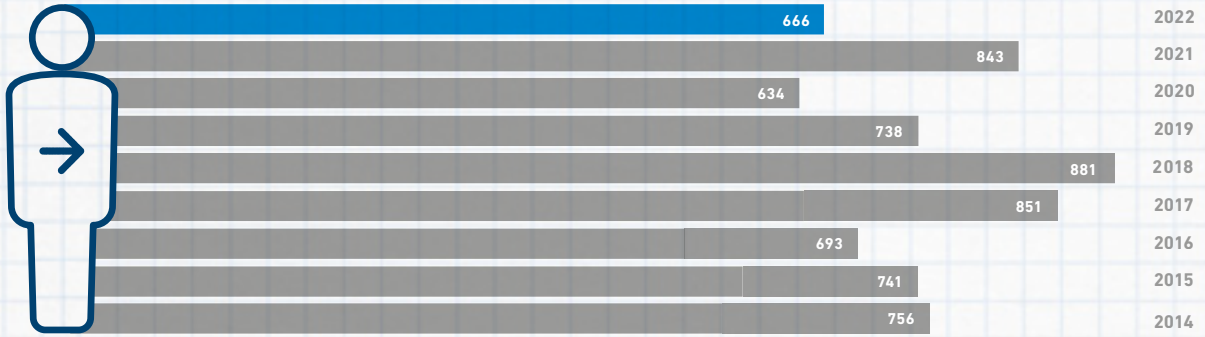
Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	75.145	75.145	0	58.166	0	58.166	16.979
Arbeidsmatige dagbesteding	0	73.616	73.616	0	23.610	0	23.610	50.006
Doe Je Mee	0	7.132	7.132	0	6.352	780	7.132	0

Gemeente in beeld: **Nijmegen**

▸ **gerealiseerd aantal 2022**
▸ **begroot**
▸ **resultaat 2021**

UITSTROOM NAAR WERK

666

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

478 (466)

PLAATSINGEN OP WERK

481 (543) **parttime**

227 (322) **jongeren**

86 (95) **55-plussers**

284 (280) **met arbeids-beperking**

105 (129) **statushouders**

434 (585) plaatsing op werk > 28 uur

280 (256) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

536 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	5,0	5,0	5,0	5,1	5,0
Individuele detachering	23,6	24,1	24,9	26,0	24,6
Groepsdetachering	61,2	61,6	61,1	60,6	61,1
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**89,8**	**90,7**	**90,9**	**91,8**	**90,8**
Beschut	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Leegloop inactief	2,0	1,4	1,4	1,2	1,5
Niet beschikbaar voor werk	7,9	7,7	7,4	6,8	7,5
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

90,8% detacheringen

0,2% beschut

783 dienst-verbanden

0% werken op locatie

9% overigen

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Nijmegen

Middels de lokale dienstverlening zet de gemeente Nijmegen extra in op de focusgroepen uit het regionaal arbeidsmarktbeleidsplan door hen aandacht en ondersteuning te bieden bij hun zoektocht naar passend werk. Dit in nauwe samenwerking met alle relevante partijen in de arbeidsmarktregio en in het bijzonder met de afdeling Inkomen van de gemeente Nijmegen.

Keuzes

Gemeente Nijmegen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Aansluiten buurtteams (10 dagdelen);
2. Jongeren: zorgjongeren en jongerenpact;
3. Organiseren van 5 events;
4. Aanvullende aanpak, Piramidegesprekken, Screenen en De Versnelling;
5. Samen sterk naar werk voor 75 kandidaten;
6. Koppelwerk.

Algemeen

De uitvoering van de lokale accenten zijn onder invloed van drie ontwikkelingen anders ingericht:

1. In 2022 hadden we te maken met de naweeën van coronabeperkingen. Dit heeft op vele fronten effect op de dienstverlening van WerkBedrijf en andere organisaties. Hierdoor zijn afgesproken onderdelen vertraagd, niet of anders uitgevoerd.
2. In 2021 zijn we voor Nijmegen gestart met Doe je mee. De kern hiervan is dat we in nauwe samenwerking met Nijmegen bijstandsgerechtigden spreken. Doe je mee kent vele raakvlakken met de lokale accenten zoals piramidegesprekken en screenen. Daarom zijn deze in minder intensieve vorm uitgevoerd.
3. In 2022 werkt afdeling Inkomen met een pilot naar multidisciplinair werken, inclusief een consulent van WerkBedrijf.

Doe je mee

Doel van Doe je mee is om in persoonlijk contact te komen en beter zicht te krijgen op behoeften van mensen op de leefgebieden werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. Op basis van de gesprekken kijken we naar wat een passend individueel vervolg is. Sinds de start (november 2021) zijn 1.575 mensen uit de gemeente Nijmegen aangemeld voor Doe je mee. Circa 7% van de mensen is alsnog aangemeld bij WerkBedrijf. 13% is aangemeld bij een participatiecoach voor ondersteuning in de activering. 26% is niet in staat om stappen te zetten in verband met lopende zorgtrajecten. 7% is niet beschikbaar voor werk in verband met nog te organiseren zorg. De overige mensen zijn met verschillende redenen terug gemeld naar de gemeente (bijvoorbeeld omdat ze afzien van dienstverlening, inmiddels geen uitkering meer hebben, niet verschenen of participatie niet haalbaar).

Aansluiten buurtteams

WerkBedrijf werkt samen met de buurtteams en regieteams in Nijmegen. Momenteel is er vanuit WerkBedrijf voor ieder buurtteam en regieteam in Nijmegen een contactpersoon. Aansluiting is belangrijk omdat het ervoor zorgt dat werk eerder en vaker als deel van de mogelijke oplossing in beeld komt. Ook krijgen we zo een beter beeld van de kandidaat en door korte lijnen wordt de kandidaat/cliënt direct en goed doorverwezen. De inzet van andere maatschappelijke voorzieningen of hulp wordt hierdoor voorkomen of beperkt. De buurtteams bestaan per 1 januari 2022. Dit betekent op fronten dat we (soms) opnieuw moeten kennismaken en inzicht moeten krijgen in elkaars werk en de toegevoegde waarde van elkaar.

Jongeren: jongerenpact en zorgjongeren

In de praktijk zien we dat jongeren een vorm van activering en stimulans nodig hebben. Alhoewel geen sprake is van ernstige problematiek hebben zij wel op meerdere aspecten ondersteuning nodig. De dienstverlening binnen het jongerenpact is hierop gericht. WerkBedrijf begeleidt jongeren – zorgjongeren – met problemen op meerdere

leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen worden aangepakt. De consulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg) instellingen/organisaties. In 2022 hebben we 294 zorgjongeren begeleid. Hoewel uitstroom naar werk geen (primair) doel van de dienstverlening is, zijn 57 jongeren uitgestroomd naar werk.

Organiseren 5 events

Afgelopen jaar zijn drie ondernemersbijeenkomsten georganiseerd. In deze ondernemersbijeenkomsten is onder andere stilgestaan bij werving van personeel in de krappe arbeidsmarkt. Daarnaast zijn twee banenmarkten gehouden (voor de branche Horeca en Onderwijs en voor de branche Transport en Logistiek) waar kandidaten en ondernemers elkaar ontmoetten. Wegen succes gaan we de banenmarkt in 2023 herhalen.

Piramidegesprekken, Screenen en De Versnelling

Er is voor gekozen om in plaats van piramidegesprekken 1-op-1 begeleiding van kandidaten te bieden. De kandidaten worden voorgedragen door afdeling Inkomen. Er zijn twee consulenten van WerkBedrijf actief met deze begeleidingstrajecten. Hiermee vertoont deze dienstverlening veel overeenkomsten met het product screenen. Dit product behelst naast een diagnose stellen wat betreft het bemiddelingsprofiel van de aangemelde kandidaten ook het uitvoeren van de bemiddeling. De Versnelling is een 10-weeks intensief traject waarbij Nijmeegse kandidaten intensief gecoacht worden op een traject naar betaald werk. Het is bedoeld voor kandidaten waarbij de re-integratie niet lukt, maar die wel in staat zijn om regulier te werken. In 2022 zijn 27 Nijmeegse kandidaten gestart met De Versnelling en 9 kandidaten zijn geplaatst op werk.

Samen sterk naar werk

Samen sterk naar werk is een intensieve groepsgewijze en individuele aanpak waarin bijstandsgerechtigden richting werk of opleiding worden geleid. De aanpak bouwt voort op de ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. Deze aanpak is vooral geschikt voor mensen die het moeilijk vinden om zelf tot actie over te gaan. Tijdens de training vragen we van deelnemers intensief op zichzelf te reflecteren. In 2022 hebben 28 Nijmeegse kandidaten deelgenomen aan Samen sterk naar werk.

Koppelwerk

Koppelwerk zetten we in om kandidaten vanaf 55 jaar extra te ondersteunen. We zoeken actief naar extra (leer) werkplekken voor deze kandidaten. Het is niet zozeer een nieuw instrument, maar gebleken is dat een (leer)werkplek deze kandidaten weer dichter naar de markt brengt. Werken en leren op een leerwerkplek vult de vakvaardigheden aan, geeft de kandidaat daardoor weer recente werkervaring en vooral het vertrouwen dat hij of zij nog van waarde is op de arbeidsmarkt.

Centrumgemeente Nijmegen

Met gemeente Nijmegen maken we, vanuit de rol als centrumgemeente, ook afspraken over regionale projecten. Deze lichten we verder toe.

Individuele Plaatsing en Steun (IPS)

In een IPS-traject wordt een kandidaat met een ernstig psychische aandoening (EPA) door een IPS-coach maximaal 3 jaar begeleid naar en op een werkplek. De IPS-coach werkt bij de GGZ-instelling waar de kandidaat zorg ontvangt. Daardoor kan zorg en werk goed op elkaar afgestemd worden. WerkBedrijf is sparringpartner, zet voorzieningen in en stelt het netwerk van ondernemers beschikbaar. Sinds 2017 zijn 171 kandidaten met een IPS-traject gestart. 77 trajecten zijn

eind 2022 nog actief. Daarvan hebben 30 kandidaten betaald werk. 5 kandidaten zijn onbetaald aan de slag, 1 kandidaat volgt een opleiding, 3 kandidaten zijn aan de slag binnen Op Weg Naar Werk, 3 kandidaten hebben vrijwilligerswerk en 35 kandidaten hebben nog geen werk. 94 trajecten zijn sinds 2017 beëindigd. Dat heeft verschillende redenen. Meer dan de helft van de afgesloten trajecten heeft de maximale trajectduur van 3 jaar bereikt. Daarnaast zijn er kandidaten die vroegtijdig uitvallen of waarbij de ondersteuning van de IPS-coach eerder kan stoppen.

Eind 2022 zijn alle 80 trajecten afgrond die tussen 2017-2019 gestart zijn. Dit geeft een goed beeld van de resultaten over een langere periode. 46% van deze trajecten had aan het einde betaald werk. 5% had onbetaald werk, 1% arbeidsmatige dagbesteding, 8% vrijwilligerswerk en 40% geen werk. De resultaten zijn positief en sluiten aan bij wat we mogen verwachten van deze methodiek. Omdat deze trajecten afgesloten zijn is ook de financiële bijdrage vanuit gemeenten voor deze trajecten in 2022 met hen verrekend.

Voor trajecten die tussen 2020-2022 gestart zijn was in totaal € 700.000 beschikbaar. Vanwege hogere instroom heeft WerkBedrijf in 2022 extra budget vrijgemaakt waardoor in totaal € 975.000 beschikbaar was. In totaal zijn er 91 trajecten in deze regeling gestart. Dat betekent dat circa € 940.000 van het totale budget bestemd is. Omdat subsidies per maand overgemaakt worden is eind 2022 € 504.063 van het bestemde budget daadwerkelijk uitgegeven. Vanaf 2023 maken we voor financiering van IPS-trajecten gebruik van de landelijke IPS subsidieregeling.

Route naar Arbeid

Zorgen dat jongeren niet thuis komen te zitten. Dat is het doel van WerkBedrijf en ROC Nijmegen in het project Route naar Arbeid. Samen zorgen we voor een soepele overgang van opleiding naar een passende werkplek of een vervolgopleiding voor kwetsbare jongeren. In het schooljaar van 2021-2022 breidden we deze aanpak al uit van de Entrée-opleiding naar MBO 2 vanwege het succes van de aanpak. Sinds het begin van het schooljaar van 2022-2023 is Route naar Arbeid ondergebracht in het Loopbaanteam. Dit is een pilot waarin we samenwerken met ROC Nijmegen en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt, waarmee laagdrempelige ondersteuning wordt geboden aan studenten die dit nodig hebben om de stap naar de arbeidsmarkt te kunnen maken.

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening*
Meerwerk	0	69.063	69.063	0	69.063	0	69.063	0
IPS nieuw*	0	125.000	125.000	0	125.000	0	125.000	0
IPS oud*	86.893	348.639	435.532	0	277.311	0	277.311	158.221
Perspectief op Werk	0	367.753	367.753	0	367.753	0	367.753	0
Wettelijke Loonkostensubsidie	0	2.981.247	2.981.247	0	2.958.166	0	2.958.166	23.081
Arbeidsmatige dagbesteding	0	1.873.640	1.873.640	0	1.733.867	139.773	1.873.640	0
Doe Je Mee	0	1.168.747	1.168.747	0	1.015.216	153.531	1.168.747	0

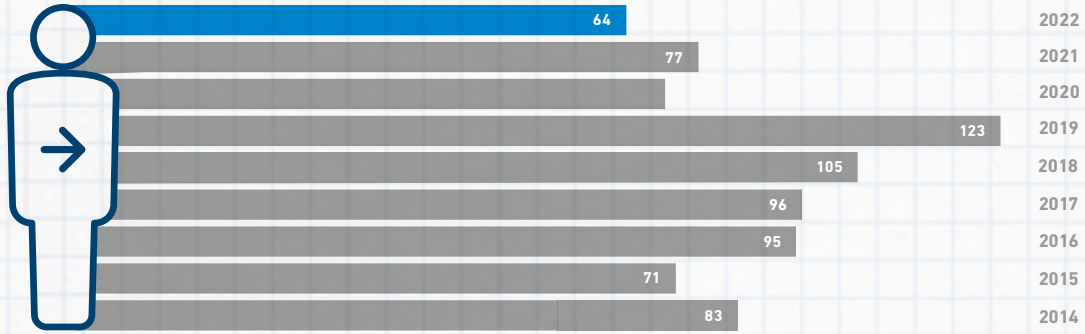
** IPS-oud; afrekening is al in 2022 gerealiseerd. IPS nieuw: eigen inbreng van WerkBedrijf is niet in overzicht verwerkt.*

Gemeente in beeld: **Wijchen**

- gerealiseerd aantal 2022
- begroot
- resultaat 2021

UITSTROOM NAAR WERK

64

BEGELEID BIJ WERKEN MET BEHOUD VAN UITKERING

55 (40)

PLAATSINGEN OP WERK

61 (60) parttime

35 (33) jongeren

14 (10) 55-plussers

50 (25) met arbeids-beperking

20 (16) statushouders

64 (57) plaatsing op werk > 28 uur

37 (34) Actief (geweest) binnen op weg naar werk

89 met arbeids-beperking aan het werk (geweest)

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	5,9	6,0	6,0	6,1	6,0
Individuele detachering	20,8	22,6	24,0	23,4	22,7
Groepsdetachering	62,5	61,5	60,7	60,8	61,4
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**89,3**	**90,0**	**90,7**	**90,3**	**90,1**
Beschut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leegloop inactief	3,7	2,9	2,2	2,2	2,7
Niet beschikbaar voor werk	7,0	7,1	7,1	7,5	7,2
	100	**100**	**100**	**100**	**100**

SOCIALE WERKVOORZIENING:

90,1% detacheringen

0% beschut

0% werken op locatie

8,9% overigen

Een kandidaat kan onder meerdere focusgroepen vallen. Een statushouders onder 27 jaar valt onder jongeren en statushouders.

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen ziet nabijheid naar zowel ondernemers als kandidaten als een cruciale factor om maximale uitstroom te bereiken. Zo kan een proactieve houding naar ondernemers en een prikkelende werkwijze naar kandidaten het best worden verankerd.

Keuzes

Gemeente Wijchen kiest ervoor haar lokale aandeel als volgt in te vullen:

1. Werkintake op locatie (1 dagdeel)
2. Arbeidsbemiddeling op locatie (4 dagdelen)
3. Aansluiten sociale wijkteams (0,5 dagdeel)
4. Lokale marktbewerking (20 contacten)
5. Organiseren van 1 event
6. De Versnelling (aangepast naar huidige werkwijze directieve benadering)
7. Samen sterk naar werk voor 15 kandidaten

Basis dichtbij: Werkintake en arbeidsbemiddeling op locatie

Een consulent intake en diagnose voert intakegesprekken op locatie in Wijchen. Het intakegesprek vindt plaats bij de start van de arbeidsbemiddeling. Daarnaast zijn er twee consulenten bedrijfsdienstverlening die regelmatig hun werkzaamheden in Wijchen verrichten. Deze consulenten zijn voor de uitvoering van arbeidsbemiddeling het eerste aanspreekpunt voor de inkomensconsulenten. Zij stemmen af met participatiecoaches van de gemeente.

Aansluiten sociale wijkteams

WerkBedrijf stelt een consulent beschikbaar die regelmatig zijn of haar werkzaamheden verricht bij het Sociaal team van de gemeente Wijchen. De laagdrempeligheid en korte communicatielijnen tussen Sociaal team, WerkBedrijf en andere lokale organisaties maken het mogelijk om met name kandidaten met problemen op meerdere leefgebieden de juiste ondersteuning te bieden en hen zo snel mogelijk richting werk te leiden.

Lokale marktbewerking en organiseren event

WerkBedrijf is in 2022 de initiator geweest van onder andere de volgende events: Badge2match (voor praktisch opgeleiden, hoger opgeleiden en Wajong/Banenafspraak), Open Hiring voor werkgevers, Mix en Match ION leden, banenmarkt Horeca en Onderwijs, online banenmarkten, open coffee ICT, banenmarkt Zorg en Schoonmaak en een relatiebijeenkomst voor ondernemers. Bij deze events is steeds gekeken hoe de Wijchense ondernemer zo goed mogelijk te betrekken.

In Wijchen zijn we eind 2022 gestart met een ambassadeurscampagne om Wijchense ondernemers een podium te geven en onze dienstverlening breder onder de aandacht te brengen. Verder nemen we deel aan diverse netwerken om onze positie te versterken: denk aan het MKB-netwerk, Bijsterhuizen, Wijchen Oost, ontbijtbijeenkomsten Logistic Valley en TPN. Als WerkBedrijf voeren we een actief relatiebeheer naar ondernemers in de gemeente Wijchen en proberen we steeds met nieuwe bedrijven in gesprek te komen.

De Versnelling

De Versnelling gaat uit van een aanpak met als elementen meerdere gesprekken en voorgeschreven werksoorten op basis van de actuele mogelijkheden op de arbeidsmarkt en situatie van de kandidaat. Dit wordt gecombineerd met intensieve gespreksvoering en uiteindelijk opleggen van maatregelen bij no show of weigering van een aangeboden voorziening. Inkomensconsulent en intaker van WerkBedrijf beoordelen samen of de methodiek past bij de nieuw ingestroomde kandidaat.

Samen sterk naar werk voor 15 kandidaten

Samen sterk naar werk is een intensieve groepsgewijze en individuele aanpak waarin bijstands-

gerechtigden richting werk of opleiding worden geleid. De aanpak bouwt voort op de ervaringen met de Nijmeegse proef met de bijstand. De werkzame ingrediënten uit de aanpak: persoonlijke aanpak, gebruik maken van de groepsdynamiek (kandidaten ondersteunen ook elkaar en leren van elkaar), intensieve begeleiding en individuele coaching. In 2022 zijn in totaal 2 kandidaten gestart.

Zorgjongeren

WerkBedrijf begeleidt maximaal 15 jongeren met problemen op meerdere leefgebieden (bijvoorbeeld dakloos, psychische problematiek, verslaving, schulden) richting werk. De jongeren kunnen in potentie (betaald) werken, maar daarvoor moeten eerst problemen opgelost worden. De zorgjongerenconsulenten van WerkBedrijf ondersteunen en begeleiden jongeren om deze problemen aan te pakken en stappen te zetten richting werk. Daarvoor werken zij samen met betrokken (zorg)instellingen/organisaties. In 2022 zijn er 26 zorgjongeren begeleid, 6 daarvan zijn geplaatst op werk.

Financiële afrekening

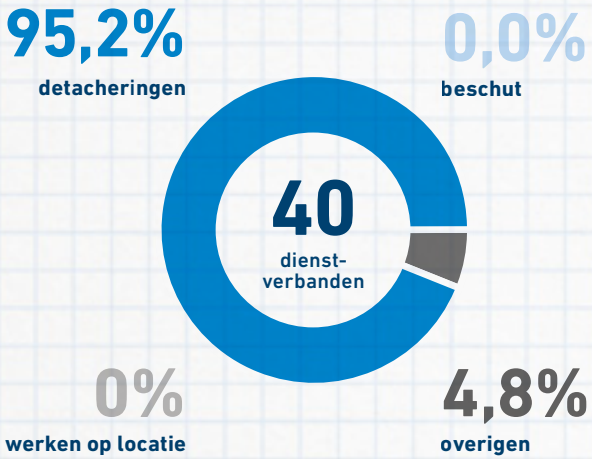
De financiële afrekening over meerwerk, arbeidsmatige dagbesteding, wettelijke loonkostensubsidie in 2022 is als volgt:

Financiële afrekening Bedragen in € 1	A						B	B-A
	Lopende vpl 2021	Budget 2022	Totaal beschikbaar	Gereal. vpl 2021	Realisatie 2022	Tbv nieuw beleid 2023	Totaal besteed	Afrekening
Meerwerk	0	0	0	0	0	0	0	0
Wettelijke loonkostensubsidie	0	611.131	611.131	0	545.768	0	545.768	65.362
Arbeidsmatige dagbesteding	0	268.214	268.214	0	272.140	0	272.140	-3.926

Gemeente in beeld: **West Maas en Waal**

▸ **gerealiseerd aantal 2022**

SOCIALE WERKVOORZIENING

in %	Q1	Q2	Q3	Q4	Gem.
Begeleid werken	12,0	14,6	14,7	15,1	14,1
Individuele detachering	41,0	39,0	38,4	39,7	39,5
Groepsdetachering	42,1	41,8	41,3	41,2	41,6
Werken op locatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subtotaal buiten de muren	**95,1**	**95,3**	**94,3**	**95,9**	**95,2**
Beschut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leegloop inactief	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Niet beschikbaar voor werk	4,9	4,7	5,7	4,1	4,8
	100,0	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Voor de gemeente West Maas en Waal voert WerkBedrijf de sociale werkvoorziening uit. Vanuit de gemeente hebben 40 SW-medewerkers een dienstverband. De ontwikkelingen binnen de sociale werkvoorziening zijn toegelicht in het onderdeel Jaarverslag, hoofdstuk Sociale werkvoorziening.

Bijlage 2 **Verantwoording I-deel deelnemende gemeenten**

In het overzicht hieronder leest u de verantwoording van het inkomensdeel (I-deel) van de deelnemende gemeenten.

Bedragen in € 1.000	**Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B/12**	Bestedingen (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) **Aard controle R Indicatornummer: G2B/13**	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) **Aard controle R Indicatornummer: G2B/14**
Berg en Dal	G2 – 10	432	0
Beuningen	G2 – 10	403	0
Druten	G2 – 10	273	0
Heumen	G2 – 10	141	0
Mook en Middelaar	G2 – 10	58	0
Nijmegen	G2 – 10	2.958	0
Wijchen	G2 – 10	546	0
Totaal		**4.811**	**0**

Bijlage 3 **Overzicht gemeentelijke deelafrekeningen**

Arbeidsmatige dagbesteding Bedragen in € 1.000	**Budget**	**Besteed**	**Budget-overheveling**	**Aanvullende bijdrage**	**Totaal dagdelen**	**Aantal kandidaten***
Berg en Dal	261	210	51	0	5.357	33
Beuningen	254	246	0	8	6.264	27
Druten	143	94	0	48	2.403	20
Heumen	71	71	0	0	1.811	15
Mook en Middelaar	74	24	0	50	601	6
Nijmegen	1.874	1.734	140	0	44.144	280
Wijchen	268	272	0	-4	6.929	37
Totaal	**2.945**	**2.652**	**190**	**103**	**67.509**	**418**

Wettelijke loonkostensubsidie Bedragen in € 1.000	**Baten loonkostensubsidie**	**Bestedingen loonkostensubsidie**	**Betalingsverplich-ting gemeenten**	**Aantal kandidaten* WLKS/FLKS**	**Aantal kandidaten* Nieuw Beschut**
Berg en Dal	401	432	-31	49	2
Beuningen	430	403	27	36	1
Druten	238	273	-35	30	3
Heumen	112	141	-29	20	1
Mook en Middelaar	75	58	17	7	0
Nijmegen	2.981	2.958	23	316	14
Wijchen	611	546	65	57	5
Totaal	**4.849**	**4.811**	**37**	**515**	**26**

* *De aantallen zoals hier genoemd betreffen de beleidsmatige aantallen. Deze kunnen afwijken van hetgeen in de financiële administratie vastgelegd wordt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarrekening een schattingselement zit.*

Sociale werkvoorziening Bedragen in € 1.000	**Begroot**		**Realisatie**				**Afrekening**
	Se	Bijdrage	Se	Bijdrage	Budgetoverheveling	Totaal	
Berg en Dal	126	3.924	125	3.873	0	3.873	52
Beuningen	87	2.700	87	2.703	0	2.703	-3
Druten	63	1.949	66	2.039	0	2.039	-91
Heumen	43	1.349	42	1.298	0	1.298	50
Nijmegen	704	21.909	707	21.976	0	21.976	-67
Wijchen	129	4.026	129	4.020	0	4.020	5
West Maas en Waal	37	1.159	36	1.105	15	1.090	54
Totaal	**1.189**	**37.015**	**1.191**	**37.015**	**15**	**37.000**	**0**

Bijlage 4 **Verdeling risico-inventarisatie per gemeente**

Bedragen in € 1.000	Inwonersaantal	Verdeelsleutel o.b.v. inwoneraantal	Risico per gemeente
Nijmegen	178.750	55%	1.990
Wijchen	41.225	13%	459
Berg en Dal	35.000	11%	390
Beuningen	27.015	8%	301
Druten	19.000	6%	212
Heumen	16.523	5%	184
Mook en Middelaar	7.998	2%	89
Totaal	**325.511**	**100%**	**3.624**

Bijlage 5 **Consolidatieoverzicht**

Bedragen in € 1.000			Geconsolideerde cijfers			Geconsolideerde cijfers		
			vóór wijziging	na wijziging	realisatie	vóór wijziging	na wijziging	realisatie
Bestuursondersteuning	Baten	Bestuur	0	0	0	0	0	0
		Overhead	317	317	318	221	221	223
Totaal			**317**	**317**	**318**	**221**	**221**	**223**
iRvN onderdeel Automatisering	Baten	Overhead	14.128	14.917	15.113	13.058	13.847	14.043
Totaal			**14.128**	**14.917**	**15.113**	**13.058**	**13.847**	**14.043**
iRvN onderdeel Informatie-& Applicatiebeheer	Baten	Arbeidsparticipatie	361	361	393	0	0	32
		Overhead	3.503	4.174	4.129	3.503	4.174	4.129
Totaal			**3.863**	**4.534**	**4.522**	**3.503**	**4.174**	**4.161**
Werkbedrijf onderdeel SW	Baten	Begeleide participatie	45.901	46.555	46.611	45.417	45.969	46.026
Totaal			**45.901**	**46.555**	**46.611**	**45.417**	**45.969**	**46.026**
Werkbedrijf onderdeel Vastgoed	Baten	Begeleide participatie	217	495	485	0	0	0
		Overhead	828	550	586	828	550	416
Totaal			**1.045**	**1.045**	**1.071**	**828**	**550**	**416**
Werkbedrijf onderdeel Werk	Baten	Arbeidsparticipatie	21.024	20.585	20.035	21.024	20.585	20.035
		Begeleide participatie	2.800	2.945	2.652	2.800	2.945	2.652
		Inkomensregelingen	4.188	4.849	4.811	4.188	4.849	4.811
		Overhead	0	0	0	0	0	0
Totaal			**28.011**	**28.378**	**27.498**	**28.011**	**28.378**	**27.498**
Eindtotaal			**93.265**	**95.747**	**95.132**	**91.039**	**93.140**	**92.366**

Bedragen in € 1.000			Geconsolideerde cijfers			Geconsolideerde cijfers		
			vóór wijziging	na wijziging	realisatie	vóór wijziging	na wijziging	realisatie
Bestuursondersteuning	Lasten	Overhead MGR	317	317	318	317	317	318
Totaal			**317**	**317**	**318**	**317**	**317**	**318**
iRvN onderdeel Automatisering	Lasten	Overhead	13.102	13.847	14.013	13.102	13.847	14.013
		Overhead MGR	1.026	1.070	1.100	1.026	1.070	1.100
Totaal			**14.128**	**14.917**	**15.113**	**14.128**	**14.917**	**15.113**
iRvN onderdeel Informatie-& Applicatiebeheer	Lasten	Arbeidsparticipatie	361	382	452	361	382	452
		Overhead	2.774	3.328	3.477	2.774	3.328	3.477
		Overhead MGR	729	824	592	714	810	578
Totaal			**3.863**	**4.534**	**4.522**	**3.849**	**4.520**	**4.507**
Werkbedrijf onderdeel SW	Lasten	Begeleide participatie	42.529	43.067	42.992	42.123	42.539	42.466
		Overhead MGR	3.372	3.487	3.619	2.795	2.913	3.082
Totaal			**45.901**	**46.555**	**46.611**	**44.917**	**45.451**	**45.548**
Werkbedrijf onderdeel Vastgoed	Lasten	Begeleide participatie	658	658	642	658	658	642
		Overhead	387	387	429	387	387	429
Totaal			**1.045**	**1.045**	**1.071**	**1.045**	**1.045**	**1.071**
Werkbedrijf onderdeel Werk	Lasten	Arbeidsparticipatie	16.375	16.645	15.558	15.721	15.731	14.538
		Begeleide participatie	2.800	2.945	2.652	2.800	2.945	2.652
		Inkomensregelingen	4.188	4.377	4.811	4.188	4.377	4.811
		Overhead MGR	4.649	4.412	4.477	4.074	3.837	3.809
Totaal			**28.011**	**28.378**	**27.498**	**26.782**	**26.890**	**25.810**
Eindtotaal			**93.265**	**95.747**	**95.132**	**91.039**	**93.140**	**92.366**

Baten/Lasten	Taakveld	Ongeconsolideerde cijfers Bedragen in € 1.000 vóór wijziging	na wijziging	realisatie	Geconsolideerde cijfers MGR Bedragen in € 1.000 vóór wijziging	na wijziging	realisatie
Baten	Bestuur						
	Overhead	18.776	19.958	20.146	17.611	18.793	18.810
	Arbeidsparticipatie	21.384	20.945	20.428	21.024	20.585	20.067
	Begeleide participatie	48.917	49.994	49.748	48.216	48.914	48.677
	Inkomensregelingen	4.188	4.849	4.811	4.188	4.849	4.811
		93.265	**95.747**	**95.132**	**91.039**	**93.140**	**92.366**
Lasten	Overhead	16.263	17.562	17.919	16.263	17.562	17.919
	Arbeidsparticipatie	16.735	17.027	16.010	16.082	16.113	14.990
	Begeleide participatie	45.986	46.670	46.285	45.580	46.141	45.759
	Inkomensregelingen	4.188	4.377	4.811	4.188	4.377	4.811
	Overhead MGR	10.092	10.111	10.106	8.926	8.947	8.886
		93.265	**95.747**	**95.132**	**91.039**	**93.140**	**92.366**

In de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij de begeleide participatie vindt er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten WERK).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening welke het onderdeel Automatisering van iRvN voor het Werkbedrijf verricht wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het Taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel WERK. Deze kosten komen in de programmalasten van WERK

Bijlage 6 **Toelichting begroting voor en na wijziging**

MGR geconsolideerd

			Begroting 2022 Bedragen in € 1.000				
Onderdeel	Baten/Lasten	Taakveld	vóór wijziging	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	ná wijziging
MGR	Baten	Overhead	17.611	282	0	900	18.793
		Inkomensregeling	4.188	661	0	0	4.849
		Begeleide participatie	48.216	698	0	0	48.914
		Arbeidsparticipatie	21.024	1.909	145	-2.493	20.585
	Totaal baten		**91.039**	**3.550**	**145**	**-1.593**	**93.140**
MGR	Lasten	Overhead	16.263	399	0	900	17.562
		Inkomensregeling	4.188	189	0	0	4.377
		Begeleide Participatie	45.580	561	0	0	46.141
		Arbeidsparticipatie	16.082	2.379	145	-2.493	16.113
		Overhead MGR	8.926	21	0	0	8.947
	Totaal lasten		**91.039**	**3.550**	**145**	**-1.593**	**93.140**
Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

WBRN

			Begroting 2022 Bedragen in € 1.000				
Onderdeel	Baten/Lasten	Taakveld	vóór wijziging	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	ná wijziging
MGR	Baten	Overhead	828	-278	0	0	550
		Inkomensregeling	4.188	661	0	0	4.849
		Begeleide participatie	48.917	1.077	0	0	49.994
		Arbeidsparticipatie	21.024	1.909	145	-2.493	20.585
	Totaal baten		**74.957**	**3.369**	**145**	**-2.493**	**75.978**
MGR	Lasten	Overhead	387	0	0	0	387
		Inkomensregeling	4.188	189	0	0	4.377
		Begeleide Participatie	45.986	684	0	0	46.670
		Arbeidsparticipatie	16.375	2.618	145	-2.493	16.645
		Overhead MGR	8.021	-121	0	0	7.899
	Totaal lasten		**74.957**	**3.369**	**145**	**-2.493**	**75.978**

iRVN

			Begroting 2022 Bedragen in € 1.000				
Onderdeel	Baten/Lasten	Taakveld	vóór wijziging	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	ná wijziging
iRvN	Baten	Overhead	17.631	560	900	0	19.091
		Inkomensregeling	0	0	0	0	0
		Begeleide participatie	0	0	0	0	0
		Arbeidsparticipatie	361	0	0	0	361
	Totaal baten		**17.992**	**560**	**900**		**19.452**
iRvN	Lasten	Overhead	15.876	399	900	0	17.175
		Inkomensregeling	0	0	0	0	0
		Begeleide Participatie	0	0	0	0	0
		Arbeidsparticipatie	361	21	0	0	382
		Overhead MGR	1.755	140	0	0	1.895
	Totaal lasten		**17.992**	**560**	**900**	**0**	**19.452**

Bestuursondersteuning

			Begroting 2022 Bedragen in € 1.000				
Onderdeel	Baten/Lasten	Taakveld	vóór wijziging	1e wijziging	2e wijziging	3e wijziging	ná wijziging
BO	Baten	Overhead	317	0	0	0	317
		Inkomensregeling	0	0	0	0	0
		Begeleide participatie	0	0	0	0	0
		Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
	Totaal baten		**317**	**0**	**0**	**0**	**317**
BO	Lasten	Overhead	0	0	0	0	0
		Inkomensregeling	0	0	0	0	0
		Begeleide Participatie	0	0	0	0	0
		Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	317	0	0	0	317
	Totaal lasten		**317**	**0**	**0**	**0**	**317**

WerkBedrijf

Bedragen in € 1.000		
Baten	**1e wijziging**	
Overhead	-278	Betreft de goedgekeurde begroting 2023-2026 en bijstelling 2022
Inkomensregelingen	661	
Begeleide participatie	1.077	
Arbeidsparticiaptie	1.909	

Overhead	0	Betreft de goedgekeurde begroting 2023-2026 en bijstelling 2022
Inkomensregelingen	189	
Begeleide participatie	684	
Arbeidsparticiaptie	2.618	
Overhead MGR	-121	

Bedragen in € 1.000		
Baten	**2e wijziging**	
Overhead	0	Extra budget RMT, Leerwerkloket en Route naar arbeid
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	145	

Overhead	0	Betreft de goedgekeurde begroting 2023-2026 en bijstelling 2022
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	145	
Overhead MGR	0	

Bedragen in € 1.000		
Baten	**3e wijziging**	
Overhead	0	1,5 miljoen terugbetalen gemeente pakket 3 en 4, en 1 miljoen budgetoverheveling Werken aan de Match
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	-2.493	

Overhead	0	1,5 miljoen terugbetalen gemeente pakket 3 en 4, en 1 miljoen budgetoverheveling Werken aan de Match
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	-2.493	
Overhead MGR	0	

IRvN

Bedragen in € 1.000		
Baten	**1e wijziging**	
Overhead	560	Betreft de goedgekeurde begroting 2023-2026 en bijstelling 2022
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	0	

Overhead	399	Betreft de goedgekeurde begroting 2023-2026 en bijstelling 2022
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	21	
Overhead MGR	140	

Bedragen in € 1.000		
Baten	**2e wijziging**	
Overhead	900	Plusproducten
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	0	

Overhead	900	Plusproducten
Inkomensregelingen	0	
Begeleide participatie	0	
Arbeidsparticiaptie	0	
Overhead MGR	0	

Bijlage 7 **Overheadpercentages**

Betreffende de overhead zijn er regionale afspraken gemaakt. Er is afgesproken dat de organisatiekosten van de MGR voor maximaal 25% uit overhead mogen bestaan. De organisatiekosten bestaan uit de personele lasten, materiele lasten, kapitaallasten en overige lasten.

De overheadnorm volgens de BBV richtlijnen komt in 2022 uit op deze 23%.

Overhead BBV Bedragen in € 1.000	**WerkBedrijf**			**iRvN**		**BO**	**Totaal**
	SW	**WERK**	**Vastgoed**	**Automatisering**	**I&A**		
Primaire kosten	4.196	10.846	1.071	14.013	3.929	0	34.055
Overheadkosten	3.619	4.477	0	1.100	592	318	10.106
Totaal	**7.816**	**15.323**	**1.071**	**15.113**	**4.522**	**318**	**44.162**
Primaire kosten %	*54%*	*71%*	*100%*	*93%*	*87%*	*0%*	*77%*
Overheadkosten %	*46%*	*29%*	*0%*	*7%*	*13%*	*100%*	*23%*
	100%	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Bijlage 8 **incidentele baten en lasten**

In de gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moet dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handreiking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaan om 'eenmalige zaken. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het

Structurele baten en lasten Bedragen in € 1.000		B 2022	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026
Saldo baten en lasten		0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves - voorzieningen		0	741	0	0	0	0
Ontrekkingen reserves - voorzieningen		-191	0	-264	-180	-344	-99
Begrotingssaldo na bestemming		-191	741	-264	-180	-344	-99
Waarvan incidentele baten		3223	4207	5651	2476	3338	1391
Waarvan incidentele lasten		-3032	-4948	-5387	-2296	-2994	-1292
Structureel begrotingssaldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma		baten/lasten	B 2022	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026
Werk	Exploitatie	Baten	1763	2611	4806	1590	2452	505
		Lasten	-1672	-3252	-4742	-1510	-2108	-406
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	641	0	0	0	0
		Lasten	-91	0	-64	-80	-344	-99
Totaal Werk			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Automatisering	Exploitatie	Baten	671	626	348	365	365	365
		Lasten	-671	-626	-348	-365	-365	-365
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Applicatie-beheer	Exploitatie	Baten	789	970	497	521	521	521
		Lasten	-689	-1070	-297	-421	-521	-521
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	100	0	0	0	0
		Lasten	-100	0	-200	-100	0	0
Totaal Applicatiebeheer			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo	0	0	0	0	0	0

project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het dagelijks bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Werk

Door de ontstane coronacrisis hebben we extra middelen ontvangen om de gevolgen van de crisis op de arbeidsmarkt te kunnen aanpakken. Deze middelen ter grootte van € 1,1 miljoen zetten we de komende drie jaar in om de risico's bij de uitvoering van cao aan de slag te dempen. Daarnaast lopen er een aantal tijdelijke projecten zoals IPS, POW en RMT. Deze regelingen hebben een tijdelijk karakter. In 2022 is € 1,6 miljoen besteed. Tot slot doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader va werk naar werk trajecten en doteren we aan de voorziening dubieuze debiteuren.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op automatisering en applicatiebeheer nemen we samen omdat de toelichting vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreft de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening geleverd wordt. Voor 2022 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle en Visio.

Daarnaast doteren we per saldo aan de voorzien strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten.

Bijlage 9 **Open source producten**

iRvN maakt waar dat kan graag gebruik van OpenSource-producten en hanteert en ondersteunt (indien nodig) alle verplichte en gewenste Open Standaarden die voor de overheid gelden.

Onderstaand is een overzicht gegeven van de betreffende Open Source producten. Naast deze lijst wordt opensource software ook veel gebruikt in diverse hardwarecomponenten zoals firewall, routers/switches, Citrix-componenten, Mitel-telefooncentrale etc.

Bij het Applicatielandschap	
7zip	7-Zip is een gratis en open-source programma om bestanden in te pakken, te zippen
activeMQ (Apache)	Apache ActiveMQ is een open source berichtenmakelaar geschreven in Java samen met een volledige Java Message Service (JMS) -client
Apache Tomcat	Apache Tomcat is een opensource-webcontainer ontwikkeld door de Apache Software Foundation (ASF). Tomcat voert servlets en JavaServer-pagina's uit, het verzorgt de communicatie tussen JSP-pagina's en een webserver
Archimate	ArchiMate is een open en onafhankelijke programma om enterprise-architecturen weer te geven. De taal wordt ondersteund door diverse modelleerhulpmiddelen voor IT-architectuur van verschillende leveranciers
Bitwarden	Passwordmanager
Chromium (Chrome freeware)	Chromium is een opensourcewebbrowser, waarop Google Chrome is gebaseerd
CutePDF	CutePDF is een tool waarmee je verschillende bestandsformaten kunt exporteren naar pdf-formaat
Eclipse Jetty Web Server	Eclipse Jetty Web Server is een HTTP-server en Servlet-container die statische en dynamische inhoud kan aanbieden
Filezilla	FileZilla is een programma waarmee je bestanden ophaalt van en wegzet naar andere computers
FireFox	een gratis webbrowser
FreeDWGViewer	De Free DWG Viewer geeft technische tekeningen en modellen weer. DWG is een bestandsformaat dat verwijst naar 'drawing' en het gaat daarbij vooral om tekeningen gemaakt in professionele software als AutoCad.
Glash fish (glashfish)	Java EE6 applicatieserver
GNU Ghostscript	Ghostscript is een opensource-interpreter voor PostScript, een paginabeschrijvings- en opmaaktaal van Adobe. Ghostscript wordt onder meer toegepast om vanuit PostScript PDF-bestanden te genereren. Het is daarmee de basis voor verschillende PDF-generatoren zoals CutePDF en FreePDF.
HeidiSQL	HeidiSQL is gratis software en heeft als doel gegevens en structuren te bekijken en te bewerken van computers met een van de databasesystemen MariaDB, MySQL, Microsoft SQL, PostgreSQL en SQLite
Jaspersoft studio	Jaspersoft Studio is een krachtige rapportontwerper voor het ontwikkelen van datavisualisaties en rapporten
JBOSS (database)	JBoss is een onderdeel van Red Hat dat ondersteuning biedt voor het JBoss open source applicatieserverprogramma en gerelateerde middleware-services die op de markt worden gebracht onder het merk JBoss Enterprise Middleware
J-meter (Apache)	JMeter wordt gebruikt om de prestaties van webapplicaties of verschillende services te analyseren en te meten.
Keycloack	Gaat gebruikt worden binnen Planon om goed om te kunnen gaan met single sign on en azure AD.
LibreOffice	LibreOffice is een opensource officepakket
Lora (IoT oplossing Nijmegen)	LoRa is een Long Range, Low Power Internet of Things-verbinding speciaal ontwikkeld om kleine hoeveelheden informatie uit te wisselen tussen objecten en systemen
MySql	MySQL is een opensource-managementsysteem voor relationele databases (RDBMS). SQL is de taal die wordt gebruikt om een database van dit systeem op te bouwen, te bevragen en te onderhouden
Notepad++	Notepad ++ is een gratis broncode-editor

Open Java	Open Java is een opensource-implementatie van Java (programmeertaal en computerplatform)
OpenSSL	OpenSSL is een commandline-programma voor het maken en beheren van certificaten dat veel wordt gebruikt door UNIX, Linux en BSD distributies;
Postgress	PostgreSQL is een open source relational database management systeem
Postman	Postman is een gratis app die het ontwikkelen van API's eenvoudiger, sneller en beter maakt
PuTTY	PuTTY is een vrije telnet- en SSH-client. Het is software waarmee iemand een verbinding kan maken met een andere computer, meestal zijn dit servers met een op UNIX gebaseerd besturingssysteem.
R	R is een statistische onderzooekstool die wordt gebruikt binnen iRvN en ook binnen Nijmegen, met name bij Onderzoek en Statistiek
Signal	Signal is een platformonafhankelijke gecodeerde berichtenservice om privé- en groepsberichten te versturen. Ook het versturen van spraakberichten, afbeeldingen, video's, en andere bestanden is mogelijk. Daarnaast kunnen gebruikers met elkaar (video)bellen. Het opensource encryptie-protocol van Signal, genaamd Signal Protocol[7], wordt gebruikt door meerdere populaire apps zoals WhatsApp om hun communicatie sterk te beveiligen
TatukGis Viewer	GIS-viewertoepassing voor algemene doeleinden die kan worden gebruikt om geavanceerde kaartprojecten te maken op basis van bestaande gegevens.
VrijBRP	Applicatie burgerzaken
Whatsapp	WhatsApp is een gratis app waarmee berichten, bestanden, foto's en video's verstuurd kunnen worden
WildFly (webserver software)	WildFly is een flexibele, lichtgewicht applicatie-runtime waarmee applicaties gebouwd kunnen wordenen
XMLNotepad	gratis ontwikkel- en IT-software gemaakt door Microsoft. Met de software kunnen gebruikers hun XML-documenten doorbladeren en bewerken via een eenvoudige gebruikersinterface
Bij de Infrastructuur/Netwerk	
ActiveMQ (onderdeel van ESB omgeving)	Apache ActiveMQ is een open source message broker
Docker	Docker is een computerprogramma om het bestandssysteem van de computer te virtualiseren. Docker wordt gebruikt om softwarepakketten uit te voeren die *containers* worden genoemd.
Git (versie beheer systeem, zowel op Linux als Windows beschikbaar)	Git is een vrij gedistribueerd versiebeheersysteem. Het wordt ook wel een softwarebroncode-managementproject genoemd.
Kali Linux	Linux besturingssysteem dat wordt gebruikt bij penetratietesten
Logstash, Elastic en Kibana (wordt onder Nagios Logserver gebruikt. De tools zijn opensource, Nagios Logserver is een commercieel sausje daar overheen)	
Nagios Core	Nagios is een opensourcecomputersysteem en netwerksurveillance-applicatie. Het houdt servers en services in de gaten die men specificeert en stuurt berichten als er dingen stuk gaan en wanneer services of servers die stuk waren weer beter gaan functioneren.
Nagios Log server – gebaseerd op de ELK stack. Dit zijn Elasticsearch, Logstash en Kibana	Verzamelen en analyseren van logdate uit IT-systemen
Nagios XI	Betaalde/ondersteunende Nagios variant, draait op Nagios Core
OpenVAS (security scanner)	OpenVAS is een raamwerk van computerprogramma's die gebruikt worden om de beveiliging van computers en computernetwerken na te gaan.
Redhat Enterprise server	
RHEL	Red Hat Enterprise Linux is een Linuxdistributie voor professioneel gebruik Er zijn verschillende linux varianten. Linux is een besturingssysteem
Shibboleth	Systeem voor het eenmalig aanmelden op computernetwerken
Ubuntu	Ubuntu is een Linuxdistributie zoals Red Had, alleen dan van een andere leverancier.
Vsftp (FTP server – ftp.irvn.nl)	vsftpd, is een FTP-server voor Unix-achtige systemen, zoals Linux
W3AF (security scanner voor websites)	w3af is een open source beveiligingsscanner voor webapplicaties. Het project biedt een kwetsbaarheidsscanner en exploitatietool voor webapplicaties. Het biedt informatie over beveiligingsproblemen
Wireshark (netwerk tracer en analyzer)	Het computerprogramma Wireshark is een 'packet sniffer' en 'protocol analyzer', een programma dat gebruikt wordt om gegevens op een computernetwerk op te vangen en te analyseren.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

© WerkBedrijf Rijk van Nijmegen, 03-2023.

Redactie: Norieke Luttikhold. Opmaak: Zingrafischontwerp.nl. Fotografie: de verBeelding.

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

Begroting 2024 – 2027
en bijstelling 2023

MGR Regio Rijk van Nijmegen, 31 maart 2023

Inhoud

Voorwoord **3**
Samenvatting **4**
Inleiding **10**

Deel 1 Wat willen we bereiken? **11**

1 MGR algemeen **12**
2 WerkBedrijf **13**
2.1 Mensen aan het werk – onderdeel Werk 14
2.2 Werken via de sociale werkvoorziening – onderdeel SW 24

3 ICT Rijk van Nijmegen **27**
3.1 Wat willen we bereiken? 27
3.2 Wat gaan we hiervoor doen? 28

Deel 2 Wat gaat het kosten? **32**

4 Baten en lasten MGR **33**
4.1 MGR totaal 33
4.2 Bestuursondersteuning 35

5 Baten en lasten WerkBedrijf **36**
5.1 Totalen 36
5.2 Onderdeel WERK 38
5.3 Onderdeel SW 46
5.4 Onderdeel Vastgoed 51

6 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen **53**
6.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering 56
6.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatiebeheer 58

Deel 3 paragrafen **59**

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ..60
8 Financiering 64
9 Bedrijfsvoering 66
10 Onderhoud kapitaalgoederen 69
11 Verbonden partijen 70
12 Openbaarheidsparagraaf Woo 71
13 Besluit Algemeen Bestuur 72

Bijlagen **73**
Bijlage 1 Uitgangspunten begroting 74
Bijlage 2 Bijdrage per gemeente 2023-2027 ...75
Bijlage 3 Bijdrage per gemeente 77
Bijlage 4 Bijdrage per gemeente details (iRvN) 83
Bijlage 5 Bekostigingssystematiek SW 86
Bijlage 6 Staat van personele lasten 87
Bijlage 7 Staat van voorzieningen 89
Bijlage 8 Overheadnorm 90
Bijlage 9 Staat van investeringen 91
Bijlage 10 Consolidatieoverzicht MGR 93
Bijlage 11 Risico per gemeente 95
Bijlage 12 Geprognotiseerde Balans 2022-2027 96
Bijlage 13 Incidentele baten en lasten 97

Voorwoord

Voor u ligt de begroting van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Rijk van Nijmegen. Ik ben daar dit jaar als nieuw lid van het Dagelijks Bestuur voor het eerst nauw bij betrokken. Daarom ben ik even in de geschiedenis van de MGR gedoken. De MGR is in 2016 opgericht om in het Rijk van Nijmegen regionale antwoorden te organiseren voor lokale opgaven. Er is toentertijd bewust gekozen voor een modulaire regeling, zodat een lappendeken aan GR'en voorkomen kon worden. Daarnaast is de MGR een platform voor (bestuurlijke) regionale samenwerking en afstemming. Momenteel heeft de MGR twee modules: WerkBedrijf en iRvN. Als de opgaven in de regio daarom vragen én als de gemeenten die wens hebben, kunnen hieraan modules toegevoegd worden.

Bij WerkBedrijf wordt het werkgedeelte van de Participatiewet uitgevoerd. Kandidaten die in een uitkering zitten worden bemiddeld naar werk. Hierbij worden, indien nodig, instrumenten en begeleiding ingezet. Ook wordt regie gevoerd op de arbeidsmatige dagbesteding; dit is een onderdeel van de WMO. WerkBedrijf heeft zo'n 1340 mensen in dienst die werkzaam zijn via de Wet sociale werkvoorziening. We hebben in de regio gekozen om deze zaken regionaal op te pakken. Dit doen we omdat de arbeidsmarkt in de basis een regionaal systeem is. Daarnaast reduceren we op deze manier kosten en kwetsbaarheid en vergroten we de kwaliteit van dienstverlening. We kunnen op deze manier richting regionaal actieve werkgevers een uniform aanbod bieden en zijn een strategische speler in de triple helix.

iRvN is verantwoordelijk voor de technische ICT-infrastructuur van de zeven gemeenten en WerkBedrijf en de ODRN. Daarnaast doen ze een deel van het applicatiebeheer voor verschillende gemeenten. Op die manier is iRvN een belangrijke facilitator voor de beleidsvorming en dienstverlening van de zeven regio-gemeenten. We leven in een digitale transformatie en het belang van een goede ICT-voorziening blijft toenemen. Hierbij zijn cybersecurity en innovatie iedere dag van een groter belang. We moeten als overheid stevig aan de bak om de ontwikkelingen bij te houden.

In de voorliggende begroting doen we uit de doeken wat WerkBedrijf en iRvN willen bereiken, welke activiteiten ze daarvoor ontplooien en welke kosten hieraan verbonden zijn.

Ria Barber
Lid dagelijks bestuur MGR Rijk van Nijmegen

Samenvatting

WerkBedrijf

Wat willen we bereiken?

We zien dat ons werk de afgelopen jaren veranderd is. Bij de oprichting van WerkBedrijf hadden we te maken met een slechte arbeidsmarkt en veel (bemiddelbare) kandidaten in dienstverlening. Ondanks dat er weinig vacatures waren, realiseerden we een hoge uitstroom naar werk. Omdat de WSW en de Wajong pas heel recent gesloten waren zaten in ons kandidatenbestand relatief weinig mensen met een arbeidsbeperking. De afgelopen zeven jaar is dat beeld ingrijpend veranderd. De arbeidsmarkt is erg krap (en dus goed voor werkzoekenden), en we hebben bij WerkBedrijf relatief weinig bemiddelbare kandidaten in dienstverlening. Absoluut gezien daalt het aantal kandidaten dat uit de uitkering stroomt door werk. Het aandeel kandidaten met een arbeidsbeperking is de afgelopen jaren gegroeid. Voor hen zetten we langjarige dienstverlening en begeleiding in. Hier zetten we steeds meer capaciteit op in. Omdat instroom in de WSW (sociale werkvoorziening) niet meer mogelijk is, neemt de groep SW-medewerkers de komende jaren verder af.

Dit is de context van ons werk. Binnen deze context zetten we ons in voor een inclusieve arbeidsmarkt in het Rijk van Nijmegen. We zetten ons in om 1. Instroom in de uitkering te voorkomen 2. Uitstroom uit de uitkering te bewerkstelligen en 3. Afhankelijkheid van publieke middelen te minimaliseren. Voor wat betreft het eerste taakgebied richten we ons vooral op jongeren, scholieren en niet-uitkeringsgerechtigden. Bij het tweede taakgebied richten we ons op kandidaten (zonder arbeidsbeperking) die we duurzaam naar betaald werk kunnen bemiddelen. Bij het derde taakgebied zetten we ons vooral in voor kandidaten met een arbeidsbeperking die met loonkostensubsidie en begeleiding aan de slag gaan. Bij hen bekijken we of en hoe we de loonwaarde kunnen maximaliseren.

Wat gaan we doen?

We verrichten veel verschillende inspanningen om onze doelen te halen. Zo richten we ons op kansberoepen. We bieden onze kandidaten arrangementen van een combinatie van werk en leren om hen op te leiden voor bijvoorbeeld de techniek of de zorg. Daarnaast werken we samen met onderwijsinstellingen om jongeren soepel te begeleiden van school naar werk. Kandidaten waarvoor betaald werk nog niet haalbaar is plaatsen we in een arrangement in de arbeidsmatige dagbesteding. In de sociale werkvoorziening zetten we in op duurzame inzetbaarheid en werkplezier. We richten ons in de SW op het behalen van een goede omzet met passende tarieven en toegevoegde waarde.

Wat gaat het kosten?

Op het onderdeel Werk verwachten we in 2024 zo'n 34 miljoen euro uit te geven. In dit onderdeel voeren we het werkgedeelte van de participatiewet en de arbeidsmatige dagbesteding (WMO) uit. We geven dit geld onder andere uit aan de loonkostensubsidies, de arrangementen arbeidsmatige dagbesteding, personeelskosten, inzet van voorzieningen en overhead. Een belangrijk budget voor onderdeel Werk is het participatiebudget. Gemeenten hevelen dat budget tot heden over naar WerkBedrijf. Dit budget is vanaf 1 januari 2023 niet meer te herkennen in het Gemeentefonds. Daarom maken we momenteel nieuwe budgetafspraken met de deelnemende gemeenten. De loonkostensubsidies vormen onderdeel van het BUIG-budget. We verwachten dat de stijging op gerealiseerde loonkostensubsidies doorzet. Gemeenten ontvangen van Rijkswege de budgetten loonkostensubsidies op basis van de realisatie in het voorgaande jaar.

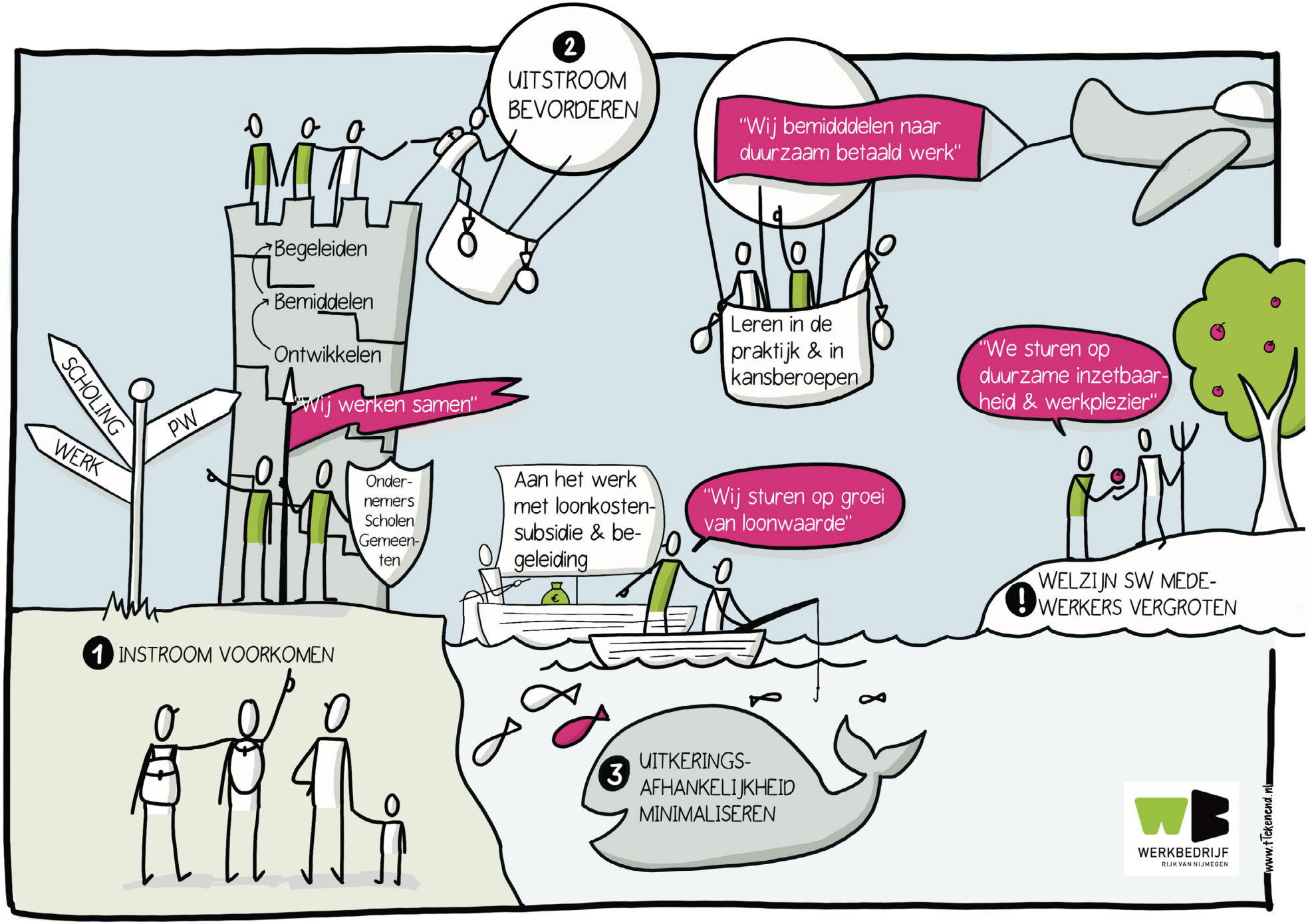
In het onderdeel SW voeren we de sociale werkvoorziening uit. De verwachte uitgaven hier zijn zo'n 47 miljoen euro. Dit zit voor een groot gedeelte vast in de salariskosten van onze SW-medewerkers. Door de stijging van het minimumloon met 10% zijn deze kosten het afgelopen jaar wat extra gestegen. Gemeenten worden

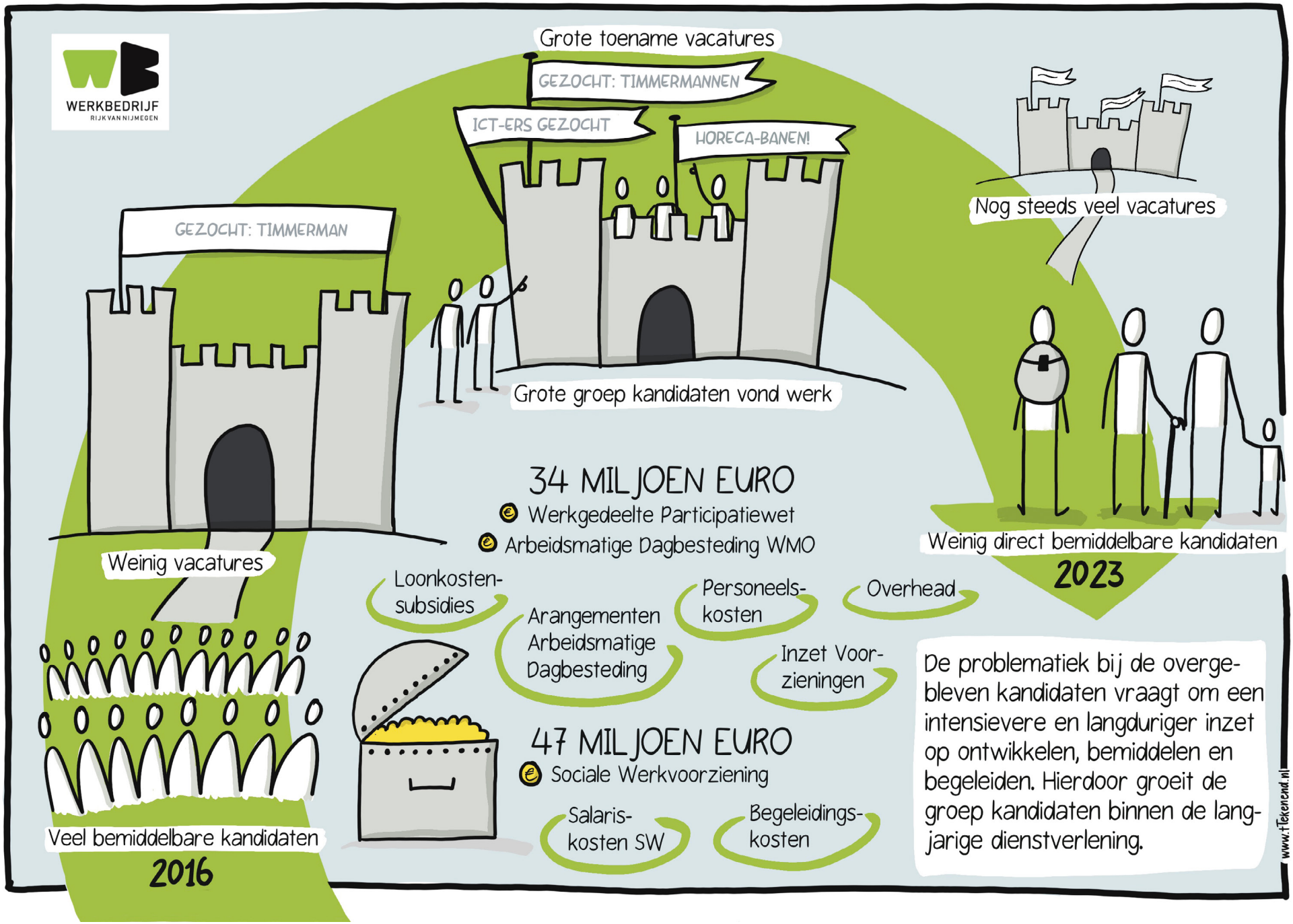
voor deze gestegen kosten gecompenseerd door een toegenomen bijdrage voor de SW vanuit de Rijksoverheid. We zien dat het ziekteverzuim in de SW geen invloed heeft op de omzetten die we kunnen realiseren. Dit heeft te maken met realistisch ramen, efficiënt werken en concurrerende tarifering.

Tevredenheid over de dienstverlening
Recent is de tevredenheid over de dienstverlening gemeten onder de kandidaten van WerkBedrijf. Circa 1.800 kandidaten hebben input geleverd. Het gemiddelde rapportcijfer is een 7,5. Dit is gelijk aan het gemiddelde in 2021. Een paar elementen springen er uit: de kandidaten zijn het meest positief over de consulent (8,0) en dan met name over de vriendelijkheid en duidelijkheid. Ook de opleidings- en bemiddelingsinterventies (7,4) worden positief beoordeeld. De interventies m.b.t. de diagnose worden het minst positief beoordeeld (6,6). Het gaat dan m.n. over de bepaalde methoden van assessment (capaciteitsmetingen bijvoorbeeld). De aanbevelingen hieromtrent worden opgepakt.

Het klanttevredenheidsonderzoek (gehouden onder de ondernemers waarmee wordt samengewerkt) dateert uit 2021. Uit dit onderzoek bleek dat zij over het algemeen tevreden zijn, met een gemiddeld rapportcijfer van een 8. Ook hier is men met name tevreden over de contactpersoon en de dienstverlening vanuit WerkBedrijf. Inmiddels zijn de aanbevelingen uit dit onderzoek geïmplementeerd: vergroten van kennis over de branche en de ontwikkelingen daarin en bieden van nazorg (na de plaatsing).

In ons professionaliseringsprogramma wordt continue aandacht besteed aan kwaliteitsverbetering, waarbij we een hogere tevredenheid nastreven van kandidaat en ondernemer. We ontwikkelen een (continue) leerprogramma voor onze professionals en verbeteren interventies en voorzieningen op basis van de behoeften van de markt.
Dit jaar treffen we voorbereidingen om in 2024 weer tevredenheidsonderzoeken uit te voeren.

2 UITSTROOM BEVORDEREN
Begeleiden
Bemiddelen
Ontwikkelen
"Wij werken samen"
SCHOLING
PW
WERK
Onder-nemers Scholen Gemeen-ten
"Wij bemidddelen naar duurzaam betaald werk"
Leren in de praktijk & in kansberoepen
"We sturen op duurzame inzetbaar-heid & werkplezier"
Aan het werk met loonkosten-subsidie & be-geleiding
"Wij sturen op groei van loonwaarde"
WELZIJN SW MEDE-WERKERS VERGROTEN
1 INSTROOM VOORKOMEN
3 UITKERINGS-AFHANKELIJKHEID MINIMALISEREN
WERKBEDRIJF RIJK VAN NIJMEGEN
www.tekeenend.nl

WERKBEDRIJF
RIJK VAN NIJMEGEN
Grote toename vacatures
GEZOCHT: TIMMERMANNEN
ICT-ERS GEZOCHT
HORECA-BANEN!
GEZOCHT: TIMMERMAN
Grote groep kandidaten vond werk
Nog steeds veel vacatures
Weinig vacatures
34 MILJOEN EURO
Werkgedeelte Participatiewet
Arbeidsmatige Dagbesteding WMO
Loonkosten-subsidies
Arrangementen Arbeidsmatige Dagbesteding
Personeels-kosten
Overhead
Inzet Voor-zieningen
47 MILJOEN EURO
Sociale Werkvoorziening
Salaris-kosten SW
Begeleidings-kosten
Weinig direct bemiddelbare kandidaten
2023
Veel bemiddelbare kandidaten
2016
De problematiek bij de overgebleven kandidaten vraagt om een intensievere en langduriger inzet op ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden. Hierdoor groeit de groep kandidaten binnen de langjarige dienstverlening.
www.tekenend.nl

IRvN

Wat willen we bereiken?

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. Dat doen we ook voor WBRN en ODRN. En daarnaast verzorgen we voor Gemeente Nijmegen een groot deel van het functioneel beheer, we doen dat op verzoek en in toenemende mate ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

Het accent voor deze ontwerpbegroting 2024, en de bijgestelde begroting 2023, blijft in algemene termen liggen op de doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving. iRvN heeft de opdracht om dat, naast het uitvoeren van de core business, met een innovatie focus te doen en een actieve, projectmatige deelname aan gemeentelijke I&A-projecten te leveren.

Wat gaan we doen?

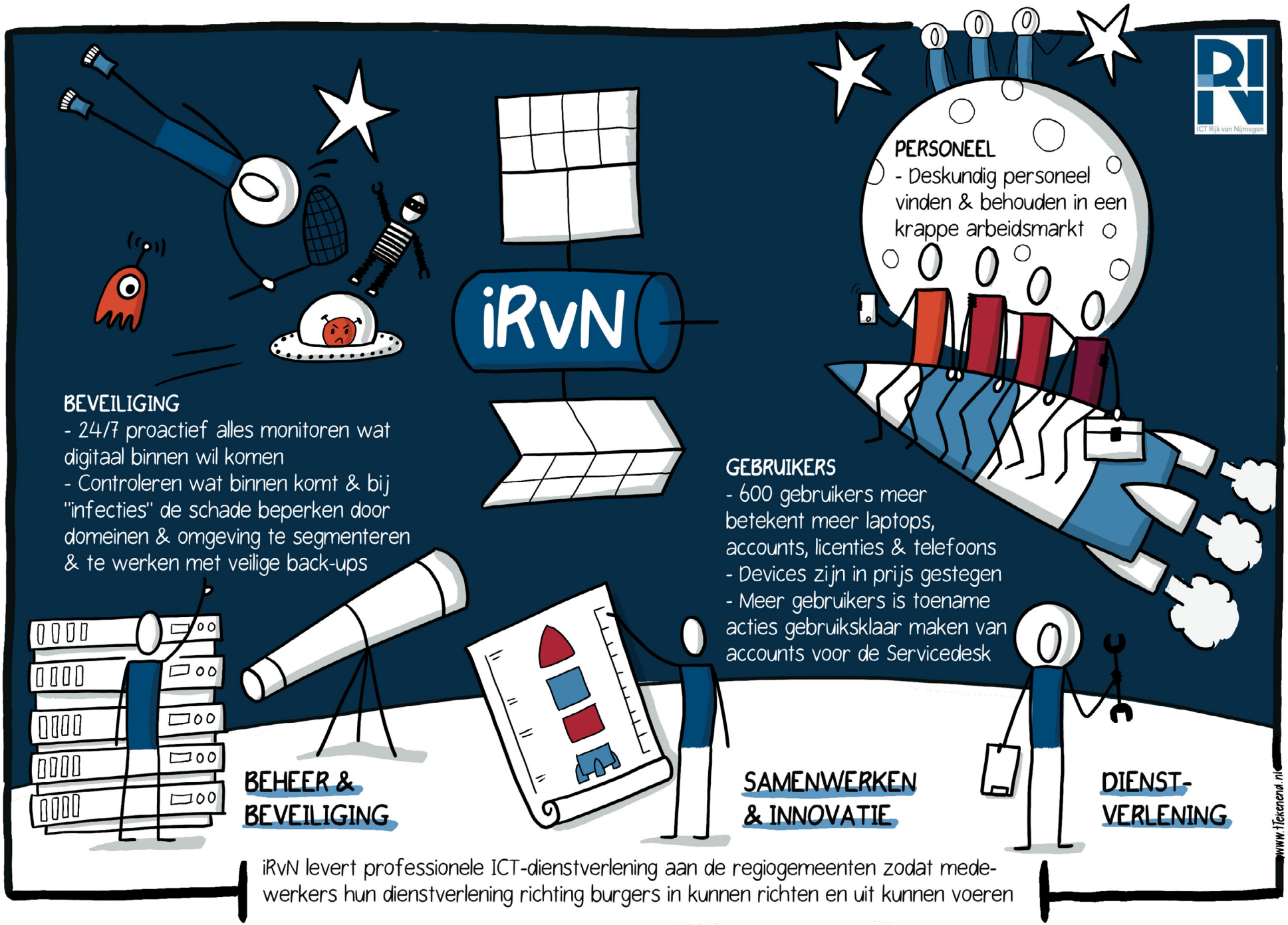
iRvN kent vanaf 2023 drie verantwoordelijkheidsgebieden: Dienstverlening, Beheer & Beveiliging en Samenwerken & Innovatie. Deze drie gebieden werken nauw samen om het eindproduct van iRvN te kunnen leveren: professionele ICT-dienstverlening om gemeenten te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun digitale informatievoorziening.

Wat gaat het kosten?

We zien de volgende onderwerpen die in 2023 en volgende jaren financiële druk op de meerjarenbegroting leggen:

- Personeel, het werven en behouden;
- Stijgende prijzen van ICT-voorzieningen;
- Grotere regionale vraag naar laptops en devices;
- Cyber security en het op peil houden van het beveiligingsniveau.

We werken in deze begroting uit welke financiële impact dit heeft.

iRvN levert professionele ICT-dienstverlening aan de regiogemeenten zodat medewerkers hun dienstverlening richting burgers in kunnen richten en uit kunnen voeren

Inleiding

In de begroting informeren wij u over de inhoudelijke en financiële ambities en ontwikkelingen van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (hierna: MGR) in 2024 tot en met 2027. Deze begroting bevat tevens een wijziging van de begroting 2023.

De MGR kent twee uitvoeringsmodules: WerkBedrijf en ICT Rijk van Nijmegen (hierna: iRvN). De MGR is daarnaast een platform voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de regio. De volgende gemeenten nemen deel aan de MGR: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar[1], Nijmegen en Wijchen.

Eind november 2022 hebben we een kaderbrief verstuurd aan de deelnemende gemeenten. Hierin hebben we de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor deze begroting beschreven. Gemeenten konden hierop een zienswijze indienen. De kaderbrief en ingediende zienswijzen vormen de basis voor deze begroting.

1 De gemeente Mook en Middelaar neemt niet deel aan het onderdeel Sociale Werkvoorziening (hierna: SW). De gemeente West Maas en Waal is geen deelnemer aan de MGR, maar neemt wel de dienstverlening af op het gebied van de SW.

Leeswijzer

In de begroting gaan we in op de MGR algemeen en de platformfunctie. Daarnaast gaan we dieper in op de twee inhoudelijke modules van de MGR: WerkBedrijf en iRvN. We beantwoorden de volgende vragen:

Wat willen we bereiken?

Deze vraag beantwoorden we in deel 1 van de begroting. Het deel bestaat uit hoofdstukken 1, 2 en 3.

Wat gaat het kosten?

Deze vraag beantwoorden we in deel 2. We kijken eerst naar de MGR in totaliteit, in hoofdstuk 4. Vervolgens kijken we in hoofdstuk 5 en 6 naar de twee inhoudelijke modules.

In deel 3 volgen de (verplichte) paragrafen van de begroting. Het gaat hier onder andere om het weerstandsvermogen en risicobeheersing, de financiering en bedrijfsvoering. Dit deel besluiten we met het (voorgenomen) Besluit van ons algemeen bestuur. Hiermee stelt het algemeen bestuur de begroting vast. De planning is dat het bestuur dit in de vergadering van 13 juli 2023 doet. Deel 3 bestaat uit de hoofdstukken 7 tot en met 12.

In de bijlagen 1 tot en met 12 treft u onder andere de uitgangspunten bij de begroting aan, de bijdragen die we vragen aan uw gemeenten, het consolidatieoverzicht van de MGR en de staat van voorzieningen en investeringen.

Deel 1 Wat willen we bereiken?

In hoofdstukken 1, 2 en 3 schetsen we welke ontwikkelingen we zien, wat onze ambities zijn en hoe we deze ambities willen realiseren.

Hoofdstuk 1 gaat in op de MGR in z'n geheel,
hoofdstuk 2 richt zich op WerkBedrijf,
hoofdstuk 3 behandelt iRvN.

1 MGR algemeen

Naast de twee inhoudelijke modules heeft de MGR een regionale platformfunctie voor (bestuurlijke) samenwerking en afstemming. De deelnemende gemeenten kunnen dit platform gebruiken om af te stemmen over regionale opgaven. We zien een aantal relevante ontwikkelingen op dit vlak.

Platformfunctie

Bij de oprichting van de MGR is afgesproken een modulaire gemeenschappelijke regeling in te richten, mét een platformfunctie. Dit had als doel te voorkomen dat er een lappendeken van GR'en en regionale bestuurlijke overleggen zou ontstaan. In eerste instantie is WerkBedrijf als module van de MGR ingericht, daarna kwam ICT Rijk van Nijmegen als tweede module. Wanneer de regionale opgaven daarom vragen én de gemeenten die behoefte hebben, kunnen er desgewenst opnieuw modules toegevoegd worden aan de MGR.

We zien dat in de regio op dit moment een paar keer per jaar regionale college-ontmoetingen worden georganiseerd. Tijdens deze ontmoetingen wordt gesproken over regionale opgaven en regionale samenwerking. Er wordt gewerkt aan een regionale samenwerkingsagenda. Vanuit de MGR volgen we dit proces met interesse. Wanneer gewenst treden we faciliterend of ondersteunend op.

Nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is de nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen van kracht. Voor de implementatie staat een periode van 2 jaar. Een regionale werkgroep bekijkt momenteel wat de nieuwe wet voor impact heeft op de verschillende gemeenschappelijke regelingen. Het ligt voor de hand dat er voorstellen komen voor het wijzingen van de regeling van de MGR. Wat de voorstellen precies gaan behelzen moet gedurende het komende jaar duidelijk worden.
De regionale werkgroep houdt (het bestuur van) de MGR op de hoogte van de ontwikkelingen.

Nieuw informatieprotocol

In het informatieprotocol 2020 hebben we vastgelegd op welke manieren we aan de deelnemende gemeenten rapporteren over onze (financiële en inhoudelijke) voortgang. We omschrijven in dit protocol voor de module WerkBedrijf een aantal kritische prestatie-indicatoren (KPI's).

In 2023 werken we een nieuw informatieprotocol uit, welke met ingang van 2024 van kracht zal zijn. Hierin willen we recht doen aan hetgeen gemeenten gaan vaststellen in het regionaal beleidskader arbeidsmarkt. Daarnaast zien we dat het (bestuurlijk) belang van een goede ICT voorziening groeit. We willen daarom voor de module iRvN een aantal prestatie indicatoren op gaan nemen in het informatieprotocol. In de loop van 2023 komen we hierover met voorstellen.

2 WerkBedrijf

We zien dat de aard van ons werk verandert. Het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking in onze dienstverlening neemt toe. We houden ons in steeds grotere mate bezig met langjarige begeleiding. Dit doen we onder andere door de inzet van loonkostensubsidie en jobcoaching. Kandidaten die tot 2015 onder de doelgroep van de sociale werkvoorziening en Wajong vielen zijn nu aangewezen op de participatiewet. We zien dat er ieder jaar een 'nieuwe lichting' instroomt. Daarnaast maakt de huidige krappe arbeidsmarkt dat de kandidaten die relatief makkelijk te bemiddelen zijn inmiddels grotendeels aan het werk zijn.

WerkBedrijf zet zich in Rijk van Nijmegen in voor een inclusieve arbeidsmarkt. We geloven dat er voor iedereen een (werk)plek moet zijn. We voeren voor de zeven deelnemende gemeenten het werkgedeelte van de Participatiewet uit. We bemiddelen, ontwikkelen en begeleiden werkzoekenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Ook voeren we regie op de arbeidsmatige dagbesteding (WMO). Dit pakken we op in onderdeel Werk. Daarnaast voeren we de Wet sociale werkvoorziening uit. We zijn werkgever van 1340 SW-medewerkers (einde 2022). Dit pakken we op in onderdeel SW.

Het budget voor onderdeel Werk bestaat voor een groot deel uit het klassieke participatiebudget. Gemeenten dragen dit over aan WerkBedrijf en daarvoor wordt het werkgedeelte van de Participatiewet uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2023 is het participatiebudget niet meer te herleiden in de uitkering van het Gemeentefonds. MGR en deelnemende gemeenten maken in de eerste helft van 2023 afspraken over het nieuwe Werkbudget. Het is de bedoeling dat deze afspraken onderdeel worden van het vast te stellen strategische beleidskader arbeidsmarkt, dat gemeenteraden in 2023 gaan vaststellen.

Voor de MGR is het in dit kader van belang om snel duidelijkheid te hebben en te kunnen werken met een meerjarig kader. Dit is nodig voor de continuïteit van de bedrijfsvoering en de borging van de regionale taakuitvoering. Om tijd en ruimte te hebben om de nieuwe budgetafspraken verder uit te werken hanteren we voor de begroting van 2023 en 2024 het laatste te onderscheiden participatiebudget met een indexatie. Vanaf 2025 willen we werken conform de nieuwe afspraken.

Berenschot heeft een tool ontwikkeld die helpt het oorspronkelijke participatiebudget te destilleren uit de uitkering van het gemeentefonds. Dit is op basis van de maatstaven die de Rijksoverheid hanteert per 1 januari 2023: aantal bijstandsgerechtigden, aantal gezinnen in armoede, aantal mensen in het doelgroepregister en aantal verstrekte loonkostensubsidies. De rekentool heeft daaraan nog de uitvoeringskosten toegevoegd. Afhankelijk van de aantallen neemt het budget af of toe: het ademt mee met de omvang van de maatschappelijke opgave. De MGR is er voorstander van om met behulp van deze rekentool het Werkbudget vanaf 2025 te bepalen. Dit draagt bij aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en borging van de regionale taakuitvoering.

Gemeenten willen meer inzicht in onze dienstverlening en meer mogelijkheden tot sturing op strategische dilemma's. Daarom gaan we steeds meer aan de hand van drie taakgebieden rapporteren:
1. instroom in de uitkering voorkomen,
2. uitstroom uit de uitkering bewerkstelligen,
3. afhankelijkheid van publieke middelen te minimaliseren.

Dit biedt inzicht in bestuurlijke dilemma's en politieke keuzen. Later in dit hoofdstuk werken we deze taakgebieden verder uit. Nu volgt voor beide onderdelen (onderdeel Werk én onderdeel SW) welke ontwikkelingen we zien in de markt en in de samenleving. Ook beschrijven we wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

2.1 Mensen aan het werk – onderdeel Werk

We werken hard aan het realiseren van een nog inclusievere arbeidsmarkt. We geloven dat iedereen van waarde is en dat iedereen een (werk)plek verdient. Het hebben van (betaald) werk draagt bij aan de eigenwaarde van mensen en helpt hen aan meer bestaanszekerheid. We realiseren deze werkplekken bij ondernemers. We helpen hen bij hun vraag naar arbeid met onze kandidaten. Als het nodig is zetten we voorzieningen in om een plaatsing te realiseren en zo duurzaam mogelijk te maken. We zien dat het aandeel kandidaten met een arbeidsbeperking in ons bestand blijft groeien. Onder andere vanwege de krappe arbeidsmarkt lukt het steeds beter werkplekken te vinden voor deze kandidaten.

Het realiseren van maatschappelijke meerwaarde staat centraal in alles wat we doen. Samenwerking vinden we hierbij vanzelfsprekend. Vanuit een samenwerkingsgerichte houding zoeken we gemeentes op. Dit doen we vanzelfsprekend op het vlak van inkomen. Daarnaast zoeken we gemeentes ook op het gebied van zorg, schulden, economie en andere relevante beleids- en uitvoeringsterreinen op. We zetten ons de komende jaren in om deze samenwerking verder te optimaliseren. In het project Doe je mee hebben we op dit vlak veel ervaringen opgedaan.

2.1.1 Welke ontwikkelingen zien we?

We zien ons kandidatenbestand de afgelopen jaren veranderen. Kandidaten die bij ons aangemeld worden hebben vaak:

- Problematiek op meerdere leefgebieden, zoals schulden, psychische of fysieke gezondheid en bestaanszekerheid;
- weinig tot geen recente werkervaring en geen startkwalificatie, hierdoor is de afstand tussen werk en kandidaat groot;
- verminderde loonwaarde. Voor een groot deel van de mensen geldt dat zij structurele arbeidsbeperkingen hebben, waarmee ze niet het minimumloon kunnen verdienen.

Tegelijkertijd zien we dat ondernemers, ondanks de zeer krappe arbeidsmarkt, het soms lastig vinden onze kandidaten een werkplek te bieden. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Ondernemers hebben onvoldoende tijd en capaciteit voor het goed inwerken en/of begeleiden van onze kandidaten;
- ondernemers stellen hoge eisen aan de kwalificaties van kandidaten;
- door de economisch onzekere tijden ervaren ondernemers een drempel om contracten aan te bieden aan onze kandidaten.

Sinds 2015 is het niet meer mogelijk om in te stromen in de sociale werkvoorziening. Daarnaast is de Wajong grotendeel dicht gegaan. Dit begint steeds meer invloed te hebben op ons kandidatenbestand. Kandidaten hebben steeds vaker een arbeidsbeperking. Wanneer we hen op een werkplek plaatsen zetten we vaak een loonkostensubsidie in. Dit is een subsidie voor de ondernemer om de verminderde loonwaarde te compenseren. Om de match duurzaam te maken zetten we vaak aanvullende voorzieningen in, bijvoorbeeld jobcoaching.

In juni 2020 hadden we 4103 PW-kandidaten in ons bestand. In juni van 2022 waren dat er nog 3240. Het is steeds vaker nodig dat we kandidaten na een plaatsing op werk begeleiden. In juni 2020 ging dit om 879 kandidaten uit ons bestand (zo'n 21,4%) In juni 2022 ging dit al om 1053 kandidaten (zo'n 32,5%). We zien dat de aard van ons werk steeds meer verschuift naar nazorg en begeleiding; dit is nodig om plaatsingen duurzaam te laten zijn. Begin 2023 zien we dat zo'n 1000 kandidaten in de fase 'bemiddeling' zitten. Dat is iets minder dan 1 op 3. Dit geeft aan dat de groep

kandidaten waarop we resultaten kunnen halen op het gebied van plaatsingen steeds kleiner wordt.

Van het UWV horen we dat bij hen het aandeel kandidaten dat in een arbeidsongeschiktheidsregeling zit ook toeneemt. Deze kandidaten hebben doorgaans vaker te maken met problematiek in hun persoonlijke situatie. Wel moet opgemerkt worden dat het aantal kandidaten in een WW-uitkering behoorlijk gedaald is de afgelopen jaren en het aantal kandidaten in een arbeidsgeschiktheidsregeling slecht licht gestegen is.

Bestaanszekerheid

De economische omstandigheden zijn momenteel bijzonder en onzeker. We hebben sinds een jaar te maken met een oorlog op het Europese continent, met gevolgen voor kosten van onder meer energie en voedingsmiddelen. De inflatie was sinds de jaren 80 niet zo hoog. Het gemiddelde prijspeil is over 2022 met circa 10 procent toegenomen. Onze kandidaten en SW-medewerkers hebben vaak geen riant salaris, en komen snel in de knel met hun maandelijkse kosten. We merken dat dit steeds meer een thema is. De verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 met 10% biedt enige verlichting voor onze doelgroep. Echter, hierdoor zien we ook stijgende kosten op onderdeel SW.

Regionale arbeidsmarkt

De spanning op de regionale arbeidsmarkt is in het laatste kwartaal van 2022 enigszins afgenomen. Echter, de arbeidsmarkt is nog steeds heel krap. Er zijn veel meer vacatures dan werkzoekenden. Dit heeft voor een groot gedeelte te maken met structurele, demografische oorzaken. Het aandeel werknemers van boven de 50 en 60 jaar is relatief groot. Daar tegenover staat een relatief kleinere instroom van jongere werknemers.

We zien in januari 2023 voor het eerst in lange tijd een kleine stijging van het aantal WW-uitkeringen. We moeten afwachten of deze stijging doorzet of dit slechts een seizoeneffect is. De gevolgen van de stijgende prijzen voor de regionale economie zijn onzeker. Door de krapte op de arbeidsmarkt nemen de kosten van personeel toe. Verder hebben ondernemers te maken met bijvoorbeeld stijgende kosten van energie. Het UWV heeft bij ondernemers gepeild in hoeverre zij zich zorgen maken over de stijgende kosten. Het blijkt dat een deel van de ondernemers zich zeker zorgen maakt. In de horeca verwacht zo'n 66% van de ondervraagde ondernemers grote problemen. In de zorg verwacht 33% grote problemen, 50 % verwacht matige problemen.

In deze context van onzekerheid en krapte zetten wij ons in om onze kandidaten duurzaam naar werk te bemiddelen. We hebben nog steeds te maken met een kwalitatieve mismatch. De werkervaring en opleiding van onze kandidaten sluiten niet altijd aan bij wat ondernemers vragen. We zetten ons hard in om de match te vergroten, onder andere door opleiding. En door steeds meer in te zetten op competenties in plaats van opleiding en CV.

Beleid en wetgeving

We zien de komende jaren een aantal ontwikkelingen die ons werk raken. De eerste is het Breed offensief. Het Breed offensief komt vanuit het ministerie van SZW en beoogt om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Daarnaast hebben we te maken met het nieuw op te stellen regionaal beleidskader arbeidsmarkt. Als laatste zijn er verschillende ontwikkelingen op het gebied van de arbeidsmarkt infrastructuur, waaronder de intensivering van de samenwerking tussen WerkBedrijf en UWV, vooralsnog onder de naam 'werkcentrum Rijk van Nijmegen'.

Breed offensief

Met het wetsvoorstel Breed Offensief wijzigen met ingang van 1 juli enkele voor WerkBedrijf relevante onderdelen van de Participatiewet. Met

de wijzigingen wordt beoogd om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Dit brengt met zich mee dat de re-integratieverordening en de daaraan gekoppelde beleidsregels aangepast moeten worden.

De positie van bijstandsgerechtigden en werkgevers wordt versterkt door het opnemen van een expliciete aanvraagmogelijk om ondersteuning op maat. Verder wordt werken door mensen met een beperking aantrekkelijker gemaakt door het invoeren van een nieuwe vrijlatingsregeling (geldt vanaf 1 januari en wordt door de gemeenten uitgevoerd) en wordt de mogelijkheid van een vrij te laten stimuleringspremie uitgebreid. Voor kwetsbare jongeren wordt de vier-weken-zoektermijn losgelaten en kan direct ondersteuning worden geboden bij het vinden van werk.

Daar waar de regels de re-integratie raken, moet WerkBedrijf haar verordening en beleidsregels aanpassen. Het voorstel tot aanpassing wordt in het tweede kwartaal van 2023 voorgelegd aan het bestuur. Dit moment wordt tevens aangegrepen om het instrumentarium te herzien en de daarmee gepaard gaande beleidskeuzes voor te leggen.

Strategisch beleidskader arbeidsmarkt

De gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten stellen eens per vier jaar het strategische regionaal beleidskader arbeidsmarkt vast. In dit kader geven de gemeenten aan wat hun visie op de regionale arbeidsmarkt is en hoe de opgaven die voorliggen aangepakt zouden moeten worden. WerkBedrijf baseert voor een belangrijk deel haar dienstverlening op dit beleidskader. Het beleidskader is belangrijke input voor de dienstverleningsovereenkomst die afgesloten wordt tussen de deelnemende gemeenten en de MGR. Verder heeft het beleidskader invloed op het nieuw te vormen informatieprotocol. In dit protocol spreken de MGR en deelnemende gemeenten met elkaar af welke rapportagemomenten we hanteren en over welke prestatie-indicatoren we verantwoording afleggen.

Verbetering van arbeidsmarktinfrastructuur

Onder de noemer ‘verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur’ is het ministerie van SZW gestart met het verbeteren van de dienstverlening in de arbeidsmarktregio’s aan werkenden, werkzoekenden en werkgevers. Het ministerie verwacht dat dit een langjarig (besluitvormings) proces vereist. Daarom heeft het ministerie besloten de regionale mobiliteitsteams tijdelijk in stand te houden; in ieder geval tot 1 januari 2025.

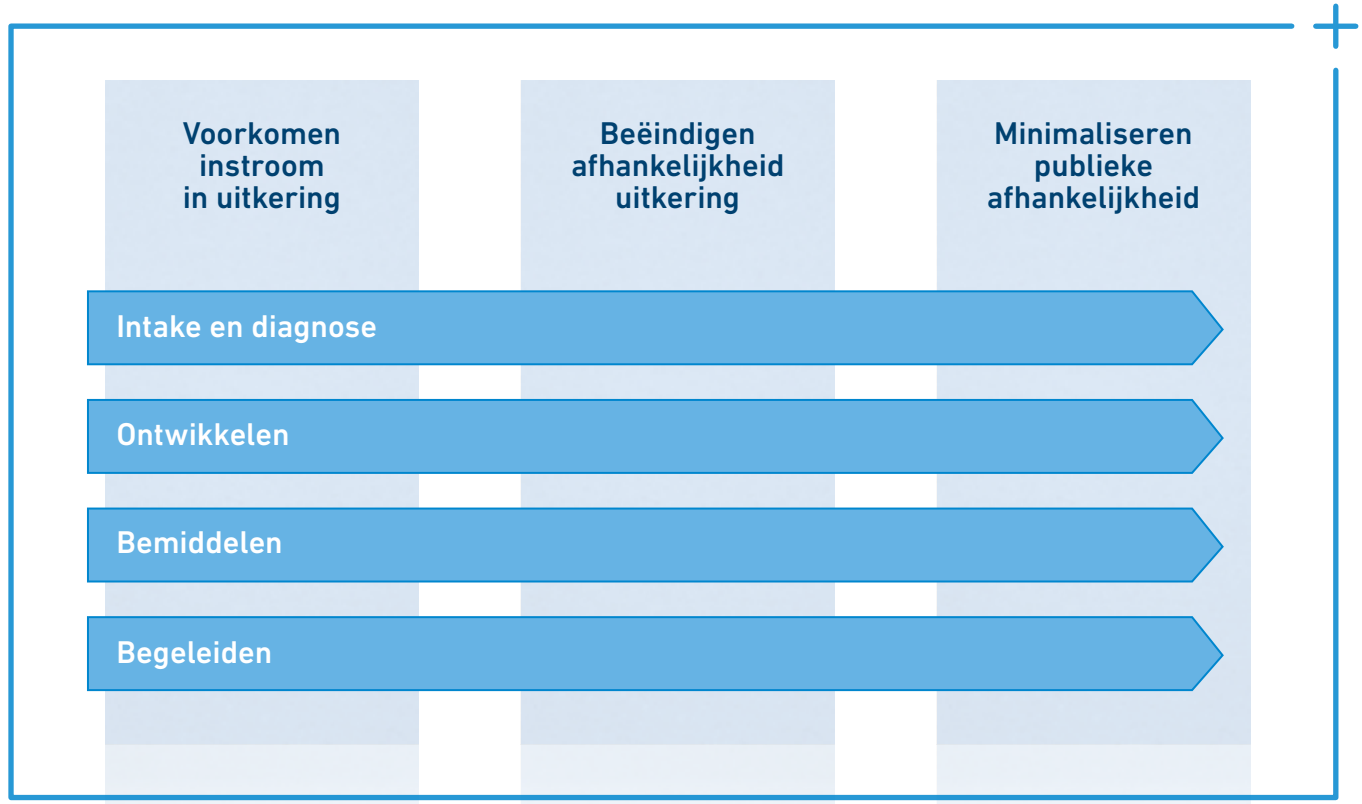
Die mobiliteitsteams hebben namelijk raakvlakken met de beoogde arbeidsmarktinfrastructuur. In het mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen werken sociale partners, UWV, SBB en WerkBedrijf samen om werkenden en werkzoekenden die gebaat zijn bij extra ondersteuning, aanvullende dienstverlening te bieden om hen snel en gericht te ondersteunen naar (duurzaam) werk. Daarnaast versterken WerkBedrijf en UWV de samenwerking rondom werkgeversdienstverlening. Dit doen zij vooralsnog onder de naam ‘werkcentrum Rijk van Nijmegen’. De definitieve naam hangt af van de naamgeving voor de brede en ontschotte dienstverlening die het ministerie gaat voorschrijven.

2.1.2 Wat willen we bereiken?

Als WerkBedrijf zetten we ons in voor een inclusieve arbeidsmarkt. We richten ons voor de deelnemende gemeenten op de volgende drie taakgebieden:

1. Voorkomen van instroom in de uitkering;
2. Beëindigen van afhankelijkheid van een uitkering;
3. Minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Figuur rechts ▶
Geeft weer op welke drie taakgebieden WerkBedrijf zich richt voor de zeven deelnemende gemeenten. Intake en diagnose, ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden zijn op hoofdlijnen de operationele inspanningen die WerkBedrijf verricht om invulling aan de taakgebieden te geven.

Voorkomen van publieke afhankelijkheid
Voorkomen is beter dan genezen. Als het mogelijk is voorkomen we instroom in de uitkering van onze inwoners. We richten ons hierbij vooral op jongeren en op samenwerking met scholen. Zo zijn we bijvoorbeeld actief in Werklab. Daarnaast scharen we onze dienstverlening aan niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) hieronder. Ook werken

we samen in het regionale Leerwerkloket. In 2022 hebben we in 623 trajecten voorkomen dat een kandidaat in de uitkering gestroomd is.

Beëindigen van publieke afhankelijkheid

Als een inwoner dan toch in de uitkering belandt, wordt deze door de gemeente als kandidaat bij ons aangemeld. Onze inzet is dan altijd om deze kandidaat spoedig en duurzaam te plaatsten op een werkplek die bij deze persoon past, zo regulier mogelijk. Als het een fulltime (>28 uur) dienstverband betreft, is dit meestal voldoende om uit de uitkering te stromen. In 2022 zijn er 912 kandidaten vanwege werk uit de uitkering gestroomd. Onze doelstelling is jaarlijks 1.100. We noemen dit het dynamische deel van ons kandidatenbestand.

Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Het komt voor dat kandidaten vanwege een arbeidsbeperking niet in staat zijn zelfstandig het minimumloon te verdienen. Zij kunnen dan met een loonkostensubsidie op een werkplek geplaatst worden. Daarnaast wordt vaak nog extra begeleiding, zoals jobcoaching, ingezet om de plaatsing duurzaam te maken. Deze kandidaten blijven na plaatsing bij ons in de dienstverlening. We noemen dit daarom het statische deel van ons kandidatenbestand. Deze groep blijft via de loonkostensubsidie gedeeltelijk afhankelijk van publieke middelen. Onze inzet is gericht op duurzaamheid van plaatsing en maximaliseren van de loonwaarde. Als de loonwaarde groeit is minder loonkostensubsidie nodig, en vermindert de publieke afhankelijkheid. We zien dat dit gedeelte van het bestand groeit. Zo hadden we in juni 2020 879 kandidaten in begeleiding. In juni van 2022 waren dit er al 1055.
In 2.1.3 beschrijven we per taakgebied welke inspanningen en acties we inzetten.

Daarnaast hebben we zoals ieder jaar een aantal kwantitatieve doelstellingen die we nastreven. Deze zijn (o.a.) benoemd in het informatieprotocol 2020. De tabel geeft hier meer inzicht in.

	Doelstelling
Aantal mensen volledig uit de bijstand*	1.100
Plaatsingen op werk, waarvan:	2.200
Aantal mensen vanuit bijstand	1.820
Aantal parttime (<28 uur) plaatsingen	830
Jongeren	480
Mensen met arbeidsbeperking aan het werk (geweest)	1000 (einde 2023), 1200 (einde 2024)
Mensen actief (geweest) in Op Weg Naar Werk	475

** Het getal 1.100 baseren we op cijfers die gemeenten ons aanleveren. De overige cijfers baseren we op onze eigen administratie.*

We werken met accenten en focusgroepen in onze dienstverlening. Hieronder lichten we een aantal hiervan kort toe.

We hebben de ambitie om einde 2024 1200 **mensen met een arbeidsbeperking** aan het te hebben (gehad). We vinden dit een realistische ambitie omdat deze doelgroep groeit door het sluiten van de WSW en de Wajong.

Statushouders naar werk bemiddelen. Onze consulenten bemiddelen statushouders naar werk. Dit in samenwerking met collega's en partners buiten WerkBedrijf. Specifieke aandacht en kennis over de achtergrond en context van de statushouders werpt zijn vruchten af. In 2022 hebben we 163 statushouders naar werk bemiddeld.

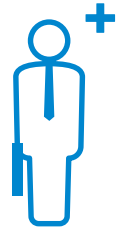
55-plussers bemiddelen naar werk. Dit is één van de focusgroepen uit het regionaal beleidskader. We melden op onze rapportagemomenten het aantal 55-plussers dat we op werk hebben geplaatst (in 2022 waren dat er 125).

Voorkomen dat jongeren afhankelijk worden van een uitkering. We ondersteunen jongeren in hun wettelijke zoekperiode (de vier weken voordat zij een uitkering kunnen ontvangen). Dit is een periode waarin zij moeten proberen terug te gaan naar school of werk te vinden. Afgelopen jaar plaatsten we in totaal 317 jongeren op betaald werk waardoor zij niet meer (of in ieder geval minder) afhankelijk zijn van een uitkering. Daarnaast startten 71 jongeren met een opleiding, waardoor hun bijstand eindigde, of zij niet in zijn gestroomd.

Werken met behoud van uitkering. Kandidaten zijn vaak niet direct klaar voor de arbeidsmarkt. Mensen hebben tijd nodig om aan hun vaardigheden te werken. Ook spelen motivatie en leren een voorname rol bij het ontwikkelen van kandidaten tot werknemers. WerkBedrijf zet verschillende trajecten in om mensen te ondersteunen en zich voor te bereiden op betaald werk. Kenmerkend aan de trajecten is dat het om combinaties gaat van werken, ontwikkelen en scholen.

Ondernemers binden en stimuleren. Eind 2022 werkten we met 1028 bedrijven samen. We blijven investeren in het onderhouden van bestaande relaties en in het aangaan van relaties met nieuwe ondernemers. We nemen actief deel aan het Inclusief Ondernemers Netwerk (hierna: ION). Dit is een netwerk van en voor inclusieve ondernemers in de regio Rijk van Nijmegen.

2.1.3 Wat gaan we doen?

Voorkomen van instroom in uitkering

Afgelopen jaren heeft WerkBedrijf ook steeds meer een preventieve rol gekregen. Dat betekent dat we in veel gevallen al voordat iemand feitelijk valt onder de doelgroep van de Participatiewet betrokken zijn en in actie komen. Onze inzet op preventie zal de komende jaren verder worden uitgebreid. Voorkomen is tenslotte beter dan genezen. We maken steeds meer inzichtelijk welk maatschappelijk effect we op dit taakgebied realiseren. Door onze dienstverlening hebben we in 2022 bijvoorbeeld 623 keer voorkomen dat een inwoner ingestroomd is in de uitkering. Dit resultaat boeken we vooral bij jongeren en bij niet uitkeringsgerechtigden. Voor 2023 en verder richten we ons onder andere op de volgende zaken:

Jongeren

Een soepele overstap vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt is, óók in tijden van krapte op de arbeidsmarkt, niet voor alle jongeren weggelegd. Vaak wordt dat al tijdens de periode in het onderwijs duidelijk. ROC Nijmegen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN), de Radboud Universiteit, UWV en WerkBedrijf werken daarom samen in **Werklab**. Vanuit het onderwijs worden jongeren die dat nodig hebben tijdig onder de aandacht gebracht van UWV en/of WerkBedrijf, zodat er tijdens de schoolperiode al passende dienstverlening kan worden ingezet.
WerkBedrijf participeert tevens in het **Loopbaanteam**. Dit is een samenwerkingsverband van ROC Nijmegen, het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt en het Leerwerkloket, ingezet vanuit de regionale aanpak Jongeren naar School of Werk (JNSOW). Daarnaast is WerkBedrijf actief in diverse schooloverleggen.

Mobiliteitsteam Rijk van Nijmegen

Inwoners van het Rijk van Nijmegen die werkloos dreigen te raken kunnen een beroep doen op het Mobiliteitsteam. WerkBedrijf participeert in het Mobiliteitsteam en stelt een groot deel van haar voorzieningen beschikbaar voor de doelgroep van het Mobiliteitsteam.

Niet Uitkeringsgerechtigden (NUG)

Niet uitkeringsgerechtigden (NUGers) zijn – naast jongeren – een doelgroep waarop op het gebied van preventie veel resultaat te boeken is. Indien nodig verlenen wij dienstverlening aan NUGers, en helpen hen hiermee duurzaam aan het werk. Zij ontvangen nog geen uitkering van de gemeente, maar hebben die in de toekomst wellicht wel nodig. Door hen voordat dit aan de orde komt al duurzaam naar werk te bemiddelen, versterken we hun maatschappelijke positie en bieden we op die manier meerwaarde.

Samenwerking

We nemen deel aan de regionale tafel arbeidsmarkt en zijn betrokken bij de Human Capital Agenda van de Groene Metropoolregio. In deze regionale samenwerkingsverbanden kijken we in tripel helix verband hoe stappen te zetten naar een nog inclusievere arbeidsmarkt, waarin we zo veel mogelijk willen voorkomen dat mensen in een uitkering belanden. Het aantrekken en behouden van passende arbeid voor onze doelgroep heeft hierbij de aandacht. Ook kijken we naar instrumenten als functiecreatie, job carving en open hiring.

Beëindigen publieke afhankelijkheid

Wanneer we een kandidaat plaatsen op fulltime werk betekent dit bijna altijd dat die niet meer afhankelijk is van een bijstandsuitkering. Wanneer dit tot de mogelijkheden van een kandidaat behoort is dit altijd onze doelstelling. Volledig onafhankelijk zijn van publieke middelen en dienstverlening is goed voor iemands eigenwaarde en zelfredzaamheid. Daarnaast vermindert het de uitkeringslast die bij gemeente ligt en is het dus goed voor de overheidsfinanciën. We beschrijven een aantal accenten en activiteiten waar we ons op richten de komende jaren.

Kandidaat op koers

We blijven onze dienstverlening aanpassen op de vraag van werkgevers en ondersteuningsbehoefte van kandidaten. De kandidaten die we begeleiden hebben een aantal tussenstappen nodig om de competenties, werknemers- en vakvaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn voor betaald werk. Om kandidaten hierin beter te ondersteunen gaan we komende jaren starten met een oriëntatiefase en activeringstrajecten. Beiden zijn praktijkgericht. In de oriëntatiefase bieden we de kandidaat verschillende mogelijkheden waarmee hij een beter, realistischer beeld krijgt van verschillende functies, branches of werkzaamheden. In het activeringstraject gaan kandidaten in een praktijk(simulatie)setting aan de slag met werkzaamheden die aansluiten bij de gekozen branche/richting.

Zij volgen gedurende dit traject ook trainingen die gericht zijn op het vinden en behouden van werk. Op deze wijze activeren en ontwikkelen we de kandidaat en ontdekken we in de praktijk het arbeidspotentieel, ontwikkelpunten en ondersteuningsbehoefte. Dit draagt bij aan het maken van de juiste match.

Programma professionalisering dienstverlening

De komende jaren willen we onze dienstverlening nog verder professionaliseren. Hiervoor richten we een programma in. Dit programma heeft als doel de tevredenheid over en effectiviteit van onze dienstverlening verder te vergroten. We maken dit meetbaar door zowel kandidaten als ondernemers te bevragen over de kwaliteit van onze dienstverlening. Uiteindelijk doel is zo dicht mogelijk bij een inclusieve arbeidsmarkt te komen. Hierbij hebben we scherp in beeld dat de aard van onze dienstverlening de afgelopen jaren aan het veranderen is. We hebben steeds meer te maken met langjarige dienstverlening t.b.v. kandidaten met een arbeidsbeperking.

Aantrekken en behouden passende arbeid in de regio

We willen samen met gemeenten optrekken om passende arbeid voor onze kandidaten in onze regio te behouden en aan te trekken. We zien dat licht industrieel werk in een productieomgeving voor een deel van onze doelgroep erg passend is. Samen met de afdelingen economische zaken van de deelnemende gemeenten gaan we verkennen welke inspanningen we op dit vlak kunnen doen.

Jobcarving en open hiring worden steeds belangrijker. Door middel van deze instrumenten zoeken we werk bij de kandidaat en niet een kandidaat bij een vacature. Kandidaten worden ingezet t.b.v. nuttige activiteiten die bijdragen aan een onderneming. Het vraagt wel een andere manier van kijken naar de werkzaamheden en activiteiten binnen een organisatie. We bieden ondernemers handvatten om hiermee aan de slag te gaan.

Bijdrage aan arbeidsmarktinfrastructuur

We dragen bij aan de verbetering van de arbeidsmarktinfrastructuur. Onder andere in samenwerking met het UWV. Het doel hiervan is inwoners van onze regio, ongeacht hun uitkeringssituatie, te helpen bij het vinden en behouden van duurzaam werk. We vinden dit van grote waarde en zetten de komende jaren stevig in op deze ontwikkeling.

Arbeidsmarktkansen zien en pakken

Als WerkBedrijf richten we ons op kansberoepen. In de huidige arbeidsmarkt zijn veel sectoren kansrijk. We zien echter dat voor ons kandidatenbestand een aantal sectoren eruit springen. Dan kan gedacht worden aan de techniek, de groenvoorziening, de zorg of de horeca. In deze sectoren zetten we in op leerwerktrajecten, waarbij kandidaten gelijk aan de slag gaan en ook een opleiding volgen. We werken hierin samen met onder andere het UWV en regionale onderwijsinstellingen. Voorbeelden van trajecten zijn: Talent in de Energie, Talent in het Groen, leerwerktrajecten in de zorg en barista-trainingen. Juist door de combinatie van leren en werken verhogen we de duurzaamheid van de plaatsing. Kandidaten beginnen een traject vaak op basis van competenties en motivatie. Gedurende het traject halen ze een opleiding en bouwen ze mooie werkervaring voor hun cv op.

Doe je mee

In het project *Doe je mee* spreken we (samen met gemeente) mensen die al lang van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn en niet in dienstverlening zijn bij WerkBedrijf. Doel is om in persoonlijk contact te komen en de behoeften van deze mensen te achterhalen op het gebied van werk, participatie, activering, financiële situatie en gezondheid. En de mensen te ondersteunen om deze behoeften te realiseren. Daarnaast krijgen we meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk.

Inmiddels is van ongeveer 1.300 mensen het traject afgerond. Hieruit blijkt dat maar een kleine groep (8%) rechtstreeks naar WerkBedrijf doorgeleid kan worden voor een traject naar werk of Op weg naar werk (WMO). De groep die kan participeren (bijvoorbeeld in vrijwilligerswerk) is 15%. Zij worden aangemeld bij een participatiecoach van de gemeente. Een grotere groep kan nog geen stappen zetten vanwege een zorgtraject dat loopt (31%) of vanwege het feit dat eerst zorg nog georganiseerd moet worden (8%). De overige mensen zijn teruggemeld naar de gemeenten om andere reden (bijvoorbeeld omdat zij afzien van deelname aan dit project, geen uitkering meer hebben, participatie niet haalbaar is of er kortdurende problematiek speelt waardoor het niet mogelijk is om stappen te zetten).

Minimaliseren van publieke afhankelijkheid

Een steeds groter deel van onze dienstverlening richt zich vooral op het minimaliseren van de publieke afhankelijkheid van kandidaten. We plaatsen kandidaten op werk, maar zij zijn nog steeds afhankelijk van publieke middelen (met name loonkostensubsidie) en dienstverlening. Wij zetten ons in om de match duurzaam te maken, en helpen de kandidaat diens loonwaarde te ontwikkelen. Het doel is om de loonwaarde te maximaliseren, waardoor de publieke afhankelijkheid zo klein mogelijk is. Dat komt omdat hoe hoger de loonwaarde, hoe langer de inzet van loonkostensubsidie is.

We beschrijven onderstaand een aantal acties en instrumenten die we inzetten t.b.v. het minimaliseren van publieke afhankelijkheid.

Loonkostensubsidie

Wanneer een kandidaat niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen, kan deze geplaatst worden met een loonkostensubsidie. Dit is een subsidie aan de werkgever om te compenseren voor de verminderde loonwaarde. Door middel van een loonwaardemeting op werkplek wordt bepaald wat de productiviteit van een kandidaat is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden geconstateerd dat een kandidaat zelfstandig 70% van het minimumloon kan verdienen. In dat geval komt er een loonkostensubsidie beschikbaar voor de werkgever van 30% van het minimumloon. De budgetten voor de loonkostensubsidies worden uitgekeerd met de BUIG-uitkering. Sinds 1 januari 2022 worden de budgetten beschikbaar gesteld op basis van realisatie in het voorgaande jaar.

We zien dat de realisatie van loonkostensubsidies de afgelopen jaren flink is toegenomen. Dit is goed nieuws; het betekent dat we er in slagen mensen met een arbeidsbeperking naar werk te bemiddelen. Sinds de introductie van de loonkostensubsidie in 2015 toen we 43.000 euro realiseerden zijn we in flinke stappen (1,6 miljoen in 2018, 3 miljoen in 2020) naar een realisatie van 4,8 miljoen in 2022 gegaan. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren door blijft zetten. Dit komt onder andere omdat de voormalige WSW en Wajong doelgroepen sinds 2015 zijn aangewezen op de participatiewet en loonkostensubsidie.

Jobcoaching

Nadat we een kandidaat geplaatst hebben is het soms nodig dat we jobcoaching inzetten. Een jobcoach helpt de kandidaat en de ondernemer om een match duurzaam en succesvol te maken. Naar gelang behoefte komt de jobcoach langs op de werkplek en gaat op een pragmatische manier in gesprek over de juiste invulling van de arbeidsplek. Een jobcoach richt zich op ontwikkeling van de kandidaat op de werkplek. Als het mogelijk is wordt gekeken hoe de zelfstandigheid en (indien van toepassing) loonwaarde van de kandidaat kunnen toenemen.

Cao Aan de slag

Via cao Aan de slag kunnen we kandidaten met een indicatie beschut werk of een indicatie banenafspraak een detacheringsbaan bij de MGR

aanbieden. Als MGR nemen we kandidaten in dienst, die we vervolgens plaatsen bij een inlener. Het is de bedoeling dat de inlener de intentie heeft de kandidaat op termijn zelf een contract te bieden. Het is dan ook een doorstroom cao, niet bedoeld om langere tijd werkzaam in te zijn. De uitvoering van de cao aan de slag heeft een tijdje op zich laten wachten, omdat het niet mogelijk was kandidaten aan te melden bij pensioenfonds PWRI. Inmiddels is dit mogelijk en verwachten we in 2023 de eerste kandidaten aan te kunnen nemen voor een detacheringsbaan.

Beschut werk

Beschut werk is een voorziening onder de participatiewet voor kandidaten die vanwege hun beperking een aangepaste werkplek met extra begeleiding nodig hebben. Om dit te realiseren zijn extra subsidies beschikbaar. Daarnaast wordt ook de 'reguliere' loonkostensubsidie ingezet. In onze arbeidsmarktregio realiseren we onze beschut werkplekken bij reguliere werkgevers. We zien dat in verschillende andere arbeidsmarktregio's ervoor gekozen wordt beschutte werkplekken in de voormalige sociale werkvoorziening te realiseren. We hebben in onze regio een onderrealisatie (ten opzichte van de doelstelling van het ministerie van SZW) op het aantal beschutte werkplekken. Kandidaten die op een beschutte werkplek geplaatst zijn blijven bij ons in de dienstverlening. We richten ons op ontwikkeling van (o.a. de loonwaarde van) de kandidaat. In 2022 waren via WerkBedrijf 34 kandidaten actief in een beschut dienstverband.

Doordat we de beschutte werkplekken bij reguliere werkgevers realiseren is het financiële risico voor de deelnemende gemeenten klein. We hebben immers geen kandidaten in dienst bij de MGR, waarvoor we in de markt rendabele tarieven moeten ophalen. Echter, het Rijk is van plan de begeleidingsbudgetten beschut werk te gaan toekennen op basis van realisatie. Dit betekent in onze regio mogelijke een korting op de budgetten van 2 à 3 miljoen euro.

Daarnaast zien we in de praktijk dat een gedeelte van de doelgroep beschut werk via de arbeidsmatige dagbesteding aan het werk is. We willen in 2023 uitwerken wat vanuit het perspectief van de kandidaat en vanuit het perspectief van de gemeenten de beste werkwijze is m.b.t. de doelgroep beschut werk.

Op Weg Naar Werk

Het doel van de (WMO-)voorziening arbeidsmatige dagbesteding is dat kwetsbare inwoners met enig arbeidsvermogen naar vol vermogen kunnen meedoen en zich hierin zo ver als mogelijk ontwikkelen, als het kan naar betaald werk. We hebben als doelstelling om jaarlijks 475 mensen actief op een werkplek te hebben. Op Weg Naar Werk biedt arrangementen voor mensen om de stap richting werken met loonwaarde te maken. Deze werkplekken met begeleiding zijn geen eindstation.

Voor Op Weg Naar Werk geldt dat we per 1 januari 2025 nieuwe contracten sluiten met aanbieders op basis van een aanbesteding. Wij vinden het belangrijk om in samenwerking met inwoners, aanbieders en gemeenten te bepalen hoe dagbesteding in onze regio per 2025 ingericht wordt. We zijn daarom gestart met een programma 'Het draait met de mens'. Het programma wordt gevuld met thema's die zijn ingebracht door inwoners en huidige aanbieders die belangrijk zijn de het komende jaar met elkaar uit te diepen. De twee pilots die we het afgelopen jaar hebben gedraaid (Simpel Switchen en Begeleiding op Afstand) verlengen we tot 1 januari 2025 zodat we de effecten hiervan maximaal kunnen meenemen in de aanpak van Op Weg Naar Werk in 2025.

2.2 Werken via de sociale werkvoorziening – onderdeel SW

We ontwikkelen, bemiddelen en begeleiden SW-medewerkers. Zij zijn in dienst bij de MGR. Onze doelstelling is dat zij duurzaam, met plezier, aan het werk zijn tegen een juist tarief. De grote meerderheid van onze SW-medewerkers is bij een ondernemer in de regio geplaatst, in een groeps- of individuele detachering. WerkBedrijf heeft zelf geen productiefaciliteit. We geloven dat bij een inclusieve arbeidsmarkt hoort dat er voor iedereen zo regulier mogelijk een werkplek is. Daarnaast verkleint dit de financiële risico's voor gemeenten.

2.2.1 Welke ontwikkelingen zien we?

Duurzame inzetbaarheid van onze SW-medewerkers

We zien dat het ziekteverzuimpercentage (20,8% einde 2022) relatief hoog is onder onze SW-medewerkers. Dit heeft onze continue aandacht; we blijven inzetten om dit percentage naar beneden te krijgen. De gemiddelde leeftijd van onze SW-medewerkers (54 jaar) is wat hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarnaast hebben we al onze SW-medewerkers via individuele of groepsdetacheringen bij inleners geplaatst. We zien dat de gezondheids- en leeftijdsontwikkeling van onze SW-medewerkers niet altijd aansluit bij de opdrachten die we in de markt kunnen genereren. Ook hebben we nog te maken met de naweeën van de coronapandemie. Dit draagt allemaal bij aan het relatief hoge ziekteverzuim.

De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat een te eenzijdige focus op ziekteverzuim niet altijd effectief is. Daarom zetten we steeds meer in op duurzame inzetbaarheid en werkplezier. We hebben de overtuiging dat wanneer we aan deze zaken werken, we bijdragen aan de kwaliteit van leven van onze SW-medewerkers en het ziekteverzuim zal dalen. We kijken hierbij breder dan alleen de professionele context, en ondersteunen waar nodig op meerdere leefgebieden.

Inzicht in het verzuim

Aan de hand van onze interne registraties hebben we gekeken of we meer inzicht kunnen krijgen in het verzuim. Allereerst hebben we gekeken in welke leeftijdsgroepen verzuim het meeste voorkomt. We moeten concluderen dat verhoudingsgewijs alle leeftijdsgroepen ongeveer hetzelfde verzuim hebben. Onze groep SW-medewerkers is gemiddeld zo'n 54 jaar oud. Absoluut gezien zitten de meeste verzuimuren dus bij de wat oudere SW-medewerkers. Ook hebben we gekeken of er een verschil zitten tussen het verzuim in de groeps- of individuele detacheringen. Het blijkt dat hier variatie inzit en dat we geen duidelijk onderscheid zien. Dan hebben we nog gekeken naar verschillen in kortdurend en langdurend verzuim. Langdurend verzuim maakt absoluut het grootste deel uit van de 20,8%. Dit komt omdat bij één langdurend verzuimgeval al snel veel uren verzuimd worden. Het blijkt lastig te sturen op langdurig verzuim. Medewerkers hebben vaak te kampen met serieuze klachten.

We zien dat het verzuim geen invloed heeft op de omzet en toegevoegde waarde die we realiseren. Dit komt door slimme tarifering, efficiency en realistisch ramen.

Bestaanszekerheid in tijden van inflatie

Door de hoge inflatie en onzekere economische situatie zien we dat de financiële situatie van onze SW-medewerkers steeds vaker onder druk staat. Dit heeft impact op hun levens en brengt de nodige stress met zich mee. Dit vertaalt zich ook naar de werkvloer en heeft impact op de duurzame inzetbaarheid. Per 1 januari 2023 is het minimumloon met 10% verhoogd, dit biedt enige verlichting. Het verhoogt wel de kostprijs voor de SW voor de deelnemende gemeenten.

Toegevoegde waarde SW-medewerkers

De toegevoegde waarde per fte blijft de komende jaren stijgen. We zien echter dat de totale toegevoegde waarde die we in de sociale werkvoorziening kunnen genereren de komende jaren afneemt. Dit heeft te maken met het afnemen van het aantal SW-medewerkers. Deze afname gaat harder dan we initieel hadden verwacht. Dit heeft te maken met ziekte, pensioen en soms ook met overlijden.

2.2.2 Wat willen we bereiken?

Onze uitdaging voor dit onderdeel is het zorgen voor een goede toegevoegde waarde van onze SW-medewerkers en hun duurzame inzetbaarheid te verhogen. Dit doen we door goede begeleiding te bieden en ons in te spannen om het juiste werk tegen het juiste tarief te behouden en te vergroten in onze regio. In 2015 waren er 2.196 medewerkers. Eind 2022 waren dit er nog 1.340. De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 54 jaar.

2.2.3 Wat gaan we doen?

Impuls duurzame inzetbaarheid en werkplezier

Samenwerking met onze inleners staat centraal bij het vergroten van duurzame inzetbaarheid en werkplezier van onze SW-medewerkers. Het is tenslotte een gedeelde verantwoordelijkheid. Daarnaast zoeken we het samenspel met andere partners. Zo werken we samen met Stichting MEE voor ondersteuning op meerdere leefgebieden. Dit doen we onder andere met het project Bruggenbouwers. Daarnaast zijn we een samenwerking met Bindkracht 10 aan het opstarten. Het doel van de samenwerking is dat we onze medewerkers makkelijker en sneller door kunnen verwijzen voor hulp op andere leefgebieden dan werk. Ook

MENSEN AAN HET WERK VIA DE SOCIALE WERKVOORZIENING

Realistische en ambitieuze toegevoegde waarde

- In 2023 koersen we op een toegevoegde waarde van € 8.386 per SW-medewerker.
- In 2024 op een toegevoegde waarde van € 8.653 per SW-medewerker.

Ziekteverzuim verlagen

We willen in 2023 een gemiddeld ziekteverzuimpercentage van 17,4% realiseren. Hiermee vinden we een balans tussen realisme en ambitie. Gezien het verzuimverleden en de relatief hoge gemiddelde leeftijd van de doelgroep blijkt het lastig het verzuim omlaag te brengen.

zijn we bezig met het verder bevorderen van de deskundigheid van onze consulenten op het gebied van psychische problematiek. We hebben hiervoor extra expertise georganiseerd.

Sinds 2022 werken we met een nieuwe arbodienstverlener. De implementatie van de nieuwe samenwerking is inmiddels afgerond. Deze dienstverlener treed op als onze partner en adviseur. Samen zetten we acties uit ter bevordering van de duurzame inzetbaarheid. Zo zal er in 2023 een organisatiediagnose-scan uitgevoerd worden. In deze scan zal onder andere gekeken worden naar elementen die van invloed zijn op de duurzame inzetbaarheid. Uit de scan zal een advies volgen voor onze organisatie. Daarnaast werken we aan kennis en ondersteuning bij gedrags-gerelateerd verzuim. Dit doen we onder andere door het organiseren van workshop over, o.a., vitaliteit op het werk.

Sinds 2022 zijn er drie interne werkgroepen actief die zich richten op de duurzame inzetbaarheid. Zij richten zich op de volgende subthema's:
1. werkplezier,
2. persoonlijke ontwikkeling,
3. duurzame inzetbaarheid.

Hierbij wordt ook de OR-SW betrokken. De werkgroepen werken aan een plan om op de subthema's vooruitgang te boeken.
Het is belangrijk dat bovengenoemde acties in goede samenhang en synergie worden opgepakt. Ons management stuurt hier constant op.

Goed werkgeverschap in tijden van inflatie

Om de bestaanszekerheid ook in financiële zin te borgen heeft het Rijk besloten het minimumloon met 10% te verhogen. Deze verhoging heeft direct invloed op de salarissen van onze SW-medewerkers. Vanwege de ongekend hoge inflatie – om invulling te geven aan goed werkgeverschap – gaan wij in 2023 daarnaast op het punt van de reiskostenvergoeding afwijken van de cao SW. In de eerste zes maanden van 2023 gaan wij (het fiscaal maximaal toegestane) bedrag van €0,21 per kilometer vergoeden. We doen dit op zo'n manier dat alle SW-medewerkers (ook degenen met individueel vervoer) er profijt van hebben. Na een half jaar kijken we of we deze verhoogde reiskostenvergoeding doorzetten. Dit hangt o.a. af van de cao-ontwikkelingen, ervaringen uit de uitvoering, ervaringen van budgetcoaches en beleid dat gemeenten in algemene zin ontwikkelen t.b.v. bestaanszekerheid. Dit kost op jaarbasis € 470.000 euro en we willen deze kosten dekken uit het overschot SW / Werk 2022.

3 ICT Rijk van Nijmegen

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) beheert, exploiteert en ontwikkelt de technische ICT-infrastructuur (inclusief telefonie) van en voor de gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. Dat doen we ook voor WBRN en ODRN. En daarnaast verzorgen we voor Gemeente Nijmegen een groot deel van het functioneel beheer, we doen dat op verzoek en in toenemende mate ook voor (primaire) procesapplicaties van de overige deelnemende gemeenten.

3.1 Wat willen we bereiken?

Het accent voor deze ontwerpbegroting 2024, en de bijgestelde begroting 2023, blijft in algemene termen liggen op de doorontwikkeling van iRvN als ICT-dienstverlener voor een veilige, flexibele en moderne werkomgeving. In 2022 hebben de gemeenten ingestemd met de conclusies en aanbevelingen uit het onderzoeksrapport dat PwC heeft uitgevoerd naar de ICT-functie in de regio. Duidelijk is dat iRvN de komende 4 à 5 jaar primair een beheerorganisatie blijft, gestoeld op het huidige fundament en dat géén uitbreidingen van het iRvN-dienstenportfolio en/of grote organisatorische veranderingen van regionale betekenis door alle samenwerkingspartners gewenst worden. iRvN heeft de opdracht om dat, naast het uitvoeren van de core business, met een innovatie focus te doen en een actieve, projectmatige deelname aan gemeentelijke I&A-projecten te leveren.

De huidige situatie, waarin onder andere geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor wereldwijde chiptekorten en prijsstijgingen, vraagt om een verdere optimalisatie van een 100%-mobiele werkplek voor iedereen die voldoet aan zware beveiligingseisen. Een werkplek, gebaseerd op Microsoft365, waarbij naast het ver- en bewerken van informatie ook spraak- en beeldcommunicatie geïntegreerd is, zodat (digitaal) samenwerken op afstand, kennisdelen etc. optimaal gefaciliteerd en gestimuleerd wordt

Onze primaire doelstelling is en blijft het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en beschikbaarheid van de gehele regionale ICT-infrastructuur. De afhankelijkheid van de ICT-infrastructuur (serverpark, storage, netwerk en werkplekken) en het huidige en toekomstig applicatielandschap van de primaire processen stelt hoge eisen aan de kwaliteit van die infrastructuur en met name aan de cybersecurity en informatieveiligheid. Een andere belangrijke doelstelling van iRvN is actief projectmatig samenwerken met de bij haar aangesloten gemeenten en organisaties in hun digitale transformatieproces.

Deze beide doelstellingen zijn bepalend voor de keuzes die gemaakt worden. Het is onze taak om vanuit die doelstellingen te adviseren en voorstellen en aanbevelingen te doen over de inzet van technologie. We zijn daar niet leidend in, de gemeenten zijn leidend door hun rol als opdrachtgever.

iRvN exploiteert, ontwikkelt en investeert in toekomstbestendige ICT-infrastructuur, rekening houdend met technologische ontwikkelingen én met name ook met de in- en externe security-eisen, zodat deze geen belemmering vormen voor innovatieve ontwikkelingen binnen de gemeentelijke informatievoorziening (zoals VNGs ‘Samen-Organiseren’ en Common Ground).

We hebben oog voor innovaties in de technologie, doen daar ervaring en kennis in op; we volgen de landelijke ontwikkelingen en werken daaraan mee. We doen voorstellen en aanbevelingen aan gemeenten voor innovaties. Voorbeelden hiervan zijn het ‘mobiel tenzij...’-concept en het regionale beleid op mobiele devices, de inzet van de ESB als regionaal koppelmechanisme, implementatie van landelijke producten zoals aansluiting GGI-netwerk en GT-Connect. Maar ook de verdere implementatie van Microsoft365 en aanvullende maatregelen met betrekking tot informatieveiligheid

en privacy. De producten- en dienstencatalogus van iRvN wordt i.o.m. de gemeenten aangepast en waar gewenst uitgebreid.

We hechten aan het gezamenlijk opdrachtgeverschap van de deelnemende gemeenten en organisaties. Zo werken we nauw met hen samen om de opgestelde strategische en tactische kaders waarbinnen iRvN de aan haar toevertrouwde ICT-infrastructuur kan/moet gaan ontwikkelen, te implementeren en de regionale governance daaromtrent verder in te richten. Deze ICT-kaders zijn afgeleid van de gemeentelijke (strategische) I&A-beleidsplannen. Daarmee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat gemeenten zelf volledig verantwoordelijk blijven voor hun eigen (ontwikkeling van de) informatievoorziening en inzet van innovatieve ICT-ontwikkelingen.

3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

iRvN kent vanaf 2023 drie verantwoordelijkheidsgebieden: Dienstverlening, Beheer & Beveiliging en Samenwerken & Innovatie. Deze drie gebieden werken nauw samen om het eindproduct van iRvN te kunnen leveren: professionele ICT-dienstverlening om gemeenten te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun digitale informatievoorziening. We geven verdere invulling aan de door de colleges gegeven opdrachten naar aanleiding van het PwC-evaluatieonderzoek "Vrijheid in gebondenheid" en het uitgevoerde regionale Rekenkameronderzoek 'Weten wat je moet weten'. En we doen dat in nauw overleg met onze opdrachtgevers en betrokkenen in de regio.

Organisatie

We zorgen ervoor dat de interne iRvN-organisatie optimaal afgestemd wordt op die opdrachten voor de komende jaren. We hebben daartoe in 2022 de organisatorische en personele randvoorwaarden ingevuld om verantwoordelijkheden verder in de organisatie te beleggen om autonomie binnen de organisatie te vergroten. We gaan daar in 2023 verder mee aan het werk met het doel om de operationele werkorganisatie wendbaarder te maken en de kwaliteit van de beslissingen te verhogen door ze dichter op het proces te nemen. Een kleiner en strategisch gefocust directieteam, een tactisch middenkader van teamleiders en meer capaciteit voor projectmanagement, servicelevel management en communicatie maken dat we in 2023 de dienstverlening aan de eindgebruikers verder kunnen uitbouwen.

Als vervolg op iRvN's Strategisch Organisatie- en Personeelsplan werken we in 2023 verder aan een strategisch HR-plan met o.a. veel aandacht voor duurzame inzetbaarheid, wendbaarheid en in-, door-, en uitstroom van personeel om alle kennis en kunde binnen iRvN te borgen en verder te ontwikkelen.

Dienstverlening

Onze dienstverlening, of liever gezegd: de ervaren dienstverlening 'op de werkplek', is een blijvende kritische succesfactor voor iRvN. De Servicedesk bepaalt voor een groot deel de waardering van de eindgebruikers. Om onze eindgebruikersdienstverlening verder te verbeteren blijven we inzetten op dienstverlening op locaties en op het bewaken van alle servicedesk-meldingen, meer nog op klantgerichte communicatie en – in samenwerking met Beheer & Beveiliging – op gecoördineerde probleemoplossingen. In 2023 toetsen wij met een klantentevredenheidsonderzoek de dienstverleningservaringen bij onze eindgebruikers en koppelen daar vanzelfsprekend (verbeter)acties aan.

Met de invoering van Identity & Access Management (dat betreft het toekennen en beheren van de rechten over wat iemand wel/niet mag en kan) zijn in nauwe samenwerking met de gemeenten de P&O-systemen gekoppeld aan onze systemen voor o.a. accountbeheer. In 2023 gaan we daar

verder op door en bieden we ondersteuning, technisch en praktisch waar dat kan, voor gemeenten om de rechtentoekenning op basis van rollen te kunnen doen.

Het Self Service Portal waar we in 2022 mee gestart zijn, zal in 2023 verder uitgerold worden in de gehele regio. Het portaal is een plek waar de eindgebruikers snel en gemakkelijk kunnen vinden wat ze nodig hebben en wanneer ze dat nodig hebben. De iRvN-Dienstenlandkaart, op basis waarvan we nu de dienstverlening monitoren en bespreken met de gemeenten, zal in 2023 verder uitgebreid worden zodat we ook meer inzicht kunnen delen over bijvoorbeeld licentiebeheer en changes/implementaties. We ontwikkelen de Dienstenlandkaart verder door m.b.v. Power BI om betere gegevensvisualisaties en uitgebreide managementrapportages te maken.

Vanuit de afdeling Dienstverlening worden alle devices (laptops, smartphones, ...) uitgeleverd aan de eindgebruikers. iRvN blijft deelnemen aan de landelijke aanbestedingen m.b.t. de door iRvN beheerde ICT-infrastructuur onder het motto: "doe mee of leg uit" en in 2023 zal de aanbesteding 'GT Mobiele Communicatie (GT Mobiel3)' plaatsvinden. Deze aanbesteding moet opnieuw gaan leiden tot een lage(re) prijs 'per sim'.

Een actieplan met betrekking tot 'Duurzaamheid' zal in 2023 opgesteld worden en worden besproken met de regio.

Beheer en Beveiliging

De redundante regionale ICT-infrastructuur, aangesloten aan het landelijk GGI-netwerk, heeft zijn robuustheid inmiddels bewezen. De dreiging van innovatieve, kwaadwillende technologie (m.n. ransomware/gijzelsoftware) blijft onverminderd heel groot. Monitoring, in samenwerking met derden (we gebruiken 24-uursmonitoring 'Carbon Black' van Hunt & Hackett), en incidentbewaking en -afhandeling vereisen speciale aandacht en zijn inmiddels het dagelijks beheer ruim ontstegen. Deze taken zijn toegewezen aan een specifiek team (CSIRT: Computer Security Incident Response Team) binnen Beheer en Beveiliging waar de noodzakelijke kennis aanwezig is en up-to-date gehouden wordt.

Dat team speelt een grote rol in het meerjarige Programma Beveiliging dat in 2022 is gestart en in 2023 verder uitgevoerd wordt. We ronden in 2023 de aanbesteding van een zgn. SIEM/SOC af en implementeren het. 'SIEM' is een detectie-instrumentarium om continu de toegang van buitenaf te monitoren. Het 'SOC' is het zenuwcentrum voor cybersecurity: het monitort de volledige IT-omgeving en legt informatie vanuit applicaties, software en infrastructuur vast.

Binnen hetzelfde programma focussen we ook op de eigen omgevingen. Bescherming tegen binnendringing door kwaadwillenden is van cruciaal belang maar mocht men onverhoopt binnen zijn gekomen, moeten ook daar meer en meer geavanceerde maatregelen getroffen worden om de schade beperkt te houden. Technisch zullen we in 2023, naast de aandacht voor de systeem- en beheerdersaccounts en de daarmee samenhangende herstructurering van onze Active Directory, ervoor zorgen dat onze Citrix-omgeving gesegmenteerd wordt om de impact van kwaadwillende toegang te beperken. Om te voorkomen dat data gelekt wordt tussen organisaties en om te voorkomen dat ongeautoriseerde toegang mogelijk is óver technische organisatiegrenzen heen, zullen we in 2023 ook scheiding aanbrengen tussen de kantoorautomatiseringsomgevingen van de organisaties in de regio. En we implementeren een nieuwe veiligere, werkbare beheerwerkplek t.b.v. de beheerders (applicatieve, functionele en technische specialisten) waarbij de rechten afgestemd zijn op de taak.

In dit kader blijven ook de bedrijfskritische informatiesystemen en het beheer ervan om aandacht

vragen. Met name bij veranderingen in de ICT-infrastructuur maar ook bij migraties (zoals de migratie naar Oracle19 die in 2023 afgerond zal worden) en bij nieuwe releases, koppelingen etc van/bij gemeentelijke processystemen.

De aanbesteding betreffende de vervanging van de backup- en restorevoorziening én het gehele serverpark is afgerond. In 2023 zal die nieuwe infrastructuur geïmplementeerd worden. We verwachten over circa vijf jaar niet weer een dergelijke grote aanbesteding te hoeven doen omdat het applicatielandschap zich dan grotendeels in de cloud en niet meer 'op zaal' zal bevinden. Dat vraagt wel een cloudstrategie van iRvN voor haar systemen en van gemeenten voor de gemeentelijke processystemen en een samen optrekken daarin. Zolang systemen op onze eigen systemen zijn geïnstalleerd, blijven eigen servers nodig.

Begin 2023 is door iRvN voor een groot deel van de regio ingeschreven op de landelijke aanbesteding GT Connect2. Dat betreft een gezamenlijke aanbesteding waarmee VNG voor gemeenten diensten in wil kopen als aanvulling op en in koppeling met MS Teams als reeds bestaand telefonieplatform bij gemeenten. Op basis daarvan kunnen gemeenten MS Teams in zetten als primair communicatieplatform. GT Connect2 is de opvolger van GT Connect.

Een andere aanbesteding zal in 2023 opgepakt worden betreffende 'End User Devices', dat is de hardware die eindgebruikers tot hun beschikking hebben, en netwerkproducten. En moderniseren en optimaliseren we het veilige, gecentraliseerde en geautomatiseerde technisch beheer van onze IP-netwerkbronnen.

Samenwerken en Innovatie

Deze nieuwe afdeling richt zich op de facilitering en het stimuleren van het samenwerken met gemeenten m.b.t. hun informatie ontwikkelings- en innovatieprojecten en, daar waar gewenst, het business-georiënteerd beheer van het applicatielandschap. Dit vraagt een verdere opbouw van de kennis van de gemeentelijke processen. Met name de innovatieprojecten en -plannen worden vanuit Samenwerken en Innovatie vertaald naar de gewenste en noodzakelijke aanpassingen die daarvoor binnen iRvN – in de ruimste zin van het woord – nodig zijn. Ook vullen we in 2023 voor een aantal gemeenten de rol van informatiemanager in en voegen we daar de rol van CISO aan toe.

Het functioneel beheer van de applicatiesoftware is primaire gericht op de ondersteuning van de gemeentelijk werkprocessen (business-oriëntatie), ook bij ver-SAAS-de applicaties blijft een deel hiervan bestaan. Een specifiek aspect daarbij is leveranciersmanagement. Met name op dit punt zal iRvN, op basis van de jarenlang opgebouwde kennis en ervaring een meerwaarde zijn voor alle gemeentelijk I&A-projecten waar ver-SAAS-ing plaatsvindt.

De afdeling bestaat verder uit een aantal medewerkers met competenties op het gebied van informatiemanagement, account-en projectmanagement en een team met functioneel beheerders.

Het groeiende besef is er, teneinde als iRvN een consistente en voorspelbare kwaliteit te kunnen leveren (en dat te kunnen toetsen en verantwoorden), dat de manier van werken procesmatiger moet zijn. Het is daarom dat iRvN gestart is om binnen drie jaar een kwaliteitsverklaring te kunnen afgeven in de vorm van een certificering (of TPM: Third Party Memorandum) over de BIO-maatregelen. Naast het genoemde op het gebied van o.a. documentatie en procesmatige manier van werken, vraagt het ook een andere mindset van de medewerkers, andere spelregels, andere structuren. Het traject wordt daarom ook gebruikt als onderdeel van iRvN's doorontwikkeling om die andere manier van werken te leren én te doen.

IRvN onderdeel investeringen Automatisering
Bij de vaststelling van de begroting wordt ook over het investeringsplan besloten (bij de jaarrekening wordt hierover inhoudelijk en financieel verantwoording afgelegd). Middels het principe van budgetoverheveling is 1,1 miljoen euro toegevoegd aan het investeringskrediet van 2023. De investering vindt uiteindelijk financieel plaats in 2023, dat zal terug te zien zijn in de kapitaallasten vanaf 2024 en niet vanaf 2023.

De omstandigheden die we nu ervaren zijn enorm anders dan we vijf, zes jaar geleden hadden verwacht. De wereld is sterk veranderd, als recente ontwikkelingen zijn wet- en regelgeving (AVG en BIO) en 'Beveiliging' te noemen. We verwachten een toename van kosten als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en als gevolg van prijsstijgingen door wereldwijde chiptekorten en de consequenties van geo-politieke ontwikkelingen. Het aantal eindgebruikers in de afgelopen jaren met circa 600 gestegen (13%). Daardoor is de druk op de Servicedesk ook toegenomen (extra dienstverlening zoals telefonische ondersteuning en incidentafhandeling). En door het vele thuiswerken is nu sprake van 100%-werkplek (iedereen een laptop en smartphone) in plaats van de 70%-werkplek ten tijde van de situatie voor Corona toen we allen op kantoor werkten.

Met de regio is hier overleg over gevoerd en dat heeft geleid tot een aanpassing op de begroting 2023 en op de meerjarenbegroting 2024 en verder.

De globale verdeling van de investeringen van € 4,8 miljoen ziet er als volgt uit:
- € 3,8 miljoen Centrale computercapaciteit
- € 150.000 Netwerk
- € 350.000 Vervanging van Werkplekken
- € 500.000 Mobiele telefonie

Deel 2 Wat gaat het kosten?

In hoofdstuk 4 (MGR totaal), 5 (WerkBedrijf) en 6 (iRvN) werken we uit wat het realiseren van onze ambities gaat kosten. We richten ons op de baten en lasten voor de verschillende onderdelen.

4 Baten en lasten MGR

In dit hoofdstuk gaan we in op de baten en lasten van de MGR in totaal en het onderdeel Bestuursondersteuning.

4.1 MGR totaal

Tabel 1 Totale baten en lasten MGR 2022 t/m 2027 ▶

Baten Bedragen in € 1.000	MGR totaal							
	R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	20.067	22.471	23.375	25.071	25.175	23.896	24.127	24.423
Begeleide participatie	48.677	46.825	46.825	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	50.251	49.865	46.883	43.151	39.341
Inkomensregelingen	4.811	5.320	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
Overhead	18.810	17.790	17.790	20.805	21.870	22.129	22.242	22.354
Totaal baten	**92.366**	**92.406**	**92.838**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

Lasten	**R2022**	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	14.990	18.433	18.895	19.914	20.235	18.956	19.287	19.584
Begeleide participatie	45.759	44.196	44.196	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	47.182	46.582	43.752	40.021	36.210
Inkomensregelingen	4.811	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
Overhead	17.919	16.656	16.656	19.736	20.682	20.941	21.054	21.166
Totaal Programmalasten	**83.480**	**83.661**	**84.123**	**92.467**	**92.662**	**88.812**	**85.524**	**82.122**
Overhead MGR	8.886	8.745	8.715	9.766	10.355	10.202	10.102	10.102
Totaal lasten	**92.366**	**92.406**	**92.838**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Door een wijziging in het besluit begroten en verantwoorden (BBV) valt de arbeidsmatige dagbesteding vanaf 2023 niet meer onder het taakveld begeleidende participatie maar onder het taakveld WSW en beschut werk. Dat is de reden van de verschuiving van middelen tussen taakveld begeleidende participatie en WSW & beschut werk. De totale baten nemen af van € 102,2 miljoen in 2023 naar € 92,2 miljoen in 2027. De afname komt vooral door de afbouw van de sociale werkvoorziening. Zie tabel 2.

Voor de jaren 2023 en 2024 hebben we de budgetten verhoogd conform de BRN norm. Bij het onderdeel Werk hebben we vanaf 2023 te maken met een wijziging in het gemeentefonds waardoor het klassieke re-integratiebudget, de middelen begeleiding nieuw Wajong en de middelen begeleiding nieuw regulier zijn opgegaan

in het cluster participatie van het sociaal domein en daardoor niet afzonderlijke identificeerbaar meer zijn. Immers in de taakuitvoering van het cluster participatie zit tevens uit uitvoering van de uitkering verstrekking en de uitvoering van de bijzondere bijstand. Dit leidt ertoe dat we opnieuw afspraken moeten gaan maken over de wijze waarop het onderdeel Werk van het WerkBedrijf gefinancierd moet gaan worden. De herziening van het gemeentefonds vanaf 2023 heeft daarnaast met zich meegebracht dat binnen het cluster participatie een herverdeling van middelen heeft plaatsgevonden. De gemeenten Nijmegen en Wijchen ontvangen minder middelen in het cluster. De overige gemeenten ontvangen meer. Binnen onze regio is daardoor in het cluster participatie €1,4 miljoen minder beschikbaar. De verdeling van dit nadeel ziet er per gemeente als volgt uit:

€ 699.800	Berg & Dal toename
€ 181.900	Beuningen toename
€ 167.500	Druten toename
€ 125.200	Heumen toename
€ 61.400	Mook en Middelaar toename
€ 2.545.300	Nijmegen afname
€ 95.100	Wijchen afname

Dit nadeel van € 1,4 betreft het totale nadeel op het cluster participatie waarvoor de taken uitkering verstrekking, uitvoering bijzondere bijstand en de re-integratie (Werk) uitgevoerd moeten worden. Welk deel van de middelen uit het cluster participatie toebedeeld moet worden aan de drie taken is niet terug te vinden in het gemeentefonds. Het ministerie heeft Berenschot onder begeleiding van Divosa en Cidris de opdracht gegeven een systematiek te ontwikkelen om tot een verdeling van de middelen over de drie taken te komen. Inmiddels is deze systematiek er. Het voordeel is dat aangesloten wordt bij de middelen die gemeenten in het gemeentefonds ontvangen, met andere woorden er wordt niet meer over de drie taken verdeeld dan dat een gemeente ook daadwerkelijk via het gemeentefonds ontvangt. Daarmee is het een werkbare en objectieve methode om tot een verdeling van de middelen binnen het cluster participatie te komen.
Daarmee wordt echter niet voorkomen dat het ververdeeleffect tussen gemeenten binnen het participatiebudget is opgelost. De eerste berekeningen laten zien dat er een verschuiving plaatsvind van de nadeelgemeenten naar de voordeelgemeenten. Met andere woorden de voordeelgemeenten gaan meer bijdragen en de nadeelgemeenten gaan minder bijdragen aan het WerkBedrijf. Dit laatste is op dit moment nog onderwerp van discussie.

Om toch tot een oplading van de meerjarenbegroting te komen is met de gemeenten afgesproken om voor de jaren bijgesteld 2023 en 2024 tot en met 2027 de middelen conform de oude verdeling van het Rijk op te nemen. Wij indexeren deze middelen met de BRN norm omdat er geen actualisatie van de middelen vanuit het rijk meer plaatsvindt.

In de tabellen staan drie kolommen die betrekking hebben op het jaar 2023. De kolom 'B2023 P' heeft betrekking op de vastgestelde begroting in juli 2022, de kolom 'B2023 (h)' op de tussentijdse technische begrotingswijziging 2023 en kolom 'B2023' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2023.

We zien dat de gewijzigde begroting 2023 zo'n 9,9 miljoen euro hoger is dan de in juli 2022 vastgestelde begroting 2023. Dat komt o.a. door gestegen personeelskosten (zowel van SW-medewerkers als ambtelijke medewerkers), hoge inflatie en dus indexering en een verwachte toename van de uitgaven aan loonkostensubsidies. In hoofdstukken 5 en 6 gaan we dieper op deze zaken in.

Tabel 2 Begrotingstotalen per onderdeel van de MGR 2022 t/m 2027 ▶

4.2 Bestuursondersteuning

Tabel 3 Totale baten en lasten MGR Bestuursondersteuning in 2022 t/m 2027 ▶

De baten en lasten 2023 zijn niet gewijzigd ten opzichte van de primaire begroting.
De baten en lasten 2024 zijn geïndexeerd met de BRN norm.

Begrotingstotaal Bedragen in € 1.000	R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Applicatiebeheer	4.522	3.890	3.890	4.445	4.664	4.664	4.664	4.664
Automatisering	15.113	14.560	14.560	17.034	17.936	18.195	18.308	18.420
Bestuursondersteuning	318	325	325	325	341	341	341	341
Werkbedrijf SW	46.611	44.598	44.598	47.863	47.473	44.487	40.751	36.937
Werkbedrijf Vastgoed	1.071	1.049	1.049	1.384	1.487	1.487	1.487	1.487
Werkbedrijf Werk	27.498	30.590	31.022	34.141	34.245	32.965	33.196	33.493
Consolidatie	-2.766	-2.605	-2.605	-2.959	-3.129	-3.125	-3.121	-3.117
Totaal lasten	**92.366**	**92.406**	**92.838**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

Baten Bedragen in € 1.000		MGR Bestuursondersteuning							
		R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	221	227	227	227	239	239	239	239
	Overige bijdragen	96	98	98	98	103	103	103	103
Totaal Baten		**318**	**325**	**325**	**325**	**341**	**341**	**341**	**341**

Lasten Bedragen in € 1.000		MGR Bestuursondersteuning							
		R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Overhead	Operationele lasten	9	76	76	76	80	80	80	80
	Personele lasten	309	249	249	249	261	261	261	261
Totaal lasten		**318**	**325**	**325**	**325**	**341**	**341**	**341**	**341**

Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5 Baten en lasten WerkBedrijf

Bij WerkBedrijf maken we onderscheid in drie onderdelen: WERK (in tabellen taakvelden inkomensregelingen en arbeidsparticipatie en begeleide participatie), SW (taakveld begeleide participatie) en Vastgoed (taakveld overhead). Per onderdeel lichten we de ontwikkeling van baten en lasten in 2023 en 2024 toe. We beginnen met een overzicht van de totale baten en lasten voor WerkBedrijf.

5.1 Totalen

Tabel 4 Totale baten en lasten WerkBedrijf 2022 t/m 2027 ▶

Baten Bedragen in € 1.000	MGR WerkBedrijf							
	R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	20.035	22.461	23.365	25.061	25.165	23.886	24.117	24.413
Begeleide participatie	49.748	47.901	47.901	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	51.619	51.325	48.339	44.604	40.789
Inkomensregelingen	4.811	5.320	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
Overhead	586	554	554	601	608	608	608	608
Totaal baten	**75.180**	**76.237**	**76.669**	**83.387**	**83.204**	**78.939**	**75.434**	**71.916**

Lasten Bedragen in € 1.000	MGR WerkBedrijf							
	R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	15.558	18.966	19.428	20.463	20.783	19.504	19.835	20.131
Begeleide participatie	46.285	44.718	44.718	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	47.991	47.483	44.649	40.914	37.099
Inkomensregelingen	4.811	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
Overhead	429	391	391	598	638	638	638	638
Totaal programma	**67.083**	**68.451**	**68.913**	**74.685**	**74.066**	**69.953**	**66.549**	**63.030**
Overhead MGR	8.096	7.785	7.755	8.702	9.138	8.986	8.886	8.886
Totaal lasten	**75.180**	**76.237**	**76.669**	**83.387**	**83.204**	**78.939**	**75.434**	**71.916**

Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Door een wijziging in het besluit begroten en verantwoorden (BBV) valt de arbeidsmatige dagbesteding vanaf 2023 niet meer onder het taakveld begeleidende participatie maar onder het taakveld WSW en beschut werk. Dat is de reden van de verschuiving van middelen tussen taakveld begeleidende participatie en WSW & beschut werk.

Ontwikkeling begrotingstotalen

Het begrotingstotaal neemt af van € 83,4 miljoen in 2023 naar € 71,9 miljoen in 2027. Dit komt vooral door de afname van het aantal medewerkers in de sociale werkvoorziening en een afname van extra tijdelijke budgetten. In de tabellen staan drie kolommen die betrekking hebben op het jaar 2023. De kolom 'B2023' heeft betrekking op de vastgestelde begroting in juli 2022, de kolom 'b2023 (h)' op de tussentijdse technische begrotingswijziging 2023 en kolom 'B2023W' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2023.

Arbeidsparticipatie

Participatiebudget, Septembercirculaire 2022
Rijk In de septembercirculaire 2022 maakt het Rijk de omvang van het Participatiebudget kenbaar. In de septembercirculaire 2022 is alleen nog het budget voor 2022 bijgesteld en niet meer het meerjarig perspectief. Dit komt omdat vanaf 2023 de afzonderlijk herkenbare middelen van het participatiebudget opgegaan zijn in het bredere cluster participatie van het sociaal domein. Op het moment van opstellen van de meerjarenbegroting lopen de gesprekken met de gemeenten over een nieuwe wijze van verdelen van de middelen van het cluster participatie. Voor 2023 bijgesteld en 2024 tot en met 2027 is nu voorlopig gekozen om het meerjarenperspectief van het Participatiebudget zoals gepubliceerd in de septembercirculaire 2021 als basis te gebruiken. Daarbij zijn de budgetten 2021 geïndexeerd met de BRN norm voor 2023 en 2024.

Indexeringen Bij onderdeel Werk en SW zijn de lasten met de BRN norm geïndexeerd. Een uitzondering hierop zijn de personele lasten van de SW-medewerkers en de salarissen van de ambtelijk medewerkers. Deze salarissen indexeren we conform de verwachte wijzigingen in de betreffende cao's.

Tabel 5 Overzicht van de personele lasten van Werkbedrijf in 2021 t/m 2027 ▼
De overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten

Personele lasten

Door de richtlijnen van de BBV zijn de personele lasten in tabel 4 niet zichtbaar. De personele lasten maken onderdeel uit van de programmalasten en de overhead MGR. In tabel 5 geven we een overzicht van de ambtelijke salarislasten inclusief inhuur voor de komende jaren.
De totale salarislasten nemen in 2023 toe met € 2,9 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023. De toename wordt met name veroorzaakt door:

- 5% indexering vanwege de nieuwe cao SGO waardoor de loonkosten met € 841.600 toenemen.
- Voor de uitvoering van het project werken aan de match ramen we in 2023 eenmalig € 600.000 extra in voor personeel.
- In 2023 gaan we uitvoering geven aan de werkgeversdienstverlening tussen het UWV en WerkBedrijf. Hiervoor ramen we € 420.000 aan personele lasten.
- In 2023 gaan we de CAO aan de slag uitvoeren hiervoor ramen we € 418.000 aan personele lasten.
- We hebben te maken met een groep langdurig zieken. Ter vervanging van deze groep ramen we € 360.000 aan extra personele uitgaven.
- Om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren starten we een programma professionalisering dienstverlening op in 2023. Hiervoor ramen we € 250.000 aan personele lasten.

WBRN Bedragen in € 1.000	**R2022**	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	9.600	10.100	11.363	12.368	11.053	9.532	9.382	9.382
Overhead	4.205	4.176	4.146	4.601	4.842	4.742	4.642	4.642
Begeleide participatie	3.973	3.910	3.910	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	0	0	0	4.106	3.980	3.743	3.521	3.329
Totaal lasten	**17.778**	**18.186**	**19.419**	**21.076**	**19.875**	**18.016**	**17.545**	**17.352**

Tabel 6 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel WERK in 2022 t/m 2027 ▶

5.2 Onderdeel WERK

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel Werk. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2022-2027. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 toe.

Door een wijziging in het besluit begroten en verantwoorden (BBV) valt de arbeidsmatige dagbesteding (Op weg naar Werk) vanaf 2023 niet meer onder het taakveld begeleidende participatie maar onder het taakveld WSW en beschut werk. Dat is de reden van de verschuiving van middelen tussen taakveld begeleidende participatie en WSW & beschut werk.

Baten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf onderdeel WERK							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	4.811	5.321	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	2.652	2.808	2.808	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	0	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	17.360	19.424	19.424	20.149	21.301	21.968	22.704	23.001
	Omzet	0	1.092	546	546	1.092	1.092	1.092	1.092
	Overige bedrijfsopbrengsten	19	70	35	35	320	320	320	320
	Overige bijdragen	2.656	1.875	3.360	4.331	2.452	505	0	0
Totaal baten		**27.498**	**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**

Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf onderdeel WERK							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	4.811	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
Begeleide participatie	Op Weg naar Werk	2.652	2.808	2.808	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Op Weg naar Werk	0	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	5.378	6.282	7.642	7.591	6.638	7.356	8.332	8.629
	Oude verplichtingen	1.358	1.482	1.482	1.482	1.447	1.397	1.256	1.256
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	6.231	6.675	6.978	7.343	7.594	7.594	7.594	7.594
	Directe kosten CAO aan de slag	0	2.652	1.326	1.326	2.652	2.652	2.652	2.652
	Inzet tijdelijke middelen	2.591	1.538	1.663	2.553	2.115	0	0	0
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	337	337	168	337	505	0	0
Totaal Programmalasten		**23.021**	**26.151**	**26.613**	**29.071**	**28.919**	**27.640**	**27.971**	**28.267**
Overhead MGR		4.477	4.439	4.409	5.070	5.326	5.326	5.226	5.226
Totaal lasten		**27.498**	**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op technische bijstelling begroting 2023

Bij het opstellen van de tussenrapportage 2022 is voor het onderdeel Werk een technische wijziging doorgevoerd voor 2023. Deze wijziging heeft betrekking op:

- € 1,0 miljoen extra middelen afronding Werken aan de Match
- € 1,0 miljoen aframen middelen CAO aan de slag
- € 360.000 extra middelen meicirculaire
- € 125.000 extra middelen uitvoering IPS (Individuele Plaatsing en Steun)

5.2.1 Baten onderdeel Werk

Tabel 7 Baten voor onderdeel WERK van WerkBedrijf in 2022 t/m 2027 ▼

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2023

Inkomensregelingen € 786.000

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor loonkostensubsidies (eerste regel tabel 7). We begroten hier in 2023 € 6,1 miljoen voor. Deze middelen zijn ten behoeve van het verstrekken van loonkostensubsidies aan werkgevers en ten behoeve van de uitvoering van de CAO aan de slag.
Ten opzichte van de primaire begroting 2023 is dit een toename van afgerond € 786.000. Dit komt omdat we een verdere groei verwachten van een aantal verstrekte loonkostensubsidies. Daarbij sluiten we zo goed als mogelijk aan bij de rijksbijdrage.

Begeleide participatie c.q. WSW en beschut werk € 165.000

Vanaf 2023 wijzigt het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) op en aantal punten. Eén van de wijzigingen is dat het taakveld begeleidende participatie komt te vervalen. Daarvoor in de plaats komt het taakveld WSW en beschut werk. Hieronder worden onder andere de inkomsten inzake Op Weg Naar Werk verantwoord (voorheen: Arbeidsmatige dagbesteding).

Baten Bedragen in € 1.000		**Werkbedrijf onderdeel WERK**							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Inkomensregelingen	Gemeentelijke bijdragen	4.811	5.321	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	2.652	2.808	2.808	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	0	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen	17.360	19.424	19.424	20.149	21.301	21.968	22.704	23.001
	Omzet	0	1.092	546	546	1.092	1.092	1.092	1.092
	Overige bedrijfsopbrengsten	19	70	35	35	320	320	320	320
	Overige bijdragen	2.656	1.875	3.360	4.331	2.452	505	0	0
Totaal baten		**27.498**	**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor Op Weg Naar Werk (tweede regel in tabel 7). We begroten in 2023 € 3,0 miljoen. Het budget is ten opzichte van de primaire begroting met € 165.000 toegenomen. Dit komt door indexering van personele lasten (5%) en de indexering conform de regionale indexering voor de WMO van 6%. In 2022 zijn we gestart met de pilot Simpel switchen. Aan deze pilot nemen de gemeente Nijmegen en Berg & Dal deel. In 2023 gaan we naar de reguliere indexering het tarief aanvullend met € 1,26 verhogen. Dit doen we omdat er een te groot verschil is ontstaan tussen het tarief van Op Weg Naar Werk en de belevingsgerichte dagbesteding. Met deze aanpassing blijft er een verschil in tarief van € 2,74.

Arbeidsparticipatie

Gemeentelijke bijdrage € 725.000

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor arbeidsparticipatie (regel 3 in tabel 7). Dit is het participatiebudget ter grootte van € 20,1 miljoen. Dit is een toename van € 725.000. De toename wordt veroorzaakt door indexeringen van het klassieke budget conform de BRN norm 2023. En een toename van de begeleidingsgelden beschut.

Overige bijdragen € 2,5 miljoen

Aan overige bijdragen begroten we voor 2023 € 4,3 miljoen (regel 4 tot en met 6 in tabel 7). Dit is een toename van € 2,5 miljoen ten opzichte van de primaire begroting 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van de tijdelijke budgetten. De belangrijksten zijn:

€ 1.000.000 **Werken aan de Match**
We zijn volop bezig om onze diensten en producten te blijven verbeteren om succesvolle matches te kunnen maken. Hiervoor is in 2022 eenmalig een budget van € 1,2 miljoen geraamd voor het project Werken aan de Match. De meeste projecten gaan van start in het 3e en 4e kwartaal van 2022 en lopen door in 2023. Eind 2023 verwachten we het project af te ronden.

€ 125.000 **IPS (Individuele Plaatsing en Steun)**
Dit betreft de middelen beschikbaar voor de inzet van IPS trajecten voor 2023. Voor deze kwetsbare groep zijn met een drietal zorgleveranciers afspraken gemaakt over de uitvoering van de trajecten.

€ 250.000 **Programma professionalisering dienstverlening / kwaliteitsimpuls**
Met de impuls kwaliteit beogen we een zichtbare verbeterslag te maken in de kwaliteit van onze dienstverlening aan kandidaten en ondernemers. Met het uiteindelijke doel meer een meer duurzame plaatsingen te realiseren.

€ 655.000 **SUWI**
In de komende jaren willen we de match tussen vraag en aanbod nog meer verbeteren en verhogen. Met die reden hebben we een uitvoeringsplan opgesteld, dat nu gericht is op het verbeteren van de gezamenlijke werkgeversdienstverlening. Wij denken dat dit nog beter kan, dan dat we nu al doen. Uit onze eigen onderzoeken blijkt dat werkgevers behoefte hebben aan een meer geïntegreerde dienstverlening en betere vindbaarheid van onze diensten
Het Rijk wil daarom de werkgeversdienstverlening en matching in de regio versterken. We streven naar een inclusieve, werkende arbeidsmarkt, waarin plaats is voor iedereen. We vormen samen hét punt, waar werkgevers ondersteund worden bij het vinden van het juiste personeel en het juiste advies. We zijn met werkgevers verbonden, omdat we hun taal spreken en die van werkzoekenden. Samen met onderwijs en kennisinstellingen, vakbonden en andere partners werken we aan inclusiviteit op de arbeidsmarkt, het optimaal inzetten van talenten, waarin duurzaam passend werk voor velen hand in hand gaat met het bevorderen van economische groei in de regio.

€ 205.000 POW **(Perspectief Op Werk)**
De POW middelen zijn eenmalige middelen waarvoor het WerkBedrijf penvoerder is. Het RTA (Regionale Tafel Arbeidsmarkt) bepaald de wijze waarop de middelen ingezet worden. Voor 2023 verwachten we € 205.000 uit te gaan geven. We verwachten dat het budget eind 2024 uitgenut is.

CAO aan de slag

Met één jaar vertraging gaan we vanaf 2023 kandidaten met indicatie banenafspraak of een indicatie beschut werk een detacheringsbaan aanbieden bij de MGR conform de cao Aan de slag. Wij verwachten in het eerste jaar een instroom van 35 fte (54 personen) oplopend in de jaren daarna tot 70 fte (108 personen). Een deel van de kosten dekken we uit reguliere daarvoor bestemde budgetten, zoals de loonkostensubsidies en het participatiebudget (onderdeel Nieuwe Begeleiding). We begroten voor de loonkostensubsidies in 2023 € 472.000, de jaren daarna € 836.000. De bijdrage vanuit het participatiebudget begroten we in 2023 op € 418.000 en de jaren daarna op € 836.000.
Voor het overige dekken we de kosten uit de omzet: fiscale tegemoetkomingen en de detacheringsopbrengsten voor in totaal € 581.000. Hierbij moeten we rekening houden met een risico wegens het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd detacheringstarief. Uit onze ervaringen blijkt dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. In 2023 verwachten we een risico van € 168.000, in 2024 € 337.000 en in 2025 € 505.000. Dit risico dekken we uit de budgetoverheveling 2021 (zie hoofdstuk 5.1).
De uitgaven betreffen met name de salariskosten voor de medewerkers op de detacheringsbanen. Voor uitvoering en begeleiding verwachten we 1,6 fte in te moeten zetten oplopend tot 3,2 fte.

Toelichting op de begroting 2024 tov 2023

Toelichting op de begroting 2024

Hier lichten we de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023 toe. Daar waar geen afwijkingen zijn ten opzichte van 2023 lichten we de cijfers ook niet verder toe. Daarnaast willen we in deze begroting beter inzichtelijk maken waar we onze middelen aan besteden. Hier beginnen we mee.

Arbeidsparticipatie € 1,2 miljoen

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor arbeidsparticipatie. Dit is het participatiebudget ter grootte van € 21,3 miljoen. Dit is een toename van € 1,2miljoen. De toename wordt veroorzaakt door de indexering van 4,94%. Naast de indexering nemen de middelen voor de begeleiding van kandidaten regulier en beschut toe doordat het aantal loonkostensubsidies alsmede de groep beschut nog jaarlijks aan het groeien is.

Omzet € 546.000

De omzet neemt met € 546.000 toe. Dit wordt veroorzaakt doordat we verwachten dat het aantal deelnemers aan de CAO aan de slag verder toeneemt waardoor de verwachte omzet tevens al toenemen. We zijn uitgegaan van een kostendekkende exploitatie. Omdat we de ervaring hebben dat niet iedere medewerker volledig kostendekkend zal kunnen worden geplaatst houden we er rekening mee dat een deel van de baten niet gerealiseerd zal gaan worden. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Overige bijdragen/bedrijfsopbrengsten € 1,6 miljoen

De overige bijdragen/opbrengsten ramen we op € 2,8 miljoen. Dit is een afname van € 1,6 miljoen ten opzichte van 2023. De afname wordt met name veroorzaakt door een afname van extra tijdelijke budgetten werken aan de match ad € 1,0 miljoen, € 208.000 doe je mee en de middelen kwaliteitsimpuls ad €250.000, SUWI ad € 100.000 en IPS ad € 125.000.

5.2.2 Lasten onderdeel Werk

Tabel 9 lasten voor onderdeel WERK van WerkBedrijf in 2022 t/m 2027 ▼

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2023
We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Arbeidsparticipatie

De instrumentengelden

De instrumentmiddelen nemen in 2023 ten opzichte van 2023 primair toe met € 1,3 miljoen toe. In 2023 hebben we aan instrumentgelden € 7,6 miljoen beschikbaar. Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 3,7 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 25% van het (klassieke) Participatiebudget. Dit om de regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Werk voorop! te verwerken. Deze 25% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget.
- € 2,5 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonussen, kinderopvang, reiskostenvergoedingen, projecten, et cetera.
- € 1,0 miljoen werken aan de match
- € 0,4 miljoen ten behoeve van specifieke projecten zoals de Dar, Werklab etc.

Lasten Bedragen in € 1.000		**MGR Onderdeel WERK**							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	4.811	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
Begeleide participatie	Arbeidsmatige dagbesteding	2.652	2.808	2.808	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Arbeidsmatige dagbesteding	0	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974
Arbeidsparticipatie	Instrumenten	5.378	6.282	7.642	7.591	6.638	7.356	8.332	8.629
	Oude verplichtingen	1.358	1.482	1.482	1.482	1.447	1.397	1.256	1.256
	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	6.231	6.675	6.978	7.343	7.594	7.594	7.594	7.594
	Directe kosten CAO aan de slag	0	2.652	1.326	1.326	2.652	2.652	2.652	2.652
	Inzet tijdelijke middelen	2.591	1.538	1.663	2.553	2.115	0	0	0
	Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling	0	337	337	168	337	505	0	0
Totaal programmalasten		**23.021**	**26.151**	**26.613**	**29.071**	**28.919**	**27.640**	**27.971**	**28.267**
Overhead	Overhead MGR	4.477	4.439	4.409	5.070	5.326	5.326	5.226	5.226
Totaal Lasten		**27.498**	**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**

De 'oude verplichtingen'

De 'oude verplichtingen' gaat over verplichtingen in het kader van de vroegere WIW en ID-deelnemers. Deze verplichtingen van de gemeenten heeft WerkBedrijf overgenomen. Doordat er geen instroom meer is nemen de uitgaven jaarlijks af. We verwachten € 1,5 miljoen uit te gaan geven in 2023.

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie

Deze voor € 0,9 miljoen uit operationele lasten en voor € 6,4 miljoen uit personele lasten. We verwachten € 670.000 meer uit te geven ten opzichte van de primaire begroting. Dit komt door de indexering van de personele lasten en de operationele lasten en een eenmalig voordeel op het project CAO aan de slag van 418.000. Dit eenmalig voordeel wordt in 2023 ingezet om de formatie van langdurig zieken op te kunnen vangen.

Directe kosten kandidaten

Omdat de uitvoering van de CAO aan de slag pas in 2023 van start gaat ramen we € 1,3 miljoen lagere uitgaven voor 2023.

Inzet tijdelijke middelen

De tijdelijke middelen nemen met € 1,0 miljoen toe. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het project SUWI ad € 655.000 is toegevoegd aan de begroting. Dit betreft een samenwerking met het UWV ter verbetering van de werkgeversdienstverlening. Daarnaast betreft het de verwachte inzet van de regionale POW middelen ad € 205.000 en de inzet van IPS gelden ad € 125.000.

Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling
De tijdelijke middelen nemen met € 170.000 af. Dit wordt veroorzaakt door een vertraging in de uitvoering van de CAO aan de slag.

Overhead MGR

Aan overhead verwachten we in 2023 5,1 miljoen uit te geven. De overheadkosten bestaan voor €1,7 miljoen uit operationele lasten en kapitaallasten . Het gaat om met name ICT kosten en de huur van het pand aan de Nieuwe Dukenburgseweg. Dit zijn kosten die minder beïnvloedbaar zijn en alleen schoksgewijs kunnen dalen. Ten aanzien van de post ICT zien wij de lasten toenemen doordat ICT een steeds prominentere rol speelt bij de uitvoering van processen. De verwachting is dan ook dat de kosten hiervan niet dalen de komende jaren. Daarnaast nemen de energiekosten toe. De tariefstijging van de energiecontracten hebben we zo goed mogelijk vertaald in de begroting. Waar het tarief in 2023 op uitkomt kunnen we op dit moment nog niet goed inschatten omdat nog niet alle energie is ingekocht.

In 2023 bestaat de overige € 3,4 miljoen van de overhead uit personele lasten. Deze personele lasten nemen toe conform de stijging van de cao SGO. Daarnaast is tijdelijk € 100.000 toegevoegd voor personeel ten behoeve van het project kwaliteitsimpuls.

CAO aan de slag

Met één jaar vertraging gaan we vanaf 2023 kandidaten met indicatie banenafspraak of een indicatie beschut werk een detacheringsbaan aanbieden bij de MGR conform de cao Aan de slag. Wij verwachten in het eerste jaar een instroom van 35 fte (54 personen) oplopend in de jaren daarna tot 70 fte (108 personen). Een deel van de kosten dekken we uit reguliere daarvoor bestemde budgetten, zoals de loonkostensubsidies en het participatiebudget (onderdeel Nieuwe Begeleiding). We begroten voor de loonkostensubsidies in 2023 € 472.000, de jaren daarna € 836.000.
De bijdrage vanuit het participatiebudget begroten we in 2023 op € 418.000 en de jaren daarna op € 836.000.
Voor het overige dekken we de kosten uit de omzet: fiscale tegemoetkomingen en de detacheringsopbrengsten. Hierbij moeten we rekening houden met een risico wegens het niet volledig kunnen factureren van het minimaal benodigd

Baten Bedragen in € 1.000		MGR CAO aan de slag							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	Gemeentelijke bijdragen (CAO aan de slag)	0	836	418	418	836	836	836	836
	Omzet	0	1.092	546	546	1.092	1.092	1.092	1.092
	omzet stelpost tariefrisico	0	0	0	0	0	0	0	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	70	35	35	70	70	70	70
Totaal Arbeidsparticipatie		0	1.998	999	999	1.998	1.998	1.998	1.998
Inkomensregelingen	Loonkostensubsidies	0	944	472	472	944	944	944	944
Totaal Inkomensregelingen		0	944	472	472	944	944	944	944
Totaal Baten		**0**	**2.942**	**1.471**	**1.471**	**2.942**	**2.942**	**2.942**	**2.942**

Lasten Bedragen in € 1.000		MGR CAO aan de slag							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	Algemene uitvoering arbeidsparticipatie	0	230	115	115	230	230	230	230
	Overige kosten kandidaten	0	546	273	273	546	546	546	546
	Salariskosten kandidaten	0	2.106	1.053	1.053	2.106	2.106	2.106	2.106
Totaal Arbeidsparticipatie		0	2.882	1.441	1.441	2.882	2.882	2.882	2.882
Overhead	Overhead MGR	0	60	30	30	60	60	60	60
Totaal Overhead		0	60	30	30	60	60	60	60
Totaal lasten		**0**	**2.942**	**1.471**	**1.471**	**2.942**	**2.942**	**2.942**	**2.942**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

detacheringstarief. Uit onze ervaringen blijkt dat we voor deze kandidaten het benodigde tarief niet uit de markt kunnen halen. In 2023 verwachten we een risico van € 168.000, in 2024 € 337.000 en in 2025 € 505.000. Dit risico dekken we uit de budgetoverheveling 2021 (zie hoofdstuk 5.1).
De uitgaven betreffen met name de salariskosten voor de medewerkers op de detacheringsbanen. Voor uitvoering en begeleiding verwachten we 1,6 fte in te moeten zetten oplopend tot 3,2 fte.

Toelichting op de begroting 2024

Inkomensregelingen

We ontvangen gemeentelijke bijdragen voor loonkostensubsidies. We begroten hier in 2024 € 5,1 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2023 is dit een afname van € 472.000. Deze afname wordt veroorzaakt door de uitvoering van de cao Aan de slag. Zie daarvoor de afzonderlijke toelichting verderop in deze paragraaf

Arbeidsparticipatie

De instrumentengelden nemen in 2024 ten opzichte van 2023 met € 1,0 miljoen af. Dit wordt veroorzaakt door het wegvallen van het tijdelijke budget. In 2024 hebben we aan instrumentgelden €6,6 miljoen beschikbaar. Op hoofdlijnen ramen wij de uitgaven als volgt:

- € 3,8 miljoen ten behoeve van lokale zichtbaarheid en accenten. Dit is circa 25% van het (klassieke) Participatiebudget. Dit om de

regionale doelen te halen en de uitgangspunten van de regionale nota Werk voorop! te verwerken. Deze 25% wordt deels toegevoegd aan het instrumentengeld en deels aan het personele budget.
- € 2,5 miljoen voor de inzet van diverse voorzieningen zoals scholing, werkgeversbonussen, kinderopvang, reiskostenvergoedingen et cetera.
- € 0,3 miljoen uitvoering tijdelijke projecten zoals van de DAR.

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie

De algemene uitvoering arbeidsparticipatie bestaat voor € 0,9 miljoen uit operationele lasten en voor € 6,7 miljoen uit personele lasten. De lasten nemen met 250.000 toe. Dit wordt veroorzaakt door de verwachte groei bij de uitvoering van de CAO aan de slag ad € 115.000. Daarnaast nemen de lasten toe met 137.000 door indexeringen.

Directe kosten kandidaten

De loonkosten van kandidaten voor de uitvoering van de CAO aan de slag nemen in 2024 met € 1,3 toe omdat we dan voor een volledig jaar de CAO aan de slag gaan uitvoeren. Daarnaast verwachten we in dat jaar een verder toename van het aantal kandidaten dat gebruik gaat maken van de CAO aan de slag.

Inzet tijdelijke middelen

De tijdelijke middelen nemen in 2024 af met € 438.000 door met name de afloop van de IPS gelden en Doe je mee. 2024 is tevens het laatste jaar van beide projecten. IPS heeft nog wel een doorloop in de afwikkeling. We verwachten dit project eind 2026 af te ronden.

Inzet tijdelijke middelen budgetoverheveling € 169.000

Dit betreft de inzet van middelen voor het tarief risico bij de uitvoering van de CAO aan de slag. We verwachten dat dit risico toeneemt van € 168.000 in 2023 naar € 337.000 in 2024.

Overhead MGR

Aan overhead verwachten we in 2023 5,3 miljoen uit te geven. Dit is toename van 260.000. Deze toename wordt veroorzaakt door extra detacheringsopbrengsten doordat projectmanagers deels rendabel zijn op projecten. Daarnaast zijn de lasten geïndexeerd

5.3 Onderdeel SW

In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel SW. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2022 – 2027. Per (sub)paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 toe.

Tabel 10 Totale baten en lasten WerkBedrijf onderdeel SW in 2021 t/m 2026 ▶

Door een wijziging in het besluit begroten en verantwoorden (BBV) valt de WSW vanaf 2023 niet meer onder het taakveld begeleidende participatie maar onder het taakveld WSW en beschut werk. Dat is de reden van de verschuiving van middelen tussen taakveld begeleidende participatie en WSW & beschut werk.
In deze paragraaf staan we in detail stil bij onze begroting voor het onderdeel SW. Na het overzicht van de totale baten en lasten in 2021 – 2026 en de overhead lichten we in 5.2.1 de baten en in 5.2.2 de lasten toe.

Tabel 10 Totale baten en lasten Werkbedrijf onderdeel SW in 2022 tot en met 2027. Per (sub) paragraaf lichten we de begrotingswijziging 2023 en begroting 2024 toe. De begro-tingstotalen van

Baten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf- onderdeel SW							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	37.000	35.466	35.466	0	0	0	0	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	637	653	653	0	0	0	0	0
	Overige bijdragen	409	195	195	0	0	0	0	0
	netto omzet	8.565	8.302	8.302	0	0	0	0	0
	Materiaal verbruik	0	-17	-17	0	0	0	0	0
	Toegevoegde waarde	8.565	8.284	8.284	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	0	0	0	38.051	38.477	36.162	33.141	30.072
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	1.128	653	648	648	648
	Overige bijdragen	0	0	0	195	195	205	205	205
	netto omzet	0	0	0	8.506	8.165	7.489	6.775	6.029
	Materiaal verbruik	0	0	0	-17	-17	-17	-17	-17
	Toegevoegde waarde	0	0	0	8.488	8.148	7.472	6.757	6.012
Totaal baten		**46.611**	**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**

Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf- onderdeel SW							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Begeleide participatie	Lage inkomensvoordeel	-351	-330	-330	0	0	0	0	0
	Operationele lasten	39	52	52	0	0	0	0	0
	Overige kosten SW medewerkers	2.298	1.936	1.936	0	0	0	0	0
	Personele lasten	3.712	3.611	3.611	0	0	0	0	0
	Productiekosten	445	445	445	0	0	0	0	0
	Salariskosten SW medewerkers	36.848	35.537	35.537	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Lage inkomensvoordeel	0	0	0	-330	-330	0	0	0
	Operationele lasten	0	0	0	58	58	58	58	54
	Overige kosten SW medewerkers	0	0	0	2.600	2.197	2.015	1.821	1.620
	Personele lasten	0	0	0	3.791	3.666	3.428	3.206	3.014
	Productiekosten	0	0	0	728	824	824	824	824
	Salariskosten SW medewerkers	0	0	0	37.383	37.246	34.502	31.182	27.764
Totaal programma		**42.992**	**41.252**	**41.252**	**44.231**	**43.660**	**40.827**	**37.091**	**33.277**
Overhead		3.619	3.346	3.346	3.632	3.812	3.660	3.660	3.660
Totaal lasten		**46.611**	**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

de sociale werkvoorziening (SW) dalen van € 46,5 miljoen in 2022 naar € 36,9 in 2027. Een afname van € 9,6 miljoen. Dit komt doordat er geen mensen meer in de SW stromen.

Toelichting op technische bijstelling begroting 2023

Tussentijds zijn er in 2022 bij de SW geen begrotingswijzigingen geweest. Daardoor is de kolom B 2023 P en B 2023(h) aan elkaar gelijk.

5.3.1 Baten onderdeel SW

Tabel 11 Totale baten WerkBedrijf onderdeel SW in 2022 t/m 2027 ▶

Baten Bedragen in € 1.000		**Werkbedrijf- onderdeel SW**							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Begeleide participatie	Gemeentelijke bijdragen	37.000	35.466	35.466	0	0	0	0	0
	Overige bedrijfsopbrengsten	637	653	653	0	0	0	0	0
	Overige bijdragen	409	195	195	0	0	0	0	0
	netto omzet	8.565	8.302	8.302	0	0	0	0	0
	Materiaal verbruik	0	-17	-17	0	0	0	0	0
	Toegevoegde waarde	8.565	8.284	8.284	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Gemeentelijke bijdragen	0	0	0	38.051	38.477	36.162	33.141	30.072
	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	1.128	653	648	648	648
	Overige bijdragen	0	0	0	195	195	205	205	205
	netto omzet	0	0	0	8.506	8.165	7.489	6.775	6.029
	Materiaal verbruik	0	0	0	-17	-17	-17	-17	-17
	Toegevoegde waarde	0	0	0	8.488	8.148	7.472	6.757	6.012
Totaal baten		**46.611**	**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**

Toelichting op de begrotingswijziging 2023

Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdrage neemt toe met € 2,6 miljoen ten opzichte van de primaire begroting. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verwachte CAO stijging van onze SW medewerkers, de CAO toename van de ambtelijk medewerkers en in zijn algemeenheid de hogere inflatie. In het bijzonder de energie- en vervoerskosten. De kostprijs per SE neemt toe van €31.129 in 2022 naar €34.037 in 2023. Dit is een toename van 9,5% ten opzichte

	begroting	**Rijksbijdrage**	**netto bijdrage**	**netto bijdrage was**	**mutatie**
2023	38.051	34.727	3.324	1.772	-1.552
2024	38.477	33.209	5.268	1.183	-4.085
2025	36.162	31.646	4.516	5	-4.511
2026	33.141	30.282	2.859	-409	-3.268
2027	30.072	28.706	1.366	0	-1.366

van de begroting 2022. De toename betreft met name de CAO stijging van onze SW medewerkers. Niet alle schalen in de CAO SW gaan er 10% op vooruit. Dit zijn vooral de laagste schalen. Voor ons heeft dit naast de verwacht CAO toename per 1 juli 2023 en de daling van het aantal SW medewerkers een effect van 5% op de loonkosten. Het overige effect betreft de BRN norm voor 2023 van 2,7% en een effect van 1,8% om de toegenomen inflatie en ambtelijke loonkosten te kunnen dekken. De BRN norm van 2023 ad 2,7% is daarvoor te beperkt geweest.

Door de toename van 9,5% van de SW kosten neemt tevens de netto bijdrage van de gemeenten toe. Deze was voor 2023 begroot op € 1,8 miljoen. Deze neemt toe naar € 3,3 miljoen. Een toename van € 1,6 miljoen voor onze regio. Hierbij dient opgemerkt worden we in onderstaand overzicht uitgegaan zijn van de Rijksbijdrage zoals bekend bij de septembercirculaire 2022. De verhoging van de LPO en de verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 zijn hierin nog niet verwerkt. Dit vindt plaats met de september circulaire 2023. Daarmee zal een belangrijk deel van het nadeel teniet gedaan worden.

Overige bijdrage en bedrijfsopbrengsten

De overige bijdrage en bedrijfsopbrengsten nemen toe met € 475.000. Dit wordt veroorzaakt door de eenmalige budgetoverheveling voor de dekking van de hoge reiskostenvergoeding.
De overige bijdrage en bedrijfsopbrengsten bestaan voor 2023 met name uit de middelen voor de extra kosten van vervoer ad € 503.000 en de uitvoering van de praktijkdiagnose ad € 385.000:

Netto omzet

De begrote omzet voor 2023 bedraagt € 8,5 miljoen en is met € 204.000 gestegen ten opzichte van de primaire begroting 2023. We gaan de tarieven per 1 januari 2023 verhogen met 4,3% en per juli 2023 met 4%. Voor de eerste verhoging hanteren we de index "G-N commerciële dienstverlening cao-lonen. De tweede verhoging per juli 2023 beargumenteren we met de toename van het minimumloon voor onze SW medewerkers. De omzet blijft nagenoeg gelijk omdat we ook rekening moeten houden met de effecten van de seniorenregeling conform cao WSW. We rekenen met een urenverlies van 2 %.

De toegevoegde waarde per fte neemt toe van € 8.275 naar € 8.386. Deze toegevoegde waarde bestaat uit twee categorieën, namelijk een toegevoegde waarde voor individueel geplaatste SW-medewerkers van € 14.617 en een toegevoegde waarde voor groepsplaatsingen van € 6.359.

Toelichting op de begroting 2024

Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdrage neemt toe met € 426.000. De kostprijs neemt hierdoor toe van € 34.073 in 2023 naar 37.010 in 2024. Dit is een stijging van 8,6%. Dit is 3,66% meer dan de BRN norm van 4,94%. De toename van 3,66% wordt volledig veroorzaakt door de verwachte stijging van de CAO SW. De SW salarissen hebben we voor 2024 geïndexeerd met 5% per 1 januari 2024 en 2% per 1 juli 2024 omdat een deel van de loon en prijsontwikkeling (LPO) 2023 zich pas per 1 januari 2024 zal gaan voordoen.

Overige bijdrage en bedrijfsopbrengsten

De overige bijdragen en bedrijfsopbrengsten nemen met € 475.000 af. Dit wordt veroorzaakt doordat de eenmalige budgetoverheveling voor de dekking van de hoge vervoerskosten ter grootte van € 475.000 komt te vervallen.

Toegevoegde waarde

De omzet neemt daalt met 341.000. Dit komt doordat het aantal verloonde SW-medewerkers daalt van 1.012 fte naar 932 fte. We verwachten voor 2024 uit te komen op een toegevoegde waarde van € 8.653 per fte. Dit is een toename ten opzichte van 2023 met € 267.

5.3.2 Lasten onderdeel SW

Tabel 12 Totale programmalasten WerkBedrijf onderdeel SW in 2022 t/m 2027 ▶

Lasten Bedragen in € 1.000		Werkbedrijf- onderdeel SW							
		R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Begeleide participatie	Lage inkomensvoordeel	-351	-330	-330	0	0	0	0	0
	Operationele lasten	39	52	52	0	0	0	0	0
	Overige kosten SW medewerkers	2.298	1.936	1.936	0	0	0	0	0
	Personele lasten	3.712	3.611	3.611	0	0	0	0	0
	Productiekosten	445	445	445	0	0	0	0	0
	Salariskosten SW medewerkers	36.848	35.537	35.537	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Lage inkomensvoordeel	0	0	0	-330	-330	0	0	0
	Operationele lasten	0	0	0	58	58	58	58	54
	Overige kosten SW medewerkers	0	0	0	2.600	2.197	2.015	1.821	1.620
	Personele lasten	0	0	0	3.791	3.666	3.428	3.206	3.014
	Productiekosten	0	0	0	728	824	824	824	824
	Salariskosten SW medewerkers	0	0	0	37.383	37.246	34.502	31.182	27.764
Totaal programma		**42.992**	**41.252**	**41.252**	**44.231**	**43.660**	**40.827**	**37.091**	**33.277**
Overhead		3.619	3.346	3.346	3.632	3.812	3.660	3.660	3.660
Totaal lasten		**46.611**	**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**

Toelichting op de bijstelling van de begroting 2023

We lichten hieronder de onderdelen toe die aan de batenkant niet zijn besproken.

Lage inkomensvoordeel

Wij ramen het lage inkomensvoordeel voor 2023 gelijk aan de primaire begroting 2023. Wij willen nog wel opmerken dat per 2025 het lage inkomensvoordeel komt te vervallen. De verwachting is dat het nadeel wat op dat moment ontstaat vergoed wordt in een hogere SW bijdrage vanuit het Rijk.

Overige kosten SW medewerkers

Aan overige kosten SW medewerkers verwachten we in 2023 een bedrag van € 2,6 miljoen uit te geven. Dit is een toename van € 664.000. Dit wordt met name veroorzaakt de hogere vervoerskosten. Voor 2023 hebben we besloten om vanwege de energiecrisis en de daardoor ontstane hoge inflatie tijdelijk de reiskostenvergoeding voor onze SW medewerkers te verhogen naar het wettelijk maximum van € 0,21 per KM en hebben we de ondergrens verlaagd naar 0 KM. Dit leidt tot een extra last van € 475.000. Daarnaast zien we dat de kosten van het collectief vervoer zijn toegenomen met € 95.000 in verband met de toegenomen dieselprijs. Ten slotte zien we een stijging in het gebruik van onze arbodienstverlener van €100.000. Met het ouder worden van onze doelgroep neemt ook het gebruik toe.

Personele lasten

Aan personele lasten voor de uitvoering van de SW verwachten we in 2022 € 3,8 miljoen uit te geven. Dit is een toename van € 181.000 ten opzichte van de primaire begroting 2023. Dit is conform de stijging van de nieuwe CAO 2023 ad 5%.

Productiekosten

Dit betreft met name de doorbelasting van de gebouwlasten vanuit vastgoed naar de SW. In 2023 verwachten we € 728.000 aan lasten. Dit is

een toename van 283.000. Deze toename wordt veroorzaakt door de hoge energieprijzen. Een exacte inschatting van de energielasten kunnen we nog niet maken omdat we nog niet het volledige volume voor 2023 ingekocht hebben.

Salariskosten SW medewerkers

Door de verwachte CAO stijging van de SW medewerkers nemen die kosten toe met € 1,8 miljoen. Dit is een stijging van 5% ten opzichte van de primaire begroting 2023 en wordt veroorzaakt door stijging van het minimumloon van 10% in combinatie met een verwachte uitstroom in 2023. De toename van het minimumloon van 10% heeft met name doorwerking in de lagere loonschalen. De schalen boven het minimumloon gaan er slechts bepekt op vooruit (2%). Daarnaast verwachten we in juni 2023 een verdere stijging van de SW lonen. In begroting is daarom rekening gehouden met een toename van lonen van 8%. Door de daling van het aantal SW medewerkers is het effect op de kosten lager. Door genoemde effecten verwachten we in 2023 € 37,4 miljoen uit te geven aan salariskosten voor de SW medewerkers.

Overhead MGR

De overheadkosten bestaan voor € 1,7 miljoen operationele en kapitaallasten. Daarnaast bestaan de overheadkosten voor € 1,9 miljoen uit personele lasten.

De kosten nemen toe met € 285.000. De toename wordt veroorzaakt door de hogere energiekosten op de NDW. Per 1 januari 2023 hebben we een nieuwe energiecontract omdat we het contract met Gazprom per die datum afliep. Daarnaast bestaat de toename uit de indexering van 5% van de personele lasten conform de nieuwe CAO.

Toelichting op de begroting 2024

Overige kosten SW medewerkers

De overige kosten SW medewerkers dalen met € 403.000 ten opzichte van 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door het wegvallen van de tijdelijk verruimde reiskostenvergoeding voor onze SW medewerkers. Daarnaast worden de lasten conform BRN norm geïndexeerd.

Personele lasten

De personele lasten dalen met € 126.000. Door het dalen van het SW bestand neemt de formatie met 2,2 fte verder af. Daarnaast hebben we de personele lasten geïndexeerd met de BRN norm.

Productiekosten

De productiekosten nemen toe met € 96.000. Dit wordt veroorzaakt door de extra kapitaallasten vanwege de geplande verbouwing van de keuken een deel van de cursusruimten. Voor een nadere toelichten verwijzen wij naar het onderdeel vastgoed.

Salariskosten SW medewerkers

De salarislasten SW dalen met € 137.000. In de berekening van de salarislasten SW is rekening gehouden met en daling van het aantal SW-medewerkers met 71 fte (verloond) en een indexering van de salarissen voor 2024. Door de daling van het aantal SW medewerkers nemen de loonkosten met € 2,7 miljoen af. Omdat we de SW salarissen voor 2024 hebben geïndexeerd nemen de loonkosten toe met € 2,6 miljoen. Een deel van de loon en prijsontwikkeling (LPO) 2023 zal pas per 1 januari 2024 tot uit drukking komen omdat een deel van de LPO ontwikkeling met vertraging verwerkt wordt in de CAO SW. We schatten in dat dit per 1 januari 2024 5% zal zijn en per juli 2024 2%.

Overhead MGR

De overhead kosten stijgen met 181.000. Dit wordt veroorzaakt door de hogere kapitaallasten van het archief. De inrichting van het digitale archief ronden we in de loop van 2023 af waardoor we voor het eerst in 2024 over deze investering af gaan schrijven. Dit leidt tot een toename van de lasten met € 100.000. Met de afronding van dit project voldoen we in de loop van 2023 aan de vereisten van de archiefinspectie. Daarnaast nemen de lasten toe door de indexering met de BRN norm.

5.4 Onderdeel Vastgoed

Tabel 13 Totale baten en lasten Werk-Bedrijf onderdeel Vastgoed in 2022 t/m 2027 ▶

Door een wijziging in het besluit begroten en verantwoorden (BBV) valt de WSW vanaf 2023 niet meer onder het taakveld begeleidende participatie maar onder het taakveld WSW en beschut werk. Dat is de reden van de verschuiving tussen taakveld begeleidende participatie en WSW & beschut werk.

Baten Bedragen in € 1.000		MGR onderdeel Vastgoed							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Begeleide participatie	Overige bedrijfsopbrengsten	485	495	495	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	783	879	879	879	879
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	136	140	140	140	147	147	147	147
	Overige bedrijfsopbrengsten	450	414	414	460	460	460	460	460
Totaal Baten		**1.071**	**1.049**	**1.049**	**1.384**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**

Lasten Bedragen in € 1.000		MGR onderdeel Vastgoed							
		R2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Begeleide participatie	Kapitaallasten	70	65	65	0	0	0	0	0
	Operationele lasten	572	593	593	0	0	0	0	0
WSW en beschut werk	Kapitaallasten	0	0	0	65	154	154	154	154
	Operationele lasten	0	0	0	721	695	695	695	695
Overhead	Kapitaallasten	28	43	43	43	127	127	127	127
Overhead	Operationele lasten	401	348	348	555	511	511	511	511
Totaal programma		**1.071**	**1.049**	**1.049**	**1.384**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**
Overhead MGR		0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten		**1.071**	**1.049**	**1.049**	**1.384**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de begroting 2023

Begeleide participatie en Overhead

Voor 2023 verwachten we € 1,4 miljoen aan opbrengsten. Dit is een toename van € 335.000 ten opzichte van de primaire begroting van 2023. Deze toename wordt volledig veroorzaakt door de hogere energieprijzen.

Toelichting op de begroting 2024

Begeleide participatie en Overhead

Voor 2024 verwachten we 1,5 miljoen aan opbrengsten. Dit is een toename van € 150.000 ten opzichte van 2023. In 2023 gaan we het restaurant en een deel van de ontvangst- en het kantorendeel van de locatie Boekweitweg verbouwen om op de Boekweitweg cursussen te kunnen geven en we creëren er werkplekken. Hierdoor kunnen we in 2024 het pand aan de Wezenlaan afstoten en gaan onze trainers vanaf 2024 de cursussen en bijeenkomsten verzorgen op de Boekweitweg. Het restaurant gaat door een externe ge-exploiteerd worden. Deze zal ook voor externen toegankelijk worden zoals de medewerkers van Talis maar ook voor bewoners in het gebeid. Eind 2023 is de verbouwing gereed. Waardoor we in 2024 extra kapitaallasten krijgen ad €175.000.

6 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen

Tabel 14 Totale baten en lasten iRvN 2022 t/m 2027 ▶

In 2023 ramen we dat we € 21,5 miljoen nodig hebben. Dit is een toename ten opzichte van de ontwerpbegroting van € 3,0 miljoen. De toename wordt met name veroorzaakt door het voorstel "kostenontwikkeling iRvN", een verdere toename van de middelen van het beveiligingsproject en ten slotte een toename van de plusproducten.
De meerjaren begroting neemt in 2024 met € 1,1 miljoen toe ten opzichte van 2023. In de dienstverlening is tevens opgenomen de dienstverlening voor WerkBedrijf. De toename betreft de indexering met de BRN norm van 4,94% en de toename van de kapitaallasten als gevolg van de investering in de back-up en storage faciliteit.

Voor een nadere detaillering verwijzen we naar de financiële toelichting bij automatsering en applicatiebeheer.

Baten Bedragen in € 1.000	MGR ICT Rijk van Nijmegen							
	R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Arbeidsparticipatie	393	370	370	432	453	453	453	453
Overhead	19.242	18.079	18.079	21.047	22.147	22.406	22.518	22.631
Totaal Baten	**19.635**	**18.449**	**18.449**	**21.479**	**22.600**	**22.859**	**22.972**	**23.084**

Lasten Bedragen in € 1.000	MGR ICT Rijk van Nijmegen							
	R2022	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Arbeidsparticipatie	452	383	383	432	453	453	453	453
Overhead	17.490	16.265	16.265	19.138	20.044	20.303	20.416	20.528
Totaal programma	**17.942**	**16.648**	**16.648**	**19.570**	**20.498**	**20.757**	**20.869**	**20.981**
Overhead MGR	1.692	1.801	1.801	1.908	2.102	2.102	2.102	2.102
Totaal lasten	**19.635**	**18.449**	**18.449**	**21.479**	**22.600**	**22.859**	**22.972**	**23.084**

Saldo baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

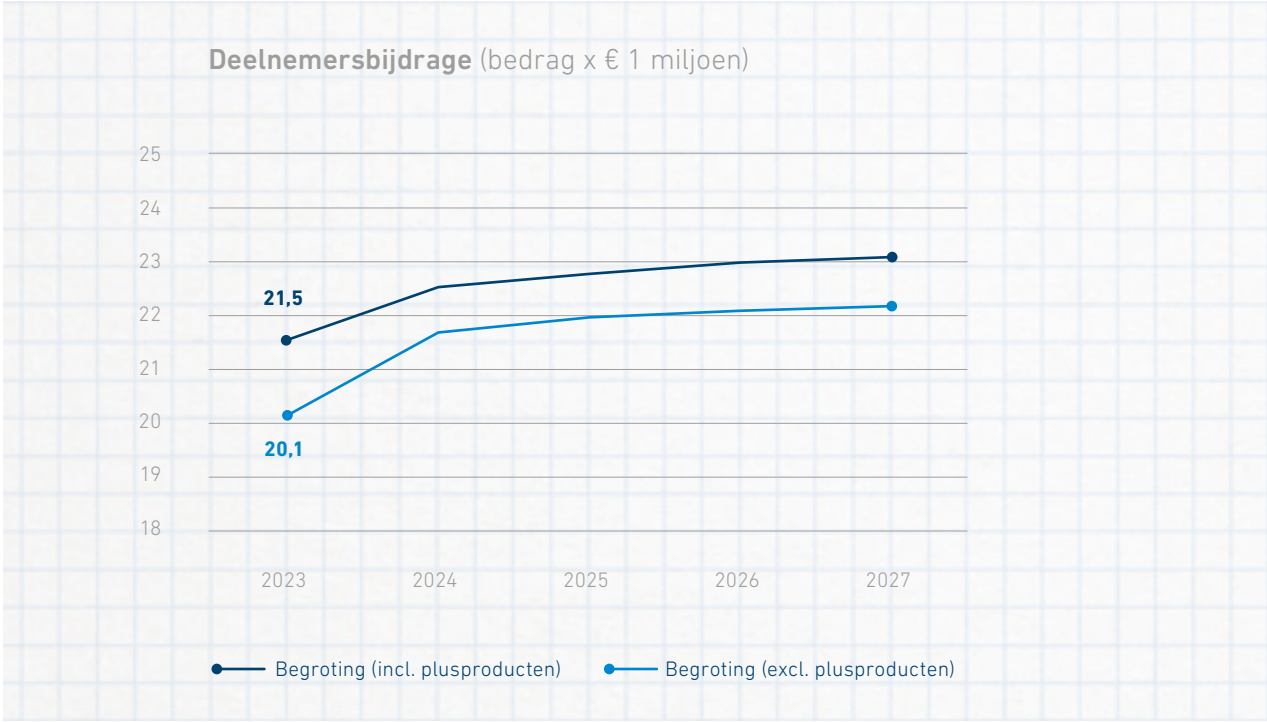
Tabel 17 Deelnemersbijdrage ▶

Voor de vergelijkbaarheid van de bedragen is de tabel excl. (lichtblauwe lijn) en incl. (donkerblauwe lijn) de plusproducten opgenomen. In 2023 hebben de plusproducten een omvang van € 1,4 miljoen in de jaren daarna nemen ze met name af door het wegvallen van de investering ad € 522.000 in de Tenants.

Personele lasten

De personele lasten zijn niet meer volledig zichtbaar, omdat een deel van deze lasten onderdeel uitmaakt van de overhead MGR. De personele lasten bestaan uit de volledige loonsom en het inhuurbudget. Overige personele lasten zijn buiten beschouwing gelaten. Ook de inhuur is uitgedrukt in fte's. In onderstaand overzicht tonen we de ontwikkeling van de personele lasten voor de jaren 2022 tot en met 2027.

Tabel 18 Overzicht van de personele lasten van iRvN in 2022 t/m 2027 ▶

Personele lasten Bedragen in € 1.000	R 2022	B 2023	B 2023 (h)	B 2023 W	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
Arbeidsparticipatie	452	338	338	386	405	405	405	405
Overhead	9.265	9.227	9.227	11.475	11.815	11.815	11.815	11.815
Totaal	**9.717**	**9.565**	**9.565**	**11.861**	**12.221**	**12.221**	**12.221**	**12.221**

De loonkosten 2023 nemen ten opzichte van de bijgestelde begroting toe met € 2,3 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat € 588.000 van de toegenomen loonkosten wordt gedekt met inkomsten uit plusproducten. Daarnaast nemen de loonkosten structureel met € 725.000 toe als gevolg van het voorstel “kostenontwikkeling iRvN”. Het voorstel Tenants leidt tot een a-structurele uitzetting van de loonkosten van € 522.000. Ten slotte hebben we de loonkosten met 4,94% verhoogd als gevolg van de verwachte CAO afspraken 2023. Dit is een bedrag van € 470.000.

De loonkosten 2024 nemen ten opzichte van 2023 met € 360.000 toe. Hiervan heeft € 574.000 betrekking op een stijging van de salarissen met 4,94% als gevolg van de BRN indexering. De loonkosten dalen met € 249.000 als gevolg van het wegvallen van de a-structurele lasten “inrichting Tenants”. Daarnaast nemen de loonkosten met € 35.000 toe als gevolg van het voorstel “kostenontwikkeling iRvN”.

6.1 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Automatisering

Automatisering valt volledig onder het taakveld Overhead. We rapporteren over het totaal aan baten en lasten, waarbij de overhead apart is opgenomen, conform de BBV-richtlijn.
Op de volgende pagina's geven wij de toelichting op de begrotingswijziging 2023 ten opzichte van de begroting 2023-2026. Vervolgens worden de bijstellingen van de begrotingstotalen van de begroting 2024-2027 en de ontwikkeling van de begroting over de jaren nader gespecificeerd.

Tabel 19 Totale baten en lasten iRvN onderdeel Automatisering in 2022 t/m 2027 ▶

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering							
		R 2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Overhead	Overige bijdragen	1.070	1.099	1.099	1.222	1.328	1.348	1.357	1.365
	Overige bedrijfsopbrengsten	970	0	0	859	353	353	353	353
	Gemeentelijke bijdragen	13.073	13.461	13.461	14.954	16.254	16.494	16.598	16.702
Totaal Baten		**15.113**	**14.560**	**14.560**	**17.034**	**17.936**	**18.195**	**18.308**	**18.420**

Lasten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Automatisering							
		R 2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Overhead	Operationele lasten	6.007	5.511	5.511	6.512	6.710	6.821	7.004	6.953
	Personele lasten	6.157	5.867	5.867	7.344	7.468	7.468	7.468	7.468
	Kapitaallasten	1.849	2.124	2.124	1.887	2.303	2.452	2.381	2.544
Totaal programma		**14.013**	**13.502**	**13.502**	**15.743**	**16.482**	**16.741**	**16.853**	**16.965**
Overhead MGR		1.100	1.058	1.058	1.291	1.454	1.454	1.454	1.454
Totaal lasten		**15.113**	**14.560**	**14.560**	**17.034**	**17.936**	**18.195**	**18.308**	**18.420**
Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting op de begrotingswijziging 2023

De baten nemen toe met € 2,5 miljoen.

- Aan de begroting is een bedrag toegevoegd naar aanleiding van het voorstel "kostenontwikkeling iRvN" op basis van dit voorstel is voor 2023 € 922.000 toegevoegd. Dit bedrag loop op naar € 1,5 miljoen in 2027 structureel.
- In 2022 is het beveiligingsproject gestart als plusproduct. In 2023 hebben we deze als structureel product toegevoegd aan de

begroting. In 2022 is overeenstemming met de gemeenten bereikt over de inzet van deze middelen ter grootte van € 693.000.
- De opbrengsten uit geleverde plusproducten nemen met € 859.000 toe. Tegenover de baten staat een gelijk bedrag aan lasten en betreft specifiek dienstverlening aan gemeenten. In dit bedrag zit voor 2023 tevens een bedrag van € 522.000 voor de inrichting van de Tenants.

De lasten nemen toe met € 2,5 miljoen.
- De operationele lasten nemen toe met € 1,0 miljoen. De toename betreft de kosten van het beveiligingsproject alsmede de kosten van extra licenties vanwege een toename van het aantal gebruikers.
- Loonkosten nemen met € 1,5 miljoen toe. € 592.000 van de toegenomen loonkosten wordt gedekt met inkomsten uit plusproducten hierin is tevens opgenomen het voorstel Tenants wat leidt tot een a-structurele uitzetten van de loonkosten van € 522.000. Daarnaast nemen de loonkosten structureel met € 725.000 toe als gevolg van het voorstel "kostenontwikkeling iRvN". Ten slotte hebben we de loonkosten met 4,94% verhoogd als gevolg van de verwachte CAO afspraken 2023 en het inhuurbudget met 100.000 verlaagd.
- Kapitaallasten nemen met € 237.000 af doordat de investeringen in de back-up en restore faciliteit met een jaar vertraagd is. Dit eenmalig voordeel op de kapitaallasten gebruiken we om de toegenomen loonkosten te kunnen dekken.
- De overhead neemt met € 233.000 toe vanwege de gestegen energielasten. Deze zijn verdrievoudigd ten opzichte van 2022.

Toelichting op de begroting 2024

De baten en lasten 2024 nemen ten opzichte van 2023 toe met € 902.000. Dit wordt voor € 115.000 veroorzaakt doordat de lasten van het beveiligingsproject stapsgewijs toenemen. Daarnaast vallen de eenmalige lasten voor de inrichting van de Tenants ad € 249.000 weg en nemen de lasten "kostenontwikkeling iRvN" met € 35.000 verder toe. De rest van de toename ad € 1,0 miljoen wordt veroorzaakt door de indexering met de BRN-norm van 4,94%.

6.2 Baten en lasten ICT Rijk van Nijmegen onderdeel Applicatie-beheer

Applicatiebeheer valt deels onder het taakveld Overhead en Arbeidsparticipatie. We rapporteren over het totaal aan baten en lasten, waarbij de overhead apart is opgenomen, conform de BBV-richtlijn.
Op de volgende pagina's geven wij de toelichting op de begrotingswijziging 2023 ten opzichte van de begroting 2023-2026. Vervolgens worden de bijstellingen van de begrotingstotalen van de begroting 2024-2027 en de ontwikkeling van de begroting over de jaren nader gespecificeerd.

Baten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Informatie- en Applicatiebeheer							
		R 2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	Overige bijdragen	393	370	370	432	453	453	453	453
Overhead	Gemeentelijke bijdragen	3.503	3.519	3.519	3.519	3.693	3.693	3.693	3.693
	Overige bedrijfsopbrengsten	626	0	0	493	518	518	518	518
Totaal Baten		**4.522**	**3.890**	**3.890**	**4.445**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**4.664**

Lasten Bedragen in € 1.000		ICT Rijk van Nijmegen - onderdeel Informatie- en Applicatiebeheer							
		R 2022	**B2023 P**	**B2023 (h)**	**B2023**	**B 2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Arbeidsparticipatie	Operationele lasten	0	45	45	46	48	48	48	48
	Personele lasten	452	338	338	386	405	405	405	405
Overhead	Operationele lasten	362	226	226	271	285	285	285	285
	Personele lasten	3.108	2.530	2.530	3.117	3.271	3.271	3.271	3.271
	Kapitaallasten	7	7	7	7	7	7	7	7
Totaal programma		**3.929**	**3.146**	**3.146**	**3.827**	**4.016**	**4.016**	**4.016**	**4.016**
Overhead MGR		592	743	743	618	648	648	648	648
Totaal lasten		**4.522**	**3.890**	**3.890**	**4.445**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**4.664**

Saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 20 Totale baten en lasten iRvN onderdeel Informatie- en Applicatiebeheer in 2022 t/m 2027 ▶

Toelichting op de begrotingswijziging 2023
De baten en lasten in de voorliggende begroting stijgen met € 555.000 ten opzichte van de ontwerpbegroting. Dit wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door de plusproducten. Deze zijn toegevoegd aan de begroting 2023. Tegenover deze extra baten staan direct aanwijsbare lasten.

In de begroting 2023 rekening gehouden met de cao-stijging van 5%. Daarnaast zien we door de inflatie de kosten van energie en licenties oplopen. De overhead neemt met € 125.000 af. Dit komt vanwege de afgenomen overheadkosten in verband met het wegvallen van managementfuncties en anderzijds is er een dempend effect vanwege de gestegen energielasten.

Toelichting op de begroting 2024

De baten en lasten 2024 nemen ten opzichte van 2023 toe met € 220.000. Dit wordt voor € 200.000 wordt veroorzaakt door de indexering met de BRN norm van 4,94%. Daarnaast is er een uitbreiding van € 21.000 op de dienstverlening van WerkBedrijf.

Deel 3 PARAGRAFEN

Een begroting moet een aantal paragrafen bevatten die in de BBV voorgeschreven zijn. Dit noemen we de paragrafen. In dit deel van de begroting gaan we achtereenvolgens in op:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Verbonden partijen

Tot slot formuleren we op het eind van dit deel het besluit van het algemeen bestuur.

7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

t weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MGR Rijk van Nijmegen in staat is tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

a. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en de mogelijkheden waarover de MGR Rijk van Nijmegen beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal:
a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
b. een inventarisatie van de risico's;
c. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Voor nadere informatie verwijzen we naar de notitie risico-inventarisatie van de MGR.

Weerstandscapaciteit

De MGR kiest er voor geen weerstandsvermogen aan te houden maar mogelijk een kostenegalisatiereserve per gemeente te vormen. Dit betekent dat de risico's worden opgenomen in de begroting en jaarrekening van de deelnemende gemeenten.

Risico's

De inventarisatie van risico's heeft tot doel om verantwoording af te leggen over en inzicht te geven in de risico's die voor de MGR Rijk van Nijmegen (zowel procesmatig als voor het bedrijf zelf) van belang zijn. Het is essentieel dat de risicoparagraaf voldoende vooruitkijkt naar toekomstige risico's in beleid, uitvoering en de gevolgen ervan voor de middelen. De risicoparagraaf geeft informatie over de houdbaarheid van de strategie voor de komende periode. In deze paragraaf benoemen we de grootste risico's inzake:

1 wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's;
2 maatschappelijke risico's;
3 middelen, organisatie, medewerkers en efficiency.

Ad 1 Wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's

Afbouw en ontschotting Participatiebudget
Per 1 januari 2023 is het gemeentefonds opnieuw ingericht waardoor het klassieke re-integratiebudget, de begeleiding nieuw Wajong en de begeleiding nieuw regulier zijn overgeheveld naar het sociaal domein onderdeel participatie. Daarmee is de inzichtelijkheid van de financiering voor het WerkBedrijf komen te vervallen omdat uit het onderdeel participatie meer gefinancierd moet worden dan alleen de taken die WerkBedrijf uitvoert. Hier moet ook het minimabeleid en de uitvoering van de uitkeringenverstrekking uit bekostigd worden. Voor 2023 baseren wij ons nog op de oude systematiek. Momenteel zijn we in overleg met de regio over een nieuwe financieringswijze. MGR is voorstander van eenduidige en objectieve bepaling van de budgetten voor de periode na
2024. Wij zijn momenteel aan het nagaan in hoeverre een rekentool van Berenschot uitkomsten biedt. In de rekentool wordt op basis van de data uit het gemeentefonds en de tariefonderzoeken van AEF en het Rijk gekomen tot een verdeling van de middelen in het cluster participatie. Dit zijn enerzijds gemeentelijke taken: uitvoering inko-

mensvoorziening en minimabeleid, en anderzijds taken van WerkBedrijf: begeleiding naar of tijdens werk, re-integratie. Welk effect de uitkomsten op de meerjarenbegroting gaan hebben is nu nog niet duidelijk.

Aanbieden beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet

Kandidaten die uitsluitend in een beschutte werkomgeving betaald werk kunnen verrichten, ondersteunen we zoveel mogelijk om actief te kunnen zijn op de arbeidsmarkt. Voor kandidaten die een positief advies beschut werk nieuw van UWV krijgen, organiseren we (indien mogelijk) een tijdelijk dienstverband in een beschutte omgeving van maximaal 23 maanden, met 100% Wettelijk minimumloon (WML). Afgelopen jaar zijn 20 kandidaten gestart met een beschut werk (nieuw) dienstverband. In totaal waren eind 2022 34 kandidaten aan het werk met een beschut werk (nieuw) dienstverband. We sturen op duurzame plaatsingen en bemiddelen de kandidaat naar een volgende of vaste werkplek. De kosten dekken we uit de loonkostensubsidie. Die wordt overgeheveld vanuit het bijstandsbudget (BUIG) van de gemeenten. Uit het Participatiebudget financieren we de begeleidingsvergoeding en eventuele werkplekaanpassingen. Het eerste risico is dat deze dekking afneemt of wegvalt, terwijl de loonkosten voor kandidaten met een nieuw dienstverband beschut blijven bestaan. Een tweede risico is de stijging van de loonkosten. Bijvoorbeeld door de invoering van de cao aan de slag in 2022. Wanneer de structurele kosten niet meer gedekt kunnen worden vanuit deze middelen, ontstaat een financieel risico voor de gemeenten. Voor (naar schatting) drie jaar hebben we dit financieel risico afgedekt daarna niet meer. De omvang van dit risico is pas te bepalen als het aantal kandidaten met een vast dienstverband bekend is. In de begroting van 2023 bijgesteld en 2024 en volgende jaren is daar voor een inschatting gemaakt, omdat we vanaf 2023 de eerste medewerkers in dienst krijgen die onder deze regeling vallen. Het derde risico is dat wij op dit moment substantieel minder nieuw beschut plaatsen realiseren dan onze taakstelling terwijl we wel bekostigd krijgen op deze taakstelling. Het Rijk is momenteel deze financieringswijze aan het evalueren. Een mogelijke variant is bekostiging op basis van realisatie. In dat geval gaat de regio tussen de € 2,0 en € 3,0 minder middelen ontvangen die nu deels voor andere uitvoeringstaken ingezet worden.

Uittreden van een gemeente

Uittreding van een gemeente uit de MGR of uit één of meerdere modules heeft tot gevolg dat frictiekosten ontstaan bij de MGR. Vooral als er lopende verplichtingen zijn aangegaan kunnen de frictiekosten aanzienlijk zijn.

Afbouw WSW budget en stijging gemiddelde loonkosten SW medewerkers

WerkBedrijf rekent voor de dienstverlening van de Sociale Werkvoorziening (onderdeel SW) een kostendekkende bijdrage (kostprijs per SE) bij gemeenten. Deze bijdrage is hoger dan het WSW budget dat de deelnemende gemeenten ontvangen vanuit het Rijk. Een afname van het WSW budget betekent geen direct risico voor de MGR. Aangezien gemeenten de bijdrage voor de uitvoering van de SW financieren vanuit het WSW budget benoemen we het risico wel in deze paragraaf. Wettelijke wijzigingen (cao, minimumloon en premies) zijn niet beïnvloedbaar, maar hebben een grote impact op de kosten. Sinds 2015 is er geen nieuwe instroom meer op basis van de Participatiewet. Dit heeft een vertragend effect op de daling van het loongebouw. Dit betekent ook geen direct risico voor de MGR, omdat de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bijdragen. De afgelopen jaren is het verschil tussen de bijdrage van gemeenten en de bekostiging vanuit het Rijk kleiner geworden. Of deze trend zich doorzet is op dit moment nog niet met zekerheid vast te stellen.

Ad 2 Maatschappelijke risico's

Klant- en marktrisico's Onderdeel SW

Hierbij gaat het voornamelijk om de volgende risicofactoren:

- Lagere uurtarieven gedetacheerde SW-medewerkers;
- Minder productieve uren gedetacheerde SW-medewerkers en/of lagere stijging toegevoegde waarde in beschut werk door ouder wordende doelgroep en CAO afspraken;
- Onvoldoende detacheringsmogelijkheden in de markt.

ICT

Dit betreft met name het risico van uitval of het hacken van ICT voorzieningen. De MGR anticipeert op dit risico door het uitvoeren van tests en door permanent te werken aan het verbeteren van haar ICT omgeving. Het voldoen aan de vereisten van de BIO maakt daar onderdeel van uit. Ondanks dat blijft de mogelijkheid van uitval bestaan. Dit brengt risico's met zich mee in de continuïteit van dienstverlening en kan tevens leiden tot hoge herstelkosten. De impact daarvan laat zich vooraf moeilijk bepalen.

Ad 3 Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency

Belastingen

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels borgen wij door instructies en toetsing achteraf bij de BTW aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laten wij ons bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

Juridisch

Op juridisch gebied zijn op dit moment geen risico's bekend. Naleving van Wet- en regelgeving borgen we door het geven van voorlichtingsbijeenkomsten. We werken het zo concreet als mogelijk uit in instructies, verordeningen en beleidsregels. Ten slotte toetsen onze kwaliteitsmedewerkers op de naleving ervan.

Informatiebeveiliging en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Informatiebeveiliging vormt een belangrijk onderwerp binnen de MGR Rijk van Nijmegen. Met name aan de borging van de privacy van betrokkenen wordt veel aandacht besteed. De noodzakelijke maatregelen zijn getroffen om tijdig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging. Het grootste risico is dat bijzondere persoonsgegevens uitlekken. Ook het uitlekken van bedrijfsinformatie valt onder deze risico's. Ondanks de getroffen maatregelen kunnen zich dergelijke incidenten voordoen. De impact van een dergelijk incident is niet vooraf in te schatten. De maximale geldboete kan oplopen tot ruim € 20 miljoen of 4% van de omzet van een organisatie. Voor MGR houdt dit in een maximale boete van € 4,1 miljoen en er kan sprake zijn van veel negatieve publiciteit.

Ad 4 Economische risico's

De geopolitieke ontwikkelingen in 2022, zoals de oorlog in de Oekraïne, de uitwerking van de Covid pandemie en het ruimte liquiditeitsbeleid van de centrale banken hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen. Daar ondervindt de iRvN nadeel van door oplopende prijzen, chiptekort en schaarste aan personeel. Werkbedrijf ondervindt ook nadelen maar op dit moment nog in mindere mate dan iRvN omdat WerkBedrijf een deel van de lasten vergoed krijgt door hogere vergoedingen vanuit het Rijk zoals het SW budget.

Conclusie risico-inventarisatie

In tabel 21 staat de risico-inventarisatie. Onder Verwachtingswaarde wordt verstaan het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voordoet. De Capaciteit MGR betreft de weerstandscapaciteit waarmee de MGR rekening moet houden. Aangezien de MGR geen weerstandsvermogen opbouwt, betekent dit dat de deelnemende gemeenten rekening dienen te houden met dit risico bij het bepalen van hun weerstandscapaciteit. In de bijlage hebben we het risico per gemeente opgenomen.

Tabel 21 Risico-inventarisatie MGR ▶

Risico-inventarisatie MGR Bedragen in € 1.000	**Verwachtings-waarde**	**Capaciteit MGR**
Wet en regelgeving en politiek bestuurlijke risico's		
Landelijke- of regionale ontwikkelingen in wet- en regelgeving en /of beleid	400	160
Niet naleven van wet- en regelgeving of subsidievoorwaarden	1.525	440
Geo-politieke ontwikkelingen (snel oplopende spanningen)	500	200
Subtotaal	**2.425**	**800**
Maatschappelijke risico's		
Claims	250	90
Imagoschade	PM	PM
Veranderende eisen vanuit de deelnemende gemeenten	500	300
Klant- en marktrisico's (voormalig) SW bedrijf	1.020	324
ICT - BIO	1.500	600
Privacy	150	60
Subtotaal	**3.420**	**1.374**
Middelen, organisatie, medewerkers en efficiency		
Ziekteverzuim & Arbo	350	140
Personeel (leeftijd en krapte)	400	80
Personele frictie	1.350	670
Integriteit, fraude, diefstal	175	50
Verzekeringen	350	70
Bevoegdheden en verantwoordelijkheden	PM	PM
Financiële terugloop van SW middelen	PM	PM
Automatisering	400	240
Subtotaal	**3.025**	**1.250**
Economische risico's		
Economsich klimaat van snel oplopende schaarste en aanhoudend hoge inflatie	**500**	**200**
Risico-inventarisatie MGR	**9.370**	**3.624**

8 Financiering

Het doel van deze paragraaf is om te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Op de MGR is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) van toepassing. Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, verstandige en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de MGR met een statuut te regelen. In 2020 is voor de MGR het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels over de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten en de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. Dit is tevens de meest recente versie.

Treasurybeheer

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.
Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De MGR mag leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak uitsluitend verstrekken aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen. Hierbij wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De MGR kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie als deze uitzettingen vertrouwd zijn en niet gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het vertrouwde karakter van deze leningenuitzettingen wordt gewaarborgd met richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Risicobeheer; de kasgeldlimiet en renterisiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De MGR heeft geen leningen in buitenlandse valuta. Transacties in buitenlandse valuta komen niet of nauwelijks voor. Het koersrisico is dus nihil. De MGR heeft geen beleggingen en staatsobligaties. De MGR is verplicht eventuele overtollige middelen bij de schatkist te stallen (schatkistbankieren) en gaat dus geen nieuwe beleggingen aan.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de MGR moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet is beperkt tot 8,5% van het totaal van de primitieve begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,2% is in 2022 niet overschreden. Ook het

meerjarenperspectief is dat het niet structureel wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). In tabel 16 is te zien dat de renterisiconorm de komende vier jaren ruimschoots wordt gehaald.

Tabel 22 Renterisiconorm en ruimte in de periode 2021 tot en met 2026 ▼

Schatkistbankieren

Sinds de oprichting in 2015 is de MGR verplicht om haar overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan de MGR geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. In enig kwartaal mag dit drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo niet worden overschreden.

Gewaarborgde geldleningen

De MGR is geen gewaarborgde geldleningen aangegaan bij een externe partij.

Overige geldleningen

De MGR heeft in 2015 een lening afgesloten van € 1,2 miljoen, met een jaarlijkse vast aflossings- en rentebedrag van € 70.000. De looptijd is tot 2 januari 2035. In 2017 is een aflossingsvrije lening aangetrokken van € 4,5 miljoen. Deze lening is overeengekomen voor een looptijd tot 27 april 2037, met een aflossing in één termijn op het eind en een rentepercentage van 1,73%. In 2018 is een aflossingsvrije lening aangetrokken van 2,5 miljoen. Deze lening is overeengekomen voor een looptijd tot 25 juni 2038 met een aflossing in één termijn op het eind en een rentepercentage van 1,71%.

Bedragen in € 1.000	B2023 P	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
begrotingstotaal	92.406	92.838	102.233	103.017	99.014	95.626	92.225
percentage renterisiconorm	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%
toetsbedrag renterisiconorm	18.481	18.568	20.447	20.603	19.803	19.125	18.445
aflossing	55	55	55	55	55	55	55
ruimte	**18.426**	**18.513**	**20.392**	**20.548**	**19.748**	**19.070**	**18.390**

9 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van de MGR te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van het beleid, de dienstverlening aan kandidaten en ondernemers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de taken van de MGR is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragraaf informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoering processen binnen de MGR. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, de administratieve organisatie en de kansen en bedreigingen voor de MGR.

Beleid van de bedrijfsvoering

De organisatiestructuur van de MGR is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een algemeen directeur, tevens secretaris van de MGR.

Binnen de MGR is de planning & control cyclus ingericht. Deze start met de begroting waarin de afspraken over het te voeren beleid worden vastgelegd. Via kwartaalrapportages leggen we tussentijds aan gemeenten verantwoording af over het gevoerde beleid. Het jaar sluiten we af met een jaarrekening waarin we verantwoording afleggen over het gehele boekjaar.

Naast de verantwoordingsdocumenten zijn de volgende documenten opgesteld om de bedrijfsvoering verder vorm te geven:

- Notitie weerstandsvermogen
- Notitie en richtlijn activeren en afschrijving
- Treasurystatuut
- Financiële verordening
- Controleverordening
- Controleplan
- Beschrijvingen van de primaire processen
- Gastheerrol
- Mandatering
- Informatiebeveiligingsbeleid

Bijgaande notities moeten waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. De resultaten hiervan leggen we aan het Dagelijks en het Algemeen Bestuur ter besluitvorming voor.

Organisatiestructuur

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen kent de volgende drie bestuursorganen: Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast hebben we een bestuurscommissie Werk en een agendacommissie.

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit 15 leden, de voorzitter inbegrepen. Dit zijn leden van de colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Aan het Algemeen Bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het Algemeen Bestuur zijn opgedragen, evenals alle bevoegdheden die op basis van de modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen aan dit orgaan worden opgedragen, en niet aan het Dagelijks Bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vijf leden inclusief de voorzitter. De leden worden door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe die in de gemeente toekomt aan het college van Burgemeester en Wethouders. Drie zetels van de vijf zijn gevuld.

De voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen bestuur. Hij vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Bestuurscommissie Werk

De leden van de bestuurscommissie worden door het Algemeen Bestuur benoemd. In de regel bestaan de leden uit de portefeuillehouders Werk van de aan de MGR deelnemende gemeenten. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van WerkBedrijf. De bestuurscommissie adviseert hierin het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur.

Agendacommissie

De agendacommissie bestaat uit raadsleden van de zeven deelnemende gemeenten en kent zeven leden, inclusief de voorzitter. De agendacommissie heeft haar taken en rolopvatting beschreven in haar reglement van orde. Zij heeft als taak de logistieke voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van de gemeenteraden van de aan de MGR deelnemende gemeenten, en schept randvoorwaarden zodat de raden hun kaderstellende en controlerende taak goed kunnen vervullen. Verder adviseert zij het dagelijks bestuur over de kwaliteit van de informatievoorziening van en door de MGR, denkt zij mee over de inrichting van de juridische regeling voor de MGR en organiseert ze regionale bijeenkomsten voor raden.

Uitvoeringsorganisatie en platform

De uitvoeringsorganisatie kenmerkt zich door een platte organisatie met twee modules die worden geleid door een directeur/algemeen manager. De MGR kent daarnaast een secretaris/directeur die zorgdraagt voor de coördinatie en afstemming tussen de modules, de verantwoording naar het bestuur en de ontwikkeling van de platformfunctie voor de regio. Binnen iedere module is sprake van een beperkt aantal afdelingen en teams.

Administratieve organisatie

De administratieve organisatie is zodanig opgesteld dat de dagelijkse gang van zaken erop ingericht is dat de financiële verordening, de controleverordening en het mandaat van de treasury nageleefd worden. Daarbij moet opgemerkt worden dat de MGR de basisadministratie uitbesteed heeft aan de gastheer. Middels een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken met de gastheer gemaakt over het binnen haar kaders uitvoeren van de taken.

Informatisering en automatisering

De informatisering en automatisering heeft tot doel de dienstverlening van de MGR aan haar klanten en kandidaten te optimaliseren. De informatisering en automatisering van de MGR maakt gebruik van het netwerk van iRvN. IRvN heeft contracten met diverse IT-aanbieders. De MGR maakt daar gebruik van. De belangrijkste systemen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn: EVA, Compas, Unit4 en TopDesk. Voor de bedrijfsvoering wordt ook gebruik gemaakt van de informatiesystemen van de gastheer Gemeente Nijmegen. De belangrijkste systemen daarbij zijn: CODA en Beaufort.

Back up, recovery, beveiliging en privacy zijn binnen iRvN vormgegeven en voldoen aan de minimaal daaraan te stellen vereisten om de continuïteit van de bedrijfsvoering voor de MGR te waarborgen. Conform de overeengekomen basisafspraken (DVO) wordt wekelijks een volledige back up gemaakt en dagelijks een incrementaal back-up van de applicatieserver, databases en netwerkschijven (dus niet van de lokale harde schijven van pc's, laptops en dergelijke). In de basisafspraken zijn eveneens afspraken gemaakt over afdoende logische en fysieke beveiligingsmaatregelen om activiteiten van personen met

oneigenlijke of kwaadwillende bedoelingen op het iRvN netwerk en de daarop aangesloten systemen en applicaties uit te sluiten. Ten slotte zetten we ook in op bewustwording.

Ten behoeve van de informatiebeveiliging worden binnen de MGR procedures en voorzieningen ingericht conform de eisen die gesteld worden in de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Vanaf 2023 starten we met een certificerings-traject voor de BIO. Het is de bedoeling dat we in drie jaar volledig BIO gecertificeerd zijn.

Personeelsbeleid

In het HR beleid van de MGR staan de thema's duurzame inzetbaarheid, vitaliteit en ontwikkeling centraal. Wij vinden het belangrijk dat onze mede-werkers zich blijven ontwikkelen (door het opdoen van kennis en het verder ontwikkelen van de competenties). Enerzijds verhoogt dit de kwaliteit van onze dienstverlening en anderzijds zorgt dit ervoor dat onze medewerkers makkelijk kunnen meebewegen bij veranderingen. Op deze manier blijven zij wendbaar, weerbaar en interessant voor en op de arbeidsmarkt. De afdeling HR heeft hier een belangrijke adviserende en faciliterende rol in.

10 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor groot onderhoud wordt geen voorziening gevormd. In de begroting is voor de komende jaren € 150.000 per jaar begroot voor onderhoud. Dit bedrag is beschikbaar voor een tweetal panden:

- De locatie Boekweitweg
- De locatie Sint Teunismolenweg

De locatie Boekweitweg is het productiegedeelte in 2020 volledig gerevitaliseerd. Het kantorendeel is in 2022 gerevitaliseerd waarbij onze huurder voor de komende 10 jaar een belangrijk deel van het onderhoud voor haar rekening neemt. In 2023 wordt het laatste deel van het pand gerevitaliseerd. We gaan dan het restaurant en het restant van het kantorendeel onderhanden nemen.

Het pand aan de Sint Teunismolenweg gaan we verkopen. We zijn momenteel met een potentiële kopen in gesprek. Het onderhoud wordt beperkt tot het hoogst noodzakelijke.

Wij verwachten de komende jaren met het budget van € 150.000 uit te kunnen. In 2023 gaan we een nieuwe meerjarenonderhoudsplanning opstellen om de effecten voor de middellange termijn in te schatten.

11 Verbonden partijen

De MGR Rijk van Nijmegen is de gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten:

- Berg en Dal
- Beuningen
- Druten
- Heumen
- Mook en Middelaar
- Nijmegen
- Wijchen

Daarmee is de MGR een verbonden partij van deze gemeenten. De MGR zelf heeft geen verbonden partijen, en daarnaast bestaat ook geen visie of voornemen dit komend jaar te wijzigen.

12 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Wet open overheid (Woo)

Sinds 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Onder de Wob was er de mogelijkheid een Wob-verzoek in te dienen wanneer je als belanghebbende toegang wenste tot overheidsinformatie. Alleen in uitzonderlijke situaties mocht zo'n verzoek worden afgewezen. Nu onder de WOO zijn overheidsinstanties verplicht om actief bepaalde informatie te delen. Daarnaast is er nog steeds de mogelijkheid om informatie op te vragen, via een Woo-verzoek.

De MGR heeft een Woo-contactpersoon aangesteld. Deze persoon is (o.a.) aanspreekpunt voor belanghebbenden die een Woo-verzoek willen indienen. Daarnaast is relevante informatie over de Woo is beschikbaar gesteld op de diverse relevante websites. Er is in kaart gebracht welke informatie door de MGR actief geopenbaard moet worden. Momenteel wachten we op informatie over het platform via welke we de informatie actief openbaar moeten maken. Onlangs vernamen we dat de ontwikkeling van PLOOI voorlopig is stop gezet. We volgen met interesse wat er in de plaats van PLOOI komt.

13 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;

- Gezien de tijdige toezending van de ontwerpbegroting aan de Raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelet op artikel 29 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen;
- Gelet op het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen Regio Nijmegen;
- Gelet op de ingebrachte Zienswijzen van de Raden van de deelnemende gemeenten en de Provinciale Staten van Gelderland;
- Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 13 juli 2023.

Besluit

1. De begroting van lasten en baten op programma's voor het jaar 2024 vast te stellen;
2. De bijgestelde begroting 2023 van lasten en baten op programma's vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting voor de jaren 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen;
4. De bevoorschotting 2023 conform bijlage 2 vast te stellen;
5. De bevoorschotting 2024 conform bijlage 2 vast te stellen;
6. Het Dagelijks Bestuur van de MGR Rijk van Nijmegen op te dragen na vaststelling van de begroting 2024 en de bijstelling 2023 dezen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan Provinciale Staten.

Bijlagen

1 Uitgangspunten begroting 74

2 Bijdrage per gemeente 2023-2027 75

3 Bijdrage per gemeente 77

4 Bijdrage per gemeente details (iRvN) 83

5 Bekostigingssystematiek SW 86

6 Staat van personele lasten 87

7 Staat van voorzieningen 89

8 Overheadnorm 90

9 Staat van investeringen 91

10 Consolidatieoverzicht MGR 93

11 Risico per gemeente 95

12 Geprognotiseerde Balans 2022-2027 96

13 Incidentele baten en lasten 97

Bijlage 1 **Uitgangspunten begroting**

Algemeen MGR

Uitgangspunten:

- De begroting is opgesteld conform de voorschriften van de BBV.
- De begroting die op 7 juli 2022 door het AB is vastgesteld is als basis gehanteerd.
- De begrotingswijzigingen zijn tot en met december 2022 meegenomen.
- De begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024 zijn toegepast.
- De gemeente Nijmegen treedt op als gastheergemeente voor diverse ondersteunende functies.
- De regionale overheadsnorm van 25% wordt gehanteerd.
- De begroting is taakstellend.
- De rente wordt toegerekend op basis van de werkelijke rente.
- Subsidies worden begroot conform het baten en lasten stelsel, wat inhoudt dat uitgaven en ontvangsten toegerekend worden aan het tijdvak waarin het verbruik van goederen en diensten plaatsvindt (lasten) en de baten ontstaan. Alleen bij specifiek geoormerkte subsidies, zoals de ESF, wordt het realisatiebeginsel gevolgd. Dit betekent dat deze subsidies slechts in het resultaat tot uiting worden gebracht als zij ook effectief gerealiseerd zijn.
- De uitgangspunten voor de bijdrage per gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2 en 3.

Module WerkBedrijf

Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling Voor de opstelling van de begrotingsbijstelling 2023 en de begroting 2024 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

- Effecten van de septembercirculaire van 2022 van het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn in de begroting verwerkt.
- Administratief blijven de financiële resultaten voor SW, Participatiebudget, wettelijke loonkostensubsidie en arbeidsmatige dagbesteding inzichtelijk.

Module iRvN

Voor de opstelling van de ontwerpbegroting 2024 en de bijgestelde begroting 2023 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Administratief blijven de financiële resultaten voor de onderdelen Automatisering en Informatie- & Applicatiebeheer apart inzichtelijk.
- IRvN levert naast standaardproducten en diensten ook plusproducten en diensten. Deze worden kostenneutraal in rekening gebracht. Als deze plusproducten en diensten een meerjarig karakter hebben, zijn ze nu al in de begroting van 2023 en volgende jaren opgenomen.
- Voor ICT-producten en diensten geldt: standaard tenzij... dit betekent dat altijd wordt gekozen voor uniforme producten en/of diensten, tenzij er zwaarwegende argumenten (met name productie belemmerende) zijn om hier in bepaalde gevallen of situaties van af te wijken.
- Voor het onderdeel automatisering geldt dat we namens de hele regio meedoen aan de landelijke ICT-ontwikkelingen binnen de (lokale) overheid, tenzij er zwaarwegende redenen zijn (met name productie belemmerende) om hiervan af te wijken.

Bijlage 2 **Bijdrage per gemeente 2023-2027**

Bedragen in € 1.000	Gemeentelijke bijdrage						
	B 2023P	**B 2023H**	**B 2023N**	**B 2024N**	**B 2025N**	**B 2026N**	**B 2027N**
Beuningen	4.983	4.937	5.230	5.457	5.406	5.220	4.944
Druten	3.296	3.273	3.734	3.883	3.753	3.523	3.325
Heumen	2.455	2.444	2.658	2.665	2.657	2.641	2.564
Nijmegen	52.867	52.579	56.347	58.443	57.658	56.507	55.056
Wijchen	7.402	7.343	7.854	8.058	7.914	7.713	7.454
Mook en Middelaar	574	567	594	632	644	653	659
Berg en Dal	6.923	6.885	7.451	7.699	7.412	7.049	6.692
West Maas en Waal	1.053	1.053	1.115	1.129	1.103	1.053	990
Werkorg Druten-Wijchen	63	63	63	66	66	66	66
ODRN	751	751	1.074	1.159	1.172	1.178	1.184
Totaal	**80.366**	**79.894**	**86.121**	**89.191**	**87.784**	**85.603**	**82.934**

Meerwerk/perspectief op werk/Masterplan	**B 2023P**	**B 2023H**	**B 2023N**	**B 2024N**	**B 2025N**	**B 2026N**	**B 2027N**
Gemeente Nijmegen	245	370	605	450	0	0	0
Totaal Meerwerk/perspectief op werk/Masterplan	**245**	**370**	**605**	**450**	**0**	**0**	**0**

Doe je mee	**B 2023P**	**B 2023H**	**B 2023N**	**B 2024N**	**B 2025N**	**B 2026N**	**B 2027N**
Gemeente Beuningen	38	38	38	32	0	0	0
Gemeente Druten	6	6	6	5	0	0	0
Gemeente Nijmegen	1.241	1.241	1.241	1.041	0	0	0
Gemeente Mook en Middelaar	8	8	8	6	0	0	0
Totaal	**1.293**	**1.293**	**1.293**	**1.085**	**0**	**0**	**0**

	B 2023P	**B 2023H**	**B 2023N**	**B 2024N**	**B 2025N**	**B 2026N**	**B 2027N**
Overige opbrengsten	10.166	9.584	11.311	11.374	10.726	10.024	9.292
Budgetoverheveling	337	1.697	2.903	917	505	0	0
Totaal	**10.503**	**11.281**	**14.214**	**12.291**	**11.231**	**10.024**	**9.292**

Verdeelsleutels

WerkBedrijf

Dienstverlening (Basis dvl): op basis van het per gemeente toegekende participatiebudget.

Meerwerk: op basis van afspraken met afzonderlijke gemeenten.

Arbeidsmatige dagbesteding (AD): op basis van de verdeling in de realisatie van 2022. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

Wettelijke loonkostensubsidie (WLKS): op basis van de verdeling van het voorlopig buig budget 2023. Afrekening vindt plaats op basis van realisatie per gemeente.

SW: op basis van een inschatting van het aantal SE per gemeente (zie bijlage 4) tegen een kostprijs per SW. Afrekening op basis van realisatie per gemeente.

Vastgoed: Op basis van dezelfde SE's als bij de SW. Alleen wordt West Maas en Waal hierin niet meegenomen.

ICT Rijk van Nijmegen

Automatisering: de deelnemersbijdrage is gebaseerd op een aantal verdeelsleutels. Dit kan zijn op basis van werkelijke inbreng, inwonersaantallen, fte's, aandeel ideaal-complex en een aparte verdeelsleutel voor PIOFACH.

Informatie-en Applicatiebeheer (Info & applicaties): op basis van werkelijke inbreng.

Bestuursondersteuning

Op basis van de inwoneraantallen per gemeente (afkomstig uit Begrotingsrichtlijnen 2020/2021 gemeente Nijmegen). Afrekening is met dezelfde inwoneraantallen.

Bijlage 3 **Bijdrage per gemeente**

Applicatiebeheer Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente Nijmegen	3.503	3.519	3.519	3.279	3.441	3.441	3.441	3.441
ODRN	0	0	0	240	252	252	252	252
Totaal	**3.503**	**3.519**	**3.519**	**3.519**	**3.693**	**3.693**	**3.693**	**3.693**

Automatisering Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	1.006	1.032	1.032	1.146	1.246	1.264	1.272	1.280
Gemeente Druten	510	523	523	581	632	641	645	649
Gemeente Heumen	584	599	599	666	723	734	739	743
Gemeente Nijmegen	7.681	7.881	7.881	8.755	9.517	9.657	9.718	9.779
Gemeente Wijchen	1.260	1.343	1.343	1.499	1.631	1.656	1.667	1.678
Gemeente Mook en Middelaar	297	305	305	339	369	374	376	379
Gemeente Berg en Dal	940	965	965	1.072	1.165	1.182	1.190	1.197
Werkorg Druten-Wijchen	61	63	63	63	66	66	66	66
ODRN	732	751	751	834	907	920	926	932
Totaal	**13.072**	**13.461**	**13.461**	**14.954**	**16.254**	**16.494**	**16.598**	**16.702**

Bestuursondersteuning Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	18	18	18	18	19	19	19	19
Gemeente Druten	13	13	13	13	14	14	14	14
Gemeente Heumen	11	12	12	12	12	12	12	12
Gemeente Nijmegen	122	125	125	125	131	131	131	131
Gemeente Wijchen	28	29	29	29	30	30	30	30
Gemeente Mook en Middelaar	5	6	6	6	6	6	6	6
Gemeente Berg en Dal	24	25	25	25	26	26	26	26
Totaal	**221**	**227**	**227**	**227**	**239**	**239**	**239**	**239**

Vastgoed Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	10	11	11	11	11	12	12	11
Gemeente Druten	7	8	8	8	9	9	8	8
Gemeente Heumen	5	5	5	5	5	5	5	5
Gemeente Nijmegen	84	86	86	86	90	90	91	91
Gemeente Wijchen	15	16	16	16	16	16	17	17
Gemeente Berg en Dal	15	15	15	15	16	15	15	14
Totaal	**136**	**140**	**140**	**140**	**147**	**147**	**147**	**147**

Participatiebudget Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	496	584	584	600	638	668	695	710
Gemeente Druten	393	461	461	475	504	526	545	556
Gemeente Heumen	321	371	371	382	406	423	439	447
Gemeente Nijmegen	13.657	15.170	15.170	15.759	16.647	17.129	17.688	17.896
Gemeente Wijchen	1.076	1.237	1.237	1.276	1.354	1.409	1.463	1.490
Gemeente Mook en Middelaar	97	107	107	110	117	124	130	134
Gemeente Berg en Dal	1.321	1.494	1.494	1.547	1.636	1.688	1.745	1.767
Totaal	**17.360**	**19.424**	**19.424**	**20.149**	**21.301**	**21.968**	**22.704**	**23.001**

Op Weg naar Werk Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	246	254	254	269	269	269	269	269
Gemeente Druten	94	143	143	151	151	151	151	151
Gemeente Heumen	71	71	71	75	75	75	75	75
Gemeente Nijmegen	1.734	1.737	1.737	1.839	1.839	1.839	1.839	1.839
Gemeente Wijchen	272	268	268	284	284	284	284	284
Gemeente Mook en Middelaar	24	74	74	78	78	78	78	78
Gemeente Berg en Dal	210	261	261	276	276	276	276	276
Totaal	**2.652**	**2.808**	**2.808**	**2.974**	**2.974**	**2.974**	**2.974**	**2.974**

Loonkostensubsidies Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	403	480	434	409	409	409	409	409
Gemeente Druten	273	261	238	381	381	381	381	381
Gemeente Heumen	141	122	111	226	226	226	226	226
Gemeente Nijmegen	2.958	3.266	2.979	3.833	3.833	3.833	3.833	3.833
Gemeente Wijchen	546	670	611	608	608	608	608	608
Gemeente Mook en Middelaar	58	82	75	62	62	62	62	62
Gemeente Berg en Dal	432	440	401	588	588	588	588	588
Totaal	**4.811**	**5.320**	**4.849**	**6.106**	**6.106**	**6.106**	**6.106**	**6.106**

SW Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	2.703	2.604	2.604	2.777	2.865	2.764	2.543	2.244
Gemeente Druten	2.039	1.887	1.887	2.125	2.193	2.031	1.778	1.566
Gemeente Heumen	1.298	1.275	1.275	1.293	1.218	1.181	1.145	1.055
Gemeente Nijmegen	21.976	21.083	21.083	22.670	22.944	21.537	19.767	18.045
Gemeente Wijchen	4.020	3.840	3.840	4.143	4.135	3.910	3.645	3.347
Gemeente West Maas en Waal	1.090	1.053	1.053	1.115	1.129	1.103	1.053	990
Gemeente Berg en Dal	3.873	3.724	3.724	3.928	3.993	3.636	3.210	2.824
Totaal	**37.000**	**35.466**	**35.466**	**38.051**	**38.477**	**36.162**	**33.141**	**30.072**
SE x1	1.190,6	1.109,1	1.109,1	1.116,8	1.039,6	954,2	863,3	769,7
Toegevoegde waarde x1	31.077	31.977	31.977	34.073	37.010	37.897	38.388	39.067

Rijksbijdrage Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	2.603	2.435	2.435	2.509	2.416	2.352	2.266	2.115
Gemeente Druten	2.025	1.774	1.774	1.940	1.884	1.819	1.587	1.464
Gemeente Heumen	1.287	1.186	1.186	1.241	1.067	1.070	1.075	1.034
Gemeente Nijmegen	21.552	20.185	20.185	20.696	19.845	18.902	18.136	17.211
Gemeente Wijchen	3.934	3.710	3.710	3.786	3.559	3.372	3.271	3.143
Gemeente West Maas en Waal	1.080	947	947	970	965	940	944	922
Gemeente Berg en Dal	3.832	3.457	3.457	3.585	3.473	3.190	3.003	2.816
Totaal	**36.313**	**33.694**	**33.694**	**34.727**	**33.209**	**31.646**	**30.282**	**28.706**

Aanvullende bijdrage Bedragen in € 1.000	R2022	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B2026
Gemeente beuningen	100	170	170	268	449	412	277	129
Gemeente Druten	15	113	113	184	309	212	191	102
Gemeente Heumen	12	89	89	52	151	112	70	20
Gemeente Nijmegen	424	898	898	1.975	3.100	2.634	1.630	834
Gemeente Wijchen	87	130	130	357	576	538	374	204
Gemeente West Maas en Waal	10	105	105	145	164	163	109	68
Gemeente Berg en Dal	40	267	267	344	520	446	208	8
Totaal	**688**	**1.772**	**1.772**	**3.324**	**5.268**	**4.516**	**2.859**	**1.366**

Budgetoverheveling Bedragen in € 1.000	B 2023P	B 2023H	B 2023	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Budgetoverheveleing kwaliteisimpuls	0	0	250	0	0	0	0
Suwi	0	0	655	580	0	0	0
tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2021	337	337	168	337	505	0	0
tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2022	0	0	0	0	0	0	0
tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2022 Mei circulaire	0	360	360	0	0	0	0
tijdelijke middelen uit de budgetoverheveling 2022 WADM	0	1.000	1.000	0	0	0	0
Budgetoverheveling vervoer	0	0	470	0	0	0	0
Totaal	**337**	**1.697**	**2.903**	**917**	**505**	**0**	**0**

Project "Doe je mee" Bedragen in € 1.000	B 2023P	B 2023H	B 2023	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente Beuningen	38	38	38	32	0	0	0
Gemeente Druten	6	6	6	5	0	0	0
Gemeente Nijmegen	1.241	1.241	1.241	1.041	0	0	0
Gemeente Mook en Middelaar	8	8	8	6	0	0	0
Totaal	**1.293**	**1.293**	**1.293**	**1.085**	**0**	**0**	**0**

Bedragen in € 1.000	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Omzet kandidaten	1.092	546	546	1.092	1.092	1.092	1.092
Omzet SW	8.225	8.225	8.425	8.089	7.416	6.705	5.965
plusproducten	0	0	1.352	871	871	871	871
Overige opbrengsten	849	814	988	1.322	1.347	1.355	1.364
Totaal	**10.166**	**9.584**	**11.311**	**11.374**	**10.726**	**10.024**	**9.292**

Meerwerk/perspectief op werk/Masterplan Bedragen in € 1.000	B 2023P	B 2023H	B 2023N	B 2024N	B 2025N	B 2026N	B 2027N
Gemeente beuningen	0	0	0	0	0	0	0
Gemeente Druten	0	0	0	0	0	0	0
Gemeente Heumen	0	0	0	0	0	0	0
Gemeente Nijmegen	245	370	605	450	0	0	0
Gemeente Wijchen	0	0	0	0	0	0	0
Gemeente Mook en Middelaar	0	0	0	0	0	0	0
Gemeente Berg en Dal	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	**245**	**370**	**605**	**450**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 4 **Bijdrage per gemeente details (iRvN)**

Deelnemersbijdrage ICT-Rijk van Nijmegen Automatisering en informatie/applicatiebeheer	**Automati-sering**	**WBRN/ SW**	**WBRN/ WERK**	**Nijmegen**	**ODRN**	**WDW**	**Wijchen**	**Druten**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en M**	**Appl.-beheer**	**Werkbedrijf Werk**	**Nijmegen**	**ODRN**
Begroting 2023	14.560	512	587	7.881	751	63	1.343	523	965	1.032	599	305	3.951	432	3.279	240
Beveiligingsproject incl. Indexering van 2,7%	693	0	52	375	36	0	67	25	46	49	29	15	0	0	0	0
Ophoging bijdragen ivm kostenontwikkelingen	922	0	70	499	48	0	89	33	61	65	38	19				
Begroting 2023	**16.175**	**512**	**709**	**8.755**	**834**	**63**	**1.499**	**581**	**1.072**	**1.146**	**666**	**339**	**3.951**	**432**	**3.279**	**240**
Begroting 2024	16.175	512	709	8.755	834	63	1.499	581	1.072	1.146	666	339	3.951	432	3.279	240
Indexering begroting 2023 met 4,94%	719	25	29	389	37	3	66	26	48	51	30	15	195	21	162	12
Beveiligingsproject incl. Indexering van 4,94%	115	0	9	62	6	0	11	4	8	8	5	2				
Multi Microsoft 365 Tenants incl. indexering 4,94%	273	0	21	148	14	0	26	10	18	19	11	6	0	0	0	0
Ophoging bijdragen incl. Indexering van 4,94%	301	0	23	163	15	0	29	11	20	21	12	6				
Begroting 2024	**17.583**	**538**	**790**	**9.517**	**907**	**66**	**1.631**	**632**	**1.165**	**1.246**	**723**	**369**	**4.146**	**453**	**3.441**	**252**
Begroting 2025	17.583	538	790	9.517	907	66	1.631	632	1.165	1.246	723	369	4.146	453	3.441	252
Beveiligingsproject incl. Indexeringen	146	0	11	79	8	0	14	5	10	10	6	3	0	0	0	0
Ophoging bijdragen incl. Indexering van 4,94%	113	0	9	61	6	0	11	4	8	8	5	2	0	0	0	0
Begroting 2025	**17.842**	**538**	**810**	**9.657**	**920**	**66**	**1.656**	**641**	**1.182**	**1.264**	**734**	**374**	**4.146**	**453**	**3.441**	**252**
Begroting 2026	17.842	538	810	9.657	920	66	1.656	641	1.182	1.264	734	374	4.146	453	3.441	252
Ophoging bijdragen incl. Indexering van 4,94%	112	0	9	61	6	0	11	4	7	8	5	2	0	0	0	0
Begroting 2026	**17.954**	**538**	**818**	**9.718**	**926**	**66**	**1.667**	**645**	**1.190**	**1.272**	**739**	**376**	**4.146**	**453**	**3.441**	**252**
Begroting 2027	17.955	538	818	9.718	926	66	1.667	645	1.190	1.272	739	376	4.146	453	3.441	252
Ophoging bijdragen incl. Indexering van 4,94%	112	0	8	61	6	0	11	4	7	8	5	2	0	0	0	0
Begroting 2027	**18.067**	**538**	**827**	**9.779**	**932**	**66**	**1.678**	**649**	**1.197**	**1.280**	**743**	**379**	**4.146**	**453**	**3.441**	**252**

Plusproducten 2023 Bedragen in € 1.000	**Totaal**	**Nijmegen**	**ODRN**	**WDW**	**Berg en Dal**	**Beuningen**	**Heumen**	**Mook en Middelaar**	**WBRN**
Huur & Software scanners	**22**	0	0	0	0	22	0	0	0
Licenties Adobe	**30**	0	16	2	5	4	1	0	2
Licenties Foxit	**68**	68	0	0	0	0	0	0	0
Licenties Bluebeam	**18**	3	0	8	2	2	2	2	0
Aanschaf laptops tot 2025	**15**	0	0	15	0	0	0	0	0
Uitlevering 55 Samsung S10	**15**	15	0	0	0	0	0	0	0
ICT Beheer VSA	**123**	123	0	0	0	0	0	0	0
Internetverbinding RTC & VMC	**9**	9	0	0	0	0	0	0	0
OIG & ACD	**6**	0	0	0	6	0	0	0	0
Licenties Microsoft (PowerBi Pro, Visio & Project)	**31**	12	3	5	4	2	0,3	0,5	5
Multi Microsoft 365 Tenants	**522**	282	27	70	35	37	21	11	40
Totaal Automatisering	**859**	**512**	**46**	**99**	**51**	**66**	**25**	**13**	**47**
Jeugdvolgsysteem (JVS)	**41**	0	0	19	10	6	4	2	0
Voortijdig schoolverlaters (VSV)	**17**	17	0	0	0	0	0	0	0
GWS	**40**	0	0	0	0	0	0	40	0
Beheer scaninrichting	**2**	2	0	0	0	0	0	0	0
Extra dienstverlening	**392**	70	79	0	0	231	0	12	0
Totaal Applicatiebeheer	**493**	**90**	**79**	**19**	**10**	**238**	**4**	**54**	**0**
Totaal	**1.352**	**602**	**125**	**119**	**61**	**304**	**29**	**67**	**47**

Bijlage 5 **Bekostigingssystematiek SW**

De definitie van de SE's als verdeling van het Rijksbudget is ook het afgelopen jaar weer aan verandering onderhevig geweest. Hierbij worden er correcties op de SE's toegevoegd, uitstroomcijfers opnieuw berekend en peildata aangepast. Per saldo blijft het macrobudget hetzelfde, maar dit kan wel de onderlinge verhouding tussen gemeenten veranderen. Deze werkwijze is vooraf niet te voorspellen en daarmee ook als verdeelfactor niet hanteerbaar. Door de SE definitie gelijk te houden, de uitstroom zelf te bepalen en bepaling van de betalende gemeente op een uniforme peildatum te houden is de realisatie beter in te schatten en blijft de kostprijs per SE over de jaren vergelijkbaar.

Uitgangspunten voor de bepaling van het aantal SE per gemeente:

- De definitie van het aantal SE blijf gelijk aan de definitie op het moment van ingang van de participatiewet.
- De peildatum voor de betalende gemeente in jaar X is de gemeente waar de medewerker ultimo jaar X-1 inwoner was.
- Voor de begroting wordt de betalende gemeente bepaald op basis van de dan beschikbare informatie van de woongemeente.
- Per gemeente wordt de uitstroom bepaald op basis van pensioen. Dit uitstroompercentage zal dus per gemeente variëren.
- Per gemeente wordt de overige uitstroom bepaald als een vast percentage per gemeente, op basis van historische uitstroomgegevens.
- Hiermee hanteren we niet meer het uitstroompercentage van het Ministerie, maar een uitstroompercentage op basis van pensioenuitstroom en ervaringscijfers.

Bijlage 6 **Staat van personele lasten**

WBRN			
Schaal	fte regulier	fte tijdelijke projecten	fte totaal
schaal 5-6	4,0	-	4,0
schaal 7-8	51,5	4,1	55,6
schaal 9-10	126,2	19,2	145,4
schaal 11-12	23,8	3,9	27,7
> schaal 12	1,8	-	1,8
Totaal	**207,3**	**27,2**	**234,5**

Bestuursondersteuning	
Schaal	fte
schaal 9-10	1,22
schaal 11-12	0,64
> schaal 12	1,1
Totaal	**2,96**

iRvN	
Schaal	fte
schaal 5-6	0,0
schaal 7-8	12,8
schaal 9-10	105,0
schaal 11-12	9,9
> schaal 12	3,0
Totaal	**130,7**

Functies

WBRN		
Functieomschrijving	schaal	fte
Administratief Medewerker	7	17,3
Adviseur	9	1,0
Adviseur ARBO	9	1,0
Adviseur Medezeggenschap	9	0,8
Algemeen Medewerker	12	2,5
Allround Administratief Medewerker	8	1,0
Arbeidsdeskundige	10	2,0
Arbeidspsycholoog	10	1,9
Boventallig	11	-
Commercieel manager	11	3,3
Communicatie Adviseur	9	1,6
Communicatiemedewerker	8	0,9
Consulent Bedrijfsdienstverlening	9	50,1
Consulent Intake en Diagnose	9	33,5
Contractbeheerder	10	1,0
Directeur Werkbedrijf	17	0,8
Financieel Administratief Medewerker	7	1,8
Financieel Adviseur A	10	1,2
Financieel Adviseur B	10	2,0
Gedetacheerde	9	-
HR Adviseur	10	1,6
Inhuur derden	8	1,6
Jobcoach	7	6,0
Juridisch Adviseur SW	10	1,3
Kwaliteitsmedewerker	9	4,7
Managementassistent Werkbedrijf	8	2,9

Functieomschrijving	schaal	fte
Manager FA/SA	10	1,0
Manager Werkbedrijf	16	1,0
Medewerker Facilitair	6	4,0
Medewerker Informatievoorziening	10	3,0
Medewerker Salarisadministratie	8	2,4
Personeelsadviseur SW	9	3,3
Privacy Officer	9	-
Projectleider	11	6,4
Projectleider RTA	12	1,0
Senior Consulent Bedrijfsdienstverlening	10	12,4
Teammanager	12	7,8
Teammanager Advies en Projecten	12	0,8
Teammanager Geld en Goed	12	1,0
Teammanager Mens en Markt	12	1,0
Trainer/Opleidingskundige	10	2,9
Werkcoach	8	17,7
programmamanagers	12	-
Eindtotaal		**207,3**

Bestuursondersteuning	fte
Controller/CISO	1
Directeur Werkbedrijf	0,1
Juridisch adviseur	0,22
Jurist	0,25
Projectleider	0,39
Privacy Officer	1
Eindtotaal	**2,96**

IRVN	fte
Directeur II	1,0
Mdw admin & secr II	1,0
Manager II	2,0
Adviseur II	1,0
Adviseur III	2,9
Adviseur IV	7,8
Adviseur V	1,0
Mdw gegevens I	9,9
Mdw gegevens II	30,9
Mdw systemen I	15,7
Mdw systemen II	32,9
Mdw systemen III	11,8
Operationeel leidinggevende I	5,0
Projectleider III	1,0
Projectleider IV	0,8
Inhuur	6,0
Eindtotaal	**130,7**

Bijlage 7 **Staat van voorzieningen**

Hiernaast is het verwacht verloop van de voorzieningen weergegeven ▶

Bedragen in € 1.000	beginstand	eindstand				
	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Voorziening SPP WBRN	587	523	443	99	0	0
Voorziening SPP IRvN	333	0	0	0	0	0

Bijlage 8 **Overheadnorm**

Overheadpercentages (BBV) Bedragen in € 1.000	R 2022	B2023 P	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
Primair	34.055	33.102	39.299	38.934	37.385	37.125	37.041
Overhead	10.106	9.912	10.935	11.581	11.429	11.329	11.329
	44.162	**43.013**	**50.234**	**50.516**	**48.814**	**48.454**	**48.370**
Primair %	*77,1%*	*77,0%*	*78,2%*	*77,1%*	*76,6%*	*76,6%*	*76,6%*
Overhead %	*22,9%*	*23,0%*	*21,8%*	*22,9%*	*23,4%*	*23,4%*	*23,4%*

Bijlage 9 **Staat van investeringen**

Hier treft u het investeringsoverzicht aan met de voorgenomen investeringen voor de jaren 2023 t/m 2027. Dit kan tevens bestaan uit overheveling van restant budgetten uit voorgaande jaren, tenzij een project is afgerond. ▶

Investeringen MGR totaal Bedragen in € 1.000	**begroot 2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Werkbedrijf - SW module	386	338	0	0	0	0
Werkbedrijf - Archieffunctie	300	215	0	0	0	0
Werkbedrijf - Inventaris	226	208	158	0	0	0
Werkbedrijf - Boekweitweg	0	1.900	0	0	0	0
ICT Rijk van Nijmegen	3.000	4.755	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal	**3.912**	**7.417**	**2.158**	**2.000**	**2.000**	**2.000**

Bedragen in € 1.000		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Centrale computercapaciteit		3.755	1.000	1.000	1.000	1.000
Netwerk		150	150	150	150	150
Vervanging van Werkplekken		350	350	350	350	350
Mobiele telefonie		500	500	500	500	500
Totaal		**4.755**	**2.000**	**2.000**	**2.000**	**2.000**

Eva fase 2 is herbenoemd naar SW module. We hebben ervoor gekozen om de SW module niet binnen het EVA platform te ontwikkelen maar om het huidige systeem te vervangen naar Compas Cloud. In 2022 is gestart met de implementatie-fase en we verwachten Compas Cloud eind 2023 operationeel te hebben. Tot en met 2022 is een bedrag van € 77.000 besteed. We verwachten in 2023 nog € 276.000 nodig te hebben. Daarmee blijven we binnen de raming.

In december 2020 is het plan van aanpak Nu Digitaal geaccordeerd. Daarmee gaat het digitale archief ingericht worden en gaat de analoge stroom tot een minimum beperkt worden. Dit houdt onder andere in dat de relevante delen van het analoge archief gedigitaliseerd gaan worden en Eva aangesloten wordt op het digitale archief. De investering die hiermee gemoeid is, wordt geraamd op € 300.000. Tot en met 2022 is en bedrag van € 70.000 uitgegeven. In 2022 is enige vertraging in de scnaopdracht opgetreden waardoor we een uitloop hebben naar 2023. We verwachten het project in het 2e kwartaal van 2023 af te ronden en operationeel te zijn. Hiervoor wordt nog een bedrag van € 230.000 aan uitgaven geraamd. We verachten binnen de begroting te blijven.

In 2023 gaan we ten lasten van het inventarisbudget verbeteringen in de werkplekken aanbrengen. In 2023 gaan we het restaurant en een deel van de ontvangst- en het kantorendeel van de locatie Boekweitweg verbouwen om op de Boekweitweg cursussen te kunnen geven en we creëren er werkplekken. Hierdoor kunnen we in 2024 het pand aan de Wezenlaan afstoten en gaan onze trainers vanaf 2024 de cursussen en bijeenkomsten verzorgen op de Boekweitweg. Het restaurant gaat door een externe ge-exploiteerd worden. Deze zal

ook voor externen toegankelijk worden zoals de medewerkers van Talis maar ook voor bewoners in het gebeid. Eind 2023 is de verbouwing gereed. De kosten ramen we op € 1,9 miljoen.

Investeringen iRvN 2023

De globale verdeling van de investeringen van € 4,8 miljoen ziet er als volgt uit:

- € 3,8 miljoen Centrale computercapaciteit
- € 150.000 Netwerk
- € 350.000 Vervanging van Werkplekken
- € 500.000 Mobiele telefonie

De aanbesteding van de Back-up Restorage capaciteit heeft vertraging opgelopen, mede vanwege het wereldwijde tekort aan chips. In 2022 is de opdracht van € 3,8 miljoen gegund. In 2023 zal met de realisatie ervan begonnen gaan worden. De totale investering in de Back-up Restorage capaciteit ramen we op € 3,8 miljoen.

Voor de vervanging van werkplekken en mobiele telefonie ramen we in totaal € 850.000 aan investeringen voor 2023. In 2022 hebben we dit budget overschreden omdat veel meer personen worden uitgerust met een mobiele telefoon (onder andere vanwege multifactor-authentificatie) en vaste pc's versneld zijn vervangen voor laptops. Dat betekent méér laptops omdat die per persoon worden uitgereikt terwijl pc's per werkplek werden geplaatst. Daarnaast zijn de prijzen van hardware enorm toegenomen door schaarste en toenemende inkoopprijzen. Om voor 2023 binnen de investeringsruimte te blijven zullen ze keuzen moeten maken in wat noodzakelijk is en wat ook in latere jaren mag.

Investeringen 2023 SW module Bedragen in € 1.000	**beschikbaar budget**	**bestedingen tot en met 2022**	**restant budget**
Voorbereidingen	30	27	3
inspanningen Emergo	335	43	292
Inspanningen leverancier app	50	6	44
Totaal	**415**	**77**	**338**

investeringen 2023 Nu digitaal Bedragen in € 1.000	**beschikbaar budget**	**bestedingen tot en met 2022**	**restant budget**
Projectleiding	80	20	60
Inrichting en conversie archieffunctie	70	45	25
Scannen analoge archieven	80	19	61
Bewaartermijntool	40	0	40
Opleidingskosten	10	0	10
Onvoorzien	20	0	20
Totaal	**300**	**85**	**215**

Bijlage 10 **Consolidatieoverzicht MGR**

			W2023	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027	W2023	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
ICT Informatie- en Applicatiebeheer	Baten	Arbeidsparticipatie	370	370	432	453	453	453	453	361	361	423	443	443	443	443
		Overhead	3.519	3.519	4.013	4.211	4.211	4.211	4.211	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		**3.890**	**3.890**	**4.445**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Arbeidsparticipatie	383	383	432	453	453	453	453	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead	2.764	2.764	3.395	3.563	3.563	3.563	3.563	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	743	743	618	648	648	648	648	14	14	14	15	15	15	15
	Totaal Lasten		**3.890**	**3.890**	**4.445**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**4.664**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ICT Automatisering	Baten	Overhead	14.560	14.560	17.034	17.936	18.195	18.308	18.420	1.070	1.070	1.070	1.123	1.123	1.123	1.123
	Totaal Baten		**14.560**	**14.560**	**17.034**	**17.936**	**18.195**	**18.308**	**18.420**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Overhead	13.502	13.502	15.743	16.482	16.741	16.853	16.965	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	1.058	1.058	1.291	1.454	1.454	1.454	1.454	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		**14.560**	**14.560**	**17.034**	**17.936**	**18.195**	**18.307**	**18.420**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bestuurs-ondersteuning	Baten	Overhead	325	325	325	341	341	341	341	98	98	98	103	103	103	103
	Totaal Baten		**325**	**325**	**325**	**341**	**341**	**341**	**341**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Overhead MGR	325	325	325	341	341	341	341	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		**325**	**325**	**325**	**341**	**341**	**341**	**341**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Werkbedrijf SW	Baten	Begeleide participatie	44.598	44.598	0	0	0	0	0	582	582	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	47.863	47.473	44.487	40.751	36.937	0	0	585	581	577	574	569
	Totaal Baten		**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Begeleide participatie	41.252	41.252	0	0	0	0	0	522	522	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	44.231	43.660	40.827	37.091	33.277	0	0	809	901	897	893	889
		Overhead MGR	3.346	3.346	3.632	3.812	3.660	3.660	3.660	577	577	580	608	608	608	608
	Totaal Lasten		**44.598**	**44.598**	**47.863**	**47.473**	**44.487**	**40.751**	**36.937**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Werkbedrijf Vastgoed	Baten	Begeleide participatie	495	495	0	0	0	0	0	495	495	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	783	879	879	879	879	0	0	783	879	879	879	879
		Overhead	554	554	601	608	608	608	608	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		**1.049**	**1.049**	**1.384**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Begeleide participatie	658	658	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	786	849	849	849	849	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead	391	391	598	638	638	638	638	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Lasten		**1.049**	**1.049**	**1.384**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**1.487**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Werkbedrijf Werk	Baten	Arbeidsparticipatie	22.461	23.365	25.061	25.165	23.886	24.117	24.413	0	0	0	0	0	0	0
		Begeleide participatie	2.808	2.808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974	0	0	0	0	0	0	0
		Inkomensregelingen	5.320	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Lasten	Arbeidsparticipatie	18.966	19.428	20.463	20.783	19.504	19.835	20.131	916	916	981	1.001	1.001	1.001	1.001
		Begeleide participatie	2.808	2.808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	2.974	2.974	2.974	2.974	2.974	0	0	0	0	0	0	0
		Inkomensregelingen	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	4.439	4.409	5.070	5.326	5.326	5.226	5.226	575	575	575	603	603	603	603
	Totaal Lasten		**30.590**	**31.022**	**34.141**	**34.245**	**32.965**	**33.196**	**33.493**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

			W2023	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027	W2023	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
MGR Totaal	Baten	Arbeidsparticipatie	22.831	23.735	25.493	25.618	24.339	24.570	24.866	361	361	423	443	443	443	443
		Overhead	18.958	18.958	21.973	23.095	23.355	23.467	23.579	1.168	1.168	1.168	1.225	1.225	1.225	1.225
		Begeleide participatie	47.901	47.901	0	0	0	0	0	1.076	1.076	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	51.619	51.325	48.339	44.604	40.789	0	0	1.369	1.460	1.457	1.453	1.448
		Inkomensregelingen	5.320	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal Baten		**95.011**	**95.443**	**105.192**	**106.145**	**102.139**	**98.747**	**95.341**	**2.605**	**2.605**	**2.959**	**3.129**	**3.125**	**3.121**	**3.117**
	Lasten	Arbeidsparticipatie	19.349	19.811	20.895	21.236	19.957	20.288	20.584	916	916	981	1.001	1.001	1.001	1.001
		Overhead	16.656	16.656	19.736	20.682	20.941	21.054	21.166	0	0	0	0	0	0	0
		Begeleide participatie	44.718	44.718	0	0	0	0	0	522	522	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	47.991	47.483	44.649	40.914	37.099	0	0	809	901	897	893	889
		Inkomensregelingen	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162	0	0	0	0	0	0	0
		Overhead MGR	9.912	9.882	10.935	11.581	11.429	11.329	11.329	1.167	1.167	1.169	1.227	1.227	1.227	1.227
	Totaal Lasten		**95.011**	**95.443**	**105.192**	**106.145**	**102.139**	**98.747**	**95.341**	**2.605**	**2.605**	**2.959**	**3.129**	**3.125**	**3.121**	**3.117**

			W2023	B2023 (h)	B2023	B 2024	B2025	B2026	B2027
MGR Totaal	Baten	Arbeidsparticipatie	22.471	23.375	25.071	25.175	23.896	24.127	24.423
		Overhead	17.790	17.790	20.805	21.870	22.129	22.242	22.354
		Begeleide participatie	46.825	46.825	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	50.251	49.865	46.883	43.151	39.341
		Inkomensregelingen	5.320	4.849	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
	Totaal Baten		**92.406**	**92.838**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**
	Lasten	Arbeidsparticipatie	18.433	18.895	19.914	20.235	18.956	19.287	19.584
		Overhead	16.656	16.656	19.736	20.682	20.941	21.054	21.166
		Begeleide participatie	44.196	44.196	0	0	0	0	0
		WSW en beschut werk	0	0	47.182	46.582	43.752	40.021	36.210
		Inkomensregelingen	4.377	4.377	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
		Overhead MGR	8.745	8.715	9.766	10.355	10.202	10.102	10.102
	Totaal Lasten		**92.406**	**92.838**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

Naast de financiële overzichten van de onderdelen van de MGR geven we ook de doorbelasting tussen de onderdelen weer. Dit is nodig om per onderdeel alle kosten en opbrengsten weer te geven, die de basis zijn voor de afrekening van het desbetreffende onderdeel. Dit heeft een baten en lasten verhogend effect. Op MGR niveau elimineren wij dit conform de BBV voorschriften.

Bestuursondersteuning (BO)

Doorbelasting van bestuurskosten naar de Overhead MGR van WerkBedrijf (WBRN) en ICT Rijk van Nijmegen (iRvN).

WerkBedrijf (WBRN)

Bij de begeleide participatie vinden er een aantal doorbelastingen plaats. De huisvestingslasten van de Boekweitweg (opbrengsten Vastgoed, programmalasten SW), de detacheringsopbrengst van de SW-medewerkers die voor de MGR zelf worden ingezet (opbrengst SW, kosten overhead MGR WBRN) en de opbrengst voor de praktijkdiagnose (opbrengst SW, programmalasten WERK).

ICT Rijk van Nijmegen (iRvN)

De dienstverlening welke het onderdeel Automatisering van iRvN voor het Werkbedrijf verricht wordt doorbelast. Deze inkomsten staan bij iRvN onder het Taakveld Overhead. De lasten vallen bij WBRN onder Overhead MGR. Verder beheert iRvN de applicaties voor de informatievoorziening van het onderdeel WERK. Deze kosten komen in de programmalasten van WERK.

Bijlage 11 **Risico per gemeente**

Gemeente 2024 Bedragen in € 1.000	**Inwoners aantal**	**Verdeelsleutel o.b.v. Inwondersaantal**	**Risico per gemeente**
Nijmegen	182.000	55%	2.000
Wijchen	41.522	13%	456
Berg en Dal	35.320	11%	388
Beuningen	26.568	8%	292
Druten	19.518	6%	215
Heumen	16.795	5%	185
Mook en Middelaar	7.998	2%	88
Subtotaal	**329.721**	**100%**	**3.624**

Bijlage 12 **Geprognotiseerde Balans 2022-2027**

Met ingang van 2017 is het wettelijk verplicht om (meerjarig) een geprognotiseerde balans op te nemen in de begroting. Uitgangssituatie is de balans per 31 december 2021 conform de vastgestelde Jaarstukken 2021. De geraamde mutaties voor de diverse activa- en passivaposten worden hierop gecorrigeerd. Tevens laten we de ontwikkeling van de belangrijkste kengetallen zien.

Bedragen in € 1.000	R2022	B2023	B2023W	B2024	B2025	B2026	B2027
Activa							
1.1 Materiele vaste activa	7.582	8.331	10.578	9.841	9.462	9.082	8.542
1.1.2 Immateriele vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
1.1.3 Financiele vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Vaste Activa	**7.582**	**8.331**	**10.578**	**9.841**	**9.462**	**9.082**	**8.542**
1.2 Vorderingen	20.094	26.342	25.592	24.132	22.099	21.305	21.155
1.3 Liquide middelen	266	200	600	350	300	200	250
1.4 Overlopende activa	1.561	1.677	1.557	1.420	1.430	1.500	1.350
1.5 onderhanden werk	162	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa	22.083	28.219	27.749	25.902	23.829	23.005	22.755
Totaal activa	**29.665**	**36.550**	**38.327**	**35.743**	**33.291**	**32.087**	**31.297**

Passiva	**R2022**	**B2023**	**B2023W**	**B2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
2 Vaste passiva	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Eigen vermogen	0	0	0	0	0	0	0
2.2 Voorzieningen	920	183	523	443	99	0	0
2.3 Vaste schulden 1 jaar of langer	7.806	8.695	8.436	8.018	8.060	7.938	7.778
Vaste passiva	**8.726**	**8.878**	**8.959**	**8.461**	**8.159**	**7.938**	**7.778**
2.4 Vlottende passiva	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Vaste schulden korter dan 1 jaar	8.519	13.999	14.725	12.725	12.075	11.575	11.125
2.6 overlopende passiva	12.419	13.673	14.643	14.557	13.057	12.574	12.394
Totaal vooruit ontvangen bedragen	**20.938**	**27.672**	**29.368**	**27.282**	**25.132**	**24.149**	**23.519**
Totaal passiva	**29.665**	**36.550**	**38.327**	**35.743**	**33.291**	**32.087**	**31.297**

Kengetallen	**R2022**	**B2023**	**B2023W**	**B2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Netto schuldquote	7,4%	8,8%	9,8%	9,1%	9,5%	9,5%	9,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7,4%	8,8%	9,8%	9,1%	9,5%	9,5%	9,3%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Liquiditeit	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
Totaal baten begroot	**92.366**	**92.406**	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

Bijlage 13 **Incidentele baten en lasten**

Toelichting

In de gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' dienen te zijn. Hiermee wordt door de wetgever beoogd dat een gemeenschappelijke regeling structurele lasten moeten dekken met structurele baten. Om inzicht in de structurele en incidentele lasten en baten te geven, maakt het onderstaande overzicht deel uit van de begroting.

Het onderscheid tussen incidenteel en structureel is niet altijd even helder. De commissie BBV heeft daarom in een notitie dit onderscheid meer ingekaderd. Daarnaast hebben de gezamenlijke provincies een handrieking geschreven over dit onderwerp. De richtlijn is dat, als de tijdelijke baten en/of lasten zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, het gaat om 'eenmalige zaken'. Voor dotaties en onttrekkingen aan reserves en voorzieningen wordt in beginsel gesteld dat deze incidenteel van aard zijn. Onderstaand een nadere verheldering:

- Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die onder ongewijzigd beleid en omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Rijksbijdragen, subsidies en projecten die langer dan 3 jaar lopen, maar waar vooraf van bekend is dat die bijdrage, subsidie of het project op termijn stopt, worden als incidenteel beschouwd.
- Toevoegingen en onttrekking aan reserves en voorzieningen worden altijd als incidenteel beschouwd.
- Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende baten en lasten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt.

Wij gaan als volgt met de incidentele baten en lasten om:

1. In het overzicht incidentele baten en lasten dat in de begroting en jaarrekening op grond van het BBV dient te worden opgenomen worden incidentele baten en lasten gespecificeerd vanaf € 50.000. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 worden als 'overige' per programma opgenomen. Dit grensbedrag geldt niet voor incidentele baten en lasten als gevolg van dotaties en onttrekkingen aan de reserves, deze worden altijd apart opgenomen.
2. Het Dagelijks Bestuur presenteert behalve het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting ook het overzicht structureel begrotingssaldo.

Werk

Door de ontstane coronacrisis hebben extra middelen ontvangen om de gevolgen van de crisis op de arbeidsmarkt te kunnen aanpakken. Deze middelen ter grootte van € 1,1 miljoen zetten we de komende drie jaar in om de risico's bij de uitvoering van CAO aan de slag te dempen. Daarnaast lopen er een aantal tijdelijke projecten zoals IPS, POW en RMT. Deze regelingen hebben een tijdelijk karakter. In 2022 is € 1,6 besteed. Ten slotte doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplaning in het kader van werk naar werk trajecten en doteren we aan de voorziening dubieuze debiteuren.

Automatisering en Applicatiebeheer

De toelichting op automatisering en applicatiebeheer nemen we samen omdat deze vergelijkbaar is. De incidentele baten en lasten betreft de plusproducten. Dit betreft de specifiek met gemeenten overeengekomen aanvullende dienstverlening in enig jaar. De voor deze dienstverlening gemaakte kosten worden één op één doorbelast aan de gemeente waaraan de dienstverlening geleverd wordt. Voor 2022 betreft het deels de extra inzet van personeel en de inzet van een aantal aanvullende producten zoals TopDesk, Oracle en Visio. Daarnaast doteren we per saldo aan de voorziening strategische personeelsplanning in het kader van werk naar werk trajecten.

Bedragen in € 1.000			B 2022	R 2022	B 2023	B 2024	B 2025	B 2026
Structurele baten en lasten								
Saldo baten en lasten			0	0	0	0	0	0
Toevoegingen reserves - voorzieningen			0	741	0	0	0	0
Ontrekkingen reserves - voorzieningen			-191	0	-264	-180	-344	-99
Begrotingssaldo na bestemming			-191	741	-264	-180	-344	-99
Waarvan incidentele baten			3.223	4.207	5.651	2.476	3.338	1.391
Waarvan incidentele lasten			-3.032	-4.948	-5.387	-2.296	-2.994	-1.292
Structureel begrotingssaldo			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma			**R2022**	**B2023W**	**B2024**	**B2025**	**B2026**	**B2027**
Werk	Exploitatie	Baten	1.763	2.611	4.806	1.590	2.452	505
		Lasten	-1.672	-3.252	-4.742	-1.510	-2.108	-406
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	641	-	-	-	-
		Lasten	-91	-	-64	-80	-344	-99
Totaal Werk			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Automatisering	Exploitatie	Baten	671	626	348	365	365	365
		Lasten	-671	-626	-348	-365	-365	-365
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	0	0	0	0	0
		Lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Automatisering			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Applicatiebeheer	Exploitatie	Baten	789	970	497	521	521	521
		Lasten	-689	-1.070	-297	-421	-521	-521
	Reserves - voorzieningen	Baten	0	100	0	0	0	0
		Lasten	-100	0	-200	-100	0	0
Totaal Applicatiebeheer			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

REGIO
RIJK VAN
NIJMEGEN

© MGR Rijk van Nijmegen, maart 2023.

Opmaak: zingrafischontwerp.nl. Fotografie: de verBeelding.

Gemeente Nijmegen
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Kas Baltussen
Elly Martens
Marc van Rooij
April 2023

Adviesrapport

Jaarstukken 2022

&

Begroting 2024

MGR

Nijmegen

Inhoudsopgave

……..in één oogopslag **1**
Inleiding **2**
1. Advies **3**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2022 3
1.2 Advies bij de begroting 2024 3
2. Kaders **4**
2.1 BRN-normen 4
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **6**
3.1 Ontwikkelingen 6
3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW) 7
4. Jaarstukken 2022 **9**
4.1 Algemeen 9
4.2 Controleverklaring accountant 9
4.3 Fiscaliteiten 9
4.4 Begroting 2022 en managementrapportages 9
4.5 Resultaatanalyse 10
4.6 Balanstoelichting 10
4.7 Voorstel bestemming resultaat 11
4.8 Deelnemersbijdragen 11
5. Gewijzigde begroting 2023 **12**
5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2022 12
5.2 Deelnemersbijdragen 2023 na wijziging 13
6. Begroting 2024 **14**
6.1 Begrotingswijzigingen 14
6.2 Begrotingsanalyse 14
6.3 Deelnemersbijdragen 2024 15
6.4 Meerjarenbegroting 15
7. Weerstandsvermogen en risico's **16**

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2022

Accountant heeft een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Rekeningresultaat: € 1,0 miljoen voordelig.
De resultaten voor afrekening zijn:

- WerkBedrijf, onderdeel Werk: € 1,0 miljoen
- WerkBedrijf, onderdeel SW: € 0 miljoen
- IRVN: € 0 miljoen

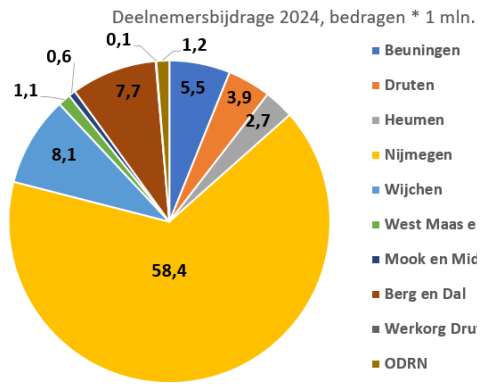
Resultaatbestemming: € 0,9 miljoen wordt overgeheveld naar 2023. € 0,1 miljoen wordt terugbetaald aan gemeenten

VERMOGENSPOSITIE

De MGR heeft geen weerstandsvermogen. Het resultaat wordt overgeheveld of terugbetaald aan deelnemende gemeenten. Risicobuffer bij de deelnemende gemeenten.
Risicoprofiel MGR € 3,6 miljoen

BEGROTING 2024

- Sluitend met een saldo van € 103 miljoen
- Begroting conform BBV-regels
- Begroting voldoet aan de Begroting Richtlijnen Regio Nijmegen (RN)

ADVIES

In te stemmen met:

- de jaarstukken 2022 en het resultaatbestemmingsvoorstel (budgetoverhevelingen en terugbetalingen)
- in te stemmen met de bijgestelde begroting 2023
- in te stemmen met de begroting 2024
- de meerjarenraming 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSBIJDRAGEN (bedragen in € * 1.000)

Gemeente	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Berg en Dal	6.815	7.451	7.699
Beuningen	4.883	5.230	5.457
Druten	3.330	3.734	3.338
Heumen	2.431	2.658	2.655
Mook en Middelaar	481	594	632
Nijmegen	51.784	56.347	58.443
Wijchen	7.218	7.854	8.058
West Maas en Waal	1.090	1.115	1.129
Werkorg. Druten-Wijchen	61	63	66
ODRN	0	1.074	1.159
Totaal	**78.825**	**86.121**	**89.191**

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van de MGR Rijk van Nijmegen (hierna MGR).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de MGR vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2024, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2022 en resultaatbestemming 2022.
Vragen over de jaarstukken 2022 en begroting 2024 hebben we schriftelijk teruggekoppeld. De vragen zijn schriftelijk beantwoord door de heer drs. Peters RA, concerncontroller van de MGR.

Tijdschema zienswijze

De MGR heeft de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2023 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 28 april 2023 en zullen gemeenten uiterlijk 15 juni 2023 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 13 juli 2023.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.
Bijzonderheid bij de MGR is dat niet alle regiogemeenten deelnemen aan alle modules van het WerkBedrijf of de modules van de IRVN:

- Gemeente Mook en Middelaar neemt geen deel aan het onderdeel sociale werkvoorziening. Gemeente Nijmegen neemt als enige gemeente deel in de module informatie en applicatiebeheer.
- Gemeente West Maas en Waal neemt enkel diensten af op het gebied van de sociale werkvoorziening.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2024 is 4,94%,.
Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2024. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor de MGR verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2024. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2022

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2022 en het resultaatbestemmingsvoorstel van € 1,0 miljoen. Hiervan wordt € 0,9 miljoen overgeheveld naar 2023. Het resterende resultaat 2022 van per saldo € 0,1 miljoen. wordt uitbetaald aan de deelnemende gemeenten.
- In de zienswijze in te gaan op de voorgestelde budgetoverhevelingen van in totaal € 0,9 miljoen voor de inzet op de onderdelen: uitbreiding Simpel Switchen (€ 0,2 miljoen), extra tijdelijke vervoerskosten SW (€ 0,5 miljoen) en kwaliteitsimpuls (€ 0,3 miljoen) Het voorstel van de adviesfunctie is om hiermee in te stemmen.
- In te stemmen met de overheveling van het investeringsbudget (onderdeel Automatisering) van € 1,1 miljoen naar 2023.

1.2 Advies bij de begroting 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van de MGR om:

- In te stemmen met de bijgestelde begroting 2023 (en het voorgestelde investeringsvolume MGR van € 7,4 miljoen).
- In te stemmen met de begroting 2024.
- De meerjarenbegroting 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen.
- Het bedrag aan risico's (totaal € 3,6 miljoen) voor iedere afzonderlijke gemeente –naar rato op basis van de verdeelsleutel inwoneraantal- op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting hoofdstuk 7 Weerstandsvermogen).

2. Kaders

2.1 BRN-normen

Het indexeringspercentage (BRN-norm) voor 2024 is 4,94%. Dit percentage is voor de MGR opgenomen in de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024. De MGR heeft bij het opstellen van de begroting 2024 deze indexeringsafspraken gehanteerd.

Onderstaande passages zijn overgenomen uit de begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN) 2024.

Onderdeel WerkBedrijf
Gemeenten dragen hun participatiebudget over aan het WerkBedrijf. Hiermee is voor dat deel de indexering niet van belang. Voor de begrotingssamenstelling 2024 kan rekening worden gehouden met het participatiebudget volgens de bijlage bij de septembercirculaire 2021. De Re-integratie middelen “klassiek WWB” , Wajong en een deel van het begeleidingsbudget (regulier) worden vanaf 2023 onderdeel van de algemene uitkering. Vooralsnog worden deze middelen overgedragen aan de MGR. Definitieve afspraken voor wat betreft de financiering van de MGR vanuit de gemeenten moeten hierover nog worden gemaakt. Vooralsnog hanteren we de systematiek dat we uitgaan van de laatst bekende informatie vanuit de septembercirculaire. In de onderstaande berekening is uitgegaan van de rekenmodellen van het Rijk bij de AU september 2021 ten aanzien van WWB-klassiek, nieuw Wajong en de reguliere begeleiding. De bedragen zijn geïndexeerd voor de jaren 2023 en 2024 volgens de berekende BRN-indexering.

Uitkeringsjaar 2024

CBS-code	Gemeente	Nieuw Wajong	Begeleiding regulier	WWB Klassiek	Totaal P-budget
1945	Berg en Dal	€ 102.387	€ 107.050	€ 1.268.976	€ 1.478.413
209	Beuningen	€ 60.502	€ 74.820	€ 396.715	€ 532.037
225	Druten	€ 39.558	€ 50.647	€ 341.598	€ 431.803
252	Heumen	€ 44.213	€ 40.288	€ 264.050	€ 348.551
944	Mook en Middelaar	€ 16.289	€ 19.568	€ 53.835	€ 89.692
268	Nijmegen	€ 867.966	€ 1.011.793	€ 13.239.694	€ 15.119.453
296	Wijchen	€ 146.600	€ 133.524	€ 881.875	€ 1.161.999
Totaal		**€ 1.277.515**	**€ 1.437.690**	**€ 16.446.743**	**€ 19.161.948**

Onderdeel SW
Ten aanzien van de financiering van SW-activiteiten wordt aan de gemeenten door de MGR het aantal werkelijke SE per gemeente tegen een kostendekkend tarief in rekening gebracht. Bij dit kostendekkend tarief wordt rekening gehouden met werkelijke salarisstijgingen (cao SW en voor ambtelijk personeel Cao-ambtenaren), werkelijke uitstroom pensioengerechtigden per gemeente en een aanname overige uitstroom SW en verder de te generen opbrengsten naar reële verwachtingen.
Als kader wordt hierbij gesteld dat:

- De kostprijs SW zich per SE zal ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm
- De toegevoegde waarde per fte zal zich tevens ontwikkelen binnen de bandbreedte van de BRN-norm.

De door gemeente ontvangen WSW-subsidie, onderdeel van het participatiebudget, blijft als dekking bij de gemeenten. Het optredende tekort voor gemeenten (verschil kostprijs maal SE minus WSW-budget) wordt inzichtelijk gemaakt in de begroting van de MGR, zodat gemeenten hun eigen raming hierop aan kunnen passen. Hierbij kan uitgegaan worden van de WSW bijdragen volgens de bijlage septembercirculaire 2022. Voor de bedragen voor de oplading voor de begroting 2024 gaan we uit van de volgende opstelling.

CBS-code	Gemeente	Begeleiding beschut	WSW 2024	Totaal
1945	Berg en Dal	€ 159.243	€ 3.473.048	€ 3.632.291
209	Beuningen	€ 111.299	€ 2.415.780	€ 2.527.079
225	Druten	€ 75.341	€ 1.884.483	€ 1.959.824
252	Heumen	€ 59.930	€ 1.067.102	€ 1.127.032
944	Mook en Middelaar	€ 29.109	€ 0	€ 29.109
268	Nijmegen	€ 1.505.105	€ 19.844.595	€ 21.349.700
668	West Maas en Waal	€ 0	€ 965.331	€ 965.331
296	Wijchen	€ 198.626	€ 3.558.626	€ 3.757.252
Totaal		**€ 2.138.653**	**€ 33.208.965**	**€ 35.347.618**

In bovenstaande tabel zijn alleen de Rijksbijdragen ‘begeleiding beschut’ en ‘WSW’ 2024 opgenomen (onderdeel van de integratie-uitkering Participatie). Op pagina 80 en 81 van de begroting MGR is voor de WSW een meerjarig overzicht opgenomen met betrekking tot de Rijksbijdrage SW, aanvullende bijdrage SW en netto bijdrage SW per gemeente.

In de begroting van de MGR maakt ‘begeleiding beschut’ onderdeel uit van het Participatiebudget en niet van het onderdeel SW.

Loonkostensubsidie
Voor de Loonkostensubsidie wordt uitgegaan van de laatst bekende bedragen voor het jaar 2023. Deze bedragen worden ook voor het jaar 2024 opgenomen.

CBS-code	Gemeente	Loonkostensubsidie
1945	Berg en Dal	€ 587.683
209	Beuningen	€ 409.000
225	Druten	€ 380.897
252	Heumen	€ 225.936
944	Mook en Middelaar	€ 62.387
268	Nijmegen	€ 3.832.595
296	Wijchen	€ 607.743
Totaal		**€ 6.106.241**

Onderdeel ICT en bestuursondersteuning
Hiervoor geldt geen afwijkende financiering, hetgeen betekent dat de gemeentelijke bijdragen hier geïndexeerd moeten worden met de BRN-norm. Voor de gemeentelijke bijdrage in de bestuursondersteuning geldt een budget van € 227.000 als basis, verhoogd met de BRN-norm 2024 van 4,94 %.

Vastgoed
Voor de panden in eigendom van de MGR (de panden van voorheen Breed) wordt een afzonderlijke exploitatie opgesteld.

Overhead
De norm voor overhead overeenkomstig de BBV-voorschriften is bepaald op maximaal 25%.

2.2 Overige kaders

De volgende (wettelijke) regelingen en kaders zijn van kracht:

- Nieuwe wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vanaf 1 juli 2022. Er is een implementatietermijn van 2 jaar gegeven.
- BBV richtlijnen (Besluit Begroten en Verantwoording)

- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)
- Wet Open Overheid (Woo)
- Diverse notities die waarborgen dat de MGR binnen de wettelijke en financiële kaders handelt. Deze notities zijn benoemt in de begroting van de MGR. Enkele voorbeelden zijn: Treasurystatuut, Financiële verordening en Re-integratieverordening.

Taakvelden
Vanaf 2017 is in de BBV vastgesteld dat provincies en gemeenten moeten rapporteren op taakvelden. In de jaarstukken en de begroting rapporteert de MGR op de taakvelden: inkomensregelingen, begeleide- en arbeidsparticipatie en overhead. Vanaf 2023 is –door een wijziging in de BBV- het taakveld begeleide participatie gewijzigd in het taakveld WSW en beschut werk.

3. Algemeen

3.1 Ontwikkelingen

In de jaarstukken en de begroting besteedt de MGR aandacht aan inhoudelijke resultaten en ontwikkelingen. Hierbij ligt de nadruk op de module WerkBedrijf als meest beleidsrijke module. In beide stukken gaat de MGR voor het WerkBedrijf in op de realisatie van de doelstellingen.

Een aantal ontwikkelingen en resultaten

Breed offensief
Met het wetsvoorstel Breed Offensief wijzigen met ingang van 1 juli 2023 enkele voor het WerkBedrijf relevante onderdelen van de Participatiewet. Met de wijzigingen wordt beoogd om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Daar waar de regels de re-integratietaken raken moet het WerkBedrijf de re-integratieverordening en de daaraan gekoppelde beleidsregels aanpassen. Het voorstel tot aanpassing wordt in het tweede kwartaal van 2023 voorgelegd aan het bestuur.

Cao aan de slag
De uitvoering van Cao aan de slag is met een jaar vertraagd. Er zijn in 2022 geen kandidaten in dienst getreden. Dit heeft een effect gehad op de gerealiseerde lasten en baten. Vanaf 2023 zullen de eerste kandidaten in dienst treden.

Strategisch beleidskader arbeidsmarkt
De gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten stellen eens per vier jaar het strategische regionaal beleidskader arbeidsmarkt vast. In dit kader geven de gemeenten aan wat hun visie op de regionale arbeidsmarkt is en hoe de opgaven die voorliggen aangepakt zouden moeten worden. WerkBedrijf baseert voor een belangrijk deel haar dienstverlening op dit beleidskader. Het beleidskader is belangrijke input voor de dienstverleningsovereenkomst die afgesloten wordt tussen de deelnemende gemeenten en de MGR. Verder heeft het beleidskader invloed op het nieuw te vormen informatieprotocol.

SW-medewerkers
Het aantal SW-medewerkers is door uitstroom afgenomen van 1.486 (eind 2021) naar 1.340 (eind 2022). In de regio Nijmegen is de uitstroom uit de Wsw hoger dan het landelijk gemiddelde (8,2% ten opzichte van 6,8%).
De ambitie is om zoveel mogelijk SW-medewerkers via detachering of begeleid werken dienstverband bij een ondernemer te laten werken. Eind 2022 was 91% gedetacheerd of had een begeleid werken dienstverband.

Het gemiddelde ziekteverzuim van de SW-medewerkers blijft hoog en is ten opzichte van 2021 toegenomen naar 20,8% (2021: 17,9%). De doelstelling blijft gehanteerd op 17,4%. Verzuim komt voornamelijk voor bij de oudere SW-medewerkers. Ook landelijk stijgt het verzuimpercentage en ook hier is ouder wordend personeel de oorzaak van. In verhouding is er sprake van veel langdurig verzuim. Het hoge ziekteverzuim heeft beperkt invloed op de toegevoegde waarde gehad. Eind 2022 was de toegevoegde waarde per fte € 8.065 (doelstelling € 8.115). De verwachting is dat de toegevoegde waarde per fte blijft stijgen, maar dat de totale toegevoegde waarde zal

afnemen. Dit heeft te maken met het afnemen van het aantal SW-medewerkers. De afname van het aantal SW-medewerkers gaat harder dan verwacht (pensioen, ziekte en overlijden).

Participatiebudget (wijzigingen door (her)verdeling gemeentefonds)
Het budget voor onderdeel Werk bestaat voor een groot deel uit het klassieke participatiebudget. Gemeenten dragen dit over aan WerkBedrijf en daarvoor wordt het werkgedeelte van de Participatiewet uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2023 is het participatiebudget niet meer te herleiden in de uitkering van het Gemeentefonds. MGR en deelnemende gemeenten zijn voornemens om in de eerste helft van 2023 afspraken te maken over het nieuwe Werkbudget. Het is de bedoeling dat deze afspraken onderdeel worden van het vast te stellen strategische beleidskader arbeidsmarkt, dat gemeenteraden in 2023 gaan vaststellen.

Voor de MGR is het in dit kader van belang om snel duidelijkheid te hebben en te kunnen werken met een meerjarig kader. MGR is voorstander van een eenduidige en objectieve bepaling van de budgetten voor de periode na 2024. Om tijd en ruimte te hebben om de nieuwe budgetafspraken verder uit te werken hanteert de MGR voor de begroting van 2023 en 2024 het laatste te onderscheiden participatiebudget met een indexatie (BRN-norm 2023 en 2024). Vanaf 2025 willen we werken conform de nieuwe afspraken.
Een door adviesbureau Berenschot ontwikkelde rekentool (in opdracht van het ministerie en onder begeleiding van Cedris en Divosa) zou hierin een uitkomst kunnen bieden. Met behulp van deze rekentool is het mogelijk om het oorspronkelijke participatiebudget uit de algemene uitkering van het gemeentefonds te destilleren. De rekentool baseert zich op de maatstaven die de Rijksoverheid hanteert per 1 januari 2023.
De MGR is er voorstander van om met behulp van deze rekentool het Werkbudget vanaf 2025 te bepalen. Dit draagt bij aan de continuïteit van de bedrijfsvoering en borging van de regionale taakuitvoering.

Vooralsnog heeft de MGR in de begroting 2024 het participatiebudget (onderdeel Werk) gebaseerd op de oude verdeling van het Rijk (meerjarenperspectief Participatiebudget; septembercirculaire 2021) en deze Rijksmiddelen geïndexeerd met de BRN-norm.

Overhead MGR
Aan overhead wordt verwacht in 2023 € 5,1 miljoen en in 2024 € 5,3 miljoen uit te geven. De overheadkosten bestaan voor € 1,7 miljoen uit operationele lasten en kapitaallasten. Het gaat om met name ICT kosten en de huur van het pand aan de Nieuwe Dukenburgseweg. Dit zijn kosten die minder beïnvloedbaar zijn en alleen schoksgewijs kunnen dalen. Ten aanzien van de post ICT nemen de lasten toe doordat ICT een steeds prominentere rol speelt bij de uitvoering van processen. De verwachting is dan ook dat de kosten hiervan niet zullen dalen de komende jaren. Daarnaast nemen de energiekosten toe. De tariefstijging van de energiecontracten is zo goed als mogelijk vertaald in de begroting. De overige € 3,4 miljoen van de overhead bestaat uit personele lasten. Deze personele lasten nemen voornamelijk toe door de stijging van de cao.

Ontwikkelingen iRvN
De wereld is sterk veranderd, als recente ontwikkelingen zijn wet- en regelgeving (AVG en BIO) en ‘Beveiliging’ te noemen. IRvN verwacht een toename van kosten als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en als gevolg van prijsstijgingen door wereldwijde chiptekorten en de consequenties van geopolitieke ontwikkelingen. Het aantal Eindgebruikers is in de afgelopen jaren met circa 600 gestegen (13%). Daardoor is de druk op de Servicedesk ook toegenomen (extra dienstverlening zoals telefonische ondersteuning en incidentafhandeling). En door het vele thuiswerken is nu sprake van 100%-werkplek (iedereen een laptop en smartphone) in plaats van de 70%-werkplek ten tijde van de situatie voor Corona toen we allen op kantoor werkten.

3.2 Aanvullende bijdrage Sociale Werkvoorziening (SW)

Sinds 2015 is het niet meer mogelijk om in te stromen in de sociale werkvoorziening. Doordat er geen mensen meer in de SW stromen, nemen de begrote lasten van de sociale werkvoorziening (SW) af van € 47,9 miljoen in 2023 naar € 36,9 miljoen in 2027. Deze daling van de begrote lasten heeft te maken met de voorziene afname van het aantal SW-medewerkers.
Gemeenten ontvangen van het Rijk via de integratie-uitkering Participatie, middelen voor de bekostiging van de SW. Deze middelen dragen de gemeenten af aan de MGR voor de bekostiging van de SW. De Rijksmiddelen van de deelnemende gemeenten zijn echter – net als voorgaande jaren - niet toereikend om de kosten van de SW te dekken. De deelnemende gemeenten dienen daarom -vanuit hun gemeentelijke begroting- aanvullende middelen aan de MGR af te dragen.

De Rijksbijdrage die de MGR heeft opgenomen in de begroting is gebaseerd op de septembercirculaire 2022. De verhoging van de LPO en de verhoging van het minimumloon per 1 januari 2023 zijn hierin nog niet verwerkt. Dit zal plaatsvinden met de septembercirculaire 2023. Hierdoor zal de netto bijdrage van de gemeenten wijzigen (lagere aanvullende gemeentelijke bijdrage).
Tabel: Aanvullende bijdrage van gemeenten in de SW in de periode 2023 tot en met 2027

Bedragen € * 1.000

Jaar	Begroting 2024	Rijksbijdrage	Netto bijdrage begroting 2024	Netto bijdrage begroting 2023	Mutatie tov begroting 2023
2023	38.051	34.727	3.324	1.772	-1.552
2024	38.477	33.209	5.268	1.183	-4.085
2025	36.162	31.646	4.516	5	-4.511
2026	33.141	30.282	2.859	-409	-3.268
2027	30.072	28.706	1.366	-	-1.366

De netto bijdragen van de deelnemende gemeenten nemen toe ten opzichte van de bedragen opgenomen in de begroting 2023. De toename wordt veroorzaakt door de verwachte stijging van de CAO SW.

We adviseren de deelnemende gemeenten om in hun eigen begroting rekening te houden met de toename van de gemeentelijke SW-bijdrage. De gemeentelijke aanvullende bijdragen zijn –per gemeente- opgenomen in de begroting 2024 in bijlage 3 (pagina 81).

4. Jaarstukken 2022

4.1 Algemeen

Ook afgelopen jaar had de krappe arbeidsmarkt invloed op het werk van de MGR. Het aantal aanmeldingen voor de dienstverlening bij het WerkBedrijf was in 2022 10% lager dan in 2021. Dit was het gevolg van de lagere instroom in de bijstand.
Het project Doe je mee geeft meer inzicht in het bijstandsbestand en de potentie voor participatie of werk. In het project Doe je mee spreekt het WerkBedrijf samen met de gemeente mensen die al lang van een bijstandsuitkering afhankelijk zijn en niet in dienstverlening zijn bij het WerkBedrijf.

In de periode 2020 t/m 2022 werd de tevredenheid van kandidaten over de dienstverlening van de MGR-WB onderzocht.
Daaruit blijkt dat kandidaten tevreden zijn over het WerkBedrijf. De score is een 7,5.

Financieel zijn er geen bijzonderheden ten aanzien van de MGR. In de begroting is geen post onvoorzien opgenomen en de MGR beschikt ook niet over reserves. Er hebben dan ook geen structurele of incidentele onttrekkingen of toevoegingen aan het eigen vermogen plaatsgevonden.

4.2 Controleverklaring accountant

De jaarstukken zijn door de accountant Astrium, onderdeel van Flynth Audit B.V., gecontroleerd. De accountant heeft op 30 maart 2023 een **goedkeurende accountantsverklaring** afgegeven voor zowel getrouwheid en rechtmatigheid. Enkele conclusies uit het accountantsverslag:
- de jaarrekening van de MGR is opgesteld conform de voorschriften van het BBV.
- de gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn aanvaardbaar en in lijn met wet- en regelgeving én zijn consistent toegepast.
- de schattingen en veronderstellingen –waar een aantal posten op is bepaald- zijn als aanvaardbaar beoordeeld.
- de voorzieningen in de jaarrekening zijn van een toereikend niveau.
- vastgesteld is dat de MGR aan de EU-aanbestedingsregels heeft voldaan.
- uit de interim-controle is gebleken dat de MGR haar zaken beheersmatig op orde heeft.
- uit de werkzaamheden is gebleken dat in 2022 voor de topfunctionarissen en overige medewerkers geen sprake is van een overschrijding van de WNT-norm. De WNT is juist verantwoord in de jaarstukken.

4.3 Fiscaliteiten

Ten aanzien van de vennootschapsbelasting, de loonheffing en de omzetbelasting zijn momenteel geen risico's bekend. Naleving van de fiscale regels wordt geborgd door instructies en toetsing achteraf bij de BTW aangiften en bij de uitvoering van interne controles op bijvoorbeeld het gebruik van de poolauto's, etc. Daarnaast laat de MGR zich bij fiscale vraagstukken bijstaan door externe deskundigen.

4.4 Begroting 2022 en managementrapportages

De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform de ontwerpbegroting 2023-2026 die in juli 2022 is vastgesteld door het bestuur. Nadien heeft het dagelijks bestuur goedkeuring gegeven aan een technische begrotingswijziging waarbij de baten en lasten zijn verlaagd met € 1.448.000. Dit betreft de crisismiddelen aanvullend pakket vier tot en met zes. Deze middelen zijn niet ingezet wegens het uitblijven van de verwachte groei van het aantal uitkeringsgerechtigden tijdens Covid-19. Gemeenten ontvangen deze middelen terug.

4.5 Resultaatanalyse

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt welk resultaat is behaald vóór en na de eindafrekening met de deelnemende gemeenten per module.

Voorstel resultaatbestemming Bedragen in € 1.000	iRvN	SW	Werk	Totaal	Budget-overheveling	Afrekening
Gemeente Beuningen	-1	-3	77	**73**	42	**31**
Gemeente Druten	-1	-91	44	**-48**	31	**-78**
Gemeente Heumen	-1	50	-7	**43**	22	**20**
Gemeente Mook en Middelaar			68	**68**	1	**67**
Gemeente Nijmegen	-9	-67	640	**564**	616	**-52**
Gemeente Wijchen	-1	5	129	**133**	67	**66**
Gemeente West Maas en Waal		69		**69**	15	**54**
Gemeente Berg en Dal	-1	52	89	**140**	120	**20**
WBRN	-1			**-1**		**-1**
ODRN	-1			**-1**		**-1**
Deelnemersbijdrage	**-15**	**15**	**1.041**	**1.041**	**915**	**125**

Het resultaat vóór de eindafrekening bedraagt afgerond € 1,0 miljoen positief. Redenen voor het positieve resultaat zijn: lagere uitgaven op arbeidsmatige dagbesteding en een eenmalig voordeel op de gemeentelijke bijdrage van Werk en SW tezamen.

Naast dit resultaat ontvangen de gemeenten, zoals in 4.4 gemeld, nog € 1,5 miljoen terug.

Op de module WerkBedrijf is een voordelig resultaat behaald en op de module iRvN is een nadelig resultaat behaald.
Het voorstel van het algemeen bestuur is om deze resultaten als volgt te verwerken:

Werk Bedrijf

- Onderdeel Werk, voordelig resultaat € 1,1 miljoen, € 916.000 over te hevelen naar volgende jaren, € 103.000 voordeel arbeidsmatige dagbesteding en € 37.000 voordeel wettelijke loonkostensubsidies te verwerken in de gemeentelijke afrekening.
- Onderdeel Sociale Werkvoorziening, resultaat € 0

iRvN

- Onderdeel Automatisering, nadelig resultaat van € 14.600 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage
- Onderdeel Informatie & Applicatiebeheer, nadelig resultaat van € 500 te verwerken in de gemeentelijke bijdrage.
- Op het investeringsbudget (onderdeel Automatisering) wordt € 1,1 miljoen overgeheveld naar 2023. De investeringen konden afgelopen jaar niet plaatsvinden vanwege corona en een chiptekort.

4.6 Balanstoelichting

Naast de gerealiseerde kosten en opbrengsten van de jaarrekening 2022 geeft de balans per 31 december 2022 de bezittingen en schulden van de MGR weer.

In de balans vallen de volgende punten op:

Vaste activa

In 2022 heeft de MGR € 1,9 miljoen geïnvesteerd. Dit betreffen voornamelijk ICT gerelateerde aankopen. Op blz. 52 van de jaarrekening staat het investeringsoverzicht.

Aan ICT investeringen was voor 2022 € 3,0 miljoen begroot. Hiervan is € 1,9 miljoen gerealiseerd. Voor 2022 stond een investering van € 2,5 miljoen gepland voor de centrale computercapaciteit. Wegens corona en het chip tekort is de uitvoering van deze investering vertraagd. Begin 2023 is het project gestart. Er wordt verzocht om het budget van € 1,1 miljoen over te hevelen naar 2023.

Vaste passiva
De MGR heeft geen vermogenspositie. Zie hiervoor ons advies in hoofdstuk 7 Weerstandsvermogen.
De MGR heeft een voorziening voor het SPP (Strategisch Personeel Plan). Deze voorziening is € 920.000 groot. Hiervan is € 587.000 bestemd voor het WerkBedrijf en € 333.000 voor de iRvN. Een groot deel van dit bedrag zal in 2023 worden ingezet.

De jaarrekening 2022 is opgesteld conform de voorschriften van de BBV.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Het jaar 2022 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van afgerond € 1,0 miljoen (vóór afrekening). Het resultaat voor de module WerkBedrijf bedraagt € 1.056.000 (positief) en het resultaat voor de module IRVN bedraagt € 15.000 (negatief).
Het resultaat 2022 wordt als volgt bestemd:

- Budgetoverheveling van € 916.000 voor: extra vervoerskosten SW-medewerkers (€ 475.000), Kwaliteitsimpuls (€ 250.000) en uitbreiding pilot Simpel Switchen (€ 190.000)
- Verrekening met de deelnemende gemeenten op de modules WerkBedrijf en IRVN: € 125.000

4.8 Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdrage over het jaar 2022 ziet er als volgt uit:

Gemeentelijke bijdragen Bedragen in € 1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.006	18	2.703	10	1.145	**4.883**
Gemeente Druten	510	13	2.039	7	760	**3.330**
Gemeente Heumen	584	11	1.298	5	533	**2.431**
Gemeente Nijmegen	11.185	122	21.976	84	18.349	**51.715**
Gemeente Wijchen	1.260	28	4.020	15	1.894	**7.218**
Gemeente West Maas en Waal			1.090			**1.090**
Gemeente Mook en Middelaar	297	5			178	**481**
Gemeente Berg en Dal	940	24	3.873	15	1.963	**6.815**
Werkorg Druten-Wijchen	61					**61**
ODRN	732					**732**
Deelnemersbijdrage	**16.575**	**221**	**37.000**	**136**	**24.823**	**78.756**

5. Gewijzigde begroting 2023

5.1 Algemene toelichting gewijzigde begroting 2022.

Met de aanbieding van de begroting 2024-2027 wordt eveneens de gewijzigde begroting 2023 aangeboden. Het verschil tussen de primitieve begroting 2023 en de nu voorliggende begroting bedraagt € 9,83 miljoen.

Arbeidsparticipatie
De begroting 2023 neemt ten opzichte van de primaire begroting toe met circa € 2,6 miljoen.
Het participatiebudget neemt toe met € 0,7 miljoen als gevolg van de indexering van het klassieke re – integratiebudget conform de BRN norm 2023. Ook de Rijksontvangsten voor begeleiding beschut werk –die overgaan naar het WerkBedrijf- zijn toegenomen.
Ten opzichte van de primitieve begroting is er een toename van € 2,5 miljoen op enkele tijdelijke budgetten. Het gaat dan om de budgetten voor de tijdelijke 'projecten' Werken aan de Match, IPS, Impuls kwaliteit, SUWI en POW.

WSW en beschut werk (voorheen begeleide participatie)
Door een wijziging in de BBV is het taakveld begeleide participatie per 2023 gewijzigd in taakveld WSW en beschut werk. De arbeidsmatige dagbesteding valt vanaf 2023 onder dit nieuwe taakveld.

Dit taakveld neemt toe met circa € 3,4 miljoen t.o.v. de primitieve begroting. De toename komt voornamelijk door de financiële effecten van de verwachte CAO stijging van de SW medewerkers en de verwachte uitstroom in 2023. De CAO stijging heeft te maken met de verhoging van het wettelijke minimumloon. De totale salariskosten SW nemen ten opzichte van de primaire begroting toe met circa € 1,8 miljoen. Ook de overige kosten van SW medewerkers nemen toe (€ 0,7 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt door hogere vervoerskosten; SW medewerkers ontvangen tijdelijk een hogere reiskostenvergoeding als compensatie voor de hoge inflatie (energiecrisis). De personele lasten voor de uitvoering van de SW nemen toe met € 0,2 miljoen door de stijging van de nieuwe COA 2023.
Tenslotte neemt de begroting 2023 toe op de onderdelen arbeidsmatige dagbesteding (€ 0,2 miljoen), overhead MGR (€ 0,3 miljoen) en doorbelasting van de gebouwlasten (€ 0,3 miljoen) door de hogere energiekosten.
De kostprijs per SE stijgt van € 31.129 in 2022 naar € 34.037 in 2023. Door de toename van de SW kosten nemen tevens de gemeentelijke bijdragen toe. De gemeenten zullen echter via een verhoging van de Rijksbijdrage voor SW gecompenseerd worden voor de toename van de loon- en prijsontwikkeling en verhoging van het minimumloon. Dit vindt plaats met de septembercirculaire 2023. Hierdoor zal een belangrijk deel van het nadeel teniet worden gedaan.

Inkomensregelingen
Ten opzichte van de primaire begroting 2023 is er een toename van circa € 0,8 miljoen door een verwachte groei van het aantal verstrekte loonkostensubsidies. Gemeenten ontvangen een bijdrage voor de loonkostensubsidies via het BUIG-budget.

Overhead (=ICT en Vastgoed)
Ten aanzien van de overhead zien we dat de begrotingscijfers 2023 ten opzichte van de primitieve begroting van de MGR met € 3 miljoen zijn verhoogd. Dit komt bijna volledig door toename van de iRvN begroting i.v.m. het voorstel "kostenontwikkeling iRvN" voor ruim 0,9 miljoen, het beveiligingsproject ruim € 0,7 miljoen en extra plusproducten voor € 1,4 miljoen. In dit laatst genoemde bedrag zit voor 2023 tevens een bedrag van € 522.000 voor de inrichting van de Tenants. Daarnaast zien we een verhoging van het investeringsvolume van € 2 miljoen met een bandbreedte van 20% naar € 4,8 miljoen in 2023. Van deze verhoging is € 1,1 miljoen via het principe van budgetoverheveling in de jaarrekening toegevoegd aan het investeringskrediet van 2023.

5.2 Deelnemersbijdragen 2023 na wijziging

Bedragen x €1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.146	18	2.777	11	1.278	**5.230**
Gemeente Druten	581	13	2.125	8	1.007	**3.734**
Gemeente Heumen	666	12	1.293	5	683	**2.658**
Gemeente Nijmegen	12.034	125	22.670	86	21.431	**56.347**
Gemeente Wijchen	1.499	29	4.143	16	2.167	**7.854**
Gemeente West Maas en Waal			1.115			**1.115**
Gemeente Mook en Middelaar	339	6			250	**594**
Gemeente Berg en Dal	1.072	25	3.928	15	2.412	**7.451**
Werkorg Druten-Wijchen	63					**63**
ODRN	1.074					**1.074**
Deelnemersbijdrage	**18.473**	**227**	**38.051**	**140**	**29.229**	**86.121**

Bedragen x €1.000	**iRvN** (p.56+p.58)	**Bestuurs-ondersteuning** (tabel 3)	**SW** (tabel 10)	**Vastgoed** (tabel 13)	**Werk** (tabel 6)	**Totaal gemeentelijke bijdrage**
Deelnemersbijdrage	**18.473**	**227**	**38.051**	**140**	**29.229**	**86.121**
Omzet			8.488		546	**9.034**
Overige bedrijfsopbrengsten	1.352		1.128	1.243	35	**3.758**
Overige bijdragen	1.654	98	195		4.331	**6.278**
Aansluiting per module	**21.479**	**325**	**47.863**	**1.384**	**34.141**	**105.191**
Consolidatie	-1.493	-98	-585	-783		**-2.959**
Totaal incl. consolidatie	**19.986**	**227**	**47.278**	**601**	**34.141**	**102.233**

De bovenstaande tabel is voor de financials. De tabel geeft de aansluiting tussen de begroting van de verschillende modules (de pagina en tabel nr. per onderdeel) en deelnemersbijdrage (bijlage 2). Daarnaast geeft het ook de aansluiting met het consolidatieoverzicht MGR in bijlage 10 en met het totaaloverzicht in tabel 1.

6. Begroting 2024

6.1 Begrotingswijzigingen

De onderstaande tabel geeft de begrotingsbedragen weer. De totale lasten nemen af van € 92,7 miljoen in 2024 naar € 82,1 miljoen in 2027. De afname komt vooral door de afbouw van de sociale werkvoorziening. De kolom 'B2023' heeft betrekking op de nu voorliggende begrotingswijziging 2023.

Bedragen x 1.000	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Arbeidsparticipatie	25.071	25.175	23.896	24.127	24.423
WSW en beschut werk	50.251	49.865	46.883	43.151	39.341
Inkomensregelingen	6.106	6.106	6.106	6.106	6.106
Overhead	20.805	21.870	22.129	22.242	22.354
Totaal Baten	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**
Arbeidsparticipatie	19.914	20.235	18.956	19.287	19.584
WSW en beschut werk	47.182	46.582	43.752	40.021	36.210
Inkomensregelingen	5.634	5.162	5.162	5.162	5.162
Overhead	19.736	20.682	20.941	21.054	21.166
Totaal Programmalasten	**92.467**	**92.662**	**88.812**	**85.524**	**82.122**
Overhead MGR	9.766	10.355	10.202	10.102	10.102
Totaal Lasten	**102.233**	**103.017**	**99.015**	**95.626**	**92.225**

6.2 Begrotingsanalyse

Meerjarig worden in de begroting de volgende ontwikkelingen zichtbaar:

Arbeidsparticipatie

De begrote lasten voor arbeidsparticipatie dalen van € 20,2 miljoen in 2024 naar € 19,6 miljoen in 2027. Vanaf 2023 zijn de afzonderlijk herkenbare middelen van het participatiebudget opgegaan in het bredere cluster participatie van het sociaal domein. Het meerjarenperspectief van het Participatiebudget van de septembercirculaire 2021 is als basis genomen voor de begroting 2024 tot en met 2027.
Vanaf 2025 vervallen er tijdelijke rijksmiddelen. Verder nemen de 'oude verplichtingen' in het kader van de vroegere WIW en ID-deelnemers verder af doordat er geen nieuwe instroom meer is.

WSW en beschut werk (voorheen begeleide participatie)

De begrote lasten en baten van WSW en beschut werk dalen van € 46,6 miljoen in 2024 naar € 36,2 miljoen in 2027. Dit komt voornamelijk doordat er geen mensen meer in de SW stromen.
In 2024 nemen de gemeentelijke bijdragen toe met € 0,4 miljoen. Dit komt doordat het aantal SW-medewerkers verder afneemt met 2,2 fte. Hierdoor maakt MGR minder SW-salariskosten(circa € 0,1 miljoen), maar door de indexering van de salarissen wordt dit grotendeels gecompenseerd (totaal circa € 0,1 miljoen minder loonkosten). De opbrengsten in omzet nemen ook af (circa € 0,5 miljoen). Het begrotingsbedrag voor het onderdeel Op Weg Naar Werk (arbeidsmatige dagbesteding) is in 2024 gelijk aan 2023 (€ 3,0 miljoen).

Inkomensregelingen

De MGR begroot hiervoor in 2024 € 5,2 miljoen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023 is dit een afname van circa € 0,5 miljoen en wordt veroorzaakt door de uitvoering van de cao Aan de slag. De begrote lasten voor het onderdeel inkomensregelingen blijven gelijk vanaf 2024.

Overhead (=ICT en Vastgoed)

In de meerjaren begroting nemen de begrote baten in 2024 met € 1,1 miljoen toe ten opzichte van 2023. Dit komt voor € 0,4 miljoen doordat de "kostenontwikkeling iRvN" en het beveiligingsproject stapsgewijs toenemen. Daarentegen vallen de eenmalige lasten voor de inrichting van de Tenants voor bijna € 0,2 miljoen weg. De rest van de toename van ruim € 0,9 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door de indexering met de BRN-norm van 4,94%.

6.3 Deelnemersbijdragen 2024

Bedragen x €1.000	iRvN	Bestuurs-ondersteuning	SW	Vastgoed	Werk	Totaal gemeentelijke bijdrage
Gemeente Beuningen	1.246	19	2.865	11	1.316	**5.457**
Gemeente Druten	632	14	2.193	9	1.036	**3.883**
Gemeente Heumen	723	12	1.218	5	707	**2.665**
Gemeente Nijmegen	12.958	131	22.944	90	22.319	**58.443**
Gemeente Wijchen	1.631	30	4.135	16	2.246	**8.058**
Gemeente West Maas en Waal			1.129			**1.129**
Gemeente Mook en Middelaar	369	6			257	**632**
Gemeente Berg en Dal	1.165	26	3.993	16	2.500	**7.699**
Werkorg Druten-Wijchen	66					**66**
ODRN	1.159					**1.159**
Deelnemersbijdrage	**19.948**	**239**	**38.477**	**147**	**30.380**	**89.191**

Aansluiting tussen deelnemersbijdrage en de verschillende modules (voor de Financials).

Bedragen x €1.000	iRvN (p.56+p.58)	Bestuurs-ondersteuning (tabel 3)	SW (tabel 10)	Vastgoed (tabel 13)	Werk (tabel 6)	Totaal gemeentelijke bijdrage
Deelnemersbijdrage	**19.948**	**239**	**38.477**	**147**	**30.380**	**89.191**
Omzet			8.148		1.092	**9.240**
Overige bedrijfsopbrengsten	871		653	1.339	320	**3.183**
Overige bijdragen	1.781	103	195		2.452	**4.531**
Aansluiting per module	**22.600**	**341**	**47.473**	**1.487**	**34.245**	**106.145**
Consolidatie	-1.566	-103	-581	-879		**-3.129**
Totaal incl. consolidatie	**21.034**	**238**	**46.892**	**608**	**34.245**	**103.017**

De bovenstaande tabel is voor de financials. De tabel geeft de aansluiting tussen de begroting van de verschillende modules (de pagina en tabel nr. per onderdeel) en deelnemersbijdrage (bijlage 2). Daarnaast geeft het ook de aansluiting met het consolidatieoverzicht MGR in bijlage 10 en met het totaaloverzicht in tabel 1.

De Adviesfunctie adviseert – evenals de voorgaande jaren- de deelnemende gemeenten om goed rekenschap te nemen van alle financiële ontwikkelingen in de begroting 2024 en bijgestelde begroting 2023 en zorg te dragen voor voldoende financiële dekking in de gemeentelijke begroting.

6.4 Meerjarenbegroting

Met de gemeenten is afgesproken dat de oplading van de meerjarenbegroting voor het participatiebudget, wordt gedaan conform de oude verdeling van het Rijk en geïndexeerd met de BRN norm. Dit is afwijkend van de tool van Berenschot die in eerste instantie vanaf 2025 zou worden gebruikt.

De meerjarenbegroting (2025 en verder) wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Weerstandsvermogen en risico's

De MGR houdt zelf geen buffer aan om risico's op te kunnen vangen. Dit past bij de gedachte dat een gemeenschappelijke regeling een verlengstuk is van de deelnemende gemeenten. Een risico van de MGR is daarmee ook een risico voor de gemeenten. Dit betekent dat de gemeenten de risico's van de MGR naar rato (op basis van verdeelsleutel inwonersaantal) moeten opnemen in hun begroting en jaarrekening. Als we alle risico's simpelweg optellen komen we op het maximale risico (MGR: verwachtingswaarde). Als we er rekening mee houden dat risico's zich wél of niet kunnen voordoen en in de praktijk nooit tegelijkertijd, komen we op een gewogen risicoprofiel (MGR: benodigde weerstandscapaciteit). Het risicoprofiel is € 9,4 miljoen en gewogen € 3,6 miljoen.

Op basis van een actualisatie zijn nieuwe risico's ontstaan en gekwantificeerd, o.a. rondom ICT, personeel en economische risico's. In het advies voorin dit rapport (zie § 1.2) zijn gemeenten geadviseerd om de risico's (Begroting MGR 2024-2027 bijlage 11 'Risico per gemeente') in hun begroting op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen.
De MGR wijst de deelnemende gemeenten op een viertal risico's rondom (mogelijke) wijzigingen met betrekking tot de Rijksfinanciering, te weten:
- Afbouw en ontschotting Participatiebudget vanaf 2023. Het effect op de meerjarenbegroting vanaf 2025 is nu nog niet duidelijk.
- Het aanbieden van beschut werk (nieuw) vanuit de Participatiewet. Het Rijk is momenteel de huidige financieringswijze aan het evalueren. Een mogelijke variant is bekostiging op basis van het gerealiseerde aantal plaatsen. Voor de deelnemende gemeenten en de MGR kan een wijziging financiële consequenties hebben.
- Uittreden van een gemeente uit de MGR of uit een of meerdere modules heeft tot gevolg dat er frictiekosten ontstaan bij de MGR.
- Afbouw WSW-budget en stijging gemiddelde loonkosten SW-medewerkers. In § 3.2. zijn we ingegaan op de aanvullende bijdrage voor de sociale werkvoorziening.
De MGR gaat hier uit van een kostendekkende deelnemersbijdrage voor de sociale werkvoorziening, waardoor dit risico bij de gemeenten ligt.

In de begroting 2024 heeft de MGR een nieuw risico opgenomen. Het betreft hier een 'economisch risico'. Dit risico komt voort uit de huidige geopolitieke ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, de uitwerking van de Covid pandemie en het liquiditeitsbeleid van de centrale banken, hebben geleid tot schaarste en oplopende prijzen, chiptekort en schaarste aan personeel.

De Adviesfunctie raadt de deelnemende gemeenten aan om het risicobedrag per deelnemende gemeente op te nemen in hun eigen jaarrekening en begroting. Met deze bedragen dient de deelnemende gemeente rekening te houden voor de bepaling van het gemeentelijke weerstandsvermogen.

Gemeente Mook en Middelaar

Postadres: Postbus 200, 6585 ZK MOOK
Bezoekadres: Raadhuisplein 6 Mook
Telefoon: (024) 696 91 11
E-mail: gemeente@mookenmiddelaar.nl
Internet: www.mookenmiddelaar.nl

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
Rijk van Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 21
6534 AD Nijmegen

Uw kenmerk:
Uw brief van: *31 maart 2023*
Ons kenmerk: ZM23.01356
Inlichtingen: Luc Berben
Telefoon: (024) 696 91 11
Afdeling: Bedrijfsvoering
Datum: 16 juni 2023
Onderwerp: Jaarstukken 2022 en begroting 2024 MGR Rijk van Nijmegen

Geacht bestuur,

Op 31 maart jl. heeft uw bestuur de jaarrekening 2022, de bijgestelde begroting 2023, de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 toegestuurd met het verzoek hierop vóór 15 juni as. te reageren. U heeft eerder aangegeven akkoord te gaan met 2 dagen uitstel i.v.m. onze raadsvergadering. Onze dank hiervoor.

Gelet op ons Delegatiebesluit 2012 is het college bevoegd een zienswijze t.a.v. de jaarrekening in te dienen. T.a.v. de begroting 2024 en bijgestelde begroting 2023 is de raad hiertoe bevoegd.

Wij kunnen u als volgt berichten.

Vooraleerst spreken wij onze waardering uit voor de verrichte werkzaamheden t.a.v. zowel de jaarrekening als de (meerjarige) begroting en begrotingswijziging.

1. Wij hebben kennis genomen van de jaarstukken 2022, inclusief jaarrekening 2022. Wij kunnen instemmen met de jaarrekening 2022 en tevens met het resultaatsbestemmingsvoorstel. Wij merken hierbij wel op dat Mook en Middelaar in 2022 middelen heeft ingezet voor het traject ‘De Versnelling’ en ‘Samen sterk naar werk’. Aan beide onderdelen zijn geen kandidaten gestart. Wij zien graag dat het WerkBedrijf in samenspraak met onze gemeente intensiever samenwerkt om realisatie van deze onderdelen, en daarmee de doorstroom c.q. uitstroom van de bijstandspopulatie, te intensiveren.
2. Wij hebben tevens kennis genomen van de begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024. Hierover hebben wij een tweetal opmerkingen:
    a. Graag worden we blijvend geïnformeerd over de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt. Het doel daarbij is inzicht hebben in de inspanningen die het WerkBedrijf zowel met betrekking tot kandidaats- als bedrijfsdienstverlening daartoe inzet. Verzoek om daarbij de kpi’s (kritieke prestatie indicatoren), preventie van instroom, reductie van afhankelijkheid van publieke middelen en bevordering van uitstroom, in op te nemen.

b. Tevens verzoeken wij u om, conform de uitgangspunten in de startnotitie (vooruitlopend op het nieuwe strategisch beleidskader) de kosten van de instrumenten die op persoonsniveau kunnen worden ingezet, inzichtelijk te maken.

Wij kunnen verder instemmen met de begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024.

3. T.a.v. de meerjarenraming 2025-2027 kunnen wij u mededelen dat wij deze voor kennisgeving hebben aangenomen.

Hoogachtend,

De griffier,
mr. M. van Arensbergen

De burgemeester,
mr. drs. W. Gradisen

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Zienswijze jaarrekening 2021 en begroting 2023 GR MARN**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	
Portefeuillehouder	H. Rodoe

Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN

Inleiding
Op 27 maart 2023 heeft de GR MARN aan alle deelnemende gemeenten toegestuurd:

- de concept-jaarrekening 2022 inclusief een goedkeurende accountantsverklaring en
- de concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027.

Gemeenten worden verzocht om, indien gewenst, hun zienswijzen op deze documenten aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN kenbaar te maken. Bij afwijkingen boven de 5% is de gemeenteraad bevoegd een zienswijze in te dienen. Door lagere bestuurskosten vallen de lasten 10,3% lager uit. De baten verschillen nog veel meer, door incidentele baten. De raad kan dus een zienswijze over de jaarrekening indienen. Voorgesteld wordt om zowel de opmerkingen over de jaarrekening als die voor de begroting in één zienswijze te verwerken.

Voorstel

1. De zienswijze over voorliggende jaarrekening 2022, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de GR MARN vast te stellen, waarin we aangeven :

   1.1 In te stemmen met de concept Jaarrekening 2022 van de GR MARN;
   1.2 In te stemmen met het voorstel om het te bestemmen resultaat van € 115.004 toe te voegen aan de winstreserve;
   1.3 In te stemmen om de vrijval over 2022 uit de bestemmingsreserve (€466.545) én de uitkering van het ontvangen dividend ARN B.V. over 2021 (€510.000) minus een reservering voor MARN+ (€100.000) aan gemeenten uit te keren in twee delen (juli en oktober 2023);
   1.4 In te stemmen met de concept Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027 op voorwaarde dat het Algemeen Bestuur toeziet dat de aangegeven aanpassingen van de Adviesfunctie op de meerjarenbegroting 2024 correct worden doorgevoerd;

2. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen.

Beoogd effect
Met het inbrengen van onze zienswijzen maakt de gemeente Mook en Middelaar aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN kenbaar of:

Raadsvoorstel

- de activiteiten van de GR MARN in 2022 zijn uitgevoerd binnen de financiële kaders zoals die in de begroting van 2022 zijn vastgesteld en
- de concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 onze instemming hebben dan wel zouden moeten worden bijgesteld.

Raadsvoorstel

Argumenten

1.1.1. Concept Jaarrekening 2022 goedgekeurd door de accountant

Een onafhankelijke accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven over de concept Jaarrekening 2022 van de GR MARN. De rekening voldoet aan de wettelijke eisen en de financiële kentallen in de jaarrekening tonen aan dat er sprake is van een gezonde financiële positie. De afwijking van 10,3% komt vooral voort uit een lager bedrag dat aan bestuurskosten uitgegeven is.

1.1.2. Toevoeging positief rekeningresultaat aan winstreserve is onderdeel aanpak liquiditeit

Het resultaat over 2022 bedraagt € 115.000. Het Algemeen Bestuur bepaalt op voorstel van het Dagelijks Bestuur de bestemming van een positief exploitatieresultaat. De algemene lijn is dat tot uitkering aan gemeenten wordt overgegaan behoudens door het bestuur te bepalen reserveringen.

Met het oog op de liquiditeitspositie van de MARN voor de korte en lange termijn heeft het bestuur van de MARN in het voorjaar van 2021 echter besloten om vanaf 2021 positieve exploitatieresultaten niet meer uit te keren aan gemeenten, maar toe te voegen aan de ‘winstreserve’; een post die in 2021 voor het eerst in de jaarrekening is opgevoerd. Dit besluit is onderdeel van een aanpak om de liquiditeit van de MARN op korte en lange termijn op peil te houden. Bij de kanttekeningen wordt de achtergrond hiervan nader toegelicht. Het voorstel van het Dagelijks Bestuur om het exploitatieresultaat toe te voegen aan de winstreserve is in lijn met het besluit uit het voorjaar van 2021.

In het licht van de ontwikkelingen rondom de liquiditeit van de MARN stemmen wij in met toevoeging van het resultaat aan de winstreserve. In onze zienswijze aan het Algemeen Bestuur geven wij dat aan.

1.1.3. Logische uitkering dividend aan aandeelhoudende gemeenten

De totale uitkering aan de aandeelhoudende gemeenten wordt bepaald door het inwoneraantal op 1 januari 2022. Het totaalbedrag wordt bepaald door:

- de vrijval van de bestemmingsreserve (€466.545);
- dividend ARN over 2021 (€333.500)
- terug te vorderen dividendbelasting (€76.500, wordt pas later uitgekeerd)
- een vermindering van €100.000 door dotatie aan de bestemmingsreserve MARN+

MARN+ is in het leven geroepen om te onderzoeken of er een actiever aandeelhouderschap uitgeoefend kan worden en dit aandeelhouderschap te benutten bij de energietransitie. Er wordt €100.000 gereserveerd om dit verder vorm te geven.

De totale uitkering aan de gemeente Mook en Middelaar bedraagt €19.073,-

1.4 Concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 conform de BRN

De concept begroting 2024 voldoet aan de BRN-normen. De begrote uitgaven verschillen niet heel veel van de jaarrekening 2022, op de ondersteuning van MARN+ en de voorziene dalende rentelasten van ARN na.

Over 2024 wordt op basis van de begroting een exploitatieresultaat verwacht van - €28.954. Ook in de meerjarenbegroting is een negatief resultaat te zien. Gezien de extra budgetten voor MARN+ (welke reeds gereserveerd worden), is dat voorlopig geen probleem.

2 Brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN

Raadsvoorstel

In lijn met bovenstaande besluiten en de adviezen van de Adviesfunctie zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde concept-brief. Hiermee wordt het Algemene Bestuur van de MARN geïnformeerd over de zienswijzen van de gemeente Mook en Middelaar ten aanzien van de “concept Jaarrekening 2022” en de “concept Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027”.

Kanttekeningen

1. *Teruglopende inkomsten*
   De deelnemende gemeenten hoeven geen bijdrage te betalen aan de bedrijfsvoering van de GR MARN. Tot 2017 werd deze gefinancierd uit de huuropbrengsten van de grond aan ARN BV. Per medio 2017 is de grond verkocht aan ARN voor een bedrag van € 11,5 mln. Daartoe heeft de MARN aan ARN een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln met een vaste rente van 3,09% af te lossen in een periode van 20 jaar. In totaal ontvangt de MARN aldus tot en met 2036 jaarlijks een bedrag van € 768.600 aan rentebaten en aflossing.
   Uit de rentebaten wordt de bedrijfsvoering van de MARN gedekt. Het bedrag aan aflossing wordt gestort in de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”. Jaarlijks valt hier een bedrag uit vrij dat aan de deelnemende gemeenten wordt uitgekeerd. In 2036 zal deze bestemmingsreserve volledig zijn teruggebracht tot € 0.
   Na de periode van 20 jaar (i.e. 2037) heeft de GR MARN geen inkomsten meer en zal financiering van de MARN moeten plaatsvinden door gemeentelijke bijdragen.
   Voor de lange termijn speelt dat de bedrijfsvoering van de GR MARN momenteel nog kan worden gedekt uit de rentebaten. Deze rentebaten nemen echter jaarlijks af. Op termijn zullen deze niet meer afdoende zijn om exploitatie van de MARN te kunnen bekostigen. Dit wordt ondervangen door exploitatieresultaten vanaf 2021 niet meer uit te keren aan gemeenten.

Financiën

De concept Jaarrekening 2022 laat een positief rekeningresultaat zien van € 115.004. Het voorstel aan het Algemeen Bestuur van de MARN is dit bedrag toe te voegen aan de winstreserve. Ook voor de verdere toekomst is de lijn van de adviesraad om positieve exploitatieresultaten toe te voegen aan de winstreserve. Dit is conform het besluit uit 2021. De bedragen door vrijval uit de bestemmingsreserve en dividend van de ARN leiden wel tot een uitkering aan gemeenten. De uitkering aan de gemeente Mook en Middelaar bedraagt €19.073,-

Duurzaamheid

Het besluit om €100.00 te bestemming voor ondersteuning van de MARN+, maakt het mogelijk om de MARN+ meer in positie te brengen en zo bij te kunnen dragen aan de energietransitie

Uitvoering

Indien de raad instemt met bovenstaande beslispunten wordt het Algemeen Bestuur van de GR MARN middels bijgevoegde brief geïnformeerd.

Raadsvoorstel

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief van de GR MARN
2. GR MARN Concept Jaarverslag 2022 1.0 inclusief controleverklaring
3. Accountantsverslag 2022
4. Begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027
5. Adviesrapport jaarstukken MGR 2022 en begroting 2024
6. Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN

Mook, 23 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 23 mei 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. De zienswijze over voorliggende jaarrekening 2022, begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de GR MARN vast te stellen, waarin we aangeven :

   1.1 In te stemmen met de concept Jaarrekening 2022 van de GR MARN;
   1.2 In te stemmen met het voorstel om het te bestemmen resultaat van € 115.004 toe te voegen aan de winstreserve;
   1.3 In te stemmen om de vrijval over 2022 uit de bestemmingsreserve (€466.545) én de uitkering van het ontvangen dividend ARN B.V. over 2021 (€510.000) minus een reservering voor MARN+ (€100.000) aan gemeenten uit te keren in twee delen (juli en oktober 2023);
   1.4 In te stemmen met de concept Begroting 2024 en de Meerjarenraming 2025-2027 op voorwaarde dat het Algemeen Bestuur toeziet dat de aangegeven aanpassingen van de Adviesfunctie op de meerjarenbegroting 2024 correct worden doorgevoerd;

2. De brief aan het Algemeen Bestuur van de GR MARN met de zienswijzen vast te stellen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

MARN
Milieusamenwerking
Afvalverwerking
Regio Nijmegen

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders
van de in de MARN deelnemende gemeenten

Datum
27 maart 2023
Datum uw brief
--
Ons kenmerk
Uit.2023.03
Uw kenmerk
--
Onderwerp
Jaarrekening MARN 2022
Begroting 2024
Meerjarenraming 2025-2027

Aantal bijlagen
3

Geacht College,

Bij dezen doen wij u met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) toekomen:
- de concept jaarrekening 2022 (inclusief schone goedkeurende controleverklaring);
- een afschrift van het verslag van bevindingen van de door het Algemeen Bestuur aangewezen accountant, WHS registeraccountants;
- de concept begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025-2027.

Voorstel
Het Dagelijks Bestuur van de MARN stelt het Algemeen Bestuur voor:
- in te stemmen met de jaarrekening 2022;
- in te stemmen om het te bestemmen gerealiseerd resultaat exclusief dividend toe te voegen aan de winstreserve;
- in te stemmen om de vrijval uit de bestemmingsreserve (minus de uitkering aan gemeente West Maas en Waal conform afspraken voor de financiële afwikkeling voor ontheffing en uittreding) en uitkering van het ontvangen dividend ARN B.V. over 2021, minus een reservering voor MARN+,
- uit te keren aan de deelnemende gemeenten op basis van inwonertallen;
- in te stemmen met de Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027.

De vergadering van het Algemeen Bestuur waarin deze voorstellen worden besproken, vindt plaats op 6 juli 2023.

Nog te bestemmen exploitatiesaldo 2022
Volgens de regels van het BBV dient een positief rekeningresultaat te worden bestemd door het Algemeen Bestuur op voorstel van het Dagelijks Bestuur. De lijn die daarbij wordt gevolgd, houdt in dat wordt uitgekeerd aan de deelnemers behoudens door het bestuur te bepalen reserveringen. Ten behoeve van de liquiditeit op korte termijn van de MARN stellen we voor om het gerealiseerd resultaat (exclusief dividend ARN BV) van 2022 ter hoogte van €115.004 toe te voegen aan de winstreserve. Daarnaast wordt ten behoeven van MARN+ een deel van het dividend van ARN, €100.000, gereserveerd voor uitgaven in het kader van MARN+. Er blijft daarnaast een bedrag van € 76.500 nog te bestemmen resultaat over. Dit betreft de door ARN betaalde dividendbelasting, welke MARN nog terug kan vorderen. Doordat dit bedrag nog niet is ontvangen, zal dit pas na ontvangst worden uitgekeerd.

Postadres
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

E info@marn.nl

KvK
50178334

BTW nummer
NL 009141790.B.01

Uit te keren bedrag 2022
De vrijval uit de bestemmingsreserve van €466.545 (€441.746 totaal minus de vergoeding aan gemeente West Maas en Waal van €24.573, conform financiële afwikkeling voor de ontheffing en uittreding) zal worden uitgesplitst naar u als deelnemers in de MARN op basis van inwoneraantallen per 1 januari 2022 als vermeld in de Begrotingsrichtlijnen (BRN) 2023. Ik verwijs u naar onderstaande tabel. Gelet op de liquiditeit van de MARN zal bij een positief besluit van het Algemeen Bestuur omtrent de uitkering van de bestemmingsreserve, de uitkering plaatshebben in twee delen. Het eerste deel zal na de definitieve vaststelling van de jaarrekening in juli worden uitgekeerd en een tweede deel volgt in het najaar (omstreeks oktober 2023).
Het bedrag van € 76.500 (i.e. terugvordering dividendbelasting) wordt uitgekeerd zodra de MARN dit daadwerkelijk van de belastingdienst heeft ontvangen.

	Inwoneraantal	Dividend ARN 2021	Bestemmings reserve gemeente	Totaal
Gemeente	**1-1-2022**	**€ 333.500**	**€ 466.545**	**€ 800.045**
Beuningen	26.354	€ 27.056	€ 35.790	€ 62.846
Druten	19.000	€ 19.506	€ 25.803	€ 45.309
Berg en Dal	35.000	€ 35.932	€ 47.532	€ 83.464
Heumen	16.523	€ 16.963	€ 22.439	€ 39.402
Mook en Middelaar	7.998	€ 8.211	€ 10.862	€ 19.073
Nijmegen	178.750	€ 183.510	€ 242.753	€ 426.263
Wijchen	41.225	€ 42.323	€ 55.986	€ 98.309
Subtotaal	**324.850**	**€ 333.500**	**€ 441.165**	**€ 774.665**
West Maas en Waal	19.700	n.v.t.	€ 25.380	€ 25.380
Totaal	**344.550**	**333.500**	**466.545**	**€ 800.045**

Verzoek
Conform artikel 23 lid 4 en artikel 25 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen hebben wij de raden verzocht, indien gewenst, zienswijze in te brengen bij het Dagelijks Bestuur over het concept jaarverslag 2022 en de begroting 2024, inclusief meerjarenraming 2025-2027. De stukken zijn tevens aan de Regionale Adviesfunctie gestuurd.

Met vriendelijke groet,

het Dagelijks Bestuur van de gemeenschappelijke regeling MARN,
namens deze,

Belinda Giesendorf
Secretaris

Postadres
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

E info@marn.nl

KvK
50178334

BTW nummer
NL 009141790.B.01

JAARVERSLAG 2022

Versie 1.0

Voor akkoord:

T. van Elferen,
Voorzitter Dagelijks Bestuur
GR MARN

INHOUD

Pagina

1 Programma & Producten 1

1.1 Programma 1

1.2 Bestuur 1

1.3 Afvalverwerking 2

1.4 Netwerkondersteuning 2

2 Paragrafen 3

2.1 Financiële paragraaf 3

2.2 Verbonden partijen 6

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6

2.4 Bedrijfsvoering 7

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen 8

3 JAARREKENING 2021 9

3.1 Algemeen 9

3.2 Balans 11

3.3 Toelichting balans 13

3.4 Overzicht van baten en lasten 17

3.5 Toelichting overzicht van baten en lasten 18

3.5.1 Bestuur 20
3.5.2 Product Afvalverwerking 20
3.5.3 Netwerkondersteuning Projecten 21
3.5.4 Analyse begrotingsrechtmatigheid 22
3.5.5 Analyse onvoorzien 22
3.5.6 Analyse overzicht van baten en lasten 22
3.5.7 Incidentele baten en lasten 23
3.5.8 Wet normering topinkomens 23

3.6 Overige gegevens 25

3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum 25

3.7 Bestemming saldo en vrijval bestemmingsreserve 25

4 Bijlagen 26

4.1 ledenlijst algemeen en dagelijks bestuur 26

1 Programma & Producten

1.1 Programma

Rechtskarakter

De gemeenschappelijke regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband, dat is opgericht op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Doelstelling, taken en bevoegdheden en producten

De gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) is getroffen ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten ter bescherming van het milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieu-hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen, en in het bijzonder om te voorzien in het aandeelhouderschap in ARN B.V (ARN).

Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende producten onderscheiden:

1. Bestuur;
2. Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN;

1.2 Bestuur

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

De MARN is aandeelhouder van en leverancier van afval aan ARN. De aandacht van (het bestuur van) MARN gaat uit naar de juiste invulling van het aandeelhouderschap en de samenwerking op het gebied van afvalverwerking. Tevens is de MARN betrokken bij het stimuleren van de circulaire economie in de regio.

Doordat in 2019 Regio De Vallei en in 2020 Regio Rivierenland zich terugtrokken als aandeelhouder van ARN, bleven er vanaf 18 mei 2020 twee aandeelhouders over: de MARN als publieke partij met 51% van de aandelen en Remondis als private partij met 49% van de aandelen. Het aantal aandelen van de MARN is gelijk gebleven. ARN heeft de aandelen van de vertrekkende regio's en een gedeelte van de aandelen van Remondis ingenomen, zodat ARN voor het merendeel (51%) in publieke handen is.

De verkenning van de toekomst van de MARN, mede in relatie tot de energietransitie van de deelnemende gemeenten leidde in 2020 tot de conclusie dat MARN zich gaat ontwikkelen naar een MARN+. De plus geeft een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN aan en het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie. Ten behoeve hiervan is een MARN+ werkgroep opgericht, die zich in 2021 heeft beziggehouden met een aantal vraagstukken hieromtrent.
In november 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten financiële ondersteuning te geven aan de Circulaire Raad. Vanuit GR MARN hebben twee bestuursleden zitting in deze samenwerking. Het afgelopen jaar is verder ingezet om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio. Tevens gaf het bestuur ook in 2023 weer de ondersteuning aan Cirkelstad, waarmee circulair bouwen wordt gestimuleerd.

In 2022 trad op 11 juli, als gevolg van de gemeentelijke verkiezingen, een nieuw bestuur van GR MARN aan. Geen van de zittende leden is teruggekomen in het bestuur dus alle portefeuilles kregen een nieuwe portefeuillehouder. Tevens vond een wisseling van de ambtelijk secretaris plaats.
De heer T. van Elferen is benoemd als voorzitter GR MARN, de heren H. Rodoe, P. Cobussen, T. van Bronkhorst, R. Thoonen, A. ten Westeneind en P. Baneke zijn de overige bestuursleden.

In 2022 zijn er op het gebied van MARN+ geen activiteiten ontplooid. Dit hangt ook samen met de wissel van de bestuurders en secretaris in juli 2022. Het bestuur van GR MARN beraadt zich op de invulling van MARN+.

In 2022 kreeg de fiscale afwikkeling van de uittreding van de gemeente West Maas en Waal zijn beslag. Hierin zijn, in afstemming met de Belastingdienst, afspraken gemaakt over de wijze van btw-verrekening. De Belastingdienst is akkoord met de facturering door ARN aan de gemeente West Maas en Waal voor gederfde inkomsten. Dit heeft ervoor gezorgd dat de claim van de ARN en de vordering die hieruit volgde op de gemeente West Maas en Waal van de balans is verwijderd per 01-01-2022.

Wat heeft het gekost?

Bestuur

	Rekening 2022		Begroting 2022	
Lasten	€	139.435	€	156.316
Baten	€	-	€	-
Saldo	€	-139.435	€	-156.316

Voor een verdere onderbouwing en toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening.

1.3 Afvalverwerking

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Het product betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN.

De MARN was en is op de volgende wijzen verbonden met deze vennootschap:

1. Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen;
2. Aandeelhouder in het aandelenkapitaal;
3. Voormalig eigenaar/verhuurder en in 2017 verkoper van de gronden waarop de installaties en stortlocatie van ARN zijn gelegen.

Ad 1. De MARN heeft een langdurige doorlopende overeenkomst voor het aanleveren van verschillende afvalstromen met ARN, waaronder restafval en GFT. Het bestuur beoordeelt de verhouding met ARN op transparantie en streeft waar mogelijk naar een verlaging van het tarief en het verder inzetten op duurzaamheid. In 2022 heeft het vernieuwde bestuur van GR MARN besloten het tarievenonderzoek in de planning op te nemen voor het jaar 2024. Uitgangspunt is een nauwe afstemming met Directie en Raad van Commissarissen van ARN B.V.

Ad 2. De MARN is als aandeelhouder aanwezig bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, waarbij onder andere de jaarstukken van ARN worden goedgekeurd. Tevens onderhoudt MARN het contact met de Raad van Commissarissen en is betrokken bij strategische keuzes.

Ad 3. De MARN heeft de gronden in 2017 verkocht aan ARN voor een bedrag van €11.500.000. Met ARN is een leenovereenkomst aangegaan waarbij ARN over een periode van 20 jaar dit bedrag aflost en een marktconforme rente, inclusief risico-opslag betaalt. Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN zekerheid aan MARN verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. In de verkoopakte zijn verschillende bepalingen opgenomen over het gebruik van de terreinen, risico's en dergelijke, zoals dit voorheen in de huurovereenkomst en de akte tot vestiging van een recht van opstal was opgenomen

Wat heeft het gekost?

Afvalverwerking

	Rekening 2022	Begroting 2022
Lasten	€ 77.932	€ 77.933
Baten	€ 316.111	€ 316.112
Saldo	€ 238.179	€ 238.179

De kosten en baten van afvalverwerking liggen in lijn met de begroting.

2 Paragrafen

2.1 Financiële paragraaf

Uitgangspunten

De gemeenschappelijke regeling houdt zich aan de Begrotingsrichtlijnen van de Regio Nijmegen voor haar financieel beleid. Positieve resultaten op basis van een vastgesteld jaarverslag worden conform besluiten van het Algemeen Bestuur uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten conform de bepalingen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling van de MARN (zie ook weerstandsvermogen) tenzij door het bestuur een bestemming wordt gegeven aan (een deel van) het exploitatiesaldo.

De paragraaf betreffende de financiering bevat onder andere de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De kaders ten aanzien van risicobeheer zijn vastgelegd in de Financiële Verordening MARN en het Treasurystatuut.

Wet FiDo

In de wet Financiering Decentrale Overheden, afgekort de wet FiDo, zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Ten behoeve van een verbeterde werking van de financieringsfunctie van decentrale overheden naar aanleiding van onder andere de kredietcrisis, is de gewijzigde wet FiDo per 1 januari 2009 in werking getreden. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Het vanaf 10 december 2013 verplichte schatkistbankieren, in feite schatkistbeleggen, houdt in dat gemeenten en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen al hun overtollige liquide middelen ('beleggingen') aanhouden bij het ministerie van Financiën en niet langer financiële geldmiddelen en vermogens bij private partijen buiten de schatkist aanhouden. De middelen die een decentrale overheid aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak. Het principe van schatkistbankieren is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof), in werking getreden per 1 januari 2014, betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Europese begrotingsafspraken zijn gericht op het terugdringen van het nationale EMU-tekort tot onder de 3 procent. In de wet worden de afspraken vertaald naar nadere doelstellingen ten aanzien van de schuldomvang en het begrotingstekort van decentrale overheden.

Wet elektronische publicaties
Op 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) in werking getreden. Het doel van de Wep is het vergroten van de toegankelijkheid van (voorgenomen) overheidsbesluiten.

Verslag over het jaar 2022
Aangegane en verstrekte leningen
De MARN is in het verleden een aantal leningen aangegaan in het kader van de aanschaf van de gronden waarop de installaties van ARN zijn gebouwd en de stortplaats wordt geëxploiteerd. Hierbij zijn ook de aandelen in de ARN meegefinancierd. Van deze lening resteerde in 2017 alleen nog een kasgeldlening bij BNG van €2.000.000. In 2017 heeft het bestuur besloten deze lening om te zetten in een aflosbare lening met een looptijd van 20 jaar vanaf 1 juli 2017. Deze lening is aangegaan bij BNG tegen een rentepercentage van 1,33%.

MARN heeft aan ARN een lening ter hoogte van €11.500.000 verstrekt ten behoeve van de aankoop van de gronden van MARN door ARN. Hierop wordt door ARN jaarlijks rente en aflossing betaald. Het rentepercentage van deze lening is gesteld op een vaste rente van 3,09% op jaarbasis voor de gehele periode van aflossing. Wij verwijzen naar de toelichting bij de jaarrekening.

Rentebaten en -lasten
Gedurende het jaar 2022 heeft de MARN rente betaald over de door haar aangegane lening bij BNG. Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2022 is rente betaald ter hoogte van €21.210.
Gedurende het jaar 2022 heeft MARN van ARN een bedrag van € 274.829 aan rente ontvangen, waarvan €15.440 ten gunste van de gemeente West Maas en Waal komt. Het restant van € 259.369 is gebruikt ter dekking van de exploitatie (begroting € 259.389).

Schatkistbankieren
De gelden die de gemeenschappelijke regeling niet direct nodig heeft gehad voor haar eigen exploitatie zijn gedurende het boekjaar ondergebracht bij de ING-bank en vervolgens Rabobank. MARN handelt conform het zogenaamde “Schatkistbankieren”. Bedragen boven de €400.000 (gemiddeld over een maand) worden op een speciaal daartoe geopende rekening gezet bij het Rijk. Wij verwijzen naar de toelichting bij de jaarrekening.

Vanaf het tweede kwartaal in 2022 hebben de liquide middelen gemiddeld boven dit drempelbedrag gestaan. Dit is veroorzaakt door uitval en wisseling van personeel, het overgaan naar de Rabobank, de vertraging in de afhandeling van de aanvraag van de schatkistbankierenrekening en de wisseling van het bestuur (met bijbehorende bevoegdheden) van MARN. In 2023 wordt het drempelbedrag strikt gemonitord.

Kasgeldlimiet
Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van risico’s die samenhangen met de rentelasten van decentrale overheden. Om een grens te stellen aan korte financiering (rente-typische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van i.c. de MARN bij begin van het jaar. Artikel 4, lid 1 Wet FIDO bepaalt, dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt. Hiervoor wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

De ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2022 blijkt uit onderstaande opstelling (alles in euro's):

Kasgeldlimiet in 2022				
Per eerste dag van het kwartaal	**1e kwartaal**	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
[1] Omvang begroting per 1 januari 2022 (=grondslag)				
	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000	€ 61.000
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**
Voor de kasgeldlimiet geldt een minimum van 300.000				
[2] Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
[3] Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
Tegoeden in rekening courant	€ 411.551	€ 417.463	€ 564.786	€ 366.344
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende middelen	**€ 411.551**	**€ 417.463**	**€ 564.786**	**€ 366.344**
[4] Toets kasgeldlimiet:				
a Gem. netto schuld - vlottende middelen (3-2)	€ 411.551	€ 417.463	€ 564.786	€ 366.344
b Toegestane kasgeldlimiet [1]	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Ruimte	**€ 711.551**	**€ 717.463**	**€ 864.786**	**€ 666.344**

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering. Het renterisico op het begrotingstotaal overschrijdt de renterisiconorm niet (artikel 6, lid 1 Wet FIDO).

De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van de wijzigingswet stelt de beoogde renterisiconorm in de kern dat de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherzieningen niet meer dan 20% van de begroting mogen bedragen. Het maximum percentage van 20% moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor het komende jaar. De horizon van het begrotingsjaar plus de komende drie jaar komt overeen met de periode van de meerjarenraming.

Zoals vermeld is de kasgeldlening die door MARN was aangegaan per medio 2017 bij BNG omgezet naar een aflosbare lening met een looptijd van 20 jaar met een vast rentepercentage. De termijn loopt hier mee gelijk aan de aflossingsverplichting van ARN op de aan haar door MARN verstrekte langlopende lening in het kader van de grondverkoop.

Resumé

In de rekening van de MARN zijn geen voorzieningen voor financieringsrisico's getroffen, zij het dat de lening die aan ARN is verstrekt, is afgedekt met een eerste recht van hypotheek op de percelen betrokken in de grondverkoop.

In artikel 27 lid 1 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN wordt vermeld dat de gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het openbaar lichaam gesloten en af te sluiten langlopende en kasgeldleningen en in rekening opgenomen en op te nemen gelden, en voor de door het openbaar lichaam verstrekte

garanties. In lid 2 van dat artikel wordt verder vermeld dat elke deelnemende gemeente hierbij is verbonden naar verhouding van haar inwonertal. Daarbij zijn de inwonertallen bepalend zoals deze door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden bekend gemaakt.

Er zijn geen claims van derden, noch zijn er bijzondere risico's in de deelneming (ARN) en zijn er geen rechtsgedingen.

Omzetbelasting
Na de verkoop van de gronden is MARN niet meer betrokken in de BTW-heffing.

2.2 Verbonden partijen
Voor de financiële consequenties van deze relatie wordt verwezen naar het Treasury-verslag als ook de Risicoparagraaf.

Aandeelhouderschap
MARN houdt 3.750 aandelen in ARN. Elk aandeel vertegenwoordigt een nominale waarde van € 453. De aandelen zijn door MARN voor 100% volgestort. Doordat in 2019 Regio De Vallei en in 2020 Regio Rivierenland zich terugtrokken als aandeelhouder, bleven er vanaf 18 mei 2020 twee aandeelhouders over: de MARN als publieke partij met 51% van de aandelen en Remondis als private partij met 49% van de aandelen. Het aantal aandelen van GR MARN is gelijk gebleven, ARN BV heeft de aandelen van de vertrekkende regio's en een gedeelte van de aandelen van Remondis ingenomen.

Stemrecht
Nu MARN 51% en Remondis 49% van de aandelen heeft, is daarmee ook het stemrecht in deze verhouding bepaald. Besluiten moeten met tweederde meerderheid genomen worden, wat betekent dat beide aandeelhouders moeten kunnen instemmen met de voorstellen.

Raad van Commissarissen
De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de MARN hebben twee leden in het jaar 2022 zitting gehad in de Raad van Commissarissen: de heren Hirdes en Thijssen.

Jaarverslag ARN
De jaarstukken van ARN worden medio van elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering waarin MARN zitting heeft. Deze stukken zijn in de vergadering van het Algemeen Bestuur besproken. Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2021 van ARN bekend.

Het eigen vermogen van ARN B.V. bedraagt €22.823.649 per ultimo 2021. Op basis van de jaarrekening 2021 heeft ARN langlopende schulden in de hoogte van €12.500.691 tegen een bedrag van €16.144.464 het jaar ervoor. Het resultaat over 2021 bedroeg €2.042.158 tegen €2.117.305 in het jaar ervoor.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering. De aanleverovereenkomst loopt tot 2026.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan de €10.000 Post onvoorzien uit de begroting.

Het bestuur heeft in het afgelopen jaar echter wel onderkend dat er bij ongewijzigd beleid op korte termijn een liquiditeitstekort zal optreden. Doordat de rente-inkomsten ieder jaar afnemen en de

component aflossing jaarlijks wordt uitgekeerd aan de gemeente, worden de inkomsten ieder jaar lager. De kosten zullen naar verwachting niet afnemen, waardoor er in 2023 een negatief banksaldo zou zijn ontstaan onder het vorige beleid. Ook zou het resultaat vanaf 2027 negatief zijn. Derhalve heeft het bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf 2027, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een vast bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de bestemmingsreserve en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2022, bedraagt per 31 december 2022 € 9.094.225.

Indien de Algemene reserve onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten, die voortvloeien uit de rekening, op te vangen en er geen andere dekking kan worden gevonden, wordt het bepaalde in de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN artikel 28 van toepassing. Daarin is bepaald dat de gemeenten naar rato van het inwonerstal dienen bij te dragen in tekorten van de MARN. Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt. Met het besluit ten aanzien van duurzame financiering beoogt GR MARN hier geen beroep op te hoeven doen gedurende de looptijd van de aflossing van de lening aangaande de verkoop van de gronden.

Risicobeheersing
De risico's van de MARN zijn beperkt dan wel afgedekt. Het Algemeen Bestuur heeft in de notitie Weerstandsvermogen bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief met indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Wel heeft zij een lening bij ARN lopen maar deze is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Daarnaast loopt MARN een risico van ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingsprijs en wel voor een waarde van €1.701.675. ARN heeft dezelfde aandelen gewaardeerd tegen een prijs van €1.702.500. Het verschil kan worden verklaard door de afronding die door ARN wordt gehanteerd. MARN heeft de aandelen geactiveerd tegen de werkelijke prijs van €453,78, waar ARN met € 454,- heeft gerekend. Verder wordt verwezen naar paragraaf 2.2 '*verbonden partijen'*.

2.4 Bedrijfsvoering
De gemeenschappelijke regeling kent op basis van de tekst van de regeling de volgende te onderscheiden organen: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast bestaat er een ambtelijke ondersteuning bestaande uit een secretaris.

Bestuursorganen
Het Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur bestond in 2022 uit zeven leden: de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen. De leden die namens de gemeenten deel hebben uitgemaakt van het Algemeen Bestuur zijn in bijlage 1 van dit verslag vermeld.

Het Dagelijks Bestuur
Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe zoals in de WGR en de tekst van de GR MARN is toebedeeld. Het Dagelijks Bestuur stuurt vanuit zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid de secretaris aan.

De Voorzitter
De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De Voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur en vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte.

Gelet op de beperkte omvang van het bestuur heeft het bestuur besloten dat - waar mogelijk - de vergaderingen van Algemeen en Dagelijks Bestuur samen zullen vallen. Formeel blijven deze evenwel gescheiden conform de WGR.

Ambtelijke organisatie
Secretariaat en personeel
De MARN heeft geen eigen personeel in dienst. Vanaf 1 juli 2018 wordt de secretaris vanuit Dar N.V. (Dar) geleverd.

Administratie
De financiële administratie is gedurende het jaar 2022 verzorgd door de afdeling Financiën van Dar.

Informatievoorziening
De verschillende onderwerpen en projecten worden geregeld besproken in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden Colleges van Burgemeester en Wethouders als ook Raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de jaarrekening.

Klachten en bezwaarschriften
Gedurende het jaar 2022 zijn er geen klachten geweest en zijn geen bezwaren ingediend.

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen
De MARN beschikt niet over kapitaalgoederen.

3 JAARREKENING 2022

3.1 Algemeen

Jaarrekening 2021 en begroting 2023

De jaarrekening 2021 en begroting 2023 van de MARN zijn in de vergadering van 11 juli 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en vervolgens ter kennisname aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland verzonden. Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft laten weten dat op basis van de ingediende stukken de MARN onder het repressieve toezicht zal blijven vallen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De volgende grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het BBV.
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

De vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingprijs. Er wordt lineair afgeschreven met een vast percentage van de verkrijgingprijs over de verwachte economische levensduur.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs (nominale waarde). Leningen zijn tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Uitzettingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvat het banksaldo.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het gerealiseerd resultaat wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Vaste schulden

De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar. De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Buiten de balanstelling wordt – voor zover van toepassing – het bedrag genoemd waarvoor er borg- of garantstellingen zijn afgegeven.

Verordeningen
De diverse verordeningen op basis van het BBV zijn door het Algemeen Bestuur van de MARN vastgesteld. De Financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet en het Treasurystatuut zijn begin 2018 opnieuw vastgesteld en aangepast aan de gewijzigde wet- en regelgeving. Het Algemeen Bestuur heeft WHS registeraccountants de opdracht tot controle verstrekt en heeft daarbij ingestemd met het accountantsprotocol 2022.

Rechtmatigheid: normenkader
Voor wat de toetsing aan de rechtmatigheid betreft is door het Algemeen Bestuur bij het vaststellen het accountantsprotocol het normenkader vastgesteld waaraan de jaarrekening dient te worden getoetst:

- Grondwet;
- Gemeentewet;
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- Burgerlijk Wetboek;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO);
- Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en aanverwante regelingen;
- Fiscale en sociale wetgeving;
- BTW compensatiefonds;
- Regels omtrent Europese Aanbesteding;
- Wet Milieubeheer;
- Ambtenarenwet;
- Algemene Wet Bestuursrecht;
- Sociale verzekeringswetgeving;
- Wet normering topinkomens (WNT).

Daarnaast is nadere (interne) regelgeving vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De interne verordeningen c.q. regelgeving vallen voor het jaar 2022 onder het normenkader van de Financiële Rechtmatigheid:

- Tekst Gemeenschappelijke Regeling MARN;
- Financiële verordening MARN 2018 (ex artikel 212 Gemeentewet);
- Controleverordening MARN (ex artikel 213 Gemeentewet);
- Treasurystatuut MARN 2018;
- Notitie inzake het weerstandsvermogen;
- Besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

Controletoleranties
Hierbij wordt aangesloten bij de maximale goedkeuring- en rapportagetoleranties, zoals die wettelijk in het BADO zijn vastgesteld, te weten 1% van de lasten voor fouten en voor onzekerheden in de controle 3%. Deze toleranties gelden zowel voor de getrouwheid als voor de rechtmatigheid.

3.2 Balans

ACTIVA	MARN balans ultimo 2022 euro's	MARN balans ultimo 2021 euro's
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.701.676	€ 1.701.676
Lening aan deelnemingen	€ 8.750.693	€ 9.244.465
Leningen aan openbare lichamen	€ 30.851	€ 430.918
	€ 10.483.220	**€ 11.377.059**
TOTAAL VASTE ACTIVA	**€ 10.483.220**	**€ 11.377.059**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Uitzettingen Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 400.000	€ -
Vorderingen op openbare lichamen	€ 222.233	€ 287.279
	€ 622.233	**€ 287.279**
Liquide middelen		
ING Bank	€ -	€ 4.651
Rabobank	€ 366.344	€ 113.023
	€ 366.344	**€ 117.674**
Overlopende activa	€ 303	€ -
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**€ 988.880**	**€ 404.953**
TOTAAL	**€ 11.472.100**	**€ 11.782.012**

PASSIVA		MARN balans ultimo 2022 euro's		MARN balans ultimo 2021 euro's
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen				
Reserves				
Resultaatreserves	€	114.016	€	-
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	€	8.355.205	€	8.782.378
Gerealiseerd resultaat	€	625.004	€	114.016
	€	**9.094.225**	**€**	**8.896.394**
Voorzieningen				
Voorzieningen				
Voorziening apparaatskosten uittreden WMW	€	46.276	€	61.702
	€	**46.276**	**€**	**61.702**
Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar				
Onderhandse leningen				
Binnenlandse banken en overige financiële instellin	€	1.548.403	€	1.641.125
Openbare lichamen	€	429.266	€	840.120
	€	**1.977.669**	**€**	**2.481.244**
TOTAAL VASTE PASSIVA	**€**	**11.118.170**	**€**	**11.439.340**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Overige schulden < 1 jaar	€	219.934	€	331.759
Handelscrediteuren	€	123.700	€	-
	€	**343.633**	**€**	**331.759**
Overlopende passiva				
Rente leningen O/G	**€**	**10.297**	**€**	**10.913**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**€**	**353.930**	**€**	**342.672**
TOTAAL	**€**	**11.472.100**	**€**	**11.782.012**

3.3 Toelichting balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De deelneming in ARN bedraagt per balansdatum 51% van het geplaatste aandelenkapitaal. De deelneming wordt gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs. Het zichtbaar eigen vermogen per 31 december 2021 bedroeg €22.823.649. De cijfers voor 2022 zijn nog niet bekend en zal bij de behandeling van de jaarrekening van ARN tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders medio mei 2023 bekend zijn.

Lening aan deelnemingen

Lening aan deelnemingen	€	8.750.693
Balans per 31 december 2022	€	8.750.693

Deze lening wordt over een periode van 20 jaar afgelost door ARN.
Onderstaand het aflossingsschema:

Jaar	Aflossingbetaling	Restant einde jaar
Beginsaldo		€ 11.500.000
2017	€ 424.076	€ 11.075.924
2018	€ 437.180	€ 10.638.744
2019	€ 450.690	€ 10.188.054
2020	€ 464.616	€ 9.723.438
2021	€ 478.973	€ 9.244.465
2022	€ 493.772	€ 8.750.693
2023	€ 509.030	€ 8.241.663
2024	€ 524.759	€ 7.716.904
2025	€ 540.974	€ 7.175.930
2026	€ 557.692	€ 6.618.238
2027	€ 574.924	€ 6.043.314
2028	€ 592.688	€ 5.450.626
2029	€ 611.003	€ 4.839.623
2030	€ 629.882	€ 4.209.741
2031	€ 649.347	€ 3.560.394
2032	€ 669.410	€ 2.890.984
2033	€ 690.095	€ 2.200.889
2034	€ 711.421	€ 1.489.468
2035	€ 733.400	€ 756.068
2036	€ 756.068	€ -

Leningen aan openbare lichamen

Leningen aan openbare lichamen	€	30.851
Balans per 31 december 2022	€	30.851

Gemeente West Maas en Waal heeft per 1 januari 2021 ontheffing gekregen voor de aanlevering van huishoudelijk afval aan ARN en per 1 januari 2022 is de gemeente uitgetreden uit de gemeenschappelijke regeling. Aan de ontheffing en uittreding zijn financiële voorwaarden verbonden, zodat de MARN voor 2021 een vordering heeft op gemeente West Maas en Waal. Deze vordering bestaat uit een vergoeding voor de apparaatskosten voor de komende vijf jaar. De kosten worden verrekend met het gedeelte van de jaarlijkse rente en aflossing van de lening aan ARN, waar de gemeente West Maas en Waal tot 2036 recht op heeft. Omdat MARN niet meer betrokken is inde BTW-heffing na de verkoop van de gronden is in een vaststellingsovereenkomst overeengekomen om de vergoeding van gederfde schade rechtstreeks door ARN op gemeente West Maas en Waal

te verhalen en niet via MARN te laten verlopen. De Belastingdienst heeft deze werkwijze geaccordeerd.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar
Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen		
Bijdrage apparaatskosten WMW 2021	€	15.425
Bijdrage apparaatskosten WMW 2022	€	15.425
Bijdrage apparaatskosten WMW 2023	€	15.425
Dividendbelasting uitkering ARN 2021	€	76.500
Rente schatkistbankieren 2022	€	691
Debiteuren	€	98.766
Balans per 31 december 2022	€	222.233

Dit betreft onder andere het gedeelte van de vordering op West Maas en Waal die de MARN in 2023 zal verrekenen met het verschuldigde bedrag aan de gemeente West Maas en Waal.

Uitzettingen in Rijk's schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar
Met ingang van december 2013 is de MARN verplicht te "schatkistbankieren". Op basis van de ministeriële begrotingsrichtlijn dient men uit te gaan van een drempelbedrag dat gelijk staat aan 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van €250.000. De MARN heeft een drempelbedrag aangevraagd van €400.000 welk bedrag is geaccordeerd. Dat alles leidt ertoe dat MARN over een bepaalde periode (maand) niet meer dan €400.000 op de reguliere rekening mag hebben staan. Dit bedrag is op €400.000 gesteld gelet op het voorkomen van uitkeringen van de gerealiseerde exploitatiesaldi. De bedragen boven het drempelbedrag worden overgemaakt op een daartoe speciaal geopende rekening bij het ministerie van Financiën.

Vanaf het tweede kwartaal in 2022 hebben de liquide middelen gemiddeld boven dit drempelbedrag gestaan. Dit is veroorzaakt door uitval en wisseling van personeel, het overgaan naar de Rabobank en de langdurige aanvraag van de schatkistbankierenrekening en de wisseling van het bestuur van MARN. In 2023 zal dit weer strikt worden gemonitord.

Uitzettingen Rijk's schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	€	400.000
Balans per 31 december 2022	€	400.000

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000	€ 400.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten Rijk's schatkist aangehouden	€ 233.647	€ 463.249	€ 739.358	€ 452.779
Ruimte onder drempelbedrag	€ 166.353			
Overschrijding		€ -63.249	€ -339.358	€ -52.779

Liquide middelen
Bank
Het betreft hier het saldo van de enige rekening-courant van de MARN bij de ING en de Rabobank. Dit saldo komt overeen met het desbetreffende bankafschrift.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Totaal vermogen per 1 januari 2022	€	8.896.394
Dotatie (resultaat 2022)	€	625.004
Onttrekking (Uitkering gemeenten)	€	427.173
Balans per 31 december 2022	€	9.094.225

Resultaatreserve per 1 januari 2022	€	-
Dotatie (Resultaat 2021)	€	114.016
Balans per 31 december 2022	€	114.016

Bestemmingsreserve "uitkering aan gemeente" per 1 januari 2022	€	8.782.378
Dotatie	€	-
Onttrekking (Uitkering gemeenten)	€	427.173
Balans per 31 december 2022	€	8.355.205

Het gerealiseerd resultaat over 2021 is door het Algemeen Bestuur bestemd als winstreserve bij vaststelling van de jaarrekening 2021. Dit om ook in de toekomst de liquiditeit van MARN te kunnen waarborgen,

Het gerealiseerd resultaat over 2022, 115.004,- (exclusief dividend) dient nog door het Algemeen Bestuur te worden bestemd. Dit zal, evenals in 2021 als winstreserve bestemd worden om in de toekomst de liquiditeit van MARN te kunnen waarborgen.
MARN heeft in 2022 tevens € 510.000 euro dividend ontvangen van ARN B.V. Wij stellen voor om hiervan € 100.000,- euro niet uit te keren maar toe te voegen aan de winstreserve, en te reserveren voor uitgaven in het kader van MARN+. Het resterend dividend (€ 410.000) wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar
De kasgeldlening is afgelost en daarvoor in de plaats is een langjarige lening aangegaan voor het zelfde bedrag voor een periode van 20 jaar. Hierop wordt in tegenstelling tot de afgeloste kasgeldlening wel afgelost.

Lening 20 jaar

Lening BNG per 1 januari 2022	€	1.641.125
Af: aflossingen 2022	€	92.722
Balans per 31 december 2022	€	1.548.403

De jaarlijkse rentelast bedraagt €20.594 voor de periode van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023.

Schulden aan openbare lichamen

Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar openbare lichamen per 1 januari	€	840.120
Verwijderen schuld aan ARN	€	384.643-
Gedeelte aflossing WMW	€	26.211-
Balans per 31 december 2022	€	429.266

Ondanks het uittreden van gemeente West Maas en Waal blijft zij recht houden op de jaarlijkse uitkering van de bestemmingsreserve. Het onderdeel waar ze recht op hebben is naar de schulden verplaatst en zal gedurende het restant van de looptijd worden uitgekeerd.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd van < 1 jaar

Overige schulden < 1 jaar per 1 januari	€	331.759
Kosten standaardbankverklaringen 2021	€	272-
Accountantskosten 2021	€	8.833-
Verwijderen schuld aan ARN	€	256.428-
Gedeelte rente WMW 2022	€	15.440
Gedeelte aflossing WMW 2023	€	26.211
Eerste termijn WMW, terugtebetalen nav verwijderen schuld ARN	€	102.795
Kosten standaardbankverklaringen 2022	€	188
Accountantskosten 2022	€	9.075
Balans per 31 december 2022	€	219.934

De overige schulden bestaan met name uit de uitbetaling aan West Maas en Waal. Deze posten worden begin 2023 verrekend.

Rente lening o/g BNG	€	10.297
Balans per 31 december 2022	€	10.297

Dit betreft de rentelast van de langlopende lening voor 2022.

Niet uit balans blijkende rechten en verplichtingen

Onderdeel van de afwikkeling van de uittreding van de gemeente West Maas en Waal is de jaarlijkse uitbetaling van de renteontvangst van de lening van ARN. Dit is een totaalbedrag van € 144.622. Dit bedrag is nog niet ontvangen, maar zal jaarlijks van de renteontvangst worden afgehaald en worden verrekend of uitgekeerd aan West Maas en Waal. Voor 2023 bedraagt dit €14.583.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2022.

3.4 Overzicht van baten en lasten

BATEN

Omschrijving	werkelijke baten dienstjaar 2022	geraamde baten dienstjaar 2022	werkelijke baten dienstjaar 2021
Bestuur			
Totaal Bestuur	€ -	€ -	€ -
Afvalverwerking			
Rente ontvangen van ARN B.V.	€ 259.388	€ 259.389	€ 273.356
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	€ ***316.111***	€ ***316.112***	€ ***330.079***
Incidentele baten	€ 527.906	€ 15.425	€ 15.665
Totalen	€ ***844.017***	€ ***331.537***	€ ***345.744***

LASTEN

Omschrijving	werkelijke lasten dienstjaar 2022	geraamde lasten dienstjaar 2022	werkelijke lasten dienstjaar 2021
Bestuur			
Personeel	€ 65.896	€ 65.950	€ 65.777
Bijdrage circulaire raad en circelstad	€ 60.500	€ 60.500	€ 86.793
Overige goederen en diensten	€ 13.039	€ 29.866	
Totaal product Bestuur	€ ***139.435***	€ ***156.316***	€ ***152.570***
Afvalverwerking			
Rente	€ 21.210	€ 21.210	€ 22.435
Bijdrage CE	€ -	€ -	€ -
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.722	€ 56.723	€ 56.723
Totaal product Afvalverwerking	€ ***77.932***	€ ***77.933***	€ ***79.158***
Onvoorzien	€ -	€ 10.000	€ -
Incidentele lasten	€ 1.646	€ -	€ -
Totale lasten	€ **219.013**	€ **244.249**	€ **231.728**
Totaalsaldo van baten en lasten	€ ***625.004***	€ ***87.288***	€ ***114.016***
Toevoeging reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekking (vrijval) reserves		€ -	
Gerealiseerd resultaat	€ **625.004**	€ **87.288**	€ **114.016**

3.5 Toelichting overzicht van baten en lasten

De lasten en baten worden verantwoord conform het “baten- en lastenstelsel” dat inhoudt dat de baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Voor een toelichting wordt verwezen naar de diverse onderstaande posten, met name waar het verschillen betreft tussen het begrote en het feitelijk gerealiseerde bedrag.

REKENING 2022	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Onvoorzien	Incidentele lasten	Toev. / onttrek. reserves
LASTEN						
1. Personeel	65.896	65.896				
2. Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500				
3. Overige goederen en diensten	13.039	13.039				
4. Rente	21.210		21.210			
5. Bijdrage CE	0		0			
6. Vereveningsbijdrage	56.722		56.722			
7. Onvoorzien	0			0		
8. Incidentele lasten	1.646				1.646	
9. Toevoeging / onttrekking reserves	0					0
Totaal Lasten	**219.013**	**139.435**	**77.932**	**0**	**1.646**	**0**
BATEN						
1. Rente	259.388		259.388			
2. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
3. Incidentele baten	527.906			527.906		
Totaal Baten	**844.017**	**0**	**316.111**	**527.906**	**0**	**0**
Exploitatiesaldo	**625.004**	**-139.435**	**238.178**	**527.906**	**-1.646**	**0**

BEGROTING 2022	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Onvoorzien	Incidentele lasten	Toev. / onttrek. reserves
LASTEN						
1. Personeel	65.950	65.950				
2. Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500				
3. Overige goederen en diensten	29.866	29.866				
4. Rente	21.210		21.210			
5. Bijdrage CE	0		0			
6. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
7. Onvoorzien	10.000			10.000		
8. Incidentele lasten	0				0	
9. Toevoeging / onttrekking reserves	0					0
Totaal Lasten	**244.249**	**156.316**	**77.933**	**10.000**	**0**	**0**
BATEN						
1. Rente	259.389		259.389			
2. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723			
3. Incidentele baten	15.425			15.425		
Totaal Baten	**331.537**	**0**	**316.112**	**15.425**	**0**	**0**
Exploitatiesaldo	**87.288**	**-156.316**	**238.178**	**5.425**	**0**	**0**

Overige goederen en diensten

3.5.1 Bestuur

1. Kosten personeel

Het betreft salariskosten van gedetacheerd personeel toegedeeld aan het product Bestuur.
In onderstaande tabel zijn de bedragen van de begroting en de rekening weergegeven:

	Rekening 2022	Begroting 2022
Kosten personeel	€ 65.896	€ 65.950

2. Overige goederen en diensten

Het betreft hier het deel van de kosten gemoeid met Overige goederen en diensten dat toebedeeld is aan het product Bestuur.

Deze post kan voor een aantal onderdelen nader worden uitgesplitst.

Overige goederen en diensten	Rekening 2022	Begroting 2022
Kostenpost	Bedrag	Bedrag
Juridische adviezen	€ 756	€ 19.258
Accountantskosten	€ 9.075	€ 9.039
Bureaukosten		€ -
Vergader- representatiekosten	€ 434	€ 450
Diverse kosten		€ -
Telefoon/internet en postverzorging		€ -
Kosten/Onderhoud Software	€ 101	€ -
Verzekeringen	€ 303	€ 319
Archiefbeheer-/Inspectie		€ 100
Bankkosten	€ 2.370	€ 700
Totaal	€ 13.039	€ 29.867

De kosten worden geheel toebedeeld aan het product Bestuur. De post (Juridische) adviezen is de grootste onder dit product.
Onder advieskosten zijn geboekt:

- Advieskosten fiscalist m.b.t. uittreding gemeente West Maas en Waal

3.5.2 Product Afvalverwerking

1. Rente leningen O/G

De rentelasten met betrekking tot de leningen O/G.

	Rekening 2022	Begroting 2022
Rente leningen BNG	€ 21.210	€ 21.210

2. Vereveningsbijdrage transportkosten

Ingevolge artikel 26 de leden 2 en 3 van de MARN dient het Algemeen Bestuur de bedragen die worden uitgekeerd of dienen te worden betaald door of aan het vereveningsfonds vast te stellen. Voor de ontvangen bijdragen zie onder 5.

De uitbetaalde bedragen zijn als volgt samengesteld:

Druten	€ 9.075
Heumen	€ 1.466
Berg & Dal	€ 41.954
Mook en Middelaar	€ 4.227
Totaal	€ 56.722

3. Rente lening U/G

Over 2022 heeft MARN van ARN rente ten behoeve van de exploitatie ontvangen.

	Rekening 2022	Begroting 2022
Rente ontvangen van ARN B.V.	€ 259.388	€ 259.389

4. Vereveningsbijdrage transportkosten

De ontvangen bedragen zijn als volgt samengesteld:

Beuningen	€ 15.343
Nijmegen	€ 38.720
Wijchen	€ 2.660
Totaal	€ 56.723

3.5.3 Netwerkondersteuning Projecten

De MARN kent met ingang van 2017 geen projectengelden meer zoals in de Netwerkorganisatie. Wel is besloten in 2019 middelen in te zetten voor een post Bijdrage aan energietransitie Rijk van Nijmegen en een ondersteuning aan Cirkelstad Nijmegen (zie 3.5.1).

1. Onvoorzien

De post onvoorzien is voor het jaar 2022 niet gebruikt.

	Rekening 2022	Begroting 2022
Onvoorzien	€ -	€ 10.000

2. Incidentele baten

Incidentele baten	Rekening 2022	Begroting 2022
Dekking apparaatskosten West Maas en Waal	€ 15.425	€ 15.425
Vrijval kosten standaardbankverklaring BNG 2021	€ 97	€ -
Dividenduitkering ARN 2021	€ 433.500	€ -
Dividendbelasting ARN 2021	€ 76.500	
Rente schatkistbankieren	€ 691	€ -
Saldo verrekening PMD 2019	€ 1.693	€ -
Totaal	€ 527.906	€ 15.425

De incidentele baten bestaan uit een vijftal posten: bijdrage gemeente West Maas en Waal aan de apparaatskosten van de MARN, niet ontvangen gereserveerde kosten bankverklaring BNG 2021 (€96,80), de dividenduitkering en dividendbelasting van de ARN, de rente op de schatkistbankierenrekening en het saldo naar aanleiding van de verrekening PMD 2019, wat via de MARN is verrekend.

3.5.4 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Uit het overzicht van baten en lasten wordt duidelijk dat de totale lasten in 2022 € 219.013 bedroegen tegen een begroot bedrag van € 231.728.

	Rekening 2022	Begroting 2022	Verschil
LASTEN			
1. Personeel	65.896	65.950	-54
2. Bijdrage circulaire raad en circelstad	60.500	60.500	
3. Overige goederen en diensten	13.039	29.866	-16.827
4. Rente	21.210	21.210	0
5. Bijdrage CE	0	0	0
6. Vereveningsbijdrage	56.722	56.723	-1
7. Onvoorzien	0	10.000	-10.000
8. Incidentele lasten	1.646	0	1.646
9. Toevoeging / onttrekking reserves	0	0	0
Totaal Lasten	**219.013**	**244.249**	**-25.236**
BATEN			
1. Rente	259.388	259.389	1
2. Vereveningsbijdrage	56.723	56.723	0
3. Incidentele baten	527.906	15.425	-512.481
Totaal Baten	**844.017**	**331.537**	**-512.480**
Exploitatiesaldo	**625.004**	**87.288**	**-537.716**

Lasten

Ad 1. Personeel
Dar voert sinds juli 2018 de secretariaatswerkzaamheden voor de MARN uit waarvoor door de MARN een vergoeding aan Dar wordt betaald.

Ad. 2 Overige goederen en diensten
In 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de financiële ondersteuning aan de Circulaire Raad in 2022 en 2023 voort te zetten voor een programma om ontwikkeling te geven aan de circulaire economie in de regio.

Baten
De afwijking van de rentebaten komt doordat een gedeelte van de renteopbrengst niet voor de exploitatie aangewend kan worden, maar verrekend moet worden met de vordering op gemeente West Maas en Waal. Hier staat voor de eerste vijf jaar een bijdrage voor de apparaatskosten tegenover.
De incidentele baten zijn dit jaar fors hoger dan begroot. Dit is veroorzaakt door een dividenduitkering vanuit de ARN. Het voorstel is om dat dit jaar gedeeltelijk uit te keren aan de gemeenten.

3.5.5 Analyse onvoorzien

Hiervan is geen gebruik gemaakt gedurende 2022 waarbij verwezen wordt naar paragraaf 3.5.3.

3.5.6 Analyse overzicht van baten en lasten

Algemeen
Uit het overzicht van baten en lasten wordt duidelijk dat een aantal posten wat lager of hoger hebben uitgepakt dan aanvankelijk begroot. Zie voor de toelichting hierop het gestelde onder 3.5.4

Lasten en baten

	Rekening 2022	Begroting 2022	Verschil
Product Bestuur	139.435	156.316	-16.881
Product Afvalverwerking	77.932	77.933	-1
Onvoorzien	0	10.000	-10.000
Incidentele lasten	1.646	0	1.646
Toevoeging / onttrekking reserves	0	0	0

	Rekening 2022	Begroting 2022	Verschil
Product Bestuur	0	0	0
Product Afvalverwerking	316.111	316.112	-1
Incidentele baten	527.906	15.425	512.481

3.5.7 Incidentele baten en lasten

Voor de verklaring wordt verwezen naar paragraaf 3.5.3.

3.5.8 Wet normering topinkomens

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op de MARN. Op grond van de WNT moet de MARN een aantal zaken publiceren bij de jaarrekening. Dit betreft onder meer wie topfunctionarissen zijn in de zin van de WNT. Op basis van de WNT kwalificeren het Algemeen Bestuur (inclusief Dagelijks Bestuur en de Voorzitter) zich als topfunctionaris van MARN, naast de secretaris van de MARN.

Sinds 1 juli 2018 wordt de functie van secretaris uitgevoerd door een medewerker van Dar.

De MARN kent geen bonussen en andere variabele beloningen en heeft die in 2022 dan ook niet gedaan aan topfunctionarissen. Aangezien er geen betalingen zijn gedaan aan bonussen zijn er ook geen onverschuldigde betalingen ingevolgde de WNT gedaan bij de MARN en heeft MARN geen acties hoeven te ondernemen om de bedragen aan onverschuldigde betalingen terug te vorderen van de topfunctionaris.

Op basis van de WNT dient de MARN van de topfunctionaris, ook al worden de normen niet overschreden, toch enkele gegevens te publiceren. Voor wat de MARN betreft kwalificeren alleen de bestuursleden en de secretaris zich als zodanig. Onderstaand zijn de door de WNT vereiste gegevens weergegeven.

Model 1A	
	Mw. R. Nuytinck-Heijs
Functiegegevens	Secretaris (a.i.)
Kalenderjaar	**2022**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 30-06
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	6 (0,3 fte)
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 27.229,90
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
Subtotaal	€ 27.229,90
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.666,30
Minus onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -
Bezoldiging	€ 32.666,30
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	€ -
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	€ -

Model 1B		
	Mw. B. Giesendorf	**Mw. R. Nuytinck-Heijs**
Functiegegevens		
Kalenderjaar	**2022**	**2021**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-07 t/m 31-12	1-01 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6 (0,3 fte)	12 (0,3 fte)
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	250	500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	206	199
Maxima op basis van de normbedragen per maand[7]	€ 4.290,00	€ 8.292,00
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 51.480,00	€ 99.500,00
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	**€ 27.229,90**	**€ 54.361,44**
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 2021	€ 27.229,90	€ 54.361,44
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	**€ 27.229,90**	**€ 54.361,44**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

WNT Toezichthouders:

Ledenlijst tot 11 juli 2022

a	b-1	b	c	d	e	f	g	h	i	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
Dhr. J. Wijnia	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. P. de Klein	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid (voorzitter)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. P. Loermans	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. A. Springveld	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. R. Waas	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. G. Wienhoven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. N. Verheul	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600

Ledenlijst per 11 juli 2022

a	b-1	b	c	d	e	f	g	h	i	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
Dhr. T. van Elferen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid (voorzitter)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. A. ten Westeneind	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. P. Cobussen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. R. Thoonen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. P. Baneke	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. H. Rodoe	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600
Dhr. T. van Bronkhorst	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Bestuurslid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600

Verklaring van de letters:
a. de naam
b-1 de beloning 2021
b. de beloning 2022
c. de belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen
d. de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)
e. de functie
f. de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar
g. de in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
h. de naam en functie die tijdens het dienstverband zijn bekleed
i. het jaar waarin het dienstverband is beëindigd

3.6 Overige gegevens

3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de jaarrekening 2022.

3.7 Bestemming saldo en vrijval bestemmingsreserve

We stellen voor om een gedeelte van het ontvangen dividend á € 410.000 uit te keren aan de gemeenten en het restant van het gerealiseerd resultaat 2022 ter hoogte van €215.004 toe te voegen aan de winstreserve. In 2023 zal daarnaast de vrijval van de bestemmingsreserve ter hoogte van € 441.165 uitgekeerd worden aan de deelnemende gemeenten.

4 Bijlagen

4.1 Iedenlijst algemeen en dagelijks bestuur tot 11 juli 2022

Dhr. N. Verheul (DB-lid)	Gemeente Berg en Dal
Dhr. P. de Klein (voorzitter)	Gemeente Beuningen
Dhr. A. Springveld (DB-lid)	Gemeente Druten
Dhr. R. Waas	Gemeente Heumen
Dhr. G. Wienhoven	Gemeente Mook en Middelaar
Dhr. J. Wijnia (sinds 1 september 2021)	Gemeente Nijmegen
Dhr. P. Loermans (DB-lid)	Gemeente Wijchen

Ledenlijst algemeen en dagelijks bestuur per 11 juli 2022

Dhr. A. ten Westeneind (AB-lid)	Gemeente Berg en Dal
Dhr. P. Cobussen (DB-lid)	Gemeente Beuningen
Dhr. R. Thoonen (AB-lid)	Gemeente Druten
Dhr. P. Baneke (AB-lid)	Gemeente Heumen
Dhr. H. Rodoe (DB-lid)	Gemeente Mook en Middelaar
Dhr. T. van Elferen (DB-lid, voorzitter)	Gemeente Nijmegen
Dhr. T. van Bronkhorst (DB-lid)	Gemeente Wijchen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen op 31 december 2022 en het resultaat over 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);

zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

de balans per 31 december 2022;

het overzicht van baten en lasten over 2022;

de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen;

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is het BBV.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.190, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:
het jaarverslag, waaronder de programmarekening en de paragrafen;
Overige gegevens
Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.
Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor:
het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV, alsmede voor het opstellen van het programmaverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, en voor
de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeentelijke regeling, en ten slotte
een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot

de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

‘s-Hertogenbosch, 10 maart 2023
WHS Registeraccountants

w.g.
W.H. van Santvoort MSc RA

ACCOUNTANTSVERSLAG

gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen

Boekjaar 2022

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
T.a.v. de heer T. van Elferen
Postbus 316
6500 AH Nijmegen

WHS Registeraccountants
Doelgericht samenwerken

's-Hertogenbosch, 23 februari 2022

Referentie: 2022-WHS-MARN-23.1

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2022

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (hierna GR MARN), zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 18 juli 2022, bieden wij u hierbij het accountantsverslag zoals bedoeld in artikel 2:393 BW aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor uw gebruik en mag daarom zonder onze toestemming niet aan derden ter inzage worden verstrekt.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij zijn voornemens u op 10 maart 2023 te machtigen om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2022.

Indien en voor zover de jaarrekening niet door het dagelijks bestuur wordt vastgesteld en niet wordt door het algemeen bestuur wordt goedgekeurd en leidt tot een aangepaste jaarrekening, dient ook bij deze aangepaste jaarrekening door ons toestemming te worden verleend tot het opnemen van onze controleverklaring.

Wij willen u bedanken voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. Daarnaast vertrouwen we erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
WHS Registeraccountants

Willem van Santvoort MSc RA
(Externe accountant WHS)

Inhoudsopgave

1. Opdracht, scope en uitkomsten 4
2. Financiële analyse 7
3. Aandachtspunten en bevindingen in de controle 9
4. Kwaliteit van de beheersorganisatie 12

Bijlagen:
A. Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie 15
B. Foutenevaluatie en onzekerheden 16

WHS *Registeraccountants*

Doelgericht samenwerken

1. Opdracht, scope en uitkomsten

1. Opdracht, scope en uitkomsten

Controleopdracht
De opdracht tot controle van de jaarrekening is uitgevoerd conform de met u gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d.18 juli 2022.

De jaarrekeningcontrole is gericht op het uitbrengen van een onafhankelijk oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2022 van de GR MARN. Daarbij hebben wij gecontroleerd of de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde opzichten is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en tot stand is gekomen in overeenstemming met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

Opzet en reikwijdte controle
Onze controle is gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Niet uitgesloten is dat afwijkingen voorkomen die voor de jaarrekening als geheel niet van belang zijn.

De gehanteerde materialiteit bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole is € 2.100. In de bijlage is een overzicht opgenomen met alle gecorrigeerde en ongecorrigeerde verschillen.

Ons onderzoek richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij de directie van de gemeenschappelijke regeling. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude.

Controleverklaring
Wij hebben u op 10 maart 2023 gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen onder de overige gegevens in uw jaarrekening 2022.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, het controleren van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het management de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het management en dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2022 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

1. Opdracht, scope en uitkomsten

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in de jaarstukken opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Hierbij hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen getoetst op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing
In het kader van de controle van de jaarrekening 2022 hebben wij onder meer werkzaamheden verricht ten aanzien van de Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna te noemen: AO/IB). Hierbij is tevens de geautomatiseerde gegevensverwerking betrokken, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. Tijdens de uitvoering hebben wij ons gericht op de opzet en het bestaan van de AO/IB en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Wet Normering Topinkomens (WNT)
De WNT is van toepassing op uw organisatie. Daarom hebben wij de WNT verantwoording in de jaarrekening gecontroleerd op basis van het 'Controleprotocol WNT 2022'. Bij deze werkzaamheden zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

2. Financiële analyse

3. Financiële analyse

Analyse van het resultaat
Het resultaat over 2022 toont een positief saldo van € 625.004 ten opzichte van een positief saldo van € 114.016 over het boekjaar 2021. In de begroting 2022 is uitgegaan van een positief resultaat van € 87.288. Het positief verschil is met name te verklaren door de dividenduitkering vanuit ARN ad € 510.000 (inclusief nog te vorderen dividendbelasting).

Analyse van het eigen vermogen
Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2022 volgens de jaarrekening € 9.094.225.

De bestemmingsreserve “uitkering gemeenten” heeft ten doel de opbrengst van de verkoop van de gronden in 20 jaar aan gemeenten uit te keren volgens een vast schema. Gedurende 2022 is conform resultaatbestemming 2021 € 427.173 uitgekeerd aan de deelnemers en 114.016 gedoteerd aan de Resultaatreserve.

Financiële ratio’s
Als onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen zijn financiële kengetallen opgenomen conform artikel 11 van het BBV. Tevens is daar een inhoudelijke toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkeling.
De financiële kengetallen tonen aan dat er sprake is van een gezonde financiële huishouding.

Financiering
Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2022 de kasqeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

Schatkistbankieren
Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2022 heeft GR MARN € 400.000 in ‘s Rijks schatkist aangehouden.
GR MARN heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag is overschreden. Redenen hiervoor waren van technische aard. Afgesproken is dat dit aspect in 2023 strikt gemonitord wordt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Vanuit onze controle van de jaarrekening van de GR MARN hebben wij een aantal onderwerpen en/of bevindingen die wij specifiek aan u willen melden. Deze onderwerpen zijn het meest significant geweest voor onze controle. Onderstaand is een uiteenzetting van deze onderwerpen opgenomen.

4.1 Financieel effect van grondtransactie in meerjaren perspectief

Door de verkoop van uw grondpositie heeft u ieder jaar recht op de bijhorende rentebaten, maar vervallen de verhuuropbrengsten welke in het verleden vanuit ARN werden ontvangen. Deze verhuuropbrengsten waren hoger dan de (toekomstige) jaarlijkse rentebaten. Daarnaast nemen de rentebaten uit hoofde van de lening met de ARN ieder jaar af gezien deze een annuïtaire grondslag kennen.

Wij hebben u in voorgaande jaren gewezen op het feit dat dit in toekomstige jaren een financieel effect heeft op uw jaarresultaten, waarbij naar mate het verstrijken van de looptijd het (nadelig) financieel effect hoger zal worden. Inmiddels heeft u hier actie op genomen door een verduurzaming van de financiering. Dit heeft als resultaat dat vanaf 2027, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een vast bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten. Deze verwerkingswijze dient nog geïmplementeerd te worden in de begroting waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Het resterende resultaat wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN.

4.2 Rechtmatigheid

Bij onze controle op de rechtmatigheid hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

Begrotingsrechtmatigheid

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid. Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

4. Aandachtspunten en bevindingen in de controle

Wij hebben beoordeeld of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting. Wij hebben hierbij vastgesteld dat de lasten overschrijdingen op programmaniveau passen binnen het bestaand beleid en adequaat zijn toegelicht in de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur stelt uw algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2022. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Misbruik en oneigenlijk gebruik
In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen
Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij GR MARN betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

WHS Registeraccountants

Doelgericht samenwerken

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5. Kwaliteit van de beheersorganisatie

5.1 Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2022 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2022 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren gegevensgerichte detailtesten, waarbij wij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld en het uitvoeren van (data-)analyse op de verantwoorde opbrengsten en het onderhanden werk. Onze volledig gegevensgerichte controleaanpak is onder meer ingegeven door de meer stringente eisen welke aan interne beheersmaatregelen worden gesteld. Hierdoor is een meer gegevensgerichte controleaanpak voor ons en voor u op dit moment efficiënter.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen GR MARN in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

5.2 Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en vormen wij ons een beeld van de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

WHS *Registeraccountants*

Doelgericht samenwerken

Bijlagen

Bijlagen

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2022 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 2.100 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 6.300 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Bevestiging onafhankelijke positie

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Hierbij is op alle assurance opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing.

Wij hebben alle aspecten geanalyseerd die onze onafhankelijkheid gedurende het jaar zouden kunnen bedreigen. Wij kunnen u bevestigen dat we zowel als organisatie en als controleteam onafhankelijk zijn van de GR MARN.

Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Bijlagen

(Niet-) gecorrigeerde fouten en onzekerheden

Tijdens onze controle hebben wij de volgende ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd, die zowel individueel als in totaliteit niet van materiaal belang worden geacht in relatie tot de financiële overzichten als geheel:

Goedkeurings-tolerantie	Rechtmatigheid * 1.000	Getrouwheid * 1.000
Niet gecorrigeerde fouten	N.V.T.	N.V.T.
Gecorrigeerde fouten	N.V.T.	N.V.T.
Onzekerheden in de controle	N.V.T.	N.V.T.

Het hierboven opgenomen overzicht met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd. Echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten (totaal getrouwheid) en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie.

MARN

BEGROTING 2024

INHOUD

1 INLEIDING 1

2 PROGRAMMA MARN 1

2.1 Inleiding 1

2.2 Taakveld 0.1: Bestuur 1

2.3 Taakveld 7.3: Afvalverwerking 2

3 PARAGRAFEN 4

3.1 Financiële paragraaf 4

3.2 Verbonden partijen 7

3.3 Weerstandsvermogen 8

3.4 Bedrijfsvoering 9

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen 10

4 PROGRAMMABEGROTING 2024 11

4.1 Begrote balanspositie ultimo 2024 11

4.2 Begrote baten 2024 12

4.3 Begrote lasten 2024 12

4.4 Kostenverdeelstaat 13

4.4.1 Lasten 14

4.4.2 Baten 15

5 MEERJARENRAMING 202 – 2027 17

5.1 Baten Meerjarenraming 2025 – 2027 17

5.2 Lasten Meerjarenraming 2025 – 2027 18

1 INLEIDING

De MARN is een gemeenschappelijke regeling met zeven deelnemende gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van milieu, waaronder in ieder geval begrepen een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen.

2 PROGRAMMA MARN

Inleiding

Doelstelling, taken en bevoegdheden

De regeling richt zich op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. (ARN). Daardoor spelen onderwerpen met betrekking tot afval en milieu een rol.

In 2020 heeft het bestuur besloten om meer aandacht te besteden aan mogelijke bijdragen in de energietransitie. Op basis van ditzelfde besluit en de zienswijzen die de gemeenten hebben ingebracht, leidt dit vooralsnog niet tot een wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling en/of een begrotingswijziging.

Rechtskarakter en producten

De Gemeenschappelijke Regeling is een rechtspersoonlijkheid bezittend samenwerkingsverband, dat is opgericht op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Ter uitvoering van de doelstelling van de MARN worden de volgende taakvelden onderscheiden:

1. Bestuur;
2. Afvalverwerking, in het bijzonder de relatie met ARN.

2.1 Taakveld 0.1: Bestuur

Wat willen we bereiken?

Een openbaar lichaam als de MARN heeft wettelijk een aantal organen met een doelstelling zoals omschreven in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling. Om de doelstelling te kunnen realiseren en als ondersteuning voor de taken en bevoegdheden kent de MARN een bestuur en een ambtelijke coördinatie. Met deze ondersteuning willen we bereiken dat de doelstelling, de taken en bevoegdheden zoals omschreven in de tekst van de regeling in goed overleg kunnen worden gerealiseerd.

Wat doen we ervoor?

Voor een omschrijving van de organisatie wordt verwezen naar paragraaf 3.4 Bedrijfsvoering. Gedurende het gehele jaar wordt een aantal vergaderingen van het Algemeen en Dagelijks Bestuur gepland. Na besluitvorming in het Dagelijks en, indien van toepassing, het Algemeen Bestuur worden de besluiten waar nodig uitgewerkt en uitgevoerd door de secretaris. Indien gewenst of noodzakelijk vindt de uitwerking plaats door een externe partij, waarbij de secretaris een coördinerende rol heeft.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de begrote kosten van 2024 en 2023 opgenomen alsook de werkelijke kosten van 2022.

Taakveld 0.1 Bestuur

	Begroting 2024	Begroting 2023	Rekening 2022
Lasten	€ 245.811	€ 161.301	€ 139.435
Baten	€ -	€ -	€ -
Saldo	**€ 245.811-**	**€ 161.301-**	**€ 139.435-**

2.2 Taakveld 7.3: Afvalverwerking

Wat willen we bereiken?

Aangezien dit taakveld het geheel aan (financiële) relaties met ARN betreft, betekent dat een goede en constructieve relatie met de ARN wordt onderhouden, waarbij (i) de (financiële) risico's zoveel mogelijk worden beheerst, of waar mogelijk verlaagd, (ii) een zo laag mogelijk tarief wordt nagestreefd, (iii) er een maximale uitoefening van bevoegdheden plaatsvindt in de vergadering van aandeelhouders en (iv) waarbij ARN een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de deelnemers in de MARN.

Wat doen we ervoor?

Het taakveld Afvalverwerking betreft het geheel aan (financiële) relaties die de MARN heeft met ARN. De MARN is op een aantal wijzen verbonden met ARN:

1. Aandeelhouder in het aandelenkapitaal; en
2. Contractpartner voor aanlevering van afval en indirect leverancier van afvalstoffen (via de gemeenten);

Begin 2017 heeft MARN de gronden waarop de stortlocatie en de installaties zijn gevestigd verkocht aan ARN.

In 2022 is een bedrag van € 100.000,- vanuit het dividend ARN toegevoegd aan het eigen vermogen met als bestemming de bekostiging van mogelijk onderzoek in het kader van MARN+. Een deel hiervan kan onder andere aangewend worden voor beleidsadvies, inhuur inhoudelijke expertise of een onafhankelijk onderzoek. Ook voor 2024 en 2025 is hiervoor een bedrag in de begroting opgenomen. In 2025 zal na een evaluatie beoordeeld worden of dit gecontinueerd wordt.
Tevens heeft het bestuur van GR MARN besloten het tarievenonderzoek bij ARN in de planning op te nemen voor het jaar 2024 in nauwe afstemming met Directie en Raad van Commissarissen van ARN B.V. Hier is een bedrag van € 25.000,- voor opgenomen in de begroting 2024.

In het kader van de aanlevering van het afval aan de ARN is een vereveningsbijdrage transportkosten opgesteld voor de zeven MARN-gemeenten.

Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de begrote kosten van 2024 en 2023 inzake het taakveld Afvalverwerking opgenomen alsook de werkelijke kosten van 2022.

Taakveld 7.3: Afvalverwerking

	Begroting 2024	Begroting 2023	Rekening 2022
Lasten	€ 75.434	€ 76.692	€ 77.932
Baten	€ 286.866	€ 301.712	€ 316.111
Saldo	**€ 211.432**	**€ 225.020**	**€ 238.178**

Uit het voordelige saldo op afvalverwerking dekt de MARN de organisatie-, bestuurskosten en de overige kosten die ten laste komen van de MARN.

3 PARAGRAFEN

3.1 Financiële paragraaf

Uitgangspunten

De gemeenschappelijke regeling houdt zich aan de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen voor wat haar financieel beleid betreft.

Positieve resultaten op basis van een vastgesteld jaarverslag worden conform besluiten van het Algemeen Bestuur aan de winstreserve toegevoegd, om op korte termijn liquiditeitsproblemen te voorkomen.

De paragraaf betreffende de financiering bevat onder andere de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De kaders ten aanzien van risicobeheer zijn vastgelegd in de Financiële Verordening MARN en het Treasurystatuut. Beide documenten zijn in 2017 gewijzigd en aangepast aan de nieuwe regels.

Wet FiDo

In de wet Financiering Decentrale Overheden, afgekort de wet FiDo, zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden

Het verplichte schatkistbankieren, in feite schatkistbeleggen, houdt in dat onder andere gemeenten en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen al hun overtollige liquide middelen ('beleggingen') aanhouden bij het ministerie van Financiën en niet langer financiële geldmiddelen en vermogens bij private partijen buiten de schatkist aanhouden. De middelen die een decentrale overheid aanhoudt, blijven beschikbaar voor de uitoefening van de publieke taak. Het principe van schatkistbankieren is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) betreft de Nederlandse uitwerking van Europese afspraken ten aanzien van de overheidsfinanciën. De Europese begrotingsafspraken zijn gericht op het terugdringen van het nationale EMU-tekort tot onder de 3 procent. In de wet worden de afspraken vertaald naar nadere doelstellingen ten aanzien van de schuldomvang en het begrotingstekort van decentrale overheden.

Wet elektronische publicaties

Op 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (Wep) in werking getreden. Het doel van de Wep is het vergroten van de toegankelijkheid van (voorgenomen) overheidsbesluiten.

Aangegane en verstrekte leningen

De MARN is in het verleden tevens een aantal leningen aangegaan in het kader van de aanschaf van de gronden waarop de installaties van ARN zijn gebouwd en de stortplaats wordt geëxploiteerd evenals de financiering van de aandelen in ARN. Van deze leningen resteert alleen nog een kasgeldlening bij BNG van € 2.000.000 met een rentepercentage van 1,330% waarop wordt afgelost over een periode van 20 jaar.

MARN heeft aan ARN een lening verstrekt ten behoeve van de aankoop van de gronden die in eigendom waren van MARN door ARN. Dit bedrag is groot € 11.500.000. Hierop wordt door ARN jaarlijks rente en aflossing betaald. Het rentepercentage van deze lening is gesteld op een vaste rente van 3,09% op jaarbasis voor de gehele periode van aflossing. Wij refereren naar de toelichting bij de jaarrekening.

Rentebaten en -lasten

MARN zal gedurende 2024 rente ontvangen van ARN voor de aan haar verstrekte lening. Deze worden geraamd op €243.842. Hiervan zal €13.699,44 naar de gemeente West Maas en Waal gaan. Per saldo blijft er dan €230.143 over om de exploitatiekosten mee te voldoen.

Gedurende het jaar 2024 zal de MARN rente betalen over de door haar aangegane lening. Deze worden geraamd op €18.711.

Schatkistbankieren

De gelden die de gemeenschappelijke regeling niet direct nodig heeft voor haar eigen exploitatie zullen gedurende het jaar 2024 worden ondergebracht bij de Rabobank. Conform het bepaalde bij “Schatkistbankieren” zullen bedragen boven de €400.000 (gemiddeld over een maand) worden gezet op een speciaal daartoe geopende rekening bij het Rijk.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van risico’s die samenhangen met de rentelasten van decentrale overheden. Om een grens te stellen aan korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij begin van het jaar. Artikel 4, lid 1 Wet FIDO bepaalt, dat de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt. Hiervoor wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

De geprognosticeerde ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2023 blijkt uit volgende opstelling:

Kasgeldlimiet in 2024 Per eerste dag van het kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
[1] Omvang begroting per 1 januari 2024 (=grondslag)				
	€ 82.500	€ 82.500	€ 82.500	€ 82.500
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
- in bedrag	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**	**€ 300.000**
Voor de kasgeldlimiet geldt een minimum van € 300.000				
[2] Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Schuld in rekening courant	€ -	€ -	€ -	€ -
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
[3] Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -	€ -
Tegoeden in rekening courant	€ 212.252	€ 176.354	€ 140.456	€ 104.559
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende middelen	**€ 212.252**	**€ 176.354**	**€ 140.456**	**€ 104.559**
[4] Toets kasgeldlimiet:				
a Gem. netto schuld - vlottende middelen (3-2	€ 212.252	€ 176.354	€ 140.456	€ 104.559
b Toegestane kasgeldlimiet [1]	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Ruimte	**€ 512.252**	**€ 476.354**	**€ 440.456**	**€ 404.559**

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering. Het renterisico op het begrotingstotaal overschrijdt de renterisiconorm niet (artikel 6, lid 1 Wet FIDO).

De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Op basis van de Wijzigingswet stelt de beoogde renterisiconorm in de kern dat de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherzieningen niet meer dan 20% van de begroting mogen bedragen. Het maximum percentage van 20% moet voor de komende vier jaar worden berekend op basis van de begroting voor het komende jaar. De horizon van het begrotingsjaar plus de komende drie jaar komt overeen met de periode van de meerjarenraming.

In 2024 zal naar verwachting geen sprake zijn van herfinanciering, renteherziening en zullen tevens geen leningen worden aangetrokken en/of verstrekt. Derhalve is de MARN binnen de minimale renterisiconorm van €2.500.000 gebleven.

Resumé
Bij de MARN zijn geen voorzieningen voor financieringsrisico's getroffen. In artikel 27 lid 1 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN wordt vermeld dat de gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het openbaar lichaam gesloten en af te sluiten langlopende en kasgeldleningen en in rekening opgenomen en op te nemen gelden, en voor de door het openbaar lichaam verstrekte garanties. In lid 2 van dat artikel wordt verder vermeld dat elke deelnemende gemeente hierbij is verbonden naar verhouding van haar inwonertal. Daarbij zijn de inwonertallen bepalend zoals deze door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden bekendgemaakt. Tevens zijn er geen claims van derden, noch zijn er bijzondere risico's in de deelnemingen (ARN) of rechtsgedingen.

3.2 Verbonden partijen

Aandeelhouderschap
Sinds 18 mei 2020 heeft ARN twee aandeelhouders: de GR MARN als publieke partij met 51% van de aandelen en Remondis als private partij met 49% van de aandelen. Het aantal aandelen van GR MARN is 3.750. Deze aandelen zijn door de MARN voor 100% volgestort. Elk aandeel heeft een nominale waarde van €454.

Stemrecht
De MARN heeft in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ARN in overeenstemming met de hoeveelheid aandelen een stemrecht van 51%.

Tot 9 juni 2019		
REMONDIS	3.996	42,00%
MARN	3.750	39,40%
De Vallei	1.176	12,40%
Rivierenland	588	6,20%
ARN B.V.	490	0,00%
	10.000	**100,00%**

Vanaf 9 juni 2019		
REMONDIS	3.996	47,90%
MARN	3.750	45,00%
De Vallei		
Rivierenland	588	7,10%
ARN B.V.	1.666	0,00%
	10.000	**100,00%**

Vanaf 18 mei 2020		
REMONDIS	3.603	49,00%
MARN	3.750	51,00%
De Vallei		
Rivierenland		
ARN B.V.	2.647	0,00%
	10.000	**100,00%**

Raad van Commissarissen
De ARN kent naast de directie tevens een Raad van Commissarissen. Namens de regio-aandeelhouders, waaronder de MARN, zal een tweetal leden in het jaar 2024 zitting hebben in de Raad van Commissarissen.

Financiële gegevens
De jaarstukken van ARN worden elk jaar vastgesteld in de Algemene vergadering van Aandeelhouders waarin de MARN zitting heeft. Deze stukken worden vooraf in de vergadering van het Dagelijks Bestuur besproken. Bij het opstellen van de begroting 2024 van de MARN zijn alleen de cijfers van de Jaarrekening 2021 van ARN bekend.

Het eigen vermogen van ARN bedraagt €22.823.649 per ultimo 2021. Op basis van de jaarrekening 2021 heeft ARN langlopende schulden in de hoogte van €12.500.691 tegen een bedrag van €16.144.464 het jaar ervoor. Het resultaat over 2020 bedroeg €2.042.158 tegen €2.117.305 in het jaar ervoor.

MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering. De aanleverovereenkomst loopt tot 2026.

3.3 Weerstandsvermogen

Door het Algemeen Bestuur is in juni 2014 besloten dat de MARN geen weerstandsvermogen dient aan te houden anders dan €10.000 onder de post Onvoorzien uit de begroting.

Het eigen vermogen van de MARN, bestaande uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het gerealiseerd resultaat over het jaar 2022 met daaraan toegevoegd € 100.000 van het uitgekeerde dividend van ARN over 2021 bedraagt per 31 december 2022 9.9094.225.

Indien de Algemene reserve onvoldoende is om in een bepaald jaar tekorten, die voortvloeien uit de rekening, op te vangen en er geen andere dekking kan worden gevonden, wordt het bepaalde in artikel 28 van de Gemeenschappelijke Regeling MARN van toepassing. Daarin is bepaald dat de gemeenten naar rato van het inwonerstal dienen bij te dragen in tekorten van de MARN. Daarbij dienen cijfers van het CBS over het inwonertal te worden gebruikt.

Risicobeheersing

De risico's van de MARN zijn beperkt. Het Algemeen Bestuur heeft in de notitie Weerstands-vermogen bepaald dat voor de afdekking van de risico's de begrotingspost Onvoorzien voldoende is. Daarnaast is MARN aandeelhouder in ARN. Zij heeft één lening (in verband met grondverkoop) en geen garanties meer uitstaan naar ARN. De lening is afgedekt met een eerste recht van hypotheek. Tevens heeft MARN met ARN een vast tarief van indexering voor het door de deelnemers in de MARN aangeleverde afval. Het risico dat MARN loopt, bedraagt ten hoogste de waarde van de aandelen die MARN heeft in ARN. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs voor een waarde van €1.701.675. Verder wordt verwezen naar de paragraaf 3.2 Verbonden partijen.

Liquiditeit

De aflossing op de geldlening die MARN aan ARN heeft verstrekt, is aangemerkt als bestemmingsreserve en wordt jaarlijks, samen met het exploitatieresultaat, uitgekeerd aan de gemeenten naar rato van inwonersaantallen. De rente-inkomsten van de lening worden gebruikt voor de jaarlijkse kosten van de MARN. De geldlening is annuïtair, waardoor de rente-inkomsten ieder jaar afnemen. Bij ongewijzigd beleid zullen op korte termijn de rente-inkomsten niet meer toereikend zijn voor de exploitatiekosten, waardoor er in 2023 bij ongewijzigd beleid een negatief banksaldo zal ontstaan. Bovendien zal het resultaat vanaf 2027 negatief zijn.

Derhalve heeft het bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf 2025, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een vast bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.

Daarnaast heeft het bestuur al in 2021 besloten om het resultaat (rente-inkomsten minus exploitatiekosten) vanaf boekjaar 2021 niet meer jaarlijks uit te keren. De rente-inkomsten en inkomsten uit aflossing vallen echter volledig weg nadat de lening door ARN in 2036 is afgelost. Er zal dan vanuit de gemeenten jaarlijks een bedrag beschikbaar moeten worden gesteld, zodat de MARN alle exploitatiekosten kan betalen. Dit bedrag zal jaarlijks worden bepaald op basis van de begroting.

Kengetallen

Het BBV vereist dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de organisatie beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. Onderstaand zijn de voorgeschreven kengetallen opgenomen. De wijze waarop de kengetallen moeten worden berekend is opgenomen in de Regeling van de Minister van BZK van 9 juli 2015 en gewijzigd 26 oktober 2015.

Kengetallen begroting 2024	2024		2.023	2022	2021	2020	2019	2018
Netto schuldquote	554%	C	555%	258%	588%	434%	422%	420%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-1999%	A	-2063%	-878%	-2099%	-2262%	-2298%	-2321%
Solvabiliteitsratio	81%	A	81%	79%	80%	85%	85%	84%
Structurele exploitatieruimte	-15%	C	17%	74%	33%	37%	38%	35%

Interpretatie kengetallen

Bij de normering volgens de provincie Gelderland worden bovenstaande waarden ingedeeld in 3 categorieën, zoals aangegeven in de brief van 7 oktober 2015. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

Op basis van de kengetallen ontstaat een beeld dat MARN voor 2 van de 4 onderdelen onder de categorie A valt, de minst risicovolle. De netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte vallen in categorie C, dit komt doordat er bij gelijkblijvende schulden, minder baten zijn (in 2017 grondverkoop).

Kengetallen:	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

3.4 Bedrijfsvoering

De gemeenschappelijke regeling kent op basis van de tekst van de regeling de volgende te onderscheiden organen: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Daarnaast bestaat er een ambtelijke ondersteuning bestaande uit een vakberaad voor afval en een secretaris.

Bestuursorganen

Het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit zeven leden, te weten de leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten. Tevens zijn er evenzoveel plaatsvervangende leden aangewezen.

Het Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur telt vier leden inclusief de Voorzitter. Conform de wet en de regeling komt het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid toe zoals in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de tekst van de GR MARN is toebedeeld. Het Dagelijks Bestuur stuurt de secretaris aan.

De Voorzitter

De Voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur benoemd. De Voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het Dagelijks als ook het Algemeen Bestuur. De Voorzitter vertegenwoordigt de regeling in en buiten rechte. In de eerste vergadering na de gemeenteraadsverkiezingen van het jaar 2022 is de heer T. van Elferen verkozen tot Voorzitter van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de MARN. Voor hem was de heer P.J.M. de Klein voorzitter vanaf 1 september 2021.

Ambtelijke organisatie

Secretariaat

Het secretariaat zal gedurende het jaar 2024 worden verzorgd door Dar N.V.

Administratie

De administratie zal gedurende het jaar 2024 worden verzorgd door Dar N.V.

Informatievoorziening
De verschillende onderwerpen en projecten worden regelmatig besproken in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Voor specifieke onderwerpen worden Colleges van Burgemeester en Wethouders als ook Raden tussentijds geïnformeerd en naar hun opvattingen gevraagd naar gelang het onderwerp. Voor een aantal voorstellen is dat zelfs verplicht, zoals voor de begroting en de rekening.

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De MARN beschikt niet over kapitaalgoederen.

4 PROGRAMMABEGROTING 2024

4.1 Begrote balanspositie ultimo 2024

ACTIVA	MARN geprognosticeerde balans ultimo 2024	MARN geprognosticeerde balans ultimo 2023	MARN balans ultimo 2022
VASTE ACTIVA			
Financiële vaste activa			
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	€ 1.701.675	€ 1.701.675	1.701.676
Lening ARN B.V.	€ 7.716.904	€ 8.241.663	€ 8.750.693
Lening aan deelnemingen	€ -	€ 15.425	€ 30.851
Leningen aan openbare lichamen	€ **9.418.579**	€ **9.958.763**	€ **10.483.220**
TOTAAL VASTE ACTIVA	€ **9.418.579**	€ **9.958.763**	€ **10.483.220**
VLOTTENDE ACTIVA			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar			
Uitzettingen Rijk's schatkist	€ -	€ -	400.000
Vorderingen op openbare lichamen	€ 15.425	€ 15.425	€ 222.233
	€ **15.425**	€ **15.425**	€ **622.233**
Liquide middelen	€ **104.559**	€ **162.252**	€ **366.344**
Overlopende activa	€ -	€ -	€ **303**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	€ **119.984**	€ **177.678**	€ **988.880**
TOTAAL	€ **9.538.563**	€ **10.136.441**	€ **11.472.100**
VASTE PASSIVA			
Eigen vermogen			
Reserves			
Resultaatreserves	€ 298.164	€ 229.020	€ 114.016
Bestemmingsreserve "Uitkering gemeenten"	€ 7.458.448	€ 7.914.040	€ 8.355.205
Gerealiseerd resultaat	€ -28.954	€ 69.144	€ 625.004
	€ **7.727.658**	€ **8.212.204**	€ **9.094.225**
Voorzieningen			
Voorzieningen			
Voorziening apparaatskosten uittreden WMW	€ 15.425	€ 30.851	€ 46.276
	€ **15.425**	€ **30.851**	€ **46.276**
Vaste schulden met rentetypische looptijd ≥ 1 jaar			
Onderhandse leningen			
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 1.359.244	€ 1.454.448	€ 1.548.403
Openbare lichamen	€ 374.245	€ 402.197	€ 429.266
	€ **1.733.489**	€ **1.856.646**	€ **1.977.669**
TOTAAL VASTE PASSIVA	€ **9.476.572**	€ **10.099.701**	€ **11.118.170**
VLOTTENDE PASSIVA			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar			
Overige schulden < 1 jaar	€ **27.952**	€ **27.068**	€ **343.633**
Overlopende passiva			
Rente leningen O/G	€ **9.039**	€ **9.672**	€ **10.297**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	€ 36.991	€ 36.741	€ 353.930
TOTAAL	€ 9.513.563	€ 10.136.441	€ 11.472.100

4.2 Begrote baten 2024

In onderstaande tabel zijn de begrote baten voor 2024 en 2023 opgenomen. Daarnaast zijn de werkelijke lasten over 2022 (op basis concept-jaarrekening) opgenomen.

Begrote baten

Omschrijving		geraamde baten dienstjaar 2024 euro's		geraamde baten dienstjaar 2023 euro's		werkelijke baten dienstjaar 2022 euro's
Bestuur						
Totaal Bestuur	€	-	€	-	€	-
Afvalverwerking						
Vereveningsbijdrage transportkosten	€	56.723	€	56.723	€	56.723
Rente ontvangen van ARN B.V.	€	230.143	€	244.989	€	259.388
Totaal Afvalverwerking	€	***286.866***	€	***301.712***	€	***316.111***
Incidentele baten	€	15.425	€	15.425	€	527.906
Totale baten	€	***302.291***	€	***317.137***	€	***844.017***

Begroting 2023

4.3 Begrote lasten 2024

In onderstaande tabel zijn de begrote lasten voor 2024 als ook de begrote lasten van 2023 opgenomen. Daarnaast zijn de werkelijke lasten over 2022 (op basis concept-jaarrekening) opgenomen.

Begrote lasten

Begroting 2023

Omschrijving	geraamde lasten dienstjaar 2024 euro's	geraamde lasten dienstjaar 2023 euro's	werkelijke lasten dienstjaar 2022 euro's
Bestuur			
Personeel	€ 72.009	€ 68.496	€ 65.896
Bijdrage circulaire raad en circelstad	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500
Ondersteuning Marn+	€ 75.000	€ -	€ -
Overige goederen en diensten	€ 38.302	€ 32.305	€ 13.039
Totaal Bestuur	€ ***245.811***	€ ***161.301***	€ ***139.435***
Afvalverwerking			
Rente	€ 18.711	€ 19.969	€ 21.210
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.722
Totaal Afvalverwerking	€ ***75.434***	€ ***76.692***	€ ***77.932***
Onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ -
Incidentele lasten	€ -	€ -	€ 1.646
Totale lasten	€ **331.245**	€ **247.993**	€ **219.013**
Onttrekking (vrijval) reserves	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ ***28.954-***	€ ***69.144***	€ ***625.004***

4.4 Kostenverdeelstaat

In onderstaande tabel is de kostenverdeelstaat opgenomen gevolgd door een nadere toelichting.

Kostenverdeelstaat 2024
Hierna volgt voor alle kosten en baten een toelichting per categorie.

	Totaal	Bestuur	Afvalverwerking	Onvoorzien
LASTEN				
1. Personeel	72.009	72.009		
2. Bijdrage circulaire raad en circ	60.500	60.500		
3. Ondersteuning Marn+	75.000	75.000		
4. Overige goederen en diensten	38.302	38.302		
5. Rente te betalen	18.711		18.711	
6. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723	
7. Onvoorzien	10.000			10.000
Totaal Lasten	**331.245**	**245.811**	**75.434**	**10.000**
BATEN				
1. Rente te ontvangen bank	0		0	
2. Rente te ontvangen ARN B.V.	230.143	0	230.143	
3. Vereveningsbijdrage	56.723		56.723	
4. Incidentele baten	15.425			15.425
Totaal Baten	**302.291**	**0**	**286.866**	**15.425**
Exploitatiesaldo	**-28.954**	**-245.811**	**211.432**	**5.425**

4.4.1 Lasten

1. Personeel (economische categorie 1.1)

Met ingang van 1 juli 2018 wordt het secretariaat en de administratie verzorgd door Dar N.V. De lasten hiervan worden hier verantwoord. De kosten zullen jaarlijks worden geïndexeerd met dezelfde index als in de reguliere contracten met de gemeenten, te weten 30% NEA-index, 40% CBS Lonen en 30% CBS Overheidsconsumptie.

2. Overige goederen en diensten (economische categorie 3.8)

Overzicht begrote kosten Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten Kostenpost	Begroting 2024 Bedrag	Begroting 2023 Bedrag	Rekening 2022 Bedrag
Adviezen	€ 25.000	€ 21.412	€ 756
Accountantskosten	€ 9.742	€ 9.283	€ 9.075
Bureaukosten	€ -	€ -	€ -
Vergader- representatiekosten	€ 500	€ 500	€ 434
Diverse kosten	€ -	€ -	€ -
Telefoon/internet en postverzorging	€ -	€ -	€ -
Kosten/Onderhoud Software	€ -	€ -	€ 101
Verzekeringen	€ 310	€ 310	€ 303
Archiefbeheer-/Inspectie	€ -	€ -	€ -
Bankkosten	€ 2.750	€ 800	€ 2.370
Totaal	**€ 38.302**	**€ 32.305**	**€ 13.039**

3. Bijdrage circulaire raad en cirkelstad

De bijdrage voor de circulaire raad en cirkelstad zal voor hetzelfde bedrag gecontinueerd worden tot en met 2027. Hierna zal dit opnieuw worden beoordeeld.

3. Rente (economische categorie 5.1)

Overzicht begrote Rente

Rente lening ontvangen gelden	€	18.711
Totaal	€	**18.711**

4. Vereveningsbijdrage: uit te keren bedragen (economische categorie 7.5)

Overzicht begrote Vereveningsfonds Transportkosten

Vereveningsfonds transportkosten uit te keren	56.723
Totaal	**56.723**

5. Onvoorzien

Overzicht begrote Onvoorzien

Onvoorzien	€	10.000
Totaal	**€**	**10.000**

4.4.2 Baten

1. Renteopbrengst verkoop (economische categorie 5.1)

Met ingang van begin 2017 zijn de gronden die de MARN in eigendom had verkocht aan ARN. ARN betaalt aan MARN rente met risico-opslag. Deze wordt hier verantwoord.

Overzicht begrote Renteopbrengst verkoop gronden

Rente te ontvangen van ARN B.V.	€	230.143
Totaal	€	230.143

2. Vereveningsbijdrage transportkosten: te ontvangen bedragen (economische categorie 7.5)

De totaal te ontvangen gelden zijn exact gelijk aan de door de MARN uit te keren bedragen.

Overzicht begrote Vereveningsfonds Transportkosten

Vereveningsfonds transportkosten te ontvangen	€	56.723
Totaal	€	56.723

3. Voordelig exploitatiesaldo

Hieronder wordt het voordelige exploitatiesaldo voor 2024 geraamd. Hierbij is geen rekening gehouden met de mogelijke uitkering van een dividend door ARN B.V.

Overzicht opbouw exploitatiesaldo MARN

Product		Bedrag
Saldo Bestuur	€	-245.811
Saldo Afvalverwerking	€	211.432
Onvoorzien	€	5.425
Nadelig exploitatiesaldo	**€**	**28.954-**

De ontvangen rente wordt jaarlijks gerealiseerd en is onderdeel van de resultaatsverdeling. Naast rente betaalt ARN ook aflossing op de geldlening. Met ARN is overeengekomen dat de geldlening over een periode van 20 jaar door haar wordt afbetaald.

4. Incidentele baten en lasten

Incidentele baten	€	15.425
Totaal	€	15.425

Onvoorziene kosten	€	10.000
Totaal	**€**	**10.000**

5. Deelnemersbijdragen

Deelnemersbijdragen	€	-
Totaal	€	-

5 MEERJARENRAMING 2025 – 2027

5.1 Baten Meerjarenraming 2025 – 2027

Omschrijving	geraamde baten dienstjaar 2025	geraamde baten dienstjaar 2026	geraamde baten dienstjaar 2027
Bestuur			
Totaal Bestuur	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Afvalverwerking			
Rente	€ 214.839	€ 199.061	€ 182.797
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	***€ 271.562***	***€ 255.784***	***€ 239.520***
Incidentele baten	€ 15.425	€ -	€ -
Totale baten	***€ 286.987***	***€ 255.784***	***€ 239.520***

5.2 Lasten Meerjarenraming 2025 – 2027

	geraamde lasten dienstjaar 2025	geraamde lasten dienstjaar 2026	geraamde lasten dienstjaar 2027
Bestuur			
Personeel	€ 74.170	€ 76.395	€ 78.687
Bijdrage circulaire raad en circelstad	€ 60.500	€ 60.500	€ 60.500
Ondersteuning Marn+	€ 75.000	€ -	€ -
Overige goederen en diensten	€ 39.451	€ 40.635	€ 41.854
Totaal Bestuur	***€ 249.121***	***€ 177.529***	***€ 181.040***
Afvalverwerking			
Rente	€ 17.436	€ 16.145	€ 14.836
Vereveningsbijdrage transportkosten	€ 56.723	€ 56.723	€ 56.723
Totaal Afvalverwerking	***€ 74.159***	***€ 72.868***	***€ 71.559***
Onvoorzien	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totale lasten	€ 333.280	€ 260.397	€ 262.599
Gerealiseerd resultaat	***€ 46.293-***	***€ 4.613-***	***€ 23.079-***

Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Milieusamenwerking Afvalverwerking
Regio Nijmegen (MARN)
Stella van Hees FC
Elise van Vuuren
Natalia Ricardo
April 2023

Adviesrapport

Jaarstukken 2022

&

Begroting 2024

MARN

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
…..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Complexiteit bij dit advies 4
1.2 Advies bij de jaarstukken 2022 4
1.3 Advies bij de begroting 2023 en 2024 5
2. Kaders **6**
2.1 BRN-norm 6
2.2 Overige kaders 6
3. Algemeen **7**
4. Jaarstukken 2022 **9**
4.1 Algemeen 9
4.2 Controleverklaring accountant 9
4.3 Fiscaliteiten 9
4.4 Begroting 2022 en managementrapportages 9
4.5 Resultaatanalyse 9
4.6 Balanstoelichting 10
4.7 Voorstel bestemming resultaat 12
5. Begroting 2023 en 2024 **14**
5.1 Algemeen 14
5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 14
5.2 Gewijzigde begroting 2023 14
5.4 Begrotingsanalyse 2024 15
5.5 Meerjarenbegroting 16
6. Weerstandsvermogen **17**
6.1 Algemene reserve 17
6.2 Resultaatreserve 17
6.3 Bestemmingsreserves 17
6.3 Risico’s 18

…..in één oogopslag

JAARREKENING

Goedkeurende accountantsverklaring

Rekeningresultaat	€ 115.004
Dividenduitkering ARN	€ 510.000
Uitkering reserve gronden	€ 466.545
Totaal	€ 1.091.549

Voorstel MARN: Gerealiseerde resultaat 2022 € 115.004 plus €100.000 uit dividenduitkering ARN toevoegen aan de winstreserve MARN. Bestemmingsreserve € 466.545 en dividenduitkering € 333.500 uitkeren aan gemeenten in juli en oktober 2023. Rest dividendbelasting €76.500 uitkeren na ontvangst.

VERMOGENSPOSITIE

Bestemmingsreserves*

- € 8.355.205 vóór vrijval reserve **
- € 7.914.040 na vrijval reserve***

*Na vrijval uitkering reserve uit 2022 in 2023, zie bijlage 1

** regel 6 schema

*** regel 7 schema

BEGROTING 2023 en 2024

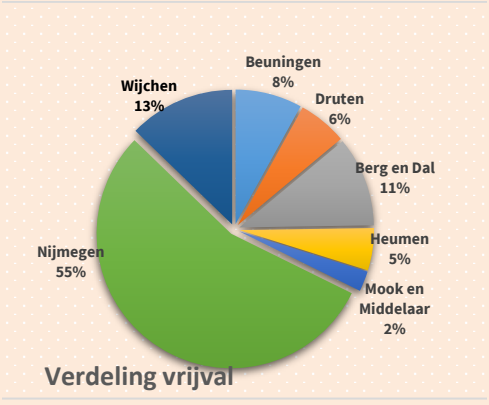
-2023 sluitend met positief saldo van € 69.144

-2024 geeft een negatief saldo van € 28.954 (verlies) en komt t.l.v. het eigen vermogen.

- begroting is conform verslaggevingsrichtlijnen (BBV)

- voldoet aan BRN-richtlijn 2024 met inachtneming van onderstaande adviezen.

-de meerjaren begroting 2025-2027 is niet beoordeeld.

ADVIES

- In te stemmen met de jaarrekening 2022 en met de resultaatbestemming onder voorbehoud van de correctie van enkele omissies in cijfers, data en overige gegevens die geconstateerd zijn in de jaarrekening 2022 (balans en exploitatie) en bevindingen rondom dividend.

- in te stemmen met de begroting 2023 en 2024, mits de correctie van enkele omissies in cijfers, data en overige gegevens die geconstateerd zijn in de begroting 2024 en bijhorende begrotingswijzigingen en de toelichting hierop in de stukken verwerkt zijn.

- de meerjarenbegroting 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen

DEELNEMERSAANDEEL in resultaat & vrijval gronden

Gemeente	Inwoners 1-1-2022	Dividend* ARN 2021	Voorstel uitkering in 2023	Begroting 2024
Beuningen	27.015	€ 32.935	€ 36.613	€ 36.710
Druten	19.000	€ 24.154	€ 25.751	€ 26.969
Berg en Dal	35.000	€ 44.396	€ 47.436	€ 48.803
Heumen	16.523	€ 20.884	€ 22.394	€ 23.206
Mook en Middelaar	7.998	€ 10.021	€ 10.840	€ 11.051
Nijmegen	178.750	€ 225.280	€ 242.260	€ 251.478
Wijchen	41.225	€ 52.328	€ 55.872	€ 57.373
West Maas en Waal	n.v.t.	n.v.t ?	€ 25.380	€ 26.211
Totaal	**325.511**	**€ 410.000**	**€ 466.545**	**€ 481.803**

***Verdeling dividend o.b.v. inwonersaantal 1-1-2021**. Dividendbelasting (ad € 76.500) wordt na ontvangt betaald.

? Adviesfunctie heeft geadviseerd hier uitsluitsel over te verstrekken

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 van de GR MARN.
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die de GR MARN vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2024 en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2022 en resultaatbestemming 2022. Op 13 april 2023 hebben wij onze bevindingen afgestemd met mevrouw Belinda Giesendorf, secretaris van de GR MARN.

Tijdschema zienswijze

Het dagelijks bestuur van de GR MARN heeft de jaarstukken 2022 en de begroting 2024 op 27 maart 2023 aan de deelnemende gemeenten aangeboden aan de Adviesfunctie GR-en (AGR). Volgens de planning van de BRN-richtlijnen (BRN 2024) geeft de AGR een advies aan de deelnemende gemeenten op 28 april 2023 en zullen gemeenten in juni 2023 hun zienswijze indienen. De vaststelling van deze begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 06 juli 2023.

Werkwijze Adviesfunctie

Voor de beoordeling van de jaarstukken en de begroting hebben de gemeenten in de Regio Nijmegen de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen opgericht (hierna: Adviesfunctie, wij of AGR). Als Adviesfunctie beoordelen wij de jaarstukken en de begroting en brengen hierover advies uit aan de regiogemeenten.

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2024 is 4,94%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2024. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GR MARN verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat van de GR MARN. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden. Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2024. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie. Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de reserve.

1. Advies

1.1 Complexiteit bij dit advies

De Adviesfunctie had vorig jaar de MARN gevraagd om de financiële verwerking (met namen door de Btw-gevolgen) vanuit de uittredende gemeente West Maas en Waal in de jaarstukken (jaarrekening 2021 en begroting 2021 ev.) nader te onderzoeken en de claim (ad € 641.070) rechtstreeks te laten lopen tussen betrokkenen (ARN en WMW). De MARN heeft dit onderzocht en in een 2e versie van de stukken (jaarrekening en begroting 2023) aangepast. De goedkeurende verklaring van de accountant gold voor beide versies waarover de raden de zienswijze hebben afgegeven, aldus de accountant. De gemeentes hebben een zienswijze gegeven over de gewijzigde stukken.

Ontvangen stukken

De Adviesfunctie heeft alleen de cijfers beoordeeld uit de jaarrekening 2022 en de begroting 2024. Echter: de MARN is in de jaarrekening 2022 en begroting 2024 abusievelijk uitgegaan van cijfers uit de eerste versie van de stukken (jaarrekening 2021 en begroting 2023); dit is echter niet de versie die is vastgesteld door het AB en waar de raden hun zienswijzen op hebben gegeven. De adviesfunctie heeft in de aangeboden stukken geconstateerd dat voortgeborduurd is op cijfers die niet actueel waren en dat niet overal even goed aansluiting gemaakt kon worden met de cijfers van de jaarrekening 2021 en begroting 2023.

Gebleken is dat op balans niveau de vergelijkende cijfers uit het jaar 2021 € 641.070 hoger zijn dan de vastgestelde cijfers uit het jaar 2022. Dit bedrag is gelijk aan de claim vanuit de ARN B.V. op WMW vanwege de uittreding. Tevens hebben we geconstateerd dat in de begroting 2023 op balans niveau ook sprake is van postenverschuivingen. Dit had te maken met de primitieve begroting 2023, de mutaties hierop en de gewijzigde begroting 2023 en de begroting 2024.
De MARN is aldus in het jaarverslag 2022 en de begroting 2024 cijfermatig uitgegaan van de eerste, niet vastgestelde versie van jaarrekening 2021 en begroting 2023.

De Adviesfunctie heeft over bovenstaande punten met de MARN op 13 april 2023 gesproken en met de GR het volgende afgesproken:
- in de jaarrekening en begroting worden alsnog de juiste vastgestelde cijfers opgenomen,
- ook zal de MARN nog enkele tekstuele onzorgvuldigheden herstellen (onjuiste data ect).

De adviesfunctie adviseert de MARN overigens om bij toekomstige, tussentijds begrotingswijzigingen (van reeds vastgestelde begrotingen) deze aan de deelnemende gemeenten voor hun zienswijze voor te leggen.

1.2 Advies bij de jaarstukken 2022

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om, mede gelet op bovenstaande:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2022.
2. In de zienswijze van de deelnemende gemeenten een standpunt in te nemen ten aanzien van het winstbestemmingsvoorstel van de MARN ad €. 115.004.
3. In de zienswijze van de deelnemende gemeenten een standpunt in te nemen ten aanzien van het winstbestemmingsvoorstel van de MARN ad € 100.000 ten behoeve van het onderzoek MARN+[1] mits deze in de stukken juist (incl. toelichting) verwerkt is.
4. De uitkering uit de reserves van 2022 ad € 800.045 (zijnde € 333.500 dividend en € 466.545 uitkering gronden) aan de deelnemende gemeenten in juli en oktober 2023 uit te betalen.
5. Resterend dividendbelasting 2021 ARN ad € 76.500 na ontvangst direct uit te keren aan deelnemende gemeenten.

[1] Zie ook advies inzake besluitpunt begrotingswijziging 2023 in relatie tot 100.000 euro MARN+

Punt van aandacht
- De Adviesfunctie adviseert de raden, gelet op vorenstaande analyse, om deze in de zienswijze van de deelnemende gemeenten te betrekken.
- Tevens bij besluiten 1 tot en met 5 is een mogelijke aanpassing van de gemeentelijke begroting hierop.

1.3 Advies bij de begroting 2023 en 2024

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GR MARN om:
het algemeen bestuur te vragen om de begrotingswijzigingen 2023 en 2024 in te dienen nadat eerst de voormelde begrotingswijzing 2023 juist is verwerkt. Vervolgens adviseert de AGR de raden een zienswijze uit te brengen over deze begrotingswijzigingen.

2. Kaders

2.1 BRN-norm

De index op de gemeentelijke bijdragen voor 2024 is 4,94%.

De BRN-indexering op de gemeentelijke bijdragen wordt bepaald op en gaat uit van:

1. Het centraal economisch plan (CEP), gepubliceerd in maart 2022. Het gaat dan om het CEP 2022 bijlage Middelen en Bestedingen 2024.

2. Uit de onder 1 genoemde bijlage wordt genomen:

    a. de “beloning werknemers overheidssector, prijsmutatie uit de kolom bestedingen“ als indexering voor het loondeel;

    b. het “Bruto Binnenlands Product marktprijzen, prijsmutatie” als indexering voor de materiële lasten.

3. Deze indexering wordt met een weging van 70% voor loon en 30% voor materieel berekend tot één BRN-index voor de gemeentelijke bijdragen.

4. Er wordt één jaar geactualiseerd, gebaseerd op de gegevens uit de MEV septemberpublicatie 2022. Het gaat dan om de bijlage Middelen en bestedingen 2023. Deze actualisatie is verwerkt in de BRN-index 2024.

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn van kracht:

Het BBV (besluit begroten en verantwoorden).
De op dit moment geldende gemeenschappelijke regeling van GR MARN.
De kaders betreffend risicobeheer zijn vastgelegd in de Financiële Verordening MARN - 2017 en Treasury-statuut-MARN 2017.
Notitie inzake het weerstandsvermogen
Besluiten van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.

3. Algemeen

Een gemeenschappelijke regeling is een besluit tot samenwerking tussen bestuursorganen, in dit geval van gemeenten, ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die bestuursorganen. In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR[2]) is geregeld hoe een gemeenschappelijk regeling moet worden ingericht. Hierna volgen de algemene bevindingen over de begroting en de jaarstukken.

De Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (GR MARN) is een gemeentelijke regeling bestaande uit 7 gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De GR MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Een belangrijke functie van GR MARN is dat zij sinds 2017 aandeelhouder is van afvalenergiecentrale ARN B.V. in de gemeente Beuningen. Door de huidige taken is de ondersteuning sinds 2018 beperkt tot een minimale formatie (secretaris 0,3 fte) die door de Dar N.V. uitgevoerd wordt, aldus de MARN. De Adviesfunctie valt hierbij op dat de personeelskosten sinds 2017 gestegen zijn.

De MARN dankt haar bestaansrecht in financiële zin voor een groot deel aan het bestaan van ARN B.V. De enige “inkomsten” van MARN zijn de opbrengsten (rentebaten en aflossing) van een lening aan de ARN. Uit het voordelig saldo op het product afvalverwerking dekt de MARN de kosten.

Bestuur
Op 11 juli 2022 trad, als gevolg van de gemeentelijke verkiezingen, een nieuw bestuur van GR MARN aan. Geen van de zittende leden is teruggekomen in het bestuur. Tevens vond een wisseling van de ambtelijk secretaris plaats. De nieuwe portefeuillehouders zijn: de heer T. van Elferen als voorzitter GR MARN, de heren H. Rodoe, P. Cobussen, T. van Bronkhorst, R. Thoonen, A. ten Westeneind en P. Baneke zijn de overige bestuursleden.

Uittreden Gemeente West Maas en Waal
De Gemeente West Maas en Waal is per 1 januari 2022 uitgetreden. Het uittredingsverzoek is in de jaarstukken van 2021 verwerkt. Zie § 4.1.

Gronden
De MARN heeft in 2017 alle gronden verkocht aan de ARN B.V. Hierdoor zijn alle inkomsten uit huur en pacht van gronden vervallen.

Vrijval bestemmingsreserve
De opbrengst uit voormelde grondverkoop aan de ARN B.V. is gestort in de Bestemmingsreserve *“Uitkering gemeenten*”. Jaarlijks komt een bedrag vrij en wordt aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd, conform *Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017* in de bijlage 1.

Onderzoeken MARN
MARN + onderzoek

- De MARN is haar toekomstige taken aan het verkennen mede in het kader van energie-transitie.
  In 2020 besloot de regeling om zich te gaat ontwikkelen naar een MARN+. Dit om een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN te geven en te benutten bij de energietransitie.
  In 2021 is een werkgroep MARN+ opgericht om een aantal vraagstukken hieromtrent te behandelen en in 2022 zijn hieromtrent geen ontwikkelingen geweest. Het bestuur zal hierover het komende jaar nadere acties ondernemen.

Tarievenonderzoek

- In 2024 gaat de MARN het tarievenonderzoek bij ARN uitvoeren in nauwe afstemming met Directie en Raad van Commissarissen van ARN B.V. Hiervoor is een bedrag van € 25.000 in de begroting 2024 opgenomen, aldus de DB MARN.

[2]Link van de wet: https://wetten.overheid.nl/BWBR0003740/2022-07-01/0.

Aanbeveling
De MARN voorziet, net als voorgaande jaren, een liquiditeitstekort. Oorzaak is dat hun inkomsten uit de annuïtaire lening van de MARN aan de ARN dalen. Uitgangspunt is dat het kostenpatroon van de MARN gelijk blijft dan wel stijgt. Hiervoor wil de MARN een duurzame oplossing treffen door het exploitatieoverschot in de winstreserve onder te brengen. Het creëren van een winstreserve vanuit de exploitatie-overschotten heeft geen structureel karakter.

Het verdient o.i. de aanbeveling om een structurele oplossing voor de dalende inkomsten te treffen en de kosten te monitoren.

4. Jaarstukken 2022

4.1 Algemeen

In algemene zin verwijzen wij hier naar de inhoud van het jaarverslag[3] en hieronder geven wij de belangrijkste gebeurtenissen van afgelopen jaar weer.

Afspraken uittreding gemeente West Maas en Waal
De MARN heeft de afspraken (conform de definitieve versie van de jaarrekening 2021 (versie 2) over de uittredende gemeente West Maas en Waal als volgt in de jaarrekening 2022 verwerkt:

A. Het ***financieel nadeel*** van de MARN vanwege het uittreden (ad € 77.127) wordt door de gemeente West Maas en Waal (jaar 2021 tot en met 2025) gecompenseerd.
B. Het ***recht*** van de gemeente West Maas en Waal om jaarlijks haar deel uit de bestemmingsreserve gronden tot en met 2036 (ad € 505.430) uit de vrijval van de reserve en de rentebaten (€ 144.622) te ontvangen, conform schema uit 2017 in de bijlage 1. Het totaalbedrag van dit recht is in totaal ad € 650.052.
Als verdelingsmaatstaf is het inwonersaantal (periode 2018 t/m 2021) gehanteerd zoals opgenomen in de BRN 2019, 2020, 2021 en 2022.

De rentebaten (B) van de gemeente WMW worden verrekend (tot en met 2025) met de vordering (A) op de gemeente WMW.

4.2 Controleverklaring accountant

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid. De rekening voldoet aan de wettelijke financiële kaders (o.a. Wet Fido, het BBV en de WNT), aldus de accountant.

4.3 Fiscaliteiten

BTW
Ten aanzien van de BTW geldt dat de GR MARN niet BTW plichtig is.

VPB
Na verkoop van de grond heeft de GR MARN geen ondernemersactiviteiten meer voor de omzetbelasting. Ten aanzien van de VPB is gesteld dat de verkoop van gronden als vermogensbeheer beschouwd wordt en de overige activiteiten[4] als niet VPB- plichtig zijn.

4.4 Begroting 2022 en managementrapportages

De primitieve begroting 2022 van de MARN is in 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld.
De Adviesfunctie merkt op dat de financiële gevolgen door de uittreding in 2022 van de gemeente West Maas en Waal in de begroting gewijzigd zijn. De Adviesfunctie adviseert de MARN om in de toekomst tussentijdse begrotingswijzigingen aan de raden voor hun zienswijze voor te leggen conform de kaders.

De Adviesfunctie adviseert de MARN om in de toekomst tussentijdse begrotingswijzigingen aan de raden voor hun zienswijze voor te leggen conform de kaders.

4.5 Resultaatanalyse

De jaarrekening van de MARN sluit met een voordelig saldo van € 625.004. Dit resultaat is voornamelijk ontstaan door de dividenduitkering uit het resultaat van de ARN in 2021 (ad € 510.000). Zonder de dividenduitkering vanuit de ARN, was de winst van de MARN € 115.004 geweest tegen een begroot resultaat van € 87.288.

[3] De adviesfunctie heeft concept stukken beoordeeld.
4 De MARN ondersteunt de deelnemende gemeenten bij de bescherming van het milieu op de onderwerpen afval, bodem, externe veiligheid handhaving, klimaat en energie, aldus de site van de MARN

In principe worden de kosten van de MARN bekostigd uit de rentebaten vanuit de lening aan de ARN. In 2022 was dit bedrag € 274.829, cf. bijlage 1 uit 2017. Uit deze rentebaten komt een bedrag ad € 15.440 ten gunste van de gemeente West Maas (WMW). Tot en met 2025 verrekent de MARN dit bedrag met haar ***financieel nadeel*** [5] (ad € 15.425) vanwege het uittreden van de gemeente WMW uit de regeling.

De werkelijke kosten van de MARN in 2022 zijn € 219.013 en zijn jaarlijks als volgt verdeeld:

A. ± € 60.500 aan de circulaire raad en Cirkelstad betaald (± 28% van de kosten) **[1]**
B. ± € 66.000 aan personeel (± 30% van de kosten)
C. ± € 80.000 afvalverwerking en rentelasten (± 37% van de kosten)
D. ± € 13.000 overige kosten (±5%)

Toelichting

post [1]

De Adviesfunctie valt op dat er jaarlijks een bijdrage ad € 60.500 aan de Circulaire raad en Cirkelstad (hierna CR) betaald wordt. De adviesfunctie kan niet inschatten in welke vorm deze middelen verstrekt worden.

Punt van aandacht

De adviesfunctie zou graag een toelichting ontvangen in welke vorm de bijdrage van €60.500 verstrekt wordt.

4.6 Balanstoelichting

Algemeen

Financiële verwerking uittreden gemeente West Maas en Waal 2023 en verder

Het uittreden van de gemeente West Maas en Waal heeft gezorgd voor een balanstoename (€ 735.120) van de jaarrekening 2021 en de begroting 2022 (versie 1) welke door de Adviesfunctie behandeld zijn. Later heeft de MARN deze versies door de versies 2 vervangen. Hierin is de balans met € 641.070 verlaagd, daar de claim aan de MARN (inkomstenderving vanuit de ARN) rechtstreeks via de ARN aan de gemeente West Maas en Waal afgehandeld werd. De raden hebben een advies gegeven over de aangepaste jaarrekening 2021 en begroting 2023.

Punt van aandacht

De Adviesfunctie adviseert de MARN om in de jaarstukken (jaarrekening 2022 en begroting 2023, 2024 ev) de juiste cijfers (uit versie 2 vanuit de jaarrekening 2021 en begroting 2023 en verder) te verwerken en aan te bieden aan het AB ter vaststelling.

Activa

De bezittingen van de MARN zitten voornamelijk in de **financiële (vaste en vlottende) activa,** zijnde:

€ 1.701.676 Kapitaalverstrekking aan deelneming ARN (zie deelneming)

€ 8.750.693 Lening aan deze deelneming (Zie deelneming).

€ 988.880 Vlottende activa tegen een bedrag ad € 404 953 per ultimo 2021.

Uit de stukken valt op dat de banktegoeden in 2022 toegenomen zijn. De toelichting van de MARN hierop is:
Vanaf het tweede kwartaal in 2022 hebben de liquide middelen gemiddeld boven dit drempelbedrag gestaan. Dit is veroorzaakt door uitval en wisseling van personeel, het overgaan naar de Rabobank, de vertraging in de afhandeling van de aanvraag van de schatkistbankierenrekening en de wisseling van het bestuur (met bijbehorende bevoegdheden) van MARN. In 2023 wordt het drempelbedrag strikt gemonitord.

Passiva Eigen vermogen

Sinds 2017 is besloten om het totaal vermogen van de MARN terug te brengen naar € 0, door een deel van de verkoopopbrengst uit de gronden jaarlijks vrij te laten vallen.

[5] Zie paragraaf 4.1, pagina 7.

Tegelijkertijd is in 2022 besloten om een winstreserve in te stellen en daarin jaarlijks de exploitatieresultaten toe te voegen. De winstreserve per 1-1-2023 is € 229.020 zijnde het resultaat uit 2021 en 2022. Hiermee is het eigen vermogen van de MARN toegenomen.

Door de dividenduitkering uit de winst 2021 van de ARN B.V.is het eigen vermogen van de MARN met 510.000 toegenomen en het totaal ultimo 2022 is € 9.094.225. Zie posten in tabel §6.3 bestemmingsreserves.

De schulden van de MARN zijn:

Langlopende schulden = € 1.977.669, zijnde:

€ 1.548.403 Lening ter bekostiging van de deelname aan de ARN. Zie *deelneming ARN B.V.*

€ 429.266 Recht uitgetreden gemeente West Maas en Waal afspraken uit 2021.

Kortlopende schulden = € 343.633, zijnde:

€ 219.934 Nog te betalen posten

€ 123.700 Handelscrediteuren zijnde de nog te verrekenen posten uit 2022 in 2023.

Voorziening apparaatskosten uittreden WMW = € 46.276.

Bedrag wordt jaarlijks verrekend met het recht dat de WMW tegoed heeft vanuit de MARN.

Nota weerstandsvermogen
Sinds 2014 is besloten om geen algemene reserve meer aan te houden, maar de in de begroting opgenomen post onvoorzien van € 10.000 als voldoende buffer te beschouwen. Derhalve is er geen Algemene reserve meer binnen de MARN. In 2022 heeft de MARN besloten om een resultaatreserve in te stellen. Tegelijkertijd is in 2017 besloten om het eigen vermogen van de MARN terug te brengen naar € 0.

Punt van aandacht
De Adviesfunctie adviseert de MARN om het beleid rondom het vormen van extra reserves aan de deelnemende gemeentes voor te leggen. Zie hiervoor ook de financiële verordening van de MARN 2017 (artikel 8 lid 2). [6]

Deelneming in ARN B.V

Aandelen ARN B.V.

Op de balans is de deelneming in de ARN opgenomen. Deze aandelen zijn tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd en voor € 1,7 miljoen op de balans opgenomen. De MARN bezit hiermee 3.750 aandelen met een nominale waarde van € 454 per aandeel. Deze zijn 100% volgestort (zie voormelding onder activa.)

In de jaarrekening 2021 is het zichtbaar eigen vermogen van de ARN € 22,8 miljoen, aldus de toelichting in de jaarrekening van de MARN. Aangezien de MARN 51% van de ARN-aandelen bezit, heeft de MARN een aandeel van € 11,6 miljoen in het vermogen van de ARN B.V. Voor de MARN betekent dit een stille reserve van € 9,9 miljoen, zijnde de overwaarde van de kapitaalinbreng (aandeel van 11,6 mln. minus de € 1,7 mln. dat betaald is voor de aandelen).

In 2021 was het resultaat na belasting van de ARN B.V. € 2 mln. Een miljoen hiervan is als dividend aan de deelnemers uitgekeerd. De MARN heeft haar deel ad € 510.000 (51% van 1 mln. euro) ook in 2022 ontvangen. Dit bedrag is terug te vinden onder de incidentele baten.

De MARN stelt voor om een deel van dit bedrag (€ 100.000) te besteden aan de MARN+ en de rest (€ 410.000) aan de deelnemende gemeenten uitkeren.

[6] Het Dagelijks Bestuur biedt het Algemeen Bestuur eens in de vier jaar een notitie reserves en voorzieningen aan. Deze notitie wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld en behandeld:
a. de vorming en besteding van reserves;
b.de vorming en besteding van voorzieningen.

De langlopende schulden van de ARN per ultimo 2021 zijn € 12.500.691 tegen een bedrag van €16.144.464 het jaar ervoor. Het resultaat over 2021 bedroeg € 2.042.158 tegen € 2.117.305 in het jaar ervoor.

Lening aan ARN B.V.

De MARN heeft sinds 2017 aan de ARN B.V een annuïtaire lening verstrekt van € 11,5 mln. met een vaste rente van 3,09% (inclusief risico-opslag) per jaar. Per 31 december 2022 bedraagt deze lening € 8,8 mln. conform bijlage 1 (schema uit 2017). Ter verzekering van de betaling van de termijnen van de koopprijs heeft ARN B.V. aan de GR MARN zekerheid verstrekt in de vorm van een eerste recht van hypotheek op de percelen die onderdeel uitmaken van de verkoop. MARN heeft voor de verwerking van het afval van de deelnemers in MARN een vast tarief met een jaarlijkse indexering. De aanleverovereenkomst loopt tot 2026.

Geldlening MARN ter financiering deelname in ARN B.V. (2 mln.)

De MARN heeft in 2017 een lening afgesloten om haar deelname in de ARN te financieren. De rentekosten hiervan dekt de MARN uit de rentebaten vanuit de annuïtaire lening (van € 11 mln.) aan de ARN. Zie paragraaf Lening aan ARN B.V. Deze lening is in 2021 omgezet in een annuïtaire lening waarvoor de MARN in 2022 een bedrag van € 92.722 heeft afgelost. Jaarlijks betaalt nu de MARN € 114.548 euro aan rente en aflossing. In de jaren daarvoor betaalde de MARN jaarlijks ± € 22.000 euro aan rente.
Per 31-12-2022 bedraagt deze lening € 1.548.402. Aflossing van een lening is een mutatie in de liquide middelen en geen vermogensmutatie. De jaarlijkse aflossing van voornoemde lening van de GR MARN zal op termijn tot lagere exploitatieresultaten gaan leiden.
De rentebaten van de GR MARN, uit de annuïtaire lening aan ARN B.V., nemen jaarlijks af en de eigen middelen (de opbrengsten uit grondverkoop in 2017 uit de bestemmingsreserve “Uitkering gemeenten”) worden jaarlijks aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

Punt van aandacht
De Adviesfunctie valt op dat er door een toename van het eigen vermogen van de ARN B.V. en de dalende kosten, door o.a. het aflossen van leningen, resulteert bij de ARN B.V. tot een steeds grotere winst. Deze resultaten zijn mede het gevolg van de niet uitgekeerde winsten van de ARN B.V. in het verleden. Tegelijkertijd valt ook op dat de tarieven van de ARN ongewijzigd blijven, waardoor de ARN B.V. onder deze omstandigheden steeds hogere winsten gaat maken.
De MARN heeft hierbij de mogelijkheid om jaarlijks steeds meer van de ARN-winsten te laten uitkeren, waardoor dit ook deels ten gunste van de bank-tekorten, ter dekking van de kosten en de bedrijfsvoering van de MARN kan komen.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

In de aanbiedingsbrief stelt het DB van de MARN aan het AB voor om:

A. de vrijval van de bestemmingsreserve ad € 441.165, zijnde € 466.545 minus € 25.380 (vergoeding aan West Maas en Waal) uit te keren aan de 7 deelnemende gemeenten, op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2022, opgenomen in de BRN 2023;
B. de vrijval ad € 25.380 uit te keren aan de uittredende gemeente West Maas en Waal conform de afspraken met deze gemeente;
C. het resultaat ad € 115.004 toe te voegen aan de winstreserve van de MARN;
D. € 100.000 uit de dividenduitkering 2021 (vanuit de ARN) te reserveren voor uitgaven in het kader van MARN+.
E. € 333.500[7] uit de dividenduitkering 2021 vanuit de ARN aan de deelnemende gemeenten uit te keren;
F. De € 76.500 uit de dividendbelasting 2021 (vanuit de ARN) na ontvangst uit te keren;

[7] In het DB voorstel staat een bedrag € 335.000, maar dit had € 333.500 moeten zijn.

G. de bedragen A, B en E in twee delen uit te keren (juli en oktober 2023).

Voorstel D is al op de balans verwerkt, aldus de MARN.

Punt van aandacht
De Adviesfunctie mist in de stukken de begrotingswijziging over € 100.000 (voor MARN+) en de vooraf ingewonnen zienswijze van de deelnemende gemeentes hierover, tevens mist de Adviesfunctie de zienswijze over het inrichten van een winstreserve en adviseert de MARN om dergelijke besluiten afzonderlijk aan de raden voor te leggen.
De exploitatie kosten (MARN+) in de begroting 2023 ev worden n de stukken door de MARN bijgewerkt, aldus de MARN.

Advies
De AGR adviseert de GR MARN om de dividenduitkering (E) (en F na ontvangst) op basis van inwoners aantallen 2021 uit te keren aan de deelnemende gemeentes.

5. Begroting 2023 en 2024

5.1 Algemeen

In dit advies nemen wij alleen bijzondere (beleid)wijzigingen op.

Sinds 2017 is de MARN gestopt met de netwerkondersteuning en is nu vooral aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V. De inkomsten van de MARN bestaan alleen uit de aflossing en de rente baten uit de annuïtaire lening van oorspronkelijk € 11,5 mln. aan de ARN B.V. Door het uittreden van de gemeente West Maas en Waal is de balans in 2022 en de exploitatie van de MARN aanzienlijk gewijzigd.

5.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De taakvelden zijn conform BBV toebedeeld.
De begroting 2024 voldoet in grote mate aan de BRN-normen. De toegepaste indexering van de posten zijn meer dan 4,94%.

5.2 Gewijzigde begroting 2023

De begroting 2023 dient als basis voor de begroting 2024 te zijn.

De begroting 2023 van de MARN is in de vergadering van 11 juli 2022 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en vervolgens ter kennisname aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland verzonden. Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland heeft laten weten dat op basis van de ingediende stukken de MARN onder het repressieve toezicht zal blijven vallen, aldus de MARN.

De begroting 2023 sluit af met een positief saldo van € 69.144.
De Adviesfunctie valt op dat er in de begroting 2023 de volgende posten ontbreken of anders opgenomen zijn:

- diverse balansposten wijken af t.o.v. de vastgestelde versie 2 (V2) van vorig jaar;
- de exploitatiekosten (ad € 100.000) t.b.v. de MARN+ zouden hierin verwerkt zijn, maar dit is niet herleidbaar, tevens ontbreekt in de stukken de begrotingswijziging.
- de rentebaten uit de lening aan de ARN [8] komen niet overeen met de afgesproken bedragen uit bijlage 1. Deze baten zijn met € 14.481 lager. Dit heeft direct invloed op het resultaat. Hiermee zou het resultaat € 83.625 i.p.v. € 69.144. De MARN kiest om deze baten uit de ARN te salderen met de rechten van de WMW. Hierdoor zijn de posten niet meer transparant.
- de claim van de MARN op de WMW tot en met 2025 ontbreekt. E.e.a. is opgenomen op de balans waardoor het beeld van kosten en baten minder transparant zijn. Tot en met 2025 wordt dit bedrag verrekend met de claim van de MARN zelf aan de gemeente WMW.

Punt van aandacht
De Adviesfunctie mist in de stukken de toelichting op vorenstaande afwijkingen en de begrotingswijzigingen 2023 en adviseert de MARN om:
1. in de stukken de juiste (balans)cijfers en jaartallen op te nemen,
2. de wijzigingen in de begroting 2023 toe te lichten en
3. de rentebaten cf. bijlage 1 op te nemen.
4. de exploitatieposten van 100.000 voor Marn+ daadwerkelijk ook inde exploitatie te verwerken.
5. bijhorende begrotingswijzigingen (balans en MARN+) expliciet aan de gemeenteraden voor te leggen.
6. baten en lasten/rechten in de administratie transparant te administreren en of presenteren.
Tevens adviseert de AGR de gemeenteraden om over de begrotingswijzigingen 2023 en 2024 hun zienswijze uit te brengen.

[8] Cf. bijlage 1 hadden de rentebaten in 2023 en 2024 respectievelijk € 259.570 en € 243.841 moeten zijn.

5.4 Begrotingsanalyse 2024

De begroting 2024 bevat de kosten en baten uit de (financiële) relaties van de MARN met de besloten vennootschap ARN B.V. Sinds 2018 wordt de ondersteuning van de MARN door Dar N.V. uitgevoerd.

De enige inkomsten van de MARN zijn de dalende rentebaten uit de geldlening aan de ARN en daartegenover staan de stijgende kosten van personeel, bestuur, advieskosten, bijdrage aan de circulaire raad en Cirkelstad (30% van de kosten) en rentelasten en aflossing van de (€ 2 mln.) lening voor de financiering van de deelname in de ARN B.V.

De begroting 2024 geeft een tekort van € 28.954. Dit resultaat zou € 15.156 negatief zijn geweest als de rentebaten in de exploitatiebegroting 2024 cf. de bijlage 1 opgenomen waren.

De lasten en de baten uit de begroting 2024 zijn:

	Totaal
LASTEN	
1. Personeel	72.009
2. Bijdrage circulaire raad en circ	60.500
3. Ondersteuning Marn+	75.000
4. Overige goederen en diensten	38.302
5. Rente te betalen	18.711
6. Vereveningsbijdrage	56.723
7. Onvoorzien	10.000
Totaal Lasten	**331.245**
BATEN	
1. Rente te ontvangen bank	0
2. Rente te ontvangen ARN B.V.	230.143
3. Vereveningsbijdrage	56.723
4. Incidentele baten	15.425
Totaal Baten	**302.291**
Exploitatiesaldo	**-28.954**

De Adviesfunctie valt in de begroting te volgende posten op:

A. de begrote rente ontvangen - (rentebaten uit de ARN-lening van de 11,2 mln.) - zijn € 13.798 lager dan de afgesproken rentebaten uit bijlage 1. De MARN kiest om deze baten uit de ARN te salderen met de rechten van de WMW. Tegelijkertijd en tot en met 2025 verrekent de MARN deze post met haar claim (zie incidentele baten) aan de WMW. Deze werkwijze zorgt voor grotere exploitatietekorten.
B. de bijdrage aan de circulaire raad en Cirkelstad in de begroting is jaarlijks € 60.500.
C. de exploitatiekosten (ad € 100.000) t.b.v. de MARN+ zouden hierin verwerkt zijn. De Adviesfunctie ziet in de stukken een bedrag ad € 75.000 voor ondersteuning van de MARN+, zijnde personeelskosten.
D. de kosten voor een tarievenonderzoek ad € 25.000 zijn in de begroting niet te herleiden. Wederom ontbreekt in de stukken de begrotingswijziging.

Punt van aandacht

De Adviesfunctie mist in de stukken voormelde begrotingswijzigingen en adviseert de MARN om
- Post A te onderzoeken, in geval dat dit een administratieve fout is, dit in de stukken vóór de vaststelling te herstellen, zo niet, de onderbouwing van deze verlagingen aan de gemeenteraden voor te leggen en eventueel hun zienswijze te vragen.
- post B nader te onderzoeken; hiervoor verwijzen wij naar de eerder gemaakte opmerking bij “punt van aandacht” onder punt 4.5 bij de jaarrekening,
- post C en D in de stukken toe te lichten.

5.5 Meerjarenbegroting

Zoals verwoord in hoofdstuk 3 (*Geldlening € 2 miljoen)* zal er door de aflossing op de geldlening van € 2 miljoen op termijn bij de GR MARN mogelijk een liquiditeitsprobleem ontstaan.
Zie ook voorstel van de Adviesfunctie in hoofdstuk 3.
Een liquiditeitstekort zou voorkomen kunnen worden als de MARN, als grote aandeelhouder van de ARN B.V., gebruik maakt van de mogelijkheid om de steeds hogere worden winsten van de ARN te laten uitkeren. Natuurlijk zijn deze winsten niet van te voren voorspelbaar, maar in geval dat de gemeentes hiermee risico's lopen dient de ARN B.V. dit vrij van te voren bekend te maken

Punt van aandacht
De Adviesfunctie vraagt zich af of er beleid geldt voor de Marn hoe om te gaan met winsten van lichamen waar zij in deelnemen.

6. Weerstandsvermogen

6.1 Algemene reserve

Sinds 2014 beschikt de MARN niet meer over een algemene reserve. Deze is door het Algemeen Bestuur opgeheven. In de begroting van de MARN wordt hier echter wel over gesproken. Er wordt nu alleen nog een post onvoorzien van € 10.000 aangehouden. Voor meer info zie § 3.3 *Weerstandsvermogen* op pagina 8 van de begroting van de MARN.

Punt van aandacht
De adviesfunctie adviseert de Marn de begroting 2024 in overeenstemming te brengen met de huidige stand van zaken qua benamingen van reserves.

6.2 Resultaatreserve

De resultaatreserve van de MARN in 2024 is € 298.164 tegen een bedrag ad € 229.020 ultimo 2023.

6.3 Bestemmingsreserves

*Het **eigen vermogen** van de MARN in 2022 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Totaal vermogen per 1 januari 2022	€ 8.896.395	Voor vrijval gronden + winst 2021	[1]
Dotatie (resultaat 2022)	€ 115.004	Bij Winst 2022	[2]
Onttrekking (Uitkering gemeenten 2022)	€ 427.173	Af uitgekeerd	[3]
Dotatie (Dividend 2021 uit ARN)	€ 510.000	Bij dividend ARN	[4]
Balans per 31 december 2022	€ 9.094.226	Saldo incl. winst 2022	[5]

Toelichting

[1] Het eigen vermogen van de MARN per 1 januari 2022 was € 8.896.395, conform het afgesproken schema uit 2017 in bijlage 1. Dit bedrag is inclusief het gerealiseerde resultaat 2021 (€ 114.016) en de dotatie uit vrijval van reserve gronden.
Het recht van de uittredende gemeente West Maas en Waal (€ 505.430) is hier in mindering gebracht. Hiervoor is het schema uit 2017 door de AGR aangepast met de cijfers uit de deze uittreding, om de komende jaren de afwikkeling van de bestemmingsreserve te kunnen volgen.

[2] Het resultaat uit 2022 is € 115.004 (positief) en deze is aan het eigen vermogen toegevoegd.

[3] De vrijval 2021 uit hoofde van de grondverkoop ad € 427.173 is aan deelnemende gemeenten uitgekeerd.
De uitkering aan de gemeenten (uit grondverkopen) verloopt tot en met de uitkeringen uit 2021 volgens bijlage 1, het vastgesteld schema uit 2017.

[4] Dotatie uit dividenduitkering 2021 vanuit ARN B.V.

[5] Het eigen vermogen van de MARN per 31 december 2022 bedraagt € 9.094.226.

*De **bestemmingsreserve** van de MARN in 2022 is als volgt:*

Omschrijving	Bedrag	Toelichting	Nr.
Bestemmingsreserve "uitkering aan gemeente" per 1 januari 2022	€ 8.782.378	Voor vrijval gronden	[6]
Onttrekking (Uitkering gemeenten uit 2021)	€ 427.173	Af uitgekeerd	[7]
Balans per 31 december 2022	**€ 8.355.205**	Saldo 2022	[8]
Vrijval 7 gemeentes in 2022	€ 441.165	Conform schema	[9]
Totaal balans reserve uitkering gronden 7 gemeentes na vrijval	**€ 7.914.040**	Conform schema	[10]

Toelichting

[6] Per 31 december 2021 is de bestemmingsreserve *"Uitkering gemeenten"* vóór vrijval ad € € 8.782.378[9].

[7] De vrijval vanuit 2021 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes ad € 427.173 is in 2022 uitbetaald.

[9] Bedrag van de 7 deelnemende gemeenten

[8] Totale reserve na uitkering aan 7 gemeentes in 2022 (in juni en oktober).

[9] De vrijval vanuit 2022 *"Uitkering gemeenten"* voor de 7 gemeentes is ad € 441.165.

[10] Totale reserve na uitkering in 2023 (in juni en oktober).

Conclusie

De uitkering aan de deelnemende gemeenten in 2022 e.v. is in de begroting opgenomen.

Op pagina 8 van de begroting is onderstaande paragraaf opgenomen:

> *Derhalve heeft het bestuur in 2022 ten aanzien van duurzame financiering van MARN besloten dat de inkomsten uit de verkoop van de grond aan ARN (rente-inkomsten en aflossings-inkomsten) niet meer afzonderlijk beschouwd en afzonderlijk toegewezen worden (respectievelijk ten gunste van exploitatie MARN en ten gunste van de deelnemende gemeenten). Dit heeft als resultaat dat vanaf 2025, het jaar waarin het banksaldo van MARN conform de balansprognose een negatief resultaat liet zien, steeds jaarlijks een vast bedrag uitgekeerd wordt aan de gemeenten. Dit wordt als verwerkingswijze geïmplementeerd in de begroting waarbij de exacte hoogte van het bedrag bij de begroting wordt vastgesteld. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de exploitatie van MARN. De aflossing aan BNG geschiedt uit de liquide middelen die ontstaan door het jaarlijkse exploitatieoverschot. Over eventuele dividenduitkeringen van ARN wordt jaarlijks een besluit genomen.*

Punt van aandacht

De Adviesfunctie mist in de stukken de zienswijze van de deelnemende gemeentes m.b.t. genomen besluiten over:
- het samenvoegen van de *rente-inkomsten en aflossings-inkomsten* uit de ARN,
- de wijze van verwerking van dit besluit in de begroting,
- de gevolgen van hiervoor gemelde samenvoeging voor de reeds ingerichte resultaat reserve uit bijlage 1 (jaar 2017) en adviseert de deelnemende gemeenten om
- de MARN te vragen om dit besluit in de stukken met cijfers (begroting 2023 ev.) uit te werken, en daarna hun standpunt over deze werkwijze bekend te maken, rekening houdend met reeds genomen besluiten in het verleden en de MARN te vragen om dit besluit.

6.3 Risico's

De GR MARN bezit sinds 2017 geen gronden meer en kan dus niet meer aangesproken worden op toekomstige verantwoordelijkheden voor oplevering van schone gronden.
Het risico dat MARN loopt, is gelijk met de waarde van de aandelen die MARN op verkrijgingsprijs heeft in ARN B.V., zijnde een bedrag ad € 1,7 mln. Zie toelichting in hoofdstuk 3 onderdeel *Geldlening € 2 miljoen* en de stille reserves die de MARN in de ARN BV heeft opgebouwd.

Bijlage 1 Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2017_v1 **Schema vrijval en uitkeringen aan gemeenten sinds 2021**

		Lening aan ARN B.V.			Bestemmingsreserve 8 gemeenten			Uit te keren aan WMW[10]		Bestemmingsreserve 7 gemeenten	
Nr.	Jaar	Rente	Aflossing	Restant einde boekjaar	Uit te keren aan deelnemers*	Restant einde boekjaar na vrijval	Restant einde boekjaar vóór vrijval	Gronden-vrijval	Rente	Restant einde boekjaar**	uit te keren aan 7 gemeentes
	Begin 2017			€ 11.500.000		€ 10.955.463					
1	2017	€ 344.524	€ 424.076	€ 11.075.924	€ 396.849	€ 10.558.614	€ 10.955.463			€ 10.955.463	
2	2018	€ 331.441	€ 437.180	€ 10.638.744	€ 409.953	€ 10.148.661	€ 10.558.614			€ 10.558.614	
3	2019	€ 317.911	€ 450.690	€ 10.188.054	€ 423.463	€ 9.725.198	€ 10.148.661			€ 10.148.661	
4	2020	€ 303.984	€ 464.616	€ 9.723.438	€ 437.389	€ 9.287.808	€ 9.725.197			€ 9.725.197	
5	2021	€ 289.627	€ 478.973	€ 9.244.465	€ 451.746	€ 8.836.062	€ 9.287.808	€ 24.573	€ 16.272	€ 8.782.378[11]	€ 427.173
6	**2022**	**€ 274.828**	**€ 493.772**	**€ 8.750.693**	**€ 466.545**	**€ 8.369.517**	**€ 8.836.062**	**€ 25.380**	**€ 15.440**	**€ 8.355.205**	**€ 441.165**
7	2023	€ 259.570	€ 509.030	€ 8.241.663	€ 481.803	€ 7.887.714	€ 8.369.517	€ 26.211	€ 14.583	€ 7.914.040	€ 455.592
8	2024	€ 243.841	€ 524.759	€ 7.716.904	€ 497.532	€ 7.390.182	€ 7.887.714	€ 27.068	€ 13.699	€ 7.458.448	€ 470.464
9	2025	€ 227.626	€ 540.974	€ 7.175.930	€ 513.747	€ 6.876.435	€ 7.390.182	€ 27.952	€ 12.788	€ 6.987.985	€ 485.795
10	2026	€ 210.908	€ 557.692	€ 6.618.238	€ 530.465	€ 6.345.970	€ 6.876.435	€ 28.863	€ 11.849	€ 6.502.190	€ 501.602
11	2027	€ 193.676	€ 574.924	€ 6.043.314	€ 547.697	€ 5.798.272	€ 6.345.969	€ 29.802	€ 10.881	€ 6.000.588	€ 517.895
12	2028	€ 175.912	€ 592.688	€ 5.450.626	€ 565.461	€ 5.232.811	€ 5.798.272	€ 30.771	€ 9.883	€ 5.482.694	€ 534.690
13	2029	€ 157.597	€ 611.003	€ 4.839.623	€ 583.776	€ 4.649.035	€ 5.232.811	€ 31.769	€ 8.854	€ 4.948.003	€ 552.007
14	2030	€ 138.718	€ 629.882	€ 4.209.741	€ 602.655	€ 4.046.380	€ 4.649.035	€ 32.798	€ 7.793	€ 4.395.996	€ 569.857
15	2031	€ 119.253	€ 649.347	€ 3.560.394	€ 622.120	€ 3.424.260	€ 4.046.380	€ 33.858	€ 6.700	€ 3.826.138	€ 588.262
16	2032	€ 99.190	€ 669.410	€ 2.890.984	€ 642.183	€ 2.782.077	€ 3.424.260	€ 34.952	€ 5.573	€ 3.237.876	€ 607.231
17	2033	€ 78.505	€ 690.095	€ 2.200.889	€ 662.868	€ 2.119.208	€ 2.782.076	€ 36.079	€ 4.411	€ 2.630.645	€ 626.789
18	2034	€ 57.179	€ 711.421	€ 1.489.468	€ 684.194	€ 1.435.014	€ 2.119.208	€ 37.241	€ 3.212	€ 2.003.856	€ 646.953
19	2035	€ 35.200	€ 733.400	€ 756.068	€ 706.173	€ 728.841	€ 1.435.014	€ 38.439	€ 1.978	€ 1.356.903	€ 667.734
20	2036	€ 12.532	€ 756.068	€ -	€ 728.841	€ -	€ 728.841	€ 39.674	€ 704	€ 689.169	€ 689.167
21	2037	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2	€ -
	TOTAAL	**€ 11.500.000**			**€ 10.955.460**			**€ 505.430**	**€ 144.621**		**€ 8.355.203**
										Totaal na vrijval 2022	**€ 7.914.040**

Toelichting: uit te keren bedragen aan deelnemende gemeenten is bedrag van de aflossing minus 1/20 deel van de afboeking grondwaarde (544.537/20=27.227)

[10] Gemeente West Maas en Waal (WMW)behoudt tot en met 2036 **het recht** op het jaarlijkse aandeel op de uitkering uit de vrijval uit de bestemmingsreserve gronden en de rentebaten uit het vastgelegde aflossingsschema uit 2017. Dit aandeel is de afgelopen jaren (2018 t/m 2021) gemiddeld 5,62%. Als verdelingsmaatstaf is het inwonersaantal (periode 2018 t/m 2021) gehanteerd zoals opgenomen in de BRN 2019, 2020, 2021 en 2022.

[11] **€ 8.782.378 = € 9.287.808 - € 505.430**

Gemeente Mook en Middelaar

Postadres: Postbus 200, 6585 ZK MOOK
Bezoekadres: Raadhuisplein 6 Mook
Telefoon: (024) 696 91 11
Fax: (024) 696 19 39
E-mail: gemeente@mookenmiddelaar.nl
Internet: www.mookenmiddelaar.nl

GR MARN

Postbus 316

6500 AH NIJMEGEN

Uw brief van: 27 maart 2023
Ons kenmerk:
Inlichtingen: Cyriel Prinsen
Telefoon: 06 29 65 60 19
Afdeling: Samenleving
Datum: 17 juni 2023
Onderwerp: Zienswijze jaarrekening 2022 en begroting 2024 GR MARN

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Op 27 maart 2022 heeft u ons de “concept-jaarrekening 2022” en de “Begroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027” van de gemeenschappelijke regeling MARN aangeboden. Uw verzoek was onze zienswijze over deze documenten aan u kenbaar te maken, zodat u deze in de bestuurlijke besluitvorming van de GR MARN kunt meenemen.

In de vergadering van 15 juni 2023 heeft de gemeenteraad van Mook en Middelaar haar zienswijze over deze documenten bepaald. De adviezen van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen zijn hierin meegenomen. Met deze brief informeren wij u over onze zienswijze.

Wij kunnen u mededelen dat wij onder voorbehoud in kunnen stemmen met:

- De jaarrekening 2022
- Het gerealiseerd resultaat toe te voegen aan de winstreserve
- De voorgestelde dividenduitkering
- De begroting 204 en de meerjarenbegroting 2025-2027

Het voorbehoud wat wij maken, is conform het advies van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen om enkele correcties uit te voeren. Wij vertrouwen er op dat deze opmerkingen verwerkt zullen worden.

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

De griffier,
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter,
mr. drs. W. Gradisen

bijlage: raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	**CM23.0085**
Onderwerp	**Afhandeling bezwaarschrift gericht tegen het raadsbesluit van 15 december 2022 waarbij de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271 is vastgesteld als zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271.**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Grondgebied
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Verkeer, vervoer en waterstaat
Portefeuillehouder	H. Rodoe

Afhandeling bezwaarschrift gericht tegen het raadsbesluit van 15 december 2022 waarbij de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271 is vastgesteld als zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271.

Inleiding

In uw vergadering van 15 december 2022 heeft u de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271 vastgesteld als zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271. Tegen dit besluit is namens Camping De Geuldert bezwaar gemaakt. Het bezwaar is behandeld door de onafhankelijke commissie bezwaarschriften. De commissie adviseert uw raad het bezwaarschrift ongegrond te verklaren en uw besluit van 15 december 2022 in stand te laten onder aanvulling van de motivering zoals opgenomen in het advies van de commissie bezwaarschriften.

Voorstel

1. Het bezwaarschrift d.d. 9 januari 2023, dat namens Camping De Geuldert is ingediend gericht tegen uw besluit d.d. 15 december 2022, ongegrond te verklaren.
2. Uw besluit van 15 december 2022 in stand te laten onder aanvulling van de motivering zoals opgenomen in het advies van de commissie bezwaarschriften d.d. 24 maart 2023.

Beoogd effect

Met de beslissing op het bezwaarschrift wordt de bezwaarprocedure formeel afgesloten en de mogelijkheid voor het instellen van beroep geopend. Hiermee houden we ons aan de formele procedureregels uit de Algemene wet bestuursrecht.

Argumenten

De adviescommissie bezwaarschriften heeft in haar advies van 24 maart 2023 geadviseerd de bezwaren van Camping De Geuldert ongegrond te verklaren. Daarbij verwijst de commissie naar hetgeen ons college in het verweerschrift en ter hoorzitting naar voren heeft gebracht met betrekking tot het door bezwaarmaker gewenste opschuiven van de komgrens naar de kruising met de Pastoorsdijk en de gemeentegrens. Een dergelijke opschuiving betekent dat de komgrens over een lengte van ongeveer 550 meter opschuift richting Milsbeek. Over deze lengte (tussen de kruising en de door uw raad besloten komgrens) is er echter geen enkele bebouwing aanwezig of ook maar enige uitstraling van een bebouwde kom. Dit heeft tot gevolg dat het autoverkeer over deze lengte toch weer de neiging zal krijgen om harder te gaan rijden. Met als gevolg dat met een te hoge rijsnelheid door de eigenlijke bebouwde kom zal worden gereden, niet alleen ter hoogte van de afslag naar de camping van bezwaarmaker, maar in de hele bebouwde komzone van de N271 in Plasmolen, een zone met veel overstekende fiets- en voetgangers. Dit terwijl er in het weggedeelte van 550 meter, waarop de door bezwaarmaker gewenste uitbreiding van de bebouwde kom betrekking heeft, geen enkele oversteek, met uitzondering van de kruising (vijfsprong), aanwezig is. Daarom ligt het niet voor de hand om ook dit traject als bebouwde kom aan te wijzen. Uw besluit van 15 december 2022 kan naar het inzien van de commissie dan ook in stand blijven onder aanvulling van de motivering op bovenstaande wijze. Het advies van de commissie bezwaarschriften is op een zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Alle bezwaargronden worden besproken en de commissie legt uit waarom ze niet tot een gegrond bezwaar zouden dienen te leiden. Het advies van de commissie is naar inhoud dan ook inzichtelijk en het leidt naar een logische conclusie. Ons college acht het advies van de commissie bezwaarschriften dan ook doorslaggevend voor de door uw raad te nemen beslissing.

Kanttekeningen

Het staat uw raad vrij om af te wijken van een advies van de commissie bezwaarschriften, alleen dient uw raad een dergelijke afwijking op grond van het bepaalde in artikel 7:13, zevende lid, van de Awb goed te motiveren. Ons college ziet geen reden om af te wijken van het advies van de commissie.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Participatie

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Communicatie

Uw raadsbesluit is openbaar.

Uitvoering

De beslissing op bezwaar zal worden toegezonden aan bezwaarmaker. De provincie Limburg zal als wegbeheerder/derde-belanghebbende eveneens op de hoogte worden gebracht van de beslissing op bezwaar.

Bijlage(n)

01. Raadsbesluit d.d. 15 december 2022;
02. Bezwaarschrift d.d. 9 januari 2023;
03. Advies commissie bezwaarschriften d.d. 24 maart 2023.

Mook, 18 april 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Beslissing op bezwaarschrift inzake de vaststelling van de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271.**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 18 april 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Het bezwaarschrift d.d. 9 januari 2023, dat namens de camping de Geuldert is ingediend tegen uw besluit d.d. 15 december 2023, ongegrond te verklaren.
2. Uw besluit van 15 december 2022 in stand te laten onder aanvulling van de motivering zoals opgenomen in het verweerschrift dat namens de gemeenteraad is ingediend tijdens de hoorzitting d.d. 13 maart 2023 en het advies van de commissie bezwaarschriften d.d. 24 maart 2023.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}}

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

{{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Instellen bebouwde komgrens N271 Plasmolen.**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 22 november 2022

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 december 2022

Besluit:

1. Vaststellen van de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271, zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271, zoals aangegeven op de tekening 'Overzicht komgrens Plasmolen' (d.d. 10-11-2022), behorende bij dit besluit.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 december 2022

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Rechtsmiddelen tegen dit besluit
Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u een bezwaarschrift indienen bij de raad van de gemeente Mook en Middelaar. Het adres is als volgt:
De raad van de gemeente Mook en Middelaar
Postbus 200
6585 ZK MOOK
Zorg dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na de dag waarop wij dit besluit bekend hebben gemaakt in het digitale Gemeenteblad. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen, vanwege te late indiening. Het bezwaarschrift bevat ten minste:

- uw naam, adres en handtekening;
- de datum waarop u uw bezwaarschrift schrijft;
- een omschrijving van het besluit waar u het niet eens mee bent (u kunt bijvoorbeeld datum en kenmerk van deze publicatie in het digitale Gemeenteblad vermelden);
- de reden waarom u het niet eens bent met dit besluit.

mm23000413

Plasmolen, 9 januari 2023.

ONTVANGEN 09 JAN. 2023

Geacht College, Geachte leden van de Raad,

Wij, Camping De Geuldert in Plasmolen, dienen een bezwaar in op basis van uw besluit d.d. 15 december 2022 betreffende het 'instellen bebouwde kom N271 Plasmolen'.

Vooropgesteld; wij zijn, als toeristisch bedrijf, een groot voorstander van het terugbrengen van de maximumsnelheid in Plasmolen en daarmee ook van het aanwijzen van de bebouwde kom aan de N271 in Plasmolen.

Wij zijn verheugd kennis te nemen van de onderbouwing c.q. motivering van het besluit tot het instellen van de bebouwde kom in Plasmolen, namelijk; de erkenning dat Plasmolen een toeristisch dorp is met veel kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals veel fietsers en wandelaars.

Wij zijn, net als u, van mening dat het terugbrengen van de maximumsnelheid diverse voordelen heeft, zoals :

1. het verbeteren van de oversteekbaarheid voor de fietsers en wandelaars
2. het terugdringen van de kans op aanrijdingen
3. het verminderen van het verkeerslawaai
4. minder uitstoot van schadelijke gassen door het auto-vrachtverkeer
5. het verbeteren van de algemene belevening van het gebied

Echter kunnen wij niet begrijpen waarom uw motivering van het besluit niet dwingt tot het uitbreiden van de in te stellen bebouwde kom voor Plasmolen tot en met de Pastoorsdijk / gemeentegrens met de gemeente Gennep.

Onze camping, als ook de toegang naar het dagstrand van Leisurelands, vallen daarmee buiten de bebouwde kom. Op beide plaatsen komen erg veel voetgangers- en fietsbewegingen voor en wordt de N271 zeer frequent overgestoken.

Nu is de provincie voornemens een chicane voor onze camping te plaatsen. Dit is om de snelheid van inkomend verkeer eruit te halen. Dat is ontzettend belangrijk; de snelheden die er nu gereden worden zijn absurd, waarbij 90 km per uur en vaak nog harder, de norm schijnt te zijn op sommige stukken.

Echter blijft de oversteek bij de vijfsprong (ook met de nieuwe constructie) een ongelooflijk gevaarlijk stuk; hier mag immers nog steeds 80 km/h gereden worden. De nieuwe verkeerssituatie brengt voor voetgangers en fietsers die hier zullen oversteken de schijn met zich mee alsof er afgeremd dient te worden; het is echter de vraag of dit daadwerkelijk zo is. U zou op een mooie zomerse dag eens ter plaatse moeten kijken welke capriolen de jeugd uithaalt in de gok de weg over te steken om zo bij het dagstrand te komen.

Beter is het om de komgrens te laten beginnen bij de vijfsprong. Dit levert meteen de beoogde veiligheid voor toeristen en niet te vergeten, de inwoners op.

Een punt dat voor ons bedrijf hand in hand gaat met de veiligheid is het feit dat een lagere snelheid ook minder geluidsoverlast voor de toerist met zich mee zal brengen. Daarmee bedoelen wij een lagere snelheid vanaf de vijfsprong (Pastoorsdijk/Helweg/Vagevuurweg N271); de nu voorgestelde chicane zal voor onze gasten meer geluidsoverlast met zich meebrengen dan dat wij thans hebben. Dit heeft te maken met het feit dat het snelverkeer zal moeten remmen voor en op zal trekken na de chicane.

Het is fijn dat de gemeente denkt aan de veiligheid van de toeristische gasten in de gemeente, maar als het gaat om veiligheid voor het verblijftoerisme op onze camping dan zal de camping wel zo aantrekkelijk moeten blijven dat deze toerist blijft komen.

De geluidsbelasting wordt nu op een vreemde manier gemeten, althans niet reëel als het gaat om de beleving van onze gasten. Geluidsbeleving in een caravan of tent is immers heel wat anders dan de geluidsbeleving in een geïsoleerde woning.

U noemt dan ook terecht het verkeerslawaai in uw besluit als reden tot het instellen van de bebouwde kom en daarmee het verlagen van de maximumsnelheid.

Voor onze camping als belangrijk toeristisch bedrijf in Plasmolen kunnen wij echter de aangeduide komgrens niet helemaal rijmen met de onderbouwing. De doelen die u zichzelf stelt ter motivering van uw besluit worden niet bereikt doordat de aanwijzing van de komgrens tekortschiet om deze doelen maximaal te bereiken; dit vinden wij een gemiste kans!

Een ander punt betreft de gezondheid van de toerist. De chicane zal zorgen voor veel afremmend en optrekkend verkeer. Dit zal leiden tot extra uitstoot van gassen en stikstof en daarmee voor extra milieuvervuiling. Recreëren gaat om 'buiten leven', genieten van de natuur en gezondheid; de chicane zal daar niet aan bijdragen, om het maar eens voorzichtig te zeggen.

Tot slot; de verbetering van de algemene beleving van het gebied is absoluut een must!
Een toerist die in Plasmolen arriveert moet zich veilig voelen, deze moet genieten en vol verwondering zijn van de prachtige omgeving. Water en bos en dat zo dicht bij elkaar, dat is uniek en daar mogen wij als Plasmolen erg trots op zijn.
De gemeente heeft vroeger de juiste keus gemaakt door hotel Plasmolen te ondersteunen, door de Siep uit te graven en om daarmee van Plasmolen een toeristische trekpleister te maken; grote klasse! Veel bedrijven profiteren hiervan en veel huishouden in onze gemeente hebben werk gevonden in de toeristische sector. De gemeente staat wat dat betreft goed op de kaart.

Maar de toeristische beleving van het gebied begint al bij het inrijden van onze gemeentegrens! Gezien vanuit Gennep is de eerder genoemde vijfsprong in onze ogen de start van de beleving van de toerist; waar men linksaf kan slaan om te parkeren voor de het dagstrand van de Mookerplas, rechtdoor om vervolgens links te genieten van zicht op de Mookerplas en rechts van een camping met daarachter de prachtige St. Jansberg. Waarom moet de komgrens dan komen voorbij deze drie punten? Als we een verbetering willen van de algemene beleving van het gebied dan moet de komgrens beginnen voor de vijfsprong. Want daar begint namelijk het toeristisch gebied!

Samengevat:

- Wij zijn ontzettend blij om te lezen dat uw onderbouwing van uw besluit doelt op de onderkenning van het belang van; veiligheid, toerisme en gezondheid.
- Wij zien deze onderbouwing ook als een ambitie.
- Echter vinden wij de feitelijke aanwijzing van de komgrens tekort doen aan de realisatie van deze ambitie; dit is een gemiste kans!
- Om deze kans ten volle te verzilveren stellen wij voor om de komgrens te plaatsen voor de vijfsprong, of bij hectometerpaal 118,7 als het dan in deze gemeente beslist moet worden.: daarmee klopt de onderbouwing van uw besluit van 15 december 2022 en levert u een waardevolle bijdrage aan de veiligheid en aan toeristische recreatieve beleving van Plasmolen!

Advies van de vaste commissie van advies voor de bezwaarschriften

Het advies van de vaste commissie van advies voor de bezwaarschriften (hierna: commissie) inzake het door S.M. van Kesteren namens Camping De Geuldert (hierna: bezwaarmaker) ingediende bezwaarschrift tegen het besluit van de gemeenteraad van Mook en Middelaar (hierna: de raad) van 15 december 2022 tot het vaststellen van de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271, zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271.

Verloop van de procedure

Bij besluit van 15 december 2022 heeft de raad de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271, zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271, vastgesteld.

Bij brief van 9 januari 2023 heeft bezwaarmaker hiertegen bezwaar gemaakt.

Het college heeft, onder verwijzing naar artikel 160, eerste lid, aanhef en onder e, van de Gemeentewet, een verweerschrift ingediend.

Hoorzitting

Op 13 maart 2023 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

Bezwaarmaker heeft aangegeven af te zien van het ter zitting mondeling toelichten van het bezwaarschrift. Het college heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. M. Gelissen.

Ontvankelijkheid

In artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is bepaald dat de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift zes weken bedraagt.

Het besluit van 15 december 2022 is gepubliceerd in het Gemeenteblad op 22 december 2022 en het bezwaarschrift is op 9 januari 2023 ontvangen. Het bezwaarschrift is dan ook binnen de wettelijke termijn ingediend.

De camping is gelegen naast de N271, ter hoogte van de nieuwe bebouwde komgrens en strekt zich verder uit naar het zuiden. Bezwaarmaker is als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb aan te merken. Van andere beletselen voor de ontvankelijkheid van de bezwaren is de commissie niet gebleken, waardoor het bezwaarschrift in behandeling kan worden genomen.

Overwegingen

1. Wettelijk kader

Wegenverkeerswet (Wvw 1994)

Ingevolge artikel 2, eerste lid, van de Wvw 1994 kunnen de krachtens deze wet vastgestelde regels strekken tot:
a. het verzekeren van de veiligheid op de weg;
b. het beschermen van weggebruikers en passagiers;
c. het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan;
d. het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer.

Ingevolge het tweede lid kunnen de krachtens deze wet vastgestelde regels voorts strekken tot:
a. het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet milieubeheer;

b. het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of van de functie van objecten of gebieden.

Ingevolge artikel 20a, eerste lid, worden de grenzen van de bebouwde kom of kommen van een gemeente vastgesteld bij besluit van de gemeenteraad.

Ingevolge artikel 20a, tweede lid, worden bij algemene maatregel van bestuur nadere regels inzake de vaststelling van bebouwde kommen vastgesteld.

De hier bedoelde algemene maatregel van bestuur is het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (Babw).

In artikel 48 van de Babw is bepaald dat bij de vaststelling van de grenzen van de bebouwde kom of kommen als bedoeld in artikel 20a van de wet, de artikelen 23 en 24 van overeenkomstige toepassing zijn.

Ingevolge artikel 23 van de Babw wordt het openbaar lichaam dat het beheer heeft over de weg of, indien geen openbaar lichaam het beheer heeft, de eigenaar van de weg net betrekking tot verkeersbesluiten gehoord.

Ingevolge artikel 24, aanhef en onder a van de Babw worden verkeersbesluiten genomen na overleg met de korpschef.

2. Bezwaren. In de brief van 9 januari 2023 heeft bezwaarmaker de gronden van zijn bezwaar naar voren gebracht. Voor een volledige weergave verwijst de commissie naar deze brief.

Bezwaarmaker brengt in haar bezwaarschrift een aantal argumenten naar voren waarom zij van mening is dat de bebouwde kom voor Plasmolen op de N271 zou moeten worden uitgebreid tot en met de Pastoorsdijk/gemeentegrens met de gemeente Gennep. Daardoor zal volgens haar de positieve invloed op de verkeersveiligheid nog verder worden vergroot en zal er een nog verdere beperking van de door het verkeer veroorzaakte overlast en hinder optreden. Daarbij geeft ze aan dat de geplande aanpassing van de N271 door middel van een zogenoemde 'chicane' tot extra (geluid)overlast zal leiden.

3. Beoordeling

Uit de aan het besluit ten grondslag liggende stukken volgt dat de vaststelling van de bebouwde komgrens is afgestemd op het ontwerp van de gewijzigde weginrichting van de N271, welke de provincie Limburg wil realiseren. Hierbij gaat het onder meer om de aanleg van snelheidsremmende voorzieningen, middengeleiders, oversteekplaatsen en een pleisterplaats. Bij deze op een bebouwde kom gelijkende situatie past ook een maximale rijsnelheid van 50 km p/u.

De commissie overweegt dat met het vaststellen van de bebouwde kom een belang moet worden behartigd als bedoeld in artikel 2 van de Wvw 1994.
Uit het raadsvoorstel en de publicatie van het besluit volgt dat aan het besluit – onder meer- de volgende belangen ten grondslag liggen:
- het verzekeren van de veiligheid op de weg;
- het beschermen van weggebruikers en passagiers;
- het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet milieubeheer.

De commissie stelt vast dat deze belangen overeenstemmen met de in artikel 2 van de Wvw 1994 genoemde belangen.

Verder is gebleken dat het besluit tot vaststelling van de bebouwde kom is genomen met inachtneming van het bepaalde in artikel 23 en 24 van de Babw.

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder meer de uitspraak van 10 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1833, komt aan het bestuursorgaan bij het nemen van een verkeersbesluit – waaronder een besluit tot vaststelling van de bebouwde kom - beoordelingsruimte toe bij de uitleg van de begrippen "veiligheid op de weg", "bruikbaarheid (van de weg)" en "vrijheid van het verkeer". Voorts is het aan het bestuursorgaan om de verschillende belangen die betrokken moeten worden bij het nemen van een dergelijk besluit tegen elkaar af te wegen om te beoordelen wanneer de in artikel 2 van de Wvw 1994 vermelde belangen het nemen van een verkeersmaatregel vergen.

Voorop staat dat ook bezwaarmaker zich op het standpunt stelt dat het vaststellen van de bebouwde kom op het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271 en daarmee het terugbrengen van de rijsnelheid een positieve invloed heeft op de verkeersveiligheid en leefbaarheid op dat traject.

Bezwaarmaker vindt echter dat het verkeersbesluit niet ver genoeg gaat en dat de bebouwde kom voor Plasmolen op de N271 zou moeten worden uitgebreid tot en met de Pastoorsdijk/gemeentegrens met de gemeente Gennep.

Deze bezwaargrond slaagt naar het oordeel van de commissie niet. Daarbij is het volgende van belang.

Het enkele feit dat de uitbreiding van de bebouwde komgrens, waardoor over een langer traject maar 50 km/uur mag worden gereden, eveneens een positieve invloed op de verkeersveiligheid kan hebben en kan leiden tot een verdere beperking van door het verkeer veroorzaakte overlast en hinder betekent niet dat de raad niet op goede gronden heeft besloten tot het vaststellen van de bebouwde komgrens zoals de raad heeft gedaan in het bestreden besluit.

Het college heeft in het verweerschrift en ter hoorzitting naar voren gebracht dat het door bezwaarmaker gewenste opschuiven van de komgrens naar de kruising met de Pastoorsdijk en de gemeentegrens betekent dat de komgrens over
lengte van ongeveer 550 meter opschuift richting Milsbeek. Over deze lengte (tussen de kruising en de door de raad besloten komgrens) is er echter geen enkele bebouwing of ook maar enige uitstraling van een bebouwde kom. Dit heeft tot gevolg dat het autoverkeer over deze lengte toch weer de neiging zal krijgen om harder te gaan rijden. Met als gevolg dat met een te hoge rijsnelheid door de eigenlijke bebouwde kom zal worden gereden, niet alleen ter hoogte van de afslag naar de camping van bezwaarmaker, maar in de hele bebouwde komzone van de N271 in Plasmolen, een zone met veel overstekende fiets- en voetgangers. Dit terwijl er in het weggedeelte van 550 meter, waarop de door bezwaarmaker gewenste uitbreiding van de bebouwde kom betrekking heeft, geen enkele oversteek, met uitzondering van de kruising (vijfsprong), aanwezig is.

Daarom ligt het niet voor de hand om ook dit traject als bebouwde kom aan te wijzen.

De commissie kan zich in deze toelichting vinden en is van oordeel dat hiermee afdoende is toegelicht waarom het besluit tot vaststelling van de bebouwde komgrens van Plasmolen in stand kan blijven. De commissie adviseert de raad om deze motivering in de beslissing op bezwaar op te nemen.

De commissie merkt ten slotte nog op dat de herinrichting van de N271 weliswaar de aanleiding was om de bebouwde komgrens te wijzigen, maar dat het bestreden besluit alleen betrekking heeft op het vaststellen van de bebouwde komgrens en niet op de herinrichting van de N271. Voor zover de bezwaargronden betrekking hebben op de (gevolgen van) de herinrichting van de N271 zal de commissie deze gronden dan ook onbesproken laten.

Conclusie
De commissie concludeert dat de raad op goede gronden heeft besloten tot het vaststellen van de bebouwde komgrens van Plasmolen op de N271, zijnde het gebied tussen hectometerpaal 119,180 en hectometerpaal 120,330 van de N271.

Advies

De commissie bezwaarschriften adviseert de raad:
- het bezwaar ongegrond te verklaren;
- het bestreden besluit van 15 december 2022 in stand te laten met een aanvulling van de motivering.

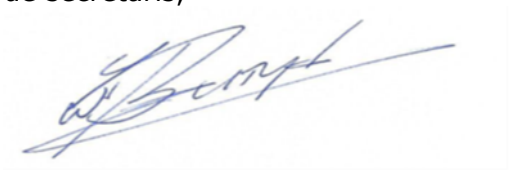
Mook, 24 maart 2023,

De commissie bezwaarschriften,
De voorzitter

Mr. J.W.M. Litjens

de secretaris,

W.M. van der Burgt

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	**CM22.2593**
Onderwerp	**Coördinatieregeling Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Samenleving
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Portefeuillehouder	A.F. Herings

Coördinatieregeling Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar

Inleiding

Gezien de impact van deze ontwikkeling, het omzetten van de bedrijfsbestemming naar de woonbestemming in de kern met het realiseren van een extra woning in het vrijstaande bijgebouw welke aan de Bouwsteeg is gelegen, biedt het gebruik van de coördinatieregeling voordelen. Zowel uw raad als belanghebbenden kunnen de voorgenomen ontwikkeling in zijn geheel beoordelen. Deze coördinatieregeling wordt mogelijk gemaakt in afdeling 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening. Bestemmingsplan en omgevingsvergunningen doorlopen dan gelijktijdig één procedure. Dit kan alleen als de raad vooraf besluit de coördinatieprocedure van toepassing te verklaren.

Voorstel

1. In te stemmen met de toepassing van de coördinatieregeling voor de ruimtelijke procedure voor de locatie Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 te Middelaar.

Beoogd effect

Door de coördinatieprocedure toe te passen kan er sneller een onherroepelijk besluit zijn over het plan.

Argumenten

1.1 De toepassing van de coördinatieregeling is een bevoegdheid van de raad
Op grond van artikel 3.30 Wro is de gemeenteraad bevoegd projecten aan te wijzen waar een coördinatieregeling van toepassing is. Het gevraagde besluit ziet op het coördineren van de procedures voor de verschillende besluiten. De beslissingsbevoegdheid verandert daarmee niet. Ook wordt er nog niets over de inhoud besloten. Dit gebeurt pas bij de beslissing op de gecoördineerde besluiten. De uiteindelijke beslissing over de vaststelling van het bestemmingsplan blijft bij de gemeenteraad berusten.

1.2 Procedure overzichtelijker
Met toepassing van de coördinatieregeling kunnen procedures op elkaar worden afgestemd en kan het gehele proces worden versneld. De procedure wordt overzichtelijker doordat er maar één traject is waarbinnen men hoeft te reageren. Omdat ook de ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage ligt, is al bij het ontwerpbestemmingsplan duidelijk hoe het bouwplan er uit gaat zien. Alle partijen hebben sneller duidelijkheid over de uitkomst, omdat een definitieve uitspraak van het hoogste rechtsorgaan eerder aan de orde is.

1.3 Sneller een onherroepelijk besluit
Door de coördinatieprocedure toe te passen zal er sneller een onherroepelijk besluit zijn over de plannen. Dit heeft voordelen voor de initiatiefnemer, maar ook voor overige belanghebbenden en is daarom wenselijk. Zonder coördinatie kan een omgevingsvergunning pas worden verleend na het van kracht worden van het bestemmingsplan. Met coördinatie wordt de vergunning verleend op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan.

Ten tweede is er direct beroep mogelijk tegen alle besluiten bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroep tegen de verschillende besluiten wordt gezamenlijk in één procedure behandeld en leidt tot één uitspraak. Hierdoor wordt één rechtsgang, namelijk van de rechtbank in geval van een beroep tegen de omgevingsvergunning, vermeden. Aanvrager en belanghebbenden hebben sneller duidelijkheid.

1.4 Het realiseren van een extra woning op dit perceel is planologisch aanvaardbaar
Aangezien de ontwikkeling het omzetten van de bedrijfsbestemming naar de woonbestemming betreft en in het bestaande vrijstaande bijgebouw een extra woning wordt gerealiseerd, zal de wijziging qua bebouwing weinig invloed hebben op de directe omgeving. In de directe omgeving van het plangebied liggen alleen maar woonbestemmingen, waardoor het omzetten van de bedrijfsbestemming naar de woonbestemming wenselijk is. Een (nieuw) bedrijf op deze plek kan overlast veroorzaken bij de omliggende woningen.

Kanttekeningen

Omdat de diverse besluiten in een beroepsprocedure in één keer aan de rechter worden voorgelegd en als één besluit worden aangemerkt, heeft vernietiging van één besluit ook gevolgen voor de andere besluiten. Vernietiging kan er dan toe leiden dat het gehele project stil komt te liggen. Daarnaast is er minder mogelijkheid om te procederen, omdat er één rechtsgang ontbreekt.

Duurzaamheid

Er is sprake van duurzaam hergebruik van een bestaand bijgebouw. De initiatiefnemer wordt in de brief gewezen op ons duurzaamheidsloket.

Participatie

De initiatiefnemer heeft de direct omwonenden geïnformeerd over zijn plannen.

Financiën

De kosten verbonden aan het opstellen van het bestemmingsplan en alle in dat verband te verrichten onderzoeken zijn voor rekening van de initiatiefnemer. De kosten verbonden aan de ambtelijke begeleiding van de planologische procedure worden op basis van de Legesverordening in rekening gebracht. Ditzelfde geldt voor de eventuele aan de behandeling van planschadeclaims verbonden kosten en de eventueel door de gemeente te betalen planschadevergoedingen.

Communicatie

Het besluit om de coördinatieregeling toe te passen moet worden bekendgemaakt. Dit gebeurt in de Ter Sprake en in de Staatscourant. Daarbij wordt aangegeven dat tegen het besluit geen rechtsmiddelen open staan. Bij de terinzagelegging van de ontwerpstukken zal aangegeven worden dat het een gecoördineerde procedure betreft.

Na een positief raadsbesluit kunnen het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbesluit-omgevingsvergunning door het college ter inzage worden gelegd.

Uitvoering

Tegen het coördinatiebesluit is geen bezwaar en beroep mogelijk. Wel kan dit besluit in het kader van de exceptieve toetsing aan de rechter worden voorgelegd, dit betekent dat dit aan de orde gesteld kan worden bij een eventueel beroep tegen het bestemmingsplan en de overige vergunningen.
Aan het coördinatiebesluit kleven op zich geen financiële gevolgen. De gemeentelijke plankosten voor het bestemmingsplan worden verhaald op de ontwikkelaar middels een anterieure overeenkomst. Over de omgevingsvergunning worden leges geheven conform de legesverordening van onze gemeente.

Bijlage(n)

1. Raadsbesluit coördinatieregeling “Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar”;

Mook, 4 april 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
Drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer **CM22.2593**
Onderwerp **Coördinatieregeling Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 Middelaar**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 11 april 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Akkoord gaan met de toepassing van de coördinatieregeling voor de ruimtelijke procedure voor de locatie aan de Heikantseweg 30/Bouwsteeg 17 te Middelaar.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Middelaar, Heikantseweg 30

Inhoudsopgave

Toelichting **3**

Hoofdstuk 1 Inleiding **4**
1.1 Aanleiding 4
1.2 Ligging plangebied 4
1.3 Geldend bestemmingsplan 5
1.4 Strijdigheid bestemmingsplan 6
1.5 De bij het plan behorende stukken 6
1.6 Leeswijzer 6

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving **7**
2.1 Huidige situatie 7
2.2 Toekomstige situatie 8

Hoofdstuk 3 Beleidskader **11**
3.1 Nationaal beleid 11
3.2 Provinciaal beleid 12
3.3 Regionaal beleid 16
3.4 Gemeentelijk beleid 16

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten **19**
4.1 Bodem 19
4.2 Water 19
4.3 Archeologie en cultuurhistorie 20
4.4 Ecologie 22
4.5 Luchtkwaliteit en stikstofdepositie 22
4.6 Geluid 24
4.7 Bedrijven en milieuzonering 24
4.8 Geur 26
4.9 Externe veiligheid 26
4.10 Verkeer en parkeren 27
4.11 Kabels en leidingen 27
4.12 M.e.r.-beoordeling 27

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet **29**
5.1 Opzet van de regels 29
5.2 Toelichting op de bestemmingen 30

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid **31**
6.1 Economische uitvoerbaarheid 31
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 31

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Heikantseweg 30 te Middelaar bevindt zich op dit moment de bebouwing van een voormalig bedrijf, bestaande uit een bedrijfswoning, een kantoor en enkele bijgebouwen. Het is niet de bedoeling om dit perceel in de toekomst nog voor bedrijfsdoeleinden te gaan benutten. Daarom wil de initiatiefnemer het bedrijfsperceel graag transformeren naar een woonperceel. De bedrijfswoning wordt dan een burgerwoning en het kantoor zal inpandig verbouwd worden tot een vrijstaande levensloopbestendige woning.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan kan deze omvorming niet plaatsvinden. Daarom is een herziening van het vigerende bestemmingsplan nodig.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Heikantseweg te Middelaar.Op de volgende afbeelding is de globale ligging van het plangebied in beeld gebracht.

Ligging plangebied (binnen rode cirkel) in groter verband (Bron Google Earth)

Wanneer we meer inzoomen dan kan de locatie wat duidelijker in beeld gebracht worden:

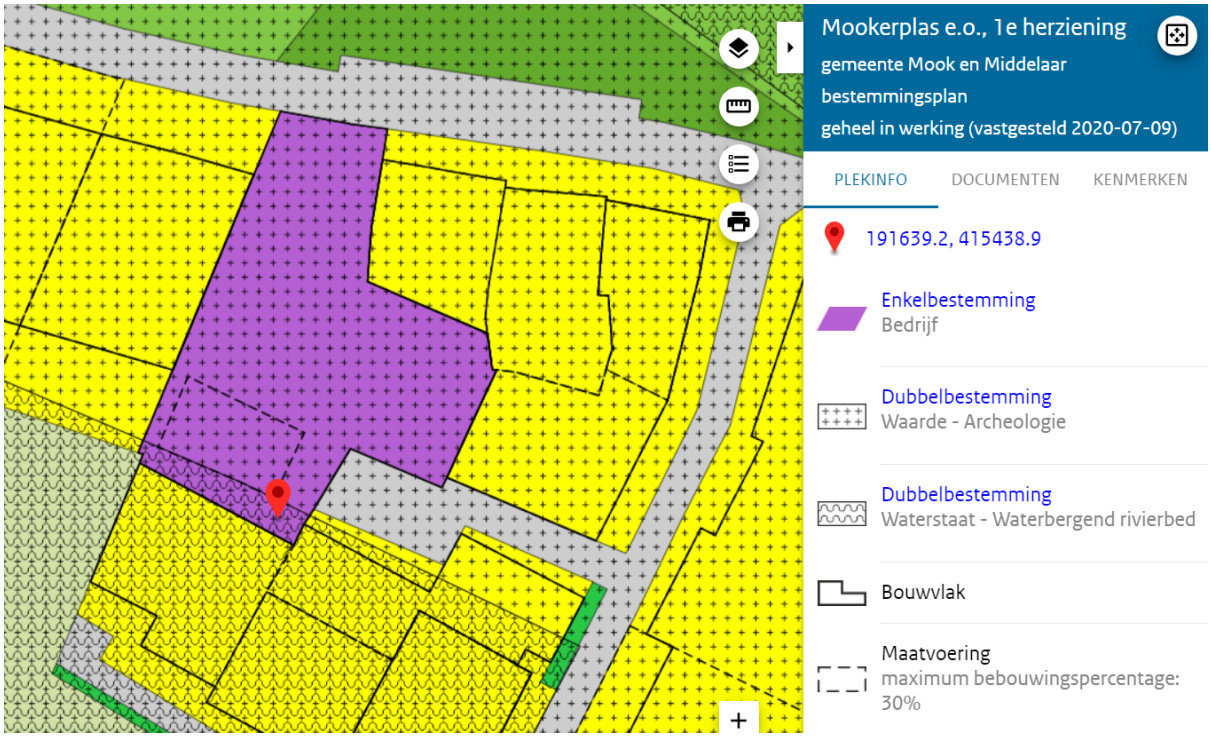

Het plangebied meer ingezoomd (Bron Kadaster) met de bedrijfswoning op nr. 30 en het kantoor op het adres Bouwsteeg 17

Voor de exacte begrenzing van het plangebied wordt verwezen naar de verbeelding.

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied is gelegen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan 'Mookerplas en omgeving, 1e herziening'. Dit bestemmingsplan is op 9 juli 2020 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar. Een uitsnede van de plankaart is hieronder opgenomen:

Uitsnede plankaart vigerend bestemmingsplan "Mookerplas en omgeving, 1e herziening" (Bron: Ruimtelijkeplannen)

Op grond van dit bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming "Bedrijf" gekregen. In de regels is aangegeven, dat de gronden benut mogen worden ten dienste categorie 1 en 2 bedrijven/ bedrijfsactiviteiten conform de Lijst van Bedrijfsactiviteiten. Het bouwvlak, dat het gehele perceel beslaat mag voor maximaal 80% bebouwd worden, met uitzondering van een gedeelte aan de zuidzijde, waar een maximum bebouwingspercentage van 30% is aangegeven.

De bedrijfsgebouwen mogen een goothoogte hebben van maximaal 5 meter, terwijl de maximale bouwhoogte 8 meter bedraagt. Voor de bedrijfswoning is bepaald, dat deze een maximale goothoogte van 6 meter mag hebben en een maximale bouwhoogte van 9 meter. De inhoud van de bedrijfswoning mag 650 m^3 bedragen, tenzij de bestaande bedrijfswoning al een grotere inhoud heeft.

Het gehele perceel is voorzien van de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie" (de "plusjes" op de afbeelding). Op basis van deze dubbelbestemming zijn de gronden -naast de andere voor die gronden aanwezige bestemmingen- tevens bestemd voor de bescherming en het behoud van de op en/of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

Een klein gedeelte van de gronden aan de zuidzijde van het perceel is voorzien van de dubbelbestemming "Waterstaat - Waterbergend rivierbed". Deze gronden zijn mede bestemd voor waterberging.

1.4 Strijdigheid bestemmingsplan

Omdat de voorgenomen ontwikkeling niet in overeenstemming is met het geldende bestemmingsplan is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. In dit bestemmingsplan wordt aangetoond, dat het voornemen om ter plaatse de bedrijfsbestemming te transformeren naar een woonbestemming in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.5 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan 'Middelaar, Heikantseweg 30' bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek. nr. NL.IMRO.0944.BPHeikantseweg30-ON01);
- regels.

Het bestemmingsplan wordt vergezeld door een toelichting. De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan en moeten samen 'gelezen' worden.

Op de verbeelding staan de bestemmingen van de gronden in het plangebied. Aan deze bestemmingen zijn regels en bepalingen gekoppeld die de uitgangspunten van het plan zeker stellen.

De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.6 Leeswijzer

Na dit hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van het plan gegeven. Daarbij wordt ingegaan op de huidige situatie en de toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het van belang zijnde beleidskader, waarna in hoofdstuk 4 een toetsing aan de omgevingsaspecten volgt. In hoofdstuk 5 volgt een toelichting op de werking van het bestemmingsplan en de daarin opgenomen regeling. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, waarbij aandacht wordt besteed aan de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt het plangebied en de omgeving beschreven. Dit hoofdstuk gaat in op de huidige en toekomstige situatie.

2.1 Huidige situatie

Het perceel is gelegen aan de Heikantseweg te Middelaar. De bedrijfswoning is vanaf deze weg bereikbaar. Het kantoor is goed te bereiken vanaf de Bouwsteeg. De Bouwsteeg zelf wordt ook benut voor de ontsluiting van een aantal woningen, die ten zuiden van het plangebied gerealiseerd zijn. In de huidige situatie vormt het bedrijfsperceel een eiland temidden van diverse woonbestemmingen.

Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied:

Bestaande bedrijfswoning aan de Heikantseweg

Zicht vanaf de Bouwsteeg op het plangebied

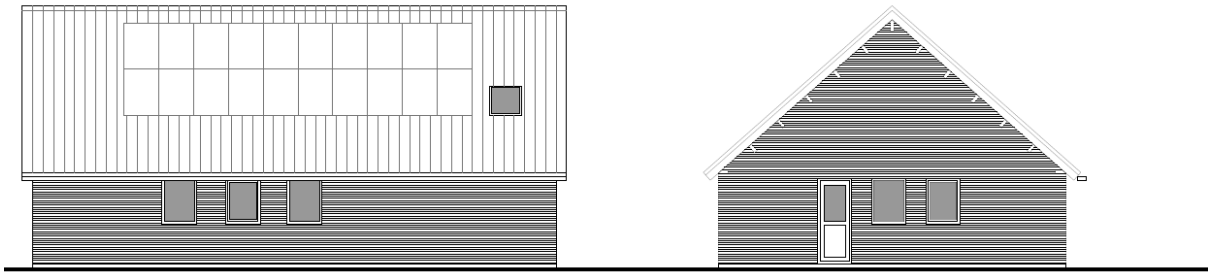

Het kantoor gezien vanaf de Bouwsteeg (foto: Van Dijk Milieutechniek)

2.2 Toekomstige situatie

Door architect Peter van Peperstraten is een voorstel gemaakt voor de transformatie van het kantoor tot een levenloopbestendige vrijstaande woning. Dit voorstel is opgenomen als Bijlage 1.

Onderstaande afbeeldingen geven een indruk van de voorgestelde transformatie:

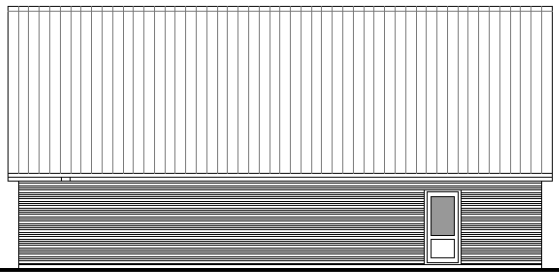

OOSTGEVEL bestaand

NOORDGEVEL bestaand

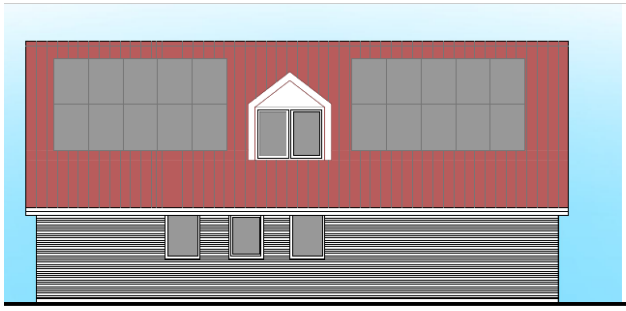

ZUIDGEVEL bestaand

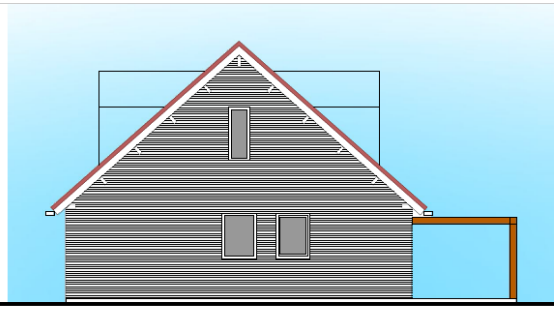

WESTGEVEL bestaand

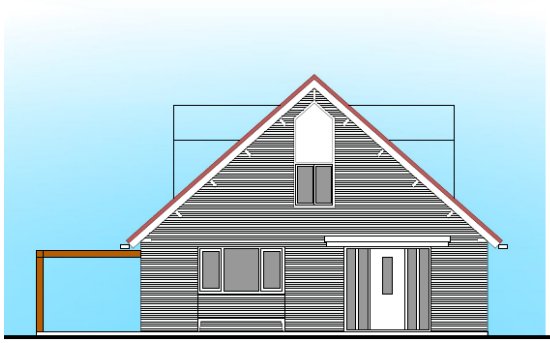
Huidige situatie

OOSTGEVEL

NOORDGEVEL

ZUIDGEVEL

WESTGEVEL

Voorgestelde nieuwe situatie

Op basis van bovenstaande afbeeldingen kan geconcludeerd worden, dat de ombouw plaatsvindt binnen

het bestaande bouwvolume van het kantoor. De enige toevoeging bestaat uit een aantal (optionele) dakkapellen en een terras aan de westzijde van het gebouw.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Bij ruimtelijke plannen moet worden weergegeven hoe rekening is gehouden met relevant beleid. In de volgende paragrafen wordt het relevante beleid op nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk schaalniveau en de relatie met de voorgenomen ontwikkeling behandeld.

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld als rijksstructuurvisie. De NOVI vervangt onder andere de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De NOVI is de langetermijnvisie voor een duurzame fysieke leefomgeving in Nederland.

Nederland staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven, die zowel lokaal als regionaal, nationaal en internationaal spelen. Grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland flink veranderen. Nederland heeft een lange traditie van zich aanpassen. Deze opgaven worden benut om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden voor de generaties na ons.

De NOVI biedt een perspectief om deze grote opgaven aan te pakken, om samen Nederland mooier en sterker te maken en daarbij voort te bouwen op het bestaande landschap en de (historische) steden. Omgevingskwaliteit is het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit. Met inachtneming van maatschappelijke waarden en inhoudelijke normen voor bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en milieu. In dat samenspel van normen, waarden en collectieve ambities, stuurt de NOVI op samenwerking tussen alle betrokken partijen.

De NOVI heeft de maatschappelijke opgaven samengevat in 4 prioriteiten:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Onder deze prioriteiten hangen 21 nationale belangen die het lokale, regionale en provinciale niveau overstijgen. Deze belangen hebben onder andere betrekking op het realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit, zorgt dragen voor een woningvoorraad die aansluit op woonbehoeften, het beperken van klimaatverandering, et cetera. De verantwoordelijkheid van het omgevingsbeleid ligt voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen, waardoor inhoudelijke keuzes in veel gevallen ook het beste regionaal kunnen worden gemaakt. Met de NOVI wordt het proces in gang gezet waarmee de keuzes voor de leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Toetsing

Het onderhavige initiatief betreft een ontwikkeling van beperkte omvang zonder strijdigheid met rijksbelangen. De ontwikkeling is passend binnen de NOVI.

3.1.2 Besluit Algemene regels Ruimtelijke Ordening (Barro)

De juridische borging van de nationale belangen vindt plaats in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Een aantal regelingen is ‘getrapt’ vastgelegd. Voorgaande houdt in dat de provincies, gemeenten en hoogheemraadschappen verplicht zijn dit beleid nader uit te werken. In het Barro wordt een aantal projecten die van nationaal belang zijn genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Aan elk soort project wordt een set regels gekoppeld waaraan bestemmingsplannen zullen moeten voldoen. Volgens de toelichting van de Rijksoverheid draagt het Barro bij aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang en “vermindering van de bestuurlijke drukte”

De bedoeling is dat belemmeringen die de realisatie van de genoemde projecten zouden kunnen frustreren of vertragen door het Barro op voorhand onmogelijk worden gemaakt. Dat zal moeten leiden tot een versnelde uitvoering van die projecten. Het Barro brengt ook met zich mee dat gemeenten die een bestemmingsplan opstellen dat raakt aan een belang van één van de 13 projecten in het Barro,

nauwkeurig de regelgeving van het Barro moeten controleren. Het Barro vormt daarmee een dwingende checklist bij de opstelling van bestemmingsplannen.

Toetsing

Het initiatief valt voor een heel klein deel onder een van de projecten uit het Barro, omdat het zuidelijke puntje van het plangebied gelegen is in het rivierbed van de Maas. Door de gewenste ontwikkeling zal hier echter geen nationaal belang worden geschaad. Dit betekent, dat het relevante beleidskader wordt gevormd door provinciaal en vooral gemeentelijk beleid.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking (Ladder) is een instrument voor efficiënt ruimtegebruik. Het bevoegd gezag moet voldoen aan een motiveringsvereiste als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gewijzigd, waarbij een nieuwe Laddersystematiek geldt. Om gebruikers goed te kunnen ondersteunen bij de toepassing van de nieuwe Ladder heeft het Rijk een nieuwe handreiking opgesteld.

Toetsing

Van belang is de vraag of het plan voorziet in een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Daarover kunnen we kort zijn: Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat de ondergrens van wat als nieuwe stedelijke ontwikkeling moet worden gezien, ligt op 12 woningen. Aangezien bij dit plan per saldo slechts 1 extra woning wordt gerealiseerd is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling en is er geen verantwoording noodzakelijk in het kader van de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Limburg

De Omgevingsvisie Limburg is 1 op oktober 2021 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze Omgevingsvisie vervangt Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL).

De Omgevingsvisie Limburg is een strategische en lange termijn (2030-2050) visie op de fysieke leefomgeving en beschrijft onderwerpen zoals wonen, infrastructuur, milieu, water, natuur, landschap, bodem, ruimtelijke economie, luchtkwaliteit en cultureel erfgoed. Daarnaast worden ook de aspecten gezondheid, veiligheid en een gezonde leefomgeving in de Omgevingsvisie meegenomen. In de Omgevingsverordening legt de Provincie regels vast voor onder meer natuur, milieu, (grond-)water,

ontgronding, wegen, ruimte (verstedelijking, woon- en werklocaties, agrarische bedrijven).

In de Omgevingsvisie Limburg worden de verschillende thema's onder de loep genomen. daarbij wordt per thema aangegeven wat de opgasve is, wat de ambitie is en waarvoor gekozen wordt. Voor het onderhavige plan is vooral het thema Wonen van belang. In de Omgevingsvisie worden onder andere de volgende keuzes gemaakt binnen het thema Wonen:

Wij bekijken woningbouwontwikkelingen vanuit een brede maatschappelijke context. Dit vraagt een integrale aanpak van locaties en gebieden in de vorm van herstructurering en transformatie/herbestemming in centra, buurten, wijken, dorpen en het buitengebied. Bij onze keuzes houden we rekening met samenhangende belangen zoals leegstand bij detailhandel, kantoren, maatschappelijk vastgoed, monumenten, etc. Daarnaast bezien we de woningopgave altijd in samenhang met veiligheid en leefbaarheid. Met het stimuleren van natuurinclusief en circulair bouwen, de verduurzamingsopgave en het levensloopbestendig maken van bestaande en nieuwe woningen, vragen we om gebruik te maken van meekoppelkansen voor een klimaatbestendige en -adaptieve woonomgeving.

We vinden het belangrijk dat eerst de kwaliteit van het feitelijk bestaand bebouwd gebied op orde wordt gemaakt. Via het principe van de Ladder voor duurzame verstedelijking benutten we de ruimte in bestaand bebouwd gebied optimaal, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dat betekent dat eerst leegstaand vastgoed hergebruikt en herbestemd wordt in lijn met de Limburgse principes. Daarvoor werken we samen met andere beleidsvelden. Wonen is in beginsel alleen maar toegestaan in bestaand bebouwd gebied. Hierop kunnen – tijdelijke – uitzonde- ringen worden gemaakt in de vorm van flexibele woonvormen. Voorbeelden hiervan zijn tijdelijk permanente bewoning toestaan in recreatieparken voor de huisvesting van internationale werknemers en/of woonurgenten voor de duur van maximaal tien jaar en onder (nader te bepalen) voorwaarden als verdienmodel voor toekomstige herontwikkeling of sanering van het park, of het herbestemmen van monumentale bebouwing in het buitengebied zijn hiervan voorbeelden.

Toetsing

Het transformeren van een bedrijfsbestemming in een woonbestemming in bestaand stedelijk gebied past volledig in de ambities van de provincie. Omdat bij deze transformatie tevens een slag gemaakt zal worden op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid kan gesteld worden, dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen de kaders van het provinciale beleid.

3.2.2 Omgevingsverordening Limburg 2014

In de Omgevingsverordening 2014 is bepaald dat een plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt rekening houdt met de Ladder voor duurzame verstedelijking. De regionale afspraken over wonen zijn met een Wijzigingsverordening Omgevingsverordening Limburg 2014 geborgd in de provinciale omgevingsverordening. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen in de regio Noord-Limburg mag alleen voorzien in de toevoeging van woningen aan de bestaande voorraad woningen alsmede aan de bestaande planvoorraad woningen op de wijze zoals beschreven in de door de gemeenteraden vastgestelde Regionale Structuurvisie Wonen Noord-Limburg. In het ruimtelijk plan dat betrekking heeft op het toevoegen van woningen, dient te worden verantwoord op welke wijze het plan aansluit bij de Regionale Structuurvisie Wonen Noord-Limburg.

3.2.3 Omgevingsverordening Limburg

Provinciale Staten hebben de nieuwe Omgevingsverordening vastgesteld in de vergadering van 17 december 2021. Het betreft een grotendeels beleidsneutrale omzetting, inhoudelijk verschilt deze niet veel van de huidige Omgevingsverordening 2014. Een wijziging bij het thema 'Wonen' is dat er een realisatietermijn is opgenomen voor zogenaamde 'papieren plannen' om te voorkomen dat een plan niet tot ontwikkeling komt. Voor nieuwe plannen geldt dat deze binnen 5 jaar gerealiseerd moeten zijn. Omdat deze Omgevingsverordening is gebaseerd op de Omgevingswet kan deze niet eerder in werking treden dan de Omgevingswet zelf. Het Rijk heeft de inwerkingtreding van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2023. Daarmee wordt automatisch de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Limburg ook uitgesteld tot die datum. Tot die tijd blijft de Omgevingsverordening Limburg 2014 gelden.

Toetsing

Voorliggend plan voorziet in het toevoegen van één nieuwe woning. Zoals ook uitgebreider zal worden toegelicht in navolgende paragraaf is de woning passend binnen de Regionale Structuurvisie Wonen Noord-Limburg, Daarmee voldoet het initiatief aan de gestelde voorwaarde uit de verordening met betrekking tot het thema wonen.

3.2.4 Provinciale woonvisie

Op 1 februari 2010 hebben Gedeputeerde Staten van Limburg de Provinciale Woonvisie vastgesteld. Doel van de woonvisie is om te bereiken dat de juiste woningen op de juiste locatie en op het juiste moment beschikbaar komen. Het streven is een goed functionerende woningmarkt, waarin alle betrokkenen in hun behoeften kunnen voorzien.

De woonvisie behandelt met name de bovenlokale en regionale sturing van de woningmarktontwikkeling, zowel uit kwantitatief als uit kwalitatief oogpunt. Belangrijke aandachtspunten zijn herstructurering, leefbaarheid en duurzaamheid. Nadere concretisering van de provinciale woonvisie vindt op regionaal niveau plaats in regionale woonvisies. Om de lange termijndoelstellingen te kunnen realiseren, wordt op kortere termijn gestreefd naar een kwalitatief goede en passende woningvoorraad met voldoende betaalbare woningen die voor de betreffende doelgroepen in voldoende mate beschikbaar zijn. In de woonvisie is aandacht voor de verwachte afname van de woningbehoefte (in Zuid-Limburg vanaf 2014, in Noord- en Midden-Limburg vanaf 2025/2029) en de daarmee samenhangende problematiek van herstructurering en noodzakelijke aanpassing van de woningvoorraad. Voor Noord- en Midden-Limburg geldt daarom dat binnen de nog resterende groeimogelijkheden maximaal moet worden ingezet op een tijdige aanpassing van de samenstelling van de woningvoorraad. Binnen stadsregio's dienen nieuwe activiteiten zoveel mogelijk te worden geconcentreerd binnen het bestand stedelijke gebied. Voor Noord-Limburg geldt voor de periode 2010-2030 een verwachte ontwikkeling in de woningvoorraad van circa 8.000 woningen. Hiervan wordt circa 47% gerealiseerd in de stadsregio's Venlo en Venray en circa 53% in de plattelandskernen.

Toetsing

Met het voorliggend plan worden er op een inbreidingslocatie per saldo 1 woning toegevoegd in de kern Middelaar en sluit de ontwikkeling aan op de woningbouwafspraken van de gemeente Mook en Middelaar. Deze afspraken vormen een uitwerking van de provinciale en de regionale woonvisie. De provinciale woonvisie staat het initiatief niet in de weg.

3.2.5 Limburgse Agenda Wonen

De Limburgse Agenda Wonen 2020-2023 maakt duidelijk hoe de provincie Limburg vanuit het beleidsveld wonen een bijdrage levert aan een gezonde Limburgse woningmarkt. De provincie wil een actieve bijdrage leveren in het scheppen van de juiste condities in Limburg.

De Provincie wil binnen de dynamiek van de woningmarkt – in samenwerking met andere partijen - agenderen en sturen op datgene wat voor de regio van belang is. Dat is bovenal een betere doorstroming op de woningmarkt: dat huishoudens kunnen verhuizen naar een voor hen geschikte woning. Het streven is dat er betaalbare woningen zijn voor allerlei doelgroepen zoals starters, spoedzoekers, nieuwkomers, sociale huurders en senioren. Uiteraard moeten deze woningen voldoen aan de huidige kwaliteitseisen. Duurzaamheid is belangrijk - zowel bij de totstandkoming (circulair bouwen) van de woning als bij het eindresultaat. De provincie stimuleert innovatieve woonvormen die bijdragen aan een gezonde woningmarkt.

Toetsing

Voorliggende ontwikkeling betreft de realisatie van één levensloopbestendige woning. Deze woning is passend binnen de Limburgse Agenda Wonen. De provinciale agenda staat het initiatief niet in de weg.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionale Woonvisie Noord Limburg

De Regionale Woonvisie Noord-Limburg geeft richting aan het woonbeleid voor de komende 4 jaar. Samen met alle partners (corporaties, huurderbelangenverenigingen, ontwikkelaars, makelaars, zorginstellingen et cetera) is de opgave voor Noord-Limburg bepaald. Ten eerste is in de visie de mismatch tussen woningbehoefte en woningvoorraad in kaart gebracht. Daarbij wordt gestuurd op het aanpassen van de bestaande voorraad op de woonvraag en nieuwbouw dient toegespitst te worden op de toekomstige woningbehoefte. Ten tweede heeft de zoektocht om alle doelgroepen (zoals o.a. zorgdoelgroepen, internationale werknemers en woonwagenbewoners) een plek te geven binnen onze woningmarkt de aandacht.

In het uitvoeringsprogramma zijn de volgende acties opgenomen die in de komende regiovisieperiode worden opgepakt:

1. *Kwalitatief vraagstuk - mismatch woningvoorraad en toekomstige bevolkingssamenstelling:* De regionale kwalitatieve richtlijnen zijn leidend om de woningbouwplannen te toetsen en deze worden lokaal uitgewerkt. Initiatieven groter dan 10 woningen worden regionaal afgestemd en er wordt gescreend op in hoeverre deze passen binnen de kwalitatieve woonbehoefte;
2. *Liefde voor de bestaande voorraad:* Mogelijkheden van de transformatie van de bestaande woningvoorraad worden onderzocht. Daarbij worden prestatieafspraken gemaakt met de corporaties en wordt er bij de particuliere woningbezitter bewustwording gecreëerd over levensloopbestendigheid en duurzaamheid;
3. *Kwalitatief vraagstuk op de lange termijn:* wat doen we na de huishoudenspiek?: Kwetsbare woningen worden op termijn uit de voorraad gehaald en tijdelijke experimentele woonvormen worden gefaciliteerd en gestimuleerd.
4. *Huisvesting voor specifieke doelgroepen:* Huisvesting voor woonwagenbewoners, internationale werknemers, woonurgenten, ouderen, starters, economisch dak- en thuislozen en vergunninghouders krijgt extra aandacht. Bijvoorbeeld wordt voor ouderen gestimuleerd om woningen te verduurzamen of levenloopbestendig te maken en wordt lokaal voor starters nieuwbouw toegevoegd;
5. *Thuis in je huis, straat, buurt en wijk:* Leefbaarheid heeft de aandacht bij de gemeenten en maken onderdeel uit van de prestatieafspraken met de corporaties;
6. *Sociale huursector en toewijzingsbeleid corporaties*: Er worden prestatieafspraken gemaakt over de benodigde omvang van de sociale huurvoorraad en knelpunten worden gemonitord;
7. *Middenhuur:* De mogelijkheden om de middenhuur te stimuleren worden onderzocht waarbij gebruik wordt gemaakt van landelijke en provinciale regelingen en instrumenten;
8. *Leefbaarheid kleine kernen:* Woningbouw in kleine kernen richten we vooral op doorstroming.

Toetsing

Dit plan maakt één nieuwe woning mogelijk op een perceel aan de Heikantseweg te Middelaar. Het gaat om een levensloopbestendige woning. Deze woning is passend binnen de woningbouw afspraken in de Regionale Woonvisie Noord-Limburg (huisvesting voor specifieke doelgroepen) en in de gemeente Mook en Middelaar. De regionale woonvisie staat het initiatief niet in de weg.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Saneringsregeling afwijkingenbeleid

Als een omgevingsvergunningaanvraag niet past binnen de regels van het bestemmingsplan, zal worden bekeken of de aanvraag past binnen het afwijkingenbeleid. Voor de bouw van een groter oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken als toegestaan in het bestemmingsplan heeft de gemeente Mook en Middelaar een saneringsregeling vastgesteld. Indien sprake is van herbouw van bijbehorende bouwwerken is het onder voorwaarden mogelijk om op een perceel meer bijgebouwen op te richten.

Voor zover bijbehorende bouwwerken worden gesloopt, geldt dat:

- Indien het totaal aan bestaande bijbehorende bouwwerken op het gehele erf de totale toegestane

oppervlakte van 80 m² overschrijdt, maar onder een totale oppervlakte blijft van 200 m², mag 80 % van de totale oppervlakte en inhoud van deze bijbehorende bouwwerken worden teruggebouwd.
- Indien het totaal aan bestaande bijbehorende bouwwerken op het gehele erf de totale oppervlakte van 200 m² overschrijdt maar onder een totale oppervlakte blijft van 500 m², mag 65 % van de totale oppervlakte en inhoud van deze bijbehorende bouwwerken worden teruggebouwd.
- Indien het totaal aan bestaande bijbehorende bouwwerken op het gehele erf de totale oppervlakte van 500 m² overschrijdt, mag 50 % van de totale oppervlakte en inhoud van deze bijbehorende bouwwerken worden teruggebouwd.

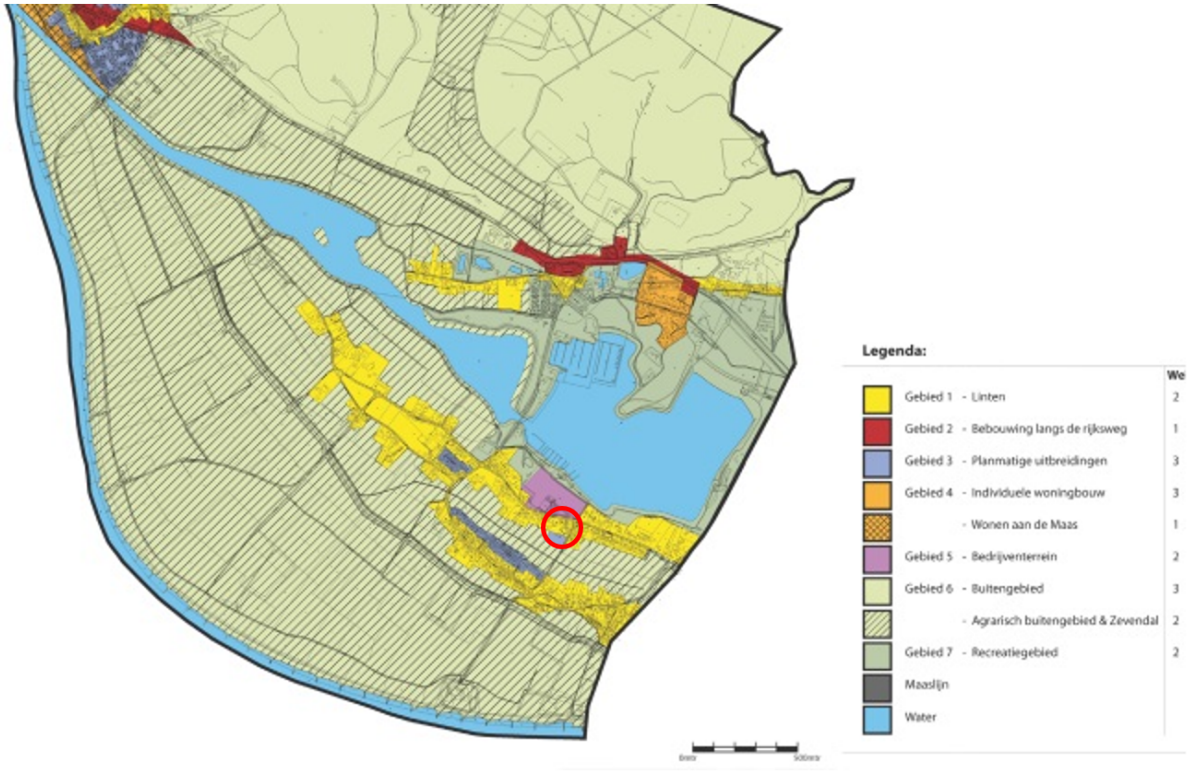
Naast de hiervoor aangegeven voorwaarden, gelden de volgende algemene voorwaarden:

- De regeling is niet van toepassing op de gebieden behorende bij beheersverordening 'Natuurgebieden' en bestemmingsplan 'De Bisselt'.
- De regeling is alleen van toepassing binnen de bestemming 'Wonen'.
- De goot- en nokhoogte van de nieuw te bouwen bijbehorende bouwwerken mag niet hoger zijn dan de goot- en bouwhoogte zoals opgenomen in de regels van het van toepassing zijnde bestemmingsplan.
- In uitzondering op het bovenstaande geldt dat bij de herbouw van een veldschuur of hooimijt de maximale goothoogte van de te slopen veldschuur of hooimijt geldt als maximale goothoogte van de nieuw te bouwen veldschuur of hooimijt.
- De inhoud en oppervlakte van ondergrondse bouwwerken worden niet meegerekend bij de bepaling van de inhoud en oppervlakte van terug te bouwen bijbehorende bouwwerken.
- De nieuw te bouwen bijbehorende bouwwerken mogen slechts buiten het bouwvlak worden gebouwd indien dit uit stedenbouwkundig en verkeerstechnisch oogpunt passend is, waarbij de nieuw te bouwen bijbehorende bouwwerken landschappelijk dienen te worden ingepast.

3.4.2 Welstandsnota 2013

In de Welstandsnota is vastgelegd hoe het welstandstoezicht in de gemeente Mook en Middelaar is geregeld. Tevens geeft deze nota uitgangspunten en criteria voor het welstandsoordeel. Het gemeentebestuur wil met deze nota een belangrijke stap zetten naar modernisering en vermaatschappelijking van het welstandstoezicht.

Het doel van het welstandstoezicht is om een bijdrage te leveren aan de schoonheid en de aantrekkelijkheid van de (bebouwde) omgeving. Door het opstellen van welstandsbeleid kan de gemeente in alle openheid een effectief en inzichtelijk welstandstoezicht inrichten en opdrachtgevers en ontwerpers in een vroeg stadium informeren over de criteria die bij de welstandsbeoordeling een rol spelen. Sinds de invoering van de Wabo in 2010 is de categorie vergunningvrije bouwwerken flink uitgebreid. Dit betekent dat alleen de grotere bouwplannen nog door de welstandscommissie wordt getoetst. Juist omdat nu veel vergunningsvrij kan worden gebouwd zijn er in de welstandsnota geen welstandsvrije gebieden opgenomen. Ook niet voor het buitengebied. De gemeente erkent daarmee het belang voor recreatie en toerisme die het buitengebied heeft en het daarin overheersende groene karakter. Daarmee wenst de gemeente een signaal af te geven aan initiatiefnemers voor niet vergunningplichtinge aanpassingen aan bebouwing. Voor vergunningplichtige gebouwen wordt er altijd een welstandstoets uit gevoerd. Wel wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de verschillende gebieden. Ten aanzien van gebieden die een bijzondere, beeldbepalende betekenis hebben voor de gemeente geldt een hoog welstandsniveau. Gebieden met minder importantie krijgen een laag welstandsniveau. Hiervoor geldt een soepele toets.

.

Kaart Welstandsnota met gebiedsindeling en legenda (plangebied ligt binnen de rode cirkel)

Het plangebied is gelegen in gebied 1, waaraan het kenmerk Linten is toegekend. Voor dit gebied geldt een regulier welstandsregime: welstandsniveau 2. Concreet betekent dit dat de gemeente, ondanks het feit dat het gebied geen topprioriteit heeft, wel alert moet blijven op de ruimtelijke kwaliteit aldaar. De welstandsbeoordeling richt zich op het handhaven of gericht veranderen en verbeteren van de basiskwaliteit van het gebied. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar de invloed op de omgeving en de architectonische uitwerking van het bouwplan. Detaillering en materialisering worden op hoofdlijnen bekeken.

De welstandnota geldt als een aanvulling op voorliggend bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

Ingevolge artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening wordt in dit hoofdstuk een beschrijving opgenomen van het verrichte onderzoek naar relevante feiten en belangenafweging (artikel 3.2. Algemene wet bestuursrecht).

4.1 Bodem

Ten aanzien van de bodemkwaliteit geldt de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) Besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan moet de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij is van belang te weten of er bodemverontreiniging is die de functiedoelen kan frustreren, of er gezondheidsrisico's of ecologische risico's daardoor zijn en wat de mogelijkheden zijn om er tijdig iets aan te doen. Hiervoor is wettelijk verplichte informatie over de bodemkwaliteit nodig. Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig dient te zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de voorgenomen functie(s).

Verkennend bodemonderzoek

Door bureau Van Dijk Milieutechniek is in mei 2022 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De resulaten hiervan zijn opgenomen in Bijlage 2. Op basis van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Uit de analyseresultaten blijkt dat de bodem ter plaatse van het perceel slechts als gevolg van de AS3000-correctie licht verontreinigd is met PCB.
- Het grondwater ter plaatse is licht verontreinigd met enkele zware metalen. Dergelijke licht verhoogde gehalten worden vaker in het grondwater vastgesteld en worden doorgaans veroorzaakt door natuurlijke ophoping. Daarnaast is het grondwater als gevolg van de AS3000-correctie licht verontreinigd met som dichlooretheen en som xylenen.
- Met betrekking tot de vastgestelde milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse kan worden geconcludeerd dat er, gezien de geringe mate aan verontreiniging, milieuhygiënisch gezien geen bezwaar is tegen de toekomstige bestemmingswijziging. De uiteindelijke beslissing hieromtrent ligt bij het bevoegd gezag).

Conclusie

Het aspect bodem leidt niet tot belemmeringen van de voorgenomen ontwikkeling.

4.2 Water

Sinds 1 november 2003 is voor alle ruimtelijke plannen de watertoets verplicht. Het doel van de watertoets is waterbelangen evenwichtig mee te nemen in het planvormingsproces van het Rijk, provincies en gemeenten. Hiermee wordt een veilig, gezond en duurzaam watersysteem nagestreefd. De toets omvat het gehele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de in ruimtelijke plannen voorkomende waterhuishoudkundige aspecten. Via de digitale watertoets is beoordeeld of en welke waterbelangen voor het plan relevant zijn.

Op 12 mei 2022 is de digitale watertoets ingevuld. De resultaten van deze watertoets zijn opgenomen in Bijlage 3. Op basis van deze watertoets concludeert het Waterschap dat er overleg nodig is. Het Waterschap heeft op 29 november 2022 per email aangegeven, dat zij geen opmerkingen hebben op het plan. Het Waterschap maakt van de gelegenheid gebruik om aan te geven, dat het afkoppelen van het hemelwater van het bestaande pand "natuurlijk aan te raden is".

Naast dit gebiedsspecifieke aandachtspunt dient er rekening gehouden te worden met de volgende algemene aandachtspunten:

Algemene aandachtspunten

Vasthouden - bergen - afvoeren

Een belangrijk principe is dat een deel van het hemelwater binnen het plangebied wordt vastgehouden en/of geborgen en dus niet direct afgevoerd wordt naar de riolering of het oppervlaktewater. Hiermee

wordt bereikt dat de waterzuiveringsinstallatie beter functioneert, verdroging wordt tegen gegaan en piekafvoeren in het oppervlaktewater (met eventueel wateroverlast in benedenstrooms gelegen gebieden) wordt voorkomen. Bij lozing op oppervlaktewater zal hiervan een melding gedaan moeten worden bij het waterschap.

Grondwaterneutraal bouwen

Om grondwateroverlast te voorkomen adviseert het waterschap om boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) te ontwerpen. Dit betekent dat aspecten zoals ontwateringsdiepte en infiltratie van hemelwater, beschouwd worden ten opzichte van de GHG. Het structureel onttrekken / draineren van grondwater is geen duurzame oplossing en moet worden voorkomen. Het waterschap adviseert de initiatiefnemer dan ook om voorafgaand aan de ontwikkeling een goed beeld te krijgen van de heersende grondwaterstanden en GHG. Eventuele grondwateroverlast is in eerste instantie een zaak voor de betreffende perceeleigenaar.

Schoon houden - scheiden - schoon maken

Om verontreiniging van bodem, grond- en/of oppervlaktewater te voorkomen is het van belang dat het afstromende hemelwater niet verontreinigd raakt. Dit kan door nadere eisen / randvoorwaarden te stellen aan bijvoorbeeld de toegepaste (bouw)materialen. Wij vragen de initiatiefnemer de beslisboom voor het afkoppelen van verhard oppervlak van ons waterschap toe te passen.

Planspecifiek

Het hemelwater zal op het perceel zelf opgevangen worden. Verder kan aangegeven worden, dat het vuilwater aangeboden zal worden op het bestaande vuilwaterriool.

Conclusie

Uit de watertoets en het aanvullende overleg met het Waterschap blijkt, dat er binnen het plangebied op een verantwoorde manier omgegaan kan worden met het hemelwater en het afvalwater. Daarbij zal uiteraard voldaan worden aan de eisen, die de gemeente zelf stelt in haar gemeentelijke waterbeleid.

4.3 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet 2016. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Op basis van het vigerende bestemmingsplan "Mookerplas en omgeving, 1e herziening" heeft het gehele perceel de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie". Op basis van deze dubbelbestemming zijn de gronden -naast de andere voor die gronden aanwezige bestemmingen- tevens bestemd voor de bescherming en het behoud van de op en/of in deze gronden voorkomende archeologische waarden.

In de regels is aangegeven, dat voor bouwwerken ter plaatse van de voor 'Waarde – Archeologie' aangewezen gronden:

- In geval van nieuwbouw groter dan de oppervlakte in onderstaande tabel vermeld en die dieper gaan dan -0,4 meter beneden maaiveld;
- In geval van uitbreiding, met een uitbreiding groter dan de oppervlakte in onderstaande tabel vermeld en die dieper gaan dan -0,4 meter beneden maaiveld,

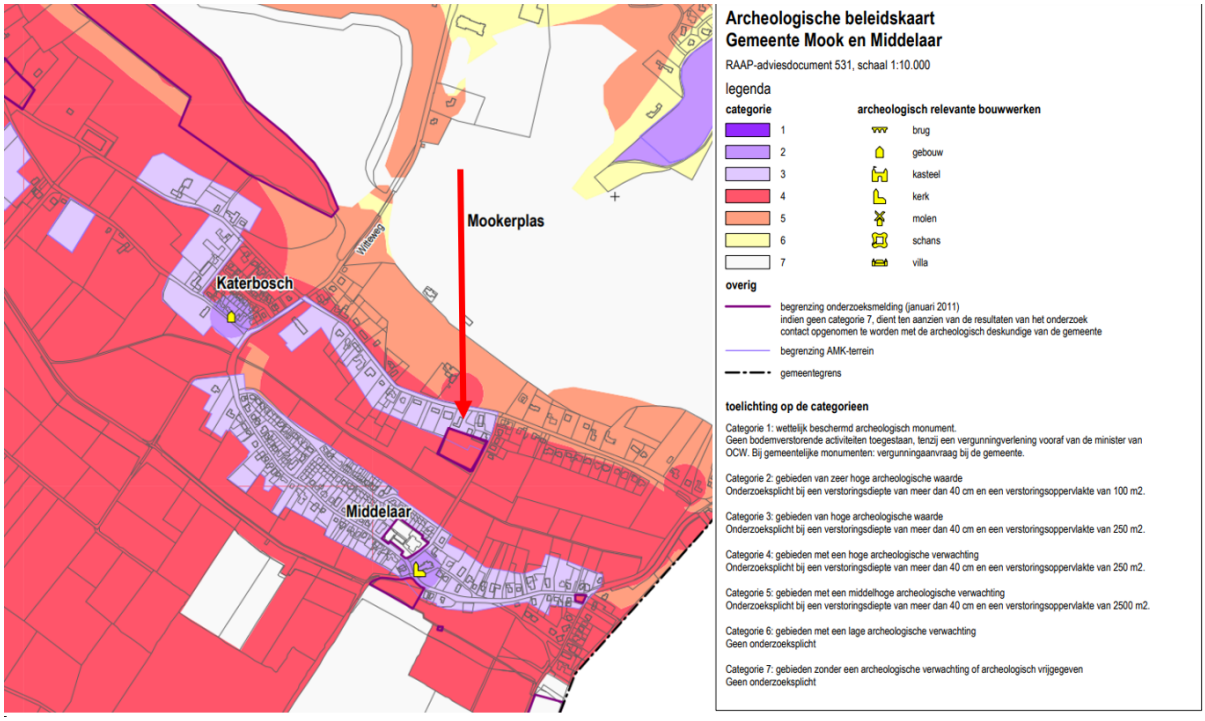
bij de aanvraag om een omgevingsvergunning een rapport dient te worden overlegd waarin de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag zullen worden verstoord, naar het

oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

Gebied*	Gebieden met een zeer hoge archeologische waarde*	Gebieden met een hoge archeologische waarde en hoge archeologische verwachting*	Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting*
Diepte en oppervlakte	Dieper dan 40 cm en met een oppervlakte groter dan 100 m^2	Dieper dan 40 cm en met een oppervlakte groter dan 250 m^2	Dieper dan 40 cm en met een oppervlakte groter dan 2.500 m^2

(*) zoals aangegeven op de in Bijlage 1 van de regels opgenomen gemeentelijke archeologische beleidskaart

Op basis van de gemeentelijke archeologische beleidskaart is het plangebied gelegen in het gebied, waaraan een hoge archeologische verwachtingswaarde is toegekend. Een en ander is te zien op onderstaande afbeelding.

Uitsnede gemeentelijke archeologische beleidskaart (Plangebied is aangepijld)

Op basis van deze hoge verwachtingswaarde is er archeologisch onderzoek nodig indien de voorgenomen ingreep dieper is dan 40 cm en een grotere oppervlakte beslaat dan 250 m^2.

Toetsing

De bestaande bedrijfswoning zal op basis van de voorgenomen plangerziening een burgerwoning worden. Daarnaast zal het bestaande kantoor inpandig verbouwd worden tot een vrijstaande levensloopbestendige woning. Er zal geen nieuwbouw mogelijk gemaakt worden anders dan bijgebouwen, behorende bij de 2 woningen. ook deze bijgebouwen krijgen geen gezamenlijke oppervlakte groter dan 250 m^2. Hierdoor blijft de voorgenomen ontwikkeling beneden de drempel van 250 m^2, waarboven een verkennend archeologisch onderzoek vereist is.

Om deze reden wordt een archeologisch onderzoek niet nodig geacht. Desondanks zullen op de plankaart de archeologische verwachtingswaarden als dubbelbestemming gehandhaafd worden aangezien er geen archeologisch (veld)onderzoek heeft plaatsgevonden.

Cultuurhistorie

In of nabij het plangebied zijn geen gemeentelijke dan wel rijksmonumenten aanwezig. Ook maakt het plangebied geen deel uit van een beschermd dorpsgezicht. Vanuit cultuurhistorie zijn er geen belangen, die zeker gesteld hoeven te worden.

Conclusie

Vanuit archeologie en cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen, die de voorgenomen ontwikkeling in de weg staan.

4.4 Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Een ruimtelijk plan mag namelijk geen significante negatieve gevolgen hebben voor een te beschermen gebied en/of soort.

Toetsing

Om de voorgenomen ontwikkelingen te kunnen realiseren behoeft er niet gesloopt te worden en hoeft er ook geen nieuwbouw plaats te vinden. Daarom mag zonder nader onderzoek aangenomen worden, dat het plan geen significatie negatieve gevolgen zal hebben voor een te beschermen gebied en/of soort.

4.5 Luchtkwaliteit en stikstofdepositie

4.5.1 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit samen met de AMvB "Niet in betekenende mate bijdragen" (NIBM), de ministeriële regeling NIBM, de ministeriële regeling Projectsaldering en de ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit in werking getreden.

Projecten die "niet in betekenende mate bijdragen" aan de luchtverontreiniging, hoeven volgens de nieuwe wet niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht.

Het "Besluit niet in betekenende mate" (NIBM) omschrijft het begrip nader: een project dat minder dan 3% van de grenswaarden bijdraagt is NIBM. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor fijn stof en NO_2. Voor woningbouw ligt de 3%-grens op 1.500 woningen.

De ontwikkeling kan, gezien de beperkte omvang, aangemerkt worden als een project dat niet in betekenende mate van invloed is op de luchtkwaliteit. Toetsing van het aspect luchtkwaliteit is daardoor, op grond van artikel 4 van de Regeling NIBM niet noodzakelijk. Er behoeft dus niet getoetst te worden aan de grenswaarden.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de lokale luchtkwaliteit onderzocht, zodat onacceptabele gezondheidsrisico's kunnen worden uitgesloten. Hiertoe is de monitoringstool uit het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) van de rijksoverheid geraadpleegd. De monitoringstool maakt duidelijk dat de concentraties luchtvervuilende stoffen in de peiljaren 2020 en 2030 in het plangebied (ver) onder de grenswaarden liggen die op Europees niveau zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu tegen schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit leidt niet tot belemmeringen van de voorgenomen ontwikkeling.

4.5.2 Stikstofdepositie

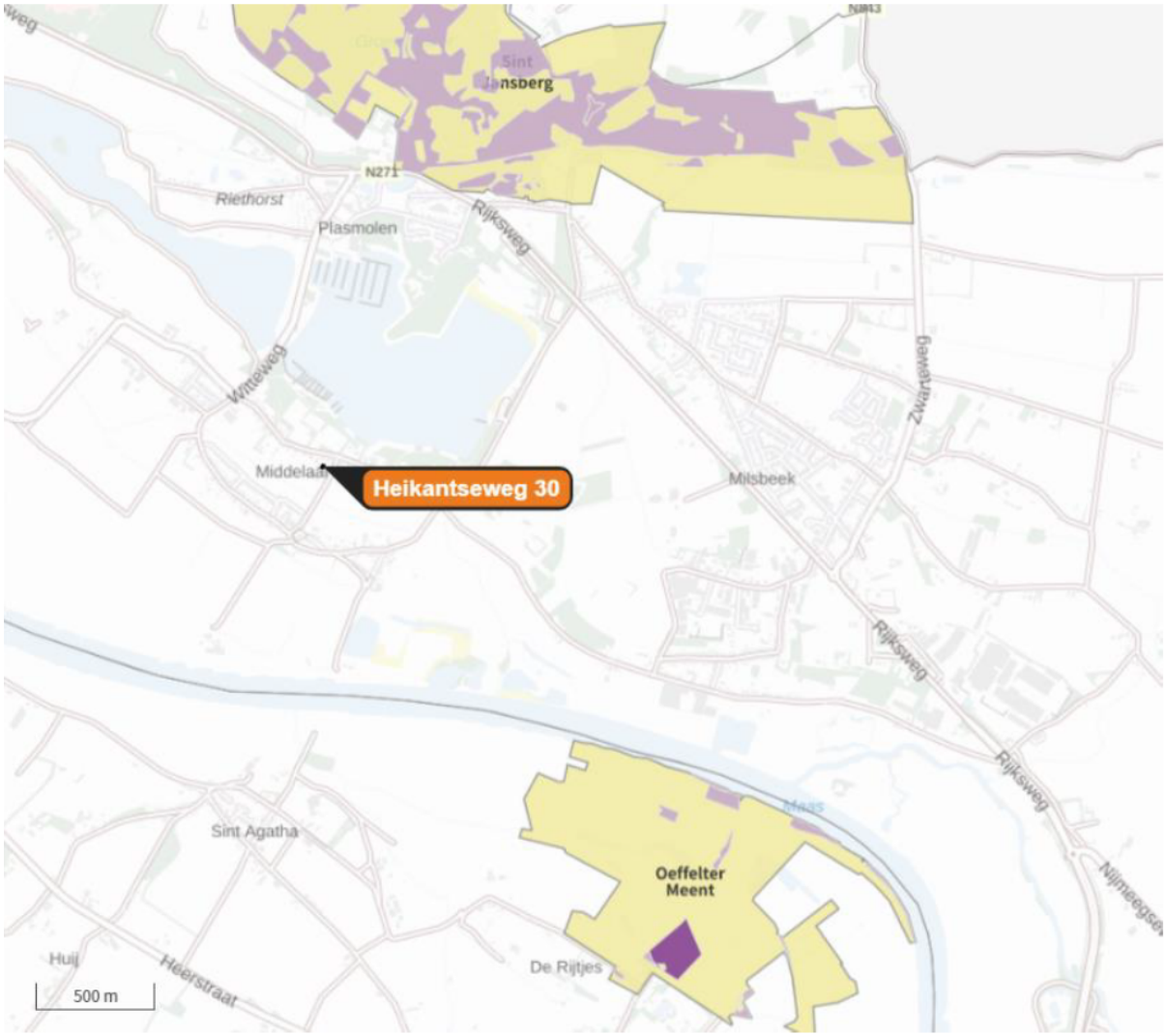
In het kader van de Natuurbeschermingswet moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn.

De effectbeoordeling stikstofdepositie heeft tot doel de NO_x (stikstof) en NH_3 (ammoniak) emissies naar

de lucht door het voornemen inzichtelijk te maken, de toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden te berekenen. De effectbeoordeling stikstofdepositie wordt afgesloten met conclusies waarbij duidelijk wordt of in het kader van de Wet Natuurbescherming significante effecten uitgesloten kunnen worden, dan wel een nader onderzoek nodig is (passende beoordeling).

Door Langeraar Milieuadvies is in januari 2023 een berekening uitgevoerd van de stikstofdepositie op nabijgelegen kwetsbare natuurgebieden ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen op het perceel Heikantseweg 30. Deze berekeningen zijn gemaakt met behulp van AERIUS Calculator 2021, waarbij rekening is gehouden met extra immissiepunten op basis van het 'Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden' van 25 november 2022. De resultaten van deze berekeningen zijn verwoord in een rapport, dat als Bijlage 4 is toegevoegd.

Het plangebied ligt op circa 1,3 kilometer afstand van stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebied 'Sint Jansberg' en ruim 2 kilometer tot stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebied 'Oeffelter Meent' Op onderstaande afbeelding zijn het plangebied en de Natura 2000-gebieden zwart omlijnd weergegeven. De stikstofgevoelige habitats en leefgebieden zijn roze en paars gekleurd. De overige niet stikstofgevoelige delen van de Natura 2000-gebieden zijn geel gekleurd.

Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Op basis van de berekening van de mogelijke stikstofdepositie met behulp van AERIUS Calculator 2021 kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Uit het uitgevoerde onderzoek stikstofdepositie blijkt dat de inzet van machines en transportbewegingen in de aanlegfase en verkeer in de gebruiksfase gecumuleerd niet leidt tot een

stikstofdepositietoename die groter is dan 0,00 mol/ha/jr op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura2000-gebieden;
- Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000- gebieden door stikstof kunnen op voorhand worden uitgesloten;
- Voor het plan hoeft ingevolge artikel 2.8 Wnb geen passende beoordeling gemaakt te worden vanwege stikstofdepositie.

Conclusie

Het aspect stikstofdepositie leidt niet tot belemmeringen van de voorgenomen ontwikkeling.

4.6 Geluid

In het kader van het bestemmingsplan dient onderzocht te worden wat de geluidsbelasting zal zijn op de gevels van de nieuwe woning.

De nieuwe woning ligt nabij de Heikantseweg. De Heikantseweg heeft een 30 km/uur-regime. Formeel geldt voor deze weg volgens de Wgh (Wet geluidhinder) geen onderzoeksplicht, omdat de maximaal toegestane snelheid 30 km/uur bedraagt. De verkeersintensiteit op de Heikantseweg is dusdanig dat een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet kan worden uitgesloten. Daarom is in het kader van een goede ruimtelijke ordening toch akoestisch onderzoek uitgevoerd naar de Heikantseweg.

De nieuwe woning ligt nabij de rustige Bouwsteeg. Deze straat heeft een 30 km/uur-regime. Formeel geldt voor deze weg volgens de Wgh geen onderzoeksplicht, omdat de maximaal toegestane snelheid 30 km/uur bedraagt. De Bouwsteeg heeft een lage verkeersintensiteit. Gezien de lage verkeersintensiteiten is het te verwachten dat de er geen overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB is. Voor de Bouwsteeg is dan ook geen akoestisch onderzoek noodzakelijk.

Gezoneerde industrieterreinen en spoorlijnen zijn in de nabijheid van de nieuwe woningen niet aanwezig. Akoestisch onderzoek naar gezoneerde industrieterreinen en spoorlijnen is dan ook niet nodig.

Door De Milieuadviseur is in juni 2022 een akoestisch onderzoek verricht naar de geluidsbelasting van de Heikantseweg op de gevel van de beoogde nieuwe woning. De resultaten van dit onderzoek zijn weergegeven in een rapport, dat als Bijlage 5 is opgenomen.Op basis van dit rapport kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De hoogste geluidsbelasting bedraagt 31 dB, inclusief aftrek op grond van artikel 110g Wgh van 5 dB, afkomstig van de Heikantseweg op de gevel van de nieuwe woning.
- Bij de nieuwe woning wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uit de Wgh.

Conclusie

Het aspect geluid leidt niet tot belemmeringen van de voorgenomen ontwikkeling.

4.7 Bedrijven en milieuzonering

Uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening moet bij nieuwe ontwikkelingen worden nagegaan welke bronnen in of nabij het plangebied een belemmering kunnen vormen voor gevoelige functies als wonen. Daarnaast dient te worden bezien of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (de 'omgekeerde werking').

Het is gebruikelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bedrijvigheid aansluiting te zoeken bij de afstanden uit de publicatie Bedrijven en milieuzonering (VNG-uitgeverij, 2009). Andersom kan deze publicatie worden gebruikt voor het op verantwoorde wijze inpassen van bedrijvigheid in de fysieke omgeving.

In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: ‘rustige woonwijk’, ‘rustig buitengebied’ en ‘gemengd gebied’. In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen, horeca en kleine

bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd.

De VNG-handreiking geeft op systematische wijze informatie over de milieukenmerken van vrijwel alle voorkomende bedrijfstypen. Het biedt daarmee een hulpmiddel om ruimtelijke ordening en milieu op gemeentelijk niveau op elkaar af te stemmen. In de publicatie zijn richtafstanden gegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De afstanden gaan uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd, dan kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

In de VNG-publicatie zijn voor het bepalen van de richtafstanden de volgende uitgangpunten gehanteerd:

- het betreft ‘gemiddeld’ moderne bedrijfsactiviteiten met gebruikelijke productieprocessen en voorzieningen;
- de richtafstanden hebben betrekking op de omgevingstypen ‘rustige woonwijk’ en ‘rustig buitengebied’. Bij het omgevingstype ‘gemengd gebied’ kan worden uitgegaan van kortere afstanden (verlaging met één afstandsstap);
- de richtafstanden bieden in beginsel ruimte voor normale groei van de bedrijfsactiviteiten;
- bij activiteiten met ruimtelijk duidelijk te onderscheiden deelactiviteiten (zoals productie, opslag, kantoren, parkeerterreinen) kunnen deze deelactiviteiten desgewenst als afzonderlijk te zoneren activiteiten worden beschouwd, bijvoorbeeld bij ligging van de activiteit binnen zones met een verschillende milieucategorie.

De richtafstanden lopen op naar mate sprake is van een bedrijf in een hogere milieucategorie. Zoals bij de uitgangspunten voor de richtafstanden is gesteld, kan bij het type gemengd gebied de richtafstand zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat met één afstandsstap worden verlaagd (dus van bijvoorbeeld 50 naar 30 meter voor milieucategorie 3.1). Verdere reducties zijn blijkens de toelichting in de VNG-publicatie niet te verantwoorden, omdat in algemene zin niet aannemelijk kan worden gemaakt dat het woon- en leefklimaat niet wordt aangetast en het functioneren van bedrijven niet in gevaar wordt gebracht. De richtafstand wordt gemeten vanaf de grens van het bedrijfsperceel tot de gevel van het gevoelige object.

Navolgende tabel geeft aan wat de richtafstanden zijn voor de verschillende milieucategorieën, zowel voor ‘rustige woonwijken’ of ‘rustige buitengebieden’ als voor ‘gemengde gebieden’.

Milieu categorie	Richtafstand voor 'rustig gebied' of 'rustig buitengebied'	Richtafstand voor een 'gemengd gebied'
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Richtafstanden en omgevingstype (bron: VNG, 2009)

Toetsing

Binnen een straal van 200 meter van het plangebied bevinden zich geen milieubelastende activiteiten die een belemmering kunnen vormen voor de ontwikkeling van het plan.

Conclusie:

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de ontwikkelingen in het plangebied.

4.8 Geur

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) in werking getreden. Deze wet is het beoordelingskader voor geurhinder van agrarische bedrijven bij milieuvergunningen en bestemmingsplannen.

Het dichtstbijzijnde agrarische bedrijf bevindt zich op de hoek van de Witteweg en de Heikantseweg. Het betreft hier een intensieve veehouderij. Dit bedrijf bevindt zich op 350 meter van het plangebied. Op een zodanige afstand zullen de woningen in het plangebied geen hinder ondervinden.

Conclusie

Het aspect geur leidt niet tot belemmeringen van de voorgenomen ontwikkeling.

4.9 Externe veiligheid

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (hierna: Bevi) zijn regels gesteld. Het Bevi heeft tot doel de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in bedrijven tot het aanvaarde maximum te beperken.

Het gaat daarbij om het beperken van de kans op en effect van een ernstig ongeval vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen. Op vergelijkbare wijze zijn de aanvaardbare risico's, verbonden aan transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en het transport door buisleidingen, vastgelegd in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de daarbij behorende regelingen.

Het doel wordt in Bevi, Bevt en Bevb vertaald naar de begrippen plaatsgebonden risico en groepsrisico:

- Plaatsgebonden risico (PR): Risico op een plaats buiten een inrichting, uitgedrukt als een kans per jaar dat een persoon onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.
- Groepsrisico (GR): Cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen de inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

In Bevi, Bevt en Bevb zijn de risiconormen (plaatsgebonden risicoafstanden) wettelijk vastgelegd. Binnen deze afstanden mogen geen kwetsbare objecten worden opgericht. Beperkt kwetsbare objecten mogen alleen onder zwaarwegende motieven binnen deze risicoafstanden. Er is in Bevi, Bevt en Bevb geen harde norm voor het groepsrisico vastgesteld. Voor het groepsrisico geldt een verantwoordingsplicht.

Onderzoek

Buisleidingen

In de nabijheid van de planlocatie zijn geen (geprojecteerde) buisleidingen aanwezig.

Stationaire bronnen

In de nabijheid van de planlocatie zijn geen (geprojecteerde) stationaire risicobronnen aanwezig.

Mobiele risicobronnen, plaatsgebonden risico

In de nabijheid van de planlocatie zijn geen (geprojecteerde) mobiele risicobronnen, plaatsgebonden risico.

Mobiele risicobronnen, groepsrisico

In de nabijheid van de planlocatie zijn geen (geprojecteerde) mobiele risicobronnen, groepsrisico aanwezig.

Conclusie

Omdat er geen risicobronnen in de omgeving aanwezig zijn hoeft het aspect externe veiligheid niet

nader onderzocht te worden en vormt dit geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Verkeer en parkeren

Tot voor kort werd er op het perceel een bedrijf uitgeoefend. Na de transformatie zullen er in totaal 2 woningen aanwezig zijn. Dat wil zeggen, dat er per saldo 1 woning bijkomt. De verkeersproductie, die dat tot gevolg heeft (ongeveer 8 verkeersbewegingen per dag extra) kan moeiteloos opgenomen worden op de Heikantseweg en/of de Bouwsteeg.

Er worden 2 ruime woonpercelen gerealiseerd, waar per perceel zonder problemen 2 of meer auto's op eigen erf geparkeerd kunnen worden.

Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen beletsel voor de ontwikkeling op het perceel.

4.11 Kabels en leidingen

In of nabij het plangebied liggen geen bovengrondse en/of ondergrondse leidingen die ruimtelijk relevant zijn op bestemmingsplanniveau.

Conclusie

Vanuit het aspect kabels en leidingen zijn er geen beperkingen voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.12 M.e.r.-beoordeling

De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) is bedoeld om het milieubelangvolwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. Een m.e.r.-procedure is altijd gekoppeld aan een plan of besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie, bestemmingsplan of vergunning.

De wettelijke eisen ten aanzien van de m.e.r.-procedure zijn vastgelegd in de Wet milieubeheer (Wm) en in het Besluit milieu-effectrapportage (hierna Besluit). In de Wm en in het Besluit wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde onderdeel C-activiteiten) en activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde onderdeel D-activiteiten).

Voor onderhavig initiatief is activiteit D11.2 uit onderdeel D van de Bijlage van het Besluit m.e.r. van toepassing: De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer;
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of;
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m^2 of meer

Hieronder wordt beschreven of de onder 1 tot en met 3 genoemde drempelwaarden al dan niet worden overschreden.

Ad 1: De oppervlakte van het initiatief bedraagt aanzienlijk minder dan 100 hectare. Aldus geldt dat de drempelwaarde niet wordt overschreven.

Ad 2: Het initiatief heeft geen betrekking op het bouwen van 2000 of meer woningen. Deze drempelwaarde is daarom niet relevant en wordt dus niet overschreden.

Ad 3: Het initiatief voorziet niet in de realisatie van 200.000 m2 of meer aan bedrijfsvloeroppervlakte.

Nu de drempelwaarde(n) niet worden overschreden geldt dat sprake is van een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Met de inwerkingtreding van het gewijzigde Besluit m.e.r. per 7 juli 2017 is er procedureel geen verschil meer tussen een vormvrije-m.e.r.-beoordeling en een (gewone) m.e.r.-beoordeling. In een vormvrije m.e.r.-beoordeling dient aandacht te worden besteed aan drie criteria die zijn opgenomen in Bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'. Dit zijn achtereenvolgens de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect:

Kenmerken van het project

Het bestemmingsplan voorziet in een zeer beperkte uitbreiding van het aantal woningen: van 1 naar 2. In paragraaf 2.2 wordt nader ingegaan op de gewenste nieuwe situatie. Kortheidshalve wordt hiernaar verwezen.

Plaats van het project

De locatie is gelegen in de bebouwde kom. Een voormalig bedrijfsperceel wordt getransformeerd in een woonperceel. In de directe nabijheid van het nieuwe woongebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig.

Kenmerken van het potentiële effect

Op basis van de uitgevoerde onderzoeken kan gesteld worden, dat de nieuwe ontwikkelingen geen nadelige invloed hebben op bestaande natuur- en/of landschapswaarden. Ook worden geen cultuur-historische en/of archeologische waarden aangetast. Door de nieuwe ontwikkelingen worden bestaande bedrijven in de omgeving niet in hun mogelijkheden beperkt. Bodem en grondwater zijn geschikt voor de beoogde functie. Voorts kan opgemerkt worden, dat het geluid van het wegverkeer op de Heikantseweg en/of de Bouwsteeg niet tot gevolg heeft, dat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden.

Conclusie

De kenmerken, plaats en potentiële effecten van de ontwikkeling geven op basis van het voorgaande geen aanleiding ernstige milieugevolgen te verwachten die het nodig maken om een m.e.r-procedure te doorlopen.

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel.

5.1 Opzet van de regels

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Voor alle plannen die vanaf 1 juli 2013 in procedure gaan, is de RO Standaarden 2012 verplicht. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij het juridische systeem van het vigerende bestemmingsplan 'Mookerplas en omgeving, 1e herziening'. Dit bestemmingsplan is op 9 juli 2020 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels.
2. Bestemmingsregels.
3. Algemene regels.
4. Overgangs- en slotregels.

Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen. In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- Wijze van meten. Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen. De regels zijn onderverdeeld in onder andere:

- Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan.
- Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage, et cetera).
- Specifieke gebruiksregels: welk gebruik van gronden en opstallen in ieder geval strijdig zijn.
- Afwijken van de gebruiksregels: onder welke voorwaarde mag afgeweken worden van de aangegeven bestemming.

In paragraaf 5.2 worden de bestemmingen nader toegelicht en wordt ook per bestemming aangegeven waarom voor bepaalde gronden voor deze is gekozen.

Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- Anti-dubbeltelregel.
  Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze

verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan een keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.
- Algemene bouwregels
  Hierin is een regeling opgenomen voor parkeren en laden en lossen.
- Algemene gebruiksregels.
  In dit artikel worden de algemene gebruiksregels beschreven. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit brengt met zich mee dat de bestemmingsomschrijving van de te onderscheiden bestemming helder en duidelijk moet zijn.
- Algemene afwijkingsregels
  In dit artikel worden de algemene afwijkingsregels beschreven. Deze regels maken het mogelijk om op ondergeschikte punten van de regels in het bestemmingsplan af te wijken.

Overgangs- en slotbepalingen

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregels wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

5.2 Toelichting op de bestemmingen

In deze paragraaf wordt kort ingegaan op de verschillende bestemmingen.

Wonen

Deze bestemming is toegekend aan alle gronden binnen het plangebied.

Binnen de bestemming 'Wonen' is een bouwvlak aangegeven. De hoofdbebouwing (zeg maar de beide woningen) dienen binnen deze bouwvlakken gebouwd te worden, danwel aanwezig te zijn. Voor beide woningen geldt een maximale goothoogte van 6 m en een maximale bouwhoogte van 9 m. Door middel van een nadere aanduiding op de plankaart is aangegeven, dat er maximaal 2 wooneenheden gerealiseerd mogen worden binnen het bouwvlak en dat beide woningen vrijstaand dienen te zijn.

De maximale gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen mag per woning maximaal 80 m^2 bedragen.

Op de plankaart is aangegeven, dat het parkeren ten behoeve van de geplande woning aan de Bouwsteeg dient plaats te vinden op de gronden, die nader zijn aangeduid met 'parkeerterrein'.

Waarde - Archeologie

Deze dubbelbestemming is overgenomen van het vigerende bestemmingsplan 'Mookerplas en omgeving, 1e herziening' omdat er nog geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden.

Waterstaat - Waterbergend rivierbed

Ook deze dubbelbestemming is overgenomen van het vigerende bestemmingsplan 'Mookerplas en omgeving, 1e herziening'. Deze dubbelbestemming is gesitueerd aan de zuidzijde van het perceel. Om de belangen van het waterbergend rivierbed te beschermen is bebouwing in deze zone niet toegestaan. Het bouwvlak, behorende bij de bestemming Wonen is dan ook niet binnen de begrenzing van deze dubbelbestemming aangegeven.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Conform artikel 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening dient een onderzoek te worden verricht naar de uitvoerbaarheid van het plan. De gemeente Mook en Middelaar zal voordat het plan in procedure gaat met de initiatiefnemer een anterieure overeenkomst sluiten, zodat de economische uitvoerbaarheid 'anderszins verzekerd' is.

De kosten voor de uitvoering van dit bestemmingsplan komen voor rekening van de initiatiefnemer. Aangenomen wordt dat deze over de financiële middelen beschikt om het plan uit te kunnen voeren. Hiermee wordt het plan economisch uitvoerbaar geacht.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De bewoners van de belendende percelen zijn op de hoogte gesteld van de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied. Zij hebben aangegeven in te kunnen stemmen met deze plannen.

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	
Onderwerp	**Aanpassing Deelsubsidieverordening Leefomgeving**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Algemene Commissie
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Sociale en maatschappelijke Dienstverlening
Portefeuillehouder	F.N. Dillerop

Aanpassing Deelsubsidieverordening Leefomgeving

Inleiding

Op 10 maart 2022 is door uw raad de Algemene Subsidieverordening van onze gemeente aangepast. Omdat de Deelsubsidieverordening Leefomgeving verwijst naar de oude Algemene Subsidieverordening moet deze ook aangepast worden. Naast deze verwijzing zijn nog enkele kleine technische respectievelijk redactionele aanpassingen gedaan die beter aansluiten bij de huidige praktijk/behoefte.

Voorstel

1. **(Gewijzigde) Deelsubsidieverordening Leefomgeving 2023 vaststellen**
2. **Deelsubsidieverordening Leefomgeving 2017 intrekken.**

Beoogd effect

Met dit besluit sluit de deelsubsidieverordening weer aan bij de Algemene Subsidieverordening 2022 en de tijdgeest van nu.

Argumenten

Op 10 maart 2022 is door uw raad de Algemene Subsidieverordening van onze gemeente aangepast. Omdat de Deelsubsidieverordening Leefomgeving verwijst naar de oude Algemene Subsidieverordening moet deze ook aangepast worden. Naast deze verwijzing zijn nog enkele kleine technische respectievelijk redactionele aanpassingen gedaan die beter aansluiten tijdgeest van nu.

Als voorbeeld noemen wij de omschrijvingen onder artikel 2, waarin sommige begrippen door een concretere omschrijving zijn vervangen. Of de toevoeging van punt e onder artikel 3, lid 4. Dit betreft activiteiten die voorheen niet uitgesloten waren maar nu explicieter benoemd worden. Hieronder vallen bijvoorbeeld de subsidies voor voor- en vroegschoolse educatie (peutergroepen). Tenslotte is ook de omschrijving van de ‘Vonkjes’ (artikel 8) aangepast, mede om de aanjaagfunctie iets duidelijker te krijgen.

In zijn algemeenheid zijn de bepalingen ruim geformuleerd. Het specifieker maken van de subsidieregels leidt ook al gauw tot uitsluiting van nieuwe initiatieven die daar niet binnen passen, maar wel als zinvol kunnen worden aangemerkt. Die zijn immers veelal niet te voorzien.

Kanttekeningen

Niet van toepassing

Bijlage(n)

- Concept-verordening Deelsubsidieverordening leefomgeving 2023 (tevens raadsbesluit)

Mook, 9 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2023

De raad van de gemeente Mook en Middelaar
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 mei 2023;
gelet op de titels 4.1 en 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 149 van de Gemeentewet
gelet op het advies van de Algemene commissie van 7 juni 2023;

BESLUIT:
vast te stellen de Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2023

HOOFDSTUK I Algemeen gedeelte

Artikel 1 Definities

a. gemeente : de gemeente Mook en Middelaar;
b. de raad : de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar;
c. college : het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Mook en Middelaar;
d. ASV : de Algemene Subsidieverordening Mook en Middelaar 2022;
e. Inwoners : inwoners van de gemeente Mook en Middelaar

Artikel 2 Reikwijdte

1. Ter verbijzondering van artikel 2, lid 1 van de ASV wordt deze deelverordening van toepassing verklaard op organisaties die activiteiten ontplooien op het gebied van:
   a. Ontwikkeling en ontspanning:
      De te subsidiëren activiteiten hebben een onbelemmerde en zo optimaal mogelijke sociale en persoonlijke ontwikkeling van de inwoners tot doel.
   b. Versterking van de gemeenschap:
      De te subsidiëren activiteiten hebben tot doel:
      i. de versterking van de sociale netwerken binnen de gemeente;
      ii. het bevorderen van wederzijdse acceptatie en respect;
      iii. het stimuleren van actief burgerschap
      iv. het voorkomen van eenzaamheid en uitsluiting;
      v. het bijdragen aan de bekendheid en een positieve uitstraling van de gemeente en de eigen leefomgeving;
   c. Gezondheid:
      De te subsidiëren activiteiten hebben tot doel:
      i. het bevorderen van het fysieke en geestelijke welbevinden van de inwoners;
      ii. het bevorderen van een gezonde leefwijze van de inwoners;

iii. het bevorderen van een gezond leefmilieu binnen de gemeente Mook en Middelaar.

d. Maatschappelijke ondersteuning:
Deze activiteiten hebben tot doel de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de inwoners te bevorderen en zo lang mogelijk in stand te houden.

2. Tenzij in deze verordening anders is bepaald is de ASV van toepassing.

Artikel 3 Activiteiten

Tot de activiteiten die binnen de reikwijdte van deze verordening vallen kunnen in ieder geval gerekend worden:

1. Op het gebied van ontwikkeling en ontspanning:
    a. activiteiten gericht op het beoefenen van muziek, dans, tekenen en schilderen, beeldende expressie;
    b. sport- en beweegactiviteiten;
    c. educatieve activiteiten;
    d. exposities en uitvoeringen die binnen de gemeente worden georganiseerd en voor de inwoners toegankelijk zijn;
    e. activiteiten gericht op ondersteuning van inwoners die belemmeringen ervaren in de persoonlijke ontwikkeling en deelname aan het maatschappelijk leven.
2. Op het gebied van versterking van de gemeenschap:
    a. activiteiten/voorzieningen gericht op sociale contacten tussen inwoners en groepen van inwoners;
    b. activiteiten die deelname aan het maatschappelijk leven bevorderen;
    c. activiteiten ter ondersteuning van het vrijwilligerswerk;
    d. activiteiten ter ondersteuning en ontlasting van de mantelzorger;
    e. activiteiten ter verspreiding en bevordering van de kennis van de gemeente onder de inwoners, zowel op het gebied van de actualiteit als ook op het gebied van cultuurhistorische waarden;
    f. activiteiten die de aantrekkingskracht van de gemeente voor dagactiviteiten en vakanties vergroten.
3. Op het gebied van gezondheid:
    a. activiteiten die van positieve invloed zijn op de mentale en/of fysieke gezondheid van inwoners;
    b. activiteiten die bijdragen aan het bewustzijn van inwoners op het gebied van een gezondeleefstijl;
    c. activiteiten die bijdragen aan het milieubewust handelen van inwoners;
    d. activiteiten die bijdragen aan een verantwoorde deelname aan het verkeer van inwoners;
    e. activiteiten die gericht zijn op het voldoende bewegen van inwoners;
    f. activiteiten die bijdragen aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen en jeugd.
4. Op het gebied van maatschappelijke ondersteuning:
    a. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zelfstandig voeren van een huishouden van inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven;
    b. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zelfstandig voeren van een huishouden van inwoners die vanwege hun herkomst hierin ondersteuning behoeven tot dat zij hebben kunnen inburgeren;

c. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel van inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven;
d. activiteiten die een bijdrage leveren aan het kunnen ontmoeten van medemensen en daar sociale verbanden mee aan te gaan door inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven.
e. Activiteiten die bijdragen aan een veilig en stimulerend opgroeiklimaat voor kinderen en jongeren die afkomstig zijn uit kwetsbare situaties.

Artikel 4 Subsidievrager

1. Subsidie kan slechts worden verstrekt aan rechtspersonen met een volledige rechtsbevoegdheid. Natuurlijke personen zijn uitdrukkelijk uitgesloten van subsidie.
2. De subsidieaanvrager dient geen winst te beogen door middel van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt.

Artikel 5 Weigeringsgronden

In aanvulling op de weigeringsgronden uit de artikelen 4:25 en 4:35 van de Awb en artikel 9 van de Algemene subsidieverordening Mook en Middelaar 2022 worden de navolgende weigeringsgronden gehanteerd:

1. Er wordt geen subsidie verleend indien reeds op andere wijze of door een andere organisatie in de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, is voorzien;
2. Er wordt geen subsidie verleend voor activiteiten indien de behoefte daaraan niet kan worden aangetoond;
3. Er wordt geen subsidie verleend indien de gemeente de activiteiten op een goedkopere en/of efficiëntere wijze kan realiseren.

HOOFDSTUK II Subsidies voor eenmalige activiteiten

Artikel 6 Investeringen

1. Ten behoeve van activiteiten als bedoeld in de artikelen 2 en 3 kan een subsidie verleend worden in de kosten van bouwkundige voorzieningen en/of materialen en attributen.
2. De aanvraag voor een dergelijke aanvraag dient in afwijking van artikel 7 van de ASV tenminste 6 maanden voor aanvang van de bouwwerkzaamheden resp. aanschaf van materialen en attributen ingediend te worden.
3. In afwijking van artikel 8, lid 2 van de ASV beslist het college op een aanvraag als bedoeld in het voorgaande lid binnen 5 maanden nadat de aanvraag is ingekomen.
4. De aanvraag voor een dergelijke subsidie bevat tenminste de volgende gegevens:
   a. voor bouwkundige voorzieningen:
      i. een tekening op schaal van het gebouw, een situatietekening, het bestek en overige bij het plan behorende bescheiden;
      ii. een begroting van de kosten voor de investering;
      iii. een opgave van financiering van de investering, alsmede een opgave van de werkzaamheden die door de instelling zelf worden verricht;
      iv. het bezettingsschema van de accommodatie waarop de bouwkundige activiteiten betrekking hebben;

v. de exploitatieopzet van de betreffende accommodatie in het jaar voorafgaande alsmede een prognose voor de exploitatie in het jaar van realisatie en het daaropvolgende jaar.

b. voor materialen en attributen:
   i. prijsopgaven van tenminste twee leveranciers voor de aan te schaffen materialen en/of attributen;
   ii. motivering van gemaakte keuze voor aanschaf van materiaal of attribuut;
   iii. opgave van de verwachte levensduur;
   iv. afschrijvingsschema.

5. De subsidie voor materialen en attributen bedraagt maximaal 50% van de totale kosten.
6. Lid 5 is niet van toepassing bij voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en gezondheidsvoorlichting. De hoogte van een dergelijke subsidie is maximaal € 5.000.
7. Een subsidie wordt niet verleend indien het vervangingsinvesteringen betreft, behoudens wanneer aannemelijk kan worden gemaakt, dat de organisatie niet in de gelegenheid is geweest, om zelf voldoende reserveringen te treffen.
8. Een subsidie wordt eveneens niet verleend indien het nieuwe materialen/attributen betreft, waarvan de noodzaak tot de aanschaf ervan ruimschoots vooraf voorzien had kunnen worden en derhalve reserveringen getroffen hadden kunnen worden.
9. Het college is bevoegd ook andere dan, of slechts enkele van, de in het vierde en zevende lid genoemde gegevens te verlangen, indien die voor het nemen van een beslissing op de aanvraag noodzakelijk, respectievelijk voldoende, zijn.

Artikel 7 Evenementen

1. Onder evenementen worden activiteiten verstaan die maximaal ééns in de vier jaar plaatsvinden.
2. Om voor een subsidie in aanmerking te komen dient het programma van het evenement betrekking te hebben op de doelen genoemd in de artikelen 2 en 3.Organisaties als bedoeld onder artikel 2 kunnen in aanmerking komen voor een subsidie bij de viering van een jubileum. Onder jubileum wordt verstaan de viering van het 25-jarig bestaan, en daaropvolgend elke 25 jaar.
3. Subsidies als bedoeld in dit artikel worden uitsluitend verleend indien het evenement toegankelijk is voor alle inwoners van de gemeente.
4. De maximale subsidie per evenement is € 300.
5. De subsidie kan verdubbeld worden indien naar redelijkheid kan worden aangenomen dat het evenement tenminste 500 bezoekers/deelnemers zal trekken.
6. De maximale subsidie bij een jubileum bedraagt het aantal jaren van bestaan maal 10.
7. Aanvragen voor een evenementensubsidie worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Hiervoor is het tijdstip doorslaggevend waarop de aanvraag volledig is.
8. De aanvraag dient in ieder geval te bevatten:
   - Een omschrijving van het doel
   - een omschrijving van de activiteit
   - een opgave van de geraamde uitgaven en opbrengsten.
9. Evenementensubsidies kunnen alleen worden toegekend zolang er binnen de gemeentebegroting financiële ruimte hiervoor is.

Artikel 8 Vonkjes

1. Onder een 'vonkje' wordt verstaan: een nieuwe activiteit die tot doel heeft om een impuls te geven aan het maatschappelijk leven binnen de gemeente of één van de drie kernen Mook, Molenhoek en Middelaar-Plasmolen.
2. Om voor een vonkje in aanmerking te komen dient de activiteit betrekking te hebben op de doelen genoemd in de artikelen 2 en 3.
3. De activiteit is gericht op het realiseren van een blijvende voorziening of terugkerende activiteit. Voor een vonkje kan een éénmalige subsidie van maximaal € 300 worden verleend;
4. Bij voortzetting van de activiteit of voorziening in een volgend jaar kan hiervoor niet opnieuw een vonkje worden toegekend.
5. De aanvraag en de uitvoering van het initiatief kan uitsluitend gedaan worden door inwoners uit de gemeente. Dit kan individueel, groepsgewijs of in verenigingsverband.
6. Het college kan in afwijking van het gestelde in artikel 4, lid 1, een subsidie voor een vonkje als bedoeld in het 4e lid verlenen aan organisaties zonder volledige rechtsbevoegdheid, of natuurlijke personen zowel individueel als ook in groepsverband.
7. Voor de aanvraag dient gebruik gemaakt te worden van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.
8. De aanvraag dient in ieder geval te bevatten:
    - Een omschrijving van het doel;
    - een omschrijving van de activiteit
    - een opgave van de geraamde uitgaven en opbrengsten.
9. Aanvragen voor een Vonkje worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Hiervoor is het tijdstip doorslaggevend waarop de aanvraag volledig is.
10. Een subsidie voor een vonkje kan alleen worden toegekend zolang er binnen de gemeentebegroting financiële ruimte hiervoor is.

Artikel 9 Aanloopkosten nieuwe organisatie

1. Een nieuw op te richten organisatie die tot doel heeft om activiteiten zoals genoemd in de artikelen 2 en 3 te organiseren kan in aanmerking komen voor een subsidie in de aanloopkosten.
2. De aanvraag voor een dergelijke subsidie moet tenminste 13 weken vóór het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid van de aanvrager;
3. Deze subsidie bedraagt ten hoogste € 750.
4. De subsidie kan uitsluitend worden verleend indien hiervoor een budget in de gemeentebegroting is gereserveerd.
5. Bij de aanvraag dient een omschrijving van het doel en de beoogde activiteiten van de organisatie te worden overgelegd.
6. De subsidie wordt vastgesteld en uitbetaald binnen een maand na ontvangst van het gewaarmerkte afschrift van de oprichtingsakte van de rechtspersoon dan wel de statuten aan het college zijn overgelegd. Dit dient binnen drie maanden na verzending van de subsidiebeschikking aan het college te worden verstrekt.

HOOFDSTUK III Jaarlijkse subsidies

Artikel 10 Prestatie-eenheden

Een subsidie boven de € 5.000 wordt verleend op basis van meetbare prestatiegegevens of kengetallen. Het college stelt deze per organisatie of groep organisaties vast.

Artikel 11 Prioritering

1. Bij de subsidieverlening wordt voorrang verleend aan activiteiten die meer dan één doel dienen;
2. Bij de subsidieverlening wordt voorrang verleend aan activiteiten die van de inwoners actieve deelname vereisen of een gezondere leefstijl bevorderen;
3. Bij de subsidieverlening voor activiteiten genoemd onder artikel 3 wordt voorrang verleend aan organisaties die zich inspannen voor inwoners die op grond van sociaal-economische achterstanden, leeftijd en/of fysieke belemmeringen ondersteuning bij het bijwonen en/of uitoefenen nodig hebben.

HOOFDSTUK IV Slotbepalingen

Artikel 12

1. De Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2017 wordt ingetrokken met ingang van de dag dat onderhavige verordening in werking treedt.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2023.
3. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie. Aanvragen die vóór die datum zijn ingediend, doch betrekking hebben op een tijdvak vanaf 1 juni 2023 vallen onder de werking van deze verordening, tenzij dit ten nadele is van de aanvrager, dan blijft daarop de Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2017 van toepassing.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 juni 2023

De Raad voornoemd,

De griffier, mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter, mr. drs. W. Gradisen

Bijlage Toelichting Deelsubsidieverordening Leefomgeving

1. Algemeen

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht dient subsidieverstrekking plaats te vinden op basis van een wettelijke grondslag. Daarom is het voor een gemeente noodzakelijk om een subsidieverordening te hebben. Daarin dienen tenminste de activiteiten te worden omschreven die voor subsidie in aanmerking komen.

Onze gemeente heeft een Algemene subsidieverordening 2022 en een Deelsubsidieverordening Leefomgeving 2023. De Algemene subsidieverordening 2022omschrijft de algemene regels omtrent subsidieverstrekking. De activiteiten waarvoor subsidie verkregen kan worden staan er niet in genoemd. Daarvoor is in het verleden al een deelverordening opgesteld.

Ook de VNG heeft een model deelverordening ontworpen. Deze is echter vrij summier van aard. De Deelsubsidieverordening Leefomgeving is daarom een lokaal product geworden, waarin wel elementen uit het model van de VNG herkenbaar zijn, maar vooral naar maatwerk voor de lokale situatie is gekeken.

De deelsubsidieverordening Leefomgeving is vooral bedoeld om inzicht te geven in doelen en activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen. Dit leidt echter niet automatisch tot een aanspraak op subsidie voor organisaties, die onder de reikwijdte ervan vallen en activiteiten organiseren zoals omschreven in artikel 3. De wegingscriteria van de verordening, maar ook het actuele beleid en het beschikbare budget zullen hierbij van invloed zijn.

De verordening voorziet ook bewust in een gedetailleerde uitwerking van meer specifieke verdeelcriteria en berekeningswijzen. De verscheidenheid van de gesubsidieerde organisaties is te groot om hiervoor algemeen geldende regels te kunnen stellen. Dat betekent dat het college van burgemeester en wethouders op basis van een beoordeling van de afzonderlijke subsidieaanvragen maatwerk moet leveren. Dit zal zich primair bij de eerste aanvraag van een organisatie voordoen.

2. Elementen

Bij het opstellen van de deelsubsidieverordening is rekening gehouden met:.

a. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet

Voor het formuleren van de reikwijdte van de deelsubsidieverordening en daaraan gerelateerde activiteiten is aansluiting gezocht bij de Wmo, de Jeugdwet en het gemeentelijk beleidsplan Wmo en Jeugd. Het begrip leefbaarheid staat daarbij centraal, maar ook het activeren daarin van de burger zelf. De te subsidiëren activiteiten zullen dus vooral gericht moeten zijn op het in stand houden van de zelfstandigheid van mensen. Bij kinderen en jeugd ligt het accent op een veilige omgeving om op te groeien en de mogelijkheid om talenten te ontplooien. Daar waar kinderen en jongeren in hun ontwikkeling belemmert worden, willen wij extra ondersteuning bieden.

b. Integraliteit

Het aantal gesubsidieerde organisaties binnen de gemeente Mook en Middelaar is mede door onze schaalgrootte beperkt maar desondanks groot in verscheidenheid. De groep welzijnssubsidies is het meest herkenbaar, maar ook op andere (beleids)terreinen worden subsidies verstrekt, zoals b.v. verkeer,

toerisme, milieu en communicatie. Kenmerkend is, dat al deze subsidies toch een maatschappelijke component hebben en op de een of andere wijze gerelateerd zijn aan de leefbaarheid van onze gemeente.

Teneinde te voorkomen dat er voor enkele subsidies een afzonderlijke deelsubsidieverordening opgesteld moet worden is er één integrale deelverordening opgesteld, die in ieder geval het palet van het huidige bestand aan subsidierelaties omvat. Het blijft onvoorspelbaar welke subsidieverzoeken in de toekomst op de gemeente af kunnen/zullen komen, en of de deelsubsidieverordening in al die gevallen dekking zal geven. Getracht is echter om ook ruimte te laten voor nieuwe initiatieven/ontwikkelingen.

3. Wijzigingen

De Deelsubsidieverordening Leefomgeving 2023 heeft ten opzichte van de versie van 2017 slechts een aantal administratieve en redactionele wijzigingen ondergaan. Er is nog eens kritisch gekeken naar de omschrijving van de reikwijdte en activiteiten, rekening houdend met de actualiteit.

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: Definities

In dit artikel wordt een aantal begrippen verduidelijkt, dat in de verordening wordt gehanteerd.

Artikel 2: Reikwijdte

Bij dit artikel is aansluiting gezocht bij de taken die de gemeente op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet heeft toebedeeld gekregen. De Wmo en Jeugdwet staan hierbij niet op zich. Er liggen ook dwarsverbanden met andere wetten en regelingen zoals bijvoorbeeld de Wet publieke gezondheidszorg en de Wet primair onderwijs..

Artikel 3: Activiteiten

De relatie van de Wmo en Jeugdwet met andere beleidsterreinen wordt in dit artikel nog duidelijker. De verordening richt zich op het creëren van een leefomgeving waarin inwoners zich persoonlijk kunnen ontwikkelen, maar ook prettig en veilig voelen. Het accent ligt daarbij zoveel mogelijk op het invullen van die leefomgeving door de inwoners zelf.

Artikel 4: Subsidievrager

Bij het verlenen van een subsidie dient zoveel mogelijk gewaarborgd te zijn, dat het overeenkomstig het beoogde doel wordt gebruikt. Het bezitten van rechtspersoonlijkheid is een dergelijke waarborg omdat er betere verhaalsmogelijkheden zijn indien de activiteiten niet, niet volledig of onjuist worden uitgevoerd. Artikel 8 van de verordening is hierop een uitzondering. Voor het aanvragen van een ‘vonkje’ hoeft men niet te beschikken over rechtspersoonlijkheid.

Artikel 5: Weigeringsgronden

In dit artikel zijn aanvullende weigeringsgronden opgenomen bovenop die van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 6: Investeringen

Dit artikel omschrijft aanvullend bovenop de Algemene subsidieverordening de indieningvereisten bij een aanvraag om een subsidie t.b.v. investeringen in bouwkundige voorzieningen en/of aanschaf van materialen en attributen. Lid 2 t/m 4 begrenzen de subsidiemogelijkheden naar aard en omvang.

Artikel 7: Evenementen

Dit artikel geeft een afbakening van de evenementen die voor subsidie in aanmerking kunnen komen, alsmede de hoogte van het bedrag waarop aanspraak kan worden gemaakt. Het budget voor evenementen is beperkt en bij de behandeling van aanvragen geldt het principe op = op. Het verdient daarom aanbeveling een aanvraag in een zo vroeg mogelijk stadium te doen.

Indien de aanvrager al een jaarlijkse subsidie ontvangt zal beoordeeld worden, of het evenement niet tot de planbare en reguliere activiteiten van die organisatie hoort. In dat geval zal geen aanvullende evenementensubsidie verleend worden.

Artikel 8: Vonkjes

De 'vonkjes' hebben tot doel om een impuls te geven aan nieuwe initiatieven.

De toetsing van de activiteiten vindt aan de voorkant plaats. Bij de aanvraag zal duidelijk moeten zijn, of de activiteit voor een bijdrage in aanmerking kan komen. Er is daarom geen verantwoordingsverplichting opgenomen. In de regel zal door publicaties en andere waarneming voldoende duidelijk zijn, of de activiteiten worden uitgevoerd. Indien hierover twijfel bestaat, biedt de Awb de mogelijkheid om dit alsnog te toetsen en een subsidie terug te vorderen.

De weigerings- en invorderingsmogelijkheden van de Awb en de verordeningen zijn immers ook hierop ook van toepassing.

In afwijking van artikel 4 biedt artikel 8, lid 6 aan het college de mogelijkheid om voor een vonkje af te wijken van de vereiste, dat de aanvrager volledige rechtspersoonlijkheid moet hebben. Voor een eenmalige activiteit zou dat een te hoge drempel zijn omdat het opmaken van een notariële akte al hoge kosten met zich meebrengt.

Artikel 9: Aanloopkosten nieuwe organisatie

Dit artikel voorziet in een eenvoudige en laagdrempelige wijze van subsidiëring van de aanloopkosten van nieuwe organisaties. Dit artikel leidt niet automatisch tot een aanspraak op subsidie voor elke nieuwe organisatie. Het college van burgemeester en wethouders zal een beleidsmatige afweging maken bij het al dan niet toekennen van een subsidie, rekening houdend met de budgettaire kaders.

Artikel 10: Prestatie-eenheden

Dit artikel is bedoeld om de toetsing van de prestaties te vereenvoudigen door hier eenduidige afspraken over te maken.

Artikel 11: Prioritering

Een subsidieverordening is geen open eind regeling. De gemeentebegroting vormt hierin het financiële kader. Daar waar de vraag de beschikbare middelen overschrijdt is het van belang om een prioritering aan te brengen. Dit artikel biedt daartoe een drietal hoofdelementen.

Artikel 12: Vervallen Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2017

De Deelsubsidieverordening Leefomgeving 2023 treedt in de plaats van de Deelsubsidieverordening 2017. Deze laatste dient daarom te worden ingetrokken. Op subsidies die zijn aangevraagd ten tijde van de geldigheidsduur van de verordening 2017 blijft deze ook van toepassing

Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar ~~2017~~2023

De raad der gemeente Mook en Middelaar
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van ~~28 maart 2017~~ ;
gelet op de titels 4.1 en 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 149 van de Gemeentewet
gelet op het advies van de Algemene commissie ~~Samenleving~~ van ~~18 april 2017~~

BESLUIT:
vast te stellen de Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 20~~17~~23

HOOFDSTUK I Algemeen gedeelte

Artikel 1 Definities

a. gemeente : de gemeente Mook en Middelaar;
b. de raad : de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar;
c. college : het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Mook en Middelaar;
d. ASV : de Algemene Subsidieverordening Mook en Middelaar 20~~17~~22;
e. Inwoners : inwoners van de gemeente Mook en Middelaar

Artikel 2 Reikwijdte

1. Ter verbijzondering van artikel 2, lid 1 van de ASV wordt deze deelverordening van toepassing verklaard op organisaties die activiteiten ontplooien op het gebied van:
   a. Ontwikkeling en ontspanning:
      De~~ze~~ te subsidiëren activiteiten hebben een onbelemmerde en zo optimaal mogelijke sociale en persoonlijke ontwikkeling van de inwoners tot doel.
   b. Versterking van de gemeenschap:
      De~~ze~~ te subsidiëren activiteiten hebben tot doel:
      i. de versterking van de sociale netwerken binnen de gemeente;
      ii. het bevorderen van wederzijdse acceptatie en respect;
      ~~ii.~~iii. het stimuleren van actief burgerschap~~maatschappelijk verantwoord gedrag ;~~
      ~~iii.~~iv. het voorkomen van eenzaamheid en uitsluiting;
      ~~iv.~~v. het bijdragen aan de bekendheid en een positieve uitstraling van de gemeente en de eigen leefomgeving; ~~de lokale identiteit en bekendheid~~
   c. Gezondheid:
      De~~ze~~ te subsidiëren activiteiten hebben tot doel:
      i. het bevorderen van het~~de~~ fysieke en geestelijke ~~conditie~~ welbevinden van de inwoners;
      ii. het bevorderen van een gezonde leefwijze van de inwoners;

iii. het bevorderen van een gezond leefmilieu binnen de gemeente Mook en Middelaar.

d. Maatschappelijke ondersteuning:
Deze activiteiten hebben tot doel de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de inwoners te bevorderen en zo lang mogelijk in stand te houden.

2. Tenzij in deze verordening anders is bepaald is de ASV van toepassing.

Artikel 3 Activiteiten

Tot de activiteiten die binnen de reikwijdte van deze verordening vallen kunnen in ieder geval gerekend worden:

1. Op het gebied van ontwikkeling en ontspanning:
   ~~a. activiteiten gericht op de ontwikkeling van sociale vaardigheden;~~
   ~~b.~~a. activiteiten gericht op het beoefenen van muziek, dans, tekenen en schilderen, beeldende expressie;
   ~~c.~~b. sport~~-~~ en beweegactiviteiten;
   ~~d.~~c. educatieve activiteiten;
   d. exposities en uitvoeringen die binnen de gemeente worden georganiseerd en voor de inwoners toegankelijk zijn~~;~~
   e. ~~-~~activiteiten gericht op ondersteuning van inwoners die belemmeringen ervaren in de persoonlijke ontwikkeling en deelname aan het maatschappelijk leven;
2. Op het gebied van versterking van de gemeenschap:
   a. activiteiten/voorzieningen gericht op sociale contacten tussen inwoners en groepen van inwoners;
   b. activiteiten die deelname aan het maatschappelijk leven bevorderen;
   c. activiteiten ter ondersteuning van het vrijwilligerswerk;
   d. activiteiten ter ondersteuning en ontlasting van de mantelzorger;
   e. activiteiten ter verspreiding en bevordering van de kennis van de gemeente onder de inwoners, zowel op het gebied van de actualiteit als ook op het gebied van cultuurhistorische waarden;
   f. activiteiten die de aantrekkingskracht van de gemeente voor dagactiviteiten en vakanties vergroten.
3. Op het gebied van ~~-~~gezondheid:
   a. activiteiten die van positieve invloed zijn op de mentale en/of fysieke gezondheid van inwoners;
   b. activiteiten die bijdragen aan het bewustzijn van inwoners op het gebied van een gezonde leefstijl~~gedrag~~;
   c. activiteiten die bijdragen aan het milieubewust handelen van inwoners;
   d. activiteiten die bijdragen aan een verantwoorde deelname aan het verkeer van inwoners;
   e. activiteiten die gericht zijn op het voldoende bewegen van inwoners;
   f. activiteiten die bijdragen aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen en jeugd.
4. Op het gebied van maatschappelijke ondersteuning:
   a. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zelfstandig voeren van een huishouden van inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven;
   b. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zelfstandig voeren van een huishouden van inwoners die vanwege hun herkomst hierin ondersteuning behoeven tot dat zij hebben kunnen inburgeren;

c. activiteiten die een bijdrage leveren aan het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel van inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven;
d. activiteiten die een bijdrage leveren aan het kunnen ontmoeten van medemensen en daar sociale verbanden mee aan te gaan door inwoners, die door fysieke, psychische of verstandelijke beperkingen hierin ondersteuning behoeven.
~~d.~~e. Activiteiten die bijdragen aan een veilig en stimulerend opgroeiklimaat voor kinderen en jongeren die afkomstig zijn uit kwetsbare situaties.

Artikel 4 Subsidievrager

1. Subsidie kan slechts worden verstrekt aan rechtspersonen met een volledige rechtsbevoegdheid. Natuurlijke personen zijn uitdrukkelijk uitgesloten van subsidie.
2. De subsidieaanvrager dient geen winst te beogen door middel van de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt.

Artikel 5 Weigeringsgronden

In aanvulling op de weigeringsgronden uit de artikelen 4:25 en 4:35 van de Awb en artikel ~~9~~8 van de Algemene subsidieverordening Mook en Middelaar 20~~1 7~~22 worden de navolgende weigeringsgronden gehanteerd:

1. Er wordt geen subsidie verleend indien reeds op andere wijze of door een andere organisatie in de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, is voorzien;
2. Er wordt geen subsidie verleend voor activiteiten indien de behoefte daaraan niet kan worden aangetoond;
3. Er wordt geen subsidie verleend indien de gemeente de activiteiten op een goedkopere en/of efficiëntere wijze kan realiseren.

HOOFDSTUK II Subsidies voor eenmalige activiteiten

Artikel 6 Investeringen

1. Ten behoeve van activiteiten als bedoeld in de artikelen 2 en 3 kan een subsidie verleend worden in de kosten van bouwkundige voorzieningen en/of materialen en attributen.
2. De aanvraag voor een dergelijke aanvraag dient in afwijking van artikel ~~6~~7 van de ASV tenminste 6 maanden voor aanvang van de bouwwerkzaamheden resp. aanschaf van materialen en attributen ingediend te worden.
3. In afwijking van artikel ~~7~~8, lid ~~3~~2 van de ASV beslist het college op een aanvraag als bedoeld in het voorgaande lid binnen 5 maanden nadat de aanvraag is ingekomen.
4. De aanvraag voor een dergelijke subsidie bevat tenminste de volgende gegevens:
   a. voor bouwkundige voorzieningen:
      i. een tekening op schaal van het gebouw, een situatietekening, het bestek en overige bij het plan behorende bescheiden;
      ii. een begroting van de kosten voor de investering;
      iii. een opgave van financiering van de investering, alsmede een opgave van de werkzaamheden die door de instelling zelf worden verricht;
      iv. het bezettingsschema van de accommodatie waarop de bouwkundige activiteiten betrekking hebben;

v. de exploitatieopzet van de betreffende accommodatie in het jaar voorafgaande alsmede een prognose voor de exploitatie in het jaar van realisatie en het daaropvolgende jaar.

b. voor materialen en attributen:
   i. prijsopgaven van tenminste twee leveranciers voor de aan te schaffen materialen en/of attributen;
   ii. motivering van gemaakte keuze voor aanschaf van materiaal of attribuut;
   iii. opgave van de verwachte levensduur;
   iv. afschrijvingsschema.

5. De subsidie voor materialen en attributen bedraagt maximaal 50% van de totale kosten.
6. Lid 5 is niet van toepassing bij ~~activiteiten~~ voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en gezondheidsvoorlichting. De hoogte van een dergelijke subsidie is maximaal € 5.000.
7. Een subsidie wordt niet verleend indien het vervangingsinvesteringen betreft, behoudens wanneer aannemelijk kan worden gemaakt, dat de organisatie niet in de gelegenheid is geweest, om zelf voldoende reserveringen te treffen.
8. Een subsidie wordt eveneens niet verleend indien het nieuwe materialen/attributen betreft, waarvan de noodzaak tot de aanschaf ervan ruimschoots vooraf voorzien had kunnen worden en derhalve reserveringen getroffen hadden kunnen worden.
9. Het college is bevoegd ook andere dan, of slechts enkele van, de in het vierde en zevende lid genoemde gegevens te verlangen, indien die voor het nemen van een beslissing op de aanvraag noodzakelijk, respectievelijk voldoende, zijn.

Artikel 7 Evenementen

1. Onder evenementen worden activiteiten verstaan die maximaal ééns in de vier jaar plaatsvinden.
~~2.~~ Om voor een subsidie in aanmerking te komen dient het programma van het evenement betrekking te hebben op de doelen genoemd in de artikelen 2 en 3.
2. Organisaties als bedoeld onder artikel 2 kunnen in aanmerking komen voor een subsidie bij de viering van een jubileum. Onder jubileum wordt verstaan de viering van het 25-jarig bestaan, ~~jubileum,~~ en daaropvolgend elke 25 jaar. ~~Subsidie wordt uitsluitend verleend indien de viering openbaar toegankelijk is.~~
3. Subsidies als bedoeld in dit artikel worden ~~wordt~~ uitsluitend verleend indien ~~de viering~~het evenement ~~openbaar~~ toegankelijk is voor alle inwoners van de gemeente.

~~3.~~4. De maximale subsidie per evenement is € 300.
~~4.~~5. De subsidie kan verdubbeld worden indien naar redelijkheid kan worden aangenomen dat het evenement tenminste 500 bezoekers/deelnemers zal trekken.
~~5.~~6. De maximale subsidie bij een jubileum bedraagt het aantal jaren van bestaan maal 10.
7. Aanvragen voor een evenementensubsidie worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Hiervoor is het tijdstip doorslaggevend waarop de aanvraag volledig is.
8. De aanvraag dient in ieder geval te bevatten:
   - Een omschrijving van het doel
   - een omschrijving van de activiteit
   - een opgave van de geraamde uitgaven en opbrengsten.

6.9. Evenementensubsidies kunnen alleen worden toegekend zolang er binnen de gemeentebegroting financiële ruimte hiervoor is.

Artikel 8 Vonkjes

1. Onder een 'vonkje' wordt verstaan: een ~~éénmalige,~~ nieuwe activiteit die~~at~~ tot doel heeft om ~~bij te dragen~~een impuls te geven aan ~~de leefbaarheid van de gemeente~~het maatschappelijk leven binnen de gemeente of één van de drie kernen Mook, Molenhoek en Middelaar-Plasmolen.
~~1.~~2. Om voor een vonkje in aanmerking te komen dient de activiteit betrekking te hebben op de doelen genoemd in de artikelen 2 en 3.~~een bepaald deel daarvan door medebewoners te stimuleren tot het organiseren dan wel deel te nemen aan activiteiten als bedoeld in artikel 3;~~
~~2.~~ De activiteit is gericht op het realiseren van een blijvende voorziening of terugkerende activiteit.~~ , die door inwoners uit de gemeente zelfstandig in stand wordt gehouden respectievelijk wordt voortgezet;~~
3. Voor ~~de activiteit als bedoeld in lid 1~~een vonkje kan een éénmalige subsidie van maximaal € 300 worden ~~aangevraagd~~verleend;
~~3.~~4. Bij voortzetting van de activiteit of voorziening in een volgend jaar kan hiervoor niet opnieuw een vonkje worden toegekend.
~~4.~~5. De aanvraag en de uitvoering van het initiatief kan uitsluitend gedaan worden door inwoners uit de gemeente. Dit kan individueel, groepsgewijs of in verenigingsverband.
~~5.~~6. Het college kan in afwijking van het gestelde in artikel 4, lid 1, een subsidie voor een vonkje als bedoeld in het ~~3~~4e lid verlenen aan organisaties zonder volledige rechtsbevoegdheid, of natuurlijke personen zowel individueel als ook in groepsverband.
7. Voor de aanvraag dient gebruik gemaakt te worden van een door het college vastgesteld aanvraagformulier.~~;~~
8. De aanvraag dient in ieder geval te bevatten:
    - Een omschrijving van het doel;
    - een omschrijving van de activiteit
    - een opgave van de geraamde uitgaven en opbrengsten.

~~6.~~9. Aanvragen voor een Vonkje worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Hiervoor is het tijdstip doorslaggevend waarop de aanvraag volledig is.
~~7.~~10. Een subsidie voor een vonkje kan alleen worden toegekend zolang er binnen de gemeentebegroting financiële ruimte hiervoor is.

Artikel 9 Aanloopkosten nieuwe organisatie

1. Een nieuw op te richten organisatie die tot doel heeft ~~het~~ om activiteiten zoals genoemd in de artikelen 2 en 3 te organiseren kan in aanmerking komen voor een subsidie in de aanloopkosten.
2. De aanvraag voor een dergelijke subsidie moet tenminste 13 weken vóór het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid van de aanvrager;
3. Deze subsidie bedraagt ten hoogste € 750.
4. De subsidie kan uitsluitend worden verleend indien hiervoor een budget in de gemeentebegroting is gereserveerd.
5. Bij de aanvraag dient ~~te worden overgelegd~~ een omschrijving van het doel en de beoogde activiteiten van de organisatie te worden overgelegd.
6. De subsidie wordt ~~direct~~ vastgesteld en uitbetaald binnen een maand na ontvangst van het gewaarmerkte afschrift van de oprichtingsakte van de rechtspersoon dan wel de statuten aan het

college zijn overgelegd. Dit dient binnen drie maanden na verzending van de subsidiebeschikking aan het college te worden verstrekt.

HOOFDSTUK III Jaarlijkse subsidies

Artikel 10 Prestatie-eenheden

Een subsidie boven de € 5.000 wordt verleend op basis van meetbare prestatiegegevens of kengetallen. Het college stelt deze per organisatie of groep organisaties vast.

Artikel 11 Prioritering

1. Bij de subsidieverlening wordt voorrang verleend aan activiteiten die meer dan één doel dienen;
2. Bij de subsidieverlening wordt voorrang verleend aan activiteiten die van de inwoners actieve deelname vereisen of een gezondere leefstijl ~~ander leefgedrag~~ bevorderen;
3. Bij de subsidieverlening voor activiteiten genoemd onder artikel 3 wordt voorrang verleend aan organisaties die zich inspannen voor inwoners die op grond van sociaal-economische achterstanden, leeftijd en/of fysieke belemmeringen ondersteuning bij het bijwonen en/of uitoefenen nodig hebben.

HOOFDSTUK IV Slotbepalingen

Artikel 12

1. De Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 201~~6~~7 wordt ingetrokken met ingang van de dag dat onderhavige verordening in werking treedt.~~.~~
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 20~~17~~23.
3. Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie ~~1 juni 2017~~. Aanvragen die vóór die datum zijn ingediend, doch betrekking hebben op een tijdvak vanaf 1 juni 20~~17~~23 vallen onder de werking van deze verordening, tenzij dit ten nadele is van de aanvrager, dan blijft daarop de Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 2017 van toepassing.~~.~~

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ~~11 mei 2017~~.

De Raad voornoemd,

De griffier, mr. M.A.M. van Arensbergen~~L.W.A.M. Berben~~

De voorzitter, mr. drs. W. Gradisen

Bijlage Toelichting Deelsubsidieverordening Leefomgeving

1. Algemeen

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht dient subsidieverstrekking plaats te vinden op basis van een wettelijke grondslag. Daarom is het voor een gemeente noodzakelijk om een subsidieverordening te hebben. Daarin dienen tenminste de activiteiten te worden omschreven die voor subsidie in aanmerking komen.

Onze gemeente heeft een Algemene subsidieverordening 20~~17~~22 en een Deelsubsidieverordening Leefomgeving 20~~17~~23. De Algemene subsidieverordening 20~~17~~22omschrijft de algemene regels omtrent subsidieverstrekking. De activiteiten waarvoor subsidie verkregen kan worden staan er niet in genoemd. Daarvoor is in het verleden al een deelverordening opgesteld.

Ook de VNG heeft een model deelverordening ontworpen. Deze is echter vrij summier van aard. De Deelsubsidieverordening Leefomgeving is daarom een lokaal product geworden, waarin wel elementen uit het model van de VNG herkenbaar zijn, maar vooral naar maatwerk voor de lokale situatie is gekeken.

De deelsubsidieverordening Leefomgeving is vooral bedoeld om inzicht te geven in doelen en activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen. Dit leidt echter niet automatisch tot een aanspraak op subsidie voor organisaties, die onder de reikwijdte ervan vallen en activiteiten organiseren zoals omschreven in artikel 3. De wegingscriteria van de verordening, maar ook het actuele beleid en het beschikbare budget zullen hierbij van invloed zijn.

De verordening voorziet ook bewust in een gedetailleerde uitwerking van meer specifieke verdeelcriteria en berekeningswijzen. De verscheidenheid van de gesubsidieerde organisaties is te groot om hiervoor algemeen geldende regels te kunnen stellen. Dat betekent dat het college van burgemeester en wethouders op basis van een beoordeling van de afzonderlijke subsidieaanvragen maatwerk moet leveren. Dit zal zich primair bij de eerste aanvraag van een organisatie voordoen.

2. Elementen

Bij het opstellen van de deelsubsidieverordening is rekening gehouden met:.

a. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet

Voor het formuleren van de reikwijdte van de deelsubsidieverordening en daaraan gerelateerde activiteiten is aansluiting gezocht ~~met~~ bij de Wmo, de Jeugdwet en het gemeentelijk beleidsplan Wmo en Jeugd. Het begrip leefbaarheid staat daarbij centraal, maar ook het activeren daarin van de burger zelf. De te subsidiëren activiteiten zullen dus vooral gericht moeten zijn op het in stand houden van de zelfstandigheid van mensen. Bij kinderen en jeugd ligt het accent op een veilige omgeving om op te groeien en de mogelijkheid om talenten te ontplooien. Daar waar kinderen en jongeren in hun ontwikkeling belemmert worden, willen wij extra ondersteuning bieden.

b. Integraliteit

Het aantal gesubsidieerde organisaties binnen de gemeente Mook en Middelaar is mede door onze schaalgrootte beperkt maar desondanks groot in verscheidenheid. De groep welzijnssubsidies is het meest herkenbaar, maar ook op andere (beleids)terreinen worden subsidies verstrekt, zoals b.v. verkeer,

toerisme, milieu en communicatie. Kenmerkend is, dat al deze subsidies toch een maatschappelijke component hebben en op de een of andere wijze gerelateerd zijn aan de leefbaarheid van onze gemeente.

Teneinde te voorkomen dat er voor enkele subsidies een afzonderlijke deelsubsidieverordening opgesteld moet worden is er één integrale deelverordening opgesteld, die in ieder geval het palet van het huidige bestand aan subsidierelaties omvat. Het blijft onvoorspelbaar welke subsidieverzoeken in de toekomst op

de gemeente af kunnen/zullen komen, en of de deelsubsidieverordening in al die gevallen dekking zal geven. Getracht is echter om ook ruimte te laten voor nieuwe initiatieven/ontwikkelingen.

3. Wijzigingen

De Deelsubsidieverordening Leefomgeving 20~~17~~23 heeft ten opzichte van de versie van 201~~5~~7 slechts ~~beperkte~~ een aantal administratieve en redactionele wijzigingen ondergaan. Er is nog eens kritisch gekeken naar de omschrijving van de reikwijdte en activiteiten, rekening houdend met de actualiteit.

~~Het opnemen van de 'vonkjes' onder artikel 8 is in feite het belangrijkste nieuwe element.~~

~~De mogelijkheid tot het verlenen van subsidies aan natuurlijke personen of groepen van natuurlijke personen (artikel 4, tweede lid van de oude verordening) is in algemene zin vervallen. Deze mogelijkheid bestaat alleen nog maar bij de vonkjes. Investeringssubsidies zijn immers in de regel groter dan € 1.000, en bij evenementen mag worden aangenomen dat deze worden georganiseerd door organisaties met rechtspersoonlijkheid.~~

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: Definities

In dit artikel wordt een aantal begrippen verduidelijkt, dat in de verordening wordt gehanteerd.

Artikel 2: Reikwijdte

Bij dit artikel is aansluiting gezocht bij de taken die de gemeente op grond van de Wet maatschappelijke ~~(Wmo)~~ ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet

heeft toebedeeld gekregen. De Wmo en Jeugdwet staan~~t~~ hierbij niet op zich. Er liggen ook dwarsverbanden met andere wetten en regelingen zoals bijvoorbeeld de Wet publieke gezondheidszorg en de Wet primair onderwijs..

Artikel 3: Activiteiten

De relatie van de Wmo en Jeugdwet met andere beleidsterreinen wordt in dit artikel nog duidelijker. De verordening richt zich op het creëren van een leefomgeving waarin inwoners zich persoonlijk kunnen ontwikkelen, maar ook prettig en veilig voelen. Het accent ligt daarbij zoveel mogelijk op het invullen van die leefomgeving door de inwoners zelf.

Artikel 4: Subsidievrager

Bij het verlenen van een subsidie dient zoveel mogelijk gewaarborgd te zijn, dat het overeenkomstig het beoogde doel wordt gebruikt. Het bezitten van rechtspersoonlijkheid is een dergelijke waarborg omdat er betere verhaalsmogelijkheden zijn indien de activiteiten niet, niet volledig of onjuist worden uitgevoerd. Artikel 8 van de verordening is hierop een uitzondering. Voor het aanvragen van een 'vonkje' hoeft men niet te beschikken over rechtspersoonlijkheid.

Artikel 5: Weigeringsgronden

In dit artikel zijn aanvullende weigeringsgronden opgenomen bovenop die van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 6: Investeringen

Dit artikel omschrijft aanvullend bovenop de Algemene subsidieverordening de indieningvereisten bij een aanvraag om een subsidie t.b.v. investeringen in bouwkundige voorzieningen en/of aanschaf van materialen en attributen. Lid 2 t/m 4 begrenzen de subsidiemogelijkheden naar aard en omvang.

Artikel 7: Evenementen

Dit artikel geeft een afbakening van de evenementen die voor subsidie in aanmerking kunnen komen, alsmede de hoogte van het bedrag waarop aanspraak kan worden gemaakt. Het budget voor evenementen is beperkt en bij de behandeling van aanvragen geldt het principe op = op. Het verdient daarom aanbeveling een aanvraag in een zo vroeg mogelijk stadium te doen.

Indien de aanvrager al een jaarlijkse subsidie ontvangt zal beoordeeld worden, of het evenement niet tot de planbare en reguliere activiteiten van die organisatie hoort. In dat geval zal geen aanvullende evenementensubsidie verleend worden.

Artikel 8: Vonkjes

~~In 2015 en 2016 is geëxperimenteerd met het verstrekken van subsidies voor zogenaamde 'vonkjes'. Hiervoor zijn een aantal spelregels geformuleerd. Op grond van de opgedane ervaringen hebben wij geconcludeerd dat met~~ De ~~d~~e 'vonkjes' hebben tot doel om een ~~belangrijke~~ impuls te geven aan ~~gegeven kan worden aan~~ nieuwe initiatieven. ~~Het is gewenst om de spelregels ook in de deelsubsidieverordening te verankeren.~~

De toetsing van de activiteiten vindt aan de voorkant plaats. Bij de aanvraag zal duidelijk moeten zijn, of de activiteit voor een bijdrage in aanmerking kan komen. Er is daarom geen verantwoordingsverplichting opgenomen. In de regel zal door publicaties en andere waarneming voldoende duidelijk zijn, of de activiteiten worden uitgevoerd. Indien hierover twijfel bestaat, biedt de Awb de mogelijkheid om dit alsnog te toetsen en een subsidie terug te vorderen.

De weigerings- en invorderingsmogelijkheden van de Awb en de verordeningen zijn immers ook hierop ook van toepassing.

In afwijking van artikel 4 biedt artikel 8, lid ~~5~~6 aan het college de mogelijkheid om voor een vonkje af te wijken van de vereiste, dat de aanvrager volledige rechtspersoonlijkheid moet hebben. Voor een eenmalige activiteit zou dat een te hoge drempel zijn omdat het opmaken van een notariële akte al hoge kosten met zich meebrengt.

Artikel 9: Aanloopkosten nieuwe organisatie

Dit artikel voorziet in een eenvoudige en laagdrempelige wijze van subsidiëring van de aanloopkosten van nieuwe organisaties. Dit artikel leidt niet automatisch tot een aanspraak op subsidie voor elke nieuwe organisatie. Het college van burgemeester en wethouders zal een beleidsmatige afweging maken bij het al dan niet toekennen van een subsidie, rekening houdend met de budgettaire kaders.

Artikel 10: Prestatie-eenheden

Dit artikel is bedoeld om de toetsing van de prestaties te vereenvoudigen door hier eenduidige afspraken over te maken.

Artikel 11: Prioritering

Een subsidieverordening is geen open eind regeling. De gemeentebegroting vormt hierin het financiële kader. Daar waar de vraag de beschikbare middelen overschrijdt is het van belang om een prioritering aan te brengen. Dit artikel biedt daartoe een drietal hoofdelementen.

Artikel 12: Vervallen Deelsubsidieverordening Leefomgeving Mook en Middelaar 201~~5~~7

De Deelsubsidieverordening Leefomgeving 20~~17~~23 treedt in de plaats van de Deelsubsidieverordening 201~~5~~7. Deze laatste dient daarom te worden ingetrokken. Op subsidies die zijn aangevraagd ten tijde van de geldigheidsduur van de verordening 201~~5~~7 blijft deze ook van toepassing

Raadsvoorstel

Documentnummer	
Onderwerp	**Krediet vervangen ballenvangers Astrantia**
Datum raadsvergadering	15 juni 2023
Raadscommissie	Algemene Commissie
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Sociale Leefomgeving
Portefeuillehouder	F. Dillerop

Krediet vervangen ballenvangers Astrantia

Inleiding
Sportvereniging Astrantia uit Middelaar heeft aangegeven dat de ballenvangers achter de goals van het voetbalveld aan vervanging toe zijn. De gemeente voert het onderhoud uit aan de velden en het terrein. Door ons onderhoudsteam is onderzocht of de ballenvangers nog te repareren zijn en geconstateerd dat dit niet eenvoudig mogelijk is en het doelmatiger is om de ballenvangers te vervangen.

Voorgesteld wordt om een nieuwe ballenvangers voor het voetbalveld te realiseren door een krediet hiervoor ter beschikking te stellen.

Voorstel
1. Instemmen met het realiseren van 6 nieuwe ballenvangers achter de doelen van Astrantia te Middelaar.
2. Een krediet ter hoogte van € 30.000 beschikbaar te stellen.

Beoogd effect
Continueren van het gebruik van het voetbalveld.

Argumenten

1. De ballenvangers van het voetbalveld moet vervangen worden

De ballenvangers moeten onderhouden worden. Het is gebleken dat repareren dan wel het oplappen van de ballenvangers te kostbaar is. Tevens hebben we vastgesteld dat het repareren te onzeker is of we het gewenste resultaat bereiken. Gelet op de noodzaak tot vervanging betreft dit voorstel de 6 ballenvangers bij de 3 voetbalvelden.

2. Voor de investering is een krediet benodigd

De kosten zijn volgens bijgevoegde offerte € 26.575.96 voor het realiseren van 6 nieuwe ballenvangers. Mogelijk komen er nog extra kosten die niet in de offerte zijn opgenomen. Rekening wordt gehouden met 10% extra kosten. Dit maakt een totaal van € 30.000. Voor de investering is een krediet benodigd waarover afgeschreven wordt, voor meer info zie de paragraaf Financiën.

Kanttekeningen

U*w raad is bevoegd het krediet beschikbaar te stellen*

In de financiële verordening is beschreven dat een nieuw krediet alleen kan worden vastgesteld door de raad. Dit kan bij de desbetreffende begroting van het boekjaar of door middel van een afzonderlijk raadsvoorstel en –besluit. Ten behoeve van een transparante en rechtmatige overheidsuitgave is instemming van uw raad voor het krediet nodig.

Financiën

De kosten van het vervangen van de ballenvangers bedraagt € 30.000. Voor de benodigde investering wordt een krediet aangevraagd. De raad is bevoegd om kredieten vast te stellen. De investering wordt in een periode van 15 jaar afgeschreven. Dat betekent dat jaarlijks € 2.000 wordt afgeschreven. De extra afschrijvingskosten zullen in de begroting 2024 worden meegenomen, omdat vanaf het jaar na de investering pas begonnen wordt met afschrijven.

Communicatie

De vervanging van de ballenvangers is op verzoek van de vereniging. We zullen Astrantia informeren over de uitkomst van de besluitvorming en bij een positief besluit het moment van uitvoering

Uitvoering

De vervanging van de ballenvangers wordt zo spoedig mogelijk gerealiseerd na besluitvorming

Bijlage(n)

Mook, 9 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Krediet vervangen ballenvangers Astrantia**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders d.d. 9 mei 2023

Gelet op het advies van de raadscommissie d.d. 7 juni 2023

Besluit:

1. Instemmen met het realiseren van 6 nieuwe ballenvangers achter de doelen van Astrantia te Middelaar.
2. Een krediet ter hoogte van € 30.000 beschikbaar te stellen.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d. 15 juni 2023

De raad voornoemd,

{{esl:Signer1:capture:size(200,50)}}

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

{{esl:Signer2:capture:size(200,50)}}

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer	**CM23.1365**
Onderwerp	**Wegsleepverordening 2023**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Algemeen
Datum raadscommissie	7 juni 2023
Programma	Verkeer, vervoer en waterstaat
Portefeuillehouder	Burgemeester mr. drs. W. Gradisen/Wethouder H. Rodoe

Vaststellen Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023.

Inleiding

Het uitvoeren van de wegsleepregeling is een bevoegdheid van ons college van burgemeester en wethouders. Het wegslepen van een voertuig moet worden gezien als een bijzondere vorm van bestuursdwang. In de WVW 1994 is het kader aangegeven waarbinnen het college van burgemeester en wethouders gebruik kan maken van zijn bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen. Hoewel de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen in de wet is neergelegd, kan het college pas goed van deze bevoegdheid gebruikmaken wanneer uw raad in een verordening nadere regels heeft gesteld over de toepassing van deze bevoegdheid. In artikel 173, tweede lid van de WVW 1994 wordt voorgeschreven dat in deze verordening in elk geval regels dienen te worden gesteld over:

1. de aanwijzing van de plaats(en) waar de weggesleepte voertuigen worden bewaard;
2. de berekening van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het wegslepen en bewaren van voertuigen;
3. de eventuele aanwijzing van wegen en weggedeelten waar op grond van artikel 170, eerste lid, onder c WVW 1994 voertuigen mogen worden weggesleept.

Onze huidige wegsleepverordening is voor het laatst aangepast op 12 september 2013. Intussen werkt de gemeente met een ander wegsleepbedrijf dat ook in een andere plaats is gevestigd dan in de huidige wegsleepverordening is genoemd. Verder zijn de kosten van wegslepen en bewaren sinds 2013 ook gestegen. Daarop moet onze wegsleepverordening worden aangepast.

Voorstel

1. Stel de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023 vast conform bijgaande concept-verordening.
2. Laat de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023 de dag na publicatie in werking treden, onder gelijktijdige intrekking van de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2008 (laatstelijk gewijzigd 12 september 2013).

Beoogd effect

Met het aannemen van de voorgestelde Wegsleepverordening 2023 beschikt de gemeente over een verordening die up-to-date is. Mochten we dan een voertuig weg moeten slepen, dan handelen we niet alleen rechtmatig, maar dan kan iemand, ook als het gemeentehuis gesloten is, opzoeken waar zijn weggesleepte voertuig naartoe is gebracht. Tevens biedt de nieuwe wegsleepverordening de mogelijkheid om bij handhaving van bepaalde artikelen uit onze APV ook gebruik te kunnen maken van de aangewezen sleepdienst voor het wegslepen en bewaren van voertuigen.

Argumenten

Het uitvoeren van de wegsleepregeling is een bevoegdheid van ons college van burgemeester en wethouders. Het wegslepen van een voertuig moet worden gezien als een bijzondere vorm van bestuursdwang. In de Awb zijn algemene regels gesteld over de toepassing van bestuursdwang. Deze regels zijn voor een groot deel ook van toepassing op het wegslepen van voertuigen. In de WVW 1994 wordt een aantal bepalingen uit de Awb niet van toepassing verklaard. Tegen besluiten tot het wegslepen van voertuigen staat op grond van de Awb bezwaar en vervolgens beroep open.

In de WVW 1994 is het kader aangegeven waarbinnen het college van burgemeester en wethouders gebruik kan maken van zijn bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen. Hoewel de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen in de wet is neergelegd, kan het college pas goed van deze bevoegdheid gebruikmaken wanneer de uw raad in een verordening nadere regels heeft gesteld over de toepassing van deze bevoegdheid. In artikel 173, tweede lid van de WVW 1994 wordt voorgeschreven dat in deze verordening in elk geval regels dienen te worden gesteld over:
1. de aanwijzing van de plaats(en) waar de weggesleepte voertuigen worden bewaard;
2. de berekening van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het wegslepen en bewaren van voertuigen;
3. de eventuele aanwijzing van wegen en weggedeelten waar op grond van artikel 170, eerste lid, onder c WVW 1994 voertuigen mogen worden weggesleept.

Onze huidige wegsleepverordening is de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2008, voor het laatst aangepast op 12 september 2013. Intussen werkt de gemeente met een ander wegsleepbedrijf dan in de huidige wegsleepverordening is genoemd, en is dat bedrijf ook in een andere plaats gevestigd dan wordt genoemd in onze verordening uit 2008. Ook zijn de kosten van wegslepen en bewaren gestegen. Daarop moet onze wegsleepverordening worden aangepast.

Daarnaast is het handig om onze wegsleepverordening ook van toepassing te verklaren op voertuigen, caravans of aanhangwagens die moeten worden weggesleept op grond van het overtreden van bepalingen uit onze APV. Nu slaan we die voertuigen, caravans en aanhangwagens op op onze gemeentewerf. Na het aannemen van de verordening kunnen we daarvoor ook het wegsleepbedrijf inschakelen.

Tot slot worden de kosten van wegslepen en bewaren door de sleepdienst jaarlijks op 1 januari geïndexeerd volgens het prijsindexcijfer van de Beroepsgoederenvervoer over de weg dat door het CBS wordt gepubliceerd. Dat zou betekenen dat uw raad naar aanleiding van deze indexering ieder jaar de wegsleepverordening opnieuw vast zou moeten stellen met de gewijzigde bedragen terwijl uw raad op die bedragen zelf geen invloed heeft. Vandaar dat in de voorgestelde verordening 2023 ons college bevoegd is gemaakt de tarieven indien nodig opnieuw vast te stellen.

Kanttekeningen

Het weg moeten slepen van voertuigen, bijvoorbeeld in verband met een aanstaand evenement, komt hooguit een paar keer per jaar voor. Maar in die sporadische gevallen dat we optreden is het belangrijk dat we ook aan de wettelijke regelingen daaromtrent voldoen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Participatie

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing. De overtreder betaalt de kosten van wegslepen en opslaan.

Communicatie

Uw raadsbesluit is openbaar.

Uitvoering

Na het aannemen van de nieuwe verordening zal deze worden gepubliceerd in het elektronisch Gemeenteblad. Tevens zal er kennis van worden gegeven in de Ter Sprake.

Bijlage(n)

Concept-Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023.
Overzicht wijzigingen wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023 ten opzichte van de wegsleepverordening van 2008

Mook, 23 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023

De raad van de gemeente Mook en Middelaar, bijeen in zijn vergadering van 15 juni 2023

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 mei 2023.

Gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, de artikelen 170 eerste lid en 173, tweede lid van de Wegenverkeerswet 1994 en het Besluit wegslepen van voertuigen;

overwegende dat het wenselijk is om in voorkomende gevallen op de weg staande voertuigen te kunnen verwijderen, over te brengen en in bewaring te stellen;

Besluit vast te stellen de volgende verordening: Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder

1. besluit: het Besluit wegslepen van voertuigen;
2. college: het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar;
3. motorrijtuig: wat hieronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Wegenverkeerswet 1994;
4. RVV 1990: het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
5. verordening: de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023;
6. voertuig: wat hieronder wordt verstaan in artikel 1, RVV 1990 met uitsluiting van fietsen en bromfietsen;
7. aanhangwagens: wat hieronder wordt verstaan in artikel 1, RVV 1990;
8. wegslepen: het verwijderen, overbrengen en in bewaring stellen (van een op de weg staand (motor)voertuig);
9. wet: de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2 Aanwijzing van wegen en weggedeelten waar voertuigen kunnen worden verwijderd, overgebracht en in bewaring gesteld in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten

Als wegen en weggedeelten, bedoeld in artikel 170, eerste lid, onder c van de wet worden alle wegen en weggedeelten binnen de gemeente Mook en Middelaar aangewezen voor zover ze behoren tot één van de in artikel 2 van het besluit bedoelde soorten van wegen en weggedeelten.

Artikel 3 Plaats bewaring voertuigen en openingstijden

1. Als plaats van bewaring van voertuigen wordt aangewezen: het terrein van Takel & Bergingsbedrijf Ben Heiltjes, gevestigd aan de Weldaad 18, 5431 SM Cuijk. Tel 0485-31 15 76/Mobiel 06-532 322 07.

2. Als plaats van bewaring van voertuigwrakken, aanhangers, caravans, kampeerwagens, trailers wordt aangewezen: het terrein van Takel & Bergingsbedrijf Ben Heiltjes, gevestigd aan de Weldaad 18, 5431 SM Cuijk. Tel 0485-31 15 76/Mobiel 06-532 322 07.

3. De openingstijden van de bewaarplaats zijn op maandag tot en met vrijdag van 08:00 uur tot 17:00 uur; op zaterdag, zon- en feestdagen na telefonisch overleg met en goedkeuring van de exploitant van de bewaarplaats.

Artikel 4 Kosten overbrengen en bewaren voertuigen

1. De eigenaar/houder van het weggesleepte voertuig, caravan of aanhangwagen is de kosten verbonden aan het wegslepen en het bewaren van het voertuig, caravan of aanhangwagen verschuldigd.

2. De kosten voor het overbrengen van een (motor)voertuig, caravan of aanhangwagen tot 3500 kg naar de bewaarplaats bedragen inclusief voorrijkosten:

    - op maandag tot en met vrijdag (exclusief feestdagen) van 08:00 tot 17:00 uur € 150,-- (incl. btw);
    - op maandag tot en met vrijdag van 17:00 tot 08:00 uur € 195,-- (incl. btw)
    - op zaterdag, zondag en feestdagen van 00.00 tot 24:00 uur € 195,00 (incl. btw);

3. De kosten voor het bewaren van het (motor)voertuig of aanhangwagen tot 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 2. De kosten voor het bewaren bedragen daarna € 20,-- (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan. De kosten voor het bewaren van een caravan tot 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 2. De kosten voor het bewaren van een caravan bedragen daarna €30 (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan.

4. De kosten voor het overbrengen van een motorvoertuig vanaf 3500 kg naar de bewaarplaats bedragen:

    - Op maandag tot en met vrijdag (exclusief feestdagen) van 08.00 uur tot 17.00 uur €250 per uur inclusief btw.
    - Op maandag tot en met vrijdag van 17.00 uur tot 08.00 uur €350 per uur inclusief btw.
    - Op zaterdag, zondag en feestdagen van 00.00 uur tot 24.00 uur €350 per uur inclusief btw.
    - Hierbij komt in alle gevallen €95 voorrijkosten.
5. De kosten voor het bewaren van een motorvoertuig vanaf 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 4. De kosten voor het bewaren bedragen daarna €50 (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan.

6. De in lid 2 en 3 vermelde bedragen worden door de sleepdienst jaarlijks op 1 januari geïndexeerd volgens het prijsindexcijfer van de Beroepsgoederenvervoer over de weg dat door het CBS wordt gepubliceerd. Het college is bevoegd de tarieven indien nodig opnieuw vast te stellen.

Artikel 5 Overbrengen en in bewaring stellen van motorrijtuigen in het geval van gebleken onvoldoende rijgeschiktheid of rijvaardigheid dan wel het ontbreken van een behoorlijk zichtbare kentekenplaat

Wanneer gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 130, vierde lid, artikel 164, zevende lid, of artikel 170 en 174, eerste lid van de wet, dan zijn de artikelen 1, 3 en 4 van deze verordening van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6 Wegslepen van voertuigen, voertuigwrakken, opleggers en aanhangers op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Mook en Middelaar

Wanneer met gebruik van bestuursdwang handhavend wordt opgetreden (op grond van/bij overtredingen van) artikel 4:13; 5:2; 5:3; 5:4; 5:5; 5:6; 5:7; 5:8; 5:9 of 5:10 van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Mook en Middelaar, dan zijn de artikelen 1, 3 en 4 van deze verordening van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7 Inwerkingtreding, intrekking oude verordening en citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking onder gelijktijdige intrekking van de Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2008.
2. Deze verordening kan worden aangehaald als ‘Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023’.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15 juni 2023

De raadsgriffier,

Mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter,

Mr. drs. W. Gradisen

Toelichting

Toelichting algemeen

Het uitvoeren van de wegsleepregeling is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Het wegslepen van een voertuig moet worden gezien als een bijzondere vorm van bestuursdwang. In de Awb zijn algemene regels gesteld over de toepassing van bestuursdwang. Deze regels zijn voor een groot deel ook van toepassing op het wegslepen van voertuigen. In de WVW 1994 wordt een aantal bepalingen uit de Awb niet van toepassing verklaard. Tegen besluiten tot het wegslepen van voertuigen staat op grond van de Awb bezwaar en vervolgens beroep open.

Verordening in artikel 170 e.v.

In de WVW 1994 is het kader aangegeven waarbinnen het college van burgemeester en wethouders gebruik kan maken van zijn bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen. Hoewel de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen in de wet is neergelegd, kan het college pas goed van deze bevoegdheid gebruikmaken wanneer de gemeenteraad in een verordening nadere regels heeft gesteld over de toepassing van deze bevoegdheid, zoals in artikel 173, tweede lid van de wet wordt voorgeschreven. In deze verordening dienen in elk geval regels te worden gesteld over:

1. de aanwijzing van de plaats(en) waar de weggesleepte voertuigen worden bewaard;

2. de berekening van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het wegslepen en bewaren van voertuigen;

3. de eventuele aanwijzing van wegen en weggedeelten waar op grond van artikel 170, eerste lid, onder c WVW 1994 voertuigen mogen worden weggesleept.

Aangezien in artikel 173, tweede lid van de wet wordt aangegeven dat de nadere regels bij gemeentelijke verordening moeten worden gesteld, kunnen de hiervoor genoemde onderwerpen niet worden gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. De uitwerking van de nadere regels van de verordening kan wel door het college van burgemeester en wethouders geschieden (bijvoorbeeld door middel van beleidsregels). Beoordeling door een BOA van de gemeente Mook en Middelaar is verplicht bij het nemen van een besluit tot wegslepen.

Wanneer wegslepen?

Wegslepen ten behoeve van veiligheid op de weg en vrijheid van het verkeer:

Als gevallen waarin verwijdering, overbrenging en inbewaringstelling van voertuigen in het belang van de veiligheid op de weg en de vrijheid van het verkeer (zie artikel 170, eerste lid, aanhef en onder a en b van de wet) noodzakelijk kunnen zijn, kunnen worden genoemd:

a. Plaats op de weg

een voertuig is tot stilstand gebracht op een trottoir, voetpad of fietspad, tenzij het een fiets, bromfiets of invalidenvoertuig betreft (Zie artikel 10 en artikel 5 tot en met 7 RVV 1990.)

b. Laten stilstaan

een voertuig is tot stilstand gebracht:

1. op een kruispunt, rotonde of een overweg;

2. op een fietsstrook of de rijbaan langs een fietsstrook;

3. op een oversteekplaats of binnen een afstand van 5 meter daarvan;

4. in een tunnel;

5. bij een bord bushalte (eventueel: ook tramhalte) ter hoogte van de geblokte markering of, indien die markering niet is aangebracht, op een afstand van minder dan 12 meter van het bord, tenzij het stilstaan dient voor het onmiddellijk laten in- en uitstappen van passagiers;

6. op de rijbaan langs een busstrook;

7. op een busbaan of een busstrook met uitzondering van een lijnbus;

8. langs een gele doorgetrokken streep of in strijd met bord E2 van bijlage 1 RVV 1990;

9. op de rijbaan, inclusief de invoeg- en uitrijstrook, van een autosnelweg of autoweg, of - behoudens in noodgevallen - op de vluchtstrook, de vluchthaven of de berm van zo'n weg. (Zie artikel 23, 43, tweede lid, en 81 RVV 1990 en bord E2 van bijlage 1 bij het RVV 1990.)

c. Parkeren

een voertuig is geparkeerd:

1. bij een kruispunt op een afstand van minder dan 5 meter daarvan;

2. voor een inrit of een uitrit;

3. buiten de bebouwde kom op de rijbaan van een voorrangsweg;

4. langs een gele onderbroken streep of in strijd met bord El van bijlage 1 RVV 1990;

5. op een wijze waardoor er sprake is van dubbel parkeren;

6. binnen een erf, waarbij - voor zover het een motorvoertuig betreft - geen gebruik is gemaakt van de parkeerplaatsen die als zodanig zijn aangeduid of aangewezen;

7. op een weg waarvoor een geslotenverklaring geldt;

8. zonder dat de voorgeschreven voertuigverlichting in werking is gesteld (Zie artikel 24, 25, 38 e.v. en 46 RVV 1990 en bord El van bijlage 1 bij het RVV 1990.)

d. Bevel of aanwijzing

een voertuig is tot stilstand gebracht in strijd met een bevel of een aanwijzing, gegeven door een daartoe bevoegd en als zodanig kenbare ambtenaar of ander persoon (Zie artikel 82 RVV 1990.)

e. Gevaarlijk of hinderlijk gedrag

een voertuig is overigens zodanig tot stilstand gebracht of geparkeerd dat gevaar op de weg wordt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt of kan worden gehinderd (Zie artikel 5 van de wet, het zogenaamde kapstokartikel.)

Hierboven zijn diverse wegsleepwaardige overtredingen van de wegenverkeerswetgeving opgenomen, waarbij het motief ligt bij de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer. Zoals reeds in de algemene toelichting is aangegeven, zal van geval tot geval beoordeeld moeten worden of de geconstateerde parkeerovertreding ook daadwerkelijk wegsleepwaardig is.

In onderdeel a gaat het om overtreding van artikel 10 RVV 1990. Bestuurders van voertuigen, met uitzondering van fietsen, bromfietsen en invalidenvoertuigen (zie artikel 5 tot en met 7 RVV 1990), gebruiken de rijbaan. Zij mogen hun voertuig niet parkeren op een trottoir, voetpad of fietspad.

In onderdeel b gaat het om overtreding van het bepaalde in artikel 23, 43, tweede lid, en 81 RVV 1990 en bord E2 van bijlage 1 bij het RVV 1990.

In onderdeel c is er sprake van overtreding van het bepaalde in artikel 24, 25, 38 e.v. en 46 RVV 1990 en bord E1 van bijlage 1 bij het RVV 1990.

In onderdeel d wordt gedoeld op overtreding van het bepaalde in artikel 82 RVV 1990.

In onderdeel e gaat het om overtreding van het bepaalde in artikel 5 WVW 1994, het kapstokartikel. Op grond van deze bepaling is het verboden zich zodanig te gedragen dat er gevaar op de weg wordt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt of kan worden gehinderd. De inhoud van deze bepaling is zo ruim dat ongewenst gedrag op de weg, i.c. ongewenst parkeren, dat niet reeds in onderdeel a tot en met d is geregeld, doorgaans onder deze bepaling kan worden gebracht.

Wegslepen ten behoeve van het vrijhouden van aangewezen weggedeelten en wegen

Verwijdering, overbrenging en inbewaringstelling van voertuigen in het belang van het vrijhouden van aangewezen weggedeelten en wegen (zie artikel 170, eerste lid, aanhef en onder c WVW 1994 en artikel 2 Besluit wegslepen van voertuigen) kunnen noodzakelijk zijn in het geval dat een voertuig geparkeerd is:

a. op een weg of weggedeelte waar door middel van bord E1 van bijlage 1 van het RVV 1990 of door middel van een gele onderbroken streep als bedoeld in artikel 24, lid 1 onder e RVV 1990 wordt aangegeven dat ter plaatse een parkeerverbod geldt;

b. op een weg of weggedeelte waar door middel van bord E2 van die bijlage of door middel van een gele doorgetrokken streep als bedoeld in artikel 23, lid 1 onder g RVV 1990 wordt aangegeven dat ter plaatse een verbod stil te staan geldt;

c. op een parkeerplaats nader aangeduid door bord E4 van die bijlage (al dan niet met onderbord) voor zover:

> I. het voertuig niet behoort tot de toegelaten categorie of groep voertuigen; - het voertuig op een andere dan de aangegeven wijze is geparkeerd;
>
> II. het voertuig op andere dagen of uren dan aangegeven is geparkeerd;

d. op een taxistandplaats, nader aangeduid door bord E5 van die bijlage, tenzij het parkeren gebeurt met een taxi;

e. op een gehandicaptenparkeerplaats, nader aangeduid met bord E6 van die bijlage:

-tenzij het parkeren gebeurt met een gehandicaptenvoertuig;

-tenzij gebruik wordt gemaakt van een geldige en duidelijk zichtbaar aangebrachte gehandicaptenparkeerkaart;

-die gereserveerd is voor een bepaald voertuig, tenzij het parkeren gebeurt met dat voertuig;

f. op een laad- en losplaats, nader aangeduid door bord E7 van die bijlage (met uitzondering van de aangegeven dagen of uren), tenzij de bestuurder van het voertuig bezig is met het onmiddellijk laden en lossen van goederen;

g. op een parkeerplaats, nader aangeduid door bord E8 van die bijlage voorzover het voertuig niet behoort tot de toegelaten categorie of groep voertuigen;

h. op een parkeerplaats, nader aangeduid door bord E9 van die bijlage en bestemd voor vergunninghouders, tenzij het parkeren gebeurt met het voertuig waarvoor een parkeervergunning is afgegeven;

i. in een voetgangersgebied, nader aangeduid door bord G7 of C1 van die bijlage (eventueel: met uitzondering van aangegeven dagen en uren.

Hiervoor zijn diverse wegsleepwaardige overtredingen van de wegenverkeerswetgeving opgenomen, waarbij het motief niet zozeer ligt bij de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer, maar wel bij het vrijhouden van wegen en weggedeelten. In de oude wettelijke regeling werd een specifiek voorbeeld van een locatie genoemd waar voertuigen mochten worden weggesleept wanneer hier door onbevoegden werd geparkeerd, namelijk de gehandicaptenparkeerplaats. In de praktijk bleken er aanzienlijk meer locaties denkbaar te zijn waar het wegslepen van voertuigen noodzakelijk werd geacht zonder dat er direct sprake was van verkeersonveiligheid of belemmering van de doorstroming van het verkeer. In artikel 2 van het Besluit wegslepen van voertuigen is concreet aangegeven op welke soorten wegen en weggedeelten voertuigen mogen worden weggesleept in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten. Deze soorten wegen en weggedeelten zijn eerder onder a tot en met i nader aangeduid.

Tijdelijke Verkeersmaatregelen

Een andere situatie die we specifiek willen vermelden is het wegslepen van voertuigen wegens tijdelijke verkeersmaatregelen. Door middel van verkeersbesluiten kunnen parkeerverboden worden uitgevaardigd om straten vrij te maken voor evenementen zoals de Vierdaagse maar ook voor werkzaamheden. Het is het van belang dat de straten in dergelijke gevallen tijdig vrij van geparkeerde voertuigen zijn en blijven ter waarborging van de veiligheid en toegankelijkheid. De parkeerverboden worden vastgelegd in een verkeersbesluit. Op die manier kan adequaat handhavend worden opgetreden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze bepaling is een aantal begrippen omschreven dat diverse malen in deze verordening terugkomt. De omschrijving van deze begrippen spreekt voor zich. Veelal wordt verwezen naar definities uit bestaande wetgeving.

Lid 3: Motorrijtuig

Het begrip 'motorrijtuig' is apart omschreven omdat artikel 5 van de model-wegsleepverordening alleen betrekking heeft op dit soort voertuigen.

Lid 6: Voertuig

Het begrip 'voertuig', zoals in artikel 1, onder al RVV 1990 is omschreven, is ruim. Hieronder vallen niet alleen motorvoertuigen, maar ook fietsen en bromfietsen, invalidenvoertuigen, trams en wagens. Al deze voertuigen vallen derhalve onder de werking van deze wegsleepverordening.

Artikel 2. Aanwijzing van wegen en weggedeelten waar voertuigen kunnen worden verwijderd, overgebracht en in bewaring gesteld in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten

De bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen is in de wet zelf geregeld. Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van de veiligheid op de weg of de vrijheid van het verkeer hoeven geen wegen en weggedeelten te worden aangewezen. Van deze bevoegdheid kan op alle wegen en weggedeelten binnen de gemeente gebruik worden gemaakt. Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten kunnen op grond van artikel 170, eerste lid, aanhef en onder c, en artikel 173, tweede lid, aanhef en onder c WVW 1994 bij gemeentelijke verordening wegen en weggedeelten worden aangewezen. In artikel 2 van het Besluit wegslepen van voertuigen is nader aangegeven om welke soorten van wegen en weggedeelten het kan gaan, zoals

onder andere gehandicaptenparkeerplaatsen, taxistandplaatsen, laad- en loshavens, parkeerplaatsen voor vergunninghouders, voetgangersgebieden en dergelijke. Het is aan de gemeenteraad om in deze wegsleepverordening de wegen en weggedeelten aan te wijzen waar het college van burgemeester en wethouders van deze bevoegdheid gebruik kan maken. In deze wegsleepverordening is de ruimste variant opgenomen: alle wegen en weggedeelten binnen de gemeente zijn aangewezen.

Voor de volledigheid wordt nog eens opgemerkt dat een parkeerovertreding, zoals in deze bepaling bedoeld, op zich niet zonder meer voldoende is om over te gaan tot het wegslepen en in bewaring stellen van een voertuig. Per geval zal tevens moeten worden beoordeeld of de specifieke parkeerovertreding het wegslepen en in bewaring stellen van het desbetreffende voertuig ook rechtvaardigt. Indien bijvoorbeeld een voertuig midden in de nacht op een laad- en loshaven wordt geparkeerd terwijl alle winkels en bedrijven dicht zijn, zal het normaal gesproken niet weggesleept mogen worden.

Artikel 3. Plaats bewaring voertuigen en openingstijden

De inhoud van de bepaling spreekt voor zich. Vanwege de redactie van artikel 173, tweede lid WVW 1994 moet(en) de plaats(en) van bewaring van voertuigen door de gemeenteraad worden aangewezen. Delegatie aan het college van burgemeester en wethouders is niet mogelijk. In onvoorziene omstandigheden is het denkbaar dat de burgemeester op grond van zijn bijzondere bevoegdheden ter handhaving van de openbare orde tijdelijk ook andere terreinen aanwijst als plaats van bewaring van voertuigen.

Artikel 4. Kosten overbrengen en bewaren voertuigen

In artikel 13 tot en met 15 van het Besluit wegslepen van voertuigen is geregeld welke soorten van kosten die verbonden zijn aan het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, in rekening kunnen worden gebracht. Het gaat hierbij niet alleen om personele en materiële kosten die direct verband houden met het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, maar ook om kosten die verbonden zijn aan bekendmaking van beschikkingen, verkoop, eigendomsoverdracht om niet of vernietiging van voertuigen, inclusief de taxatie van deze voertuigen, renteverlies, WA-verzekering en dergelijke.

In dit artikel wordt meermaals het begrip 'etmaal' gebruikt. Het etmaal, zoals hier bedoeld, begint op het moment van in bewaring nemen van een voertuig en eindigt 24 uur later.

Artikel 5. Overbrengen en in bewaring stellen van motorrijtuigen in het geval van gebleken onvoldoende rijgeschiktheid of rijvaardigheid dan wel het ontbreken van een behoorlijk zichtbare kentekenplaat

Naast de in artikel 170, eerste lid WVW 1994 bedoelde gevallen zijn in deze wet nog twee gevallen genoemd, waarin het noodzakelijk kan zijn om een voertuig te laten wegslepen en in bewaring te laten stellen. Achtereenvolgens wordt hier gedoeld op:

- - het niet afgeven van zijn rijbewijs, wanneer dit is ingevorderd, omdat iemand zijn motorrijtuig heeft bestuurd terwijl hij onder invloed was van drogerende stoffen of alcohol en dergelijke (zie artikel 130 en 164 WVW 1994);

- - de situatie dat een motorrijtuig niet beschikt over een behoorlijk zichtbare kentekenplaat terwijl de eigenaar of houder van dat motorrijtuig niet direct te achterhalen is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan voertuigwrakken die geen kenteken meer hebben of aan situaties dat er sprake kan zijn van het 'knoeien' met kentekens in geval van autodiefstal.

Wanneer in dit soort gevallen een voertuig moet worden weggesleept en in bewaring genomen, is er geen sprake van uitoefening van bestuursdwang. Artikel 170, eerste lid WVW 1994, waarin de bestuursdwangbevoegdheid is geregeld, is dan ook niet van toepassing verklaard in de genoemde gevallen. In feite gaat het om een vorm van inbeslagname van goederen die ook in het strafrecht voorkomt.

Wel heeft de wetgever voor deze gevallen diverse bepalingen uit het vigerende hoofdstuk inzake Bestuursdwang van de WVW 1994 (artikel 170 e.v.) van overeenkomstige toepassing verklaard. Daarom worden in de wegsleepverordening de artikelen over de bewaarplaats(en) van voertuigen en openingstijden (artikel 3) en de kosten van overbrengen en bewaren van voertuigen (artikel 4) voor deze gevallen van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 6. Wegslepen van voertuigen, voertuigwrakken en aanhangers op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Mook en Middelaar

Dit artikel verklaart artikel 1, 3 en 4 van de Wegsleepverordening van toepassing wanneer met toepassing van bestuursdwang op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening voertuigen worden weggesleept.

Artikel 7. Inwerkingtreding, intrekking oude verordening en citeertitel

Dit artikel regelt de inwerkingtreding, intrekking oude verordening en citeertitel.

Wijzigingen Wegsleepverordening gemeente Mook en Middelaar 2023 ten opzichte van de wegsleepverordening van 2008.

Artikel 1:
In de lijst van definities zijn toegevoegd de definities voor verordening, aanhangwagens en wegslepen. De overige definities zijn hetzelfde gebleven.

Artikel 2:
Bij dit artikel is het eerste lid en daarmee de verwijzing naar artikel 170 eerste lid onder a en b van de wet, geschrapt.

Artikel 3:
In lid 1 is de locatie van bewaring gewijzigd naar Takel & Bergingsbedrijf Ben Heiltjes, gevestigd aan de Weldaad 18, 5431 SM Cuijk. Tel 0485-31 15 76/Mobiel 06-532 322 07.
Lid 2 is toegevoegd, hierin wordt ook een locatie aangewezen voor de bewaring van aanhangers, caravans, kampeerwagens en trailers.
De openingstijden zijn in lid 3 aangepast naar de openingstijden van de nieuwe locatie.

Artikel 4:
In artikel 4 zijn de kosten voor het overbrengen en bewaren van een (motor)voertuig, caravan of aanhangwagen tot 3500 kg naar de bewaarplaats inclusief voorrijkosten aangepast. Daarnaast zijn de kosten voor het overbrengen en bewaren van caravans en vrachtwagens toegevoegd.

<u>De kosten van de wegsleepverordening 2008:</u>
a.
Overbrengkosten inclusief voorrijkosten en bewaarkosten bedragen:
Maandag tot en met vrijdag van 07.00 tot 18.00 uur € 100,00, excl. btw.
Maandag tot en met zondag van 18.00 tot 07.00 uur € 125,00, excl. btw.
Zaterdag, zondag en feestdagen van 07.00 tot 18.00 uur € 125,00 excl. btw.
b.
De eerste dertig kalenderdagen worden geen bewaarkosten in rekening gebracht;
c.
Na dertig kalenderdagen worden bewaarkosten ter hoogte van € 4,54, excl. btw per dag in rekening gebracht.

<u>De kosten van de wegsleepverordening 2023:</u>
a.

1. op maandag tot en met vrijdag (exclusief feestdagen) van 08:00 tot 17:00 uur € 150,-- (incl. btw);
   op maandag tot en met vrijdag van 17:00 tot 08:00 uur € 195,-- (incl. btw)
   op zaterdag, zondag en feestdagen van 00.00 tot 24:00 uur € 195,00 (incl. btw);
   b.
   De kosten voor het bewaren van het (motor)voertuig, caravan of aanhangwagen tot 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 2. De kosten voor het bewaren bedragen daarna € 20, -- (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan. De kosten voor het bewaren van een caravan tot 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 2. De kosten voor het bewaren van een caravan bedragen daarna €30 (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan.

2. De kosten voor het overbrengen van een motorvoertuig vanaf 3500 kg naar de bewaarplaats bedragen:

   - Op maandag tot en met vrijdag (exclusief feestdagen) van 08.00 uur tot 17.00 uur €250 per uur inclusief btw.
   - Op maandag tot en met vrijdag van 17.00 uur tot 08.00 uur €350 per uur inclusief btw.
   - Op zaterdag, zondag en feestdagen van 00.00 uur tot 24.00 uur €350 per uur inclusief btw.
   - Hierbij komt in alle gevallen €95 voorrijkosten.

De kosten voor het bewaren van een motorvoertuig vanaf 3500 kg zijn voor de eerste 24 uur inbegrepen bij de bedragen genoemd in lid 4. De kosten voor het bewaren bedragen daarna €50 (incl. btw) voor elk volgend etmaal of een gedeelte daarvan

Artikel 5:
Hierbij is artikel 170 van de wegenverkeerswet toegevoegd als grondslag voor toepassing van artikel 1,3 en 4 van deze verordening.

Artikel 6:
Dit betreft een nieuw artikel. Hierin wordt bij het wegslepen op grond van de APV deze verordening en dan met name de artikelen 1,3 en 4 van toepassing verklaard.

Artikel 7:
Hierin wordt de nieuwe inwerkingtredingsdatum vastgesteld.

Raadsvoorstel

Documentnummer	
Onderwerp	**Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning**
Datum raadsvergadering	**15 juni 2023**
Raadscommissie	Agendacommissie en Algemene commissie
Datum raadscommissie	30 mei en 7 juni 2023
Programma	Algemeen Bestuur
Portefeuillehouder	mr. drs. W. Gradisen

Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

Inleiding
Bij de begroting is het *amendement raadsbudget* aangenomen waarin een financiële vergoeding voor fractieondersteuning is opgenomen. Voor de inzet en verantwoording van dit budget is afgesproken nadere afspraken hieraan ten grondslag te leggen. Hiervoor is de bijgevoegde *Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Mook en Middelaar 2023* voorbereid en ook afgestemd binnen de agendacommissie. Deze nieuwe verordening komt in de plaats van de huidige verordening ambtelijke bijstand 2013.

Voorstel
De verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2023 vast te stellen.

Beoogd effect
Actuele afspraken omtrent ambtelijke bijstand en fractieondersteuning.

Argumenten

De bestaande verordening ambtelijke bijstand dateert van 2013; de afspraken rondom ambtelijke bijstand zijn nagenoeg nog steeds de huidige praktijk. De aanleiding voor de actualisering van deze verordening is dat er afspraken over fractievergoedingen zijn toegevoegd. Ter onderbouwing van de aanpassingen is het VNG model bijgevoegd, alsmede een recente VNG-handreiking over ambtelijke bijstand. De voorliggende verordening is afgestemd binnen het driehoeksoverleg van burgemeester-secretaris-griffier.

<u>Ambtelijke bijstand</u>
Het beroep dat raadsleden kunnen doen op ambtelijke bijstand is een recht dat is vastgelegd in artikel 33 van de Gemeentewet. In dat artikel staat eveneens dat alle gemeenten een verordening dienen op te stellen, waarin wordt geregeld hoe de raadsleden een beroep kunnen doen op ambtelijke bijstand.

In de voorliggende verordening zijn de huidige praktijk en werkwijzen opgenomen en is voor wat betreft ambtelijke bijstand voornamelijk terminologie geactualiseerd. Het proces in de basis is dat een raadslid zich met een verzoek om bijstand wendt tot de griffier en wanneer deze niet (of niet volledig) kan voldoen aan het verzoek, via de secretaris ambtelijke ondersteuning wordt ingeschakeld voor het raadslid. Tevens zijn een aantal weigeringsgronden opgenomen en wordt afgesproken dat het college standaard geïnformeerd wordt over een verzoek om ambtelijke bijstand; dit is ook huidige praktijk. Ook wordt expliciet vastgelegd dat een ambtenaar niet tot geheimhouding kan worden verplicht, dit om een conflict van plichten bij de ambtenaar te voorkomen.

<u>Fractieondersteuning</u>
In de verordening zijn nu ook de afspraken over de fractieondersteuning opgenomen. Bij de begroting is het *amendement raadsbudget* aangenomen waarin een budget voor fractieondersteuning is opgenomen. Dit bedrag bedraagt in 2023 per fractie € 500 vermeerderd met € 100 per raadslid. Voor

de inzet en verantwoording van dit budget is afgesproken nadere afspraken hieraan ten grondslag te leggen. Dit gebeurt middels de voorliggende verordening.

Fractieondersteuning is bedoeld ter versterking van de gemeenteraad. In de verordening wordt voor een praktische werkwijze gekozen waarbij fracties declaraties kunnen indienen bij de griffier die ten laste van het raadsbudget komen. Fracties besteden de financiële bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken. De fracties hebben veel beleidsruimte bij de besteding van het fractiebudget. Om dit nader te duiden zijn in de toelichting op de verordening, in overleg met de agendacommissie, categorieën bepaald waarvoor de fractievergoeding kan worden aangewend.
Verantwoording van de fractievergoeding vindt jaarlijks plaats via agendacommissie en jaarstukken.

Kanttekeningen

n.v.t.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

n.v.t.

Financiën

Bij de vaststelling van de begroting 2023 is middels het amendement raadsbudget voorzien in structureel budget voor fractieondersteuning

Communicatie

De verordening wordt regulier bekendgemaakt via het Gemeenteblad en op de website bij de raadsstukken, zie hiervoor https://www.mookenmiddelaar.nl/gemeenteraad onder agenda's en stukken.

Uitvoering

Uitgaven in verband met fractieondersteuning kunnen door de fracties worden gedeclareerd conform de nieuwe verordening.

Bijlage(n)

1. VNG-model ambtelijke bijstand en fractieondersteuning
2. Verordening ambtelijke bijstand 2013
3. VNG-handreiking omgaan met ambtelijke bijstand

Mook, 25 mei 2023

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De burgemeester
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Documentnummer
Onderwerp **Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning**

De raad van de gemeente Mook en Middelaar,

Gelezen het voorstel van de griffier en de voorzitter d.d. 25 mei 2023;
Gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;
Gezien het advies van de algemene commissie d.d. 7 juni 2023;

Besluit:

de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2023 vast te stellen.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- *ambtelijke bijstand*: bijstand, verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren.
- *bijstand* : ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie.
- *fractie*: De raadsleden van een politieke partij die vertegenwoordigd is in de gemeenteraad.

Paragraaf 2 Informatie en (ambtelijke) bijstand

Artikel 2 Informatie

1. Een raadslid wendt zich tot de griffier met een verzoek om:

   a. feitelijke informatie van geringe omvang

   b. inzage in of afschrift van bij de raad, het college of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat.

2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is, verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3 Verlenen van (ambtelijke) bijstand

1. Indien bijstand bij het opstellen van voorstellen, amendementen of moties gewenst is, went een raadslid zich hiervoor tot de griffier.

2. De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden gevergd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt deze de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen.
3. De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als:
   a. Het raadslid niet of onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de bijstand betrekking heeft op de werkzaamheden van de raad;
   b. Dit het belang van de gemeente kan schaden;
   c. Het verzoek een onredelijk groot beslag legt op ambtelijke uren.
   d. het verlenen van de verzochte ambtelijke bijstand naar zijn oordeel in redelijkheid niet kan worden gevergd.
4. De secretaris beoordeelt of ambtelijke bijstand op grond van het eerste lid geweigerd wordt. Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door wie het verzoek is ingediend.
5. Indien het verzoek om bijstand van een ambtenaar door de secretaris wordt geweigerd, kan de griffier of het betrokken raadslid het verzoek voorleggen aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek. De burgemeester kan besluiten het verzoek voor te leggen aan de agendacommissie.
6. Indien een raadslid niet tevreden is over door een ambtenaar verleende bijstand, doet de griffier hiervan mededeling aan de secretaris. De griffier en secretaris overleggen over de wijze waarop de gevraagde bijstand tot tevredenheid van het raadslid kan worden verleend. Als dit niet tot een voor beide partijen bevredigende oplossing leidt, leggen zij de zaak voor aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.

Artikel 4 Verstrekking informatie over verzoeken ambtelijke bijstand

1. De secretaris verstrekt het college een afschrift van het verzoek.
2. Als het college of een of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich via de griffier tot het betrokken raadslid.
3. Bij verzoeken om informatie en verzoeken om ambtelijke bijstand mag de ambtenaar, die informatie verstrekt of bijstand verleent, niet tot geheimhouding verplicht worden.

Paragraaf 3 raadsbudget

Artikel 5 Raadsbudget

1. De raad stelt jaarlijks bij de begroting een raadsbudget vast.
2. Het raadsbudget is bedoelt om het functioneren van de raad en zijn leden te verbeteren en de ontwikkeling van de raad te stimuleren om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken, onder andere het inschakelen van externe adviseurs, de vergoeding van contributies en abonnementen, opleidingen en trainingen, teambuilding, representatie en reiskosten .
3. De griffier is in de dagelijkse praktijk namens de raad belast met het beheer van het raadsbudget.

Paragraaf 4 Fractieondersteuning

Artikel 6 Recht op financiële bijdrage

1. De fracties die vertegenwoordigd zijn in de raad hebben jaarlijks recht op een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie ten laste van het raadsbudget.
2. In een verkiezingsjaar heeft iedere fractie recht op de financiële bijdrage naar rato tot aan de verkiezing en na de verkiezing.
3. De hoogte van de te verlenen bijdrage is gemaximaliseerd tot jaarlijks €500 per fractie plus € 100 per raadszetel.
4. De in het derde lid genoemde bedragen worden elk jaar geïndexeerd met de prijsindex die in de gemeentelijke begroting wordt toegepast.

Artikel 7 Besteding van de financiële bijdrage

1. Fracties besteden de financiële bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken;
2. De financiële bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
   a. Uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen;
   b. Betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
   c. Giften, leningen, beleggingen of voorschotten;
   d. Uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten.

Artikel 8 Gevolgen splitsen fractie

Bij afsplitsing van een fractie wordt het op grond van artikel 6, derde lid, genoemde bedrag voor de oorspronkelijke fractie verdeeld over de betrokken fracties naar evenredigheid van het aantal bij de splitsing betrokken leden.

Artikel 9. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

1. Elke fractie dient bij de griffier de facturen in of het declaratieformulier met bijbehorende facturen/bonnen.
2. De griffier zorgt dat de ingeleverde facturen en/of declaraties tijdig betaald worden.
3. De griffier overlegt jaarlijks, in het eerste kwartaal, aan de agendacommissie een jaaroverzicht van de uitgaven van de verschillende fracties over het voorgaande jaar.
4. De uitbetaalde financiële bijdrage per fractie wordt opgenomen in de jaarrekening.

Raadsbesluit

Paragraaf 5 Slotbepalingen

Artikel 10 Intrekking oude verordening, inwerkingtreding en citeertitel

1. De “Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2013” wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2023.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2023.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering d.d.15 juni 2023

De raad voornoemd,

De griffier
mr. M.A.M. van Arensbergen

De voorzitter
mr. drs. W. Gradisen

Raadsbesluit

Toelichting besteding fractiebudget

De fractiebudgetten zijn bedoeld voor het functioneren als fractie en voor het versterken van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raadsleden. De fractievergoeding is bedoeld voor de fractie, niet voor de partij die de fractie vertegenwoordigt. De fracties hebben veel beleidsruimte bij de besteding van het fractiebudget. Onderstaand is (niet limitatief) een richtlijn voor de bestedingsdoeleinden opgenomen.

Fractiebudget

In de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2023 is in Artikel 6 *Recht op financiële bijdrage* een regeling opgenomen voor het verstrekken van fractiebudgetten.
De fracties hebben in 2023 een budget van € 500, vermeerderd met € 100 per raadslid. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex die in de gemeentelijke begroting wordt toegepast. In de verordening is aangegeven waaraan de bijdrage niet mag worden besteed. De uitgaven ten laste van de fractiebudgetten moeten bijdragen aan het versterken van de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol. Om dit nader te duiden zijn in onderstaande tabel in overleg met de agendacommissie de categorieën bepaald waarvoor de fractievergoeding kan worden aangewend.

Besteding

Onderstaand is aangegeven waaraan een fractie het fractiebudget kan aanwenden. Op het declaratieformulier dient de fractie aan te geven op welke categorie de factuur betrekking heeft. Factuur en betalingsbewijs dienen bijgevoegd te worden alvorens tot betaling wordt overgegaan.

	Onderwerp	**Opmerking**	**Bedrag**
1	**Vergaderkosten van de fractie** (externe locatie).	Algemeen: (Vergader)kosten van de politieke partij en kosten van individuele raadsleden komen niet in aanmerking voor bekostiging uit het fractiebudget.	
2	**Organisatie/ bureau kosten.** zoals: - porti, - bank- en administratiekosten, - abonnementen fractie, - kantoorartikelen en - telefoonkosten.		
3	**Werkbezoeken**. Kosten van werkbezoeken als fractie. Daaronder ook begrepen het verstrekken van een presentje als blijk van waardering voor de ontvangst		

Raadsbesluit

4	**Website van de fractie.** Website van de politieke partij als deze ook wordt gebruikt voor de terugkoppeling van het werk van de fractie. Alleen voor het fractiedeel.	Bij een website van de landelijke partij alleen de kosten van het opzetten en onderhoud van de lokale pagina's. Richtlijn kan zijn dat in voorkomende situaties 50% van de kosten wordt doorgerekend.	
5	**Vorming en opleiding van fractieleden**. Cursussen en congressen incl. de reiskosten. Het gaat bijvoorbeeld ook om het verbeteren van het functioneren als fractie.	Voor opleidingskosten van individuele raadsleden: zie de vergoedingsregeling op basis van de vastgestelde rechtspositieregeling	
6	**Reis- en excursiekosten**. Het gaat hierbij om reizen die als fractie zijn gemaakt en niet om reiskosten die door individuele raadsleden zijn gemaakt.	Consumpties, verteringen en maaltijdkosten kunnen ten laste van het fractiebudget als ze gemaakt worden in het kader van een 'fractieactiviteit'.	
7	**Openbare fractiebijeenkomsten.** Openbare bijeenkomsten met burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven enz. Als een politieke bijeenkomst in de gemeente wordt georganiseerd op initiatief van de fractie en het onderwerp betreft de lokale politiek of iets dat speelt in de gemeente. De kosten voor zaalhuur, het plaatsen van een advertentie met de uitnodiging, huur van een beamer, de kosten van een spreker, maar ook de drankjes kunnen uit het fractiebudget worden betaald. Het betreft dan kosten die worden gemaakt voor de volksvertegenwoordigende rol van de fractie.	Partijbijeenkomsten (vb. verkiezingscampagne), nieuwjaarsbijeenkomsten en andere bijeenkomsten met een overwegend sociaal karakter kunnen niet uit het fractiebudget worden bekostigd.	
8	**Externe deskundigen.** Het inhuren van externe deskundigen, voor advies of contra-expertise; het doen van onderzoek mbt tot onderwerpen die onderwerp van de raadsagenda zijn		

Raadsbesluit

Model Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2019

Besluit van de raad van de [naam gemeente] tot vaststelling van een nieuwe Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [naam gemeente en eventueel jaartal]

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van [...] van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [**naam gemeente en eventueel jaartal**]:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- ambtelijke bijstand: bijstand, verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren;

- bijstand : ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie[*;*

- *fractiemedewerker: persoon die werkzaamheden verricht voor één van de fracties uit de raad en door de betreffende fractie bij de griffier formeel is aangemeld als medewerker*].

Paragraaf 2 Verzoeken om informatie of bijstand

Artikel 2 Verzoek om informatie

1 . Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat. [*Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.*]

2 . De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is, verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3 Verzoek om bijstand

1 . Een raadslid kan de griffier verzoeken om bijstand. [*Een verzoek kan namens een raadslid gedaan worden door een fractiemedewerker.*]

2 . De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden gevergd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt hij de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen.

3 . De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als:

a . naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden[; **OF** , of]

b . dit naar zijn oordeel het belang van de gemeente kan schaden[. **OF** , of]

[*c . het verlenen van de verzochte ambtelijke bijstand naar zijn oordeel in redelijkheid niet kan worden gevergd.*]

4 . Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door [*of namens*] wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over het alsnog laten verlenen van de ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 4 Geschil over verleende ambtelijke bijstand

1 . Een raadslid dat niet tevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris.

2 . Als overleg met de secretaris niet leidt tot een ook voor het raadslid bevredigende oplossing, kan deze de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over de aan hem verleende ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 5 Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Als het college of een of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.

Paragraaf 3 Fractieondersteuning

Artikel 6 Recht op financiële bijdrage

1 . De raad verstrekt een in de raad vertegenwoordigde fractie voor de duur van de zittingsperiode een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie. [*De hoogte van deze bijdrage wordt jaarlijks door de raad bepaald bij de vaststelling van de gemeentebegroting voor dat jaar.*]

2 . De financiële bijdrage bestaat uit een basisbedrag van € [**bedrag**] per fractie en een variabel deel van € [**bedrag**] per raadszetel van de fractie [*en bedraagt een totaalbedrag minimaal ter grootte van 0,2 promille van de gemeentebegroting*].

Artikel 7 Besteding financiële bijdrage

1 . [Ten minste [**breukdeel (bijvoorbeeld twee derde deel)**] van de financiële bijdrage wordt besteed **OF** De financiële bijdrage wordt uitsluitend besteed] aan ondersteuning [*van inhoudelijke aard*] die ertoe strekt de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.

2 . De financiële bijdrage wordt in ieder geval niet gebruikt ter bekostiging van:

a . betalingen , inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;

b . giften , leningen , beleggingen en voorschotten[; **OF** , of]

c . uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met verkiezingsactiviteiten[. **OF** , of]

[*d . [… (invullen op basis van ervaringen gemeente met onwenselijke bestedingen)].*]

[Artikel 8 Voorschot financiële bijdrage

1. Jaarlijks vóór 31 januari wordt een voorschot verleend ter hoogte van 1/4e deel van de financiële bijdrage als bedoeld in artikel 7, eerste lid, verrekend met nog niet verrekende teveel ontvangen voorschotten in periodes waarvoor de financiële bijdrage overeenkomstig artikel 12 is vastgesteld.

2. In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen of op grond van artikel 56d of 56e van de Wet Algemene regels herindeling wordt, in afwijking van het eerste lid, een voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.]

[Artikel 9 Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

1. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt het voor elk van deze zetels beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage ter ondersteuning van de fractie waar zij uittreden, toebedeeld aan de nieuw gevormde fractie of aan de fractie waarbij aangesloten wordt.

2. Als zich een situatie als bedoeld in het eerste lid voordoet, worden de verleende voorschotten naar evenredigheid van het nog resterende aantal maanden van het jaar waarvoor het voorschot is verleend onverwijld bijgesteld overeenkomstig de uit het eerste lid voortvloeiende verdeling.

3. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage ter ondersteuning van die fractie met ingang van de maand volgend op de maand waarin hiervan kennisgeving is gedaan aan de raad.]

Artikel 10 Reserve

1 . De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage ten behoeve van die fractie in volgende jaren.

2 . Een reserve is niet groter dan [**percentage (bijvoorbeeld 30%)**] van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie die in het voorgaande kalenderjaar als voorschot verleend was ten behoeve van die fractie op grond van artikel 8.

[*3 . Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats.*]

[*4 . Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar ten behoeve van de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel ten behoeve van de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd.*]

5 . Als zich een situatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve ten behoeve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

[Artikel 11 Administratieve verplichtingen

1. De financiële administratie wordt gevoerd op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.

2. Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd.

3. De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de [accountant OF raad] nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd.

4. Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.]

Artikel 12 Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

1 . De fractie legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een financieel verslag.

Variant 1 (controle verslag door accountant)

2 . De accountant die belast is met de controle van de jaarrekening van de raad controleert het financieel verslag en brengt advies uit aan de raad.

3 . De raad stelt na ontvangst van het advies van de accountant de hoogte vast van:

a . de financiële bijdrage;

[*b . het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;]*

c . de wijziging van de reserve, en

d . de resterende reserve.

Variant 2 (controle verslag door raad)

2 . De raad stelt na controle van het financieel verslag de hoogte vast van:

a . de financiële bijdrage;

[*b . het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;*]

c . de wijziging van de reserve, en

d . de resterende reserve.

Paragraaf 4 Slotbepalingen

Artikel 13 Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1 . De [**citeertitel oude verordening**] wordt ingetrokken.

2 . De [**citeertitel oude verordening**] blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 14 Inwerkingtreding en citeertitel

1 . Deze verordening treedt in werking op [**datum**].

2 . Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,

De griffier,

Raadsbesluit

Gemeente Mook en Middelaar

Agendapuntnummer: 9
Documentnummer: 2013/1736

Onderwerp: Verordening Ambtelijke Bijstand en Fractieondersteuning Gemeente Mook en Middelaar 2013

De raad der gemeente Mook en Middelaar;

Gelet op artikel 33, derde lid van de Gemeentewet

Besluit :

Vast te stellen de navolgende:

Verordening op de Ambtelijke Bijstand en Fractieondersteuning Gemeente Mook en Middelaar 2013

PARAGRAAF 1: AMBTELIJKE BIJSTAND

Artikel 1. Verzoek om informatie
Verzoek om informatie

1. Een raadslid wendt zich tot de griffier met een verzoek om:
    a. feitelijke informatie van geringe omvang;
    b. inzage in of afschrift van documenten die openbaar zijn;
2. Een raadslid wendt zich tot de griffier met een verzoek om bijstand bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere bijstand;
3. De bijstand, bedoeld in het tweede lid, wordt verleend door de griffier of een medewerker van de griffie. Indien de gevraagde bijstand niet door de griffie kan worden verleend kan de griffier de secretaris verzoeken één of meer ambtenaren aan te wijzen die de gevraagde bijstand zo spoedig mogelijk verlenen.

Artikel 2. Verlenen van ambtelijke bijstand

1. Een ambtenaar verleent op verzoek van de secretaris ambtelijke bijstand aan een raadslid tenzij:
    a. het raadslid niet aannemelijk heeft gemaakt dat de bijstand betrekking heeft op de werkzaamheden van de raad;
    b. dit het belang van de gemeente kan schaden;
2. De secretaris beoordeelt of ambtelijke bijstand op grond van het eerste lid geweigerd wordt;
3. Indien de bijstand op grond van het eerste lid wordt geweigerd deelt de secretaris dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid dat het verzoek heeft ingediend;
4. De secretaris verstrekt de betreffende portefeuillehouder in het college desgewenst een afschrift van het verzoek;
5. Indien (leden van) het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of de inhoud van het gegeven advies wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid;
6. Een raadslid kan verzoeken om de ambtelijke bijstand of de inhoud van het gegeven advies geheim te houden.

Artikel 3. Weigering verzoek ambtelijke bijstand
Indien het verzoek om bijstand van een ambtenaar door de secretaris wordt geweigerd kan de griffier of het betrokken raadslid het verzoek voorleggen aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.

Artikel 4. Geschil over ambtelijke bijstand

1. Indien een raadslid niet tevreden is over de door een ambtenaar verleende ambtelijke bijstand kan hiervan mededeling worden gedaan aan de secretaris;
2. Indien overleg met de secretaris niet leidt tot een voor beide partijen bevredigende oplossing leggen zij de zaak voor aan de burgemeester. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek. Uitgangspunt is dat hier binnen 10 werkdagen over gecommuniceerd wordt;

Artikel 5. Register ambtelijke bijstand

1. Elk raadslid heeft recht op ambtelijke bijstand als bedoeld in artikel 2;
2. De secretaris kan een register bijhouden hoeveel verzoeken om ambtelijke bijstand een raadslid per jaar doet;

PARAGRAAF 2: FRACTIEONDERSTEUNING

Artikel 6. Raadsbudget

1. De raad stelt jaarlijks bij de begroting een raadsbudget vast;
2. Het raadsbudget is bedoelt om het functioneren van de raad en zijn leden te verbeteren en de ontwikkeling van de raad te stimuleren;
3. De raad beslist bij meerderheid over het raadsbudget op voorstel van:
    a. één of meer raadsleden;
    b. één of meer fracties;
    c. de griffier;
    d. de burgemeester;
4. Om aanspraak te kunnen maken op het raadsbudget leggen de onder lid 3 genoemde personen een gemotiveerd voorstel aan de raad ter besluitvorming voor.

Artikel 7. Besteding raadsbudget

1. Uitgangspunt van de besteding van het raadsbudget is om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken;
2. Het raadsbudget mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
    a. uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen;
    b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fracties of personen genoemd onder artikel 6 lid 3 op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
    c. giften;
    d. uitgaven welke dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen;
    e. opleidingen voor raads- en commissieleden voor zover deze inhoudelijk gerelateerd zijn aan de politieke uitgangspunten van de deelnemers.

Artikel 8. Beheer

1. De griffier is in de dagelijkse praktijk namens de raad belast met het beheer van het raadsbudget;
2. Raadsleden kunnen zich wenden tot de griffier om zich te informeren over de actuele stand van het raadsbudget. Desgewenst legt de griffier verantwoording af over de besteding;

Artikel 9. Toepassing Awb

Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de financiële middelen.

PARAGRAAF 3: SLOTBEPALINGEN

Artikel 13. Intrekking oude verordening
De verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2003 wordt ingetrokken.

Artikel 15. Inwerkingtreding
Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2013

Artikel 16. Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Mook en Middelaar 2013;

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Mook en Middelaar in zijn openbare vergadering van 30 mei 2013

De raad voornoemd,

De griffier,
drs. C.M. de Heus

De burgemeester,
mr. drs. W. Gradisen

Handreiking

Omgaan met ambtelijke bijstand

Colofon

Auteurs
Peter Castenmiller (PBLQ)
Jinne Samsom (PBLQ)

Coördinatie
Roger Broer (VNG)

Vormgeving
Chris Koning (VNG)

Inhoudsopgave

Dankwoord	**4**
Inleiding	**5**
Meerwaarde van ambtelijke bijstand	**6**
Uitdagingen in de praktijk	**8**
Spelregels voor een goede omgang met ambtelijke bijstand	**10**
Voer het gesprek	**15**
Om verder te lezen	**16**

Dankwoord

Bij het schrijven van deze handreiking hebben wij hulp gekregen van een klankbordgroep. Wij danken de deelnemers aan de klankbordgroep voor hun opbouwende opmerkingen en ideeën.

Klankbordgroep
Jeroen van Gool, directeur Wethoudersvereniging
Jos Hessels, burgemeester gemeente Echt-Susteren
Johan Hessing, raadslid gemeente Terneuzen
Ton Keijzers, raadsadviseur en plv. griffier gemeente Land van Cuijk
Henriëtte de Vos, gemeentesecretaris gemeente Heemstede
Art Vos, beleidsmedewerker ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Inleiding

De praktijk laat zien dat de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand nog (te) weinig wordt benut. De toepassing wordt wel als ingewikkeld ervaren. Ook is voor raadsleden lang niet altijd duidelijk wat het onderscheid is ten opzichte van het recht om schriftelijke vragen te stellen, het recht om moties en amendementen in te dienen en het informatierecht.

Deze handreiking heeft tot doel om de inzet van ambtelijke bijstand te bevorderen. Met deze handreiking wil de VNG het gesprek tussen alle betrokkenen binnen gemeenten over ambtelijke bijstand stimuleren. Een goede omgang met ambtelijke bijstand vereist namelijk rolbesef en rolneming van alle betrokkenen: raadsleden, griffie(r), gemeentesecretaris, burgemeester, wethouders en ambtenaren.

Het beroep dat raadsleden kunnen doen op ambtelijke bijstand is een recht dat is vastgelegd in artikel 33 van de Gemeentewet. In dat artikel staat eveneens dat alle gemeenten een verordening dienen op te stellen, waarin wordt geregeld hoe de raadsleden een beroep kunnen doen op ambtelijke bijstand. Deze handreiking vormt daarmee een aanvulling op de bestaande modelverordening van de VNG.

Leeswijzer

De handreiking start met een uitleg van ambtelijke bijstand: wat betekent het en welk doel wordt er mee nagestreefd? Voor raadsleden is ambtelijke bijstand de sleutel naar een schat aan informatie en kennis die bij de ambtelijke organisatie berusten, maar waar raadsleden nog te weinig gebruik van maken.

Voor het beperkte gebruik van het instrument is een aantal praktische en inhoudelijke uitdagingen aan te wijzen, die in de handreiking passeren. Hierna worden **vijf spelregels** gepresenteerd die een bijdrage kunnen leveren aan een betere inzet van dit instrument in de praktijk. De spelregels worden toegelicht en onderbouwd met praktijkvoorbeelden.

De handreiking richt zich dus nadrukkelijk op het praktisch gebruik van ambtelijke bijstand. Er wordt niet uitgebreid ingegaan op de juridische inbedding van het instrument. Daar zijn andere (betere) analyse en studies voor beschikbaar zoals het proefschrift van Jos Hessels (2018).

Meerwaarde van ambtelijke bijstand

Gemeenten krijgen de laatste jaren steeds meer taken en verantwoordelijkheden. Raadsleden worden geacht om op uiteenlopende thema's belangrijke besluiten te nemen. Dat is een flinke uitdaging omdat de tijd van raadsleden en de mogelijkheden voor professionele ondersteuning beperkt zijn. Raadsleden laten zich graag breed informeren aan de hand van verschillende bronnen en documenten om tot een afgewogen oordeel te komen. Het is lastig om snel betrouwbare en volledige informatie te verkrijgen.

Binnen de ambtelijke organisatie is een schat een kennis en informatie over verschillende beleidsdossiers beschikbaar. Sinds de dualisering van het gemeentebestuur in 2002 is echter het beeld ontstaan dat de ambtelijke organisatie alleen voor het college van B&W werkt. Dat beeld doet onvoldoende recht aan de dagelijkse praktijk. Weliswaar worden ambtenaren aangesteld door het college van B&W, zij worden geacht om de hele gemeente en daarmee ook de gemeenteraad te ondersteunen.

Initiatiefvoorstellen, amendementen en moties

Ambtelijke bijstand is bedoeld om raadsleden te ondersteunen bij het opstellen van initiatiefvoorstellen, amendementen en moties. Deze ondersteuning reikt verder dan een overzichtelijk verzoek om informatie. De gedachtegang is dat het opstellen van initiatiefvoorstellen, amendementen en moties om specialistische kennis vraagt, waarmee raadsleden hun plannen of ideeën verder kunnen uitwerken.

Een brede toepassing van de beschikbare informatie draagt bij aan betere besluitvorming en betere controle en verantwoording. Raadsleden hebben door middel van het instrument ambtelijke bijstand het recht om van de expertise van de ambtelijke organisatie gebruik te maken. Helaas gebeurt dit momenteel nog slechts mondjesmaat.

Ambtelijke bijstand en andere instrumenten

Er staan raadsleden verschillende instrumenten ter beschikking om informatie te verkrijgen. In de praktijk worden de verschillende instrumenten soms met elkaar verward of niet optimaal benut. Ambtelijke bijstand is één van die instrumenten , naast fractieondersteuning en de mogelijkheid voor het stellen van schriftelijke, mondelinge of onderhandse/technische vragen.

- **Fractieondersteuning** gaat over de financiële ondersteuning van fracties in de gemeenteraad. De *raad* stelt zelf een budget vast voor de ondersteuning aan fracties. Dit dient het uitoefenen van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken. *Fracties* kunnen deze ondersteuning bijvoorbeeld benutten om onder hun eigen regie informatie te laten verzamelen. Zij kunnen het budget ook gebruiken voor onder meer het werven van een fractieondersteuner of het laten doen van onderzoek of volgen van cursussen.
- **Het vragenrecht,** vastgelegd in de Gemeentewet (artikel 169), kan door raadsleden worden gebruikt om het college van B&W te verzoeken om informatie beschikbaar te stellen. De antwoorden komen voor de gehele gemeenteraad beschikbaar. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de verstrekte informatie berust bij het college van B&W.
- **Ambtelijke bijstand** is bedoeld om raadsleden te ondersteunen bij het opstellen van initiatiefvoorstellen, amendementen en moties. Het betreft ook situaties waarbij vanuit de ambtelijke organisatie informatie aan individuele raadsleden wordt verstrekt zonder betrokkenheid of tussenkomst van het college van B&W. Het betreft dan overwegend technische, inhoudelijke informatie waar geen politiek-bestuurlijke duiding aan is gegeven.
- **Onderhandse vragen;** In veel gemeenten bestaat de mogelijkheid voor raadsleden om onderhandse of technische vragen te stellen. Het betreft vragen naar feitelijke informatie die eenvoudig door de ambtelijke organisatie kunnen worden afgedaan. Voor deze gewoonte is overigens geen wettelijke basis.

Praktijkvoorbeeld: wanneer gebruik je welk instrument?

De inzet van de verschillende instrumenten kan als volgt worden geïllustreerd:

Instrument/Wettelijke Grondslag	Behoefte raadslid/fractie	Voorbeeldvragen	Uitvoering
Ondershandse vragen / Kamerstukken II 1985/86, 19403, 3, p. 41	(Beperkte) feitelijke informatie	• Hoeveel kinderen in onze gemeente maken gebruik van collectief leerlingenvervoer; • hoe hebben de kosten voor de gemeente zich in de afgelopen vijf jaar ontwikkeld?	Via griffier door ambtelijke organisatie.
Schriftelijke of mondelinge vragen / Art. 169 lid 3 Gemeentewet	Inzicht in informatie en opvattingen van college van B&W	• Hoe verklaart het college dat het aantal kinderen dat gebruik maakt van collectief leerlingenvervoer in de afgelopen vijf jaar is verdubbeld? • Welke mogelijkheden ziet het college om deze groei te stoppen?	Via griffier door ambtelijke organisatie.
Fractieondersteuning / Art. 33 lid 2 Gemeentewet	Verkennen mogelijkheden voor eigen politieke inbreng	• Wie zou naast de bekende partijen een bijdrage kunnen leveren aan het collectieve leerlingenvervoer? • Hoe kan hierbij een beroep gedaan worden op een ieders maatschappelijke verantwoordelijkheid?	Via griffier door ambtelijke organisatie.
Ambtelijke bijstand / Art. 33 lid 1 Gemeentewet	Uitwerken van eigen inbreng	• Als we de ouders en eventuele vrijwilligers uit de wijk of het dorp willen inschakelen bij het collectieve leerlingenvervoer, hoe kunnen we dat dan regelen? Welke afspraken moeten er opgezegd worden en welke nieuwe gemaakt? • Welke risico's zijn daaraan verbonden? • Kan er een concept regeling daarvoor opgesteld worden?	Ambtenaar van - of in opdracht van - de gemeente met inhoudelijke kennis, aangesteld door de gemeentesecretaris, onder verantwoordelijkheid van de griffier.

Uitdagingen in de praktijk

Ambtelijke bijstand draagt bij aan kwalitatief betere besluitvorming. Toch wordt er maar weinig van het instrument gebruik gemaakt. Waarom is dat?

Een zwaar instrument?
De wettelijke basis van ambtelijke bijstand en de verplichting om een verordening daarover op te stellen maken het in de beeldvorming van raadsleden en griffiers een 'zwaar en ingewikkeld' instrument. Dit zorgt bij velen voor aarzelingen om dit instrument actief in te zetten.

Openbaarheid van de informatie
In sommige gemeenten wordt belangrijk gevonden dat de in het kader van ambtelijke bijstand verstrekte informatie vertrouwelijk blijft en uitsluitend verstrekt wordt aan het desbetreffende raadslid. Daarmee heeft het raadslid dat geïnvesteerd heeft in het verkrijgen van de informatie zelf ook de regie over de benutting daarvan, bijvoorbeeld in een initiatiefvoorstel, amendement of motie.

Andere gemeenten geven de voorkeur aan een situatie waarin alle raadsleden gelijke informatie ontvangen. Niet alleen stellen zij dat de ambtelijke organisatie niet voor individuele raadsleden maar voor het hele bestuur werkt, zij zijn ook van mening dat de kwaliteit van de besluitvorming en van controle en verantwoording profiteren van een inhoudelijk advies dat aan iedereen bekend is.

Bij de inzet van ambtelijke bijstand zullen gemeenten hierin een keuze moeten maken die past binnen hun bestuurscultuur.

Overigens is wel van belang dat als het gaat om informatie waarvoor het College van B&W geheimhouding heeft opgelegd, die informatie alleen aan de gehele raad kan worden verstrekt.

Spagaat voor de ambtenaar

Een ambtenaar is voor het grootste gedeelte van zijn of haar tijd werkzaam voor het college. Hij of zij legt verantwoording daarover af aan een ambtelijk leidinggevende. Bij het verlenen van ambtelijke bijstand komt de ambtenaar in een andere positie waarbij een raadslid de opdrachtformulering neerlegt. Dit kan voor de ambtenaar voelen als een loyaliteitsvraagstuk.

Het kan de ambtenaar zelfs in een lastige situatie brengen, bijvoorbeeld als de belangen van het college van B&W niet overeenkomen met een door een raadslid gevraagde bijstand. Op deze wijze kunnen ambtenaren ervaren dat ze in een '**spagaat**' terechtkomen. Het raadslid dat om de bijstand vraagt is zich hier vaak minder van bewust. Deze spagaat leidt ertoe dat ambtenaren in de praktijk zich niet altijd comfortabel en vertrouwd voelen bij het verlenen van ambtelijke bijstand.

Belasting van de organisatie

Het recht op ambtelijke bijstand is volgens de wet onbegrensd. In de praktijk wordt de uitoefening ook bepaald door de beschikbare tijd en capaciteit van ambtenaren. Verzoeken om ambtelijke bijstand kunnen als een onverwachte extra belasting op de ambtelijke organisatie worden ervaren. Het draagt zo bij aan de vaak al als hoog ervaren werkdruk.

Spelregels voor een goede omgang met ambtelijke bijstand

Ambtelijke bijstand heeft meerwaarde voor het werk van een raadslid, maar wordt door de hiervoor genoemde uitdagingen soms mondjesmaat benut. In deze handreiking worden de volgende vijf spelregels voorgesteld waarmee betrokkenen de belemmeringen voor een zinvolle inzet van ambtelijke bijstand hanteerbaar kunnen maken. De spelregels dragen daarmee voor alle betrokkenen bij aan een goede omgang met het instrument in de praktijk.

Spelregels
1. Maak het raadsleden niet te lastig.
2. Geef de griffier een verbindende rol.
3. Investeer in de driehoek.
4. Werk op basis van duidelijke verantwoordelijkheden en rollen.
5. Gebruik het instrument niet voor politiek gewin.

In essentie kan het instrument alleen goed werken als alle betrokkenen – raadslid, griffie(r), burgemeester, wethouder(s), gemeentesecretaris en ambtenaren – rolbewust en rolvast met het instrument omgaan. De spelregels zijn daarom aan al deze betrokkenen gericht.

Spelregel 1: Maak het raadsleden niet te lastig

Naast ambtelijke bijstand zijn er nog veel andere manieren waarop door raadsleden informatie bij de ambtelijke organisatie wordt ingewonnen: van tafeltjesavonden, telefoontjes en mailtjes rechtstreeks tussen raadsleden en ambtenaren tot aan 'kopjes koffie'. Het verschil met ambtelijke bijstand is dat hierbij de verordening niet aan te pas komt.

In veel gemeenten wordt over het informeel inwinnen van technische informatie niet moeilijk gedaan. Natuurlijk zijn er wel verschillen tussen gemeenten in de mate waarin raadsleden contact kunnen opnemen met ambtenaren, maar over het algemeen wordt een vrije en ongedwongen aanpak als prettig ervaren.

Gesteld kan worden dat er sprake is van een '**glijdende schaal**' tussen het stellen van betrekkelijk simpele (onderhandse) vragen door een raadslid aan een ambtenaar en ingewikkeldere en intensievere vormen van informatieverstrekking die strikt genomen als ambtelijke bijstand kunnen worden beschouwd.

De crux is dat betrokkenen, zowel raadsleden, griffie als college van B&W en ambtenaren, de situatie waarin niet te veel in regels wordt vastgelegd als acceptabel en prettig ervaren. De wet verschaft op zichzelf al de nodige regels.

Geen strikt onderscheid

In de praktijk is het lastig om aan te geven wanneer 'betrekkelijk simpele' verzoeken om informatie veranderen in ambtelijke bijstand. Dit roept de vraag op waarom over daadwerkelijke ambtelijke bijstand soms zo ingewikkeld wordt gedaan.

Raadsleden dienen net als het college van B&W gebruik te kunnen maken van de uitgebreide kennis en informatie in de ambtelijke organisatie. Dat komt in het algemeen de kwaliteit van de besluitvorming ten goede. De eerste spelregel luidt daarom: **Maak het raadsleden niet te lastig.** Bevorder een bestuurscultuur waarin raadsleden van de kennis en expertise van ambtenaren gebruik mogen maken, of het nu gaat over simpele informatieverzoeken of uitgebreidere vormen van bijstand.

Om te voorkomen dat de deur van ambtenaren wordt platgelopen door ijverige raadsleden is het wel belangrijk om enkele werkafspraken in de gemeente af te spreken. Die komen in de andere spelregels aan bod.

Spelregel 2: Geef de griffier een verbindende rol

Het uitgangspunt om het raadsleden niet te lastig te maken om bij de ambtelijke organisatie informatie op te halen, kent verschillende risico's en bedreigingen. Zo moet worden voorkomen dat raadsleden een onevenredig beroep op de capaciteit van ambtenaren doen.

In dat licht is het verstandig dat de griffier **een verbindende rol** krijgt toebedeeld. De modelverordening bevat hiervoor al de nodige aangrijpingspunten. Onder meer wordt in de modelverordening benadrukt dat de griffier de tussenpersoon is tussen raad en ambtelijke organisatie. In die rol kan hij adviseren over welk instrument door het raadslid ingezet wordt. Dit stelt de griffier in staat om procedureel overzicht te houden en te bewaken.

De taak van de griffier is om het verzoek tot ambtelijke bijstand in de organisatie te beleggen. In de meeste gevallen zal dit via de gemeentesecretaris en/of de directie en het management verlopen. De precieze rolverdeling en procesverloop zullen per gemeente verschillen.

Voordelen

Het aan de griffier toekennen van een verbindende rol zorgt ervoor dat raadsleden met hun informatiebehoefte aan de juiste ambtenaar worden gekoppeld. Raadsleden hoeven niet zelf in de organisatie op zoek te gaan naar de juiste persoon.

Een ander voordeel van dit proces is dat de griffier raadsleden kan adviseren over een juiste en doelmatige inzet van het instrument. De griffier denkt actief met het raadslid mee en bepaalt welk juridisch instrument de belangen van het raadslid gegeven zijn behoefte het beste dient. Dat kan ambtelijke bijstand zijn, maar ook aanverwante instrumenten zoals het stellen van schriftelijke en/of mondelinge vragen. De griffier kan een raadslid ook vragen om zijn verzoek enige weken aan te houden als duidelijk is dat de ambtelijke organisatie erg druk is.

Als laatste werkt de voorgestelde rol van de griffier ook voor een ambtenaar prettig. De ambtenaar kan de griffier bijvoorbeeld vragen om bemiddelend op te treden als hij of zij er met het raadslid niet goed uitkomt. De griffier treedt dan als neutrale tussenpersoon op om de uitvoering van de ambtelijke bijstand in goede banen te leiden.

De rol van de griffie in de praktijk: een voorbeeld uit Utrecht
De gemeente Utrecht is er voorstander van dat raadsleden rechtstreeks contact met ambtenaren kunnen opnemen. Dit uitgangspunt is ook verankerd in de Verordening ambtelijke bijstand. De griffier vertelt: "De ambtelijke organisatie werkt nadrukkelijk ook voor de gemeenteraad. We zijn één organisatie met verschillende rollen en bevoegdheden, maar met uiteindelijk hetzelfde doel: goede besluiten voor Utrecht".

Er zijn verschillende overwegingen die kunnen leiden tot een formeel verzoek om ambtelijke bijstand. Bijvoorbeeld de benodigde tijdsinzet van een ambtenaar. In Utrecht vinden ze het belangrijk dat raadsleden op een vertrouwelijke manier advies kunnen vragen en informatie kunnen inwinnen bij ambtenaren. Ambtenaren mogen hierover geen verantwoording afleggen bij hun ambtelijk leidinggevende of wethouder. Om de vertrouwelijkheid te borgen, krijgt de griffie een centrale procedurele rol. Het college van B&W wordt wel geïnformeerd over het starten van een traject, maar niet inhoudelijk over de uitkomst.

Hoe gaat dat in zijn werk? Raadsleden bespreken hun vraag altijd eerst met de griffie. Het formele verzoek van het raadslid verloopt vervolgens via de griffier en wordt doorgeleid naar de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris draagt de deskundige ambtenaar aan die het raadslid met zijn inhoudelijke vragen kan helpen.
Vertrouwelijkheid in een bubbel
Vervolgens vindt er onder regie van de griffie een startgesprek plaats tussen het raadslid, de ambtenaar en een raadsadviseur. Hierin worden de afspraken over de uitvoering van de ambtelijke bijstand toegelicht. Er wordt gepraat over de achtergrond en doelstelling van de vraag van het raadslid. Ook de gevraagde capaciteitsinzet van de ambtenaar en mogelijke loyaliteitsvraagstukken komen tijdens het startgesprek ter tafel. Van de ambtenaar wordt namelijk expliciet gevraagd om vanuit zijn expertise proactief mee te denken en te adviseren vanuit het perspectief van het raadslid en de wijze waarop het raadslid het beste zijn doen kan bereiken. Door de uitvoering van ambtelijke bijstand via de griffie te laten verlopen, probeert Utrecht een zogenoemde bubbel om het raadslid en de ambtenaar te creëren. In deze bubbel kan de ambtenaar het raadslid voorzien van de juiste expertise zonder dat er sprake is van externe inmenging. De griffie dient als waarborg om het proces zuiver te laten verlopen.

De gemeente Utrecht heeft concrete spelregels opgesteld die bij aanvang van elk traject voor ambtelijke bijstand zowel met de betrokken raadsleden als ambtenaren worden gedeeld.
Na afloop van het traject evalueert de griffie samen met raadslid en ambtenaar het proces.

Spelregel 3: Investeer in de driehoek

De griffier heeft een belangrijke rol om de ambtelijke bijstand procedureel goed te laten verlopen. De griffier leunt op zijn beurt voor een goede taakuitvoering op de verstandhouding met de gemeentesecretaris (als eindverantwoordelijke van de ambtelijke organisatie) en de burgemeester (als voorzitter van het college van B&W en de gemeenteraad). Tezamen vormen de griffier, gemeentesecretaris en burgemeester de driehoek.

De driehoek kan worden gezien als de hoeder van een goedlopende informatievoorziening tussen de gemeenteraad en het dagelijks bestuur. Ambtelijke bijstand is een instrument dat een directe relatie heeft met deze informatievoorziening.

Een belangrijke aanbeveling is daarmee om te **investeren in de driehoek**. De driehoek kan namelijk een wezenlijke bijdrage leveren aan het creëren van een open, vrij en ongedwongen klimaat binnen de gemeente als het gaat over het verstrekken en delen van technische informatie. Een situatie waarin het raadsleden niet te moeilijk wordt gemaakt om van deze informatie gebruik te kunnen maken.

Een bemiddelende rol

Daarnaast heeft de driehoek een belangrijke rol als er eventuele problemen of knelpunten bij de uitvoering van ambtelijke bijstand optreden. Er zijn verschillende praktische problemen denkbaar, zoals een situatie waarin de gemeentesecretaris een verzoek tot ambtelijke bijstand weigert, of een ambtenaar die tijdens het verlenen van de bijstand tegen dilemma's aanloopt.

Het is nuttig om een platform te hebben om dergelijke problemen te bespreken en verschillende (tegengestelde) belangen af te wegen. De driehoek is hiervoor een geschikte plek, met name als de griffier en de gemeentesecretaris er in eerste instantie samen niet uitkomen. De burgemeester kan dan een bemiddelende rol spelen.

Spelregel 4: Werk op basis van duidelijke rollen en verantwoordelijkheden

Zelfs in gemeenten waar sprake is van een open bestuurscultuur en waar het verstrekken en delen van informatie ten behoeve van raadsleden worden aangemoedigd, is het belangrijk om een verordening achter de hand te hebben. De verordening moet actueel en volledig worden gehouden zodat er indien nodig op terug kan worden gevallen. Het schetst het kader waarbinnen met elkaar wordt samengewerkt.

De verordening beschrijft **rollen en verantwoordelijkheden** van verschillende betrokkenen: raadsleden, griffie(r), gemeentesecretaris, burgemeester, wethouders en ambtenaren. De verordening beschrijft daarnaast de procedure bij het verlenen van ambtelijke bijstand. Tot slot geeft de verordening inzicht in de manier waarop eventuele knelpunten en geschillen tijdens de uitvoering worden opgelost.

Dobber

Zoals aangegeven wordt in deze handreiking niet gepleit voor een situatie waarin de verordening altijd strak wordt gevolgd. Als het goed is, hoeft de verordening alleen uit de kast worden gehaald als er tussen de betrokkenen onduidelijkheid of onenigheid is over de afspraken. De verordening is binnen de spelregels uit deze handreiking alleen de dobber waar het proces op drijft. Het is bepaald niet bedoeld om ambtelijke bijstand aan rigide banden te leggen.

Verhelderende beleidsregels: een voorbeeld uit Echt Susteren

In Echt-Susteren is in 2021 de verordening op ambtelijke bijstand tegen het licht gehouden en volledig geactualiseerd. Vastgesteld werd dat de positie van een raadslid om aanspraak op ambtelijke bijstand te maken kwetsbaar is, omdat de gemeentesecretaris ervoor kan kiezen om dergelijke verzoeken te weigeren.
Er moeten dus meer juridische waarborgen in het proces worden ingebouwd, zo was de gedachte.
Daarom is gekozen om de bestaande verordening aan te vullen met beleidsregels. In de **beleidsregels** committeert het college van B&W zich aan het verlenen van en meewerken aan ambtelijke bijstand.

Bovendien heeft het college geen inhoudelijke bemoeienis. Het proces wordt doelbewust apolitiek gemaakt door de kabinetschef de rol te geven van regisseur over het proces. De kabinetschef vervult zo een ondersteunende rol in de informatievoorziening tussen gemeenteraad en college. Informatieverzoeken worden door de griffier bij de kabinetschef aangemeld. De kabinetschef is de spin in het web: hij of zij kent zowel de ambtelijke organisatie als het college en kan er zodoende voor zorgen dat de juiste informatie tijdig boven tafel komt.

De burgemeester is blij met de nieuwe procedure: “Door het instellen van de beleidsregels is er meer duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden. Dit voorkomt onwenselijke situaties waarin de ambtenaar in een spagaat komt.” De gekozen formalisering is geen doel op zich, zo benadrukt de burgemeester. “Het is een manier om het recht op informatie van raadsleden te versterken”.

Spelregel 5: Gebruik het instrument niet voor politiek gewin

Ambtelijke bijstand is een neutraal instrument

Als laatste vraagt een goede omgang met ambtelijke bijstand ook om rolbewustzijn en sensitiviteit van raadsleden. Die moeten zich bewust zijn van de scherpe kantjes die aan het gebruik van het instrument zitten. Het is belangrijk dat ambtelijke bijstand als instrument wordt ingezet waarvoor het bedoeld is: objectieve informatiewinning ter ondersteuning bij het opstellen van initiatiefvoorstellen, amendementen of moties.

Respecteer de positie van de ambtenaar

De ambtenaar kan bij het verlenen van ambtelijke bijstand een loyaliteitsconflict ervaren richting het college van B&W. De ambtenaar kan in een zogenoemde spagaat terechtkomen. Het is belangrijk dat een raadslid zich van deze precaire situatie bewust is en de positie van de ambtenaar respecteert. Het is dus nadrukkelijk niet de bedoeling dat ambtelijke bijstand wordt misbruikt voor **politiek gewin**. Dat wil zeggen: het instrument kan niet worden gebruikt om bij een gevoelig dossier een ambtenaar uit te horen over de mening en het standpunt van het college van B&W.

Respecteer de kwaliteit van de informatie

Het is de taak van ambtenaren om op basis van hun professionele expertise het raadslid de ambtelijke bijstand te verlenen. Dat gebeurt op basis van de inhoud. Het is vervolgens aan de politiek om daar duiding aan te geven: het college van B&W en raadsleden kunnen met de verstrekte informatie tot verschillende conclusies komen. Dat doet niets af aan de betrouwbaarheid en kwaliteit van het advies van de ambtenaar.

De inbreng in het politieke debat

Natuurlijk kan het raadslid de verkregen informatie uit ambtelijke bijstand daarna wel gebruiken in het politieke debat, bijvoorbeeld bij het opstellen van moties of schrijven van initiatiefvoorstellen. Het is op voorhand niet feitelijk vast te stellen waar wel en geen sprake is van politiek bedrijven. Dat is contextafhankelijk en vraagt om de goede inschatting van het raadslid en de griffier. Het vraagt om sensitiviteit en procedurele correctheid. In dat verband is het nuttig om met enige regelmaat te reflecteren op de – juiste – toepassing van het instrument.

Voer het gesprek

Context en deelnemers

Deze handreiking heeft als doel om het gesprek over een goede inzet van ambtelijke bijstand binnen de gemeente aan te jagen. Vanuit het belang van raadsleden is het logisch dat zo'n gesprek wordt opgestart in overleggen waarin wordt gereflecteerd op de omgang en processen in de raad en de inzet van het beschikbare instrumentarium. Dat kan het presidium, het fractievoorzittersoverleg of de werkgeverscommissie zijn.

Het kan in het gesprek bijvoorbeeld gaan over wat er voor raadsleden nodig is om het instrument beter te gebruiken en welke eventuele belemmeringen dat in de weg staan. Hierna is het verstandig om het gesprek uit te breiden en in breder verband met vertegenwoordigers uit de organisatie te voeren. Dat kan bijvoorbeeld in de driehoek met de gemeentesecretaris, griffier en burgemeester.

Voorbeeld van gespreksthema's:

- Reflectie op de bruikbaarheid van de actuele verordening;
- De uitwerking en concretisering van de spelregels, zoals die in deze handreiking zijn gepresenteerd;
- De mate van openbaarheid van de verstrekte informatie.

Een open bestuurscultuur?

De spelregels veronderstellen dat er in een gemeente sprake is van een open bestuurscultuur. Daarvan is niet altijd sprake. Niet altijd zullen de spelregels daarom goed in de praktijk kunnen worden toegepast. In die situatie kan het helpen als:

- de burgemeester, gemeentesecretaris en griffier bereid zijn wezenlijk te investeren in een goede onderlinge samenwerking;
- collegeleden en raadsleden in het geval van ambtelijke bijstand de positie en eigen verantwoordelijkheid van de ambtelijke organisatie respecteren;
- de ambtenaren beschikken over een goed gevoel van politieke sensitiviteit, zodat ze de politieke impact van informatieverzoeken goed kunnen inschatten.

Periodieke reflectie

Als laatste strekt het tot aanbeveling om met enige regelmaat te reflecteren op de inzet en toepassing van het instrument.

Om verder te lezen

P. Castenmiller, K. Peters en M. van Dam, *"Geven de Raad alle inlichtingen ...."*, *een onderzoek naar informatievoorziening aan de gemeenteraad.* Den Haag, 2013.

J.W.M.M.J. Hessels, *Raad zonder raadgevers? Ambtelijke bijstand en fractieondersteuning na invoering van de Wet dualisering gemeentebestuur.* Deventer, 2018.

J.W.M.M.J. Hessels, *Advies ondersteuning gemeenteraad, ten behoeve van de Raad voor het Openbaar Bestuur,* augustus 2020.

K. Peters en P. Castenmiller, *Om de controle door de raad.* Den Haag, 2019.

Raad voor het Openbaar Bestuur, *Goede ondersteuning, sterke democratie; over de ondersteuning van decentrale volksvertegenwoordigingen*, Den Haag 2020.

Westerbeek, R. en J.W.L. Broeksteeg, *De ambtenaar in spagaat; De verhouding tussen gemeenteraad en ambtenaar in het dualistisch bestuursmodel.* In: De Gemeentestem 2006, nummer 1.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

maart 2023

vng.nl